

Istungidokument

A9-0188/2023

22.5.2023

*****I**

RAPORT

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon
Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Brando Benifei, Ioan-Dragoș Tudorache

(Komisjonide ühismenetlus – kodukorra artikkel 58)

Kaasatud komisjonide arvamuse koostajad vastavalt kodukorra artiklile 57:
Eva Maydell, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon
Marcel Kolaja, kultuuri- ja hariduskomisjon
Axel Voss, õiguskomisjon

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga ■ või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	368
TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS	371
KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS	419
ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS.....	460
KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS.....	533
TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS.....	599
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	669
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	671

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2021)0206),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikleid 15 ja 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0146/2021),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 58 kohaseid siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ühisarutelusid,
 - võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni ning transpordi- ja turismikomisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A9-0188/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab oma ettepaneku, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***võttes arvesse Euroopa Keskpanga
arvamust,***

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***võttes arvesse Euroopa
Andmekaitseinspektori ja Euroopa
andmekaitseinspektori ühist arvamust,***

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on ***parandada*** siseturu toimimist ***ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse***, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget

(1) Käesoleva määruse eesmärk on ***edendada inimkeskse ja usaldusväärse tehisintellekti kasutuselevõttu ning tagada tervise, ohutuse, põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi ning keskkonna kõrgetasemeline kaitse tehisintellektisüsteemide kahjuliku mõju eest liidus, toetades samal ajal innovatsiooni ja parandades siseturu toimimist. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühtne õigusraamistik eeskätt tehisintellekti arendamise, turule laskmise, kasutusele võtmise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega*** ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides

luba.

seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba. ***Teatud tehisintellektisüsteemid võivad mõjutada ka demokraatiat, õigusriiki ja keskkonda. Neid probleeme käsitletakse konkreetselt käesoleva määruse lisades loetletud kriitilise tähtsusega sektorites ja kasutusmallides.***

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Käesolev määrus peaks säilitama liidu väärtused, hõlbustades tehisintellektist saadava kasu jaotamist kogu ühiskonnas, kaitstes üksikisikuid, ettevõtteid, demokraatiat, õigusriiki ja keskkonda riskide eest, edendades samal ajal innovatsiooni ja tööhõivet ning muutes Euroopa liidu selles valdkonnas liidriks.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Tehisintellektisüsteeme on lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Teatavad liikmesriigid on juba uurinud võimalust võtta vastu siseriiklikke õigusnorme, et tagada tehisintellekti ohutus ning selle arendamine ja kasutamine ***koostööl***as põhiõigustega seotud kohustustega. Siseriiklike õigusnormide

(2) Tehisintellektisüsteeme on lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Teatavad liikmesriigid on juba uurinud võimalust võtta vastu siseriiklikke õigusnorme, et tagada tehisintellekti ohutus ***ja usaldusväärsus*** ning selle arendamine ja kasutamine ***koostööl***as põhiõigustega seotud kohustustega. Siseriiklike

vahelised erinevused võivad tuua kaasa siseturu killustumise ja vähendada tehisintellektisüsteemide arendamise ja kasutamisega tegelevate operaatorite õiguskindlust. Seepärast tuleks kõikjal liidus tagada kaitse järjekindlus ja kõrge tase ning ühtlasi vältida erinevusi, mis kahjustavad tehisintellektisüsteemide ja nendega seotud toodete ja teenuste vaba ringlust siseturul; selleks tuleks operaatoritele kehtestada ühetaolised kohustused ja kindlustada kaalukate üldiste huvide ja isikute õiguste ühtne kaitse siseturul, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklist 114. ***Kuivõrd käesolev määrus sisaldab konkreetseid õigusnorme, mis puudutavad üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega ja millega piiratakse tehisintellektisüsteemide kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil reaalsajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks, on asjakohane võtta nende konkreetsete normide puhul käesoleva määruse aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 16. Neid konkreetseid õigusnorme ja ELi toimimise lepingu artiklile 16 tuginemist silmas pidades on asjakohane konsulteerida Euroopa Andmekaitseõukoguga.***

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

õigusnormide vahelised erinevused võivad tuua kaasa siseturu killustumise ja vähendada tehisintellektisüsteemide arendamise ja kasutamisega tegelevate operaatorite õiguskindlust. Seepärast tuleks ***usaldusväärse tehisintellekti saavutamiseks*** kõikjal liidus tagada kaitse järjekindlus ja kõrge tase ning ühtlasi vältida erinevusi, mis kahjustavad tehisintellektisüsteemide ja nendega seotud toodete ja teenuste vaba ringlust, ***innovatsiooni, kasutuselevõttu ja juurutamist*** siseturul; selleks tuleks operaatoritele kehtestada ühetaolised kohustused ja kindlustada kaalukate üldiste huvide ja isikute õiguste ühtne kaitse siseturul, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklist 114.

Muudatusettepanek

(2a) Kuna tehisintellekt tugineb sageli suurte andmemahtude töötlemisele, ning paljud tehisintellektisüsteemid ja rakendused põhinevad isikuandmete töötlemisel, on asjakohane võtta käesoleva määruse aluseks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 16, milles sätestatakse füüsiliste isikute õigused seoses

isikuandmete töötlemisega ja nähakse ette õigusnormide kehtestamine üksikisikute kaitse kohta seoses isikuandmete töötlemisega.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) Põhiõigus isikuandmete kaitsele on tagatud eelkõige määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiiviga 2016/680. Direktiiviga 2002/58/EÜ kaitstakse lisaks eraelu puutumatus ja side konfidentsiaalsust, muu hulgas nähakse ette tingimused isiku- ja isikustamata andmete lõppseadmesse salvestamise ja neile juurdepääsu kohta. Need õigusaktid on aluseks jätkusuutlikule ja vastutustundlikule andmetöötlemisele, sealhulgas ka juhul, kui andmekogumid sisaldavad nii isiku- kui ka isikustamata andmeid. Käesoleva määruse eesmärk ei ole mõjutada isikuandmete töötlemist reguleerivate kehtivate liidu õigusaktide kohaldamist, sealhulgas selliste sõltumatute järelevalveasutuste ülesandeid ja volitusi, kes on pädevad jälgima kõnealuste õigusaktide järgimist. Käesolev määrus ei mõjuta põhiõigust eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitsele, mis on sätestatud andmekaitset ja eraelu puutumatus käsitlevates liidu õigusaktides ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartas (edaspidi „põhiõiguste harta“).

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2c) ELis kohaldatakse tehisintellektisüsteemide suhtes tooteohutusalaseid õigusakte, mis annavad raamistiku tarbijate kaitsmiseks ohtlike toodete eest üldiselt, ning selliseid õigusakte tuleks jätkuvalt kohaldada. Käesolev määrus ei piira ka muudes tarbijakaitse ja tooteohutusega seotud liidu õigusaktides, sealhulgas määruses (EL) 2017/2394, määruses (EL) 2019/1020 ja direktiivis 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta ning direktiivis 2013/11/EL sätestatud reegleid.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2d) Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 114 lõikega 2 täiendab käesolev määrus töötajate õiguste ja huvide kaitset ega tohiks neid kahjustada. Käesolev määrus ei tohiks seega mõjutada liidu sotsiaalpoliitikat käsitleva õiguse ning siseriikliku tööõiguse ja -tavade kohaldamist, st mis tahes õigus- või lepingusätteid, mis käsitlevad tööhõivetingimusi, töötingimusi, sealhulgas töötervishoidu ja -ohutust ning tööandjate ja töötajate vahelisi suhteid, sealhulgas teavitamist, konsulteerimist ja osalemist. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada liikmesriikides ja liidu tasandil tunnustatud põhiõiguste, sealhulgas streigiõiguse või -vabaduse teostamist või õigust või vabadust võtta muid liikmesriikide töösuhete erisüsteemidega hõlmatud meetmeid, mis on kooskõlas riigi õiguse ja/või tavadega. Samuti ei tohiks see mõjutada kooskõlastatud tegevusi, õigust pidada läbirääkimisi kollektiivlepingute üle, neid

sõlmida ja jõustada ega kollektiivse tegutsemise õigust vastavalt liikmesriikide õigusele ja/või tavale. Igal juhul ei tohiks see takistada komisjoni tegemast ettepanekuid konkreetsete õigusaktide kohta, mis käsitlevad tehisintellektisüsteemidest mõjutatud töötajate õiguste ja vabaduste kaitset.

Muudatusettepanek 10

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2e) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada direktiivi ... [COD 2021/414/EÜ] sätteid, mille eesmärk on parandada platvormitöö tingimusi.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2f) Käesolev määrus peaks aitama toetada teadusuuringuid ja innovatsiooni, ei tohiks kahjustada teadus- ja arendustegevust ning peaks austama teadusuuringute vabadust. Seepärast on vaja jätta määruse kohaldamisalast välja tehisintellektisüsteemid, mis on spetsiaalselt välja töötatud üksnes teadusuuringute ja arendustegevuse eesmärgil, ning tagada, et määrus ei mõjutaks muul viisil tehisintellektisüsteemidega seotud teadus- ja arendustegevust. Teadus- ja arendustegevus peaks igal juhul toimuma kooskõlas põhiõiguste harta ning liidu ja riiklike õigusaktidega;

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata saavutada mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, haridus ja koolitus, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata **ja juba aitab** saavutada mitmesuguseid majanduslikke, **keskkonna-alaseid** ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes, **kui seda arendatakse kooskõlas asjaomaste üldpõhimõtetega vastavalt põhiõiguste hartale ja liidu alusväärtustele**. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, **toiduohutus**, haridus ja koolitus, **meedia, sport, kultuur**, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, **kriisijuhtimine**, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus, **keskkonnaseire, elurikkuse ja ökosüsteemide säilitamine ja taastamine** ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) Et aidata saavutada CO₂-neutraalsuse eesmärgi, peaksid Euroopa ettevõtjad püüdma kasutada kõiki olemasolevaid tehnoloogilisi edusamme,

mis võivad aidata seda eesmärki saavutada. Tehisintellekt on tehnoloogia, mida saab potentsiaalselt kasutada tööstus-, keskkonna-, tervishoiu- ja muude protsesside käigus loodud üha suureneva hulga andmete töötlemiseks. Et hõlbustada investeringuid tehisintellektipõhisesse analüüsi- ja optimeerimisvahenditesse, peaks käesolev määrus tagama prognoositava ja proportsionaalse keskkonna madala riskitasemega tööstuslahenduste jaoks.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke *huve* ja *liidu õigusega* kaitstud *õigusi*. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline.

Muudatusettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse asjaoludest *ning tehnoloogilise arengu tasemest* tekitada ka riske ning kahjustada avalikke *või erahuve* ja *füüsiliste isikute põhiõigusi, mis on* kaitstud *liidu õigusega*. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline, *sealhulgas füüsiline, psühholoogiline, ühiskondlik või majanduslik*.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Võttes arvesse suurt mõju, mida tehisintellekt võib avaldada ühiskonnale, ja vajadust suurendada usaldust, on äärmiselt oluline, et tehisintellekti arendamisel ja selle õigusraamistiku väljatöötamisel järgitaks ELi lepingu artiklis 2 sätestatud liidu väärtusi ning aluslepingutes, põhiõiguste hartas ja

rahvusvahelises inimõigustealases õiguses sätestatud põhiõigusi ja vabadusi. Tehisintellekt peaks eelkõige olema inimkeskne tehnoloogia. See ei tohiks asendada inimeste sõltumatust ega eeldada üksikisiku vabaduse kaotust ning peaks esmalt seisma ühiskonna vajaduste ja ühise hüve teenistuses. Tuleks ette näha kaitsemeetmed, et tagada liidu väärtusi ja põhiõiguste hartat austava, eetilisel teostatud tehisintellekti arendamine ja kasutamine.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse ning põhiõiguste kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. ***Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab käesolev määrus*** Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil³³ ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴.

Muudatusettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse ning põhiõiguste, ***demokraatia, õigusriigi ja keskkonna*** kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. ***Need normid peaksid olema põhiõiguste kaitsmisel selged ja töökindlad, toetades uusi uuenduslikke lahendusi ning võimaldades avaliku ja erasektori osalejate Euroopa ökosüsteemil luua tehisintellektisüsteeme kooskõlas liidu väärtustega. Kehtestades need õigusnormid, samuti meetmed innovatsiooni toetamiseks, keskendudes eriti VKEdele ja idufirmadele, toetab käesolev määrus*** eesmärki edendada

Euroopas toodetud tehisintellekti ning et liit oleks maailmas turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil, ***nagu sõnastati Euroopa Ülemkogul***³³, ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴.

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järelused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järelused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Et edendada tehisintellekti arendamist kooskõlas liidu väärtustega, peab liit tegelema peamiste lünkade ja tõketega, mis takistavad digiülemineku potentsiaali, sealhulgas digioskustega töötajate nappus, küberturvalisuse probleemid, investeeringute puudumine ja piiratud juurdepääs investeeringutele ning olemasolevad ja võimalikud lõhed suurettevõtjate, VKEde ja idufirmade vahel. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et tehisintellektist ja uute tehnoloogiate innovatsioonist saadav kasu oleks tuntav kõigis liidu piirkondades ning et piisavalt investeeringuid ja vahendeid pakutaks eelkõige piirkondadele, mis võivad mõne digitaalse näitaja poolest maha jääda.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

(6) **Õiguskindluse tagamiseks** tuleks **tehisintellektisüsteemi mõiste** selgelt määratleda, **kuid samas tuleks säilitada paindlikkus**, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks. Määratlus peaks põhinema tarkvara peamistel funktsionaalsetel omadustel, eeskätt võimel genereerida teatavate inimese poolt kindlaks määratud eesmärkide jaoks väljundeid, näiteks sisu, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkonda, millega süsteem suhtleb kas füüsilises või digitaalses plaanis. Tehisintellektisüsteeme saab projekteerida töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena või mõne teise toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

Muudatusettepanek

(6) **Tehisintellektisüsteemi mõiste** tuleks käesolevas määruses selgelt määratleda ja see peaks olema kindlalt kooskõlas tehisintellekti valdkonnas tegutsevate rahvusvaheliste organisatsioonide tööga, et tagada õiguskindlus, ühtlustamine ja laialdane aktsepteerimine, võimaldades samal ajal paindlikkust, et võtta arvesse tehnoloogia kiiret arengut selles valdkonnas. Lisaks peaks määratlus põhinema tehisintellekti peamistel omadustel, nagu selle õppimis-, arutus- või modelleerimisvõime, et eristada seda lihtsamatest tarkvarasüsteemidest ja programmeerimisviisidest. Tehisintellektisüsteemid on projekteeritud töötama erineval autonoomsuse tasemel, mis tähendab, et nad on vähemalt teataval määral sõltumatud inimkontrollist ja suutelised tegutsema ilma inimsekkumiseta. Mõiste „masinpõhine“ viitab asjaolule, et tehisintellektisüsteemid töötavad masinatel. Viide otsestele või kaudsetele eesmärkidele rõhutab, et tehisintellektisüsteemid võivad toimida vastavalt selgetele inimeste määratletud eesmärkidele või kaudsetele eesmärkidele. Tehisintellektisüsteemi eesmärgid võivad teatud kontekstis erineda tehisintellektisüsteemi kasutusotstarbest. Viide prognoosidele hõlmab sisu, mida peetakse käesolevas määruses prognoosi vormiks tehisintellektisüsteemi ühe võimaliku väljundina. Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks keskkondade all mõista konteksti, milles tehisintellektisüsteemid toimivad, ning tehisintellektisüsteemi loodud väljundid, st prognoosid, soovitusel või otsused, vastavad süsteemi eesmärkidele, tuginedes nimetatud keskkonna sisenditele. Selline väljund mõjutab kõnealust keskkonda veelgi, isegi kui ta lisab sinna üksnes uut

teavet.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6a) *Tehisintellektisüsteemidel on sageli masinõppe võimalused, mis aitavad neil kohaneda ja täita iseseisvalt uusi ülesandeid. Masinõppe tähendab arvutusprotsessi, mille käigus optimeeritakse andmete põhjal mudeli parameetrid; tegemist on matemaatilise konstruktsiooniga, mis annab sisendandmetel põhineva väljundi. Masinõppe lähenemisviiside hulka kuuluvad näiteks juhendatud õpe, juhendamata õpe ja stiimulõpe, kasutades mitmesuguseid meetodeid, sh süvaõpet neurovõrkudega. Käesoleva määruse eesmärk on tegeleda uute võimalike riskidega, mis võivad tekkida kontrolli delegeerimisest tehisintellektisüsteemidele, eelkõige nendele tehisintellektisüsteemidele, mis võivad pärast kasutuselevõttu areneda. Paljude nende tehisintellektisüsteemide funktsioonid ja väljundid põhinevad abstraktsetel matemaatilistel suhetel, mida inimestel on raske mõista, jälgida ja teha tagantjärele kindlaks konkreetseid sisendeid. Need keerulised ja läbipaistmatud omadused (nn musta kasti element) mõjutavad vastutust ja seletatavust. Ka suhteliselt lihtsamad tehnikad, nagu teadmispõhised lähenemisviisid, Bayes'i hinnangud või otsustuspuud, võivad põhjustada õiguslünki, mida tuleb käesolevas määruses käsitleda, eriti kui selliseid tehnikaid kasutatakse hübriidsüsteemides koos masinõppe lähenemisviisidega.*

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6b) Tehisintellektisüsteeme võib kasutada eraldiseisvate tarkvarasüsteemidena füüsilisse tootesse integreerituna (sisseehitatud), kasutada eesmärgiga teenida füüsilise toote funktsionaalsust, ilma et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata), või kasutada tehisintellekti komponendina suuremates süsteemides. Kui see suurem süsteem ei toimi ilma kõnealuse tehisintellekti komponendita, tuleks kogu suuremat süsteemi käsitada käesoleva määruse alusel ühe tehisintellektisüsteemina.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7) Käesolevas määruses kasutatav biomeetriliste andmete mõiste on vastavuses biomeetriliste andmete mõistega, mis on määratletud ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu*** määruse (EL) 2016/679³⁵ artikli 4 punktis 14, ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725³⁶ artikli 3 punktis 18 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/680³⁷ artikli 3 punktis 13***, ning seda tuleks tõlgendada ***kooskõlas nende õigusaktidega.***

(7) Käesolevas määruses kasutatav biomeetriliste andmete mõiste on vastavuses biomeetriliste andmete mõistega, mis on määratletud määruse (EL) 2016/679³⁵ artikli 4 punktis 14 ning seda tuleks tõlgendada ***vastavalt sellele. Biomeetriapõhised andmed on konkreetse tehnilise töötlemise käigus saadud andmed, mis on seotud füüsilise isiku füüsiliste, füsioloogiliste või käitumuslike märkidega, nagu näoilmed, liigutused, pulsisagedus, hääl, klahvilöögid või kõnnak, mis võivad, kuid ei pruugi võimaldada või kinnitada füüsilise isiku kordumatut tuvastamist.***

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus

(EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

³⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).*

³⁷ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/680, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset seoses pädevates asutustes isikuandmete töötlemisega süütegude tõkestamise, uurimise, avastamise ja nende eest vastutusele võtmise või kriminaalkaristuste täitmisele pööramise eesmärgil ning selliste andmete vaba liikumist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu raamotsus 2008/977/JSK (õiguskaitse direktiiv) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 89).*

(EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) Käesolevas määruses kasutatav biomeetrilise tuvastamise mõiste tuleks määratleda kui tehisintellektisüsteemide kasutamine inimeste füüsiliste, füsioloogiliste, käitumuslike ja psühholoogiliste tunnuste nagu nägu, silmade liikumine, näoilmed, kehakuju, hääl, kõne, kõnnak, kehahoiak, südame löögisagedus, vererõhk, lõhn, klahvivajutused, psühholoogilised

*reaktsioonid (viha, stress, lein jne)
automaatseks tuvastamiseks isiku
identiteedi kindlakstegemise eesmärgil,
võrreldes selle isiku biomeetrilisi andmeid
isikute andmebaasi salvestatud
biomeetriliste andmetega (üks mitmele-
isikusamasuse tuvastamine), sõltumata
sellest, kas isik on andnud selleks
nõusoleku või mitte.*

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(7b) Käesolevas määruses kasutatav
biomeetrilise liigitamise mõiste tuleks
määratleda kui füüsiliste isikute jagamine
teatud kategooriatesse või nende
omaduste ja tunnuste järeldamine nende
biomeetriliste või biomeetriaandmete,
näiteks sotsiaalse või bioloogilise soo,
vanuse, juuksevärvi, silmade värvi,
tätoveeringute, etnilise või sotsiaalse
päritolu, tervise, vaimsete või füüsiliste
võimete, käitumuslike või isikuomaduste,
keele, usu, rahvusvähemusse kuuluvuse
või seksuaalse või poliitilise sättumuse
põhjal või mida saab sellistest andmetest
järeldada.*

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Käesolevas määruses kasutatav
biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi
mõiste tuleks määratleda funktsioonidest
lähtuvalt kui tehisintellektisüsteem, mis on
mõeldud füüsiliste isikute eemalt
tuvastamiseks, võrreldes isiku biomeetrilisi

(8) Käesolevas määruses kasutatav
biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi
mõiste tuleks määratleda funktsioonidest
lähtuvalt kui tehisintellektisüsteem, mis on
mõeldud füüsiliste isikute eemalt
tuvastamiseks, võrreldes isiku biomeetrilisi

andmeid võrdlusbaasis sisalduvate biomeetriliste andmetega ning ilma, et oleks ette teada, kas asjaomane isik viibib seal ja kas teda on võimalik tuvastada, olenemata sellest, milliseid konkreetseid tehnoloogiaid ja protseduure või mis liiki biomeetrilisi andmeid selleks kasutatakse. Eristada tuleks nn reaajas toimuva ja tagantjärele toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteeme, sest nende omadused ja kasutusviisid on erinevad ning nendega kaasnevad erinevad riskid. Reaalajas kasutatavate süsteemide puhul toimub biomeetriliste andmete hõive, võrdlemine ja isiku identifitseerimine kõik hetkega, peaaegu hetkega või igal juhul ilma märkimisväärse viivitusega. Siinjuures ei tohiks jääda võimalust hoida väikeste viivituste kasutamisega kõrvale käesoleva määruse sätetest, mis käsitlevad tehisintellektisüsteemi kasutamist reaajas. Reaalajalistes süsteemides kasutatakse kaamera või muu sarnase funktsiooniga seadmega tehtud otse edastatavat või peaaegu otse edastatavat materjali, näiteks videosalvestisi. Tagantjärele kasutatavate süsteemide puhul on aga biomeetriliste andmete hõive juba toimunud ning võrdlemine ja isikute identifitseerimine toimub alles pärast olulist viivitust. Sealjuures kasutatakse selliseid materjale nagu videovalvesüsteemi või isikliku seadmega tehtud pildid või videosalvestised, mis on tehtud enne, kui süsteemi kasutatakse konkreetse füüsilise isiku puhul.

andmeid võrdlusbaasis sisalduvate biomeetriliste andmetega ning ilma, et oleks ette teada, kas asjaomane isik viibib seal ja kas teda on võimalik tuvastada, olenemata sellest, milliseid konkreetseid tehnoloogiaid ja protseduure või mis liiki biomeetrilisi andmeid selleks kasutatakse, **välja arvatud kontrollisüsteemid, mis üksnes võrdlevad isiku biomeetrilisi andmeid tema varem esitatud biomeetriliste andmetega (üks-ühel).** Eristada tuleks nn reaajas toimuva ja tagantjärele toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteeme, sest nende omadused ja kasutusviisid on erinevad ning nendega kaasnevad erinevad riskid. Reaalajas kasutatavate süsteemide puhul toimub biomeetriliste andmete hõive, võrdlemine ja isiku identifitseerimine kõik hetkega, peaaegu hetkega või igal juhul ilma märkimisväärse viivitusega. Siinjuures ei tohiks jääda võimalust hoida väikeste viivituste kasutamisega kõrvale käesoleva määruse sätetest, mis käsitlevad tehisintellektisüsteemi kasutamist reaajas. Reaalajalistes süsteemides kasutatakse kaamera või muu sarnase funktsiooniga seadmega tehtud otse edastatavat või peaaegu otse edastatavat materjali, näiteks videosalvestisi. Tagantjärele kasutatavate süsteemide puhul on aga biomeetriliste andmete hõive juba toimunud ning võrdlemine ja isikute identifitseerimine toimub alles pärast olulist viivitust. Sealjuures kasutatakse selliseid materjale nagu videovalvesüsteemi või isikliku seadmega tehtud pildid või videosalvestised, mis on tehtud enne, kui süsteemi kasutatakse konkreetse füüsilise isiku puhul. **Kuna biomeetrilise tuvastamise mõiste ei sõltu isiku nõusolekust, kehtib see määratlus isegi siis, kui hoiatusteed on paigutatud kohta, mis on biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi järelevalve all, ning seda ei tühistata de facto eelregistreerimisega.**

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Füüsilise isiku kaugtuvastamise all mõistetakse biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide eristamist isikute biomeetrilise tuvastamise vahendeid kasutavatest lähituvastussüsteemidest, mille ainus eesmärk on kinnitada, kas konkreetsel füüsilisel isikul, kes esitab end tuvastamiseks, on luba või mitte, näiteks selleks, et saada juurdepääs teenusele, seadmele või ruumidele.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks avalikult juurdepääsetava ruumina käsitada mis tahes füüsilist kohta, mis on üldsusele juurdepääsetav, olenemata sellest, kas kõnealune koht on era- või avalik-õiguslikus omandis. Seega ei hõlma see mõiste olemuselt privaatseid kohti, mis ei ole kolmandatele isikutele, sh õiguskaitseasutustele tavaliselt ilma konkreetse kutse või loata vabalt juurdepääsetavad, näiteks inimeste kodusid, eraklubisid, kontoreid, ladusid ja tehaseid. Selle mõiste alla ei käi küberruum, sest see ei ole füüsiline ruum. Üksnes asjaolu, et konkreetsele ruumile juurdepääsuks on kehtestatud teatavad tingimused, näiteks pileti olemasolu või vanusepiirang, ei tähenda, et see ruum ei ole avalikult juurdepääsetav käesoleva määruse tähenduses. Seega peetakse avalikult juurdepääsetavaks ruumiks lisaks avalikule ruumile, nagu tänavad,

(9) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks avalikult juurdepääsetava ruumina käsitada mis tahes füüsilist kohta, mis on üldsusele juurdepääsetav, olenemata sellest, kas kõnealune koht on era- või avalik-õiguslikus omandis **ja sõltumata võimalikest mahupiirangutest**. Seega ei hõlma see mõiste olemuselt privaatseid kohti, mis ei ole kolmandatele isikutele, sh õiguskaitseasutustele tavaliselt ilma konkreetse kutse või loata vabalt juurdepääsetavad, näiteks inimeste kodusid, eraklubisid, kontoreid, ladusid ja tehaseid. Selle mõiste alla ei käi küberruum, sest see ei ole füüsiline ruum. Üksnes asjaolu, et konkreetsele ruumile juurdepääsuks on kehtestatud teatavad tingimused, näiteks pileti olemasolu või vanusepiirang, ei tähenda, et see ruum ei ole avalikult juurdepääsetav käesoleva määruse tähenduses. Seega peetakse avalikult juurdepääsetavaks ruumiks lisaks

valitsushoonete asjakohased osad ja suurem osa transporditaristust, tavaliselt ka selliseid ruume nagu kinod, teatrid, poed ja kaubanduskeskused. See, kas konkreetne ruum on avalikult juurdepääsetav, tuleks siiski otsustada igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse vaadeldava olukorra iseärasusi.

avalikule ruumile, nagu tänavad, valitsushoonete asjakohased osad ja suurem osa transporditaristust, tavaliselt ka selliseid ruume nagu kinod, teatrid, **spordisaalid, koolid, ülikoolid, haiglate ja pankade asjaomased ruumid, lõbustuspargid, festivalid**, poed ja kaubanduskeskused. See, kas konkreetne ruum on avalikult juurdepääsetav, tuleks siiski otsustada igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse vaadeldava olukorra iseärasusi.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9a) On oluline märkida, et tehisintellektisüsteemid peaksid igal juhul püüdma järgida üldpõhimõtteid, millega luuakse kõrgetasemeline raamistik, mis edendab sidusat inimkeskset lähenemisviisi eetilisele ja usaldusväärsele tehisintellektile kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja liidu alusväärtustega, sealhulgas põhiõiguste kaitse, inimese toimevõime ja inimjärelvalve, tehniline stabiilsus ja ohutus, privaatsus ja andmehaldus, läbipaistvus, mittediskrimineerimine ja õiglus ning ühiskondlik ja keskkonnaheaolu.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(9b) Tehisintellektipädevus tähendab oskusi, teadmisi ja arusaamist, mis võimaldavad pakkujatel, kasutajatel ja

mõjutatud isikutel, võttes arvesse nende käesolevas määruses sätestatud õigusi ja kohustusi, tehisintellekti süsteeme teadlikult juurutada ja suurendada teadlikkust tehisintellekti võimalustest ja riskidest ning võimalikust kahjust, mida see võib põhjustada, ning sellega edendada tehisintellekti demokraatlikku kontrolli. Tehisintellektipädevus ei tohiks piirduda vahendite ja tehnoloogia tundmaõppimisega, vaid selle eesmärk peaks olema ka anda pakkujatele ja kasutajatele mõisted ja oskused, mida on vaja käesoleva määruse järgimise ja jõustamise tagamiseks. Seetõttu on vaja, et komisjon, liikmesriigid ning tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad edendaksid koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega tehisintellektipädevuse piisava taseme arendamist kõigis ühiskonnasektorites igas vanuses inimeste, sealhulgas naiste ja tütarlaste jaoks, ning et selles valdkonnas tehtavaid edusamme jälgitaks tähelepanelikult.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 10

Komisjoni ettepanek

(10) Selleks et tagada võrdsed tingimused ning üksikisikute õiguste ja vabaduste tulemuslik kaitse kogu liidus, tuleks käesoleva määrusega kehtestatud õigusnorme kohaldada tehisintellektisüsteemide pakkujate suhtes, diskrimineerimata pakkujaid selle põhjal, kas nad tegutsevad liidus või mõnes kolmandas riigis, ja liidus tegutsevate tehisintellektisüsteemide *kasutajate* suhtes.

Muudatusettepanek

(10) Selleks et tagada võrdsed tingimused ning üksikisikute õiguste ja vabaduste tulemuslik kaitse kogu liidus **ja rahvusvahelisel tasandil**, tuleks käesoleva määrusega kehtestatud õigusnorme kohaldada tehisintellektisüsteemide pakkujate suhtes, diskrimineerimata pakkujaid selle põhjal, kas nad tegutsevad liidus või mõnes kolmandas riigis, ja liidus tegutsevate tehisintellektisüsteemide *juurutajate* suhtes. **Et liit vastaks oma põhiväärtustele, tuleks tehisintellektisüsteeme, mis on ette nähtud kasutamiseks käesoleva määruse kohaselt vastuvõetamatuteks peetavateks tavadeks,**

*pidada ka väljaspool liitu
vastuvõetamatuks nende eriti kahjuliku
mõju tõttu hartas sätestatud põhiõiguste.
Seepärast on asjakohane keelata liidus
elavatel pakkujatel eksportida selliseid
tehisintellektisüsteeme kolmandatesse
riikidesse.*

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Arvestades tehisintellektisüsteemide digitaalset olemust, peaksid teatavad tehisintellektisüsteemid kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse isegi siis, kui neid ei ole liidus turule lastud ega kasutusele võetud ja kui neid liidus ei kasutata. See kehtib näiteks siis, kui tegemist on liidus tegutseva operaatoriga, kes sõlmib väljaspool liitu tegutseva operaatoriga lepingu teatavate teenuste kohta, mis on seotud sellise tehisintellektisüsteemi teostatava tegevusega, mis kvalifitseeruks suure riskiga tehisintellektisüsteemiks ja mis mõjutab liidus asuvaid füüsilisi isikuid. Sellisel juhul võib väljaspool liitu asuva operaatori kasutatav tehisintellektisüsteem töödelda andmeid, mis on seaduslikult liidus kogutud ja mida liidust edastatakse, ning anda liidus asuvale lepingu sõlminud operaatorile väljundi, mille see tehisintellektisüsteem kõnealuse töötlemise tulemusena genereeris, ilma et see tehisintellektisüsteem oleks liidus turule lastud, kasutusele võetud või kasutatav. Et hoida ära käesoleva määruse sätetest kõrvalehoidmist ja tagada liidus asuvate füüsiliste isikute tulemuslik kaitse, tuleks käesolevat määrust kohaldada ka tehisintellektisüsteemide kolmandas riigis tegutsevate pakkujate ja *kasutajate* suhtes niivõrd, kuivõrd nende süsteemide

Muudatusettepanek

(11) Arvestades tehisintellektisüsteemide digitaalset olemust, peaksid teatavad tehisintellektisüsteemid kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse isegi siis, kui neid ei ole liidus turule lastud ega kasutusele võetud ja kui neid liidus ei kasutata. See kehtib näiteks siis, kui tegemist on liidus tegutseva operaatoriga, kes sõlmib väljaspool liitu tegutseva operaatoriga lepingu teatavate teenuste kohta, mis on seotud sellise tehisintellektisüsteemi teostatava tegevusega, mis kvalifitseeruks suure riskiga tehisintellektisüsteemiks ja mis mõjutab liidus asuvaid füüsilisi isikuid. Sellisel juhul võib väljaspool liitu asuva operaatori kasutatav tehisintellektisüsteem töödelda andmeid, mis on seaduslikult liidus kogutud ja mida liidust edastatakse, ning anda liidus asuvale lepingu sõlminud operaatorile väljundi, mille see tehisintellektisüsteem kõnealuse töötlemise tulemusena genereeris, ilma et see tehisintellektisüsteem oleks liidus turule lastud, kasutusele võetud või kasutatav. Et hoida ära käesoleva määruse sätetest kõrvalehoidmist ja tagada liidus asuvate füüsiliste isikute tulemuslik kaitse, tuleks käesolevat määrust kohaldada ka tehisintellektisüsteemide kolmandas riigis tegutsevate pakkujate ja *juurutajate* suhtes niivõrd, kuivõrd nende süsteemide

genereeritud **väljundit kasutatakse** liidus. Võtmaks siiski arvesse olemasolevaid kokkuleppeid ja erivajadusi, mis puudutavad koostööd välispartneritega, kellega vahetatakse teavet ja tõendeid, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada kolmanda riigi ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes, kui tegutsetakse selliste rahvusvaheliste lepingute alusel, mis on riigi või Euroopa tasandil sõlmitud liidu või selle liikmesriikidega tehtava õiguskaitsese- ja õigusala koostöö kohta. Selliseid lepinguid on sõlmitud kahepoolselt liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, aga ka Euroopa Liidu, Eurooli ja muude ELi asutuste ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel.

genereeritud **väljund on mõeldud kasutamiseks** liidus. Võtmaks siiski arvesse olemasolevaid kokkuleppeid ja erivajadusi, mis puudutavad koostööd välispartneritega, kellega vahetatakse teavet ja tõendeid, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada kolmanda riigi ametiasutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes, kui tegutsetakse selliste rahvusvaheliste lepingute alusel, mis on riigi või Euroopa tasandil sõlmitud liidu või selle liikmesriikidega tehtava õiguskaitsese- ja õigusala koostöö kohta. Selliseid lepinguid on sõlmitud kahepoolselt liikmesriikide ja kolmandate riikide vahel, aga ka Euroopa Liidu, Eurooli ja muude ELi asutuste ning kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahel. **See erand peaks siiski piirduma usaldusväärsete riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, kes jagavad liidu väärtusi.**

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka liidu institutsioonide, organite ja asutuste suhtes, kui need tegutsevad tehisintellektisüsteemi pakkujana või **kasutajana**. Käesoleva määruse kohaldamisalast tuleks välja jätta tehisintellektisüsteemid, mis on välja töötatud või mida kasutatakse eranditult sõjalisel otstarbel, kui nende kasutamine kuulub Euroopa Liidu leping V jaotise alusel reguleeritava ühise välis- ja julgeolekupoliitika ainupädevusse. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/31/EÜ vahendajatest teenuseosutajate vastutust käsitlevate sätete [asendatakse digiteenuste õigusakti vastavate sätetega]

Muudatusettepanek

(12) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka liidu institutsioonide, organite ja asutuste suhtes, kui need tegutsevad tehisintellektisüsteemi pakkujana või **juurutajana**. Käesoleva määruse kohaldamisalast tuleks välja jätta tehisintellektisüsteemid, mis on välja töötatud või mida kasutatakse eranditult sõjalisel otstarbel, kui nende kasutamine kuulub Euroopa Liidu leping V jaotise alusel reguleeritava ühise välis- ja julgeolekupoliitika ainupädevusse. Käesolev määrus ei tohiks mõjutada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/31/EÜ vahendajatest teenuseosutajate vastutust käsitlevate sätete [asendatakse digiteenuste õigusakti vastavate sätetega]

kohaldamist.

kohaldamist.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Tarkvara ja andmed, mida jagatakse avalikult ning kus kasutajad saavad neile või nende muudetud versioonidele vabalt juurde pääseda, neid kasutada, muuta ja ümber jagada, võivad aidata kaasa teadusuuringutele ja innovatsioonile turul. Komisjoni uuringud näitavad ka, et vaba ja avatud lähtekoodiga tarkvara võib anda Euroopa Liidu SKPsse 65–95 miljardit eurot ning et see võib pakkuda Euroopa majandusele märkimisväärseid kasvuvõimalusi. Kasutajatel on vaba ja avatud lähtekoodiga litsentside alusel lubatud käitada, kopeerida, levitada, uurida, muuta ja parandada tarkvara ja andmeid, sealhulgas mudeleid. Et toetada tehisintellekti arendamist ja juurutamist, eriti VKEde, idufirmade ja teadusasutuste, kuid ka üksikisikute poolt, ei tuleks käesolevat määrust kohaldada selliste vaba ja avatud lähtekoodiga tehisintellekti komponentide suhtes, välja arvatud juhul, kui pakkuja on need turule lasknud või kasutusele võtnud suure riskiga tehisintellektisüsteemi või käesoleva määruse II või IV jaotise alla kuuluva tehisintellektisüsteemi osana.

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12b) Vaba ja avatud lähtekoodiga

tehisintellekti komponentide koostöolist arendamist ja nende avatud hoidlates kättesaadavaks tegemist ei tohiks lugeda turule laskmiseks või kasutusele võtmiseks. Äritegevust võivad turule laskmise mõiste piirides aga iseloomustada vaba ja avatud lähtekoodiga tehisintellekti komponendi eest hinna küsimine, välja arvatud tehingud mikroettevõtete vahel, aga ka näiteks tehniliste tugiteenuste eest hinna küsimine, tarkvaraplatformi pakkumine, mille kaudu pakkuja teenib raha muude teenuste eest, või isikuandmete kasutamine muul otstarbel kui üksnes tarkvara turvalisuse, ühilduvuse või koostalitlusvõime parandamiseks.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12c) Vaba ja avatud lähtekoodiga tehisintellekti komponentide arendajaid ei tohiks käesoleva määruse alusel kohustada täitma tehisintellekti väärtusahelale suunatud nõudeid, eriti nõudeid, mis on suunatud pakkujale, kes on kasutanud vaba ja avatud lähtekoodiga tehisintellekti komponente. Vaba ja avatud lähtekoodiga tehisintellekti komponentide arendajaid tuleks siiski julgustada rakendama laialdaselt vastu võetud dokumenteerimistavasid, nagu mudelid ja andmekaardid, et kiirendada teabe jagamist tehisintellekti väärtusahelas, võimaldades liidus edendada usaldusväärseid tehisintellektisüsteeme.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse ja põhiõiguste vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (*edaspidi „põhiõiguste harta“*) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

Muudatusettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse ja põhiõiguste, ***samuti demokraatia ja õigusriigi ning keskkonna*** vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga, ***Euroopa rohelise kokkuleppega, liidu digiõiguste ühisdeklaratsiooniga, kõrgetasemelise tehisintellekti eksperdirühma usaldusväärse tehisintellekti eetikasuunistega*** ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Selleks et kehtestada tehisintellektisüsteemide suhtes proportsionaalsed, mõjusad ja siduvad õigusnormid, tuleks järgida selgelt määratletud riskipõhist lähenemisviisi. Sellise lähenemisviisi kohaselt tuleks nende õigusnormide liiki ja sisu kujundada vastavalt tehisintellektisüsteemide põhjustatavate riskide intensiivsusele ja ulatusele. Seepärast tuleb keelata teatavad tehisintellektisüsteemide kasutusviisid, näha ette suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavad nõuded ja asjaomaste operaatorite kohustused ning kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide puhul läbipaistvuskohustused.

Muudatusettepanek

(14) Selleks et kehtestada tehisintellektisüsteemide suhtes proportsionaalsed, mõjusad ja siduvad õigusnormid, tuleks järgida selgelt määratletud riskipõhist lähenemisviisi. Sellise lähenemisviisi kohaselt tuleks nende õigusnormide liiki ja sisu kujundada vastavalt tehisintellektisüsteemide põhjustatavate riskide intensiivsusele ja ulatusele. Seepärast tuleb keelata teatavad tehisintellektisüsteemide ***vastuvõetamatud*** kasutusviisid, näha ette suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavad nõuded ja asjaomaste operaatorite kohustused ning kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide puhul läbipaistvuskohustused.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Lisaks sellele, et tehisintellektil on mitmeid kasulikke rakendusvõimalusi, on seda tehnoloogiat võimalik ka kurjasti kasutada ning luua uudseid ja võimsaid manipuleerimise, ärakasutamise ja sotsiaalse kontrolli vahendeid. Sellised kasutusviisid on eriti kahjulikud ning tuleks ära keelata, sest need on vastuolus selliste liidu väärtustega nagu inimväärikuse austamine, vabadust, võrdsus, demokraatia ja õigusriik ning liidu põhiõigustega, kaasa arvatud õigusega mittediskrimineerimisele, andmekaitsele ja privaatsusele, aga ka lapse õigustega.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Keelata tuleks selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine ja kasutamine, mille eesmärk **on moonutada** inimeste käitumist ja millega võib tõenäoliselt põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju. Sellistes tehisintellektisüsteemides kasutatakse alalävisele tajule suunatud elemente, mida inimesed ei suuda tajuda, või kasutatakse ära **laste** haavatavust **ja inimeste vanusest** või füüsilisest või vaimsest võimetusest **tulenevaid nõrku kohti**. Selle eesmärk on oluliselt moonutada inimese käitumist viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustab seda või mõnd teist isikut. **Sellist** eesmärki ei saa eeldada, kui **inimese käitumist moonutavad**

Muudatusettepanek

(15) Lisaks sellele, et tehisintellektil on mitmeid kasulikke rakendusvõimalusi, on seda tehnoloogiat võimalik ka kurjasti kasutada ning luua uudseid ja võimsaid manipuleerimise, ärakasutamise ja sotsiaalse kontrolli vahendeid. Sellised kasutusviisid on eriti kahjulikud **ja ahistavad** ning tuleks ära keelata, sest need on vastuolus selliste liidu väärtustega nagu inimväärikuse austamine, vabadust, võrdsus, demokraatia ja õigusriik ning liidu põhiõigustega, kaasa arvatud õigusega mittediskrimineerimisele, andmekaitsele ja privaatsusele, aga ka lapse õigustega.

Muudatusettepanek

(16) Keelata tuleks selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine ja kasutamine, mille eesmärk **või tagajärg on** inimeste käitumist **märkimisväärselt moonutada** ja millega võib tõenäoliselt põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju. **Seda piirangut tuleks mõista nii, et see hõlmab neurotehnoloogiaid, mida toetavad tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse aju ja arvuti vaheliste liideste kaudu rahalistel eesmärkidel kogutud närviandmete jälgimiseks, kasutamiseks või mõjutamiseks, kui need moonutavad oluliselt füüsilise isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab talle või teisele isikule olulist kahju.**

tehisintellektisüsteemivälised tegurid, mis ei ole pakkuja või kasutaja kontrolli all. Selline keeld ei tohiks takistada kõnealuseid tehisintellektisüsteeme käsitlevaid õiguspärastel eesmärkidel tehtavaid teadusuuringuid, kui selliste teadusuuringute puhul pole tegemist tehisintellektisüsteemi kasutamisega inimeste ja masinate vahelistes suhetes viisil, mis seab inimesed ohtu, ning kui selliseid teadusuuringuid tehakse kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetikanormidega.

Sellistes tehisintellektisüsteemides kasutatakse alalävisele tajule suunatud elemente, mida inimesed ei suuda tajuda, või kasutatakse ära **isikute ja konkreetsete isikute rühmade** haavatavust, **mis tuleneb nende teadaolevatest või eeldatavatest isikuomadustest, vanusest, füüsilisest või vaimsest võimetusest, sotsiaalsest või majanduslikust olukorrast**. Selle eesmärk on oluliselt moonutada inimese käitumist viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustab **oluliselt** seda või mõnd teist isikut **või isikute rühma, sealhulgas kahjustamine, mis võib tekkida aja jooksul. Käitumise moonutamise eesmärki ei saa eeldada, kui moonutamine tuleneb tehisintellektisüsteemivälistest teguritest, mis ei ole pakkuja või kasutaja kontrolli all, st teguritest, mida pakkuja või tehisintellektisüsteemi juurutaja ei saa mõistlikult ette näha ega leevendada. Igal juhul ei ole vajalik, et pakkujal või juurutajal oleks kavatsus tekitada olulist kahju, kui selline kahju tuleneb manipuleerivatest või eksploateerivatest tehisintellektipõhistest tavadest. Selliste tehisintellektitavade keelud täiendavad direktiivi 2005/29/EÜ sätteid, mille kohaselt on ebaausad kaubandustavad keelatud, olenemata sellest, kas nad kasutavad tehisintellektisüsteeme või mitte. Sellisel juhul ei tohiks seaduslikke kaubandustavasid, mis on kooskõlas liidu õigusega, näiteks reklaami valdkonnas, pidada iseenesest keelu rikkumiseks.** Selline keeld ei tohiks takistada kõnealuseid tehisintellektisüsteeme käsitlevaid õiguspärastel eesmärkidel tehtavaid teadusuuringuid, kui selliste teadusuuringute puhul pole tegemist tehisintellektisüsteemi kasutamisega inimeste ja masinate vahelistes suhetes viisil, mis seab inimesed ohtu, ning kui selliseid teadusuuringuid tehakse kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetikanormidega **ja nendega kokku puutuvate isikute või vajaduse korral nende seadusliku eestkostja konkreetse**

teadliku nõusoleku alusel.

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 16 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16a) Tehisintellektisüsteemid, mis liigitavad füüsilisi isikuid konkreetsetesse kategooriatesse vastavalt teadaolevatele või kaudsetele tundlikele või kaitstud omadustele, on eriti sekkuvad, rikuvad inimväärikust ja kujutavad endast suurt diskrimineerimisohtu. Selliste omaduste hulka kuuluvad sugu ja sooline identiteet, rass, etniline päritolu, rände- või kodakondsusstaatus, poliitilised vaated, seksuaalne sättumus, usutunnistus, puue või mis tahes muud põhjused, mille tõttu diskrimineerimine on vastavalt ELi põhiõiguste harta artiklile 21 ja määruse (EL) 2016/769 artiklile 9 keelatud. Seepärast peaksid sellised süsteemid olema keelatud.

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 17**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17) Tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse *avalike võimude poolt või nende nimel* füüsiliste isikute üldotstarbeliseks sotsiaalseks hindamiseks, võivad tuua kaasa diskrimineerimise ja teatavate rühmade kõrvalejätmise. Need süsteemid *võivad rikkuda* õigust väärikusele ja mittediskrimineerimisele ning *olla* vastuolus võrdsuse ja õigluse väärtustega. Sellised tehisintellektisüsteemid hindavad või liigitavad *füüsiliste isikute*

(17) Tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsiliste isikute üldotstarbeliseks sotsiaalseks hindamiseks, võivad tuua kaasa diskrimineerimise ja teatavate rühmade kõrvalejätmise. Need süsteemid *rikuvad* õigust väärikusele ja mittediskrimineerimisele ning *on* vastuolus võrdsuse ja õigluse väärtustega. Sellised tehisintellektisüsteemid hindavad või liigitavad *füüsilisi isikuid või rühmi*, tuginedes *paljudele andmepunktidele ja ajalisele esinemisele, mis on seotud nende*

usaldusväärst, tuginedes nende *sotsiaalsele käitumisele* eri kontekstides või prognoositud isiku- või iseloomuomadustele. Selliste tehisintellektisüsteemide antud sotsiaalne hinne võib tuua kaasa füüsilisi isikuid või terveid inimrühmi kahjustavat või nende suhtes ebasoodsat kohtlemist sotsiaalses kontekstis, mis ei ole seotud kontekstiga, kus andmed algselt genereeriti või koguti, või kahjustavat kohtlemist, mis ei ole nende sotsiaalse käitumise problemaatilisusega võrreldes proportsionaalne või põhjendatud. Seepärast peaksid sellised tehisintellektisüsteemid olema keelatud.

sotsiaalse käitumisega eri kontekstides, *või teadaolevatele, oletatavatele* või prognoositud isiku- või iseloomuomadustele. Selliste tehisintellektisüsteemide antud sotsiaalne hinne võib tuua kaasa füüsilisi isikuid või terveid inimrühmi kahjustavat või nende suhtes ebasoodsat kohtlemist sotsiaalses kontekstis, mis ei ole seotud kontekstiga, kus andmed algselt genereeriti või koguti, või kahjustavat kohtlemist, mis ei ole nende sotsiaalse käitumise problemaatilisusega võrreldes proportsionaalne või põhjendatud. Seepärast peaksid sellised tehisintellektisüsteemid olema keelatud.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Tehisintellektisüsteemide *kasutamist* avalikult juurdepääsetavas ruumis *õiguskaitse eesmärgil* reaalajas toimuva füüsiliste isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks *peetakse* eriti *tõsiseks sekkumiseks* asjaomaste isikute õigustesse ja vabadustesse, *sest see* võib mõjutada suure osa elanikkonna eraelu, tekitada pideva jälgimise tunde ning kaudselt veenda loobuma kogunemisvabaduse ja muude põhiõiguste kasutamisest. Kuna selliste reaalajas töötavate süsteemide kasutamise mõju on vahetu ja täiendava kontrolli või parandamise võimalused piiratud, seab selliste süsteemide kasutamine suuremasse ohtu õiguskaitsetoimingute mõjuvälja jäävate isikute õigused ja vabadused.

Muudatusettepanek

(18) Tehisintellektisüsteemide *kasutamine* avalikult juurdepääsetavas ruumis reaalajas toimuva füüsiliste isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks *on* eriti *tõsine sekkumine* asjaomaste isikute õigustesse ja vabadustesse *ning* võib *kokkuvõttes* mõjutada suure osa elanikkonna eraelu, tekitada pideva jälgimise tunde, *anda osapooltele, kes kasutavad biomeetrilist tuvastamist avalikult juurdepääsetavas ruumis, kontrollimatu võimu positsioon* ning kaudselt veenda loobuma kogunemisvabaduse ja muude põhiõiguste kasutamisest, *mis on õigusriigi keskmes. Füüsiliste isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemide tehniline ebatäpsus võib kaasa tuua tulemuste kallutatuse ja põhjustada diskrimineerimist. Eriti oluline on see seoses vanuse, etnilise päritolu, soo või puuetega.* Kuna selliste reaalajas töötavate süsteemide kasutamise mõju on vahetu ja

täiendava kontrolli või parandamise võimalused piiratud, seab selliste süsteemide kasutamine suuremasse ohtu õiguskaitsetoimingute mõjuvälja jäävate isikute õigused ja vabadused. ***Seepärast peaks selliste süsteemide kasutamine avalikult juurdepääsetavas ruumis olema keelatud. Samuti tuleks keelata tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse avaliku ruumi salvestatud salvestiste analüüsimiseks tagantjärele biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide kaudu, välja arvatud juhul, kui on olemas kohtulik luba kasutamiseks õiguskaitse kontekstis, kui see on rangelt vajalik konkreetse raske kuriteoga seotud sihipäraseks otsinguks, mis on juba toimunud, ja üksnes kohtuliku loa alusel.***

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Seepärast peaks selliste süsteemide kasutamine õiguskaitse eesmärgil olema keelatud, välja arvatud kolmes ammendavalt loetletud ja kitsalt määratletud olukorras, kus nende süsteemide kasutamine on rangelt vajalik selleks, et saavutada olulise avaliku huvi eesmärk, mille tähtsus kaalub riskid üles. Selliste olukordade hulka kuuluvad võimalike kuriteoohvrite, kaasa arvatud kadunud laste otsimine, teatavad füüsiliste isikute elu või füüsilist turvalisust ähvardavad ohud või terrorirünnaku oht ning nõukogu raamotsuses 2002/584/JSK³⁸ osutatud kuritegude toimepanijate või sellistes kuritegudes kahtlustatavate avastamine, nende asukohta kindlaks tegemine, nende tuvastamine või neile süüdistuse esitamine, kui sellise kuriteo eest karistatakse asjaomases liikmesriigis vabadusekaotuse või vabadust piirava

Muudatusettepanek

välja jäetud

Julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat, nagu selle liikmesriigi õigusaktides kindlaks määratud. Sellise ajalise piiri seadmine siseriikliku õiguse kohasele vabadusekaotusele või vabadust piiravale julgeolekumeetmele aitab tagada, et reaalselt toimiva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide kasutamine oleks õigustatud vaid piisavalt tõsiste rikkumiste korral. Peale selle on nõukogu raamotsuses 2002/584/JSK loetletud 32 kuriteost mõned praktikas tõenäoliselt teistest asjakohasemad, sest reaalselt toimiva biomeetrilise kaugtuvastamise kasutamise eeldatav vajalikkus ja proportsionaalsus varieeruvad märkimisväärselt, kui tegemist on loetelus nimetatud kuriteo toimepanija või sellises kuriteos kahtlustatava reaalse avastamise, tema asukoha kindlaks tegemise, tema tuvastamise või talle süüdistuse esitamisega ja kui võetakse arvesse võimalike negatiivsete tagajärgede raskusastme, tõenäosuse ja ulatuse tõenäolisi erinevusi.

³⁸ Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 20**

Komisjoni ettepanek

(20) Lisaks sellele on nende süsteemide vastutustundliku ja proportsionaalse kasutamise tagamiseks oluline panna paika, et igapähe neist kolmest ammendavalt loetletud ja kitsalt määratletud olukorrast tuleks arvesse võtta teatavaid elemente, eeskätt mis

Muudatusettepanek

välja jäetud

puudutab taotluse aluseks oleva olukorra olemust ja kasutamise tagajärgi seoses kõigi asjaomaste isikute õiguste ja vabadustega ning kasutamise korral ettenähtud kaitsemeetmeid ja tingimusi. Peale selle peaks reaalses toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi kasutamine avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil olema ajas ja ruumis asjakohaselt piiratud, võttes eelkõige arvesse tõendeid või viiteid ohu, ohvrite või toimepanija kohta. Isikute võrdlusandmebaas peaks olema iga eespool nimetatud kolme olukorra puhul iga kasutusmalli jaoks sobiv.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21) Iga kord, kui reaalses toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi kasutatakse avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil, peaks selleks olema liikmesriigi õigusasutuse või sõltumatu haldusasutuse selge ja konkreetne luba. Põhimõtteliselt tuleks selline luba saada enne kasutamist, kui just pole tegemist nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulise juhtumiga, st olukorraga, kus vajadus kõnealuste süsteemide kasutamise järele on selline, et enne kasutamise algust ei ole reaalselt ega objektiivselt võimalik luba saada. Selliste kiireloomuliste juhtumite korral peaks kasutamine piirduma hädavajaliku miinimumiga ning selle suhtes peaksid kehtima asjakohased kaitsemeetmed ja tingimused, mis on kindlaks määratud siseriiklikus õiguses ja mida õiguskaitseasutus iga individuaalse kiireloomulise kasutusjuhtumi korral täpsustab. Lisaks sellele peaks õiguskaitseasutus sellistel juhtudel püüdma saada loa nii pea kui võimalik ja

välja jäetud

põhjendama, miks ta ei saanud luba varem taotleda.

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22) Ühtlasi on käesoleva määrusega kehtestatavas ammendavas raamistikus otstarbekas ette näha, et selline kasutamine liikmesriigi territooriumil kooskõlas käesoleva määrusega peaks olema võimalik üksnes siis ja niivõrd, kui niivõrd kõnealune liikmesriik on otsustanud oma siseriikliku õiguse üksikasjalikes õigusnormides selgelt sätestada võimaluse sellist kasutamist lubada. Seega jääb liikmesriikidele käesoleva määruse alusel vabadus sellist võimalust üldse mitte ette näha või näha selline võimalus ette üksnes mõne eesmärgi jaoks, mille puhul on käesolevas määruses kirjeldatud lubatud kasutamine õigustatud.

välja jäetud

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 23**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(23) Tehisintellektisüsteemide kasutamine avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil reaalses toimiva füüsiliste isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks eeldab igal juhul biomeetriliste andmete töötlemist. Käesoleva määruse sätted, millega keelatakse selline kasutamine teatavate eranditega ja mis põhinevad ELi toimimise lepingu artiklil 16, tuleks direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 10

välja jäetud

sätestatud biomeetriliste andmete töötlemist käsitlevate õigusnormide suhtes, peaksid kehtima erinormina (lex specialis), nii et selline kasutamine ja sellega kaasnev biomeetriliste andmete töötlemine oleksid ammendavalt reguleeritud. Seega peaks selline kasutamine ja töötlemine olema võimalik üksnes siis, kui see on kooskõlas käesoleva määrusega kehtestatud raamistikuga, ning väljaspool seda raamistikku ei tohiks pädevatel asutustel olla võimalik õiguskaitse eesmärgil tegutsedes kasutada selliseid süsteeme ja töödelda sellega seoses selliseid andmeid direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 10 loetletud põhjustel. Seoses sellega ei ole käesoleva määruse eesmärk anda õiguslikku alust isikuandmete töötlemiseks direktiivi 2016/680 artikli 8 alusel. Käesoleva määrusega loodud eriraamistik, mis käsitleb sellist kasutamist õiguskaitse eesmärgil, ei peaks siiski hõlmama reaalses toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis muul otstarbel kui õiguskaitse eesmärgil, ka siis, kui seda teevad pädevad asutused. Seega ei peaks selliseks kasutamise suhtes muul otstarbel kui õiguskaitse eesmärgil kehtima käesoleva määruse kohase loa nõue ega selle jõustamiseks kohaldatavad üksikasjalikud siseriiklikud õigusnormid.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 24

Komisjoni ettepanek

(24) Igasugune biomeetriliste ja muude isikuandmete töötlemine, mis on seotud tehisintellektisüsteemide kasutamisega biomeetrilise tuvastamise jaoks, v.a juhul, kui see toimub seoses käesoleva määrusega reguleeritud reaalses toimuva

Muudatusettepanek

(24) Igasugune biomeetriliste ja muude isikuandmete töötlemine, mis on seotud tehisintellektisüsteemide kasutamisega biomeetrilise tuvastamise jaoks, v.a juhul, kui see toimub seoses käesoleva määrusega reguleeritud reaalses toimuva

biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide kasutamisega avalikult juurdepääsetavas ruumis **õiguskaitse eesmärgil, kaasa arvatud juhul, kui pädevad asutused kasutavad neid süsteeme avalikult juurdepääsetavas ruumis muul otstarbel kui õiguskaitse eesmärgil**, peaks ka edaspidi vastama kõigile määruse (EL) 2016/679, artikli 9 lõikest 1, määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikest 1 ja direktiivi (EL) 2016/680 artiklist 10 tulenevatele nõuetele, nagu on asjakohane.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 6a kohaselt ei ole ELi toimimise lepingu artikli 16 põhjal vastu võetud käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 punktis d **ning lõigetes 2 ja 3** normid füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel liikmesriikide poolt ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 4. ja 5. peatüki kohaldamisalasse kuuluva tegevuse puhul Iirimaa suhtes siduvad, kui Iirimaa suhtes ei ole siduvad normid, mis käsitlevad õigusala koostööd kriminaalasjades või politseikoostööd, mille raames tuleb järgida ELi toimimise lepingu artikli 16 alusel kehtestatud sätteid.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 26

biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide kasutamisega avalikult juurdepääsetavas ruumis, peaks ka edaspidi vastama kõigile määruse (EL) 2016/679, artikli 9 lõikest 1, määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikest 1 ja direktiivi (EL) 2016/680 artiklist 10 tulenevatele nõuetele, nagu on asjakohane.

Muudatusettepanek

(25) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 6a kohaselt ei ole ELi toimimise lepingu artikli 16 põhjal vastu võetud käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 punktis d normid füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel liikmesriikide poolt ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 4. ja 5. peatüki kohaldamisalasse kuuluva tegevuse puhul Iirimaa suhtes siduvad, kui Iirimaa suhtes ei ole siduvad normid, mis käsitlevad õigusala koostööd kriminaalasjades või politseikoostööd, mille raames tuleb järgida ELi toimimise lepingu artikli 16 alusel kehtestatud sätteid.

Komisjoni ettepanek

(26) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 2 ja 2a kohaselt ei ole ELi toimimise lepingu artikli 16 põhjal vastu võetud käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 punktis d **ning lõigetes 2 ja 3** sätestatud normid füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel liikmesriikide poolt ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 4. ja 5. peatüki kohaldamisalasse kuuluva tegevuse puhul Taani suhtes siduvad ega kohaldatavad.

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 2 ja 2a kohaselt ei ole ELi toimimise lepingu artikli 16 põhjal vastu võetud käesoleva määruse artikli 5 lõike 1 punktis d sätestatud normid füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel liikmesriikide poolt ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 4. ja 5. peatüki kohaldamisalasse kuuluva tegevuse puhul Taani suhtes siduvad ega kohaldatavad.

Muudatusettepanek

(26a) Tehisintellektisüsteemide puhul, mida kasutavad õiguskaitseasutused või mida kasutatakse nende nimel selleks, et teha prognoose, profiile või riskianalüüse, mis põhinevad füüsiliste isikute profiilianalüüsil või andmeanalüüsil või füüsiliste isikute rühmade või asukohtade profiilianalüüsil, võttes aluseks isiksuseomadused, sealhulgas isiku asukohta või füüsiliste isikute või isikute rühmade varasema kuritegeliku käitumise, eesmärgiga prognoosida tegelikke või võimalikke kuritegusid või muud kriminaalset sotsiaalset käitumist või haldusõiguserikkumisi, sealhulgas pettuste ennustamise süsteemid, on eriline oht diskrimineerida teatavaid isikuid või isikute rühmi, kuna need süsteemid rikuvad inimväärlikust ja süütuse presumptsiooni, mis on keskne õiguspõhimõte. Seepärast peaksid sellised tehisintellektisüsteemid olema keelatud.

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26b) Biomeetriliste andmete valimatu ja sihipäratu kogumine sotsiaalmeediast või videovalve salvestistest näotuvastuse andmebaaside loomiseks või laiendamiseks suurendab massilise jälgimise tunnet ning võib viia põhiõiguste, sealhulgas eraelu puutumatusse õiguse ränkade rikkumiseni. Seepärast peaks tehisintellektisüsteemide kasutamine sel eesmärgil olema keelatud.

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26c) On tõsiseid kahtlusi, kas tehisintellektisüsteemidel, mille eesmärk on tuvastada emotsioone, füüsilisi või füsioloogilisi tunnuseid, nagu näoilmed, liigutused, pulss või hääled, on teaduslik alus. Emotsioonid või nende väljendumine ja tajumine varieerub märkimisväärselt eri kultuurides ja olukordades ning isegi üksikisiku tasemel. Selliste tehnoloogiate peamiseks puudusteks on piiratud usaldusväärsus (emotsioonikategooriaid ei väljendata usaldusväärselt ega seostata ühiste füüsiliste või füsioloogiliste liigutustega), vähene spetsiifilisus (füüsilised või füsioloogilised väljendused ei vasta täielikult emotsioonikategooriatele) ja piiratud üldistatavus (konteksti ja kultuuri mõju ei ole piisavalt arvesse võetud). Usaldusväärusega seotud probleemid ja sellest tulenevalt ka suur kuritarvitamise oht võivad tekkida eelkõige süsteemi

kasutuselevõtmisel tegelikes olukordades, mis on seotud õiguskaitsse, piirihalduse, töökoha ja haridusasutustega. Seetõttu tuleks keelata selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis on ette nähtud kasutamiseks sellises kontekstis füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks.

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26d) Käesolev määrus ei tohiks mõjutada tavaid, mis on keelatud liidu õigusaktidega, sealhulgas andmekaitseõiguse, diskrimineerimisvastase õiguse, tarbijakaitsese õiguse ja konkurentsioiguse alusel.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 27**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liidus turule lasta või **kasutusele võtta** üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus oluline kahjulik mõju

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liidus turule lasta, **kasutusele võtta** või **seada tuleks kasutada** üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes, **sealhulgas inimõiguste, demokraatia, õigusriigi ja keskkonna suhtes. Et tagada vastavus valdkondlikele**

inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

õigusaktidele ja hoida ära dubleerimist, tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide ja kasutusviiside puhul võtta arvesse valdkondlikke õigusakte, milles on sätestatud nõuded käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, näiteks määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, ja määrus (EL) 2017/746 in vitro diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning direktiiv 2006/42/EÜ masinate kohta. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus oluline kahjulik mõju inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema. *Võttes arvesse tehnoloogia kiiret arengut ja võimalikke muutusi tehisintellektisüsteemide kasutamises, tuleks III lisas esitatud suure riskiga valdkondade ja kasutusjuhtumite loetelu siiski korrapäraselt läbi vaadata.*

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete **komponendid**. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid

Muudatusettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete **turvakomponendid**. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid

peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega.

Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, isikuandmete kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, tarbijakaitse, töötajate õigused, puuetega inimeste õigused, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele, süütuse presumptsioon ja õigus heale haldusele. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, kui tõsist kahju võib tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

Muudatusettepanek 56

peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega.

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, isikuandmete kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, õigus haridusele, tarbijakaitse, töötajate õigused, puuetega inimeste õigused, sooline võrdõiguslikkus, intellektuaalomandiõigus, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele, süütuse presumptsioon ja õigus heale haldusele. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, kui tõsist kahju võib tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse või keskkonna vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 29**

(29) Mis puudutab suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008³⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL⁴², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797⁴³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858⁴⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) 2018/1139⁴⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144⁴⁶ kohaldamisalasse, siis on otstarbekas muuta kõnealuseid õigusakte tagamaks, et kui komisjon võtab nimetatud õigusaktide põhjal edaspidi vastu asjaomaseid delegeeritud või rakendusakte, võtab ta arvesse käesolevas määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud kohustuslikke nõudeid, tuginedes iga sektori tehnilistele ja regulatiivsetele iseärasustele ja ilma, et ta sekkuks nende õigusaktidega kehtestatud olemasolevatesse juhtimis-, vastavushindamis- ja jõustamismehhanismidesse või -asutustesse.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013,

(29) Mis puudutab suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008³⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL⁴², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797⁴³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858⁴⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) 2018/1139⁴⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144⁴⁶ kohaldamisalasse, siis on otstarbekas muuta kõnealuseid õigusakte tagamaks, et kui komisjon võtab nimetatud õigusaktide põhjal edaspidi vastu asjaomaseid delegeeritud või rakendusakte, võtab ta arvesse käesolevas määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud kohustuslikke nõudeid, tuginedes iga sektori tehnilistele ja regulatiivsetele iseärasustele ja ilma, et ta sekkuks nende õigusaktidega kehtestatud olemasolevatesse juhtimis-, vastavushindamis-, **turujärelevalve-** ja jõustamismehhanismidesse või -asutustesse.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013,

lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146);

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi

lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146);

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi

seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Mis puudutab tehisintellektisüsteeme, mis on toodete turvakomponendid või mis on ise tooted, mis kuuluvad *teatavate* liidu *ühtlustamisõigusaktide* kohaldamisalasse, siis on otstarbekas liigitada need tehisintellektisüsteemid käesoleva määruse alusel suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui *nende asjaomaste* liidu *õigusaktide* alusel teeb *kõnealuse* toote vastavushindamise kolmandast isikust vastavushindamisasutus. Sellised tooted on eeskätt masinad, mänguasjad, liftid, plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed ja kaitstesüsteemid, raadioseadmed, surveseadmed, lõbusõidulaevade varustus, kõisteed, küttegaasiseadmed, meditsiiniseadmed ja in vitro diagnostika meditsiiniseadmed.

Muudatusettepanek

(30) Mis puudutab tehisintellektisüsteeme, mis on toodete turvakomponendid või mis on ise tooted, mis kuuluvad *II lisas loetletud* liidu *ühtlustamisõiguse* kohaldamisalasse, siis on otstarbekas liigitada need tehisintellektisüsteemid käesoleva määruse alusel suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui *asjaomase* liidu *õiguse* alusel teeb toote vastavushindamise *oluliste ohutusnõuetega kooskõla tagamiseks* kolmandast isikust vastavushindamisasutus. Sellised tooted on eeskätt masinad, mänguasjad, liftid, plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed ja kaitstesüsteemid, raadioseadmed, surveseadmed, lõbusõidulaevade varustus, kõisteed, küttegaasiseadmed, meditsiiniseadmed ja in vitro diagnostika meditsiiniseadmed.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) See, kui tehisintellektisüsteem liigitatakse käesoleva määruse alusel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks, ei peaks **ilmtingimata** tähendama, et toodet, mille turvakomponent see tehisintellektisüsteem on, või tehisintellektisüsteemi ennast kui toodet peetakse suure riskiga tooteks vastavalt selle toote suhtes **kohaldatavate asjaomaste** liidu **ühtlustamisõigusaktidega** kehtestatud kriteeriumidele. Esmajoones puudutab see Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/745⁴⁷ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/746,⁴⁸ kui keskmise ja suure riskiga toodete puhul on ette nähtud kolmanda isiku tehtav vastavushindamine.

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 in vitro diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176).

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 32

Muudatusettepanek

(31) See, kui tehisintellektisüsteem liigitatakse käesoleva määruse alusel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks, ei peaks tähendama, et toodet, mille turvakomponent see tehisintellektisüsteem on, või tehisintellektisüsteemi ennast kui toodet peetakse suure riskiga tooteks vastavalt selle toote suhtes **kohaldatava** liidu **ühtlustamisõigusega** kehtestatud kriteeriumidele. Esmajoones puudutab see Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/745⁴⁷ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/746,⁴⁸ kui keskmise ja suure riskiga toodete puhul on ette nähtud kolmanda isiku tehtav vastavushindamine.

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 in vitro diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176).

Komisjoni ettepanek

(32) Eraldiseisvad tehisintellektisüsteemid, st suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis ei ole toodete turvakomponendid või ise tooted, on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui need põhjustavad oma sihtotstarbe tõttu **suure** riski ja ähvardavad kahjustada inimeste tervist ja ohutust või põhiõigusi, **võttes arvesse nii võimaliku kahju tõsidust kui ka selle tekkimise tõenäosust, ja kui neid kasutatakse määruses eelnevalt täpselt kindlaks määratud valdkondades**. Nende süsteemide kindlakstegemine põhineb samadel meetoditel ja kriteeriumidel, mida kavatsetakse kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu tulevaste võimalike muudatuste jaoks.

Muudatusettepanek

(32) Eraldiseisvad tehisintellektisüsteemid, st suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis ei ole toodete turvakomponendid või ise tooted **ning mis on loetletud ühes valdkondadest või kasutusmallidest III lisas**, on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui need põhjustavad oma sihtotstarbe tõttu **olulise** riski ja ähvardavad kahjustada inimeste tervist ja ohutust või põhiõigusi, **kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse kriitilise infrastruktuuri turvakomponendina**. **Sellise olulise** kahju **tekkimise riski tuvastamiseks tuleks hinnata ühelt poolt sellise riski mõju, arvestades selle tõsidust, intensiivsust, esinemise tõenäosust ja kestust kokku, ning teiselt poolt seda, kas risk võib mõjutada üksikisikut, mitut isikut või teatavat isikute rühma**. **Sellise kombinatsiooni tulemuseks võib olla näiteks suur tõsidus, kuid väike tõenäosus mõjutada füüsilist isikut, või suur tõenäosus mõjutada isikute rühma pika aja jooksul, kuid vähese tõsidusega, sõltuvalt kontekstist**. Nende süsteemide kindlakstegemine põhineb samadel meetoditel ja kriteeriumidel, mida kavatsetakse kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu tulevaste võimalike muudatuste jaoks.

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 32 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(32a) Pakkujad, kelle tehisintellektisüsteemid kuuluvad ühte III lisas loetletud valdkondadest ja kasutusmallidest ning kes leiavad, et nende süsteem ei kujuta endast tervisele,

ohutusele, põhiõigustele või keskkonnale olulist riski, peaksid teavitama sellest riiklikke järelevalveasutusi, esitades põhjendatud teate. Selleks võib esitada üheleheküljelise kokkuvõtte tehisintellektisüsteemi käsitlevast asjakohasest teabest, sealhulgas selle sihtotstarbest ja sellest, miks see ei kujuta endast tervisele, ohutusele, põhiõigustele või keskkonnale olulist riski. Komisjon peaks täpsustama kriteeriumid, mis võimaldavad üriühingutel hinnata, kas nende süsteem põhjustaks selliseid riske, ning töötama välja lihtsasti kasutatava ja standardvormi teavitamiseks. Pakkujad peaksid esitama teate võimalikult varakult ja igal juhul enne tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutuselevõttu, ideaaljuhul arendusetapis, ning neil peaks olema vabadus lasta see turule mis tahes ajal pärast teavitamist. Kui aga asutuse hinnangul on tehisintellektisüsteem valesti liigitatud, peaks ta esitama teatele vastuväite kolme kuu jooksul. Vastuväidet tuleks põhjendada ja selles tuleks piisavalt põhjalikult selgitada, miks tehisintellektisüsteem on valesti liigitatud. Pakkujale peaks jääma õigus otsus edasi kaevata, esitades täiendavaid argumente. Kui teatele ei ole kolme kuu jooksul vastuväiteid esitatud, võivad riiklikud järelevalveasutused siiski sekkuda, kui tehisintellektisüsteem kujutab endast ohtu riiklikul tasandil, nii nagu mis tahes muu turul oleva tehisintellektisüsteemi puhul. Riiklikud järelevalveasutused peaksid esitama tehisintellektiametile aastaaruanded, milles kirjeldatakse üksikasjalikult saadud teateid ja tehtud otsuseid.

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 33**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(33) *Füüsiliste isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemide tehniline ebatäpsus võib kaasa tuua tulemuste kallutatuse ja põhjustada diskrimineerimist. Eriti oluline on see vanuse, etniline päritolu, soo või puuete puhul. Seepärast tuleks nii reaalajas kui ka tagantjärele toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid liigitada suure riskiga süsteemideks. Arvestades, milliseid riske need süsteemid põhjustavad, tuleks mõlemat liiki biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide suhtes kohaldada logimisvõimekuse ja inimjärelvalve erinõudeid.*

välja jäetud

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 33 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(33a) *Kuna biomeetrilised andmed on määruse 2016/679 kohaselt tundlike isikuandmete erikategooria, on asjakohane liigitada mitmed biomeetriliste ja biomeetrilistel andmetel põhinevate süsteemide kriitilised kasutusmallid kõrge riskiga kategooriateks. Tehisintellektisüsteemid, mis on ette nähtud füüsiliste isikute biomeetriliseks tuvastamiseks ja tehisintellektisüsteemid, mis on ette nähtud selleks, et teha biomeetriliste või biomeetriapõhiste andmete põhjal järeldusi füüsiliste isikute isikuomaduste kohta, sealhulgas emotsioonituvastussüsteemid, välja arvatud need, mis on käesoleva määruse alusel keelatud, tuleks seepärast liigitada kõrge riskiga süsteemideks. See ei peaks hõlmama tehisintellektisüsteeme, mis on ette nähtud biomeetriliseks kontrolliks, kaasa arvatud autentimissüsteeme, mille*

ainus eesmärk on kinnitada, et konkreetne füüsiline isik on see, kes ta väidab end olevat, ega süsteeme, mida kasutatakse füüsilise isiku isikusamasuse kinnitamiseks üksnes selleks, et saada juurdepääs teenusele, seadmele või ruumidele (üks ühele kontroll). Biomeetrilisi ja biomeetriapõhiseid süsteeme, mis on liidu õiguses ette nähtud küberturvalisuse ja isikuandmete kaitse meetmete võimaldamiseks, ei tohiks pidada oluliseks riskiks tervisele, ohutusele ja põhiõigustele.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek

(34) Elutähtsa taristu juhtimise ja käitamisega seoses on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks **maanteeliikluse korraldamise ja käitamise või** vee, gaasi, kütteenergia ja **elektri tarnimise** turvakomponentidena, sest nende tõrge või talitlushäire võib seada ohtu paljude inimeste elu ja tervise ning põhjustada märgatavaid häireid tavapärasel sotsiaalses ja majandustegevuses.

Muudatusettepanek

(34) Elutähtsa taristu juhtimise ja käitamisega seoses on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks vee, gaasi, kütteenergia ja **elektri tarnimise ning kriitilise infrastruktuuri korraldamise ja käitamise** turvakomponentidena, sest nende tõrge või talitlushäire võib **rikkuda sellise elutähtsa taristu ohutust ja terviklikkust või** seada ohtu paljude inimeste elu ja tervise ning põhjustada märgatavaid häireid tavapärasel sotsiaalses ja majandustegevuses. **Elutähtsa taristu, sealhulgas elutähtsa digitaristu ohutuskomponendid on süsteemid, mida kasutatakse füüsilise taristu füüsilise puutumatus** või inimeste tervise ja ohutuse ning vara otseseks kaitsmiseks. Selliste komponentide rike või talitlushäire võib otseselt ohustada elutähtsa taristu füüsilist puutumatus ning võib seega kujutada ohtu inimeste tervisele ja ohutusele ning varale. Üksnes küberturvalisuse tagamiseks mõeldud komponente ei tuleks käsitada turvakomponentidena. Selliste turvakomponentide hulka võivad kuuluda

*näiteks veerõhu või tulekahjuhäire
kontrollimise süsteemid
pilvandmetöötluse keskustes.*

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) *Tehisintellektisüsteeme*, mida kasutatakse hariduses või kutseõppes esmajoones selleks, et määrata kindlaks juurdepääs haridus- ja kutseõppeasutustele või määrata isikud neisse või hinnata hariduse osana või selle eeltingimusena isikute teste, tuleks **käsitada** suure riskiga **süsteemidena**, sest need võivad ära määrata inimese haridusliku ja kutsealase käekäigu ning mõjutada seega nende toimetulekut. Kui sellised süsteemid ei ole korralikult projekteeritud või kui neid ei kasutata korralikult, võivad need rikkuda õigust haridusele ja koolitusele, aga ka õigust mitte olla diskrimineeritud, ning põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid.

Muudatusettepanek

(35) *Tehisintellektisüsteemide kasutuselevõtt hariduses on oluline, et aidata ajakohastada kogu haridussüsteemi, parandada hariduse kvaliteeti nii internetis kui ka väljaspool seda ning kiirendada digiharidust, tehes selle laiemalt kättesaadavaks.* *Tehisintellektisüsteemid*, mida kasutatakse hariduses või kutseõppes esmajoones selleks, et määrata kindlaks juurdepääs haridus- ja kutseõppeasutustele või **oluliselt mõjutada vastuvõtuotsuseid või määrata isikud neisse või hinnata hariduse osana või selle eeltingimusena isikute teste, või hinnata isiku sobivat haridustaset ja oluliselt mõjutada hariduse ja koolituse taset, mida isikud saavad või millele nad saavad juurde pääseda, või jälgida ja tuvastada õpilaste keelatud käitumist katsete ajal, tuleks liigitada** suure riskiga **tehisintellektisüsteemideks**, sest need võivad ära määrata inimese haridusliku ja kutsealase käekäigu ning mõjutada seega nende toimetulekut. Kui sellised süsteemid ei ole korralikult projekteeritud või kui neid ei kasutata korralikult, võivad need **olla eriti sekkuvad ja** rikkuda õigust haridusele ja koolitusele, aga ka õigust mitte olla diskrimineeritud, ning põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid **näiteks naiste, teatavate vanuserühmade, puudega inimeste või teatava rassilise või etnilise päritoluga või seksuaalse sättumustega inimeste vastu.**

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse tööhõive, töötajate juhtimise ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise võimaluste valdkonnas, eeskätt inimeste töölevõtmiseks ja valikuks, edutamise ja töösuhte lõpetamise otsuste tegemiseks ning ülesannete jagamise, seire või inimeste hindamise jaoks tööga seotud lepingulistes suhete kontekstis, sest need süsteemid võivad märkimisväärselt mõjutada nende inimeste tulevasi karjääriväljavaateid ja toimetulekut. Asjaomased tööga seotud lepingulised suhted peaksid käima ka selliste töötajate ja isikute kohta, kes osutavad teenuseid platvormide kaudu, nagu on nimetatud komisjoni 2021. aasta tööprogrammis. ***Põhimõtteliselt ei tuleks selliseid isikuid käsitada kasutajatena käesoleva määruse tähenduses.*** Värbamisprotsessi käigus ning isikute hindamisel, edutamisel ja ametisse jäämisel tööga seotud lepinguliste suhete kontekstis võivad sellised süsteemid põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mis on suunatud näiteks naiste, teatavate vanuserühmade, puuetega inimeste või teatava rassilise või etnilise päritolu või seksuaalse sättumusega isikute vastu. Tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse nende isikute töötulemuste ja käitumise seireks, võivad ***mõjutada*** ka nende ***õigust*** andmekaitsele ja privaatsusele.

Muudatusettepanek

(36) Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse tööhõive, töötajate juhtimise ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise võimaluste valdkonnas, eeskätt inimeste töölevõtmiseks ja valikuks, ***töösuhte alustamise***, edutamise ja töösuhte lõpetamise ***otsuste oluliseks mõjutamiseks või*** otsuste tegemiseks ning ***isiku käitumise, isikuomaduste või biomeetriliste andmete põhjal isikupärastatud*** ülesannete jagamise, seire või inimeste hindamise jaoks tööga seotud lepingulistes suhete kontekstis, sest need süsteemid võivad märkimisväärselt mõjutada nende inimeste tulevasi karjääriväljavaateid ja toimetulekut ***ning töötajate õigusi***. Asjaomased tööga seotud lepingulised suhted peaksid ***sisuliselt*** käima ka selliste töötajate ja isikute kohta, kes osutavad teenuseid platvormide kaudu, nagu on nimetatud komisjoni 2021. aasta tööprogrammis. Värbamisprotsessi käigus ning isikute hindamisel, edutamisel ja ametisse jäämisel tööga seotud lepinguliste suhete kontekstis võivad sellised süsteemid põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mis on suunatud näiteks naiste, teatavate vanuserühmade, puuetega inimeste või teatava rassilise või etnilise päritolu või seksuaalse sättumusega isikute vastu. Tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse nende isikute töötulemuste ja käitumise seireks, võivad ***õõnestada*** ka nende ***põhiõiguste olemust*** andmekaitsele ja privaatsusele. ***Käesolevat määrust kohaldatakse, ilma et see piiraks liidu ja liikmesriikide pädevust kehtestada täpsemad reeglid tehisintellektisüsteemide kasutamiseks tööhõive kontekstis.***

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Veel üks valdkond, milles tuleks tehisintellektisüsteemide kasutamisele erilist tähelepanu pöörata, on teatavate selliste oluliste era- ja avalik-õiguslike teenuste ja hüvede juurdepääsetavus ja kasutamine, mida inimesed vajavad, et ühiskonnas täielikult osaleda või oma elatustaset parandada. Eeskätt tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidi hinnangu andmiseks või nende krediidi võimelisuse hindamiseks, sest need panevad paika inimese juurdepääsu finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Sel otstarbel kasutatavad tehisintellektisüsteemid võivad põhjustada inimeste või rühmade diskrimineerimist ja põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mille aluseks on näiteks rassiline või etniline päritolu, puuded, vanus, seksuaalne sättumus, või avaldada uut liiki diskrimineerivat mõju. ***Arvestades mõju väga piiratud ulatust ja turul kättesaadavaid alternatiive, on otstarbekas teha erand tehisintellektisüsteemidele***, mille eesmärk on ***krediidi võimelisuse hindamine ja krediidi hindamine, kui sellised süsteemid võtavad kasutusele väikepakkujad oma tarbeks***. Füüsilised isikud, kes taotlevad või saavad avaliku sektori asutustelt sotsiaaltoetusi ja -teenuseid, sõltuvad tavaliselt nendest toetustest ja teenustest ning on vastutavate asutustega võrreldes haavatavas olukorras. Kui tehisintellektisüsteeme kasutatakse selleks, et teha kindlaks, kas ametiasutus peaks sellise toetuse või teenuse ***tagasi lükkama***,

Muudatusettepanek

(37) Veel üks valdkond, milles tuleks tehisintellektisüsteemide kasutamisele erilist tähelepanu pöörata, on teatavate selliste oluliste era- ja avalik-õiguslike teenuste ja hüvede, ***sealhulgas tervishoiuteenused ja põhiteenused, kaasa arvatud - kuid mitte ainult - eluase, elekter, küte/jahutus ja internet***, juurdepääsetavus ja kasutamine, mida inimesed vajavad, et ühiskonnas täielikult osaleda või oma elatustaset parandada. Eeskätt tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidi hinnangu andmiseks või nende krediidi võimelisuse hindamiseks, sest need panevad paika inimese juurdepääsu finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Sel otstarbel kasutatavad tehisintellektisüsteemid võivad põhjustada inimeste või rühmade diskrimineerimist ja põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mille aluseks on näiteks rassiline või etniline päritolu, ***sugu***, puuded, vanus, seksuaalne sättumus, või avaldada uut liiki diskrimineerivat mõju. ***Liidu õigusega ette nähtud tehisintellektisüsteeme, mille eesmärk on avastada pettusi finantsteenuste pakkumisel, ei tohiks käesoleva määruse alusel siiski pidada suure riskiga süsteemideks***. Füüsilised isikud, kes taotlevad või saavad avaliku sektori asutustelt sotsiaaltoetusi ja -teenuseid, ***sealhulgas tervishoiuteenuseid ja esmatähtsaid teenuseid, kaasa arvatud - kuid mitte ainult - eluase, elekter, küte/jahutus ja internet***, sõltuvad tavaliselt

seada vähendamaks, selle tühistamiseks või tagasi nõudmaks, võib neil süsteemidel olla märkimisväärne mõju inimese toimetulekule ning need süsteemid võivad rikkuda inimeste põhiõigusi, näiteks õigust sotsiaalkaitsele, mittediskrimineerimisele, inimväärikusele või tõhusale õiguskaitsevahendile. Seepärast tuleks need süsteemid liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks. Samas ei tohiks käesolev määrus takistada uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamist ja kasutamist avalikus halduses, kus oleks nõuetekohaste ja ohutute tehisintellektisüsteemide laialdasemast kasutamisest rohkelt kasu tingimusel, et need süsteemid ei põhjusta juriidilistele ja füüsilistele isikutele suuri riske. Lisaks eelnimetatule tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse kiirabi ja päästeteenistuse väljasaatmiseks ja väljakutsete prioriseerimiseks, sest need teevad otsuseid olukordades, mis on inimeste elu, tervise ja vara seisukohast väga kriitilised.

nendest toetustest ja teenustest ning on vastutavate asutustega võrreldes haavatavas olukorras. Kui tehisintellektisüsteeme kasutatakse selleks, et teha kindlaks, kas ametiasutus peaks sellise toetuse *andmisest* või teenuse *osutamise keelduma*, seda vähendamaks, selle tühistamiseks või tagasi nõudmaks, võib neil süsteemidel olla märkimisväärne mõju inimese toimetulekule ning need süsteemid võivad rikkuda inimeste põhiõigusi, näiteks õigust sotsiaalkaitsele, mittediskrimineerimisele, inimväärikusele või tõhusale õiguskaitsevahendile.

Samamoodi võivad tehisintellektisüsteemid, mis on ette nähtud otsuste tegemiseks füüsiliste isikute tervise- ja elukindlustuse saamise õiguse kohta või nende otsuste oluliseks mõjutamiseks, avaldada olulist mõju isikute elatusvahenditele ja rikkuda nende põhiõigusi, näiteks piirates juurdepääsu tervishoiuteenustele või jätkates diskrimineerimist isikuomaduste alusel. Seepärast tuleks need süsteemid liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks. Samas ei tohiks käesolev määrus takistada uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamist ja kasutamist avalikus halduses, kus oleks nõuetekohaste ja ohutute tehisintellektisüsteemide laialdasemast kasutamisest rohkelt kasu tingimusel, et need süsteemid ei põhjusta juriidilistele ja füüsilistele isikutele suuri riske. Lisaks eelnimetatule tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse *eraisikute hädaabikõnede hindamiseks ja liigitamiseks* või kiirabi ja päästeteenistuse väljasaatmiseks ja väljakutsete prioriseerimiseks, sest need teevad otsuseid olukordades, mis on inimeste elu, tervise ja vara seisukohast väga kriitilised.

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 37 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(37a) Võttes arvesse politsei- ja õigusasutuste rolli ja vastutust ning nende poolt kuritegude ennetamiseks, uurimiseks, avastamiseks või nende eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuste täitmisele pööramiseks tehtavate otsuste mõju, tuleb mõned tehisisintellektirakenduste kasutusmallid õiguskaitstes liigitada kõrge riskiastmega kasutamiseks, eelkõige juhtudel, kui see võib oluliselt mõjutada üksikisikute elu või põhiõigusi.

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 38**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(38) Õiguskaitseasutuste toiminguid, millega kaasneb tehisisintellektisüsteemide teatav kasutamine, iseloomustab võimu väga ebavõrdne jaotumine ja nende tulemuseks võib olla jälgimine, arreteerimine või füüsilise isiku vabaduse võtmine, aga ka muu kahjulik mõju põhiõiguste hartaga tagatud põhiõigustele. Tehisisintellektisüsteem võib olla inimeste valikul diskrimineeriv või muul moel ebatäpne või ebaõiglane, eriti juhul, kui selle treenimiseks ei ole kasutatud kvaliteetseid andmeid, kui süsteemi täpsus või stabiilsus ei ole piisavad või kui seda ei ole enne turule laskmist või muul moel kasutusele võtmist korralikult projekteeritud ja testitud. Kahjustatud võib saada ka võimalus kasutada selliseid olulisi menetluslikke põhiõigusi, nagu õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele ja süütuse presumptsioon, seda eriti juhul, kui sellised tehisisintellektisüsteemid ei ole

(38) Õiguskaitseasutuste toiminguid, millega kaasneb tehisisintellektisüsteemide teatav kasutamine, iseloomustab võimu väga ebavõrdne jaotumine ja nende tulemuseks võib olla jälgimine, arreteerimine või füüsilise isiku vabaduse võtmine, aga ka muu kahjulik mõju põhiõiguste hartaga tagatud põhiõigustele. Tehisisintellektisüsteem võib olla inimeste valikul diskrimineeriv või muul moel ebatäpne või ebaõiglane, eriti juhul, kui selle treenimiseks ei ole kasutatud kvaliteetseid andmeid, kui süsteemi **toimimine, selle** täpsus või stabiilsus ei ole piisavad või kui seda ei ole enne turule laskmist või muul moel kasutusele võtmist korralikult projekteeritud ja testitud. Kahjustatud võib saada ka võimalus kasutada selliseid olulisi menetluslikke põhiõigusi, nagu õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele ja süütuse presumptsioon, seda eriti juhul, kui

piisavalt läbipaistvad, selgitatavad ja dokumenteeritud. Seepärast on asjakohane liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks hulk tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitstes, kus täpsus, usaldusväarsus ja läbipaistvus on eriti olulised, et hoida ära kahjulikku mõju, säilitada üldsuse usaldus ning tagada aruandekohustus ja tõhus õiguskaitse. Arvestades kõnealuste toimingute olemust ja nendega seotud riske, peaksid selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide hulka kuuluma eeskätt need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud **õiguskaitseasutustele** kasutamiseks **individuaalsete riskihindamiste, valedetektorite ja samalaadsete vahendite jaoks** või **füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks, süvavõltsingute avastamiseks, tõendite usaldusväarsuse hindamiseks kriminaalmenetluses, tegeliku või potentsiaalse kuriteo esinemise või kordumise prognoosimiseks füüsiliste isikute profiilianalüüsi põhjal** või **füüsiliste isikute või rühmade isikuomaduste, erijoonte või varasema kuritegeliku käitumise hindamiseks**, kuritegude avastamise, uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus tehtavaks profiilianalüüsiks, aga ka füüsilisi isikuid puudutavaks kuritegude analüüsiks. Tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud spetsiaalselt maksu- ja tolliasutustele haldusmenetlustes kasutamiseks, ei tuleks **käsitada** suure riskiga **tehisintellektisüsteemidena**, mida õiguskaitseasutused kasutavad süütegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise eesmärgil.

sellised tehisintellektisüsteemid ei ole piisavalt läbipaistvad, selgitatavad ja dokumenteeritud. Seepärast on asjakohane liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks hulk tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitstes, kus täpsus, usaldusväarsus ja läbipaistvus on eriti olulised, et hoida ära kahjulikku mõju, säilitada üldsuse usaldus ning tagada aruandekohustus ja tõhus õiguskaitse. Arvestades kõnealuste toimingute olemust ja nendega seotud riske, peaksid selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide hulka kuuluma eeskätt need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks **õiguskaitseasutustele või nende nimel, või liidu asutustele** või **organitele, kes toetavad õiguskaitseasutusi, valedetektorite ja samalaadsete vahenditena, kui nende kasutamine on kehtiva liidu ja siseriikliku õiguse alusel lubatud, et hinnata tõendite usaldusväarsust kriminaalmenetluses**, kuritegude avastamise, uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus tehtavaks profiilianalüüsiks, aga ka füüsilisi isikuid puudutavaks kuritegude analüüsiks. Tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud spetsiaalselt maksu- ja tolliasutustele haldusmenetlustes kasutamiseks, ei tuleks **liigitada** suure riskiga **tehisintellektisüsteemideks**, mida õiguskaitseasutused kasutavad süütegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise eesmärgil. **Tehisintellekti vahendite kasutamine õiguskaitse- ja õigusasutuste poolt ei tohiks muutuda ebavõrdsuse, sotsiaalse lõhestatuse või tõrjutuse teguriks. Tehisintellekti vahendite kasutamise mõju kahtlusaluste kaitseõigustele ei tohiks eirata, eelkõige raskusi sisulise teabe saamisel nende toimimise kohta ja sellest tulenevaid raskusi nende tulemuste vaidlustamisel kohtus, eriti uurimise all olevate isikute poolt.**

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 39

Komisjoni ettepanek

(39) Rände-, varjupaiga- ja piirkontrollihalduses kasutatavad tehisintellektisüsteemid mõjutavad inimesi, kes on tihtipeale eriti haavatavas olukorras ja sõltuvad pädevate asutuste tegevuse tulemustest. Seepärast on sellises kontekstis kasutatavate tehisintellektisüsteemide täpsus, mittediskrimineeriv olemus ja läbipaistvus eriti oluline, et tagada mõjutatud isikute põhiõiguste austamine, eeskätt nende õigus vabale liikumisele, mittediskrimineerimisele, eraelu ja isikuandmete kaitsele, rahvusvahelisele kaitsele ja heale haldusele. Seepärast on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks sellised tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihaldusega tegelevatele pädevatele asutustele ***kasutamiseks*** valedetektorite ja samalaadsete vahenditena ***või füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks; teatavate liikmesriigi territooriumile siseneva või viisat või varjupaika taotleva füüsilise isiku põhjustatavate riskide hindamiseks***; füüsiliste isikute asjaomaste dokumentide ehtsuse kontrollimiseks; pädevate asutuste abistamiseks varjupaiga-, viisa- ja elamisloataotluste ja nendega seotud kaebuste läbivaatamisel, et teha kindlaks sellist staatust taotlevate füüsiliste isikute vastavus tingimustele. Rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihalduse valdkonna tehisintellektisüsteemid, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, peaksid vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/32/EL,⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 810/2009⁵⁰ ja muudes asjaomastes õigusaktides

Muudatusettepanek

(39) Rände-, varjupaiga- ja piirkontrollihalduses kasutatavad tehisintellektisüsteemid mõjutavad inimesi, kes on tihtipeale eriti haavatavas olukorras ja sõltuvad pädevate asutuste tegevuse tulemustest. Seepärast on sellises kontekstis kasutatavate tehisintellektisüsteemide täpsus, mittediskrimineeriv olemus ja läbipaistvus eriti oluline, et tagada mõjutatud isikute põhiõiguste austamine, eeskätt nende õigus vabale liikumisele, mittediskrimineerimisele, eraelu ja isikuandmete kaitsele, rahvusvahelisele kaitsele ja heale haldusele. Seepärast on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks sellised tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud ***kasutamiseks*** rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihaldusega tegelevatele pädevatele asutustele ***või nende nimel, või liidu asutustele või organitele*** valedetektorite ja samalaadsete vahenditena, ***kui nende kasutamine on liidu ja liikmesriigi õiguse kohaselt lubatud, et hinnata teatavaid riske, mida kujutavad endast füüsilised isikud, kes sisenevad liikmesriigi territooriumile või taotlevad viisat või varjupaika***; füüsiliste isikute asjaomaste dokumentide ehtsuse kontrollimiseks; pädevate asutuste abistamiseks varjupaiga-, viisa- ja elamisloataotluste ja nendega seotud kaebuste läbivaatamisel ***ja nendega seotud tunnistuste õigsuse hindamisel***, et teha kindlaks sellist staatust taotlevate füüsiliste isikute vastavus tingimustele; ***isikuandmete jälgimiseks, seireks ja töötlemiseks seoses piirihaldusega, et füüsilisi isikuid avastada, ära tunda või tuvastada; rändeliikumiste ja piiriületustega seotud suundumuste***

sätetatud asjaomastele menetlusnõuetele.

prognoosimiseks. Rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihalduse valdkonna tehisintellektisüsteemid, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, peaksid vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2013/32/EL,⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 810/2009⁵⁰ ja muudes asjaomastes õigusaktides sätestatud asjaomastele menetlusnõuetele. ***Liikmesriigid või liidu institutsioonid ja asutused ei tohiks mingil juhul kasutada tehisintellektisüsteeme rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihalduse valdkonnas selleks, et kõrvale hoida oma 28. juuli 1951. aasta pagulasseisundi konventsioonist tulenevatest rahvusvahelistest kohustustest, mida on muudetud 31. jaanuari 1967. aasta protokolliga, ega kasutada neid mingil viisil tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte rikkumiseks ega liidu territooriumile sisenemise ohutute ja tõhusate seaduslike kanalite, sealhulgas rahvusvahelise kaitse saamise õiguse keelamiseks.***

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

⁴⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (ELT L 180, 29.6.2013, lk 60).

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 810/2009, millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri) (ELT L 243, 15.9.2009, lk 1).

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Teatavad õigusemõistmise ja demokraatlike protsesside jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemid tuleks liigitada

Muudatusettepanek

(40) Teatavad õigusemõistmise ja demokraatlike protsesside jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemid tuleks liigitada

suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, arvestades nende võimalikku märkimisväärset mõju demokraatiale, õigusriigile, üksikisiku vabadustele ning õigusele tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Eeskätt võimalikust kallutatusest, vigadest ja läbipaistmatusest tulenevate riskidega toimetulemiseks on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud **abistama** õigusasutusi faktide ja seadustega tutvumisel ja nende tõlgendamisel ning õiguse rakendamisel konkreetse faktide kogumi suhtes. Samas ei tohiks selline liigitamine siiski laiendada tehisintellektisüsteemidele, mis on mõeldud puhtalt halduslikeks abitegevusteks, mis ei mõjuta tegelikku õigusemõistmist konkreetsetel juhtudel, nagu kohtuotsuste, dokumentide või andmete anonüümimine või pseudonüümimine, töötajatevaheline suhtlus, haldusülesanded või ressursside jaotamine.

suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, arvestades nende võimalikku märkimisväärset mõju demokraatiale, õigusriigile, üksikisiku vabadustele ning õigusele tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Eeskätt võimalikust kallutatusest, vigadest ja läbipaistmatusest tulenevate riskidega toimetulemiseks on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud **kasutamiseks õigusasutustele või haldusorganitele või nende nimel, et abistada** õigusasutusi **või haldusorganeid** faktide ja seadustega tutvumisel ja nende tõlgendamisel ning õiguse rakendamisel konkreetse faktide kogumi suhtes **või mida kasutatakse samal viisil vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks.** **Tehisintellekti vahendite kasutamine võib toetada, kuid ei tohiks asendada kohtunike otsustusõigust ega kohtute sõltumatust, sest lõppotsuste tegemine peab jääma inimtegevuse ja -otsuste kanda.** Samas ei tohiks selline liigitamine siiski laiendada tehisintellektisüsteemidele, mis on mõeldud puhtalt halduslikeks abitegevusteks, mis ei mõjuta tegelikku õigusemõistmist konkreetsetel juhtudel, nagu kohtuotsuste, dokumentide või andmete anonüümimine või pseudonüümimine, töötajatevaheline suhtlus, haldusülesanded või ressursside jaotamine.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 40 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40a) Et käsitleda riske, mis tulenevad põhjendamatu välisest sekkumisest põhiõiguste harta artiklis 39 sätestatud hääletamisõigusesse ning ebaproportsionaalsest mõjust demokraatlikele protsessidele,

demokraatiale ja õigusriigile, tuleks tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et mõjutada valimiste või rahvahääletuste tulemusi või füüsiliste isikute hääletamiskäitumist nende hääletamisel valimistel või referendumitel, liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, välja arvatud tehisintellektisüsteemid, mille väljundiga füüsilised isikud otseselt kokku ei puutu, näiteks vahendid, mida kasutatakse poliitiliste kampaaniate korraldamiseks, optimeerimiseks ja struktureerimiseks halduslikust ja logistilisest seisukohast.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 40 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40b) Arvestades seda, kui suures ulatuses kasutavad füüsilised isikud väga suurte digiplatvormidena määratletud sotsiaalmeediaplatvormide teenuseid, saab selliseid digiplatvorme kasutada viisil, mis mõjutab tugevalt veebiturvalisust, avaliku arvamuse ja debati kujundamist, valimisi ja demokraatlikke protsesse ning ühiskondlikke muresid. Seepärast on asjakohane, et tehisintellektisüsteemide suhtes, mida need digiplatvormid oma soovitusüsteemides kasutavad, kohaldatakse käesolevat määrust, et tagada tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevas määruses sätestatud nõuetele, sealhulgas andmehalduse, tehnilise dokumentatsiooni ja jälgitavuse, läbipaistvuse, inimjärelvalve, täpsuse ja töökindluse tehnilistele nõuetele. Käesoleva määruse järgimine peaks võimaldama sellistel väga suurtel digiplatvormidel täita oma laiemaid riskihindamis- ja riskimaandamiskohustusi, mis on sätestatud määruse (EL) 2022/2065 artiklites 34 ja 35. Käesolevas määruses

sätestatud kohustused ei piira määruse (EL) 2022/2065 kohaldamist ja peaksid täiendama määruses (EL) 2022/2065 ette nähtud kohustusi, kui sotsiaalmeediaplatform on määratud väga suureks digiplatformiks. Arvestades väga suurteks digiplatformideks määratud sotsiaalmeediaplatformide üleeuroopalist mõju, peaksid määruse (EL) 2022/2065 alusel määratud asutused tegutsema selle sätte jõustamisel jõustamisasutustena.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 41

Komisjoni ettepanek

(41) Kui tehisintellektisüsteem on käesoleva määruse alusel liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemiks, ei tuleks seda tõlgendada nii, et süsteemi kasutamine on ilmtingimata seaduslik muude liidu õigusaktide või liidu õigusega kooskõlas olevate siseriiklike õigusaktide alusel, mis käsitlevad näiteks isikuandmete kaitset, ***valedetektorite või samalaadsete toodete kasutamist või muude süsteemide kasutamist füüsiliste isikute emotsionaalse seisundi tuvastamiseks.*** Edaspidi peaks igasugune selline kasutamine toimuma üksnes kooskõlas kohaldatavate nõuetega, mis tulenevad põhiõiguste hartast ja kohaldatavatest liidu teisese õiguse aktidest ja siseriiklikust õigusest. ***Käesolevat määrust ei tohiks käsitada isikuandmete, sealhulgas asjakohasel juhul isikuandmete eriliikide töötlemise õigusliku alusena.***

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 41 a (uus)

Muudatusettepanek

(41) Kui tehisintellektisüsteem on käesoleva määruse alusel liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemiks, ei tuleks seda tõlgendada nii, et süsteemi kasutamine on ilmtingimata seaduslik ***või ebaseaduslik*** muude liidu õigusaktide või liidu õigusega kooskõlas olevate siseriiklike õigusaktide alusel, mis käsitlevad näiteks isikuandmete kaitset. Edaspidi peaks igasugune selline kasutamine toimuma üksnes kooskõlas kohaldatavate nõuetega, mis tulenevad põhiõiguste hartast ja kohaldatavatest liidu teisese õiguse aktidest ja siseriiklikust õigusest.

(41a) Juba praegu kehtivad tehisintellektisüsteemidele või on tehisintellektisüsteemidele asjakohased mitmed õiguslikult siduvad liidu tasandi, riiklikud ja rahvusvahelised eeskirjad, nende hulgas - kuid mitte ainult - ELi esmased õigusaktid (Euroopa Liidu aluslepingud ja põhiõiguste harta), ELi teisesed õigusaktid (näiteks isikuandmete kaitse üldmäärus, tootevastutuse direktiiv, isikustamata andmete vaba liikumist käsitlev määrus, diskrimineerimisvastased direktiivid, tarbijaõigus ning tööohutuse ja tervishoiu direktiivid), ÜRO inimõiguste lepingud ja Euroopa Nõukogu konventsioonid (näiteks Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon) ning liikmesriikide seadused. Lisaks horisontaalselt kohaldatavatele eeskirjadele on erinevaid valdkonnapõhiseid eeskirju, mida kohaldatakse konkreetsete tehisintellektirakenduste suhtes (näiteks meditsiiniseadmete määrus tervishoiusektoris).

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 42

(42) Et leevendada riske, mida liidus turule lastud või muul moel kasutusele võetud tehisintellektisüsteemid põhjustavad **kasutajatele** ja mõjutatud isikutele, tuleks kohaldada teatavaid kohustuslikke nõudeid, võttes arvesse süsteemi **kasutamise** sihtotstarvet ja toimides pakkuja kehtestatud riskijuhtimissüsteemi kohaselt.

(42) Et leevendada riske, mida liidus turule lastud või muul moel kasutusele võetud tehisintellektisüsteemid põhjustavad **juurutajatele** ja mõjutatud isikutele, tuleks kohaldada teatavaid kohustuslikke nõudeid, võttes arvesse süsteemi sihtotstarvet **või mõistlikult prognoositavat kasutamist** ja toimides pakkuja kehtestatud riskijuhtimissüsteemi kohaselt. **Need nõuded peaksid olema objektiivsed, eesmärgipärased, mõistlikud ja tõhusad, ilma et need lisaks**

ettevõtjatele põhjendamatu regulatiivset koormust või kulusid.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 43

Komisjoni ettepanek

(43) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes tuleks kohaldada nõudeid seoses kasutatavate andmestike kvaliteedi, tehnilise dokumentatsiooni ja andmete säilitamise, läbipaistvuse ja **kasutajate** teavitamise, inimjärelvalve, stabiilsuse, täpsuse ja küberturvalisusega. Sellised nõuded on vajalikud, et tulemuslikult leevendada riske tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet arvestades ning kuna muud kaubandust vähem piiravad meetmed ei ole mõistlikult kättesaadavad, et seega vältida põhjendamatu kaubanduspiiranguid.

Muudatusettepanek

(43) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes tuleks kohaldada nõudeid seoses kasutatavate andmestike kvaliteedi ja **asjakohasuse**, tehnilise dokumentatsiooni ja andmete säilitamise, läbipaistvuse ja **juurutajate** teavitamise, inimjärelvalve, stabiilsuse, täpsuse ja küberturvalisusega. Sellised nõuded on vajalikud, et tulemuslikult leevendada riske tervisele, ohutusele ja põhiõigustele **ning keskkonnale, demokraatiale ja õigusriigile**, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet **või mõistlikult prognoositavat väärkasutamist** arvestades ning kuna muud kaubandust vähem piiravad meetmed ei ole mõistlikult kättesaadavad, et seega vältida põhjendamatu kaubanduspiiranguid.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

(44) **Kvaliteetsed andmed** on paljude tehisintellektisüsteemide **toimimiseks hädavajalikud**, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab

Muudatusettepanek

(44) **Juurdepäas kvaliteetsetele andmetele** on **struktuuri pakkumiseks ja** paljude tehisintellektisüsteemide **toimimise tagamiseks hädavajalik**, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-,

asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. **Treenimis-,** valideerimis- ja testimisandmestikud peaksid olema süsteemi sihtotstarvet arvestades piisavalt asjakohased, representatiivsed, **vigadeta** ja täielikud. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse **seire, avastamine ja korrigeerimine.**

valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. **Treenimisandmestikud ning vajaduse korral** valideerimis- ja testimisandmestikud, **sh märgised,** peaksid olema süsteemi sihtotstarvet arvestades piisavalt asjakohased, representatiivsed, **vigade suhtes kontrollitud ja võimalikult täielikud.** Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada, **pöörates erilist tähelepanu andmekogumite võimaliku kallutatuse leevendamisele, mis võib ohustada kõrge riskiga tehisintellektisüsteemist mõjutatud isikute põhiõigusi või neid diskrimineerida. Kallutus võib tuleneda näiteks aluseks olevatest andmestikest, eriti kui kasutatakse vanu andmeid, selle võivad põhjustada algoritmide väljatöötajad või see võib tekkida süsteemide rakendamisel tegelikus keskkonnas. Tehisintellektisüsteemide abil saavutatud tulemusi mõjutab selline loomupärane kallutus, mis kaldub järkjärgult suurenema ning sel viisil põlistama ja võimendama olemasolevat diskrimineerimist, eriti teatud haavatavatesse rühmadesse või rahvustesse kuuluvate isikute või rassismi tõttu kannatavate kogukondade puhul.** Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, **kontekstilist,** käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad - **erandkorras ja järgides kõiki kohaldatavaid tingimusi, mis on sätestatud käesoleva määrusega ning**

määrusega (EL) 2016/679, direktiiviga (EL) 2016/680 ja määrusega (EL) 2018/1725 - saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse **avastamine ja korrigeerimine. Negatiivset kallutatust tuleks mõista kallutatusena, mis tekitab füüsilise isiku suhtes otsesest või kaudset diskrimineerivat mõju. Andmehaldusega seotud nõudeid saab täita, kasutades kolmandaid isikuid, kes pakuvad sertifitseeritud vastavusteenuseid, sealhulgas seoses andmehalduse, andmekogumi tervikluse ning andmekoolituse, valideerimise ja testimisega.**

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 45

Komisjoni ettepanek

(45) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamiseks peaks teatavatel asjaosalistel, näiteks pakkujatel, teavitatud asutustel ja muudel asjaomastel üksustel, näiteks digitaalse innovatsiooni keskustel, testimis- ja eksperimenteerimisrajatistel ja teadlastel, olema oma käesoleva määrusega seotud tegevusvaldkondades juurdepääs kvaliteetsetele andmetikele ja nad peaksid saama neid kasutada. Komisjoni loodud Euroopa ühised andmeruumid ning avaliku huvi nimel hõlpsam andmete jagamine ettevõtete vahel ja valitsustega on äärmiselt tähtis, et pakkuda tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks usaldusväärset, vastutustundlikku ja mittediskrimineerivat juurdepääsu kvaliteetsetele andmetele. Näiteks tervishoiu valdkonnas hõlbustab tervishoiu Euroopa andmeruum mittediskrimineerivat juurdepääsu terviseandmetele ja tehisintellekti

Muudatusettepanek

(45) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamiseks **ja hindamiseks** peaks teatavatel asjaosalistel, näiteks pakkujatel, teavitatud asutustel ja muudel asjaomastel üksustel, näiteks digitaalse innovatsiooni keskustel, testimis- ja eksperimenteerimisrajatistel ja teadlastel, olema oma käesoleva määrusega seotud tegevusvaldkondades juurdepääs kvaliteetsetele andmetikele ja nad peaksid saama neid kasutada. Komisjoni loodud Euroopa ühised andmeruumid ning avaliku huvi nimel hõlpsam andmete jagamine ettevõtete vahel ja valitsustega on äärmiselt tähtis, et pakkuda tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks usaldusväärset, vastutustundlikku ja mittediskrimineerivat juurdepääsu kvaliteetsetele andmetele. Näiteks tervishoiu valdkonnas hõlbustab tervishoiu Euroopa andmeruum mittediskrimineerivat juurdepääsu terviseandmetele ja tehisintellekti

algoritmide treenimist selliste andmetikega privaatsust tagaval, turvalisel, õigeaegsel, läbipaistval ja usaldusväärsel viisil ning asjakohase institutsioonilise juhtimise tingimustes. Asjaomased pädevad asutused, sealhulgas valdkondlikud asutused, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, võivad toetada ka kvaliteetsete andmete pakkumist tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 45 a (uus)

Komisjoni ettepanek

algoritmide treenimist selliste andmetikega privaatsust tagaval, turvalisel, õigeaegsel, läbipaistval ja usaldusväärsel viisil ning asjakohase institutsioonilise juhtimise tingimustes. Asjaomased pädevad asutused, sealhulgas valdkondlikud asutused, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, võivad toetada ka kvaliteetsete andmete pakkumist tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks.

Muudatusettepanek

(45a) Õigus eraelu puutumatusetele ja isikuandmete kaitsele peab olema tagatud kogu tehisintellektisüsteemi elutsükli jooksul. Sellega seoses on juhul, kui andmete töötlemine kujutab endast märkimisväärset ohtu üksikisikute põhiõigustele, väga olulised võimalikult väheste andmete kogumise põhimõte ning lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõte, nagu need on sätestatud liidu andmekaitseõiguses.

Tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad peaksid nende õiguste kaitseks rakendama tipptasemel tehnilisi ja korralduslikke meetmeid. Sellised meetmed peaksid hõlmama lisaks anonüümimisele ja krüpteerimisele ka üha kättesaadavamad tehnoloogiad, mis võimaldab tuua andmetesse algoritme ja saada väärtuslikke teadmisi ilma toor- või struktureeritud andmete pooltevahelise edastamise või tarbetu kopeerimiseta.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 46

Komisjoni ettepanek

(46) Selleks, et kontrollida vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele, on äärmiselt oluline omada teavet selle kohta, kuidas on suure riskiga tehisintellektisüsteemid välja töötatud ja kuidas need oma **elutsükli** jooksul töötavad. Selleks on vaja säilitada andmeid ja tagada sellise tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus, mis sisaldab tehisintellektisüsteemi asjakohastele nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Sellise teabe hulka peaksid kuuluma süsteemi üldised omadused, võimekused ja piirid, algoritmid, andmed, kasutatud treenimis-, testimis- ja valideerimisprotsessid ning dokumentatsioon asjaomase riskijuhtimissüsteemi kohta. Tehniline dokumentatsioon peaks olema ajakohane.

Muudatusettepanek

(46) Selleks, et kontrollida vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele, on äärmiselt oluline omada **arusaadavat** teavet selle kohta, kuidas on suure riskiga tehisintellektisüsteemid välja töötatud ja kuidas need oma **eluea** jooksul töötavad. Selleks on vaja säilitada andmeid ja tagada sellise tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus, mis sisaldab tehisintellektisüsteemi asjakohastele nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Sellise teabe hulka peaksid kuuluma süsteemi üldised omadused, võimekused ja piirid, algoritmid, andmed, kasutatud treenimis-, testimis- ja valideerimisprotsessid ning dokumentatsioon asjaomase riskijuhtimissüsteemi kohta. Tehniline dokumentatsioon peaks olema **korralikult** ajakohane **kogu tehisintellektisüsteemi eluea jooksul**. **Tehisintellektisüsteemidel võib nende eluea jooksul olla suur oluline keskkonnamõju ja nad võivad tarbida palju energiat. Et tehisintellektisüsteemide keskkonnamõju paremini mõista, peaks pakkujate koostatud tehniline dokumentatsioon sisaldama teavet tehisintellektisüsteemi energiatarbimise kohta, sealhulgas tarbimise kohta arendamise ajal ja eeldatava tarbimise kohta kasutamise ajal. Sellise teabe puhul tuleks arvesse võtta asjakohaseid liidu ja siseriiklikke õigusakte. Esitatud teave peaks olema arusaadav, võrreldav ja kontrollitav ning komisjon peaks välja töötama suunised ühtlustatud metoodika jaoks, kuidas seda teavet arvutada ja esitada. Et tagada ühtse dokumentatsiooni võimalikkus, tuleks nõutava dokumentatsiooni ja kohaldatavates liidu õigusaktides nõutavate dokumentidega seotud terminid ja määratlused nii palju kui võimalik ühtlustada.**

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 46 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(46a) Tehisintellektisüsteemid peaksid võtma arvesse tipptasemel meetodeid ja asjaomaseid kohaldatavaid standardeid, et vähendada energiatarbimist, ressursikasutust ja jäätmeid ning suurendada energiatõhusust ja süsteemi üldist tõhusust. Tehisintellektisüsteemide keskkonnaaspektid, mis on käesoleva määruse kohaldamisel olulised, on tehisintellektisüsteemi energiatarbimine väljatöötamise, treenimise ja juurutamise etapis ning nende andmete registreerimine, aruandlus ja säilitamine. Tehisintellektisüsteemide kavandamine peaks võimaldama energia ja ressursside tarbimise mõõtmist ja logimist igas väljatöötamise, treenimise ja juurutamise etapis. Tehisintellektisüsteemide heitkoguste seire ja aruandlus peab olema usaldusväärne, läbipaistev, järjepidev ja täpne. Et tagada käesoleva määruse ühetaoline kohaldamine ning stabiilne õiguslik ökosüsteem ühtsel turul tegutsevate pakkujate ja juurutajate jaoks, peaks komisjon välja töötama ühise metoodika kirjelduse, et täita energia ja ressursside tarbimisega seotud aruandlus- ja dokumenteerimismõõtmise nõudeid väljatöötamise, treenimise ja juurutamise ajal. Sellised mõõtmismetoodika ühtsed kirjeldused võivad luua lähtealuse, mille põhjal saab komisjon pärast kehtivaid õigusakte arvesse võtva mõjuhinnangu tegemist paremini otsustada, kas tulevikus on vaja regulatiivseid meetmeid.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 46 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(46b) Et saavutada käesoleva määruse eesmärgid ja aidata kaasa liidu keskkonnaeesmärkide täitmisele, tagades samal ajal siseturu sujuva toimimise, võib osutada vajalikuks kehtestada soovitud ja suunised ning lõpuks kestlikkuse eesmärgid. Selleks on komisjonil õigus töötada välja metoodika, et aidata kaasa põhiliste tulemusnäitajate ja kestliku arengu eesmärkide võrdlusraamistiku väljatöötamisele. Esmane eesmärk peaks olema võimaldada õiglast võrdlemist tehisintellekti rakendamise valikute vahel, pakkudes stiimuleid tõhusamate tehisintellektitehnoloogiate kasutamise edendamiseks ning energia- ja ressurssidega seotud probleemide lahendamiseks. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks käesolevas määruses ette näha vahendid, et koguda teatud lähteandmeid heitkoguste kohta väljatöötamise ja treenimise etapis ning juurutamise ajal.

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 47 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47a) Sellised tehisintellektiga seotud otsuste tegemise läbipaistvuse ja selgitatavuse nõuded peaksid samuti aitama võidelda digitaalse asümmeetria ja üksikisikutele suunatud petuskeemide hoiatava mõju ja nende teadliku nõusolekuga.

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 49**

Komisjoni ettepanek

(49) Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peaksid toimima kogu oma elutsükli jooksul järjepidevalt ning nende täpsus, stabiilsus ja küberturvalisus peaks olema asjakohasel tasemel vastavalt tehnika üldtunnustatud tasemele. **Täpsusaste ja täpsuse parameetrid** tuleks **kasutajatele** teatavaks teha.

Muudatusettepanek

(49) Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peaksid toimima kogu oma elutsükli jooksul järjepidevalt ning nende täpsus, stabiilsus ja küberturvalisus peaks olema asjakohasel tasemel vastavalt tehnika üldtunnustatud tasemele. **Toimimise parameetrid ja nende eeldatav aste** tuleks **määratleda nii, et esmane eesmärk on maandada tehisintellektisüsteemi riske ja negatiivset mõju. Toimimise parameetrite eeldatav tase tuleks juurutajatele** teatavaks teha selgel, läbipaistval, hõlpsasti mõistetaval ja arusaadaval viisil. **Toimimise parameetrite aruandlust ei saa pidada tõendiks tulevaste tasemete kohta, kuid tuleb kohaldada asjakohaseid meetodeid, et tagada kasutamise ajal ühtsed tasemed. Kuigi standardite kehtestamiseks on olemas standardiorganisatsioonid, on vaja võrdlusuuringuid koordineerida, et teha kindlaks, kuidas neid tehisintellektisüsteemide standardnõudeid ja omadusi tuleks mõõta. Euroopa tehisintellektiamet peaks koondama riiklikud ja rahvusvahelised metroloogia- ja võrdlusasutused ning andma mittedividuvalid suuniseid, et käsitleda tehnilisi aspekte, mis on seotud toimimise ja töökindluse asjakohase taseme mõõtmisega.**

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 50**

Komisjoni ettepanek

(50) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide üks peamisi nõudeid on tehniline stabiilsus. Need süsteemid peaksid olema vastupidavad nii

Muudatusettepanek

(50) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide üks peamisi nõudeid on tehniline stabiilsus. Need süsteemid peaksid olema vastupidavad nii

süsteemi piirangutega seotud riskide (st vead, rikked, ebakõlad, ootamatud olukorrad) kui ka pahatahtliku tegevuse suhtes, mis võib kahjustada tehisintellektisüsteemi turvalisust ja põhjustada kahjulikku või muul viisil soovimatut käitumist. Suutmatus kaitsta nende riskide eest võib mõjutada ohutust või kahjustada põhiõigusi näiteks ekslike otsuste või tehisintellektisüsteemi genereeritud ekslike või kallutatud väljundite tõttu.

süsteemi piirangutega seotud riskide (st vead, rikked, ebakõlad, ootamatud olukorrad) kui ka pahatahtliku tegevuse suhtes, mis võib kahjustada tehisintellektisüsteemi turvalisust ja põhjustada kahjulikku või muul viisil soovimatut käitumist. Suutmatus kaitsta nende riskide eest võib mõjutada ohutust või kahjustada põhiõigusi näiteks ekslike otsuste või tehisintellektisüsteemi genereeritud ekslike või kallutatud väljundite tõttu. ***Tehisintellektisüsteemi kasutajad peaksid astuma samme tagamaks, et võimalik kompromiss stabiilsuse ja täpsuse vahel ei tooks vähemusrühmade jaoks kaasa diskrimineerimist või negatiivseid tagajärgi.***

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 51

Komisjoni ettepanek

(51) Küberturvalisusel on oluline roll, et tagada tehisintellektisüsteemide vastupidavus pahatahtlike kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi nõrku kohti ära kasudes süsteemi kasutust, käitumist või toimimist või kahjustada selle turvaomadusi. Tehisintellektisüsteemide vastu suunatud küberrünnetes võidakse ära kasutada tehisintellektispetsiifilisi ressursse, näiteks treeningandmestikke (nt andmemürgitus, i.k. data poisoning) või treenitud mudeleid (nt vastandründed, i.k. adversarial attacks), või tehisintellektisüsteemi digivarade või IKT alustaristu nõrkusi. Seega peaksid suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad võtma riskidele vastava küberturvalisuse taseme tagamiseks sobivaid meetmeid, arvestades sealjuures vastavalt vajadusele ka IKT alustaristuga.

Muudatusettepanek

(51) Küberturvalisusel on oluline roll, et tagada tehisintellektisüsteemide vastupidavus pahatahtlike kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi nõrku kohti ära kasudes süsteemi kasutust, käitumist või toimimist või kahjustada selle turvaomadusi. Tehisintellektisüsteemide vastu suunatud küberrünnetes võidakse ära kasutada tehisintellektispetsiifilisi ressursse, näiteks treeningandmestikke (nt andmemürgitus, i.k. data poisoning) või treenitud mudeleid (nt vastandründed, i.k. adversarial attacks, ***või konfidentsiaalsust rikkuvad rünnakud, i.k. confidentiality attacks***), või tehisintellektisüsteemi digivarade või IKT alustaristu nõrkusi. Seega peaksid suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad, ***aga ka teavitatud asutused, riigi pädevad asutused ja turujärelevalveasutused*** võtma riskidele vastava küberturvalisuse taseme tagamiseks sobivaid meetmeid, arvestades

sealjuures vastavalt vajadusele ka IKT alustaristuga. **Suure riskiga tehisintellektiga peaksid kaasnema turvalahendused ja paigad manustoote eluea lõpuni või sõltuvuse puudumisel konkreetsest tootest ajavahemiku jooksul, mille tootja peab ära näitama.**

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 53 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(53a) ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni allkirjastajatena on Euroopa Liit ja kõik liikmesriigid seadusega kohustatud kaitsma puuetega inimesi diskrimineerimise eest ja edendama nende võrdõiguslikkust, tagama puuetega inimestele teistega võrdsel alustel juurdepääsu info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale ja -süsteemidele ning tagama puuetega inimeste eraelu puutumatus austamise. Arvestades tehisintellektisüsteemide kasvavat tähtsust ja kasutamist, peaks universaalsaini põhimõtete kohaldamine kõigi uute tehnoloogiate ja teenuste suhtes tagama täieliku, võrdse ja piiramatu juurdepääsu kõigile, keda tehisintellekti tehnoloogiad potentsiaalselt mõjutavad või kes neid kasutavad, sealhulgas puuetega inimestele, võttes täielikult arvesse nende loomupärast väarikust ja mitmekesisust. Seepärast on oluline, et pakkujad järgiksid täielikult ligipääsetavusnõudeid, sealhulgas direktiivi (EL) 2016/2102 ja direktiivi (EL) 2019/882. Pakkujad peaksid tagama, et nende nõuete täitmine on sisse kavandatud. Seepärast tuleks vajalikud meetmed võimalikult suures ulatuses integreerida suure riskiga tehisintellektisüsteemi kavandamisse.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 54

Komisjoni ettepanek

(54) Pakkuja peaks kehtestama usaldusväärse kvaliteedijuhtimissüsteemi, tagama nõutava vastavushindamismenetluse teostamise, koostama asjakohase dokumentatsiooni ja kehtestama stabiilse turustamisjärgse seire süsteemi. Avaliku sektori asutused, kes võtavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele oma tarbeks, võivad võtta vastu kvaliteedijuhtimissüsteemi reeglid ja neid rakendada olenevalt asjaoludest riigi või piirkonna tasemel vastuvõetud kvaliteedijuhtimissüsteemi osana, võttes arvesse sektori iseärasusi ning asjaomase avaliku sektori asutuse pädevust ja töökorraldust.

Muudatusettepanek

(54) Pakkuja peaks kehtestama usaldusväärse kvaliteedijuhtimissüsteemi, tagama nõutava vastavushindamismenetluse teostamise, koostama asjakohase dokumentatsiooni ja kehtestama stabiilse turustamisjärgse seire süsteemi. ***Pakkujate puhul, kellel on juba kasutusel kvaliteedijuhtimissüsteemid, mis põhinevad sellistel standarditel nagu ISO 9001 või muudel asjakohastel standarditel, ei tohiks eeldada mitmekordset kvaliteedijuhtimissüsteemi tervikuna, vaid pigem nende olemasolevate süsteemide kohandamist teatavate aspektidega, mis on seotud vastavusega käesoleva määruse konkreetsetele nõuetele. See peaks kajastuma ka tulevases standardimistegevuses või komisjoni poolt sellega seoses vastu võetud suunistes.*** Avaliku sektori asutused, kes võtavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele oma tarbeks, võivad võtta vastu kvaliteedijuhtimissüsteemi reeglid ja neid rakendada olenevalt asjaoludest riigi või piirkonna tasemel vastuvõetud kvaliteedijuhtimissüsteemi osana, võttes arvesse sektori iseärasusi ning asjaomase avaliku sektori asutuse pädevust ja töökorraldust.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 56

Komisjoni ettepanek

(56) Et võimaldada käesoleva määruse täitmine ja luua operaatoritele võrdsed tingimused, võttes sealjuures arvesse

Muudatusettepanek

(56) Et võimaldada käesoleva määruse täitmine ja luua operaatoritele võrdsed tingimused, võttes sealjuures arvesse

digitoodete kättesaadavaks tegemise eri vorme, on oluline tagada, et mõni liidus tegutsev isik saab igas olukorras esitada ametiasutustele kogu vajaliku teabe tehisintellektisüsteemi nõuetele vastavuse kohta. Seepärast peab väljaspool liitu asuv pakkuja **juhul, kui importijat ei ole võimalik kindlaks teha**, enne oma süsteemi liidu turul kättesaadavaks tegemist määrama kirjaliku volitusega liidus asuva volitatud esindaja.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 58

Komisjoni ettepanek

(58) Arvestades tehisintellektisüsteemide olemust ning nende kasutamisega potentsiaalselt seotud riske ohutusele ja põhiõigustele, muu hulgas seoses vajadusega tagada reaalses oludes tehisintellektisüsteemi toimimise nõuetekohane seire, on otstarbekas näha **kasutajatele** ette konkreetsed kohustused. Esmajoones peaksid **kasutajad** kasutama suure riskiga tehisintellektisüsteeme kasutusjuhendi kohaselt ning vastavalt vajadusele tuleks kehtestada teatavad muud kohustused seoses tehisintellektisüsteemide töö seire ja andmete säilitamisega.

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 58 a (uus)

Komisjoni ettepanek

digitoodete kättesaadavaks tegemise eri vorme, on oluline tagada, et mõni liidus tegutsev isik saab igas olukorras esitada ametiasutustele kogu vajaliku teabe tehisintellektisüsteemi nõuetele vastavuse kohta. Seepärast peab väljaspool liitu asuv pakkuja enne oma süsteemi liidu turul kättesaadavaks tegemist määrama kirjaliku volitusega liidus asuva volitatud esindaja.

Muudatusettepanek

(58) Arvestades tehisintellektisüsteemide olemust ning nende kasutamisega potentsiaalselt seotud riske ohutusele ja põhiõigustele, muu hulgas seoses vajadusega tagada reaalses oludes tehisintellektisüsteemi toimimise nõuetekohane seire, on otstarbekas näha **juurutajatele** ette konkreetsed kohustused. Esmajoones peaksid **juurutajad** kasutama suure riskiga tehisintellektisüsteeme kasutusjuhendi kohaselt ning vastavalt vajadusele tuleks kehtestada teatavad muud kohustused seoses tehisintellektisüsteemide töö seire ja andmete säilitamisega.

(58a) Kuigi tehisintellektisüsteemidega seotud riskid võivad tuleneda selliste süsteemide projekteerimisest, võivad riskid tuleneda ka sellest, kuidas selliseid tehisintellektisüsteeme kasutatakse. Suure

riskiga tehisintellektisüsteemi juurutajatel on seega oluline osa põhiõiguste kaitse tagamisel, täiendades pakkuja kohustusi tehisintellektisüsteemi arendamisel. Juurutajad saavad kõige paremini aru, kuidas suure riskiga tehisintellektisüsteemi konkreetselt kasutatakse, ja suudavad seetõttu tuvastada võimalikud olulised riskid, mida ei olnud arendusetapis ette nähtud, tehes seda tänu täpsematele teadmistele kasutamise konteksti ning tõenäoliselt mõjutatud inimeste või inimrühmade kohta, mille hulka kuuluvad tõrjutud ja haavatavad rühmad. Juurutajad peaksid selles konkreetses kasutuskontekstis kindlaks määrama asjakohased juhtimisstruktuurid, nagu inimjärelvalve kord, kaebuste menetlemise kord ja õiguskaitsemenetlused, sest juhtimisstruktuurides tehtavad valikud võivad olla olulised põhiõigustega seotud riskide maandamiseks konkreetses kasutusjuhtumites. Et tagada põhiõiguste tõhus kaitsmine, peaks suure riskiga tehisintellektisüsteemide juurutaja tegema enne juurutamist põhiõiguste mõjuhindangu. Mõjuhindangule tuleks lisada üksikasjalik kava, mis kirjeldab meetmeid või vahendeid, mis aitavad piirata tuvastatud põhiõigustega seotud riske hiljemalt selle rakendamise hetkest. Kui sellist kava ei ole võimalik koostada, ei tohiks juurutaja süsteemi kasutusele võtta. Mõjuhindangu tegemisel peaks juurutaja teavitama riiklikku järelvalveasutust ja võimalikult suures ulatuses asjaomaseid sidusrühmi ning selliste isikute rühmade esindajaid, keda tehisintellektisüsteem tõenäoliselt mõjutab, et koguda asjakohast teavet, mida peetakse mõjuhindangu tegemiseks vajalikuks, ning neil soovitatakse teha oma põhiõiguste mõjuhindangu kokkuvõtte üldsusele kättesaadavaks oma veebisaidil. Neid kohustusi ei tohiks kohaldada VKEde suhtes, kellel võib ressursside puudumise tõttu olla raske sellist konsulteerimist läbi viia.

Sellegipoolest peaksid ka nemad püüdma kasutada selliseid esindajaid põhiõigustele avalduva mõju hindamisel. Lisaks, võttes arvesse võimalikku mõju ja vajadust demokraatliku järelevalve ja kontrolli järele, tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide juurutajatelt, kes on avaliku sektori asutused või liidu institutsioonid, organid ja asutused, samuti juurutajatelt, kes on määruse (EL) 2022/1925 alusel sisule juurdepääsu kontrollijaks määratud ettevõtjad, nõuda kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamise registreerimist avalikus andmebaasis. Teised juurutajad võivad end vabatahtlikult registreerida.

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 59

Komisjoni ettepanek

(59) Oleks mõistlik eeldada, et tehisintellektisüsteemi **kasutaja** on füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muud organ, kelle volituste alusel tehisintellektisüsteemi käitatakse, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks.

Muudatusettepanek

(59) Oleks mõistlik eeldada, et tehisintellektisüsteemi **juurutaja** on füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muud organ, kelle volituste alusel tehisintellektisüsteemi käitatakse, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 60

Komisjoni ettepanek

(60) Arvestades tehisintellekti väärtusahela keerukust, peaksid asjaomased kolmandad isikud, **eriti** need, kes tegelevad **tarkvara, tarkvaratööriistade ja -komponentide**,

Muudatusettepanek

(60) **Tehisintellekti väärtusahelas pakuvad mitmed osalejad sageli vahendeid ja teenuseid, aga ka komponente või protsesse, mille pakkuja seejärel tehisintellektisüsteemi kaasab,**

eeltreenitud mudelite **ja** andmete müügi ja tarnimisega, või võrguteenuste osutajad tegema vastavalt vajadusele koostööd **pakkujate ja kasutajatega**, et võimaldada **neil täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi, ja käesoleva määruse alusel loodud pädevate asutustega.**

sealhulgas andmete kogumine ja eeltöötlus, mudelite treenimine ja ümbertreenimine, mudelite testimine ja hindamine, integreerimine tarkvarasse või muud mudeliarenduse aspektid. Asjaomased osalejad võivad teha oma pakkumise otseselt või kaudselt kaubanduslikult kättesaadavaks liideste, näiteks rakendusliideste (API) kaudu, ning jagada neid vaba ja avatud lähtekoodiga litsentside alusel, aga üha enam ka tehisintellekti tööjõu platvormide, treenitud parameetrite edasimüügi või mudelite loomise DIY-komplektide kaudu või pakkudes tasulist juurdepääsu mudeliarhitektuurile mudelite väljatöötamiseks ja treenimiseks. Arvestades tehisintellekti väärtusahela keerukust, peaksid **kõik** asjaomased kolmandad isikud, **eelkõige** need, kes tegelevad **tehisintellektisüsteemi lisatud tarkvaravahendite, komponentide, eeltreenitud mudelite või andmete väljatöötamise, müügi ja kaubandusliku tarnimisega, või võrguteenuste osutajad - kahjustamata omaenda intellektuaalomandiõigusi või ärisaladusi - tegema kättesaadavaks nõutava teabe, treenimise või eksperditeadmised ning tegema vastavalt vajadusele pakkujatega koostööd, et nad saaksid kontrollida kõiki käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate tehisintellektisüsteemi nõuetele vastavusega seotud aspekte. Et võimaldada tehisintellekti väärtusahela kulutõhusat juhtimist, peab iga kolmas isik, kes annab pakkujale vahendi, teenuse, komponendi või protsessi, mille pakkuja hiljem tehisintellektisüsteemi integreerib, sõnaselgelt avalikustama kontrollitaseme.**

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 60 a (uus)

(60a) *Kui ühel poolel on tugevam läbirääkimispositsioon, on oht, et see pool võib sellist positsiooni teise lepinguosalise kahjuks võimendada, kui ta peab läbirääkimisi suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatavate või sellesse integreeritud vahendite, teenuste, komponentide või protsesside tarnimise üle või õiguskaitsevahendite üle seoses kohustuste rikkumise või lõpetamisega. Selline lepinguline tasakaalustamatus kahjustab eelkõige mikro-, väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ning idufirmasid, välja arvatud juhul, kui nad on sellise ettevõtja omandis või alltöövõtjad, kes suudab neile asjakohaselt hüvitist maksta, kuna neil ei ole sisulist võimalust pidada läbirääkimisi lepingutingimuste üle, ning neil ei tohi olla muud valikut kui nõustuda lepingu tingimustega. Seetõttu ei tohiks ebaõiglasel lepingutingimused, mis on seotud kõrge riskiga tehisintellektisüsteemis kasutatavate või sellesse integreeritud vahendite, teenuste, komponentide või protsesside pakkumisega või seotud kohustuste rikkumise või lõpetamise hüvitamisega, olla mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ega idufirmadele siduvad, kui need on ühepoolselt peale surutud.*

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 60 b (uus)

(60b) *Lepingutingimusi käsitlevates õigusnormides tuleks arvesse võtta lepinguvabaduse põhimõtet, mis on ettevõtjatevahelistes suhetes oluline mõiste. Seetõttu ei tuleks kontrollida mitte*

kõigi lepingutingimuste ebaõiglust, vaid ainult nende oma, mis on ühepoolset kehtestatud mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele ja idufirmadele. See puudutab „võta või jäta“ olukordi, kus üks pool esitab teatava lepingutingimuse ning mikro-, väike või keskmise suurusega ettevõtja või idufirma ei saa selle tingimuse sisu mõjutada, hoolimata katsest selle üle läbirääkimisi pidada. Lepingutingimust, mille esitab üks pool ja millega mikro-, väike või keskmise suurusega ettevõtja või idufirma nõustub, või lepingutingimust, mille üle lepinguosalisel peavad läbirääkimisi ja milles lepatakse kokku pärast selle muutmist, ei tohiks pidada ühepoolset kehtestatuks.

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 60 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60c) Lisaks tuleks ebaõiglasi lepingutingimusi käsitlevaid norme kohaldada üksnes nende lepinguelementide suhtes, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemis kasutatavate või sellesse integreeritud vahendite, teenuste, komponentide või protsesside tarnimisega või seotud kohustuste rikkumise või lõpetamise õiguskaitsevahenditega. Sama lepingu muude osade suhtes, mis ei ole nende elementidega seotud, ei tohiks käesolevas määruses sätestatud ebaõigluse kontrolli kohaldada.

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 60 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60d) Ebaõiglaste lepingutingimuste kindlakstegemise kriteeriume tuleks kohaldada ainult ülemääraste lepingutingimuste suhtes, kui kuritarvitatakse tugevamat läbirääkimispositsiooni. Valdav enamik lepingutingimustest, mis on ühele poolele majanduslikult soodsamad kui teisele, sealhulgas need, mis on ettevõtjatevaheliste lepingute puhul tavalised, on lepinguvabaduse põhimõtte tavapärase väljendus ja neid kohaldatakse jätkuvalt. Kui lepingutingimus ei ole kantud nende tingimuste loetellu, mida peetakse alati ebaõiglaseks, kohaldatakse üldist ebaõigluse sätet. Selles kontekstis saaks ebaõiglaste tingimustena loetletud tingimusi kasutada võrdlusalusena ebaõigluse üldsätte tõlgendamisel.

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 60 e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60e) Alusmudelid on hiljutine areng, mille puhul tehisintellekti mudelid töötatakse välja algoritmidest, mis on välja töötatud selleks, et optimeerida väljundi üldistust ja mitmekülgsust. Neid mudeleid treenitakse sageli mitmesuguste andmeallikate ja suurte andmehulkade kohta, et täita mitmesuguseid järgmise etapi ülesandeid, sealhulgas mõnesid selliseid, mille jaoks need ei ole välja töötatud ega treenitud. Alusmudel võib olla üheliigiline või mitmeliigiline ning seda saab treenida mitmesuguste meetodite abil, näiteks juhendamisega õppe või stiimulõppe abil. Konkreetse sihtotstarbega või üldotstarbelised tehisintellektisüsteemid võivad olla

alusmudeli rakendamine, mis tähendab, et iga alusmudelit saab taaskasutada lugematutes järgmise etapi tehisintellektisüsteemides või üldotstarbelistes tehisintellektisüsteemides. Need mudelid on paljude järgmise etapi rakenduste ja süsteemide jaoks üha olulisemad.

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 60 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60f) Alusmudelite puhul, mida pakutakse teenusena, näiteks rakendusliidesele juurdepääsu kaudu, peaks koostöö tootmisahela järgmise etapi teenuseosutajatega hõlmama kogu teenuse osutamise ja toetamise aega, et võimaldada asjakohast riskide maandamist, välja arvatud juhul, kui alusmudeli pakkuja edastab treenimismudeli ning ulatusliku ja asjakohase teabe süsteemi andmestike ja arendusprotsessi kohta või piirab teenuse osutamist, näiteks juurdepääsu rakendusliidesele nii, et järgmise etapi teenuseosutaja suudab täielikult järgida käesolevat määrust ilma algse alusmudeli pakkuja täiendava toetuseta.

Muudatusettepanek 101

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 60 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60g) Tehisintellektisüsteemi väärtusahela olemust ja keerukust silmas pidades on oluline täpsustada tehisintellektisüsteemide arendamises osalejate rolli. Alusmudelite arengu osas

valitseb suur ebakindlus, seda nii mudelite tüpoloogia kui ka eneseregulatsiooni seisukohast. Seetõttu on oluline selgitada alusmudelite pakkujate õiguslikku olukorda. Arvestades nende mudelite keerukust ja soovimatuid mõjusid, kontrolli puudumist tehisintellekti allpakkuja poolt alusmudeli arendamise üle ja sellest tulenevat võimu tasakaalustamatust, ning selleks et tagada tehisintellekti väärtusahelas vastutuse õiglane jaotus, tuleks selliste mudelite suhtes kohaldada käesoleva määruse alusel proportsionaalseid ja täpsemaid kohustusi ja nõudeid. Ausmudelid peaksid hindama ja leevendama võimalikke riske ja kahjusid sobiva kavandamise, testimise ja analüüsi kaudu, rakendama andmehaldusmeetmeid, sealhulgas kallutatuse hindamist, ning vastama tehnilise kavandamise nõuetele, et tagada asjakohane toimivus, prognoositavus, tõlgendatavus, parandatavus, turvalisuse ja küberturvalisuse tase; lisaks peaksid need vastama keskkonnastandarditele. Nende kohustustega peaksid kaasnema standardid. Alusmudelitel peaks olema ka teavitamiskohustus ja nad peaksid valmistama ette kogu vajaliku tehnilise dokumentatsiooni võimalikele järgmise etapi teenuseosutajatele, et nad saaksid täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi. Generatiivsed alusmudelid peaksid tagama läbipaistvuse seoses asjaoluga, et sisu on loonud tehisintellektisüsteem, mitte inimesed. Need konkreetsed nõuded ja kohustused ei tähenda seda, et alusmudeleid peetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, vaid need peaksid tagama, et saavutatakse käesoleva määruse eesmärgid tagada põhiõiguste, tervise ja ohutuse, keskkonna, demokraatia ja õigusriigi kõrgetasemeline kaitse. Eeltreenitud mudeleid, mis on välja töötatud kitsama, vähem üldisema ja piiratuma rakenduste jaoks, mida ei saa kohandada paljudele ülesannetele, näiteks lihtsatele mitmeotstarbelistele

tehisintellektisüsteemidele, ei tohiks käesoleva määruse kohaldamisel käsitada alusmudelitena nende suurema tõlgendatavuse tõttu, mis muudab nende käitumise vähem ettearvamatuks.

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 60 h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(60h) Alusmudelite olemuse tõttu ei ole vastavushindamise osas piisavalt teadmisi ja kolmandate isikute kontrollimeetodeid alles arendatakse. Seega töötab sektor ise välja uusi viise, kuidas hinnata alusmudeleid, mis täidavad osaliselt auditeerimise eesmärki (nt mudeli hindamine, punaste tiimide kasutamine või masinõppe kontrolli- ja valideerimismeetodid). Need alusmudelite sisehindamised peaksid olema laialdaselt kohaldatavad (nt sõltumatud turustuskanalid, -viisid, arendusmeetodid), et käsitleda selliste mudelitele omaseid riske, võttes arvesse tööstusharu uusimaid tavasid ja keskendudes mudelist piisava tehnilise arusaamise ja kontrolli arendamisele, mõistlikult prognoositavate riskide juhtimisele ning mudeli ulatuslikule analüüsile ja katsetamisele asjakohaste meetmete abil, näiteks sõltumatute hindajate kaasamise kaudu. Kuna alusmudelid on tehisintellekti valdkonnas uus ja kiiresti arenev areng, on asjakohane, et komisjon ja tehisintellektiamet jälgiks ja hindaksid korrapäraselt selliste mudelite ja eelkõige sellistel mudelitel põhinevate generatiivsete tehisintellektisüsteemide õigus- ja juhtimisraamistikku, mis tõstatavad olulisi küsimusi seoses sellise sisu loomisega, mis on vastuolus liidu õiguse, autoriõiguse normide ja võimaliku väärkasutamisega. Tuleks selgitada, et

käesolev määrus ei tohiks piirata autoriõigust ja sellega kaasnevaid õigusi käsitleva liidu õiguse, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivide 2001/29/EÜ, 2004/48/ECR ja (EL) 2019/790 kohaldamist.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 61

Komisjoni ettepanek

(61) Olulisel kohal on siinjuures standardimine, mis peaks andma pakkujatele tehnilised lahendused käesoleva määruse nõuete täitmiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012⁵⁴ määratletud harmoneeritud standardite järgimine peaks olema pakkujate jaoks vahend, millega tõendada käesoleva määruse nõuete täitmist. ***Valdkondades, kus harmoneeritud standardid puuduvad või on ebapiisavad, võiks komisjon siiski vastu võtta ühiseid tehnilisi kirjeldusi.***

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning

Muudatusettepanek

(61) Olulisel kohal on siinjuures standardimine, mis peaks andma pakkujatele tehnilised lahendused käesoleva määruse nõuete täitmiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012 ***[1]*** määratletud harmoneeritud standardite järgimine peaks olema pakkujate jaoks vahend, millega tõendada käesoleva määruse nõuete täitmist. ***Et tagada standardite kui liidu poliitika vahendite tõhusus ning võttes arvesse standardite olulisust käesoleva määruse nõuete täitmise tagamisel ja ettevõtete konkurentsivõimet, on vaja tagada huvide õiglane esindatus, kaasates standardite väljatöötamisse kõik asjakohased sidusrühmad. Standardimismenetlus peaks olema läbipaistev standardimistegevuses osalevate juriidiliste ja füüsiliste isikute osas.***

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 61 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(61a) Nõuete täitmise hõlbustamiseks peaks komisjon esitama esimesed standardimistaotlused hiljemalt kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumist. See peaks parandama õiguskindlust, edendades seeläbi tehisintellekti investeerimist ja innovatsiooni ning liidu turu konkurentsivõimet ja kasvu, edendades samal ajal mitut sidusrühma hõlmavat juhtimist, mis esindab kõiki asjaomaseid Euroopa sidusrühmi, nagu tehisintellektiamet, Euroopa standardiorganisatsioonid ja asjaomase valdkondliku liidu õiguse alusel loodud asutused või eksperdirühmad, samuti tööstust, VKEsid, idufirmasid, kodanikuühiskonda, teadlasi ja sotsiaalpartnereid, ning peaks lõppkokkuvõttes hõlbustama tehisintellekti valdkonna ülemaailmset standardimiskoostööd viisil, mis on kooskõlas liidu väärtustega. Standardimistaotluse koostamisel peaks komisjon konsulteerima tehisintellektiameti ja nõuandva koguga, et koguda asjaomaseid eksperditeadmisi.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 61 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(61b) Kui tehisintellektisüsteeme

kavatsetakse kasutada töökohal, peaksid ühtlustatud standardid piirduma tehniliste kirjelduste ja menetlustega.

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 61 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(61c) Komisjonil peaks olema võimalik võtta teatavatel tingimustel vastu ühtsed kirjeldused, kui asjakohast ühtlustatud standardit ei ole olemas, või käsitleda konkreetseid põhiõigustega seotud probleeme. Koostamise protsessi käigus peaks komisjon korrapäraselt konsulteerima tehisintellektiameti ja selle nõuandva koguga, asjakohaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud Euroopa standardiorganisatsioonide ja -organite või eksperdirühmadega ning sidusrühmadega, nagu tööstus, VKEd, idufirmad, kodanikuühiskond, teadlased ja sotsiaalpartnerid.

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 61 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(61d) Ühtsete kirjelduste vastuvõtmisel peaks komisjon püüdlema tehisintellekti regulatiivse ühtlustamise poole sarnaselt meelesstatud ülemaailmsete partneritega, mis on tehisintellekti valdkonnas innovatsiooni ja piiriüleste partnerluste edendamisel keskse tähtsusega, kuna koordineerimine sarnaselt meelesstatud partneritega rahvusvahelistes standardiorganisatsioonides on väga oluline.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 62

Komisjoni ettepanek

(62) Selleks et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide usaldusväärsuse kõrge tase, peaksid need süsteemid enne turule laskmist või kasutuselevõtmist läbima vastavushindamise.

Muudatusettepanek

(62) Selleks et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide usaldusväärsuse kõrge tase, peaksid need süsteemid enne turule laskmist või kasutuselevõtmist läbima vastavushindamise. ***Et suurendada usaldust väärtusahela vastu ja anda ettevõtjatele kindlustunne oma süsteemide toimimise suhtes, võivad tehisintellekti komponente tarnivad kolmandad isikud vabatahtlikult taotleda kolmanda isiku tehtavat vastavushindamist.***

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 64

Komisjoni ettepanek

(64) Kuna ***kutselistel turustamiseelsetel sertifitseerijatel*** on tooteohutuse valdkonnas ***laialdasemad kogemused ja kaasnevad riskid*** on oma olemuselt erinevad, on otstarbekas vähemalt käesoleva määruse kohaldamise algjärgus piirata kolmanda isiku tehtava vastavushindamise kohaldamise ulatust muude kui toodetega seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul. Seepärast peaks selliste süsteemide vastavushindamise üldjuhul tegema pakkuja omal vastutusel; ainsaks erandiks on tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks ja mille puhul tuleks ette näha teavitatud asutuse osalemine vastavushindamises, eeldusel, et sellised süsteemid ei ole keelatud.

Muudatusettepanek

(64) Kuna ***suure riskiga tehisintellektisüsteemid ja nendega seotud riskid*** on ***keerulised, on oluline välja töötada sobivamad võimalused kõrge riskiga tehisintellektisüsteemide vastavushindamiseks kolmandate isikute poolt. Võttes aga arvesse kutseliste turustamiseelsete sertifitseerijate kogemusi*** tooteohutuse valdkonnas ***ja arvestades, et*** kaasnevad riskid on oma olemuselt erinevad, on otstarbekas vähemalt käesoleva määruse kohaldamise algjärgus piirata kolmanda isiku tehtava vastavushindamise kohaldamise ulatust muude kui toodetega seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul. Seepärast peaks selliste süsteemide vastavushindamise üldjuhul tegema pakkuja omal vastutusel; ainsaks erandiks on tehisintellektisüsteemid, mis on

mõeldud kasutamiseks isikute biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks **või tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud biomeetriliste või biomeetriapõhiste andmete põhjal järelduste tegemiseks füüsiliste isikute isikuomaduste kohta, sealhulgas emotsioonide tuvastamise süsteem**, ja mille puhul tuleks ette näha teavitatud asutuse osalemine vastavushindamises, eeldusel, et sellised süsteemid ei ole keelatud.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 65

Komisjoni ettepanek

(65) Selleks, et **isikute biomeetrilises kaugtuvastamises kasutamiseks mõeldud tehisintellektisüsteem saaks läbida kolmanda isiku tehtava vastavushindamise**, peaksid riikide pädevad asutused käesoleva määruse alusel määrama teavitatud asutused, tingimusel et need vastavad teatavatele nõuetele eeskätt sõltumatuse, pädevuse ja huvide konflikti puudumise vallas.

Muudatusettepanek

(65) Selleks et **vajaduse korral viidaks läbi kolmanda isiku tehtavad vastavushindamised**, peaksid riikide pädevad asutused käesoleva määruse alusel määrama teavitatud asutused, tingimusel et need vastavad teatavatele nõuetele eeskätt sõltumatuse, pädevuse, huvide konflikti puudumise ja **küberturvalisuse miinimumnõuete** vallas. **Liikmesriigid peaksid julgustama piisava arvu vastavushindamisasutuste määramist, et muuta sertifitseerimine õigeaegselt teostatavaks. Vastavushindamisasutuste hindamise, määramise, teavitamise ja kontrollimise menetlusi tuleks liikmesriikides rakendada võimalikult ühtselt, et kõrvaldada haldustakistused ja tagada siseturu potentsiaali realiseerimine.**

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 65 a (uus)

(65a) Kooskõlas liidu Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) tehniliste kaubandustõkete lepingu alusel võetud kohustustega on asjakohane suurendada pädevate vastavushindamisasutuste katsetulemuste aktsepteerimist sõltumata territooriumist, kus nad asuvad, et tõendada vastavust määruse kohaldatavatele nõuetele. Komisjon peaks sel eesmärgil aktiivselt uurima võimalikke rahvusvahelisi vahendeid ning eelkõige püüdma sõlmida vastastikuse tunnustamise lepinguid riikidega, kes on võrreldaval tehnilisel arengutasemel ning kellel on tehisintellekti ja vastavushindamise osas ühilduv lähenemisviis.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 66

(66) Liidu ühtlustamisõigusaktidega reguleeritud toodete olulise muutmise laialdaselt juurdunud mõistega kooskõlas on otstarbekas, et tehisintellektisüsteem läbib uue vastavushindamise iga kord, kui aset leiab muutus, mis võib mõjutada **süsteemi** vastavust käeoleva määruse nõuetele, või kui muutub süsteemi sihtotstarve. Lisaks sellele tuleb tehisintellektisüsteemidele, mis n-õ õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist (st nad kohandavad funktsioonide täitmist automaatselt), näha ette õigusnormid, mille kohaselt ei tohiks olla tegemist olulise muutusega, kui pakkuja on algoritmi ja selle töö muutumise eelnevalt kindlaks määranud ja kui seda on vastavushindamise ajal hinnatud.

(66) Liidu ühtlustamisõigusaktidega reguleeritud toodete olulise muutmise laialdaselt juurdunud mõistega kooskõlas on otstarbekas, et **suure riskiga** tehisintellektisüsteem läbib uue vastavushindamise iga kord, kui aset leiab **ettenägematu** muutus, mis **ületab pakkuja kontrollitud või eelnevalt kindlaks määratud muudatusi, sealhulgas pidev õppimine, ja mis** võib **tekitada uue lubamatu riski ja võib oluliselt** mõjutada **suure riskiga tehisintellektisüsteemi** vastavust käeoleva määruse nõuetele, või kui muutub süsteemi sihtotstarve. Lisaks sellele tuleb tehisintellektisüsteemidele, mis n-õ õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist (st nad kohandavad funktsioonide täitmist automaatselt), näha ette õigusnormid, mille kohaselt ei tohiks olla tegemist olulise

muutusega, kui pakkuja on algoritmi ja selle töö muutumise eelnevalt kindlaks määranud ja kui seda on vastavushindamise ajal hinnatud. **Sama peaks kehtima tehisintellektisüsteemi üldistel turvakaalutlustel tehtud uuenduste ja muudatuste kohta, et kaitsta süsteemiga manipuleerimisest tulenevate ohtude eest, tingimusel et need ei kujuta endast olulist muudatust.**

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 67

Komisjoni ettepanek

(67) Suure riskiga tehisintellektisüsteemidel peaks olema CE-märkis, mis näitab nende vastavust käesolevale määrusele, et nad saaksid siseturul vabalt liikuda. Liikmesriigid ei tohiks luua põhjendamatuid tõkkeid käesolevas määruses sätestatud nõuetele vastavate ja CE-märgisega suure riskiga tehisintellektisüsteemide turule laskmisele või kasutusele võtmisele.

Muudatusettepanek

(67) Suure riskiga tehisintellektisüsteemidel peaks olema CE-märkis, mis näitab nende vastavust käesolevale määrusele, et nad saaksid siseturul vabalt liikuda. **Suure riskiga füüsiliste tehisintellektisüsteemide puhul tuleks kinnitada füüsiline CE-märkis ja seda võib täiendada digitaalse CE-märgisega. Suure riskiga ainult digitaalsete tehisintellektisüsteemide puhul tuleks kasutada digitaalset CE-märgist.** Liikmesriigid ei tohiks luua põhjendamatuid tõkkeid käesolevas määruses sätestatud nõuetele vastavate ja CE-märgisega suure riskiga tehisintellektisüsteemide turule laskmisele või kasutusele võtmisele.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 68

Komisjoni ettepanek

(68) Teatavatel tingimustel võib uuenduslike tehnoloogiate kiire kättesaadavus olla inimeste tervise ja

Muudatusettepanek

(68) Teatavatel tingimustel võib uuenduslike tehnoloogiate kiire kättesaadavus olla inimeste tervise ja

ohutuse ning ühiskonna kui terviku jaoks olla äärmiselt tähtis. Seepärast on otstarbekas, et teataval erandlikel põhjustel, mis on seotud **avaliku julgeoleku või** füüsiliste isikute elu ja tervise kaitse ning **tööstus- ja kaubandusomandi** kaitsega, võiksid liikmesriigid lubada selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmist või kasutusele võtmist, mis ei ole vastavushindamist läbinud.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 69

Komisjoni ettepanek

(69) Et hõlbustada tööd, mida komisjon ja liikmesriigid tehisintellekti vallas teevad, ja suurendada avalikkuse jaoks läbipaistvust, peaksid muude kui asjaomaste olemasolevate liidu ühtlustamisõigusaktide kohaldamisalasse kuuluvate toodetega seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad olema kohustatud registreerima oma suure riskiga tehisintellektisüsteemi ELi andmebaasis, mille loob ja mida haldab komisjon. Selle andmebaasi vastutav töötleja peaks olema komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725⁵⁵. Et andmebaas oleks kasutuselevõtmisel täielikult toimiv, peaks andmebaasi loomise protseduur hõlmama funktsionaalsete kirjelduste väljatöötamist komisjoni poolt ja sõltumatut auditaruannet.

ohutuse, **keskkonna ja kliimamuutuste** ning ühiskonna kui terviku jaoks olla äärmiselt tähtis. Seepärast on otstarbekas, et teataval erandlikel põhjustel, mis on seotud füüsiliste isikute elu ja tervise kaitse, **keskkonnakaitse** ning **elutähtsa taristu** kaitsega, võiksid liikmesriigid lubada selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmist või kasutusele võtmist, mis ei ole vastavushindamist läbinud.

Muudatusettepanek

(69) Et hõlbustada tööd, mida komisjon ja liikmesriigid tehisintellekti vallas teevad, ja suurendada avalikkuse jaoks läbipaistvust, peaksid muude kui asjaomaste olemasolevate liidu ühtlustamisõigusaktide kohaldamisalasse kuuluvate toodetega seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad olema kohustatud registreerima oma suure riskiga tehisintellektisüsteemi **ja alusmudeli** ELi andmebaasis, mille loob ja mida haldab komisjon. **See andmebaas peaks olema vabalt ja avalikult juurdepääsetav, kergesti mõistetav ja masinloetav. Andmebaas peaks olema ka kasutajasõbralik ja kergesti navigeeritav, kusjuures otsingufunktsioonid peaksid olema vähemalt sellised, mis võimaldavad üldsusel teha andmebaasis otsinguid konkreetsete suure riskiga süsteemide, asukohtade, riskikategooriate ning IV lisa kohaste märksõnade alusel. Juurutajad, kes on avaliku sektori asutused või liidu institutsioonid, organid ja asutused või kes tegutsevad nende nimel, samuti juurutajad, kes on sisule juurdepääsu kontrollijaks määratud ettevõtjad vastavalt määrusele (EL) 2022/1925, peaksid enne suure riskiga**

*tehisintellektisüsteemi kasutusele võtmist või kasutamist selle samuti ELi andmebaasis registreerima esmakordsel kasutuselevõtul ja iga olulise muudatuse järel. Teistel juurutajatel peaks olema õigus seda vabatahtlikult teha. ELi andmebaasis tuleks registreerida ka kõik suure riskiga tehisintellektisüsteemide olulised muudatused. Selle andmebaasi vastutav töötaja peaks olema komisjon vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1725⁵⁵. Et andmebaas oleks kasutuselevõtmisel täielikult toimiv, peaks andmebaasi loomise protseduur hõlmama funktsionaalsete kirjelduste väljatöötamist komisjoni poolt ja sõltumatut auditaruannet. **Komisjon peaks ELi andmebaasis vastutava töötajana oma ülesannete täitmisel võtma arvesse küberturvalisust ja ohtudega seotud riske. Et maksimeerida andmebaasi kättesaadavust ja kasutamist avalikkuse poolt, peaks andmebaas, sealhulgas selle kaudu kättesaadavaks tehtud teave, vastama direktiivi 2019/882 nõuetele.***

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 71

Komisjoni ettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab **uudset** regulatiivset järelevalvet **ja** turvalist **katsetamisruumi**, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning

Muudatusettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab regulatiivset järelevalvet **ning** turvalist **ja kontrollitud katsetamisruumi**, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning

asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. ***Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla ja häirete suhtes vastupanuvõimelise õigusraamistiku tagamiseks tuleks ühe või mitme liikmesriigi pädevaid asutusi julgustada looma*** tehisintellekti regulatsiooni ***testkeskkondi***, mis ***hõlbustaksid*** innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse.

asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. ***Et tagada õigusraamistik, mis edendab innovatsioonisõbralikkust, on tulevikukindel ja häirete suhtes vastupanuvõimeline, peaksid liikmesriigid looma vähemalt ühe*** tehisintellekti regulatsiooni ***testkeskkonna***, mis ***hõlbustaks*** innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse. ***On väga soovitatav muuta järgmises etapis kohustuslikuks regulatsiooni testkeskkondade loomine, mis praegu on jäetud liikmesriikide otsustada, ning panna paika testkeskkondade kriteeriumid. Selle kohustusliku testkeskkonna võiks luua ka koos ühe või mitme teise liikmesriigiga, tingimusel et see testkeskkond hõlmab asjaomaste liikmesriikide vastavat riiklikku tasandit. Piiriülese koostöö ja koostoime hõlbustamiseks võib eri tasanditel, sealhulgas liikmesriikide vahel, luua ka täiendavaid testkeskkondi. Lisaks kohustuslikule testkeskkonnale riiklikul tasandil peaks liikmesriikidel olema võimalik luua ka virtuaalsed või hübriidsed testkeskkonnad. Kõik regulatsiooni testkeskkonnad peaksid hõlmama nii füüsilisi kui ka virtuaalseid tooteid. Testkeskkondi loovad asutused peaksid ka tagama, et regulatsiooni testkeskkonnad on oma toimimiseks varustatud piisavate rahaliste vahendite ja personaliga.***

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 72

Komisjoni ettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade ***eesmärk peaks*** olema ***edendada***

PE731.563v02-00

Muudatusettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade ***eesmärgid peaksid*** olema ***järgmised: et***

96/671

RR\1279290ET.docx

tehisintellekti alast innovatsiooni kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele; parandada novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked. Selleks, et tagada ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

pädevad asutused saaksid paremini mõista tehnika arengut, parandada järelevalvemeetodeid ning anda tehisintellektisüsteemide arendajatele ja pakkujatele suuniseid, et saavutada õigusnormide vastavus käesolevale määrusele või, kui see on asjakohane, muudele kohaldatavatele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele ning põhiõiguste hartale; võimaldada ja lihtsustada võimalikele pakkujatele tehisintellektisüsteemidega seotud uuenduslike lahenduste testimist ja arendamist turustamise eelses etapis, et suurendada õiguskindlust, võimaldada asutustel rohkem regulatiivset õppimist kontrollitud keskkonnas, et töötada välja paremad suunised ja teha seadusandliku tavamenetluse kaudu kindlaks õigusraamistiku võimalikud tulevased parandused. Kui selliste tehisintellektisüsteemide arendamise ja testimise käigus tuvastatakse oluline risk, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja kui see ei ole võimalik, tuleb arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada. Selleks, et tagada ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Liikmesriigid peaksid tagama, et regulatsiooni testkeskkonnad oleks laialdaselt kättesaadavad kogu liidus, samas kui osalemine peaks jääma vabatahtlikuks. Eriti oluline on tagada, et VKEd ja idufirmad pääseksid nendele testkeskkondadele kergesti ligi, oleksid aktiivselt kaasatud ja osaleksid uuenduslike tehisintellektisüsteemide väljatöötamises ja katsetamises, et nad saaksid anda oskusteabe ja kogemustega oma panuse.

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 72 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(72a) Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme, ainult täpsustatud tingimustel kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalevad võimalikud pakkujad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust, tervist, keskkonda ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testkeskkonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas testkeskkonnas osalemist ajutiselt või alaliselt keelata või kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks arvesse võtta võimalike pakkujate käitumist testkeskkonnas.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 72 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(72b) Tagamaks, et tehisintellekt annab sotsiaalselt ja keskkonnaalaselt kasulikke tulemusi, peaksid liikmesriigid soodustama ja edendama tehisintellektiga seotud teadus- ja arendustegevust sotsiaalselt ja keskkonnaalaselt kasulike

tulemuste toetamiseks, eraldades selleks piisavalt vahendeid, sealhulgas riiklikke ja liidu rahalisi vahendeid, ning andes kodanikuühiskonna juhitud projektidele eelisjärjekorras juurdepääsu regulatsiooni testkeskkonnale. Sellised projektid peaksid põhinema valdkondadevahelise koostöö põhimõttel tehisintellekti arendajate, ebavõrdsuse ja mittediskrimineerimise, juurdepääsetavuse, tarbija-, keskkonna- ja digitaalõiguste valdkonna ekspertide ning akadeemilise ringkonna vahel.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 73

Komisjoni ettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

Muudatusettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas **tehisintellektipädevuse**, teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. **Liikmesriigid kasutavad olemasolevaid kanaleid ja kui see on asjakohane, siis loovad uusi spetsiaalseid kanaleid VKEde, idufirmade, kasutajate ning teiste innovaatoritega suhtlemiseks, et anda juhiseid ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta. Sellised olemasolevad kanalid võiksid muu hulgas hõlmata ENISA küberturbe intsidentide lahendamise üksusi, riiklikke andmekaitseasutusi, tehisintellekti nõudeplatvormi, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskusi ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi ja liidu tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatisi. Kui see on asjakohane, teevad need kanalid koostööd, et luua sünergiaid ja tagada**

*idufirmadele, VKEdele ja kasutajatele antavates suunistes ühtsus. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. **Komisjon hindab korrapäraselt VKEde ja idufirmade sertifitseerimis- ja nõuete täitmisega seotud kulusid, sealhulgas läbipaistvate konsultatsioonide kaudu VKEde, idufirmade ja kasutajatega, ning teeb liikmesriikidega koostööd selliste kulude vähendamiseks. Näiteks** kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele. **Keskmise suurusega ettevõtjatel, kes on hiljuti muutunud väikesest kuni keskmise suurusega kategooriast soovitusel 2003/361/EÜ lisa (artikkel 16) tähenduses, on juurdepääs nendele algatustele ja suunistele ajavahemikuks, mida liikmesriigid peavad asjakohaseks, kuna nendel uutel keskmise suurusega ettevõtjatel võib mõnikord olla puudus õiguslikest vahenditest ja koolitusest, mis on vajalikud sätete nõuetekohase mõistmise ja järgimise tagamiseks.***

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 74

Komisjoni ettepanek

(74) Selleks, et minimeerida rakendamise seotud riske, mis tulenevad

PE731.563v02-00

Muudatusettepanek

(74) Selleks, et minimeerida rakendamise seotud riske, mis tulenevad

100/671

RR\1279290ET.docx

teadmiste ja oskusteabe puudumisest turul, ja muuta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine pakkujate ja teavitatud asutuste jaoks hõlpsamaks, peaksid tehisintellekti nõudeplatvorm, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi või ELi tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatised **võimaluse korral** aitama kaasa käesoleva määruse rakendamisele. Need asutused võivad pakkuda teavitatud asutustele ja pakkujatele oma vastavate ülesannete ja pädevusvaldkondade piires eeskätt tehnilist ja teaduslikku tuge.

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76

Komisjoni ettepanek

(76) Et ***hõlbustada*** käesoleva määruse ***sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist***, tuleks luua Euroopa ***tehisintellekti nõukoda***. ***Nõukoda*** peaks ***vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine*** käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, ***muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta***, mis ***puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile nõu ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud küsimustes***.

teadmiste ja oskusteabe puudumisest turul, ja muuta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine pakkujate ja teavitatud asutuste jaoks hõlpsamaks, peaksid tehisintellekti nõudeplatvorm, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi või ELi tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatised aitama kaasa käesoleva määruse rakendamisele. Need asutused võivad pakkuda teavitatud asutustele ja pakkujatele oma vastavate ülesannete ja pädevusvaldkondade piires eeskätt tehnilist ja teaduslikku tuge.

Muudatusettepanek

(76) ***Selleks et vältida killustumist, tagada ühtse turu optimaalne toimimine, tagada käesoleva määruse tulemuslik ja ühtlustatud rakendamine, saavutada tehisintellektisüsteemide osas kogu liidus usaldusväarsuse ning tervise ja ohutuse, põhiõiguste, keskkonna, demokraatia ja õigusriigi kaitse kõrge tase, toetada aktiivselt riiklikke järelevalveasutusi, liidu institutsioone, organeid ja asutusi käesoleva määrusega seotud küsimustes ning suurendada tehisintellekti kasutuselevõttu kogu liidus***, tuleks luua Euroopa ***Liidu tehisintellektiamet***. ***Tehisintellektiamet*** peaks ***olema juriidiline isik, tegutsema täiesti sõltumatult, täitma mitmeid nõustamis- ja koordineerimisülesandeid, sealhulgas esitama arvamusi, soovitusi, nõuandeid või suuniseid*** käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, ***ning tal peaks olema piisavalt rahalisi vahendeid ja töötajaid. Liikmesriigid peaksid koos komisjoni, Euroopa Andmekaitseinspektori, Euroopa Liidu***

Põhiõiguste Ameti ja ENISAgaga tagama tehisintellektiameti haldusnõukogu kaudu tehisintellektiameti strateegilise juhtimise ja kontrolli. Tehisintellektiameti sekretariaadi tegevuse juhtimise ja tehisintellektiameti esindamise eest peaks vastutama tegevdirektor. Sidusrühmad peaksid ametlikult osalema tehisintellektiameti töös nõuandva kogu kaudu, mis peaks tagama sidusrühmade mitmekesise ja tasakaalustatud esindatuse ning nõustama tehisintellektiametit käesoleva määrusega seotud küsimustes. Kui tehisintellektiameti asutamine ei ole piisav, et tagada liidu tasandil käesoleva määruse täiesti järjekindel kohaldamine ja tõhusad piiriülesed jõustamismeetmed, tuleks kaaluda tehisintellektiga tegeleva asutuse loomist.

Muudatusettepanek 123

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 77**

Komisjoni ettepanek

(77) Liikmesriikidel on käesoleva määruse kohaldamisel ja täitmise tagamisel tähtis roll. Seoses sellega peaks iga liikmesriik määrama ühe või mitu riigi pädevat asutust tegelema käesoleva määruse kohaldamise ja rakendamise järelevalvega. Selleks, et suurendada liikmesriikide töökorralduse tõhusust ja luua ametlik kontaktpunkt suhtlemiseks üldsuse ja muude vastaspooltega liikmesriigi ja liidu tasandil, tuleks igas liikmesriigis määrata üks riigi ametiasutus riigi järelevalveasutuseks.

Muudatusettepanek 124

Muudatusettepanek

(77) Iga liikmesriik peaks määrama riikliku järelevalveasutuse, kes tegeleb käesoleva määruse kohaldamise ja rakendamise järelevalvega. Samuti peaks ta esindama oma liikmesriiki tehisintellektiameti haldusnõukogus. Selleks, et suurendada liikmesriikide töökorralduse tõhusust ja luua ametlik kontaktpunkt suhtlemiseks üldsuse ja muude vastaspooltega liikmesriigi ja liidu tasandil. Iga riiklik järelevalveasutus peaks tegutsema talle käesoleva määrusega kooskõlas antud ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel täiesti sõltumatult.

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 77 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(77a) Riiklikud järelevalveasutused peaksid jälgima käesoleva määruse sätete kohaldamist ja aitama kaasa selle järjekindlale kohaldamisele kogu liidus. Selleks peaksid riiklikud järelevalveasutused tegema koostööd omavahel, asjaomaste riiklike pädevate asutuste, komisjoni ja tehisintellektiametiga.

Muudatusettepanek 125

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 77 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(77b) Iga riikliku järelevalveasutuse liikmel või töötajal peaks vastavalt liidu või liikmesriigi õigusele olema kohustus hoida ametisaladust nii ametiaja jooksul kui ka pärast seda seoses igasuguse konfidentsiaalse teabega, mis on talle teatavaks saanud tema ülesannete täitmisel või volituste kasutamisel. Ametiaja jooksul kohaldatakse seda ametisaladuse hoidmise kohustust eelkõige ärisaladuste puhul ja juhtudel, kui füüsilised isikud teavitavad käesoleva määruse rikkumistest.

Muudatusettepanek 126

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 78**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(78) Tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad saavad võtta oma süsteemide ja projekteerimis- ja

(78) Tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad saavad võtta oma süsteemide ja projekteerimis- ja

arendusprotsessi parandamiseks arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamise käigus saadud kogemusi või võtta õigeaegselt võimalikke parandusmeetmeid, peaks kõigil pakkujatel olema sisse seatud turustamisjärgse seire süsteem. Selline süsteem on oluline ka selleks, et tõhusamalt ja õigeaegsemalt saaks tegeleda riskidega, mis tulenevad suure riskiga tehisintellektisüsteemidest, mis n-õ õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist. Seoses sellega tuleks pakkujatelt nõuda ka seda, et neil oleks olemas süsteem, et teatada asjaomastele asutustele mis tahes tõsistest intsidentidest või sellest, kui tehisintellektisüsteemi kasutamise tõttu on rikutud põhiõigusi kaitsvat siseriiklikku või liidu õigust.

arendusprotsessi parandamiseks arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamise käigus saadud kogemusi või võtta õigeaegselt võimalikke parandusmeetmeid, peaks kõigil pakkujatel olema sisse seatud turustamisjärgse seire süsteem. Selline süsteem on oluline ka selleks, et tõhusamalt ja õigeaegsemalt saaks tegeleda riskidega, mis tulenevad suure riskiga tehisintellektisüsteemidest, mis n-õ õpivad **või arenevad** edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist. Seoses sellega tuleks pakkujatelt nõuda ka seda, et neil oleks olemas süsteem, et teatada asjaomastele asutustele mis tahes tõsistest intsidentidest või sellest, kui tehisintellektisüsteemi kasutamise tõttu on **muu hulgas** rikutud põhiõigusi **ja tarbijaõigusi** kaitsvat siseriiklikku või liidu õigust, **ning asjakohaste parandusmeetmete võtmist. Juurutajad peaksid samuti teavitama asjaomaseid asutusi kõigist tõsistest intsidentidest või sellest, kui tehisintellektisüsteemi kasutamise tõttu on rikutud siseriiklikku või liidu õigust, kui nad sellistest tõsistest intsidentidest või rikkumistest teada saavad.**

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 79

Komisjoni ettepanek

(79) Selleks et kindlustada liidu ühtlustamisõigusaktide hulka kuuluvas käesolevas määruses sätestatud nõuete ja kohustuste täitmise asjakohane ja tulemuslik tagamine, tuleks määrusega (EL) 2019/1020 kehtestatud toodete turujärelevalve ja nõuetele vastavuse süsteemi kohaldada täies ulatuses. Põhiõiguste kaitset käsitleva liidu õiguse järelevalvega tegelevatel riigi ametiasutustel või organitel, sh võrdõiguslikkust edendavatel asutustel

Muudatusettepanek

(79) Selleks et kindlustada liidu ühtlustamisõigusaktide hulka kuuluvas käesolevas määruses sätestatud nõuete ja kohustuste täitmise asjakohane ja tulemuslik tagamine, tuleks määrusega (EL) 2019/1020 kehtestatud toodete turujärelevalve ja nõuetele vastavuse süsteemi kohaldada täies ulatuses. **Käesoleva määruse kohaldamisel peaksid riiklikud järelevalveasutused tegutsema turujärelevalveasutustena käesoleva määrusega hõlmatud**

peaks olema juurdepääs käesoleva määruse kohaselt loodud dokumentatsioonile, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks.

tehisintellektisüsteemide, välja arvatud käesoleva määruse II lisaga hõlmatud tehisintellektisüsteemide puhul. II lisas loetletud õigusaktidega hõlmatud tehisintellektisüsteemide puhul peaksid nende õigusaktide kohased pädevad asutused jääma juhtivateks asutusteks. Riiklikud järelevalveasutused ja II lisas loetletud õigusaktide kohased pädevad asutused peaksid vajaduse korral tegema koostööd. Kui see on asjakohane, peaksid II lisas loetletud õigusaktide kohased pädevad asutused saatma riiklikule järelevalveasutusele pädevad töötajad, et aidata tal oma ülesandeid täita. Käesoleva määruse kohaldamisel peaksid riiklikel järelevalveasutustel olema samad volitused ja kohustused nagu määruse (EL) 2019/1020 kohastel turujärelevalveasutustel. Põhiõiguste kaitset käsitleva liidu õiguse järelevalvega tegelevatel riigi ametiasutustel või organitel, sh võrdõiguslikkust edendavatel asutustel peaks olema juurdepääs käesoleva määruse kohaselt loodud dokumentatsioonile, kui see on vajalik nende ülesannete täitmiseks. Pärast seda, kui riiklik järelevalveasutus on ammandanud kõik muud mõistlikud viisid vastavuse hindamiseks/kontrollimiseks ja põhjendatud taotluse korral, tuleks talle anda juurdepääs suure riskiga tehisintellektisüsteemi treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikele, treenitud mudelile ja treeningmudelile, sealhulgas selle asjakohastele mudeliparameetritele ja nende täitmis-/käituskeskkonnale. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate lihtsamate tarkvarasüsteemide puhul, mis ei põhine treenitud mudelitel, ja kui kõik muud viisid vastavuse kontrollimiseks on ammandatud, võib riiklik järelevalveasutus erandkorras saada põhjendatud taotluse korral juurdepääsu lähtekoodile. Kui riiklikule järelevalveasutusele on kooskõlas käesoleva määrusega antud juurdepääs treenimis-, valideerimis- ja

testimisandmestikele, tuleks selline juurdepääs saavutada asjakohaste tehniliste vahendite ja tööriistadega, sealhulgas kohapealse juurdepääsu ja erandjuhtudel kaugjuurdepääsu kaudu. Riiklik järelevalveasutus peaks käsutama kogu saadud teavet, sealhulgas asjakohasel juhul lähtekoodi, tarkvara ja andmeid konfidentsiaalse teabena ning järgima intellektuaalomandi ja ärisaladuste kaitset käsitlevaid asjakohaseid liidu õigusakte. Riiklik järelevalveasutus peaks uurimise lõpetamisel kogu saadud teabe kustutama.

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 80

Komisjoni ettepanek

(80) Finantsteenuseid **käsitlevad** liidu **õigusaktid sisaldavad** sisemise juhtimissüsteemi ja riskihalduse kohta käivaid õigusnorme ja nõudeid, mida kohaldatakse reguleeritud finantsasutuste suhtes nende teenuste pakkumise käigus, kaasa arvatud siis, kui nad kasutavad tehisintellektisüsteeme. Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste ja finantsteenuseid **käsitlevate** liidu **õigusaktide** asjaomaste õigusnormide ja nõuete sidusa kohaldamise ja täitmise tagamiseks tuleks finantsteenuseid **käsitlevate õigusaktide** järelevalve ja täitmise tagamise eest vastutavad ametiasutused, sh vajaduse korral Euroopa Keskpank, määrata pädevateks asutusteks, kes tegelevad käesoleva määruse rakendamise järelevalvega, sealhulgas turujärelevalvega, seoses reguleeritud ja järelevalve all olevate finantsasutuste pakutavate või kasutatavate tehisintellektisüsteemidega. Et veelgi suurendada käesoleva määruse ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁵⁶ alusel reguleeritud

Muudatusettepanek

(80) Finantsteenuseid **käsitlev** liidu **õigus sisaldab** sisemise juhtimissüsteemi ja riskihalduse kohta käivaid õigusnorme ja nõudeid, mida kohaldatakse reguleeritud finantsasutuste suhtes nende teenuste pakkumise käigus, kaasa arvatud siis, kui nad kasutavad tehisintellektisüsteeme. Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste ja finantsteenuseid **käsitleva** liidu **õiguse** asjaomaste õigusnormide ja nõuete sidusa kohaldamise ja täitmise tagamiseks tuleks finantsteenuseid **käsitleva õiguse** järelevalve ja täitmise tagamise eest vastutavad **pädevad** ametiasutused, sh vajaduse korral Euroopa Keskpank, määrata pädevateks asutusteks, kes tegelevad käesoleva määruse rakendamise järelevalvega, sealhulgas turujärelevalvega, seoses reguleeritud ja järelevalve all olevate finantsasutuste pakutavate või kasutatavate tehisintellektisüsteemidega. Et veelgi suurendada käesoleva määruse ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL⁵⁶ alusel reguleeritud krediidasutuste suhtes kohaldatavate

krediidiasutuste suhtes kohaldatavate õigusnormide sidusust, on ühtlasi otstarbekas integreerida vastavushindamismenetlus ja pakkujate mõned riskijuhtimise, turustamisjärgse seire ja dokumentatsiooniga seotud menetluslikud kohustused direktiivi 2013/36/EL kohaste olemasolevate kohustuste ja menetlustega. Kattuvuse vältimiseks tuleks ette näha ka piiratud erandid seoses pakkujate kvaliteedijuhtimissüsteemidega ja seirekohustusega, mis on pandud suure riskiga tehisintellektisüsteemide **kasutajatele**, niivõrd kui võrd neid kohaldatakse direktiiviga 2013/36/EL reguleeritud krediidiasutuste suhtes.

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 80 a (uus)

Komisjoni ettepanek

õigusnormide sidusust, on ühtlasi otstarbekas integreerida vastavushindamismenetlus ja pakkujate mõned riskijuhtimise, turustamisjärgse seire ja dokumentatsiooniga seotud menetluslikud kohustused direktiivi 2013/36/EL kohaste olemasolevate kohustuste ja menetlustega. Kattuvuse vältimiseks tuleks ette näha ka piiratud erandid seoses pakkujate kvaliteedijuhtimissüsteemidega ja seirekohustusega, mis on pandud suure riskiga tehisintellektisüsteemide **juurutajatele**, niivõrd kui võrd neid kohaldatakse direktiiviga 2013/36/EL reguleeritud krediidiasutuste suhtes.

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

Muudatusettepanek

(80a) Pidades silmas käesoleva määruse eesmärke, nimelt tagada füüsiliste isikute tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse samaväärne tase, tagada õigusriigi ja demokraatia kaitse, ning võttes arvesse, et sellistele õigustele tehisintellektisüsteemist tulenevate riskide leevendamist ei pruugita piisavalt saavutada liikmesriigi tasandil või seda võidakse tõlgendada erinevalt, mis võib lõppkokkuvõttes kaasa tuua füüsiliste isikute kaitse ebahühtlase

taseme ja põhjustada turu killustatust, peaks riiklikel järelevalveasutustel olema õigus korraldada ühiseid uurimisi või tugineda tõhusa täitmise tagamiseks käesolevas määruses sätestatud liidu kaitsemeetmete menetlusele. Ühised uurimised tuleks algatada juhul, kui riiklikul järelevalveasutusel on piisavalt põhjust arvata, et käesoleva määruse rikkumine kujutab endast ulatuslikku rikkumist või liidu mõõtmega ulatuslikku rikkumist, või kui tehisintellektisüsteem või alusmudel kujutab endast riski, mis mõjutab või tõenäoliselt mõjutab vähemalt 45 miljonit inimest rohkem kui ühes liikmesriigis.

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 82

Komisjoni ettepanek

(82) On oluline, et tehisintellektisüsteemid, mis on seotud toodetega, mis ei ole käesoleva määruse alusel suure riskiga ja mis seega ei pea vastama **käesolevaga** sätestatud nõuetele, oleksid siiski ohutud, kui need turule lastakse või kasutusele võetakse. Selle eesmärgi saavutamiseks kohaldatakse turvaabinõuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ⁵⁷.

⁵⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 83

Muudatusettepanek

(82) On oluline, et tehisintellektisüsteemid, mis on seotud toodetega, mis ei ole käesoleva määruse alusel suure riskiga ja mis seega ei pea vastama **suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes** sätestatud nõuetele, oleksid siiski ohutud, kui need turule lastakse või kasutusele võetakse. Selle eesmärgi saavutamiseks kohaldatakse turvaabinõuna Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ⁵⁷.

⁵⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. detsembri 2001. aasta direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4).

Komisjoni ettepanek

(83) Pädevate asutuste usaldusliku ja konstruktiivse koostöö tagamiseks liidu ja riikide tasandil peaksid kõik käeoleva määruse kohaldamises osalejad *austama* oma ülesannete täitmise käigus saadud teabe ja andmete konfidentsiaalsust.

Muudatusettepanek

(83) Pädevate asutuste usaldusliku ja konstruktiivse koostöö tagamiseks liidu ja riikide tasandil peaksid kõik käeoleva määruse kohaldamises osalejad *püüdma saavutada läbipaistvust ja avatust, austades samal ajal* oma ülesannete täitmise käigus saadud teabe ja andmete konfidentsiaalsust, *kehtestades tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta oma tegevuses saadud teabe turvalisust ja konfidentsiaalsust, sealhulgas intellektuaalomandi õiguste ning avaliku ja riikliku julgeoleku huvides. Kui komisjoni, riiklike pädevate asutuste ja teavitatud asutuste käesoleva määruse kohane tegevus toob kaasa intellektuaalomandi õiguste rikkumise, peaksid liikmesriigid direktiivi 2004/48/EÜ kohaldamisel ette nägema piisavad meetmed ja õiguskaitsevahendid, et tagada intellektuaalomandi õiguste täitmine.*

Muudatusettepanek 132

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 84**

Komisjoni ettepanek

(84) Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse sätete rakendamine, sealhulgas kehtestades tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused nende rikkumise eest. Teatavate konkreetsete rikkumiste *puhul* peaksid *liikmesriigid* võtma arvesse *käesolevas määruses sätestatud piire ja kriteeriume*. Euroopa Andmekaitseinspektoril peaks olema õigus määrata trahve käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatele liidu institutsioonidele, asutustele ja organitele.

Muudatusettepanek

(84) *Riiklikul järelevalveasutusel peaks olema võimalik määrata trahve käesoleva määruse täitmise tagamiseks, kui ta viib läbi käesolevas määruses sätestatud korra kohaseid menetlusi.* Liikmesriigid peaksid võtma kõik vajalikud meetmed, et tagada käesoleva määruse sätete rakendamine, sealhulgas kehtestades tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad karistused nende rikkumise eest. *Käesoleva määruse rikkumise eest määratavate halduskaristuste tugevdamiseks ja ühtlustamiseks tuleks kehtestada* teatavate konkreetsete rikkumiste *eest määratavate haldustrahvide ülemmäärad.*

Trahvisummade hindamisel peaksid riikide pädevad asutused võtma igal üksikjuhul arvesse kõiki konkreetse olukorra asjakohaseid asjaolusid, võttes nõuetekohaselt arvesse eelkõige rikkumise laadi, raskusastet ja kestust ning selle tagajärgi ja pakkuja suurust, eelkõige juhul, kui pakkuja on VKE või idufirma. Euroopa Andmekaitseinspektoril peaks olema õigus määrata trahve käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvatele liidu institutsioonidele, asutustele ja organitele. Käesoleva määruse kohaste karistuste ja kohtukulude suhtes ei tohiks kohaldada lepingutingimusi ega muid kokkuleppeid.

Muudatusettepanek 133

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 84 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(84a) Kuna tehisintellektisüsteemid võivad füüsiliste ja juriidiliste isikute ning füüsiliste isikute rühmade õigusi ja vabadusi tõsiselt kahjustada, on oluline, et füüsilistel ja juriidilistel isikutel või füüsiliste isikute rühmadel oleks sisuline juurdepääs teatamis- ja õiguskaitsemehhanismidele ning õigus saada juurdepääs proportsionaalsetele ja tõhusatele õiguskaitsevahenditele. Neil peaks olema võimalik teatada käesoleva määruse rikkumistest oma riiklikule järelevalveasutusele ja neil peaks olema õigus esitada kaebus tehisintellektisüsteemide pakkujate või juurutajate vastu. Vajaduse korral peaksid juurutajad nägema füüsilistele ja juriidilistele isikutele või füüsiliste isikute rühmadele kasutamiseks ette sisemised kaebuste esitamise mehhanismid. Ilma et see piiraks muude halduslike või kohtuväliste õiguskaitsevahendite kohaldamist, peaks füüsilistel ja juriidilistel isikutel ning füüsiliste isikute

rühmadel olema õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, kui tegu on neid käsitleva riikliku järelevalveasutuse õiguslikult siduva otsusega või kui riiklik järelevalveasutus ei käsitle kaebust, ei teavita kaebuse esitajat esitatud kaebuse menetlemise käigust või esialgsest tulemusest, või ei täida oma kohustust jõuda kaebuse suhtes lõplikule otsusele.

Muudatusettepanek 134

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 84 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(84b) Mõjutatud isikuid tuleks alati teavitada sellest, et nende suhtes kasutatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi, kui juurutajad kasutavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi, et teha või aidata teha füüsiliste isikutega seotud otsuseid. See teave võib olla mõjutatud isikutele aluseks, et nad saaksid kasutada oma käesoleva määruse kohast õigust saada selgitusi. Kui juurutajad esitavad mõjutatud isikutele käesoleva määruse alusel selgituse, peaksid nad võtma arvesse keskmise tarbija või üksikisiku oskuste ja teadmiste taset.

Muudatusettepanek 135

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 84 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(84c) Rikkumisest teatajate kaitset käsitlevat liidu õigust (direktiiv (EL) 2019/1937) kohaldatakse täielikult akadeemiliste ringkondade, projekteerijate, arendajate, projekti kaasautorite, audiitorite, tootejuhtide,

inseneride ja ettevõtjate suhtes, kes hangivad teavet tehisintellektisüsteemi või selle tehisintellektisüsteemi pakkuja poolt toime pandud liidu õiguse rikkumiste kohta.

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 85

Komisjoni ettepanek

(85) Tagamaks, et õigusraamistikku saab vajaduse korral kohandada, **tuleks komisjonile delegeerida** õigus võtta vastu **õigusakte** kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290, **et muuta I lisas osutatud meetodeid ja lähenemisviise tehisintellektisüsteemide defineerimiseks**, II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusakte, III lisas loetletud suure riskiga tehnikintellektisüsteeme, IV lisas loetletud tehnilist dokumentatsiooni käsitlevaid sätteid, V lisas esitatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, VI ja VII lisas esitatud vastavushindamismenetlusi käsitlevaid sätteid ja sätteid, millega **pannakse paika** need suure riskiga tehnikintellektisüsteemid, mille suhtes tuleks kohaldada kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel põhinevat vastavushindamist. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus **läbi** asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide

Muudatusettepanek

(85) Tagamaks, et õigusraamistikku saab vajaduse korral kohandada, **peaks komisjonil olema** õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu **delegeeritud õigusakte**, **et muuta** II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusakte, III lisas loetletud suure riskiga tehnikintellektisüsteeme, IV lisas loetletud tehnilist dokumentatsiooni käsitlevaid sätteid, V lisas esitatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, VI ja VII lisas esitatud vastavushindamismenetlusi käsitlevaid sätteid ja sätteid, millega **määratakse kindlaks** need suure riskiga tehnikintellektisüsteemid, mille suhtes tuleks kohaldada kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel põhinevat vastavushindamist. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁸ sätestatud põhimõtetega. **Konsultatsioonidel peaksid osalema tasakaalupõhimõttel valitud sidusrühmad, sealhulgas tarbijaorganisatsioonid, kodanikuühiskond, mõjutatud isikuid esindavad ühendused, eri sektorite ja eri suurusega ettevõtjate esindajad ning teadlased**. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa

ettevalmistamist.

Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁵⁸ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁵⁸ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 85 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(85a) Võttes arvesse tehnoloogia kiiret arengut ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide hindamisel nõutavaid tehnilisi eksperditeadmisi, peaks komisjon vähemalt kord aastas tehisintellektiameti ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerides korrapäraselt läbi vaatama käesoleva määruse rakendamise, eelkõige keelatud tehisintellektisüsteemid, läbipaistvuskohustused ning suure riskiga valdkondade ja kasutusmallide loetelu.

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 87 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(87a) Kuna usaldusväärne teave tehisintellektisüsteemide ja seonduva IKT-tehnoloogia, sealhulgas tarkvara, riistvara ja eelkõige andmekeskuste ressursi- ja energiakasutuse, jäätmetekke ja muu keskkonnamõju kohta on piiratud, peaks komisjon kehtestama asjakohase meetoodika, et mõõta käesoleva määruse keskkonnamõju ja tõhusust, pidades

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 89

Komisjoni ettepanek

(89) Vastavalt määruse (EL) nr 2018/1725 artikli 42 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitasid oma arvamuse [..],

Muudatusettepanek

(89) Vastavalt määruse (EL) nr 2018/1725 artikli 42 lõikele 2 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitasid oma arvamuse **18. juunil 2021. aastal**,

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse eesmärk on edendada inimkeskse ja usaldusväärse tehisintellekti kasutuselevõttu ning tagada tervise, ohutuse, põhiõiguste, demokraatia ja õigusriigi ning keskkonna kõrgetasemeline kaitse tehisintellektisüsteemide kahjuliku mõju eest liidus, toetades samal ajal innovatsiooni.

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) ühtlustatud läbipaistvusnormid **füüsiliste isikutega suhtlemiseks mõeldud tehisintellektisüsteemide, emotsioonide tuvastamise süsteemide ja biomeetrilise**

d) ühtlustatud läbipaistvusnormid **teatavate** tehisintellektisüsteemide jaoks;

kategooriatesse jaotamise süsteemide ning pildi-, audio- või videosisu loomiseks või töötlemiseks kasutatavate tehisintellektisüsteemide jaoks;

Muudatusettepanek 142
Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) turuseire ja *-järelevalve* normid.

Muudatusettepanek

e) turuseire, *turujärelevalve*, *juhtimise* ja *täitmise tagamise* normid;

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) innovatsiooni toetavad meetmed, pöörates erilist tähelepanu VKEdele ja idufirmadele, sealhulgas regulatsiooni testkeskkondade loomine ning sihipärased meetmed VKEde ja idufirmade regulatiivse koormuse vähendamiseks;

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) liidu tehisintellektiameti asutamist ja toimimist käsitlevad eeskirjad.

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) liidus asuvad tehisintellektisüsteemide **kasutajad**;

Muudatusettepanek

b) liidus **asutatud või** asuvad tehisintellektisüsteemide **juurutajad**;

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) kolmandates riikides asuvad tehisintellektisüsteemide pakkujad ja **kasutajad**, kui süsteemi **väljundit kasutatakse** liidus.

Muudatusettepanek

c) kolmandates riikides **asutatud või** asuvad tehisintellektisüsteemide pakkujad ja **juurutajad**, kui **liikmesriigi õigust kohaldatakse rahvusvahelise avaliku õiguse alusel või kui** süsteemi **väljund on ette nähtud kasutamiseks** liidus;

Muudatusettepanek 147

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) pakkujad, kes tegelevad väljaspool liitu artiklis 5 osutatud tehisintellektisüsteemide turule laskmise või kasutusele võtmisega, kui selliste süsteemide pakkuja või turustaja asub liidus;

Muudatusettepanek 148

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) tehisintellektisüsteemide importijad ja turustajad ning tehisintellektisüsteemide pakkujate volitatud esindajad, kui sellised

importijad, turustajad või volitatud esindajad on asutatud või asuvad liidus;

Muudatusettepanek 149

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cc) artikli 3 punktis 8a määratletud mõjutatud isikud, kes asuvad liidus ja kelle tervist, ohutust või põhiõigusi mõjutab liidus turule lastud või kasutusele võetud tehisintellektisüsteemi kasutamine negatiivselt.

Muudatusettepanek 150

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad *järgmiste õigusaktide* kohaldamisalasse, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artiklit 84:

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid *ja* mis kuuluvad *II lisa B jaotises loetletud ühtlustamisõigusaktide* kohaldamisalasse, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artiklit 84.

Muudatusettepanek 151

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) määrus (EÜ) nr 300/2008;

välja jäetud

Muudatusettepanek 152

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) määrus (EL) nr 167/2013;

välja jäetud

Muudatusettepanek 153

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) määrus (EL) nr 168/2013;

välja jäetud

Muudatusettepanek 154

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) direktiiv 2014/90/EL;

välja jäetud

Muudatusettepanek 155

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) direktiiv (EL) 2016/797;

välja jäetud

Muudatusettepanek 156

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) määrus (EL) 2018/858;

välja jäetud

Muudatusettepanek 157

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) määrus (EL) 2018/1139;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 158

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 2 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) määrus (EL) 2019/2144.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Käesolevat määrust ei kohaldata kolmanda riigi ametiasutuste ega vastavalt lõikele 1 käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes, kui need asutused või organisatsioonid kasutavad tehisintellektisüsteeme liidu või ühe või mitme liikmesriigiga õiguskaitses ja õiguslase koostöö jaoks sõlmitud rahvusvaheliste lepingute raames.

Muudatusettepanek

4. Käesolevat määrust ei kohaldata kolmanda riigi ametiasutuste ega vastavalt lõikele 1 käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes, kui need asutused või organisatsioonid kasutavad tehisintellektisüsteeme liidu või ühe või mitme liikmesriigiga õiguskaitses ja õiguslase koostöö jaoks sõlmitud rahvusvaheliste lepingute **või koostöö raames ja nende suhtes kehtib komisjoni otsus, mis on vastu võetud kooskõlas direktiivi (EL) 2016/680 artikliga 36 või määruse 2016/679 artikliga 45 („kaitse piisavuse otsus“), või nad osalevad liidu ja vastava kolmanda riigi või rahvusvahelise organisatsiooni vahel ELi toimimise lepingu artikli 218 alusel sõlmitud rahvusvahelises lepingus, millega nähakse ette piisavad turvameetmed üksikisikute eraelu puutumatuses ning**

põhiõiguste ja -vabaduste tagamiseks.

Muudatusettepanek 160

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. *Käesolevas määruses sätestatud õiguste ja kohustustega seoses töödeldavate isikuandmete suhtes kohaldatakse isikuandmete kaitset, eraelu puutumatus ja side konfidentsiaalsust käsitlevaid liidu õigusakte. Käesolev määrus ei mõjuta määrusi (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiive 2002/58/EÜ ja (EL) 2016/680, ilma et see piiraks käesoleva määruse artikli 10 lõikes 5 ja artiklis 54 sätestatud korra kohaldamist.*

Muudatusettepanek 161

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b. *Käesolev määrus ei piira muudes tarbijakaitset ja tooteohutust käsitlevates liidu õigusaktides sätestatud normide kohaldamist.*

Muudatusettepanek 162

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5c. *Käesolev määrus ei takista liikmesriike või liitu säilitamast või kehtestamast õigus- ja haldusnorme, mis on töötajatele soodsamad, et kaitsta nende*

õigusi seoses tehisintellektisüsteemide kasutamisega tööandjate poolt, või soodustada või lubada töötajate jaoks soodsamate kollektiivlepingute kohaldamist.

Muudatusettepanek 163

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5d. Käesolevat määrust ei kohaldata tehisintellektisüsteemiga seotud teadus-, testimis- ja arendustegevusele enne selle süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist, tingimusel et selle tegevuse puhul järgitakse põhiõigusi ja kohaldatavat liidu õigust. Käesolev erand ei hõlma testimist tegelikes tingimustes. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, milles selgitatakse käesoleva lõike kohaldamist, et täpsustada seda erandit, vältimaks selle võimalikku kuritarvitamist. Tehisintellektiamet annab suuniseid artikli 56 kohase teadus- ja arendustegevuse juhtimise kohta, mille eesmärk on ka koordineerida selle kohaldamist riiklike järelevalveasutuste poolt.

Muudatusettepanek 164

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5e. Käesolevat määrust ei kohaldata tasuta ja avatud lähtekoodiga litsentside alusel pakutavate tehisintellekti komponentide suhtes, välja arvatud juhul, kui pakkuja on need turule lasknud või kasutusele võtnud suure riskiga tehisintellektisüsteemi või II või IV jaotise

alla kuuluva tehisintellektisüsteemi osana. Seda erandit ei kohaldata artiklis 3 määratletud alusmudelite suhtes.

Muudatusettepanek 165

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

(1) „tehisintellektisüsteem“ – *tarkvara, mille arendamiseks on kasutatud üht või mitut I lisas loetletud tehnoloogiat või lähenemisviisi ja mis võib teatavate inimese kindlaks määratud eesmärkide jaoks luua väljundeid, näiteks sisu, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkondi, millega nad suhtlevad;*

Muudatusettepanek

1) „tehisintellektisüsteem“ – *masinpõhine süsteem, mis on kavandatud toimima erineval autonoomsuse tasemel ja mis võib otseste või kaudsete eesmärkide saavutamiseks luua väljundeid, näiteks prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad füüsilist või virtuaalset keskkonda;*

Muudatusettepanek 166

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 5 – punkt 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

1a) „risk“ – *kahju tekkimise tõenäosuse ja kahju tõsiduse astme kombinatsioon;*

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 167

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

1b) „oluline risk“ – *risk, mis on oluline selle tõsiduse, intensiivsuse, esinemise tõenäosuse ja mõju kestuse kombinatsiooni ning võime tõttu mõjutada üksikisikut, paljusid isikuid või teatavat isikute rühma;*

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 168

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**1c) „alusmudel“ –
tehisintellektisüsteemi mudel, mida on
treenitud ulatuslike andmete põhjal, mis
on kavandatud väljundi üldiseks
kasutamiseks ja mida saab kohandada
paljudele eristatavatele ülesannetele;**

Muudatusettepanek 169

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**1d) „üldotstarbeline
tehisintellektisüsteem“ –
tehisintellektisüsteem, mida saab
kasutada ja kohandada paljude
rakenduste jaoks, mille jaoks see ei olnud
sihilikult ja spetsiaalselt kavandatud;**

Muudatusettepanek 170

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**1e) „mahukas treenimistsükkel“ –
võimsa tehisintellektimudeli
tootmisprotsess, mille puhul on vaja väga
kõrget künnist ületavaid
andmetöötlusressursse;**

Muudatusettepanek 171

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

3) „väikepakkuja“ – pakkuja, kes on mikro- või väikeettevõtja komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ tähenduses⁶¹;

⁶¹ Komisjoni 6. mai 2003. aasta soovitus mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate määramise kohta (ELT L 124, 20.5.2003, lk 36).

Muudatusettepanek 172

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „kasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes kasutab tehisintellektisüsteemi oma volituste alusel, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks;

Muudatusettepanek 173

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 8

Komisjoni ettepanek

(8) „operaator“ – pakkuja, *kasutaja*, volitatud esindaja, importija ja turustaja;

Muudatusettepanek 174

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 8 a (uus)

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

4) „juurutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes kasutab tehisintellektisüsteemi oma volituste alusel, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks;

Muudatusettepanek

8) „operaator“ – pakkuja, *juurutaja*, volitatud esindaja, importija ja turustaja;

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a) „mõjutatud isik“ – füüsiline isik või isikute rühm, kes on tehisintellektisüsteemi subjekt või keda see muul viisil mõjutab;

Muudatusettepanek 175

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 11**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11) „kasutusele võtmine“ – tehisintellektisüsteemi tarnimine esmakordseks kasutamiseks otse **kasutajale** või oma tarbeks, et kasutada seda sihtotstarbeliselt liidu turul;

11) „kasutusele võtmine“ – tehisintellektisüsteemi tarnimine esmakordseks kasutamiseks otse **juurutajale** või oma tarbeks, et kasutada seda sihtotstarbeliselt liidu turul;

Muudatusettepanek 176

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 13**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) „mõistlikult prognoositav väärkasutamine“ – tehisintellektisüsteemi kasutamine viisil, mis ei ole kooskõlas selle **sihtotstarbega**, kuid mis võib tuleneda põhjendatult prognoositavast inimkäitumisest või interaktsioonist muude süsteemidega;

13) „mõistlikult prognoositav väärkasutamine“ – tehisintellektisüsteemi kasutamine viisil, mis ei ole kooskõlas selle **otstarbega, millele on osutatud pakkuja koostatud kasutusjuhendis**, kuid mis võib tuleneda põhjendatult prognoositavast inimkäitumisest või interaktsioonist muude süsteemidega, **sealhulgas muude tehisintellektisüsteemidega**;

Muudatusettepanek 177

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 14**

Komisjoni ettepanek

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust **või vara**;

Muudatusettepanek

14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – **kooskõlas II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega** toote või süsteemi komponent, mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust;

Muudatusettepanek 178

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 15**

Komisjoni ettepanek

(15) „kasutusjuhend“ – teave, mille pakkuja esitab, et teavitada **kasutajat** eeskätt tehisintellektisüsteemi kasutusotstarbest ja nõuetekohasest kasutamisest, **kaasa arvatud konkreetsest geograafilisest, käitumuslikust ja funktsionaalsest raamistikust**, milles kasutamiseks suure riskiga tehisintellektisüsteem on ette nähtud;

Muudatusettepanek

15) „kasutusjuhend“ – teave, mille pakkuja esitab, et teavitada **juurutajat** eeskätt tehisintellektisüsteemi kasutusotstarbest ja nõuetekohasest kasutamisest, **samuti teave võimalike ettevaatusabinõude kohta, mida on vaja võtta, sealhulgas konkreetne geograafiline, käitumuslik ja funktsionaalne raamistik**, milles kasutamiseks suure riskiga tehisintellektisüsteem on ette nähtud;

Muudatusettepanek 179

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 16**

Komisjoni ettepanek

(16) „tehisintellektisüsteemi tagasikutsumine“ – mistahes meede, mille eesmärk on saavutada **kasutajatele kättesaadavaks tehtud** tehisintellektisüsteemi tagastamine pakkujale;

Muudatusettepanek

16) „tehisintellektisüsteemi tagasikutsumine“ – mistahes meede, mille eesmärk on saavutada **sellise** tehisintellektisüsteemi tagastamine pakkujale, **mis on juurutajatele juba kättesaadavaks tehtud**;

Muudatusettepanek 180

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 20

Komisjoni ettepanek

(20) „vastavushindamine“ protsess, mille käigus **kontrollitakse**, kas tehisintellektisüsteemi kohta käesoleva määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuded on täidetud;

Muudatusettepanek

20) „vastavushindamine“ – protsess, mille käigus **näidatakse**, kas tehisintellektisüsteemi kohta käesoleva määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuded on täidetud;

Muudatusettepanek 181

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 22

Komisjoni ettepanek

(22) „teavitatud asutus“ käesoleva määruse ja liidu muude asjaomaste ühtlustamisalaste õigusaktide kohaselt **määratud vastavushindamisasutus**;

Muudatusettepanek

22) „teavitatud asutus“ – **vastavushindamisasutus, keda on** käesoleva määruse ja liidu muude asjaomaste ühtlustamisalaste õigusaktide kohaselt **teavitatud**;

Muudatusettepanek 182

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 23

Komisjoni ettepanek

(23) „oluline muudatus“ – tehisintellektisüsteemis pärast selle turule laskmist või kasutusele võtmist tehtud muudatus, mis mõjutab tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele või mille tulemusena muutub kasutusotstarve, mida silmas pidades on tehisintellektisüsteemi hinnatud;

Muudatusettepanek

23) „oluline muudatus“ – tehisintellektisüsteemis pärast selle turule laskmist või kasutusele võtmist tehtud muudatus **või rida muudatusi, mida pakkuja ei ole algses riskihindamises ette näinud ega kavandanud ning** mis mõjutab tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele või mille tulemusena muutub kasutusotstarve, mida silmas pidades on tehisintellektisüsteemi hinnatud;

Muudatusettepanek 183

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 24

Komisjoni ettepanek

(24) „CE-vastavusmargis“ või „CE-margis“ – margis, millega pakkuja annab teada, et tehisintellektisüsteem vastab käesoleva määruse III jaotise 2. peatükis ja muudes kohaldatavates toodete turustamise tingimusi ühtlustavates liidu õigusaktides (edaspidi „liidu ühtlustamisõigusaktid“) sätestatud margise paigaldamist käsitlevatele nõuetele;

Muudatusettepanek

24) „CE-vastavusmargis“ või „CE-margis“ – ***füüsiline või digitaalne*** margis, millega pakkuja annab teada, et tehisintellektisüsteem ***või toode, millesse on sisse ehitatud tehisintellektisüsteem,*** vastab käesoleva määruse III jaotise 2. peatükis ja muudes kohaldatavates toodete turustamise tingimusi ühtlustavates liidu õigusaktides (edaspidi „liidu ühtlustamisõigusaktid“) sätestatud margise paigaldamist käsitlevatele nõuetele;

Muudatusettepanek 184

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 29

Komisjoni ettepanek

(29) „treeningandmed“ – andmed, mida kasutatakse tehisintellektisüsteemi treenimiseks läbi õpiparameetrite sobituse, ***mh närvivõrgu kaaludega;***

Muudatusettepanek

29) „treeningandmed“ – andmed, mida kasutatakse tehisintellektisüsteemi treenimiseks läbi õpiparameetrite sobituse;

Muudatusettepanek 185

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 30

Komisjoni ettepanek

(30) „valideerimisandmed“ – andmed, mida kasutatakse treenitud tehisintellektisüsteemi hindamiseks ning selle mitteõpitavate parameetrite ja õppimisprotsessi reguleerimiseks, muu hulgas selleks, et hoiduda ülesobitamisest; sealjuures ***võib*** valideerimisandmestik ***olla*** kas eraldi andmestik või treeningandmestiku osa kindlaksmääratud

Muudatusettepanek

30) „valideerimisandmed“ – andmed, mida kasutatakse treenitud tehisintellektisüsteemi hindamiseks ning selle mitteõpitavate parameetrite ja õppimisprotsessi reguleerimiseks, muu hulgas selleks, et hoiduda ***ala- või*** ülesobitamisest; sealjuures ***on*** valideerimisandmestik kas eraldi andmestik või treeningandmestiku osa

või muutuva jaotuse alusel;

kindlaksmääratud või muutuva jaotuse alusel;

Muudatusettepanek 186

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 33**

Komisjoni ettepanek

(33) „biomeetrilised andmed“ – *konkreetse tehnilise töötlemise abil saadavad isikuandmed füüsilise isiku füüsiliste, füsioloogiliste ja käitumuslike omaduste kohta, mis võimaldavad kõnealust füüsilist isikut kordumatult tuvastada või kinnitavad selle füüsilise isiku tuvastamist, näiteks näokujutis ja sõrmejälgede andmed;*

Muudatusettepanek

33) „biomeetrilised andmed“ – *biomeetrilised andmed, nagu need on määratletud määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 14;*

Muudatusettepanek 187

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 33 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

33a) „biomeetriaandmed“ – *konkreetse tehnilise töötlemise käigus saadud andmed, mis on seotud füüsilise isiku füüsiliste, füsioloogiliste või käitumuslike märkidega;*

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 188

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 33 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

33b) „isiku biomeetriline tuvastamine“ – *inimese füüsiliste, füsioloogiliste, käitumuslike ja psühholoogiliste omaduste automaatne tuvastamine isiku isikusamasuse kindlakstegemiseks,*

Muudatusettepanek

võrreldes isiku biomeetrilisi andmeid andmebaasis säilitatavate isikute biomeetriliste andmetega (üks mitmele-isikusamasuse tuvastamine);

Muudatusettepanek 189

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 33 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

33c) „biomeetriline kontroll“ – füüsiliste isikute isikusamasuse automaatne kontrollimine, võrreldes isiku biomeetrilisi andmeid varem esitatud biomeetriliste andmetega (üks ühele-kontroll, sealhulgas autentimine);

Muudatusettepanek 190

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 33 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

33d) „isikuandmete eriliigid“ – isikuandmete liigid, millele viidatakse määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1;

Muudatusettepanek 191

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 34**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(34) „emotsioonituvastussüsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on tuvastada või tuletada *füüsiliste isikute* emotsioone või kavatsusi nende biomeetriliste andmete põhjal;

34) „emotsioonituvastussüsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on tuvastada või tuletada *üksikisikute või rühmade* emotsioone, *mõtteid, meeleseisundit* või kavatsusi nende biomeetriliste *ja biomeetriaandmete* põhjal;

Muudatusettepanek 192

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 35

Komisjoni ettepanek

(35) „**biomeetrilise liigitamise süsteem**“ – **tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on jagada füüsilisi isikuid nende biomeetriliste andmete, näiteks soo, vanuse, juuksevärvi, silmade värvi, tätoveeringute, etnilise päritolu või seksuaalse või poliitilise sättumuse põhjal teatavatesse kategooriatesse;**

Muudatusettepanek

35) „**biomeetriline liigitamine**“ – **füüsiliste isikute jagamine teatud kategooriatesse või nende omaduste ja tunnuste järeldamine nende biomeetriliste või biomeetriaandmete põhjal või mida saab sellistest andmetest järeldada;**

Muudatusettepanek 193

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 36

Komisjoni ettepanek

(36) „**biomeetrilise kaugtuvastamise süsteem**“ – **tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on tuvastada füüsilisi isikuid eemalt, võrreldes isiku biomeetrilisi andmeid võrdlusbaasis sisalduvate biomeetriliste andmetega, ilma et tehisintellektisüsteemi kasutaja teaks ette, kas see isik on ise kohal ja kas teda on võimalik tuvastada;**

Muudatusettepanek

36) „**biomeetrilise kaugtuvastamise süsteem**“ – **tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on tuvastada füüsilisi isikuid eemalt, võrreldes isiku biomeetrilisi andmeid võrdlusbaasis sisalduvate biomeetriliste andmetega, ilma et tehisintellektisüsteemi juurutaja teaks ette, kas see isik on ise kohal ja kas teda on võimalik tuvastada, välja arvatud kontrollisüsteemid;**

Muudatusettepanek 194

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 37

Komisjoni ettepanek

(37) „**reaalajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteem**“ – **biomeetrilise kaugtuvastamise süsteem, milles biomeetriliste andmete hõive, võrdlemine ja tuvastamine toimub ilma**

Muudatusettepanek

37) „**reaalajaline biomeetriline kaugtuvastussüsteem**“ – **biomeetrilise kaugtuvastamise süsteem, milles biomeetriliste andmete hõive, võrdlemine ja tuvastamine toimub ilma**

märkimisväärse viivitusest. Lisaks viivitamatule tuvastamisele hõlmab see ka piiratud **lühikesi** viivitusi, et vältida kõrvalehoidmist;

märkimisväärse viivitusest. Lisaks viivitamatule tuvastamisele hõlmab see ka piiratud viivitusi, et vältida kõrvalehoidmist;

Muudatusettepanek 195

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 39

Komisjoni ettepanek

(39) „avalikult juurdepääsetav ruum“ – füüsiline koht, millele **üldsusel** on juurdepääs, olenemata sellest, kas **kehtivad teatavad juurdepääsutingimused**;

Muudatusettepanek

39) „avalikult juurdepääsetav ruum“ – **avalikus või eraomandis olev** füüsiline koht, millele on **üldsusel** juurdepääs, olenemata sellest, kas **võidakse kohaldada teatavaid juurdepääsutingimusi, ja olenemata võimalikest mahtuvuspiirangutest**;

Muudatusettepanek 196

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 41

Komisjoni ettepanek

(41) „õiguskaitse“ – tegevus, mida õiguskaitseasutus teostab kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või nende eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuse täitmisele pööramiseks, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmiseks ja nende ohtude ennetamiseks;

Muudatusettepanek

41) „õiguskaitse“ – tegevus, mida õiguskaitseasutus teostab **või mida tema nimel teostatakse** kuritegude tõkestamiseks, uurimiseks, avastamiseks või nende eest vastutusele võtmiseks või kriminaalkaristuse täitmisele pööramiseks, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmiseks ja nende ohtude ennetamiseks;

Muudatusettepanek 197

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 42

Komisjoni ettepanek

(42) „riiklik järelevalveasutus“ – **ametiasutus**, kellele liikmesriik paneb

Muudatusettepanek

42) „riiklik järelevalveasutus“ – **avaliku sektori asutus**

vastutuse käesoleva määruse rakendamise ja kohaldamise eest, liikmesriigile usaldatud toimingute koordineerimise eest, komisjoniga suhtluses ühtse kontaktpunktina tegutsemise eest ja liikmesriigi esindamise eest ***Euroopa tehisintellekti nõukojas***;

(muudatusettepanek 69), kellele liikmesriik paneb vastutuse käesoleva määruse rakendamise ja kohaldamise eest, liikmesriigile usaldatud toimingute koordineerimise eest, komisjoniga suhtluses ühtse kontaktpunktina tegutsemise eest ja liikmesriigi esindamise eest ***tehisintellektiameti haldusnõukogus***;

Muudatusettepanek 198

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 43

Komisjoni ettepanek

(43) „riigi pädev asutus“ – riiklik ***järelevalveasutus, teavitav asutus ja turujärelevalveasutus***;

Muudatusettepanek

43) „riigi pädev asutus“ – ***mis tahes*** riiklik ***asutus, kes vastutab käesoleva määruse täitmise tagamise eest***;

Muudatusettepanek 199

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – lõik 44 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(44) „tõsine intsident“ – juhtum, mis otseselt või kaudselt põhjustab, võis põhjustada või võib põhjustada ühe järgmistest tagajärgedest:

Muudatusettepanek

44) „tõsine intsident“ – juhtum ***või tehisintellektisüsteemi tõrge***, mis otseselt või kaudselt põhjustab, võis põhjustada või võib põhjustada ühe järgmistest tagajärgedest:

(a) inimese surm või tõsine kahju inimese tervisele;

(b) elutähtsa taristu juhtimise ja käitamise tõsine katkemine;

ba) liidu õigusega kaitstud põhiõiguste rikkumine;

bb) tõsine kahju varale või keskkonnale;

Muudatusettepanek 200

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 5 – punkt 44 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44a) „isikuandmed“ – isikuandmed, nagu need on määratletud määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1;

Muudatusettepanek 201

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44b) „isikustamata andmed“ – andmed, mis ei ole isikuandmed;

Muudatusettepanek 202

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44c) „profiltöötlus“ – isikuandmete automatiseeritud töötlemine, nagu on määratletud määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 4, või õiguskaitseasutuste puhul direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 punktis 4 või liidu institutsioonide, organite või asutuste puhul määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punktis 5;

Muudatusettepanek 203

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44d) „süvavõltsing“ – manipuleeritud või tehislik heli-, pildi- või videosisu, mis näib ekslikult olevat ehtne või tõene ning

kus on kujutatud isikuid, kes näivad ütlevat või tegevat midagi, mida nad ei ole öelnud ega teinud, ning mis on toodetud tehisintellekti meetodite, sealhulgas masinõppe ja süvaõppe abil;

Muudatusettepanek 204

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44e) „ulatuslik rikkumine“ – üksikisikute huve kaitsva liidu õigusega vastuolus olev tegevus või tegevusetus,

a) mis on kahjustanud või võib tõenäoliselt kahjustada nende üksikisikute kollektiivseid huve, kes elavad vähemalt kahes muus liikmesriigis kui see, kus

i) tegevus või tegevusetus alguse sai või toimus,

ii) on asjaomase pakkuja või, kui see on asjakohane, tema volitatud esindaja asukoht või

iii) on juurutaja asukoht, kui rikkumise on toime pannud juurutaja;

b) mis on kahjustanud, kahjustab või võib tõenäoliselt kahjustada üksikisikute kollektiivseid huve ja millel on ühiseid tunnuseid, sealhulgas sama ebaseaduslik tava, sama huvi rikkumine ja toimepanemine sama operaatori poolt samaaegselt vähemalt kolmes liikmesriigis;

Muudatusettepanek 205

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44f) „liidu mõõtmega ulatuslik

rikkumine“ – ulatuslik rikkumine, mis on kahjustanud või võib tõenäoliselt kahjustada üksikisikute kollektiivseid huve vähemalt kahes kolmandikus liikmesriikides, mille elanikkond moodustab kokku vähemalt kaks kolmandikku liidu elanikkonnast;

Muudatusettepanek 206

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44g) „regulatsiooni testkeskkond“ – avaliku sektori asutuse loodud kontrollitud keskkond, mis hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide ohutut arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist konkreetse kava kohaselt regulatiivse järelevalve all;

Muudatusettepanek 207

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44h) „elutähtis taristu“ – vara, rajatis, seade, võrk või süsteem või vara, rajatise, seadme, võrgu või süsteemi osa, mis on vajalik elutähtsa teenuse osutamiseks direktiivi (EL) 2022/2557 artikli 2 punkti 4 tähenduses;

Muudatusettepanek 208

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 k (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44k) „sotsiaalne hindamine“ – füüsiliste isikute hindamine või liigitamine, tuginedes nende sotsiaalsele käitumisele, sotsiaal-majanduslikule staatusele või teadaolevatele või prognoositavatele iseloomulikele või isikuomadustele;

Muudatusettepanek 209

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 l (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44l) „sotsiaalne käitumine“ – viis, kuidas füüsiline isik suhtleb teiste füüsiliste isikute või ühiskonnaga ja mõjutab neid;

Muudatusettepanek 210

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 m (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44m) „tehnika tase“ – toodete, protsesside ja teenustega seotud tehnilise suutlikkuse arendatud aste teataval ajahetkel, mis põhineb asjakohastel teaduse, tehnoloogia ja kogemuste ühendatud tulemustel;

Muudatusettepanek 211

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 n (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

44n) „tegelikes tingimustes testimine“ –

tehisintellektisüsteemi ajutine testimine selle sihtotstarbe jaoks tegelikes tingimustes väljaspool laborit või muul moel simuleeritud keskkonda;

Muudatusettepanek 212

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 4

I lisa muutmine

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta I lisa esitatud meetodite ja lähenemisviiside loetelu ajakohastamiseks seda vastavalt turu ja tehnika arengule, lähtudes omadustest, mis sarnanevad seal loetletud tehnoloogiate ja lähenemisviisidega.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 213

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4a

Kõigi tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavad üldpõhimõtted

1. Kõik käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad operaatorid teevad kõik endast oleneva, et arendada ja kasutada tehisintellektisüsteeme või alusmudeleid kooskõlas järgmiste üldpõhimõtetega, millega luuakse kõrgetasemeline raamistik, et edendada sidusat inimkeskset Euroopa lähenemisviisi eetilisele ja usaldusväärsele tehisintellektile, mis on täielikult kooskõlas harta ja liidu

alusväärtustega:

a) „inimese toimevõime ja inimjärelevalve“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse vahendina, mis teenib inimesi, austab inimväärikust ja isiklikku sõltumatust ning toimib viisil, mille üle inimesed saavad nõuetekohaselt kontrolli ja järelevalvet teostada;

b) „tehniline töökindlus ja ohutus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse viisil, mis minimeerib soovimatu ja ootamatu kahju, tagades ka nende töökindluse soovimatute probleemide korral ning vastupidavuse katsetele muuta tehisintellektisüsteemi kasutust või toimivust, et pahatahtlikud kolmandad isikud saaksid neid ebaseaduslikult kasutada;

c) „privaatsus ja andmehaldus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse kooskõlas kehtivate privaatsus- ja andmekaitse eeskirjadega ning andmetöötlus vastab kõrgetele kvaliteedi ja tervikluse standarditele;

d) „läbipaistvus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse viisil, mis võimaldab asjakohast jälgitavust ja selgitatavust, andes samal ajal inimestele teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, ning teavitades kasutajaid nõuetekohaselt selle tehisintellektisüsteemi võimetest ja piirangutest ning mõjutatud isikuid nende õigustest;

e) „mitmekesisus, mittediskrimineerimine ja õiglus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse viisil, mis hõlmab erinevaid osalejaid ja edendab võrdset ligipääsu, soolist võrdõiguslikkust ja kultuurilist mitmekesisust, vältides samal ajal diskrimineerivat mõju ja ebaõiglast kallutatust, mis on liidu või liikmesriikide õigusaktidega keelatud;

f) „ühiskondlik ja keskkonnaalane

heaolu“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse kestlikul ja keskkonnasõbralikul viisil, samuti viisil, mis toob kasu kõigile inimestele, jälgides ja hinnates samal ajal pikaajalist mõju üksikisikule, ühiskonnale ning demokraatialle.

2. Lõige 1 ei piira kehtivate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega kehtestatud kohustusi. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tõlgendavad ja järgivad pakkujad või juurutajad üldpõhimõtteid vastavalt käesoleva määruse artiklites 8–15 sätestatud nõuetele ja käesoleva määruse III jaotise 3. peatükis sätestatud asjakohastele kohustustele. Alusmudelite puhul tõlgendavad ja järgivad pakkujad üldpõhimõtteid vastavalt artiklites 28–28b sätestatud nõuetele. Kõigi tehisintellektisüsteemide puhul on asjakohasel juhul võimalik kohaldada lõikes 1 osutatud põhimõtteid artiklite 28 ja 52 sätete või artiklis 69 osutatud ühtlustatud standardite, tehniliste kirjelduste ja tavakoodeksite kohaldamise kaudu, ilma et käesoleva määruse alusel loodaks uusi kohustusi.

3. Komisjon ja tehisintellektiamet lisavad need juhtpõhimõtted standardimistaotlustesse ja soovitusesse, mis koosnevad tehnilistest suunistest, et aidata pakkujatel ja juurutajatel tehisintellektisüsteeme arendada ja kasutada. Euroopa standardiorganisatsioonid võtavad käesoleva artikli lõikes 1 osutatud üldpõhimõtteid arvesse tulemuspõhiste eesmärkidena asjakohaste harmoneeritud standardite väljatöötamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks, nagu on osutatud artikli 40 lõikes 2b.

Muudatusettepanek 214

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4b

Tehisintellektipädevus

1. Käesoleva määruse rakendamisel edendavad liit ja liikmesriigid meetmeid, et arendada piisaval tasemel tehisintellektipädevust kõigis sektorites ning võtavad arvesse asjaomaste pakkujate, juurutajate ja mõjutatud isikute rühmade eri vajadusi, sealhulgas haridus- ja koolitus-, oskuste omandamise ja ümberõppe programmide kaudu ning tagades samal ajal nõuetekohase soolise ja vanuselise tasakaalu, et võimaldada tehisintellektisüsteemide demokraatlikku kontrolli.

2. Tehisintellektisüsteemide pakkujad ja juurutajad võtavad meetmeid, et tagada oma töötajate ja kõigi teiste nende nimel tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamise tegelevate isikute piisav tehisintellektipädevus, võttes arvesse nende tehnilisi teadmisi, kogemusi, haridust ja koolitust ning konteksti, milles tehisintellektisüsteeme tuleb kasutada, ning arvestades isikuid või isikute rühmi, kelle puhul tehisintellektisüsteeme kasutatakse.

3. Sellised pädevusmeetmed hõlmavad eelkõige tehisintellektisüsteemide ja nende toimimisega seotud põhimõistete ja -oskuste õpetamist, sealhulgas eri liiki tooteid ja kasutusviise, nendega seotud riske ja kasu.

4. Tehisintellektipädevuse piisav tase on selline, mis aitab vajaduse korral kaasa pakkujate ja juurutajate suutlikkusele tagada käesoleva määruse järgimine ja täitmine.

Muudatusettepanek 215

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, milles on kasutatud inimese teadvusest kaugemale ulatuvale alalävisele tajule suunatud võtteid, *et* oluliselt **moonutada** isiku **käitumist** viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab **sellele või mõnele** teisele isikule **füüsilist või psühholoogilist** kahju;

Muudatusettepanek

a) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, milles on kasutatud inimese teadvusest kaugemale ulatuvale alalävisele tajule suunatud võtteid **või sihilikult manipuleerivaid või petlikke võtteid, mille eesmärk või tagajärg on isiku või isikute rühma käitumise oluline moonutamine, kahjustades** oluliselt **isiku võimet teha teadlik otsus ja pannes seeläbi isiku tegema otsuse, mida see isik ei oleks muul juhul teinud**, viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab **talle**, teisele isikule **või isikute rühmale olulist** kahju.

Esimeses lõigus osutatud teadvusest kaugemale ulatuvaid võtteid kasutava tehisintellektisüsteemi keeldu ei kohaldata selliste tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks heakskiidetud ravieesmärkidel nendega kokkupuutuvate inimeste või vajaduse korral nende eestkostja konkreetse teadliku nõusoleku alusel;

Muudatusettepanek 216

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis kasutavad ära konkreetse isikute rühma mis tahes haavatavusi, **mis tulenevad nende vanusest** või füüsilise või vaimse **tervise häirest**, *et* oluliselt moonutada sellesse rühma kuuluva isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab sellele või mõnele teisele isikule **füüsilist või psühholoogilist**

Muudatusettepanek

b) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis kasutavad ära **isiku või konkreetse isikute rühma** mis tahes haavatavusi, **sealhulgas sellise isiku või sellise rühma teadaolevaid või prognoositavaid isikuomadusi või sotsiaalset** või **majanduslikku olukorda, vanust**, füüsilist või vaimset **võimekust**, **mille eesmärk või tagajärg on** oluliselt

kahju;

moonutada **selle isiku või** sellesse rühma kuuluva isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab sellele või mõnele teisele isikule **olulist** kahju;

Muudatusettepanek 217

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) *selliste biomeetrilise liigitamise süsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, millega liigitatakse füüsilisi isikuid tundlike või kaitstud atribuutide või omaduste alusel või nende atribuutide või omadustega seotud järelduste põhjal. Seda keeldu ei kohaldata selliste tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on ette nähtud kasutamiseks heakskiidetud ravieesmärkidel nendega kokkupuutuvate inimeste või vajaduse korral nende eestkostja konkreetse teadliku nõusoleku alusel;*

Muudatusettepanek 218

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine **ametiasutuste poolt** või **nende nimel, et hinnata** või **liigitada füüsiliste isikute usaldusväärsus** teatava aja jooksul, lähtudes nende sotsiaalsest käitumisest või teadaolevatest või prognoositud iseloomulikest või isikuomadustest, kusjuures **ühiskondliku reitingu** tulemuseks on üks või mõlemad järgmisest:

c) selliste **sotsiaalseks hindamiseks mõeldud** tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, **millega hinnatakse** või **liigitatakse füüsilisi isikuid** või **nende rühmi** teatava aja jooksul, lähtudes nende sotsiaalsest käitumisest või teadaolevatest, **järeldatud** või prognoositud iseloomulikest või isikuomadustest, kusjuures **sotsiaalse hindamise** tulemuseks on üks või mõlemad järgmisest:

Muudatusettepanek 219

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt c – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) teatavaid füüsilisi isikuid või füüsiliste isikute rühmi kahjustav või nende suhtes ebasoodne kohtlemine sotsiaalses kontekstis, mis ei ole seotud kontekstiga, milles andmed algelt loodi või koguti;

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 220

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(d) avalikult juurdepääsetavas ruumis *reaalajas toimuva* biomeetrilise *kaugtuvastamise süsteemide kasutamine õiguskaitse jaoks, välja arvatud juhul, kui selline kasutamine on vajalik rangelt ainult ühel järgmistest eesmärkidest, ja ainult selleks vajalikus ulatuses:*

Muudatusettepanek

d) avalikult juurdepääsetavas ruumis *reaalajalise* biomeetrilise *kaugtuvastussüsteemi* kasutamine;

Muudatusettepanek 221

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) *konkreetsete võimalike kuriteoohvrite, kaasa arvatud kadunud laste, sihipärane otsimine;*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 222

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) füüsiliste isikute elu või füüsilist turvalisust ähvardava konkreetse, suure ja vahetu ohu või terrorirünnaku ärahoidmine;

välja jäetud

Muudatusettepanek 223

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d – alapunkt iii**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iii) nõukogu raamotsuse 2002/584/JSK⁶² artikli 2 lõikes 2 osutatud kuriteo toimepanija või sellises kuriteos kahtlustatava avastamine, tema asukohta kindlaks tegemine, tema tuvastamine või vastutusele võtmine, kui tegemist on kuriteoga, mille eest karistatakse asjaomasel liikmesriigis vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetmega, mille maksimaalne pikkus on vähemalt kolm aastat, nagu selle liikmesriigi õigusaktides kindlaks määratud.

välja jäetud

⁶² Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsus 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1).

Muudatusettepanek 224

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis on mõeldud füüsiliste isikute või nende rühmadega seotud riskide hindamiseks, et hinnata, milline

on risk, et füüsiline isik rikub seadust või rikub uuesti seadust, või tegeliku või potentsiaalse kuriteo või haldusrikkumise esinemise või kordumise prognoosimiseks füüsiliste isikute andmete profiiltöötluste põhjal, või füüsiliste isikute või nende rühmade isikuomaduste, erijoonte, sealhulgas nende asukoha, või varasema kuritegeliku käitumise põhjal;

Muudatusettepanek 225

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis loovad või laiendavad näotuvastuse andmebaase internetist või videovalve salvestistest näokujutiste kindla suunitluseta ekstraheerimise kaudu;

Muudatusettepanek 226

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dc) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, millega järeldatakse füüsilise isiku emotsioone õiguskaitse, piirihalduse, töökoha ja haridusasutustega seoses;

Muudatusettepanek 227

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 – punkt d d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

dd) selliste tehisintellektisüsteemide kasutusele võtmine või kasutamine, millega analüüsitakse avaliku ruumi salvestatud salvestisi biomeetriliste kaugjäreltuvastussüsteemide kaudu, välja arvatud juhul, kui nende jaoks on liidu õiguse kohaselt olemas kohtulik luba ja need on rangelt vajalikud sihipäraseks otsinguks ELi toimimise lepingu artikli 83 lõikes 1 määratletud juba toimunud konkreetse raske kuriteoga seoses õiguskaitse eesmärgil.

Muudatusettepanek 228

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Käesolev artikkel ei mõjuta keelde, mida kohaldatakse juhul, kui tehisintellekti tegevusega rikutakse mõnda muud liidu õigust, sealhulgas andmekaitset, mittediskrimineerimist, tarbijakaitset või konkurentsi käsitlevat liidu õigust.

Muudatusettepanek 229

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kui reaalarajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi kasutatakse avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse jaoks ükskõik millisel lõike 1 punktis d osutatud eesmärgil, võetakse arvesse järgmisi elemente:

(a) millist laadi on olukord, kus süsteemi võidakse kasutada; eeskätt see,

välja jäetud

milline oleks kahju raskusaste, tõenäosus ja ulatus juhul, kui süsteemi ei kasutata;

(b) millised on süsteemi kasutamise tagajärjed kõigi asjaomaste isikute õiguste ja vabaduste seisukohast; eeskätt see, milline on tagajärgede raskusaste, tõenäosus ja ulatus.

Ühtlasi peab reaalajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi kasutamine avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse jaoks ükskõik millisel lõike 1 punktis d osutatud eesmärgil olema vastavuses kasutamise suhtes kehtivate vajalike ja proportsionaalsete kaitsemeetmete ja tingimustega ning seda eeskätt ajaliste, geograafiliste ja isikutega seotud piirangute osas.

Muudatusettepanek 230

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Lõike 1 punkti d ja lõike 2 puhul on reaalajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi igaks kasutamiseks avalikult juurdepääsetavas ruumis vaja eelnevat luba, mille annab selle liikmesriigi õigusasutus või sõltumatu haldusasutus, kus kasutamine hakkab toimuma, ja mis antakse põhjendatud taotluse põhjal kooskõlas lõikes 4 osutatud üksikasjalike siseriiklike õigusnormidega. Nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulistel juhtudel võib siiski hakata süsteemi kasutama ilma loata ja loa võib taotleda alles kasutamise ajal või pärast seda.

välja jätud

Pädev õigus- või haldusasutus annab loa üksnes juhul, kui on talle esitatud objektiivsete tõendite või selgete asjaolude valguses veendunud, et kõnealuse reaalajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi kasutamine on

vajalik ja proportsionaalne mõne lõike 1 punktis d täpsustatud ja taotluses nimetatud eesmärgi saavutamiseks. Pädev õigus- või haldusasutus teeb taotluse kohta otsuse, võttes arvesse lõikes 2 osutatud elemente.

Muudatusettepanek 231

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Liikmesriik võib otsustada näha ette võimaluse osaliselt või täielikult lubada reaalses toimiva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemi kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse jaoks lõike 1 punktis d ning lõigetes 2 ja 3 loetletud piirides ja tingimustel. Selline liikmesriik kehtestab oma siseriiklikus õiguses lõikes 3 osutatud lubade taotlemise, andmise ja kasutamise ning nende lubadega seotud järelevalve jaoks vajalikud üksikasjalikud õigusnormid. Kõnealustes õigusnormides tuleb täpsustada, milliste lõike 1 punktis d loetletud eesmärkide, sealhulgas milliste selle punkti alapunktis iii osutatud kuritegude puhul võib anda pädevatele asutustele loa kasutada neid süsteeme õiguskaitse jaoks.

välja jäetud

Muudatusettepanek 232

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteem on mõeldud kasutamiseks toote turvakomponendina või on ise toode, milles suhtes *kehtivad* II lisas loetletud liidu *ühlustamisõigusaktid*;

a) tehisintellektisüsteem on mõeldud kasutamiseks toote turvakomponendina või *tehisintellektisüsteem* on ise toode, milles suhtes *kehtib* II lisas loetletud liidu *ühlustamisõigus*;

Muudatusettepanek 233

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) toode, mille turvakomponent tehisintellektisüsteem on, või tehisintellektisüsteem ise kui toode peab läbima kolmanda isiku tehtava vastavushindamise, et selle saaks turule lasta või kasutusele võtta vastavalt II lisas loetletud liidu **ühtlustamisõigusaktidele**.

Muudatusettepanek

b) toode, mille **punkti a kohane** turvakomponent tehisintellektisüsteem on, või tehisintellektisüsteem ise kui toode peab läbima kolmanda isiku tehtava **tervise- ja ohutusriskidega seotud** vastavushindamise, et selle saaks turule lasta või kasutusele võtta vastavalt II lisas loetletud liidu **ühtlustamisõigusele**.

Muudatusettepanek 234

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lisaks lõikes 1 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidele **peetakse suure riskiga süsteemideks ka** III lisas osutatud **tehisintellektisüsteeme**.

Muudatusettepanek

2. Lisaks lõikes 1 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidele **käsitatakse tehisintellektisüsteeme, mis kuuluvad ühte või mitmesse** III lisas osutatud **elutähtsasse valdkonda ja kasutusmalli, suure riskiga tehisintellektisüsteemidena, kui need kujutavad endast olulist riski füüsiliste isikute tervisele, ohutusele või põhiõigustele. Kui tehisintellektisüsteem kuulub III lisa punkti 2 kohaldamisalasse, käsitatakse seda suure riskiga tehisintellektisüsteemina, kui see kujutab endast olulist keskkonnakahju riski.**

Kuus kuud enne käesoleva määruse jõustumist esitab komisjon pärast tehisintellektiameti ja asjaomaste sidusrühmadega konsulteerimist suunised, milles täpsustatakse selgelt asjaolud, mille puhul III lisas osutatud tehisintellektisüsteemide väljund kujutaks

endast olulist riski füüsiliste isikute tervisele, ohutusele või põhiõigustele, või olukorrad, mille puhul see seda ei kujutaks.

Muudatusettepanek 235

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui ühte või mitmesse III lisas osutatud elutähtsasse valdkonda ja kasutusmalli kuuluvad pakkujad on seisukohal, et nende tehisintellektisüsteem ei kujuta endast olulist riski, nagu on kirjeldatud lõikes 2, esitavad nad riiklikule järelevalveasutusele põhjendatud teate, et nende suhtes ei kohaldata käesoleva määruse III jaotise 2. peatüki nõudeid. Kui tehisintellektisüsteemi kavatsetakse kasutada kahes või enamis liikmesriigis, adresseeritakse teade tehisintellektiametile. Ilma et see piiraks artikli 65 kohaldamist, vaatab riiklik järelevalveasutus teate läbi ja vastab sellele kas otse või tehisintellektiameti kaudu kolme kuu jooksul, kui ta leiab, et tehisintellektisüsteem on valesti liigitatud.

Muudatusettepanek 236

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Pakkujate suhtes, kes liigitavad oma tehisintellektisüsteemi valesti käesoleva määruse III jaotise 2. peatüki nõuete kohaldamisalast välja ja viivad selle turule enne riiklike järelevalveasutuste vastuväidete esitamise tähtaega, kohaldatakse trahve vastavalt

artiklile 71.

Muudatusettepanek 237

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Riiklikud järelevalveasutused esitavad tehisintellektiametile igal aastal aruande, milles esitatakse saadud teadete arv, asjaomased suure riskiga valdkonnad ja saadud teadete suhtes tehtud otsused.

Muudatusettepanek 238

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, *et ajakohastada III lisas esitatud loetelu ja lisada sellesse suure riskiga tehisintellektisüsteeme, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:*

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte **III lisa muutmiseks, lisades või muutes suure riskiga tehisintellektisüsteemide valdkondi või kasutusmalle, kui need kujutavad endast olulist riski tervisele ja ohutusele või kahjulikku mõju põhiõigustele, keskkonnale või demokraatialle ja õigusriigile ning see risk on oma raskusastme ja esinemise tõenäosuse poolest samaväärne III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatava kahju või kahjuliku mõju riskiga või sellest suurem.**

Muudatusettepanek 239

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid on mõeldud kasutamiseks mõnes III lisa punktides 1–8 loetletud valdkonnas;

välja jäetud

Muudatusettepanek 240

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

välja jäetud

Muudatusettepanek 241

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Samuti on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamisega seotud juhtumite III lisas esitatud loetelust väljajätmiseks, kui lõikes 1 osutatud tingimused enam ei kehti.

Muudatusettepanek 242

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek 243

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Tehisintellektisüsteemi hindamisel lõigete 1 ja 1a kohaldamisel võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek

aa) tehisintellektisüsteemi üldised võimed ja funktsionaalsus, sõltumata selle sihtotstarbest;

Muudatusettepanek 244

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) tehisintellektisüsteemi töödeldavate ja kasutatavate andmete laad ja hulk;

Muudatusettepanek 245

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) millises ulatuses toimib tehisintellektisüsteem autonoomselt;

Muudatusettepanek 246

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi kasutamine juba teinud kahju tervisele ja ohutusele **või** avaldanud negatiivset mõju põhiõigustele või tekitanud tõsist muret, **et selline** kahju või **negatiivne** mõju **võib tekkida**, nagu **on näidanud riikide pädevatele asutustele** esitatud aruanded või dokumenteeritud väited;

Muudatusettepanek

c) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi kasutamine juba teinud kahju tervisele ja ohutusele, avaldanud negatiivset mõju põhiõigustele, **keskkonnale, demokraatialle ja õigusriigile** või tekitanud tõsist muret **seoses sellise** kahju või **negatiivse** mõju **tõenäosusega**, nagu **näitavad näiteks riiklikele järelevalveasutustele, komisjonile, tehisintellektiametile, Euroopa Andmekaitseinspektorile või Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametile** esitatud aruanded või dokumenteeritud väited;

Muudatusettepanek 247

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) milline oleks sellise kahju või negatiivse mõju võimalik ulatus, eeskätt intensiivsus ja võime mõjutada paljusid isikuid;

Muudatusettepanek

d) milline oleks sellise kahju või negatiivse mõju võimalik ulatus, eeskätt intensiivsus ja võime mõjutada paljusid isikuid **või ebaproportsionaalselt mõjutada üht kindlat isikute rühma**;

Muudatusettepanek 248

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) millises ulatuses sõltuvad potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud **tulemusest, milleni** on

Muudatusettepanek

e) millises ulatuses sõltuvad potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud **tehisintellektisüsteemi**

jõutud tehisintellektisüsteemi abil, eeskätt seetõttu, et praktilistel või õiguslikel põhjustel ei ole mõistlikult võimalik *loobuda selle tulemuse rakendamisest*;

kaasamisel toodetud väljundist ning see väljund on asjaomase meetme või otsuse suhtes puhtalt lisa, eeskätt seetõttu, et praktilistel või õiguslikel põhjustel ei ole mõistlikult võimalik *sellest väljundist loobuda*;

Muudatusettepanek 249

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) tehisintellektisüsteemi ja selle aluseks oleva tehnoloogia võimalik väärkasutamine ja pahatahtlik kasutamine;

Muudatusettepanek 250

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) *millises ulatuses* on potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud haavatavas olukorras *võrreldes tehisintellektisüsteemi kasutajaga*, eeskätt *võimu*, teadmiste, majanduslike või sotsiaalsete olude või *vanusega seotud ebavõrdsuse* tõttu;

f) *mil määral esineb võimu tasakaalustamatus*, või on potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud *tehisintellektisüsteemi kasutaja suhtes* haavatavas olukorras, *eelkõige staatuse, autoriteedi*, teadmiste, majanduslike või sotsiaalsete olude või *vanuse* tõttu;

Muudatusettepanek 251

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi *abil* saavutatud tulemus kergesti tagasipööratav, kusjuures

g) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi *kaasamisel* saavutatud tulemus kergesti tagasipööratav

tulemust, millel on mõju inimeste *tervisele* või *ohutusele*, ei peeta kergesti tagasipööratavaks;

või heastatav, kusjuures tulemust, millel on *negatiivne* mõju *tervisele*, *ohutusele*, inimeste *põhiõigustele*, *keskkonnale* või *demokraatiale ja õigusriigile*, ei peeta kergesti tagasipööratavaks;

Muudatusettepanek 252

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) millises ulatuses on tõhusad tehnilised lahendused ja mehhanismid kättesaadavad ja kasutatavad tehisintellektisüsteemi kontrollimiseks, usaldusväärseks ja täiustamiseks;

Muudatusettepanek 253

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gb) tehisintellektisüsteemi juurutamisest üksikisikutele, rühmadele või ühiskonnale laiemalt tuleneva kasu suurus ja tõenäosus, sealhulgas võimalik tooteohutuse parendamine;

Muudatusettepanek 254

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gc) inimjärelvalve ulatus ja võimalus, et inimene saab sekkuda, et tühistada otsus või soovitused, mis võivad põhjustada võimalikku kahju;

Muudatusettepanek 255

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

i) mõjusad õiguskaitsevahendid seoses tehisintellektisüsteemist tulenevate riskidega, välja arvatud kahjunõuded;

Muudatusettepanek

(h) millises ulatuses on kehtivate liidu õigusaktidega ette nähtud

i) mõjusad õiguskaitsevahendid seoses tehisintellektisüsteemi tekitatud kahjuga, välja arvatud otsese või kaudse kahju hüvitamise nõuded;

ii) mõjusad meetmed, et neid riske ära hoida või neid oluliselt vähendada.

Muudatusettepanek 256

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Tehisintellektisüsteemi hindamisel lõike 1 või 1a kohaldamisel konsulteerib komisjon tehisintellektiameeti ja vajaduse korral nende rühmade esindajatega, keda tehisintellektisüsteem mõjutab, tööstuse, sõltumatute ekspertide, sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonidega. Komisjon korraldab sellega seoses ka avalikke konsultatsioone ning teeb nende konsultatsioonide tulemused ja lõpliku hinnangu üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 257

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Tehisintellektiamet, riiklikud järelevalveasutused või Euroopa Parlament võivad taotleda, et komisjon hindaks ja liigitaks ümber tehisintellektisüsteemi riskikategooria kooskõlas lõigetega 1 ja 1a. Komisjon põhjendab oma otsust ja avaldab selle põhjendused.

Muudatusettepanek 258

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Käesolevas peatükis kehtestatud nõude täitmisel võetakse nõuetekohaselt arvesse artiklis 82b osutatud suuniseid, üldtunnustatud tehnika taset, sealhulgas artiklites 40 ja 41 osutatud asjakohastes ühtlustatud standardites ja ühtsetes kirjeldustes või liidu ühtlustamisõiguses juba sätestatud standardeid ja spetsifikatsioone.

Muudatusettepanek 259

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Neile nõuetele vastavuse tagamisel võetakse arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet ja artiklis 9 osutatud riskijuhtimissüsteemi.

2. Neile nõuetele vastavuse tagamisel võetakse arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet, **mõistlikult prognoositavaid väärkasutamisi** ja artiklis 9 osutatud riskijuhtimissüsteemi.

Muudatusettepanek 260

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui III jaotise 2. ja 3. peatüki või VIII jaotise 1., 2. ja 3. peatüki nõudeid suure riskiga tehisintellektisüsteemidele käsitletakse II lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktides, loetakse käesoleva määruse kõnealustes peatükkides sätestatud nõuded või kohustused täidetuks, kui need hõlmavad tehisintellekti komponenti. III jaotise 2. ja 3. peatüki või VIII jaotise 1., 2. ja 3. peatüki nõuded suure riskiga tehisintellektisüsteemidele, mida ei ole II lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõiguses käsitletud, lisatakse asjakohasel juhul kõnealusesse liidu ühtlustamisõigusse. Asjaomane vastavushindamine viiakse läbi II lisa A jaos loetletud liidu ühtlustamisõiguses sätestatud menetluste osana.

Muudatusettepanek 261

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks luuakse riskijuhtimissüsteem, *seda rakendatakse ja see dokumenteeritakse ning seda hooldatakse.*

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks luuakse, *rakendatakse, dokumenteeritakse ja säilitatakse riskijuhtimissüsteem kogu tehisintellektisüsteemi olelusringi jooksul. Riskijuhtimissüsteemi võib integreerida juba olemasolevatesse liidu asjaomase valdkondliku õigusega seotud riskijuhtimismenetlustesse või nende osadesse niivõrd, kuivõrd see vastab käesoleva artikli nõuetele.*

Muudatusettepanek 262

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Riskijuhtimissüsteem seisneb suure riskiga tehisintellektisüsteemi kogu olelusringi jooksul pidevalt korduvas protsessis, **mida tuleb korrapäraselt ja süstemaatiliselt ajakohastada**. See peab sisaldama järgmisi etappe:

Muudatusettepanek

2. Riskijuhtimissüsteem seisneb suure riskiga tehisintellektisüsteemi kogu olelusringi jooksul pidevalt korduvas protsessis, **mis nõuab riskijuhtimisprotsessi korrapärasest läbivaatamist ja ajakohastamist, et tagada selle jätkuv tõhusus, ning kõigi käesoleva artikli kohaselt tehtud oluliste otsuste ja võetud meetmete dokumenteerimist**. See peab sisaldama järgmisi etappe:

Muudatusettepanek 263

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **iga** suure riskiga tehisintellektisüsteemiga seotud teadaolevate ja prognoositavate riskide kindlakstegemine ja analüüsimine;

Muudatusettepanek

a) **selliste teadaolevate ja mõistlikult prognoositavate riskide kindlakstegemine ja hindamine, mida** suure riskiga tehisintellektisüsteem võib endast kujutada füüsiliste isikute tervisele või ohutusele, nende põhiõigustele, sealhulgas võrdsele juurdepääsule ja võrdsetele võimalustele, demokraatiale ja õigusriigile või keskkonnale, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele ja mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes;

Muudatusettepanek 264

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **selliste riskide prognoosimine ja hindamine, mis võivad tekkida, kui suure**

Muudatusettepanek

välja jäetud

riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele, aga ka mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes;

Muudatusettepanek 265

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) *muude tekkida võivate* riskide hindamine artiklis 61 osutatud turustamisjärgse seire süsteemist saadud andmete analüüsi põhjal;

Muudatusettepanek

c) *tekkivate oluliste* riskide hindamine, *nagu on kirjeldatud punktis a ja mis on kindlaks tehtud* artiklis 61 osutatud turustamisjärgse seire süsteemist saadud andmete analüüsi põhjal;

Muudatusettepanek 266

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) *sobivate* riskijuhtimismeetmete vastuvõtmine kooskõlas järgmiste lõigete sätetega.

Muudatusettepanek

d) *käesoleva lõike punktide a ja b kohaselt kindlaks tehtud riskide käsitlemiseks kavandatud asjakohaste ja sihipäraste* riskijuhtimismeetmete vastuvõtmine kooskõlas järgmiste lõigete sätetega.

Muudatusettepanek 267

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmetes võetakse nõuetekohaselt arvesse käesolevas 2. peatükis sätestatud nõuete kombineeritud kohaldamisest tulenevat mõju ja võimalikku koostoimet. ***Samuti***

Muudatusettepanek

3. Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmetes võetakse nõuetekohaselt arvesse käesolevas 2. peatükis sätestatud nõuete kombineeritud kohaldamisest tulenevat mõju ja võimalikku koostoimet, ***et riske***

võetakse neis arvesse tehnika üldtunnustatud taset, muu hulgas selliselt, nagu seda on kajastatud asjaomastes harmoneeritud standardites või ühtsetes kirjeldustes.

tõhusalt leevendada, tagades samal ajal nõuete asjakohase ja proportsionaalse rakendamise.

Muudatusettepanek 268

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

4. Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmed on sellised, et iga ohuga seotud *mistahes* jääkriski ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide üldist jääkriski peetakse vastuvõetavaks, tingimusel et suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes. Neist jääkriskidest antakse *kasutajale* teada.

Muudatusettepanek

4.Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmed on sellised, et iga ohuga seotud *asjakohast* jääkriski ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide üldist jääkriski peetakse *mõistlikult* vastuvõetavaks, tingimusel et suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes. Neist jääkriskidest *ja tehtud põhjendatud otsustest* antakse *juurutajale* teada.

Kõige otstarbekamate riskijuhtimismeetmete kindlaksmääramisel tuleb tagada järgmine:

Muudatusettepanek 269

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) riskide kõrvaldamine või vähendamine nii palju kui *võimalik sobiva* projekteerimise ja arendamise kaudu;

Muudatusettepanek

a) *tuvastatud* riskide kõrvaldamine või vähendamine nii palju, kui *see on tehniliselt teostatav, suure riskiga tehisintellektisüsteemi asjakohase* projekteerimise ja arendamise kaudu, *kaasates vajaduse korral eksperte ja väliseid sidusrühmi;*

Muudatusettepanek 270

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) asjakohasel juhul sobivate riskimaandamis- ja kontrollimeetmete rakendamine selliste *riskide puhul*, mida ei saa kõrvaldada;

Muudatusettepanek

b) asjakohasel juhul sobivate riskimaandamis- ja kontrollimeetmete rakendamine, *et tegeleda* selliste *oluliste riskidega*, mida ei saa kõrvaldada;

Muudatusettepanek 271

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) *piisava* teabe andmine vastavalt artiklile 13, *eeskätt seoses käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud riskidega*, ning asjakohasel juhul *kasutajate* koolitamine.

Muudatusettepanek

c) *nõutava* teabe andmine vastavalt artiklile 13 ning asjakohasel juhul *juurutajate* koolitamine.

Muudatusettepanek 272

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamise seotud riskide kõrvaldamisel või vähendamisel *võetakse* nõuetekohaselt arvesse *kasutajalt eeldatavaid* tehnilisi teadmisi, kogemusi, haridust ja koolitust, *ning keskkonda, milles kasutamiseks on süsteem mõeldud*.

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamise seotud riskide kõrvaldamisel või vähendamisel *võtavad pakkujad* nõuetekohaselt arvesse tehnilisi teadmisi, kogemusi, haridust ja koolitust, *mida juurutaja võib vajada, sealhulgas seoses eeldatava kasutuskontekstiga*.

Muudatusettepanek 273

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme testitakse, et teha kindlaks kõige otstarbekamad riskijuhtimismeetmed. Testimisega tagatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid töötavad sihtotstarbe seisukohast järjepidevalt ning vastavad käesolevas peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

5. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme testitakse, et teha kindlaks kõige otstarbekamad **ja sihipärasemad** riskijuhtimismeetmed **ning kaaluda kõiki selliseid meetmeid süsteemi võimaliku kasu ja kavandatud eesmärkide suhtes**. Testimisega tagatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid töötavad sihtotstarbe seisukohast järjepidevalt ning vastavad käesolevas peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 274

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Testimisprotseduurid peavad olema tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe saavutamiseks sobivad **ega tohi minna kaugemale kui selle eesmärgi saavutamiseks vajalik**.

Muudatusettepanek

6. Testimisprotseduurid peavad olema tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe saavutamiseks sobivad.

Muudatusettepanek 275

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. Suur riskiga tehisintellektisüsteemide testimine toimub **vastavalt vajadusele mistahes ajal kogu arendusprotsessi jooksul ja igal juhul** enne selle turule laskmist või kasutusele võtmist. Testimiseks kasutatakse eelnevalt kindlaks määratud parameetreid ja tõenäosuskünniseid, mis on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe seisukohast sobivad.

Muudatusettepanek

7. Suur riskiga tehisintellektisüsteemide testimine toimub enne selle turule laskmist või kasutusele võtmist. Testimiseks kasutatakse eelnevalt kindlaks määratud parameetreid ja tõenäosuskünniseid, mis on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe **või mõistlikult prognoositava väärkasutamise** seisukohast sobivad.

Muudatusettepanek 276

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Lõigetes 1–7 kirjeldatud riskijuhtimissüsteemi rakendamisel **pööratakse** erilist tähelepanu sellele, kas on tõenäoline, et suure riskiga **tehisintellektisüsteemile pääsevad juurde lapsed või et see mõjutab** lapsi.

Muudatusettepanek

8. Lõigetes 1–7 kirjeldatud riskijuhtimissüsteemi rakendamisel **pööravad pakkujad** erilist tähelepanu sellele, kas on tõenäoline, et suure riskiga **tehisintellektisüsteem mõjutab negatiivselt haavatavaid inimrühmi või** lapsi.

Muudatusettepanek 277

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvate krediitiasutuste puhul peavad lõigetes 1–8 kirjeldatud aspektid olema **nende asutuste poolt selle direktiivi artikli 74 kohaselt** kehtestatud riskijuhtimisprotseduuride osa.

Muudatusettepanek

9. **Selliste liidu õigusega juba hõlmatud pakkujate ja tehisintellektisüsteemide puhul, mis nõuavad neilt konkreetse riskijuhtimise kehtestamist, sealhulgas** direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvate krediitiasutuste puhul, peavad lõigetes 1–8 kirjeldatud aspektid olema **liidu õigusega** kehtestatud riskijuhtimisprotseduuride osa **või nendega kombineeritud.**

Muudatusettepanek 278

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad lõigetes

Muudatusettepanek

1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad lõigetes

2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele.

2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele, *kui see on konkreetse turusegmeni või kohaldamisala puhul tehniliselt teostatav.*

Meetodid, mis ei nõua märgistatud sisendandmeid, näiteks juhendamata õpe ja stiimulõpe, töötatakse näiteks testimiseks ja kontrollimiseks välja andmekogumite alusel, mis vastavad lõigetes 2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele.

Muudatusettepanek 279

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike suhtes kohaldatakse *asjakohaseid andmehaldus-* ja *juhtimistavasid*. Need *tavad* puudutavad eeskätt järgmist:

Muudatusettepanek

2. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike suhtes kohaldatakse *andmehaldusmeetmeid, mis on asjakohased tehisintellektisüsteemi kasutamise konteksti ja sihtotstarbe jaoks*. Need *meetmed* puudutavad eeskätt järgmist:

Muudatusettepanek 280

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) andmete kogumise algse eesmärgi läbipaistvus;

Muudatusettepanek 281

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) andmete *kogumine*;

Muudatusettepanek

b) andmete *kogumise protsessid*;

Muudatusettepanek 282

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) andmete ettevalmistamiseks tehtavad **asjakohased** töötlemistoimingud, näiteks kommenteerimine, märgendamine, puhastamine, rikastamine ja koondamine;

Muudatusettepanek

c) andmete ettevalmistamiseks tehtavad töötlemistoimingud, näiteks kommenteerimine, märgendamine, puhastamine, **ajakohastamine**, rikastamine ja koondamine;

Muudatusettepanek 283

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) **asjakohaste** eelduste sõnastamine, eeskätt seoses teabega, mida andmed peaksid mõõtma ja kajastama;

Muudatusettepanek

d) eelduste sõnastamine, eeskätt seoses teabega, mida andmed peaksid mõõtma ja kajastama;

Muudatusettepanek 284

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) vajalike andmestike kättesaadavuse, koguste ja sobivuse **eelhindamine**;

Muudatusettepanek

e) vajalike andmestike kättesaadavuse, koguste ja sobivuse **hindamine**;

Muudatusettepanek 285

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) läbi vaatamine võimaliku kallutatuse **seisukohast**;

Muudatusettepanek

f) läbi vaatamine, **pidades silmas võimalikku kallutatust, mis tõenäoliselt**

mõjutab inimeste tervist ja ohutust, mõjutab negatiivselt põhiõigusi või põhjustab diskrimineerimist, mis on liidu õigusega keelatud, eriti kui andmeväljundid mõjutavad sisendeid tulevaste toimingute jaoks („tagasisideahelad“) ning asjakohased meetmed võimaliku kallutatuse avastamiseks, ennetamiseks ja leevendamiseks;

Muudatusettepanek 286

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) asjakohased meetmed võimaliku kallutatuse avastamiseks, ennetamiseks ja leevendamiseks;

Muudatusettepanek 287

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g) võimalike andmelünkade või puuduste kindlakstegemine ja võimalused nende lünkade ja puuduste kõrvaldamiseks.

g) käesoleva määruse järgimist takistavate asjakohaste andmelünkade või puuduste kindlakstegemine ja võimalused nende lünkade ja puuduste kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek 288

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. *Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peavad olema asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peavad iseloomustama*

3. *Treenimisandmestikud ning nende kasutamise korral valideerimis- ja testimisandmestikud, sh märgised, peavad olema süsteemi sihtotstarvet arvestades*

asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle **peal** kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need **andmestiku** omadused **võivad olla** täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

asjakohased, **piisavalt** representatiivsed, **vigade suhtes asjakohaselt kontrollitud** ja **võimalikult** täielikud. Neid peavad iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle **suhtes** kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need **andmestike** omadused **peavad olema** täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

Muudatusettepanek 289

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes tuleb sihtotstarbe** jaoks vajalikus ulatuses võtta arvesse omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek

4. **Andmestikes tuleb tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe või mõistlikult prognoositava väärkasutamise** jaoks vajalikus ulatuses võtta arvesse omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, **kontekstuaalset**, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek 290

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Niivõrd, kui võrd see on rangelt vajalik kallutatuse **seire**, avastamise ja parandamise jaoks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, võivad selliste süsteemide pakkujad töödelda määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1, direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 10 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike, tingimusel et füüsiliste isikute põhiõiguste ja

Muudatusettepanek

5. Niivõrd, kui võrd see on rangelt vajalik **negatiivse** kallutatuse avastamise ja parandamise jaoks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, võivad selliste süsteemide pakkujad **erandkorras** töödelda määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1, direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 10 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike, tingimusel et füüsiliste isikute

vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, sh tehnilisi piiranguid, mis puudutavad tiptasemel turvalisuse tagamise ja privaatsuse säilitamise meetmete, **näiteks pseudonüümimise taaskasutamist ja kasutamist või krüpteerimist, kui anonüümimine võib avaldada olulist mõju taotletavale eesmärgile.**

põhiõiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, sh tehnilisi piiranguid, mis puudutavad tiptasemel turvalisuse tagamise ja privaatsuse säilitamise meetmete **taaskasutamist ja kasutamist. Selliseks töötlemiseks peavad eeskätt olema täidetud kõik järgmised tingimused: a) kallutatuse tuvastamist ja parandamist ei ole võimalik tulemuslikult saavutada tehisandmete või anonüümseks muudetud andmete töötlemisega;**

b) andmed on pseudonüümitud;

c) pakkuja võtab asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid tagamaks, et käesoleva lõike kohaldamisel töödeldavad andmed on turvatud ja kaitstud, nende suhtes kohaldatakse sobivaid kaitsemeetmeid ning neile andmetele on juurdepääs üksnes volitatud isikutel, kellel on asjakohased konfidentsiaalsuskohustused;

d) käesoleva lõike kohaldamisel töödeldavaid andmeid ei tohi edastada ega üle anda ning need ei tohi olla teistele isikutele muul moel kättesaadavad;

e) käesoleva lõike kohaldamisel töödeldavaid andmeid kaitstakse asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmetega ning need kustutatakse, kui kallutus on parandatud või kui isikuandmete säilitamisperiood saab läbi;

f) kehtestatud on tõhusad ja asjakohased meetmed, et tagada töötlemissüsteemide ja -teenuste kättesaadavus, turvalisus ja kerksus tehnilise või füüsilise intsidendi korral;

g) kehtestatud on tõhusad ja asjakohased meetmed, et tagada andmete säilitamise ja töötlemise kohtade füüsiline turvalisus, sisemine IT- ja IT-turbe juhtimine ja haldamine, protsesside ja toodete sertifitseerimine;

Käesolevat sätet kasutavad pakkujad koostavad dokumendid, milles selgitatakse, miks isikuandmete eriliikide

töötlemine oli kallutatuse avastamiseks ja parandamiseks vajalik.

Muudatusettepanek 291

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Kui pakkuja ei saa täita käesolevas artiklis sätestatud kohustusi, sest sellel pakkujal puudub juurdepääs andmetele ja andmed on üksnes juurutaja valduses, võib lepingu alusel teha juurutaja vastutavaks käesoleva artikli mis tahes rikkumise eest.

Muudatusettepanek 292

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tehniline dokumentatsioon koostatakse selliselt, et see tõendaks suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesolevas peatükis sätestatud nõuetele ja annaks **riikide pädevatele asutustele** ja teavitatud asutustele **kogu** teabe, mis on vajalik, et hinnata tehisintellektisüsteemi vastavust neile nõuetele. Dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt IV lisas loetletud elemente.

Tehniline dokumentatsioon koostatakse selliselt, et see tõendaks suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesolevas peatükis sätestatud nõuetele ja annaks **riiklikele järelevalveasutustele** ja teavitatud asutustele teabe, mis on vajalik, et hinnata tehisintellektisüsteemi vastavust neile nõuetele. Dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt IV lisas loetletud elemente **või VKEde ja idufirmade puhul samaväärset dokumentatsiooni, mis vastab samadele eesmärkidele ja mille riigi pädev asutus peab heaks kiitma.**

Muudatusettepanek 293

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Kui turule lastakse või kasutusse võetakse suure riskiga tehisintellektisüsteem, mis on seotud tootega, mille suhtes kohaldatakse II lisa A jaos loetletud õigusakte, koostatakse üks ühtne tehniline dokumentatsioon, mis sisaldab nii kogu **IV lisa** kirjeldatud teavet kui ka nimetatud õigusaktide kohaselt nõutavat teavet.

Muudatusettepanek 294

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 295

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb nii projekteerida ja arendada, et nende süsteemide töötamise ajal oleks võimalik sündmusi automaatselt registreerida („logid“). Selline logimisvõime peab vastama tunnustatud standarditele või ühtsetele kirjeldustele.

Muudatusettepanek

2. Kui turule lastakse või kasutusse võetakse suure riskiga tehisintellektisüsteem, mis on seotud tootega, mille suhtes kohaldatakse II lisa A jaos loetletud õigusakte, koostatakse üks ühtne tehniline dokumentatsioon, mis sisaldab nii kogu **lõikes 1** kirjeldatud teavet kui ka nimetatud õigusaktide kohaselt nõutavat teavet.

Muudatusettepanek

3a. Pakkujad, kes on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediitiasutused, haldavad tehnilist dokumentatsiooni nimetatud direktiivi artikli 74 kohase sisejuhtimist, korraldust, protseduure ja korda käsitleva dokumentatsiooni osana.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb nii projekteerida ja arendada, et nende süsteemide töötamise ajal oleks võimalik sündmusi automaatselt registreerida („logid“). Selline logimisvõime peab vastama **tehnikataasemele ja** tunnustatud standarditele või ühtsetele kirjeldustele.

Muudatusettepanek 296

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. *Logimisfunktsioonid peavad tagama kogu tehisintellektisüsteemi elutsükli jooksul selle süsteemi toimimise jälgitavuse* süsteemi sihtotstarbe seisukohast otstarbekal tasemel.

Muudatusettepanek

2. *Selleks et tagada tehisintellektisüsteemi toimimise jälgitavus kogu selle kasutusaja jooksul* süsteemi sihtotstarbe seisukohast otstarbekal tasemel, *peavad logimisfunktsioonid hõlbustama artikli 29 lõikes 4 osutatud töö seiret ja artiklis 61 osutatud turustamisjärgset seiret. Eelkõige võimaldavad need salvestada sündmusi, mis on olulised selliste olukordade kindlakstegemiseks, mis võivad*

a) lõppeda sellega, et tehisintellektisüsteem kujutab riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, või

b) viia tehisintellektisüsteemi olulise muutmiseni.

Muudatusettepanek 297

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. *Suure riskiga tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse koos logimisfunktsioonidega, mis võimaldavad registreerida suure riskiga tehisintellektisüsteemi energiatarbimist, mõõta või arvutada selle ressursikasutust ja keskkonnamõju süsteemi elutsükli kõigis etappides.*

Muudatusettepanek 298

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Eeskätt peavad loigimisfunktsioonid võimaldama suure riskiga tehisintellektisüsteemi töö seiret seoses selliste olukordade esinemisega, mille tulemusena võib tehisintellektisüsteem tekitada riski artikli 65 lõike 1 tähenduses või põhjustada olulise muudatuse, ning hõlbustama artiklis 61 osutatud turustamisjärgset seiret.

Muudatusettepanek 299

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Läbipaistvus ja *kasutajate* teavitamine

Muudatusettepanek 300

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et kasutajad saaksid *tõlgendada* süsteemi *väljundit ja seda asjakohaselt kasutada. Tagada* tuleb käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud kasutaja ja pakkuja asjaomaste kohustuste täitmiseks *asjakohast liiki ja asjakohasel tasemel* läbipaistvus.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

Läbipaistvus ja teavitamine

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et *pakkujad ja* kasutajad saaksid süsteemi *toimimisest mõistlikult aru. Vastavalt tehisintellektisüsteemi sihtotstarbele* tuleb *tagada* käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud kasutaja ja pakkuja asjaomaste kohustuste täitmiseks *asjakohane* läbipaistvus.

Läbipaistvus tähendab seega seda, et suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmise ajal kasutatakse kõiki tehnika üldtunnustatud tasemele vastavaid tehnilisi vahendeid tagamaks, et

tehisintellektisüsteemi väljund on pakkuja ja kasutaja jaoks tõlgendatav. Kasutajal peab olema võimalik tehisintellektisüsteemi asjakohaselt mõista ja kasutada, teades üldiselt, kuidas tehisintellektisüsteem töötab ja milliseid andmeid ta töötleb, võimaldades kasutajal selgitada mõjutatud isikule tehisintellektisüsteemi poolt artikli 68 punkti c kohaselt tehtud otsuseid.

Muudatusettepanek 301

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, *täielikku*, *täpset* ja *selget* teavet, mis on kasutajatele *oluline*, juurdepääsetav ja mõistetav.

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis *püsival andmekandjal kättesaadavaks tehtud arusaadav* kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, *täpset*, *selget* ja *võimalikult suures ulatuses täielikku* teavet, mis *aitab tehisintellektisüsteemi käitada ja hooldada ning kasutajatel teha teadlikke otsuseid ning* on kasutajatele *mõistlikult asjakohane*, juurdepääsetav ja mõistetav.

Muudatusettepanek 302

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Lõikes 2 osutatud *teabest* peavad selguma järgmised asjaolud:

Muudatusettepanek

3. Lõikes 1 osutatud *tulemuste saavutamiseks* peavad *lõikes 2 osutatud teabest* selguma järgmised asjaolud:

Muudatusettepanek 303

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) pakkuja ning asjakohasel juhul tema volitatud *esindaja nimi* ja kontaktandmed;

Muudatusettepanek

a) pakkuja ning asjakohasel juhul tema volitatud *esindajate nimed* ja kontaktandmed;

Muudatusettepanek 304

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) kui see on pakkujast erinev isik, siis vastavushindamise teinud üksuse ja asjakohasel juhul tema volitatud esindaja nimi ja kontaktandmed;

Muudatusettepanek 305

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) suure riskiga tehisintellektisüsteemi omadused, funktsioonid ja toimimispiirangud, muu hulgas:

b) suure riskiga tehisintellektisüsteemi omadused, funktsioonid ja toimimispiirangud, muu hulgas *vajaduse korral*:

Muudatusettepanek 306

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt ii**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) artiklis 15 osutatud täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse tase, mille põhjal on suure riskiga tehisintellektisüsteem testitud ja valideeritud ja mida võib eeldada, ning

ii) artiklis 15 osutatud täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse tase, mille põhjal on suure riskiga tehisintellektisüsteem testitud ja valideeritud ja mida võib eeldada, ning

kõik teadaolevad ja prognoositavad asjaolud, mis võivad seda täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taset mõjutada;

kõik **selgelt** teadaolevad ja prognoositavad asjaolud, mis võivad seda täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taset mõjutada;

Muudatusettepanek 307

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) kõik teadaolevad või prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse või **põhiõigused**;

Muudatusettepanek

iii) kõik **selgelt** teadaolevad või prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse, **põhiõigused** või **keskkonna, sealhulgas vajaduse korral näitlikud näited sellistest piirangutest ja stsenaariumidest, mille puhul süsteemi ei tohiks kasutada**;

Muudatusettepanek 308

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iiia) **mil määral saab tehisintellektisüsteem oma otsuseid põhjendada**;

Muudatusettepanek 309

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt v

Komisjoni ettepanek

v) **kui see on asjakohane, siis** sisendandmete **spetsifikatsioonid** või muu asjakohane teave kasutatud treenimis-

Muudatusettepanek

v) **asjakohane teave kasutajate tegevuse kohta, mis võib mõjutada süsteemi toimimist, sealhulgas**

valideerimis- ja testimisandmestike kohta, võttes arvesse tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet;

sisendandmete **liik või kvaliteet** või muu asjakohane teave kasutatud treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike kohta, võttes arvesse tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet;

Muudatusettepanek 310

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

(e) **suure riskitasemega tehisintellektisüsteemi eeldatav eluiga ning** mistahes hooldus- ja hoolikusmeetmed, mis on vajalikud, et tagada tehisintellektisüsteemi nõuetekohane toimimine, muu hulgas tarkvarauuenduste **vallas**.

Muudatusettepanek

e) mistahes hooldus- ja hoolikusmeetmed, mis on vajalikud, et tagada tehisintellektisüsteemi nõuetekohane toimimine, muu hulgas tarkvarauuenduste **nõuetekohane toimimine selle eeldatava eluea jooksul**.

Muudatusettepanek 311

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) **selliste tehisintellektisüsteemi kuuluvate mehhanismide kirjeldus, mis võimaldavad kasutajatel logisid nõuetekohaselt koguda, salvestada ja tõlgendada vastavalt artikli 12 lõikele 1.**

Muudatusettepanek 312

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) **teave esitatakse vähemalt selle riigi keeles, kus tehisintellektisüsteemi kasutatakse.**

Muudatusettepanek 313

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks tagavad pakkujad ja kasutajad piisava tehisintellektipädevuse kooskõlas artikliga 4b.

Muudatusettepanek 314

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, kasutades muu hulgas asjakohaseid inimene-masin kasutajaliideseid, et füüsilised isikud **saaksid teha** tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal selle üle reaalselt järelevalvet.

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, kasutades muu hulgas asjakohaseid inimene-masin kasutajaliideseid, et füüsilised isikud **teeksid** tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal selle üle reaalselt järelevalvet **proportsionaalselt nende süsteemidega seotud riskidega. Inimjärelevalve tagamise eest vastutaval füüsilisel isikul peab tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal olema piisaval tasemel tehisintellektipädevus kooskõlas artikliga 4b ning tal peab olema selle ülesande täitmiseks vajalik tugi ja volitused, et võimaldada põhjalikku uurimist pärast intsidendi toimumist.**

Muudatusettepanek 315

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Inimjärelevalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust või

2. Inimjärelevalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust,

põhiõigusi ähvardavaid riske, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

põhiõigusi või **keskkonda** ähvardavaid riske, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid käesolevas peatükis sätestatud nõudeid **ja kui otsused, mis põhinevad üksnes tehisintellektisüsteemide poolset automaatsel töötlemisel, avaldavad õiguslikku või muud olulist mõju isikutele või isikute rühmadele, kelle peal süsteemi kasutatakse.**

Muudatusettepanek 316

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Inimjärelvalve tagatakse kas ühe või kõigi **järgmiste** meetmetega:

Muudatusettepanek

3. Inimjärelvalve **puhul võetakse arvesse tehisintellektisüsteemi konkreetseteid riske, automatiseerimise taset ja konteksti ning see** tagatakse kas ühe või kõigi **järgmist liiki** meetmetega:

Muudatusettepanek 317

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. **Lõikes 3 osutatud meetmed võimaldavad** isikutel, kellele on antud ülesanne tegeleda inimjärelvalvega, **teha** olenevalt asjaoludest järgmist:

Muudatusettepanek

4. **Lõigete 1–3 rakendamiseks antakse suure riskiga tehisintellektisüsteem kasutajale sellisel viisil, et füüsilistel** isikutel, kellele on antud ülesanne tegeleda inimjärelvalvega, **oleks võimalik, kui see on** olenevalt asjaoludest **asjakohane ja proportsionaalne, teha** järgmist:

Muudatusettepanek 318

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) **mõista täielikult** suure riskiga tehisintellektisüsteemi võimekusi ja piiranguid ning suuta tegeleda sellise süsteemi nõuetekohase seirega, et võimalikult kiiresti avastada märke kõrvalekalletest, väärtalitlusest ja ootamatust toimimisest ning need kõrvaldada;

Muudatusettepanek

a) **olla teadlik ja piisavalt mõista** suure riskiga tehisintellektisüsteemi **asjaomaseid** võimekusi ja piiranguid ning suuta tegeleda sellise süsteemi nõuetekohase seirega, et võimalikult kiiresti avastada märke kõrvalekalletest, väärtalitlusest ja ootamatust toimimisest ning need kõrvaldada;

Muudatusettepanek 319

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga tehisintellektisüsteemi töösse või katkestada süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga.

Muudatusettepanek

e) suuta sekkuda suure riskiga tehisintellektisüsteemi töösse või katkestada süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga, **mis võimaldab süsteemil ohutus olekus peatuda, välja arvatud juhul, kui inimsekkumine suurendab riske või mõjutaks toimimist negatiivselt, võttes arvesse tehnika üldtunnustatud taset.**

Muudatusettepanek 320

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. III lisa punkti 1 alapunktis a osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tuleb lõikes 3 osutatud meetmetega tagada, et lisaks sellele ei tee ega otsusta kasutaja süsteemist saadud tuvastamise põhjal midagi, kui seda ei ole kontrollitud ja

Muudatusettepanek

5. III lisa punkti 1 alapunktis a osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tuleb lõikes 3 osutatud meetmetega tagada, et lisaks sellele ei tee ega otsusta kasutaja süsteemist saadud tuvastamise põhjal midagi, kui seda ei ole kontrollitud ja

kinnitanud vähemalt kaks füüsilist isikut.

kinnitanud vähemalt kaks füüsilist isikut,
kellel on vajalik pädevus, väljaõpe ja volitused.

Muudatusettepanek 321

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada **selliselt, et nad saavutaksid** oma sihtotstarbe **seisukohast** asjakohase täpsuse, **stabiilsuse** ja küberturvalisuse taseme ning **et nende sooritus oleks kolmes nimetatud aspektis kogu elutsükli jooksul järjekindel.**

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada **järgides sisseprojekteeritud ja vaikumisi turbe põhimõtet.** Oma sihtotstarbe **seisukohalt peaksid nad saavutama** asjakohase täpsuse, **töökindluse, ohutuse** ja küberturvalisuse taseme ning **toimima nendes aspektides järjepidevalt kogu oma olelusringi jooksul. Nende nõuete täitmine peab olema seotud ajakohaste meetmete rakendamisega vastavalt konkreetsele turusegmendile või rakendusvaldkonnale.**

Muudatusettepanek 322

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Selleks et käsitleda käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud täpsuse ja töökindluse asjakohase taseme mõõtmise tehnilisi aspekte, koondab tehisintellektiamet riiklikud ja rahvusvahelised metroloogia- ja võrdlusasutused ning annab selles küsimuses mittesiduvaid suuniseid, nagu on sätestatud artikli 56 lõike 2 punktis a.

Muudatusettepanek 323

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Küberturvalisuse valdkonnas tekkivate probleemide lahendamiseks siseturul kaasatakse Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA) koos Euroopa tehisintellekti nõukoguga, nagu on sätestatud artikli 56 lõike 2 punktis b.

Muudatusettepanek 324

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide täpsuse tasemed ja asjakohased täpsuse parameetrid tuleb deklareerida süsteemiga kaasas olevas kasutusjuhendis.

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide täpsuse tasemed ja asjakohased täpsuse parameetrid tuleb deklareerida süsteemiga kaasas olevas kasutusjuhendis. ***Keelekasutus peab olema selge, ilma väärarusaamade või eksitavate väidetest.***

Muudatusettepanek 325

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad olema süsteemis või süsteemi töökeskkonnas tekkida võivate vigade, rikete või ebakõlade suhtes vastupidavad, eriti juhul, kui põhjuseks on süsteemi interaktsioon füüsiliste isikute või muude süsteemidega.

Tuleb võtta nõuetekohaseid meetmeid tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad olema süsteemis või süsteemi töökeskkonnas tekkida võivate vigade, rikete või ebakõlade suhtes ***võimalikult*** vastupidavad, eriti juhul, kui põhjuseks on süsteemi interaktsioon füüsiliste isikute või muude süsteemidega.

Muudatusettepanek 326

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide stabiilsuse võib saavutada tehnilise liiasuse lahendustega, mis võivad hõlmata varuplaane või tõrkekindluse plaane.

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide stabiilsuse võib **asjakohane pakkuja** saavutada **kasutaja kaasabil, vajaduse korral** tehnilise liiasuse lahendustega, mis võivad hõlmata varuplaane või tõrkekindluse plaane.

Muudatusettepanek 327

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist, tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et tagatud oleks asjakohaste leevendusmeetmete kasutamine, et hoida ära kallutatud väljundi tekkimise võimalus, **mille põhjustab väljundi kasutamine** edasiste toimingute **sisendina** („tagasisideahelad“).

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist, tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et tagatud oleks asjakohaste leevendusmeetmete kasutamine, et hoida ära kallutatud väljundi tekkimise võimalus, **mis mõjutab edasiste toimingute sisendit** („tagasisideahelad“) **ja talitluse käigus õppimiseks kasutatavate sisendite pahatahtlik manipuleerimine**.

Muudatusettepanek 328

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad pidama vastu volitamata kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi kasutamist või toimimist, kasutades ära süsteemi nõrkusi.

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad pidama vastu volitamata kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi kasutamist, **käitumist, väljundeid** või toimimist, kasutades ära süsteemi nõrkusi.

Muudatusettepanek 329

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 4 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Tehisintellektile iseloomulike nõrkustega toimetulemiseks kasutatavad tehnilised lahendused hõlmavad olenevalt asjaoludest meetmeid, millega hoida ära ja kontrollida ründeid, millega püütakse manipuleerida treenimisandmestikku („andmemürgitus“), sisendeid, mille eesmärk on panna mudel viga tegema („vastandnäited“), või mudelivigu.

Muudatusettepanek

Tehisintellektile iseloomulike nõrkustega toimetulemiseks kasutatavad tehnilised lahendused hõlmavad olenevalt asjaoludest meetmeid, millega hoida ära, **avastada, tõrjuda, lahendada** ja kontrollida ründeid, millega püütakse manipuleerida treenimisandmestikku („andmemürgitus“) **või treenimisel kasutatavaid eeltreenitud komponente („mudelimürgitus“)**, sisendeid, mille eesmärk on panna mudel viga tegema („vastandnäited“ **või „mudelist kõrvalhoidumine“**), **konfidentsiaalsusründeid** või mudelivigu.

Muudatusettepanek 330

Ettepanek võtta vastu määrus III jaotis– 3. peatükk – pealkiri

Komisjoni ettepanek

SUURE RISKIGA
TEHISINTELLEKTISÜSTEEMIDE
PAKKUJATE JA **KASUTAJATE** NING
MUUDE OSALISTE KOHUSTUSED

Muudatusettepanek

SUURE RISKIGA
TEHISINTELLEKTISÜSTEEMIDE
PAKKUJATE JA **JUURUTAJATE** NING
MUUDE OSALISTE KOHUSTUSED

Muudatusettepanek 331

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide
pakkujate kohustused

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide
pakkujate **ja juurutajate ning muude
osaliste** kohustused

Muudatusettepanek 332

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tagama, et nende suure riskiga tehisintellektisüsteemid vastavad käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele;

Muudatusettepanek

a) tagama, et nende suure riskiga tehisintellektisüsteemid vastavad käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele **enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist**;

Muudatusettepanek 333

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) märkima oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja aadressi ning kontaktandmed kas suure riskiga tehisintellektisüsteemile või, kui see ei ole võimalik, siis asjakohasel juhul kaasasolevatesse dokumentidesse;

Muudatusettepanek 334

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt a b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ab) tagama, et füüsilisi isikuid, kellele on määratud inimjärelvalve suure riskiga tehisintellektisüsteemide üle, teavitatakse konkreetselt automatiseerimise või kinnitamise eelistamise riskist;

Muudatusettepanek 335

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt a c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ac) esitama sisendandmete spetsifikatsioonid või muu asjakohase teabe kasutatud andmestike kohta, sealhulgas nende piirangud ja eeldused, võttes arvesse tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet ning prognoositavat ja mõistlikult prognoositavat väärkasutamist;

Muudatusettepanek 336

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) koostama suure riskiga tehisintellektisüsteemi tehnilise dokumentatsiooni;

Muudatusettepanek

c) koostama **artiklis 11 osutatud** suure riskiga tehisintellektisüsteemi tehnilise dokumentatsiooni **ja seda säilitama**;

Muudatusettepanek 337

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) säilitama oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide automaatselt loodud logisid, **kui need on nende kontrolli all**;

Muudatusettepanek

d) säilitama, **kui see on nende kontrolli all**, oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide automaatselt loodud logisid, **mis on vajalikud käesoleva määruse järgimise tagamiseks ja tõendamiseks kooskõlas artikliga 20**;

Muudatusettepanek 338

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

(e) tagama, et suure riskiga

Muudatusettepanek

e) tagama, et suure riskiga

tehisintellektisüsteem läbib enne turule laskmist või kasutusele võtmist asjakohase vastavushindamise;

tehisintellektisüsteem läbib enne turule laskmist või kasutusele võtmist asjakohase vastavushindamise **vastavalt artiklile 43**;

Muudatusettepanek 339

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**ea) koostama ELi
vastavusdeklaratsiooni vastavalt artiklile
48;**

Muudatusettepanek 340

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt e b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**eb) kinnitama kooskõlas artikliga 49
suure riskiga tehisintellektisüsteemile CE-
märgise, et näidata vastavust käesolevale
määrusele;**

Muudatusettepanek 341

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(g) võtma vajalikud
parandusmeetmed, kui suure riskiga
tehisintellektisüsteem ei ole vastavuses
käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud
nõuetega;**

**g) võtma artiklis 21 osutatud
vajalikke parandusmeetmeid ja andma
selle kohta teavet;**

Muudatusettepanek 342

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

(h) teatama mittevastavusest ja võetud parandusmeetmetest nende liikmesriikide pädevatele asutustele, kus nad on tehisintellektisüsteemi kättesaadavaks teinud või kasutusele võtnud, ja vajaduse korral teavitatud asutusele;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 343

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

(i) kinnitama kooskõlas artikliga 49 oma suure riskiga tehisintellektisüsteemile CE-märgise, et näidata vastavust käesolevale määrusele;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 344

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) tõendama riigi pädeva asutuse taotlusel suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

j) tõendama riikliku järelevalveasutuse põhjendatud taotluse korral suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 345

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt j a (uus)

Komisjoni ettepanek

ja) tagama, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab juurdepääsetavuse nõuetele.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 346

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide **pakkujad võtavad kasutusele kvaliteedijuhtimissüsteemi**, mis tagab käesoleva määruse järgimise. **Kvaliteedijuhtimissüsteem** peab olema kirjalike põhimõtete, menetluste ja juhendite kujul süsteemselt ja nõuetekohaselt dokumenteeritud ning **sisaldama** vähemalt järgmisi aspekte:

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide **pakkujatel peab olema kasutusel kvaliteedijuhtimissüsteem**, mis tagab käesoleva määruse järgimise. **See** peab olema kirjalike põhimõtete, menetluste **või** juhendite kujul süsteemselt ja nõuetekohaselt dokumenteeritud ning **selle saab lisada olemasolevasse kvaliteedijuhtimissüsteemi liidu valdkondlike õigusaktide alusel**. **See sisaldab** vähemalt järgmisi aspekte:

Muudatusettepanek 347

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **strateegia õigusnormidele vastavuse tagamiseks, sealhulgas vastavushindamise ja suure riskiga tehisintellektisüsteemis tehtavate muudatuste haldamismenetluste järgimiseks;**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 348

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) kohaldatavad tehnilised kirjeldused, sh standardid, ja juhul, kui asjaomaseid harmoneeritud standardeid ei kohaldata täies mahus, siis ka vahendid, mida

Muudatusettepanek

e) kohaldatavad tehnilised kirjeldused, sh standardid, ja juhul, kui asjaomaseid harmoneeritud standardeid ei kohaldata täies mahus **või need ei hõlma kõiki**

kasutatakse, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavus käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele;

asjakohaseid nõudeid, siis ka vahendid, mida kasutatakse, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavus käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele;

Muudatusettepanek 349

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) andmehalduse süsteemid ja protseduurid, sh andmete kogumine, andmeanalüüs, andmete märgendamine, andmete talletamine, andmete filtreerimine, andmekaeve, andmete agregeerimine, andmesäilitus ja mis tahes muud andmetega seotud toimingud, mida teostatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide turule laskmise või kasutusele võtmise eel ja eesmärgil;

Muudatusettepanek

f) andmehalduse süsteemid ja protseduurid, sh *andmete hankimine*, andmete kogumine, andmeanalüüs, andmete märgendamine, andmete talletamine, andmete filtreerimine, andmekaeve, andmete agregeerimine, andmesäilitus ja mis tahes muud andmetega seotud toimingud, mida teostatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide turule laskmise või kasutusele võtmise eel ja eesmärgil;

Muudatusettepanek 350

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) suhtlemine *riikide* pädevate asutustega, *pädevate asutustega*, sh valdkondlike pädevate asutustega, *kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, teavitatud asutustega, teiste operaatoritega, klientidega või muude huvitatud isikutega*;

Muudatusettepanek

j) suhtlemine *asjaomaste* pädevate asutustega, sh valdkondlike pädevate asutustega;

Muudatusettepanek 351

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud aspektide rakendamine peab olema proportsionaalne pakkuja organisatsiooni suurusega.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud aspektide rakendamine peab olema proportsionaalne pakkuja organisatsiooni suurusega.
Pakkujad järgivad igal juhul sellist rangusastet ja kaitsetaset, mis on vajalik, et tagada oma tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele.

Muudatusettepanek 352

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Tehnilise dokumentatsiooni koostamise kohustus

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 353

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad koostavad artiklis 11 osutatud tehnilise dokumentatsiooni kooskõlas IV lisaga.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 354

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Pakkujad, kes on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediitiasutused, haldavad tehnilist dokumentatsiooni nimetatud direktiivi artikli 74 kohase sisejuhtimist, korraldust,

Muudatusettepanek

välja jäetud

protseduure ja korda käsitleva dokumentatsiooni osana.

Muudatusettepanek 355

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 19

Vastavushindamine

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad peavad tagama, et nende süsteemid läbivad enne turule laskmist või kasutusele võtmist asjakohase vastavushindamise vastavalt artiklile 43. Kui sellise vastavushindamise kohaselt tõendatakse, et tehisintellektisüsteemid vastavad käesoleva jaotise 2. peatüki nõuetele, koostavad pakkujad ELi vastavusdeklaratsiooni vastavalt artiklile 48 ja kinnitavad tootele CE-vastavusmärgise vastavalt artiklile 49.

2. III lisa punkti 5 alapunktis b osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mille lasevad turule või võtavad kasutusele pakkujad, kes on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediidiasutused, toimub vastavushindamine osana nimetatud direktiivi artiklites 97–101 osutatud protseduuridest.

Muudatusettepanek 356

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga

PE731.563v02-00

Muudatusettepanek

välja jäetud

1. Suure riskiga

194/671

RR\1279290ET.docx

tehisintellektisüsteemide pakkujad säilitavad oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide automaatselt genereeritud logisid niivõrd, kuivõrd sellised logid on nende kontrolli all **tulenevalt lepingupõhisest kokkuleppest kasutajaga või muul õiguslikul alusel.** Logisid **peetakse sellise aja jooksul, mis on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe ja liidu või liikmesriigi õiguse alusel kohaldatavate juriidiliste kohustuste** seisukohast **asjakohane.**

tehisintellektisüsteemide pakkujad säilitavad oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide automaatselt genereeritud logisid niivõrd, kuivõrd sellised logid on nende kontrolli all. **Ilma et see piiraks kohaldatava liidu või siseriikliku õiguse kohaldamist, säilitatakse logisid vähemalt kuus kuud. Säilitamisaeg peab olema kooskõlas tööstusharu standarditega ja asjakohane suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe** seisukohast.

Muudatusettepanek 357

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad, kes arvavad või kellel on põhjust arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem, mille nad on turule lasknud või kasutusele võtnud, ei vasta käesolevale määrusele, võtavad viivitamatult vajalikud parandusmeetmed, et viia süsteem vastavusse, võtta see turult tagasi või kutsuda tagasi, nagu on asjakohane. **Nad teavitavad sellest asjaomase suure riskiga tehisintellektisüsteemi levitajaid ning vajaduse korral volitatud esindajad ja importijaid.**

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad, kes arvavad või kellel on põhjust arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem, mille nad on turule lasknud või kasutusele võtnud, ei vasta käesolevale määrusele, võtavad viivitamatult vajalikud parandusmeetmed, et viia süsteem vastavusse, võtta see turult tagasi, **see inaktiveerida** või kutsuda tagasi, nagu on asjakohane.

Esimeses lõigus osutatud juhtudel teavitavad pakkujad viivitamata

a) turustajaid;

b) importijaid;

c) nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad tehisintellektisüsteemi kättesaadavaks tegid või kasutusele võtsid, ning

d) vajaduse korral juurutajaid.

Muudatusettepanek 358

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 21 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pakkujad teavitavad ka volitatud esindajat, kui see on määratud kooskõlas artikliga 25, ja teavitatud asutust, kui suure riskiga tehisintellektisüsteem pidi läbima kolmanda isiku vastavushindamise vastavalt artiklile 43. Vajaduse korral uurivad nad koostöös juurutajaga ka põhjuseid.

Muudatusettepanek 359

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses ja ***see risk on süsteemi pakkujale teada***, peab see pakkuja viivitamata teavitama nende liikmesriikide ***pädevaid asutusi***, kus ta on süsteemi kättesaadavaks teinud, ja vajaduse korral teavitatud asutust, kes andis selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi jaoks välja sertifikaadi, eeskätt tuleb teave esitada mittevastavuse ja võetud parandusmeetmete kohta.

Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses ja ***süsteemi pakkuja saab riskist teadlikuks***, peab see pakkuja viivitamata teavitama nende liikmesriikide ***järelevalveasutusi***, kus ta on süsteemi kättesaadavaks teinud, ja vajaduse korral teavitatud asutust, kes andis selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi jaoks välja sertifikaadi, eeskätt tuleb teave esitada mittevastavuse ***laadi*** ja võetud ***asjakohaste*** parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek 360

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 22 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Esimeses lõigus osutatud juhtudel teavitavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkujad

viivitamata

a) turustajaid;

b) importijaid,

c) nende liikmesriikide pädevaid asutusi, kus nad tehisintellektisüsteemi kättesaadavaks tegid või kasutusele võtsid, ning

d) vajaduse korral juurutajaid.

Muudatusettepanek 361

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 22 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pakkujad teavitavad ka volitatud esindajat, kui see on määratud kooskõlas artikliga 25.

Muudatusettepanek 362

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 23 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Koostöö pädevate *asutustega*

Koostöö pädevate *asutuste, tehisintellekti ameti ja komisjoniga*

Muudatusettepanek 363

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 23 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad peavad riigi pädeva asutuse taotluse peale esitama *sellele asutusele* kogu teabe ja dokumentatsiooni, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad *ja vajaduse korral juurutajad* peavad riigi pädeva asutuse *või asjakohasel juhul tehisintellekti ameti või komisjoni põhjendatud* taotluse peale esitama *neile* kogu teabe ja

jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, asjaomase liikmesriigi poolt kindlaks määratud liidu ametlikus keeles. **Riigi pädeva asutuse põhjendatud taotluse peale annavad pakkujad sellele asutusele juurdepääsu suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logidele niivõrd, kui niivõrd sellised logid on nende kontrolli all tulenevalt lepingupõhisest kokkuleppest kasutajaga või muul õiguslikul alusel.**

Muudatusettepanek 364

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 23 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

dokumentatsiooni, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, asjaomase liikmesriigi poolt kindlaks määratud liidu ametlikus keeles.

Muudatusettepanek

Riigi pädeva asutuse või vajaduse korral komisjoni põhjendatud taotluse korral annavad pakkujad ja vajaduse korral juurutajad riigi pädevale asutusele või komisjonile ka juurdepääsu suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logidele niivõrd, kui sellised logid on nende kontrolli all.

Muudatusettepanek 365

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 23 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Riigi pädeva asutuse või komisjoni poolt käesoleva artikli kohaselt saadud teave loetakse ärisaladuseks ja selle käsitlemisel täidetakse artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustusi.

Muudatusettepanek 366

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. ***Kui importijat ei ole võimalik kindlaks teha, peab*** väljaspool liitu asuv pakkuja enne oma süsteemi liidu turul kättesaadavaks tegemist määrama kirjaliku volitusega liidus asuva volitatud esindaja.

Muudatusettepanek 367

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Väljaspool liitu asuv pakkuja ***peab*** enne oma süsteemi liidu turul kättesaadavaks tegemist määrama kirjaliku volitusega liidus asuva volitatud esindaja.

1a. Volitatud esindaja peab elama või olema asutatud ühes neist liikmesriikidest, kus toimub nende artikli 2 lõike 1 punkt cb kohane tegevus.

Muudatusettepanek 368

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Pakkuja annab oma volitatud esindajale käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks vajalikud volitused ja ressursid.

Muudatusettepanek 369

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Volitatud esindaja täidab pakkujalt saadud volituses kindlaksmääratud ülesandeid. ***Volitus*** annab volitatud esindajale õiguse täita järgmisi ülesandeid:

2. Volitatud esindaja täidab pakkujalt saadud volituses kindlaksmääratud ülesandeid. ***Volitatud esindaja esitab turujärelevalveasutuste nõudmisel neile volituse koopia riigi pädeva asutuse poolt***

kindlaks määratud liidu institutsiooni ühes ametlikus keeles. Käesoleva määruse kohaldamisel annab volitus volitatud esindajale õiguse täita järgmisi ülesandeid:

Muudatusettepanek 370

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) säilitada riigi pädevate asutuste ja artikli 63 lõikes 7 osutatud riiklike asutuste jaoks kättesaadavana ELi vastavusdeklaratsiooni ja tehnilise dokumentatsiooni koopiat;

Muudatusettepanek

a) tagada ELi vastavusdeklaratsiooni ja tehnilise dokumentatsiooni koostamine ning asjakohase vastavushindamise tegemine pakkuja poolt;

Muudatusettepanek 371

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

(a) säilitada riigi pädevate asutuste ja artikli 63 lõikes 7 osutatud riiklike asutuste jaoks kättesaadavana ELi vastavusdeklaratsiooni, tehnilise dokumentatsiooni ja, kui see on asjakohane, teavitatud asutuse väljastatud sertifikaadi koopiat;

Muudatusettepanek

aa) säilitada riigi pädevate asutuste ja artikli 63 lõikes 7 osutatud riiklike asutuste jaoks kättesaadavana ELi vastavusdeklaratsiooni, tehnilise dokumentatsiooni ja, kui see on asjakohane, teavitatud asutuse väljastatud sertifikaadi koopiat;

Muudatusettepanek 372

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) esitada riigi pädevale asutusele põhjendatud taotluse peale kogu teave ja dokumentatsioon, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva

Muudatusettepanek

b) esitada riigi pädevale asutusele põhjendatud taotluse peale kogu teave ja dokumentatsioon, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva

jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, sealhulgas pakkuda juurdepääsu suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logidele niivõrd, kuivõrd sellised logid on pakkuja kontrolli all **tulenevalt lepingupõhisest kokkuleppest kasutajaga või muul õiguslikul alusel;**

jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, sealhulgas pakkuda juurdepääsu suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logidele niivõrd, kuivõrd sellised logid on pakkuja kontrolli all;

Muudatusettepanek 373

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) teha riikide **pädevate asutustega** põhjendatud taotluse peale koostööd kõigis toimingutes, mida **riigi pädev** asutus **seoses** suure riskiga **tehisintellektisüsteemiga ette võtab.**

Muudatusettepanek

c) teha riikide **järelevalveasutustega** põhjendatud taotluse peale koostööd kõigis toimingutes, mida **kõnesolev** asutus **teeb** suure riskiga **tehisintellektisüsteemist tulenevate riskide vähendamiseks ja maandamiseks;**

Muudatusettepanek 374

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 375

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) täita vajaduse korral artiklis 51 osutatud registreerimiskohustusi või, kui registreerimise teeb pakkuja ise, tagada VIII lisa punktis 3 osutatud teabe õigsus.

2a. Lisaks pakkujale või tema asemel peavad volitatud esindaja poole pöörduma eelkõige riiklik järelevalveasutus või riigi pädevad asutused kõigis käesoleva

määruse järgimise tagamisega seotud küsimustes.

Muudatusettepanek 376

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 25 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Volitatud esindaja peatab volituse, kui ta arvab või tal on põhjust arvata, et pakkuja tegevus on vastuolus tema käesolevast määrusest tulenevate kohustustega. Sellisel juhul teavitab ta viivitamata ka oma asukohaliikmesriigi järelevalveasutust ja vajaduse korral asjaomast teavitatud asutust volituse lõpetamisest ja selle põhjustest.

Muudatusettepanek 377

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmist peavad sellise süsteemi importijad tagama, et:

1. Enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmist peavad sellise süsteemi importijad tagama, et **selline süsteem vastab käesolevale määrusele, kontrollides, et:**

Muudatusettepanek 378

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) selle tehisintellektisüsteemi pakkuja on teostanud asjakohase vastavushindamise;

a) selle tehisintellektisüsteemi pakkuja on teostanud **artiklis 43 osutatud** asjakohase vastavushindamise;

Muudatusettepanek 379

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) pakkuja on koostanud tehnilise dokumentatsiooni kooskõlas IV lisaga;

Muudatusettepanek

b) pakkuja on koostanud tehnilise dokumentatsiooni kooskõlas **artikliga 11 ja** IV lisaga;

Muudatusettepanek 380

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) pakkuja on vajaduse korral määranud volitatud esindaja kooskõlas artikli 25 lõikega 1.

Muudatusettepanek 381

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem ei ole käesoleva määrusega vastavuses, ei vii ta seda süsteemi turule enne, kui see tehisintellektisüsteem on viidud määrusega vastavusse. Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teavitab importija sellest tehisintellektisüsteemi pakkujat ja turujärelevalveasutusi.

Muudatusettepanek

2. Kui importija arvab või tal on põhjust arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem ei ole käesoleva määrusega vastavuses **või on võltsitud või sellega on kaasas võltsitud dokumentatsioon**, ei vii ta seda süsteemi turule enne, kui see tehisintellektisüsteem on viidud määrusega vastavusse. Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teavitab importija sellest tehisintellektisüsteemi pakkujat ja turujärelevalveasutusi.

Muudatusettepanek 382

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Importijad märgivad oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi **kas** suure riskiga tehisintellektisüsteemile **või, kui see ei ole võimalik**, selle pakendile või kaasasolevatesse dokumentidesse, **nagu** on asjakohane.

Muudatusettepanek 383

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Importijad esitavad riigi pädevale asutusele põhjendatud taotluse peale kogu teabe ja dokumentatsiooni, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, selle riigi pädeva asutuse jaoks lihtsalt arusaadavas keeles, sealhulgas pakuvad nad juurdepääsu suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logidele niivõrd, kuivõrd sellised logid on pakkuja kontrolli all **tulenevalt lepingupõhisest kokkuleppest kasutajaga või muul õiguslikul alusel. Samuti teevad nad nende asutustega koostööd kõigis toimingutes, mida riigi pädev asutus seoses selle süsteemiga ette võtab.**

Muudatusettepanek 384

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 26 – lõige 5 a (uus)

Muudatusettepanek

3. Importijad märgivad oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi suure riskiga tehisintellektisüsteemile **ja** selle pakendile või kaasasolevatesse dokumentidesse, **kui see** on asjakohane.

Muudatusettepanek

5. Importijad esitavad riigi pädevale asutusele põhjendatud taotluse peale kogu teabe ja dokumentatsiooni, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, selle riigi pädeva asutuse jaoks lihtsalt arusaadavas keeles, sealhulgas pakuvad nad juurdepääsu suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logidele niivõrd, kuivõrd sellised logid on pakkuja kontrolli all **kooskõlas artikliga 20.**

5a. *Importijad teevad riigi pädevate asutustega põhjendatud taotluse peale koostööd kõigis toimingutes, mida kõnesolevad asutused teevad suure riskiga tehisintellektisüsteemist tulenevate riskide vähendamiseks ja maandamiseks.*

Muudatusettepanek 385

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 27 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi turul kättesaadavaks tegemist kontrollivad turustajad, et suure riskiga tehisintellektisüsteem kannab nõutavat CE-vastavusmäärgist, et sellega on kaasas nõutav dokumentatsioon ja kasutusjuhend ning et olenevalt asjaoludest on kas süsteemi pakkuja või importija täitnud **käesolevas määruses** sätestatud kohustused.

Muudatusettepanek

1. Enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi turul kättesaadavaks tegemist kontrollivad turustajad, et suure riskiga tehisintellektisüsteem kannab nõutavat CE-vastavusmäärgist, et sellega on kaasas nõutav dokumentatsioon ja kasutusjuhend ning et olenevalt asjaoludest on kas süsteemi pakkuja või importija täitnud **käesoleva määruse artiklites 16 või 26** sätestatud kohustused.

Muudatusettepanek 386

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 27 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui turustaja arvab või tal on põhjust arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem ei ole vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega, ei tee ta seda suure riskiga tehisintellektisüsteemi turul kättesaadavaks enne, kui see süsteem on viidud nende nõuetega vastavusse. Peale selle, kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teavitab turustaja sellest süsteemi pakkujat

Muudatusettepanek

2. Kui turustaja arvab või tal on põhjust **tema käsutuses oleva teabe põhjal** arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem ei ole vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega, ei tee ta seda suure riskiga tehisintellektisüsteemi turul kättesaadavaks enne, kui see süsteem on viidud nende nõuetega vastavusse. Peale selle, kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses,

või importijat, nagu on asjakohane.

teavitab turustaja sellest süsteemi pakkujat või importijat **ja asjaomase riigi pädevat asutust**, nagu on asjakohane.

Muudatusettepanek 387

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 27 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Turustaja, kes arvab või kellel on põhjust arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesoleva jaotise 2. peatüki nõuetele, võtab parandusmeetmeid, mis on vajalikud, et viia süsteem nende nõuetega vastavusse, võtta see turult tagasi või kutsuda tagasi, või tagab, et olenevalt asjaoludest, kas pakkuja, importija või mõni asjaomane operaator võtab sellised parandusmeetmed. Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teavitab turustaja sellest viivitamata riigi pädevaid asutusi nendes liikmesriikides, kus ta on toote kättesaadavaks teinud, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võimalike võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek 388

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 27 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Riigi pädeva asutuse põhjendatud taotluse peale esitab suure riskiga tehisintellektisüsteemi turustaja sellele asutusele kogu teabe ja dokumentatsiooni, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga süsteemi vastavust käesoleva jaotise

Muudatusettepanek

4. Turustaja, kes arvab või kellel on põhjust **tema käsutuses oleva teabe põhjal** arvata, et suure riskiga tehisintellektisüsteem, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta käesoleva jaotise 2. peatüki nõuetele, võtab parandusmeetmeid, mis on vajalikud, et viia süsteem nende nõuetega vastavusse, võtta see turult tagasi või kutsuda tagasi, või tagab, et olenevalt asjaoludest kas pakkuja, importija või mõni asjaomane operaator võtab sellised parandusmeetmed. Kui suure riskiga tehisintellektisüsteem kujutab endast riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teavitab turustaja sellest viivitamata **süsteemi pakkujat või importijat ja** riigi pädevaid asutusi nendes liikmesriikides, kus ta on toote kättesaadavaks teinud, esitades eelkõige üksikasjad mittevastavuse ja võimalike võetud parandusmeetmete kohta.

Muudatusettepanek

5. Riigi pädeva asutuse põhjendatud taotluse peale esitab suure riskiga tehisintellektisüsteemi turustaja sellele asutusele **lõikes 1 turustajatele ette nähtud kohustuste kohaselt kogu tema valduses oleva ja talle kättesaadava** teabe ja

2. peatükis sätestatud nõuetele. **Ühtlasi teevad turustajad selle riigi pädeva asutusega koostööd kõigis toimingutes, mida see asutus ette võtab.**

dokumentatsiooni, mis on vajalik, et tõendada suure riskiga süsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 389

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 27 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Turustajad teevad riigi pädevate asutustega põhjendatud taotluse peale koostööd kõigis toimingutes, mida kõnesolevad asutused teevad suure riskiga tehisintellektisüsteemist tulenevate riskide vähendamiseks ja maandamiseks.

Muudatusettepanek 390

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Turustajate, importijate, **kasutajate** ja muude kolmandate isikute kohustused

Pakkujate, turustajate, importijate, **juurutajate** ja muude kolmandate isikute kohustused **tehisintellekti väärtusahelas**

Muudatusettepanek 391

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Turustajat, importijat, **kasutajat** või muud kolmandat isikut käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel pakkujana ning tema suhtes kohaldatakse artiklist 16 tulenevaid pakkuja kohustusi millisel tahes järgmisel juhul:

1. Turustajat, importijat, **juurutajat** või muud kolmandat isikut käsitatakse käesoleva määruse kohaldamisel **suure riskiga tehisintellektisüsteemi** pakkujana ning tema suhtes kohaldatakse artiklist 16 tulenevaid pakkuja kohustusi millisel tahes järgmisel juhul:

Muudatusettepanek 392

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) nad *lasevad suure riskiga tehisintellektisüsteemi* turule või *võtavad selle kasutusele* oma nime või kaubamärgi all;

Muudatusettepanek

a) nad *lisavad juba* turule *lastud* või *kasutusele võetud suure riskiga tehisintellektisüsteemile* oma nime või kaubamärgi;

Muudatusettepanek 393

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) nad *muudavad* juba turule lastud või kasutusele võetud suure riskiga *tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet*;

Muudatusettepanek

b) nad *teevad suure riskiga tehisintellektisüsteemi, mis on* juba turule lastud või *on juba* kasutusele võetud, *olulise muudatuse viisil, et see jääb* suure riskiga *tehisintellektisüsteemiks vastavalt artiklile 6*;

Muudatusettepanek 394

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 1 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) nad teevad tehisintellektisüsteemi, sealhulgas üldotstarbelisse tehisintellektisüsteemi, mida ei ole liigitatud suure riskiga tehisintellektisüsteemiks ja mis on juba turule lastud või kasutusele võetud, *olulise muudatuse, nii et tehisintellektisüsteemist saab suure riskiga tehisintellektisüsteem vastavalt artiklile 6*;

Muudatusettepanek 395

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõike 1 *punktis b või c* osutatud asjaolude ilmumise korral ei käsitata **suure riskiga** tehisintellektisüsteemi algselt turule lasknud või kasutusele võtnud pakkujat enam käesoleva määruse kohaldamisel pakkujana.

Muudatusettepanek

2.Lõike 1 *punktides a–ba* osutatud asjaolude ilmumise korral ei käsitata tehisintellektisüsteemi algselt turule lasknud või kasutusele võtnud pakkujat enam käesoleva määruse kohaldamisel **selle konkreetse tehisintellektisüsteemi** pakkujana. **Kõnealune endine pakkuja esitab uuele pakkujale tehisintellektisüsteemi tehnilise dokumentatsiooni ning kogu muu asjakohase ja mõistlikult eeldatava teabe tehisintellektisüsteemi võimekuse, tehnilise juurdepääsu või muu abi kohta, mis põhineb tehnika üldtunnustatud tasemel, mis on vajalik käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmiseks.**

Käesolevat lõiget kohaldatakse ka artiklis 3 määratletud alusmudelite pakkujate suhtes, kui alusmudel on vahetult integreeritud suure riskiga tehisintellektisüsteemi.

Muudatusettepanek 396

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2a. **Suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkuja ja kolmas isik, kes tarnib tööriistu, teenuseid, komponente või protsesse, mida kasutatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemis või mis on sellesse integreeritud, määravad tehnika üldtunnustatud tasemele tuginedes kirjaliku kokkuleppena kindlaks teabe, võimekuse, tehnilise juurdepääsu ja või muu abi, mida kolmas isik peab andma, et**

Muudatusettepanek

*võimaldada suure riskiga
tehisintellektisüsteemi pakkujal täielikult
täita käesolevast määrusest tulenevaid
kohustusi.*

*Komisjon töötab välja ja soovitab suure
riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujate
ja suure riskiga tehisintellektisüsteemides
kasutatavaid või sellesse integreeritud
tööriistu, teenuseid, komponente või
protsesse pakkuvate kolmandate isikute
vahelisi mittesiduvaid näidis-
lepingutingimusi, et aidata mõlemal
poolel koostada ja läbi rääkida
tasakaalustatud lepinguliste õiguste ja
kohustustega lepinguid, mis on kooskõlas
iga osapoole kontrollitasemega.
Mittesiduvate näidis-lepingutingimuste
väljatöötamisel võtab komisjon arvesse
konkreetsetes sektorites või ärimudelites
kohaldatavaid võimalikke lepingulisi
nõudeid. Mittesiduvad lepingutingimused
avaldatakse ja tehakse tehisintellektiameti
veebisaidil tasuta kättesaadavaks kergesti
kasutatavas elektroonilises vormingus.*

Muudatusettepanek 397

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*2b. Käesoleva artikli kohaldamisel
hoitakse ja avalikustatakse ärisaladusi
üksnes tingimusel, et eelnevalt on võetud
kõik direktiivi EL 2016/943 kohased
vajalikud erimeetmed nende
konfidentsiaalsuse säilitamiseks, eelkõige
seoses kolmandate isikutega. Vajaduse
korral võib kokku leppida asjakohases
tehnilises ja organisatsioonilises korras, et
kaitsta intellektuaalomandi õigusi või
ärisaladusi.*

Muudatusettepanek 398

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 28 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 28a

***VKE või idufirma suhtes ühepoolset
kehtestatud ebaõiglasel
lepingutingimused***

- 1. Lepingutingimus, milles käsitletakse suure riskiga tehisintellektisüsteemis kasutatavate või sellesse integreeritud tööriistade, teenuste, komponentide või protsesside pakkumist või seotud kohustuste rikkumise või lõpetamise korral kohaldatavaid õiguskaitsevahendeid, mille ettevõtja on ühepoolset kehtestanud VKE-le või idufirmale, ei ole eelnimetatud ettevõtjale siduv, kui see on ebaõiglane.***
- 2. Lepingutingimust ei loeta ebaõiglaseks, kui see tuleneb kohaldatavast liidu õigusest.***
- 3. Lepingutingimus on ebaõiglane, kui see kahjustab objektiivselt selle poole võimalusi, kellele tingimus on ühepoolset kehtestatud, kaitsta oma õiguspäraseid ärihuve seoses kõnealuse teabega, või kui selle kasutamine kaldub oluliselt kõrvale heast kaubandustavast suure riskiga tehisintellektisüsteemis kasutatavate või sellesse integreeritud tööriistade, teenuste, komponentide või protsesside pakkumisel, mis on vastuolus hea usu ja ausa kauplemise põhimõttega või tekitab olulise tasakaalustamatuse lepingupoolte õiguste ja kohustuste vahel. Lepingutingimus on ebaõiglane ka siis, kui selle tagajärjel lähevad artiklis 71 osutatud karistused või seonduvad kohtukulud ühelt lepingupoolelt üle teisele, nagu on osutatud artikli 71 lõikes 8.***
- 4. Lepingutingimus on käesoleva artikli tähenduses ebaõiglane, kui selle eesmärk või tagajärg on:***

a) välistada või piirata ühepoolset tingimuse kehtestanud lepingupoole vastutust tahtliku teo või raske hooletuse korral;

b) välistada õiguskaitsevahendid, mis on kättesaadavad lepingupoolele, kelle suhtes on ühepoolset kehtestatud tingimus, lepinguliste kohustuste täitmata jätmise korral, või selle lepingupoole vastutus, kes tingimuse ühepoolset kehtestas, nende kohustuste rikkumise korral;

c) anda lepingutingimuse ühepoolset kehtestanud lepingupoolele ainuõigus otsustada, kas edastatud tehniline dokumentatsioon ja teave on lepinguga kooskõlas, või tõlgendada lepingutingimusi.

5. Lepingutingimus loetakse käesoleva artikli tähenduses ühepoolset kehtestatuks, kui selle on esitanud üks lepingupool ja teine lepingupool ei ole saanud selle sisu mõjutada, hoolimata katsest selle üle läbirääkimisi pidada. Lepingutingimuse esitanud lepingupoolele lasub kohustus tõendada, et seda tingimust ei ole ühepoolset kehtestatud.

6. Kui ebaõiglane lepingutingimus on lepingu ülejäänud tingimustest eraldatav, jäävad need ülejäänud tingimused siduvaks. Vaidlusaluse lepingutingimuse seadnud pool ei või väita, et tegemist on ebaõiglase tingimusega.

7. Käesolevat artiklit kohaldatakse kõigi uute lepingute suhtes, mis jõustuvad alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. Ettevõtjad vaatavad käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad kehtivad lepingulised kohustused läbi hiljemalt ... [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

8. Arvestades uuenduste tekkimise kiirust turgudel, vaatab komisjon artiklis 28a esitatud ebaõiglase lepingutingimuste loetelu korrapäraselt läbi ja kohandab seda vajaduse korral uutele äritavadele.

Muudatusettepanek 399

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 28 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 28b

Alusmudeli pakkuja kohustused

1. Alusmudeli pakkuja tagab enne selle turul kättesaadavaks tegemist või kasutusele võtmist, et see vastab käesolevas artiklis sätestatud nõuetele, olenemata sellest, kas seda pakutakse eraldiseisva mudelina või integreerituna tehisintellektisüsteemi või -tootesse või pakutakse vaba ja avatud lähtekoodiga litsentside alusel teenusena ning muude turustuskanalite kaudu.

2. Lõike 1 kohaldamisel teeb alusmudeli pakkuja järgmist:

a) tõendab asjakohase projekteerimise, testimise ja analüüsimise abil, et enne väljatöötamist ja kogu väljatöötamise ajal on asjakohaste meetoditega, näiteks sõltumatuid eksperte kaasates, tehtud kindlaks mõistlikult prognoositavad riskid tervisele, ohutusele, põhiõigustele, keskkonnale ja demokraatialle ning õigusriigile, neid riske on vähendatud ja maandatud, samuti on pärast väljatöötamist dokumenteeritud riskid, mida ei ole võimalik maandada;

b) töötleb ja integreerib ainult selliseid andmekogumeid, mille suhtes kohaldatakse alusmudelite puhul asjakohaseid andmehaldusmeetmeid, eelkõige meetmeid andmeallikate sobivuse ja võimaliku kallutatuse uurimiseks ning asjakohaseks leevendamiseks;

c) projekteerib ja töötab välja alusmudeli, et saavutada kogu selle olulusringi jooksul asjakohane tulemuslikkuse, prognoositavuse, tõlgendatavuse, korrektsuse, ohutuse ja küberturvalisuse tase, mida hinnatakse asjakohaste

meetodite abil, nagu mudeli hindamine sõltumatute ekspertide osalusel, dokumenteeritud analüüs ja ulatuslik testimine kontseptsiooni kujundamise, projekteerimise ja väljatöötamise ajal;

d) projekteerib ja töötab välja alusmudeli, kasutades kohaldatavaid standardeid, et vähendada energia- ja ressursikasutust ning jäätmeid, samuti suurendada energiatõhusust ja süsteemi üldist tõhusust, ilma et see piiraks asjakohaste kehtivate liidu ja liikmesriikide õigusaktide kohaldamist. Seda kohustust ei kohaldata enne artiklis 40 osutatud standardite avaldamist. Alusmudelid projekteeritakse nii, et need võimaldavad mõõta ja salvestada energia ja ressursside tarbimist ning, kui see on tehniliselt teostatav, muud keskkonnamõju, mida süsteemide juurutamine ja kasutamine võib avaldada kogu olelusringi jooksul;

e) koostab ulatusliku tehnilise dokumentatsiooni ja arusaadavad kasutusjuhendid, et tootmisahela järgmise etapi pakkujad saaksid täita artiklist 16 ja artikli 28 lõikest 1 tulenevaid kohustusi;

f) loob kvaliteedijuhtimise süsteemi, et tagada ja dokumenteerida vastavus käesolevale artiklile koos võimalusega teha katseid selle nõude täitmiseks;

g) registreerib alusmudeli artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis vastavalt VIII lisa punktis C esitatud juhistele.

Nende nõuete täitmisel võetakse arvesse üldtunnustatud tehnika taset, sealhulgas seda, mida on kirjeldatud asjakohastes harmoneeritud standardites või ühtsetes kirjeldustes, samuti uusimaid hindamis- ja mõõtmismeetodeid, mis on esitatud eelkõige artiklis 58a osutatud võrdlusanalüüsi suunistes ja suutlikkuses;

3. Alusmudelite pakkujad säilitavad lõike 2 punktis e osutatud tehnilist dokumentatsiooni riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast seda, kui alusmudel on

turule lastud või kasutusele võetud.

4. Selliste alusmudelite pakkujad, mida kasutatakse tehisintellektisüsteemides, mis on spetsiaalselt mõeldud looma erineva autonoomiaga sellist sisu nagu keerukas tekst, pildid, audio või video (generatiivne tehisintellekt), ja pakkujad, kes spetsialiseeruvad alusmudeli integreerimisele generatiivsesse tehisintellektisüsteemi, teevad lisaks järgmist:

a) täidavad artikli 52 lõikes 1 sätestatud läbipaistvuskohustusi;

b) treenivad ning vajaduse korral projekteerivad ja arendavad alusmudelit nii, et oleks tagatud piisavad kaitsemeetmed liidu õigust rikkuva sisu loomise vastu kooskõlas üldtunnustatud tehnika tasemega ja ilma et see piiraks põhiõigusi, sealhulgas väljendusvabadust;

c) ilma et see piiraks autoriõigust käsitlevate liidu või siseriiklike õigusaktide kohaldamist, dokumenteerivad ja teevad üldsusele kättesaadavaks piisavalt üksikasjaliku kokkuvõtte autoriõigusega kaitstud treenimisandmete kasutamisest.

Muudatusettepanek 400

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide **kasutajad** kasutavad selliseid süsteeme vastavalt süsteemiga kaasas olevale kasutusjuhendile kooskõlas lõigetega 2 ja 5.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide **juurutajad võtavad asjakohaseid tehnilisi ja organisatsioonilisi meetmeid eesmärgiga tagada, et nad** kasutavad selliseid süsteeme vastavalt süsteemiga kaasas olevale kasutusjuhendile kooskõlas **käesoleva artikli** lõigetega 2 ja 5.

Muudatusettepanek 401

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- 1a. Niivõrd kui juurutajad kontrollivad suure riskiga tehisintellektisüsteemi, peavad nad**
- i) rakendama inimjärelevalvet vastavalt käesolevas määruses sätestatud nõuetele;**
 - ii) tagama, et suure riskiga tehisintellekti inimjärelevalvet tegevad füüsilised isikud on pädevad, nõuetekohaselt kvalifitseeritud ja koolitatud ning neil on vajalikud vahendid, et tagada tehisintellektisüsteemi tõhus järelevalve kooskõlas artikliga 14;**
 - iii) tagama, et asjakohaste ja sobilike töökindluse ja küberturvalisuse meetmete tõhusust jälgitakse korrapäraselt ning meetmeid kohandatakse või ajakohastatakse korrapäraselt.**

Muudatusettepanek 402

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. **Lõikes** 1 sätestatud kohustused ei piira muid liidu või liikmesriigi õigusest tulenevaid **kasutaja** kohustusi ega **kasutaja** kaalutlusõigust oma vahendite ja tegevuse korraldamisel, et rakendada pakkuja märgitud inimjärelevalve meetmeid.

2. **Lõigetes** 1 ja 1a sätestatud kohustused ei piira muid liidu või liikmesriigi õigusest tulenevaid **juurutaja** kohustusi ega **juurutaja** kaalutlusõigust oma vahendite ja tegevuse korraldamisel, et rakendada pakkuja märgitud inimjärelevalve meetmeid.

Muudatusettepanek 403

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Niivõrd, kui võrd **kasutajal** on kontroll sisendandmete üle, tagab see **kasutaja**, et sisendandmed on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe seisukohast asjakohased, ilma et see piiraks **lõike** 1 kohaldamist.

Muudatusettepanek 404

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. **Kasutajad** peavad tegelema suure riskiga tehisintellektisüsteemi töö seirega kasutusjuhendi alusel. Kui neil on põhjust arvata, et kasutusjuhendi kohase kasutamise tulemusena võib tehisintellektisüsteem tekitada riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, **teatab ta** sellest pakkujale või turustajale ja **peatab** süsteemi kasutamise. Pakkujat või turustajat teavitavad nad ka siis, kui on kindlaks teinud tõsise intsidendi või talitlushäire artikli 62 tähenduses, ning ühtlasi katkestavad nad sellisel juhul tehisintellektisüsteemi kasutamise. Kui **kasutaja** ei saa pakkujaga ühendust, kohaldatakse artikli 62 mutatis mutandis.

Muudatusettepanek 405

Muudatusettepanek

3. Niivõrd, kui võrd **juurutajal** on kontroll sisendandmete üle, tagab see **juurutaja**, et sisendandmed on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe seisukohast asjakohased **ja piisavalt esinduslikud**, ilma et see piiraks **lõigete 1 ja 1a** kohaldamist.

Muudatusettepanek

4. **Juurutajad** peavad tegelema suure riskiga tehisintellektisüsteemi töö seirega kasutusjuhendi alusel **ja asjakohasel juhul teavitama pakkujaid vastavalt artiklile 61**. Kui neil on põhjust arvata, et kasutusjuhendi kohase kasutamise tulemusena võib tehisintellektisüsteem tekitada riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, **teatavad nad sellest põhjendamatu viivitusega** pakkujale või turustajale **ning asjaomastele riiklikele järelevalveasutustele** ja **peatavad** süsteemi kasutamise. **Esmalt** pakkujat **ning seejärel importijat** või turustajat **ja riiklike järelevalveasutusi** teavitavad nad **viivitamata** ka siis, kui **nad** on kindlaks teinud tõsise intsidendi või talitlushäire artikli 62 tähenduses, ning ühtlasi katkestavad nad sellisel juhul tehisintellektisüsteemi kasutamise. Kui **juurutaja** ei saa pakkujaga ühendust, kohaldatakse artikli 62 mutatis mutandis.

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui **kasutaja** on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluv krediidasutus, loetakse esimeses lõigus sätestatud seirekohustus täidetuks, kui vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 74 on täidetud sisejuhtimise korralduse, protseduuride ja korra alased nõuded.

Muudatusettepanek

Kui **juurutaja** on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluv krediidasutus, loetakse esimeses lõigus sätestatud seirekohustus täidetuks, kui vastavalt nimetatud direktiivi artiklile 74 on täidetud sisejuhtimise korralduse, protseduuride ja korra alased nõuded.

Muudatusettepanek 406

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 5 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

5. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide **kasutajad** säilitavad selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logisid niivõrd, kuivõrd sellised logid on nende kontrolli all. **Logisid peetakse sellise aja jooksul, mis on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe** ja liidu või liikmesriigi õiguse alusel kohaldatavate juriidiliste kohustuste seisukohast asjakohane.

Muudatusettepanek

5. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide **juurutajad** säilitavad selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logisid niivõrd, kuivõrd sellised logid on nende kontrolli all **ning neid on vaja käesoleva määruse järgimise tagamiseks ja tõendamiseks, süsteemi põhjendatult eeldatavate rikete, intsidentide või väärkasutuse järelauditite tegemiseks või süsteemi nõuetekohase toimimise tagamiseks ja seireks kogu selle olelusringi jooksul. Ilma et see piiraks kohaldatava liidu või siseriikliku õiguse kohaldamist, säilitatakse logisid vähemalt kuus kuud. Säilitamisaeg peab olema kooskõlas tööstusharu standarditega ja asjakohane suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe seisukohast.**

Muudatusettepanek 407

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kasutajad, kes on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediidasutused, haldavad logisid nimetatud direktiivi artikli 74 kohase sisejuhtimise korraldust, protseduure ja korda käsitleva dokumentatsiooni osana.

Muudatusettepanek 408

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Juurutajad, kes on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediidasutused, haldavad logisid nimetatud direktiivi artikli 74 kohase sisejuhtimise korraldust, protseduure ja korda käsitleva dokumentatsiooni osana.

Muudatusettepanek

5a. Enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutuselevõttu või kasutamist töökohal konsulteerivad juurutajad töötajate esindajatega, et saavutada kokkulepe kooskõlas direktiiviga 2002/14/EÜ, ning teavitavad mõjutatud töötajaid sellest, et süsteem hakkab neile kehtima.

Muudatusettepanek 409

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide juurutajad, kes on avaliku sektori asutused või liidu institutsioonid, organid ja asutused või artikli 51 lõike 1 punktides a ja b osutatud ettevõtjad, täidavad artiklis 51 osutatud registreerimiskohustusi.

Muudatusettepanek 410

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

6. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide ***kasutajad kasutavad*** artikli 13 alusel esitatavat teavet, et täita oma kohustust koostada ***vajaduse korral*** andmekaitsealane mõjuhinnang vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 35 või direktiivi (EL) 2016/680 artiklile 27.

Muudatusettepanek

6. ***Kui see on asjakohane, kasutavad*** suure riskiga tehisintellektisüsteemide ***juurutajad*** artikli 13 alusel esitatavat teavet, et täita oma kohustust koostada andmekaitsealane mõjuhinnang vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 35 või direktiivi (EL) 2016/680 artiklile 27 ***ja avaldada selle kokkuvõte, võttes arvesse konkreetset kasutusala ja konkreetset konteksti, milles tehisintellektisüsteem kavatsetakse tööle panna. Juurutajad võivad osaliselt kasutada kõnesolevaid andmekaitsealaseid mõjuhinnanguid, et täita mõningaid käesolevas artiklis sätestatud kohustusi niivõrd, kui andmekaitsealane mõjuhinnang täidab nende kohustuste eesmärki.***

Muudatusettepanek 411

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. ***Ilma et see mõjutaks artikli 52 kohaldamist, teavitavad selliste III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide juurutajad, mis teevad füüsiliste isikutega seotud otsuseid või aitavad neid teha, füüsilisi isikuid sellest, et nende suhtes kasutakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi. See teave sisaldab süsteemi sihtotstarvet ja tehtavate otsuste liiki. Juurutaja teavitab ka füüsilist isikut tema õigusest saada artiklis 68c osutatud selgitusi.***

Muudatusettepanek 412

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. Juurutajad teevad riikide asjaomaste pädevate asutustega koostööd kõigis toimingutes, mida kõnesolevad asutused võtavad ette seoses suure riskiga tehisintellektisüsteemiga käesoleva määruse rakendamiseks.

Muudatusettepanek 413

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 29a

Põhiõiguste avaldatava mõju hindamine suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul

Enne artikli 6 lõikes 2 määratletud suure riskiga tehisintellektisüsteemi, välja arvatud III lisa 2. valdkonnas kasutamiseks mõeldud tehisintellektisüsteemid, kasutuselevõtmist viib kasutaja läbi süsteemi mõjuhinnangu konkreetset kasutusala silmas pidades. See hinnang hõlmab vähemalt järgmisi elemente:

- a) selge ülevaade süsteemi sihtotstarbest;***
- b) selge ülevaade süsteemi kasutamise kavandatud geograafilisest ja ajalisest ulatusest;***
- c) füüsiliste isikute ja rühmade kategooriad, keda süsteemi kasutamine tõenäoliselt mõjutab;***
- d) kinnitus, et süsteemi kasutamine on kooskõlas asjakohase liidu ja siseriikliku põhiõigustealase õigusega;***
- e) suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutuselevõtmise mõistlikult prognoositav mõju põhiõigustele;***
- f) konkreetne marginaliseeritud inimesi***

või haavatavaid rühmi mõjutada võiva kahju risk;

g) süsteemi kasutamise mõistlikult prognoositav kahjulik keskkonnamõju;

h) üksikasjalik plaan, kuidas leevendada tuvastatud kahju ja ebasoodsat mõju põhiõigustele;

j) juurutaja kehtestatav juhtimissüsteem, sealhulgas inimjärelevalve, kaebuste käsitlemine ja õiguskaitse.

2. Kui lõikes 1 kirjeldatud hindamise käigus välja toodud riskide leevendamise üksikasjalikku plaani ei ole võimalik koostada, hoidub juurutaja suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele võtmisest ja teavitab sellest põhjendamatu viivitusega pakkujat ja riigi pädevat asutust. Riiklikud järelevalveasutused võtavad artiklite 65 ja 67 kohaselt seda teavet arvesse selliste süsteemide uurimisel, mis kujutavad ohtu riigi tasandil.

3. Lõikes 1 kirjeldatud kohustus kehtib suure riskiga tehisintellektisüsteemi esimese kasutuselevõtu korral. Sarnastel juhtudel võib juurutaja tugineda varem läbi viidud põhiõiguste mõjuhinnangule või olemasolevale pakkuja tehtud hindamisele. Kui juurutaja leiab suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal, et lõikes 1 loetletud kriteeriumid ei ole enam täidetud, viib ta läbi uue põhiõiguste mõjuhinnangu.

4. Mõju hindamise käigus teavitab juurutaja, välja arvatud VKEd, riiklikku järelevalveasutust ja asjaomaseid sidusrühmi ning kaasab võimalikult ulatuslikult nende isikute või isikute rühmade esindajaid, keda lõikes 1 määratletud suure riskiga tehisintellektisüsteem võib tõenäoliselt mõjutada, sealhulgas ka võrdõiguslikkust edendavaid asutusi, tarbijakaitseasutusi, sotsiaalpartnereid ja andmekaitseasutusi, et saada mõjuhinnangu jaoks nende panus. Juurutaja annab asutustele

vastamiseks kuus nädalat aega. VKEd võivad vabatahtlikult kohaldada käesoleva lõike sätteid.

Artikli 47 lõikes 1 osutatud juhul võib avaliku sektori asutused sellest kohustusest vabastada.

5. Juurutaja, kes on avaliku sektori asutus või artikli 51 esimese a lõigu punktis b osutatud ettevõtja, avaldab mõjuhindangu tulemuste kokkuvõtte kasutuse registreerimise osana artikli 51 teisest lõigust tuleneva kohustuse kohaselt.

6. Kui juurutajal tuleb juba teha andmekaitsealane mõjuhindang kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikliga 35 või direktiivi (EL) 2016/680 artikliga 27, tehakse lõikes 1 osutatud põhiõigustele avalduva mõju hindang koos andmekaitsealase mõjuhindanguga. Andmekaitsealane mõjuhindang avaldatakse lisas.

Muudatusettepanek 414

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik määrab või loob teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamise, määramise ja neist teavitamise ning nende seire jaoks vajalike menetluste väljatöötamise ja läbiviimise eest.

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik määrab või loob teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamise, määramise ja neist teavitamise ning nende seire jaoks vajalike menetluste väljatöötamise ja läbiviimise eest. ***Need menetlused töötatakse välja kõigi liikmesriikide teavitavate asutuste koostöös.***

Muudatusettepanek 415

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. Teavitavatel asutustel on oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisavalt pädevaid töötajaid.

Muudatusettepanek

7. Teavitavatel asutustel on oma ülesannete nõuetekohaseks täitmiseks piisavalt pädevaid töötajaid. ***Vajaduse korral on pädevatel töötajatel vajalikud teadmised Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud põhiõiguste järelevalve alal, näiteks diplom asjakohases õigusvaldkonnas.***

Muudatusettepanek 416

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. Teavitavad asutused tagavad, et vastavushindamine toimub proportsionaalsel viisil, vältides pakkujate liigset koormamist, ning et teavitatud asutused täidavad oma ülesandeid, võttes nõuetekohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda ja struktuuri ning asjaomase tehisintellektisüsteemi keerukuse astet.

Muudatusettepanek

8. Teavitavad asutused tagavad, et vastavushindamine toimub proportsionaalsel viisil ***ja aegsasti***, vältides pakkujate liigset koormamist, ning et teavitatud asutused täidavad oma ülesandeid, võttes nõuetekohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda ja struktuuri ning asjaomase tehisintellektisüsteemi keerukuse astet. ***Erilist tähelepanu pööratakse komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ lisas määratletud mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate halduskoormuse ja nõuete täitmisega seotud kulude minimeerimisele.***

Muudatusettepanek 417

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Teavitavad asutused ***võivad teavitada*** ainult neist vastavushindamisasutustest, mis vastavad artiklis 33 sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

1. Teavitavad asutused ***teavitavad*** ainult neist vastavushindamisasutustest, mis vastavad artiklis 33 sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 418

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 32 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Teavitavad asutused kasutavad komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamiseks komisjoni välja töötatud ja hallatavat elektroonilist teavitamisvahendit.

Muudatusettepanek

2. Teavitavad asutused kasutavad komisjoni ja teiste liikmesriikide teavitamiseks **igast lõikes 1 osutatud vastavushindamisasutusest** komisjoni välja töötatud ja hallatavat elektroonilist teavitamisvahendit.

Muudatusettepanek 419

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 32 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Teavituses esitatakse täielik ülevaade vastavushindamistoimingutest, vastavushindamismoodulist või -moodulitest ja asjaomastest tehisintellektitehnoloogiast.

Muudatusettepanek

3. **Lõikes 2 osutatud** teavituses esitatakse täielik ülevaade vastavushindamistoimingutest, vastavushindamismoodulist või -moodulitest ja asjaomastest tehisintellektitehnoloogiast **ning asjakohane pädevustunnistus**.

Muudatusettepanek 420

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 32 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Asjaomane vastavushindamisasutus võib teavitatud asutuse toiminguid teha ainult juhul, kui komisjon või teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid **ühe** kuu jooksul pärast teavitamist.

Muudatusettepanek

4. Asjaomane vastavushindamisasutus võib teavitatud asutuse toiminguid teha ainult juhul, kui komisjon või teised liikmesriigid ei esita vastuväiteid **kahe nädala jooksul pärast teavitamise kinnitamist, mis sisaldab artikli 31 lõikes 2 osutatud akrediteerimistunnistust, või kahe** kuu jooksul pärast teavitamist, **kui see sisaldab artikli 31 lõikes 3**

osutatud dokumentaalseid tõendeid.

Muudatusettepanek 421

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kui esitatakse vastuväiteid, alustab komisjon viivitamata konsulteerimist asjaomaste liikmesriikide ja vastavushindamisasutusega. Komisjon otsustab seda arvesse võttes, kas luba on põhjendatud või mitte. Komisjon saadab oma otsuse asjaomasele liikmesriigile ja asjaomasele vastavushindamisasutusele.

Muudatusettepanek 422

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 32 – lõige 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike vastavushindamisasutustest.

Muudatusettepanek 423

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Teavitatud asutused täidavad organisatsioonilisi, kvaliteedijuhtimise, ressursside ja protsessidega seotud nõudeid, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks.

2. Teavitatud asutused täidavad organisatsioonilisi, kvaliteedijuhtimise, ressursside ja protsessidega seotud nõudeid, mis on vajalikud nende ülesannete täitmiseks, **samuti küberturvalisuse miinimumnõudeid, mis on kehtestatud direktiivi (EL) 2022/2555 kohaselt oluliste teenuste operaatoriks loetud avaliku halduse üksustele.**

Muudatusettepanek 424

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 33 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Teavitatud asutused peavad olema sõltumatud suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkujast, mille vastavushindamisega nad tegelevad. Samuti peavad teavitatud asutused olema sõltumatud mis tahes muust operaatorist, kellel on majanduslik huvi hinnatava suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastu, ja kõigist pakkuja konkurentidest.

Muudatusettepanek

4. Teavitatud asutused peavad olema sõltumatud suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkujast, mille vastavushindamisega nad tegelevad. Samuti peavad teavitatud asutused olema sõltumatud mis tahes muust operaatorist, kellel on majanduslik huvi hinnatava suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastu, ja kõigist pakkuja konkurentidest. ***See ei välista vastavushindamisasutuse tegevuseks vajalike hinnatud tehisintellektisüsteemide kasutamist ega selliste süsteemide kasutamist isiklikel eesmärkidel.***

Muudatusettepanek 425

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 33 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Lõike 1 kohast vastavushindamist teevad teavitatud asutuste töötajad, kes ei ole 12 kuu jooksul enne hindamist osutanud suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkujale ega mõnele selle pakkujaga seotud juriidilisele isikule muid hinnatava küsimusega seotud teenuseid kui vastavushindamine ning kes on võtnud kohustuse mitte osutada neile selliseid teenuseid 12 kuu jooksul pärast hindamise lõpetamist.

Muudatusettepanek 426

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 33 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Teavitatud asutustel peavad olema dokumenteeritud menetlused, millega tagatakse, et nende töötajad, komiteed, tütarettevõtjad, alltöövõtjad ja kõik nendega seotud asutused või väliste asutuste töötajad austavad vastavushindamistoimingute teostamise käigus saadud teabe konfidentsiaalsust, välja arvatud juhul, kui avalikustamine on seadusega nõutud. Teavitatud asutuste töötajad on kohustatud kaitsma ametisaladusena teavet, mille nad on saanud käesoleva määruse alusel oma ülesandeid täites, välja arvatud suhetes selle liikmesriigi teavitavate asutustega, kus teavitatud asutus tegutseb.

Muudatusettepanek

6. Teavitatud asutustel peavad olema dokumenteeritud menetlused, millega tagatakse, et nende töötajad, komiteed, tütarettevõtjad, alltöövõtjad ja kõik nendega seotud asutused või väliste asutuste töötajad austavad vastavushindamistoimingute teostamise käigus saadud teabe konfidentsiaalsust, välja arvatud juhul, kui avalikustamine on seadusega nõutud. Teavitatud asutuste töötajad on kohustatud kaitsma ametisaladusena teavet, mille nad on saanud käesoleva määruse alusel oma ülesandeid täites, välja arvatud suhetes selle liikmesriigi teavitavate asutustega, kus teavitatud asutus tegutseb. ***Teavitatud asutuste poolt käesoleva artikli kohaselt saadud teabe ja dokumentatsiooni käsitlemisel täidetakse artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustusi.***

Muudatusettepanek 427

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 34 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Alltöövõtjat või tütarettevõtjat võib kasutada ainult pakkuja nõusolekul.

Muudatusettepanek

3. Alltöövõtjat või tütarettevõtjat võib kasutada ainult pakkuja nõusolekul. ***Teavitatud asutused teevad oma tütarettevõtjate loetelu üldsusele kättesaadavaks.***

Muudatusettepanek 428

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 34 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Teavitatud asutused hoiavad teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis puudutavad alltöövõtja või tütaretevõtja kvalifikatsiooni **hindamist** ja nende poolt käesoleva määruse alusel tehtud tööd.

Muudatusettepanek 429

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 35 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määruse alusel määratud
teavitatud asutuste
identifitseerimisnumbrid ja loetelud

Muudatusettepanek 430

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 36 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui teavitaval asutusel on kahtlusi või talle on teada antud, et teavitatud asutus ei vasta enam artiklis 33 sätestatud nõuetele või et ta ei täida oma kohustusi, siis uurib kõnealune teavitav asutus seda küsimust viivitamata ja äärmiselt hoolikalt. Seoses sellega teatab ta asjaomasele teavitatud asutusele tekkinud vastuväidetest ja annab talle võimaluse esitada oma seisukohad. Kui teavitav asutus on jõudnud järeldusele, et **uurimisalune teatatud** asutus ei vasta enam artiklis 33 sätestatud nõuetele või et ta ei täida oma kohustusi, siis vastavalt vajadusele seab teavitav asutus teavitusele piirangud või peatab või tühistab selle sõltuvalt nõuetele mittevastavuse raskusastmest. Lisaks teatab ta sellest

Muudatusettepanek

4. Teavitatud asutused hoiavad teavitavale asutusele kättesaadavana dokumente, mis puudutavad alltöövõtja või tütaretevõtja kvalifikatsiooni **kontrollimist** ja nende poolt käesoleva määruse alusel tehtud tööd.

Muudatusettepanek

Teavitatud asutuste
identifitseerimisnumbrid ja loetelud

Muudatusettepanek

1. Kui teavitaval asutusel on kahtlusi või talle on teada antud, et teavitatud asutus ei vasta enam artiklis 33 sätestatud nõuetele või et ta ei täida oma kohustusi, siis uurib kõnealune teavitav asutus seda küsimust viivitamata ja äärmiselt hoolikalt. Seoses sellega teatab ta asjaomasele teavitatud asutusele tekkinud vastuväidetest ja annab talle võimaluse esitada oma seisukohad. Kui teavitav asutus on jõudnud järeldusele, et **teavitatud** asutus ei vasta enam artiklis 33 sätestatud nõuetele või et ta ei täida oma kohustusi, siis vastavalt vajadusele seab teavitav asutus teavitusele piirangud või peatab või tühistab selle sõltuvalt nõuetele mittevastavuse raskusastmest. Lisaks teatab ta sellest viivitamata komisjonile ja

viivitamata komisjonile ja teistele liikmesriikidele.

teistele liikmesriikidele.

Muudatusettepanek 431

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 36 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui teavitust piiratakse või kui see peatatakse või tühistatakse või kui teavitatud asutus on lõpetanud oma tegevuse, astub teavitav asutus vajalikud sammud selle tagamiseks, et kõnealuse teavitatud asutuse dokumendid võtaks üle mõni teine teavitatud asutus või et need oleksid vastutavatele teavitavatele asutustele nende taotluse peale kättesaadavad.

Muudatusettepanek

2. Kui teavitust piiratakse või kui see peatatakse või tühistatakse või kui teavitatud asutus on lõpetanud oma tegevuse, astub teavitav asutus vajalikud sammud selle tagamiseks, et kõnealuse teavitatud asutuse dokumendid võtaks üle mõni teine teavitatud asutus või et need oleksid vastutavatele teavitavatele asutustele **ning turujärelevalveasutusele** nende taotluse peale kättesaadavad.

Muudatusettepanek 432

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 37 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon uurib vajaduse korral kõiki juhtumeid, mille puhul on põhjust kahelda, **kas teavitatud asutus vastab artiklis 33 sätestatud nõuetele.**

Muudatusettepanek

1. Komisjon uurib vajaduse korral kõiki juhtumeid, mille puhul on põhjust kahelda **teavitatud asutuse pädevuses või kohaldatavate nõuete ja kohustuste jätkuvas täitmises teavitatud asutuse poolt.**

Muudatusettepanek 433

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 37 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Teavitav asutus annab komisjonile taotluse alusel kogu teabe asjaomase teavitatud asutuse teavitamise kohta.

Muudatusettepanek

2. Teavitav asutus annab komisjonile taotluse alusel kogu teabe asjaomase teavitatud asutuse teavitamise **või pädevuse**

säilitamise kohta.

Muudatusettepanek 434

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 37 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Komisjon tagab, et käesoleva artikli kohase uurimise käigus omandatud **konfidentsiaalsel** teavet käsitatakse konfidentsiaalsena.

Muudatusettepanek

3. Komisjon tagab, et **kogu** käesoleva artikli kohase uurimise käigus omandatud **tundlikku** teavet käsitatakse konfidentsiaalsena.

Muudatusettepanek 435

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 37 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui komisjon on veendunud, et teavitatud asutus ei täida või on lakanud täitmast **artiklis 33 sätestatud** nõudeid, **võtab ta vastu põhjendatud otsuse, milles nõutakse**, et **teavitav liikmesriik** võtaks **vajalikud parandusmeetmed**, sealhulgas vajaduse korral tühistaks teavituse. Kõnealune rakendusakt võetakse vastu artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek

4. Kui komisjon on veendunud, et teavitatud asutus ei täida või on lakanud täitmast **teavitamise aluseks olevaid** nõudeid, **teatab ta sellest teavitavale liikmesriigile ning nõuab**, et **see** võtaks **vajalikke parandusmeetmeid**, sealhulgas vajaduse korral **peataks või** tühistaks teavituse. **Kui liikmesriik ei võta vajalikke parandusmeetmeid, võib komisjon rakendusaktiga määramise peatada, kehtetuks tunnistada või seda piirata.** Kõnealune rakendusakt võetakse vastu artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 436

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 38 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjon tagab teadmiste ja parimate tavade vahetamise liikmesriikide

teavitamispoliitika eest vastutavate asutuste vahel.

Muudatusettepanek 437

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis vastavad harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, on vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega niivõrd, kui võrd nimetatud standardid hõlmavad neid nõudeid.

Muudatusettepanek

Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid **ja alusmudelid**, mis vastavad harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud **kooskõlas määrusega (EL) nr 1025/2012** Euroopa Liidu Teatajas, on vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis **või artiklis 28b** sätestatud nõuetega niivõrd, kui võrd nimetatud standardid hõlmavad neid nõudeid.

Muudatusettepanek 438

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon esitab standardimistaotlused, mis hõlmavad kõiki määruse nõudeid, kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikliga 10 hiljemalt ... [kaks kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Standardimistaotluse koostamisel konsulteerib komisjon tehisintellektiameti ja nõuandva koguga.

Muudatusettepanek 439

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa standardiorganisatsioonidele

standardimistaotluse esitamise puhul täpsustab komisjon, et standardid peavad olema kooskõlas muu hulgas ka II lisan loetletud valdkondlike õigusaktidega ning nende eesmärk on tagada, et liidus turule lastud või kasutusele võetud tehisintellektisüsteemid või alusmudelid vastavad käesolevas määruses sätestatud asjakohastele nõuetele.

Muudatusettepanek 440

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Standardimisprotsessis osalejad võtavad arvesse artikli 4 punktis a sätestatud usaldusväärse tehisintellekti üldpõhimõtteid, püüavad edendada tehisintellekti investeerimist ja innovatsiooni ning liidu turu konkurentsivõimet ja kasvu, aitavad tugevdada ülemaailmset standardimisalast koostööd ja arvesse võtta tehisintellekti valdkonnas kehtivaid rahvusvahelisi standardeid, mis on kooskõlas liidu väärtuste, põhiõiguste ja huvidega, ning tagavad huvide tasakaalustatud esindatuse ja kõigi asjaomaste sidusrühmade tõhusa osalemise kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artiklitega 5, 6 ja 7.

Muudatusettepanek 441

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kui artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui komisjon leiab, et asjaomased harmoneeritud standardid ei ole piisavad

välja jätetud

või et lahendada on vaja spetsiifilised ohutuse või põhiõigustega seotud probleemid, võib komisjon võtta rakendusaktidega vastu ühtsed kirjeldused käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete kohta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 442

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Komisjon võib artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt vastu võetud rakendusaktiga ning pärast tehisintellektiameti ja tehisintellekti nõuandva koguga konsulteerimist võtta vastu ühised kirjeldused seoses käesoleva jaotise 2. peatükis või artiklis 28b sätestatud nõuetega, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

a) puudub viide Euroopa Liidu Teatajas juba avaldatud harmoneeritud standarditele, mis on seotud oluliste nõuetega, välja arvatud juhul, kui kõnealune harmoneeritud standard on kehtiv standard, mis tuleb läbi vaadata;

b) komisjon on palunud ühel või mitmel Euroopa standardiorganisatsioonil koostada 2. peatükis sätestatud oluliste nõuete harmoneeritud standardi;

c) ükski Euroopa standardiorganisatsioon ei ole punktis b osutatud taotlust vastu võtnud või esineb põhjendamatuid viivitusi asjakohase harmoneeritud standardi kehtestamisel või esitatud standard ei vasta liidu asjaomase õiguse nõuetele või ei ole kooskõlas komisjoni taotlusega.

Muudatusettepanek 443

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. *Kui komisjon leiab, et on vaja käsitleda konkreetseid põhiõigustega seotud probleeme, käsitletakse komisjoni poolt lõike 1a kohaselt vastu võetud ühtses kirjelduses ka neid konkreetseid põhiõigustega seotud probleeme.*

Muudatusettepanek 444

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõige 1 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. *Komisjon töötab välja ühtse kirjelduse metoodika jaoks, mille abil täita energia ja ressursside tarbimist käsitlevat aruandlus- ja dokumenteerimisnõuet suure riskiga tehisintellektisüsteemi arendamise, treenimise ja juurutamise ajal.*

Muudatusettepanek 445

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. *Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus kogub komisjon kokku asjaomaste asutuste või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade arvamused.*

2. *Komisjon konsulteerib kogu lõigetes 1a ja 1b osutatud ühtsete kirjelduste koostamise protsessi vältel korrapäraselt tehisintellektiameti ja nõuandva koguga, liidu asjaomase valdkondliku õiguse alusel loodud Euroopa standardiorganisatsioonide ja -organite või eksperdirühmadega ning muude asjaomaste sidusrühmadega. Komisjon tüdab artikli 40 lõikes 1c*

osutatud eesmäärke ja põhjendab nõuetekohaselt, miks ta otsustas kasutada ühtset kirjeldust.

Kui komisjon kavatses käesoleva artikli lõike 1a kohaselt vastu võtta ühtse kirjelduse, määrab ta selgelt kindlaks ka konkreetse põhiõigustega seotud probleemi, millega tuleb tegeleda.

Käesoleva artikli lõigete 1a ja 1b kohaste ühtsete kirjelduste vastuvõtmisel võtab komisjon arvesse käesoleva määruse artikli 56e punktis b osutatud tehisintellektiameti arvamust. Kui komisjon otsustab tehisintellektiameti arvamust mitte arvesse võtta, esitab ta tehisintellektiametile põhjendatud selgituse.

Muudatusettepanek 446

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis vastavad **lõikes** 1 osutatud ühtsetele kirjeldustele, on vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega niivõrd, kui võrd nimetatud ühtsed kirjeldused hõlmavad neid nõudeid.

Muudatusettepanek

3. Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis vastavad **lõigetes 1a ja 1b** osutatud ühtsetele kirjeldustele, on vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega niivõrd, kui võrd nimetatud ühtsed kirjeldused hõlmavad neid nõudeid.

Muudatusettepanek 447

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Kui Euroopa standardiorganisatsioon võtab vastu harmoneeritud standardi ning see on esitatud komisjonile standardi viite avaldamiseks Euroopa Liidu Teatajas,

hindab komisjon seda standardit kooskõlas määrusega (EL) nr 1025/2012. Kui harmoneeritud standardi viide avaldatakse Euroopa Liidu Teatajas, tunnistas komisjon kehtetuks lõigetes 1 ja 1b osutatud õigusaktid või nende osad, mis hõlmavad samu nõudeid, mis on sätestatud käesoleva jaotise 2. peatükis.

Muudatusettepanek 448

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui pakkujad ei täida lõikes 1 osutatud ühtseid kirjeldusi, peavad nad nõuetekohaselt põhjendama, et nad on võtnud kasutusele vähemalt **nende kirjeldustega samaväärsed** tehnilised lahendused.

Muudatusettepanek

4. Kui **suure riskiga tehisintellektisüsteemide** pakkujad ei täida lõikes 1 osutatud ühtseid kirjeldusi, peavad nad nõuetekohaselt põhjendama, et nad on võtnud kasutusele **2. peatükis osutatud nõuetele** vähemalt **samaväärsel tasemel vastavad** tehnilised lahendused.

Muudatusettepanek 449

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 42 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Võttes arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet, eeldatakse, et kui suure riskiga tehisintellektisüsteeme on treenitud ja testitud andmetega, mis puudutavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku ja funktsionaalset olustikku, milles kasutamiseks on need süsteemid mõeldud, siis vastavad need süsteemid artikli 10 lõike 4 nõuetele.

Muudatusettepanek

1. Võttes arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet, eeldatakse, et kui suure riskiga tehisintellektisüsteeme on treenitud ja testitud andmetega, mis puudutavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku, **kontekstuaalset** ja funktsionaalset olustikku, milles kasutamiseks on need süsteemid mõeldud, siis vastavad need süsteemid **asjaomastele** artikli 10 lõike 4 nõuetele.

Muudatusettepanek 450

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Kui pakkuja on rakendanud artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid või, kui see on asjakohane, artiklis 41 osutatud ühtset kirjeldust, et tõendada III lisa punktis 1 loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, **järgib** pakkuja **üht** järgmistest menetlustest:

Muudatusettepanek

1. Kui pakkuja on rakendanud artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid või, kui see on asjakohane, artiklis 41 osutatud ühtset kirjeldust, et tõendada III lisa punktis 1 loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, **valib** pakkuja **ühe** järgmistest menetlustest:

Muudatusettepanek 451

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine;

Muudatusettepanek

a) VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine **või**

Muudatusettepanek 452

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) VII lisas osutatud vastavushindamine, mis põhineb kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel ning milles osaleb teavitatud asutus.

Muudatusettepanek

b) VII lisas osutatud vastavushindamine, mis põhineb kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel ning milles osaleb teavitatud asutus;

Muudatusettepanek 453

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui selle tõendamiseks, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, **ei ole pakkuja rakendanud artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid või on neid rakendanud vaid osaliselt või kui selliseid harmoneeritud standardeid ei ole olemas ja artiklis 41 osutatud ühtsed kirjeldused ei ole kättesaadavad**, järgib pakkuja VII lisas sätestatud vastavushindamist.

Muudatusettepanek

Tõendades suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, järgib pakkuja VII lisas sätestatud vastavushindamist järgmistel juhtudel:

a) kui artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid, mille viitenumbrid oleks avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ja mis hõlmaks kõiki tehisintellektisüsteemi asjakohaseid ohutusnõudeid, ei ole olemas ja artiklis 41 osutatud ühtsed kirjeldused ei ole kättesaadavad;

b) kui punktis a osutatud tehnilised kirjeldused on olemas, kuid pakkuja ei ole neid kohaldanud või on neid kohaldanud ainult osaliselt;

c) kui punktis a osutatud tehnilised kirjeldused või mõni neist on avaldatud piiranguga ja üksnes standardi selles osas, mida piirang puudutab;

d) kui pakkuja leiab, et tehisintellektisüsteemi olemusest, ehitusest, konstruktsioonist või eesmärgist tulenevalt on vajalik kolmanda isiku poolne kontrollimine sõltumata riskitasemest.

Muudatusettepanek 454

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 43 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

VII lisas osutatud vastavushindamise **jaoks** võib pakkuja valida mistahes teavitatud asutuse. Kui aga süsteemi kavatsevad

Muudatusettepanek

VII lisas osutatud vastavushindamise **tegemiseks** võib pakkuja valida mistahes teavitatud asutuse. Kui aga süsteemi

kasutusele võtta õiguskaitse-, rände- või varjupaigaasutused või ELi institutsioonid, organid või asutused, tegutseb teavitatud asutusena olenevalt asjaoludest artikli 63 lõikes 5 või lõikes 6 osutatud turujärelevalveasutus.

kavatsevad kasutusele võtta õiguskaitse-, rände- või varjupaigaasutused või ELi institutsioonid, organid või asutused, tegutseb teavitatud asutusena olenevalt asjaoludest artikli 63 lõikes 5 või lõikes 6 osutatud turujärelevalveasutus.

Muudatusettepanek 455

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. Suure riskiga tehisintellektisüsteemidele tuleb teha uus vastavushindamine alati, kui neid oluliselt muudetakse olenemata sellest, kas muudetud süsteemi kavatakse edasi turustada või jätkab selle kasutamist praegune *kasutaja*.

Muudatusettepanek

4. Suure riskiga tehisintellektisüsteemidele, ***mis on juba läbinud vastavushindamise***, tuleb teha uus vastavushindamine alati, kui neid oluliselt muudetakse, olenemata sellest, kas muudetud süsteemi kavatakse edasi turustada või jätkab selle kasutamist praegune *juurutaja*.

Muudatusettepanek 456

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kolmandate isikute poolse vastavushindamise eest käesoleva artikli alusel tasu kehtestamisel võetakse arvesse VKEde erihuve ja vajadusi, vähendades neid tasusid proportsionaalselt nende suuruse ja turuosaga.

Muudatusettepanek 457

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud

Muudatusettepanek

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud

õigusakte, et ajakohastada VI ja VII lisa eesmärgiga võtta kasutusele vastavushindamise elemente, mis muutuvad vajalikuks tehnika arengu tõttu.

õigusakte, et ajakohastada VI ja VII lisa eesmärgiga võtta kasutusele vastavushindamise elemente, mis muutuvad vajalikuks tehnika arengu tõttu.

Delegeeritud õigusaktide koostamisel konsulteerib komisjon tehisintellektiameti ja mõjutatud sidusrühmadega.

Muudatusettepanek 458

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisas osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes.

Muudatusettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisas osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes. ***Delegeeritud õigusaktide koostamisel konsulteerib komisjon tehisintellektiameti ja mõjutatud sidusrühmadega.***

Muudatusettepanek 459

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 44 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Teavitatud asutuste poolt VII lisa kohaselt välja antavad sertifikaadid koostatakse teavitatud asutuse asukoha liikmesriigi poolt kindlaks määratud liidu ametlikus keeles või ***mõnes muus***

Muudatusettepanek

1. Teavitatud asutuste poolt VII lisa kohaselt välja antavad sertifikaadid koostatakse teavitatud asutuse asukoha liikmesriigi poolt kindlaks määratud ***ühes või mitmes*** liidu ametlikus keeles või ***ühes***

teavitatud asutusele vastuvõetavas liidu ametlikus keeles.

või mitmes teavitatud asutusele vastuvõetavas liidu ametlikus keeles.

Muudatusettepanek 460

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 44 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Sertifikaat kehtib selles märgitud ajavahemiku jooksul, mis ei ületa **viit** aastat. Pakkujate taotlusel võib sertifikaadi kehtivust pikendada korraga mitte rohkem kui **viie** aasta kaupa, võttes aluseks kohaldatavate vastavushindamismenetluste kohaselt tehtava uue hindamise.

Muudatusettepanek

2. Sertifikaat kehtib selles märgitud ajavahemiku jooksul, mis ei ületa **nelja** aastat. Pakkujate taotlusel võib sertifikaadi kehtivust pikendada korraga mitte rohkem kui **nelja** aasta kaupa, võttes aluseks kohaldatavate vastavushindamismenetluste kohaselt tehtava uue hindamise.

Muudatusettepanek 461

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 44 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui teavitatud asutus leiab, et tehisintellektisüsteem ei vasta enam käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, peatab ta väljastatud sertifikaadi, tunnistab selle kehtetuks või kehtestab selle suhtes piirangud, **võttes seejuures arvesse proportsionaalsuse põhimõtet**, kui süsteemi pakkuja ei taga nimetatud nõuete täitmist asjakohaste parandusmeetmete võtmisega teavitatud asutuse poolt kindlaks määratud tähtajaks. Teavitatud asutus põhjendab oma otsust.

Muudatusettepanek

3. Kui teavitatud asutus leiab, et tehisintellektisüsteem ei vasta enam käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, peatab ta väljastatud sertifikaadi, tunnistab selle kehtetuks või kehtestab selle suhtes piirangud, kui süsteemi pakkuja ei taga nimetatud nõuete täitmist asjakohaste parandusmeetmete võtmisega teavitatud asutuse poolt kindlaks määratud tähtajaks. Teavitatud asutus põhjendab oma otsust.

Muudatusettepanek 462

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 45 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et isikud, kellel on teavitatud asutuse otsuse vastu õigustatud huvi, saavad kasutada menetlust teavitatud asutuste otsuste vaidlustamiseks.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et isikud, kellel on teavitatud asutuse otsuse vastu õigustatud huvi, saavad kasutada menetlust teavitatud asutuste otsuste, ***sealhulgas väljastatud vastavussertifikaatide kohta tehtud otsuste*** vaidlustamiseks.

Muudatusettepanek 463

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 46 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Iga teavitatud asutus esitab teistele ***samu tehisintellektitehnoloogiaid puudutavate*** samalaadsete vastavushindamistoimingutega tegelevatele teavitatud asutustele asjakohase teabe negatiivsete ja taotluse korral ka positiivsete vastavushindamistulemuste kohta.

Muudatusettepanek

3. Iga teavitatud asutus esitab teistele samalaadsete vastavushindamistoimingutega tegelevatele teavitatud asutustele asjakohase teabe negatiivsete ja taotluse korral ka positiivsete vastavushindamistulemuste kohta.

Muudatusettepanek 464

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 47 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Erandina artiklist 43 võib mis tahes ***turujärelevalveasutus*** anda ***loa*** lasta asjaomase liikmesriigi territooriumil turule või võtta kasutusele konkreetne suure riskiga tehisintellektisüsteem, kui selleks on erandkorras põhjust ***avaliku julgeoleku või*** inimeste elu ja tervise kaitse, keskkonnakaitse ***või oluliste tööstus- ja taristuvarade*** kaitse tõttu. Selline luba antakse piiratud ajaks, kuni toimuvad vajalikud vastavushindamismenetlused, ning see lõpeb, kui need menetlused läbi saavad. Need menetlused võetakse ette

Muudatusettepanek

1. Erandina artiklist 43 võib mis tahes ***riiklik järelevalveasutus paluda kohtuasutusel*** anda ***luba*** lasta asjaomase liikmesriigi territooriumil turule või võtta kasutusele konkreetne suure riskiga tehisintellektisüsteem, kui selleks on erandkorras põhjust inimeste elu ja tervise kaitse, keskkonnakaitse ***ja elutähtsa taristu*** kaitse tõttu. Selline luba antakse piiratud ajaks, kuni toimuvad vajalikud vastavushindamismenetlused, ning see lõpeb, kui need menetlused läbi saavad. Need menetlused võetakse ette viivitamata.

viivitamata.

Muudatusettepanek 465

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 47 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud luba antakse üksnes juhul, kui **turujärelevalveasutus järeldab**, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab käesoleva jaotise 2. peatüki nõuetele. **Turujärelevalveasutus** teavitab komisjoni ja teisi liikmesriike kõigist lõike 1 kohaselt antud lubadest.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud luba antakse üksnes juhul, kui **riiklik järelevalveasutus ja kohtuasutus järeldavad**, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab käesoleva jaotise 2. peatüki nõuetele. **Riiklik järelevalveasutus** teavitab komisjoni, **tehisintellektiasutust** ja teisi liikmesriike kõigist **esitatud taotlustest ja järgnevatest** lõike 1 kohaselt antud lubadest.

Muudatusettepanek 466

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 47 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui ükski liikmesriik ega komisjon ei ole esitanud vastuväiteid **liikmesriigi turujärelevalveasutuse** lõike 1 kohaselt välja antud loa kohta 15 kalendripäeva jooksul alates lõikes 2 osutatud teabe kättesaamisest, loetakse luba põhjendatuks.

Muudatusettepanek

3. Kui ükski liikmesriik ega komisjon ei ole esitanud vastuväiteid **riikliku järelevalveasutuse** lõike 1 kohaselt välja antud loa **taotlemise** kohta **riiklikult järelevalveasutuselt** 15 kalendripäeva jooksul alates lõikes 2 osutatud teabe kättesaamisest, loetakse luba põhjendatuks.

Muudatusettepanek 467

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 47 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui 15 kalendripäeva jooksul alates lõikes 2 osutatud teabe kättesaamisest esitab mõni liikmesriik vastuväiteid mõne teise liikmesriigi **turujärelevalveasutuse**

Muudatusettepanek

4. Kui 15 kalendripäeva jooksul alates lõikes 2 osutatud teabe kättesaamisest esitab mõni liikmesriik vastuväiteid mõne teise liikmesriigi **riikliku**

välja antud loa kohta või kui komisjon leiab, et luba on vastuolus liidu õigusega või et lõikes 2 osutatud liikmesriikide järelalus süsteemi vastavuse kohta ei ole põhjendatud, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone asjaomase **liikmesriigiga**; konsulteeritakse asjaomas(t)e operaatori(te)ga ning neil on võimalus esitada oma seisukohad. Komisjon otsustab seda arvesse võttes, kas luba on põhjendatud või ei. Komisjon adresseerib oma otsuse asjaomasele liikmesriigile ning asjaomas(t)ele operaatori(te)le.

järelevalveasutuse taotluse kohta või kui komisjon leiab, et luba on vastuolus liidu õigusega või et lõikes 2 osutatud liikmesriikide järelalus süsteemi vastavuse kohta ei ole põhjendatud, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone asjaomase **liikmesriigi ja tehisintellektiametiga**; konsulteeritakse asjaomas(t)e operaatori(te)ga ning neil on võimalus esitada oma seisukohad. Komisjon otsustab seda arvesse võttes, kas luba on põhjendatud või ei. Komisjon adresseerib oma otsuse asjaomasele liikmesriigile ning asjaomas(t)ele operaatori(te)le.

Muudatusettepanek 468

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 47 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Kui luba peetakse põhjendamatuks, tunnistab asjaomase liikmesriigi **turujärelevalveasutus** selle kehtetuks.

Muudatusettepanek

5. Kui luba peetakse põhjendamatuks, tunnistab asjaomase liikmesriigi **riiklik järelevalveasutus** selle kehtetuks.

Muudatusettepanek 469

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 48 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pakkuja koostab iga tehisintellektisüsteemi kohta kirjaliku ELi vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana vähemalt kümne aasta jooksul pärast tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. **ELi vastavusdeklaratsioon** nimetatakse, **millise tehisintellektisüsteemi kohta see on koostatud**. Taotluse korral **antakse** ELi vastavusdeklaratsiooni koopia riigi asjaomastele pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek

1. Pakkuja koostab iga **suure riskiga** tehisintellektisüsteemi kohta kirjaliku **masinloetava füüsilise või elektroonilise** ELi vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda **riikliku järelevalveasutuse ja** riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana vähemalt kümne aasta jooksul pärast **selle suure riskiga** tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. Taotluse korral **esitatakse** ELi vastavusdeklaratsiooni koopia **riiklikule järelevalveasutusele ja** riigi asjaomastele pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek 470

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 48 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ELi vastavusdeklaratsioonis kinnitatakse, et kõnealune suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele. ELi vastavusdeklaratsioon sisaldab V lisas sätestatud teavet ning see tõlgitakse liidu sellesse ametlikku keelde või nendesse ametlikesse keeltesse, mida nõuab liikmesriik või nõuavad liikmesriigid, kus suure riskiga tehisintellektisüsteem kättesaadavaks tehakse.

Muudatusettepanek

2. ELi vastavusdeklaratsioonis kinnitatakse, et kõnealune suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele. ELi vastavusdeklaratsioon sisaldab V lisas sätestatud teavet ning see tõlgitakse liidu sellesse ametlikku keelde või nendesse ametlikesse keeltesse, mida nõuab liikmesriik või nõuavad liikmesriigid, kus suure riskiga tehisintellektisüsteem **turule lastakse või** kättesaadavaks tehakse.

Muudatusettepanek 471

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 48 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatakse muid liidu ühtlustamisõigusakte, mille kohaselt on samuti nõutav ELi vastavusdeklaratsioon, **koostatakse** kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemi suhtes kohaldatavate liidu õigusaktide jaoks **üks ainus ELi vastavusdeklaratsioon**. Vastavusdeklaratsioon sisaldab kogu vajalikku teavet deklaratsiooniga seotud liidu ühtlustamisõigusaktide kindlakstegemiseks.

Muudatusettepanek

3. Kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatakse muid liidu ühtlustamisõigusakte, mille kohaselt on samuti nõutav ELi vastavusdeklaratsioon, **võib koostada** kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemi suhtes kohaldatavate liidu õigusaktide jaoks **üheainsa ELi vastavusdeklaratsiooni**. Vastavusdeklaratsioon sisaldab kogu vajalikku teavet deklaratsiooniga seotud liidu ühtlustamisõigusaktide kindlakstegemiseks.

Muudatusettepanek 472

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 48 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. **Komisjonil** on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et ajakohastada V lisas sätestatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, et lisada sinna elemente, mis muutuvad vajalikuks tehnika arengust tulenevalt.

Muudatusettepanek

5. **Pärast tehisintellektiametiga konsulteerimist** on komisjonil õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et ajakohastada V lisas sätestatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, et lisada sinna elemente, mis muutuvad vajalikuks tehnika arengust tulenevalt.

Muudatusettepanek 473

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 49 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemi CE-märgis kinnitatakse nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil. Kui see ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemi olemuse tõttu võimalik või otstarbekas, kinnitatakse märgis olenevalt asjaoludest kas pakendile või süsteemiga kaasas olevatele dokumentidele.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemi **füüsiline** CE-märgis kinnitatakse **enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmist** nähtaval, loetaval ja kustutamatul viisil. Kui see ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemi olemuse tõttu võimalik või otstarbekas, kinnitatakse märgis olenevalt asjaoludest kas pakendile või süsteemiga kaasas olevatele dokumentidele. **Sellele võib järgneda piktogramm või muu märgistus, mis viitab erilisele kasutusriskile.**

Muudatusettepanek 474

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 49 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

1a. Ainult digitaalsete suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kasutatakse digitaalset CE-märgist üksnes juhul, kui sellele on lihtne juurde pääseda liidese abil, mille kaudu tehisintellektisüsteemile juurde pääsetakse, või kergesti juurdepääsetava

masinloetava koodi või muude elektrooniliste vahendite kaudu.

Muudatusettepanek 475

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 49 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Vajaduse korral järgneb CE-märgisele artiklis 43 sätestatud vastavushindamismenetluste eest vastutava teavitatud asutuse identifitseerimisnumber. Identifitseerimisnumber esitatakse ka kõigis reklaammaterjalides, kus on öeldud, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab CE-märgise nõuetele.

Muudatusettepanek

3. Vajaduse korral järgneb CE-märgisele artiklis 43 sätestatud vastavushindamismenetluste eest vastutava teavitatud asutuse identifitseerimisnumber. ***Teavitatud asutuse identifitseerimisnumbri kinnitab kas asutus ise või tema juhiste järgi pakkuja volitatud esindaja.*** Identifitseerimisnumber esitatakse ka kõigis reklaammaterjalides, kus on öeldud, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab CE-märgise nõuetele.

Muudatusettepanek 476

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 49 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

3a. ***Kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatakse muid liidu õigusakte, mis näevad samuti ette CE-märgise kinnitamise, peab CE-märgis viitama sellele, et suure riskiga tehisintellektisüsteem vastab ka nende muude õigusaktide nõuetele.***

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 477

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 50 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Pakkuja säilitab järgmisi dokumente riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast seda, kui tehisintellektisüsteem on turule lastud või kasutusele võetud:

Muudatusettepanek

Pakkuja säilitab järgmisi dokumente **riikliku järelevalveasutuse ja** riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana kümne aasta jooksul pärast seda, kui tehisintellektisüsteem on turule lastud või kasutusele võetud:

Muudatusettepanek 478

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Enne artikli 6 lõikes 2 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist registreerib pakkuja või vajaduse korral volitatud esindaja selle süsteemi artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis.

Muudatusettepanek

Enne artikli 6 lõikes 2 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist registreerib pakkuja või vajaduse korral volitatud esindaja selle süsteemi artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis **vastavalt artikli 60 lõikele 2.**

Muudatusettepanek 479

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Enne suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele võtmist või kasutamist vastavalt artikli 6 lõikele 2 registreerivad järgmiste kategooriate juurutajad kasutamise artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis:

a) juurutajad, kes on avaliku sektori asutused või liidu institutsioonid, organid või asutused või nende nimel tegutsevad juurutajad;

b) juurutajad, kes on määruse (EL) 2022/1925 alusel pääsuvalitsejaks määratud ettevõtjad.

Muudatusettepanek 480

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Juurutajatel, kes ei kuulu lõike 1a kohaldamisalasse, on õigus vabatahtlikult registreerida artikli 6 lõikes 2 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamine artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis.

Muudatusettepanek 481

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõik 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ajakohastatud registreerimiskanne tuleb teha kohe pärast iga järgmist olulist muudatust.

Muudatusettepanek 482

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV jaotis**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**LÄBIPAISTVUSKOHUSTUSED
TEATAVATE
TEHISINTELLEKTISÜSTEEMIDE
PUHUL**

LÄBIPAISTVUSKOHUSTUSED

Muudatusettepanek 483

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – pealkiri**

Muudatusettepanek 484

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 1

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega suhtlema mõeldud tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et ***füüsilistele isikutele antakse teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.***

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega suhtlema mõeldud tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et ***tehisintellektisüsteem, pakkuja ise või kasutaja annavad tehisintellektisüsteemiga kokku puutuvale füüsilisele isikule aegsasti, selgelt ja arusaadavalt teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne.***

Kui see on asjakohane, hõlmab see teave ka seda, milliseid funktsioone on tehisintellektil võimalik kasutada, kas on olemas inimjärelvalve ja kes vastutab otsustusprotsessi eest, samuti olemasolevaid õigusi ja protsesse, mis liidu ja liikmesriikide õigusaktide kohaselt võimaldavad füüsilistel isikutel või nende esindajatel esitada vastuväiteid selliste süsteemide kohaldamisega seoses nende suhtes ning taotleda õiguskaitset tehisintellektisüsteemide tehtud otsuste või nende tekitatud kahju eest, sealhulgas nende õigus küsida selgitust. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud

juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

Muudatusettepanek 485

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemi kasutajad annavad selle süsteemi tööst teada füüsilistele isikutele, kes selle süsteemiga kokku puutuvad. Seda kohustust ei kohaldata biomeetriliseks liigitamiseks kasutatavate tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks.

Muudatusettepanek

2. Emotsioonide tuvastamise süsteemi või **artikli 5 kohaselt lubatud** biomeetrilise liigitamise süsteemi kasutajad annavad selle süsteemi tööst **aegsasti, selgelt ja arusaadavalt** teada füüsilistele isikutele, kes selle süsteemiga kokku puutuvad, **ning saavad enne nende biomeetriliste ja muude isikuandmete töötlemist kooskõlas määrusega (EL) 2016/679, määrusega (EL) 2016/1725 ja direktiiviga (EL) 2016/280 nende nõusoleku**. Seda kohustust ei kohaldata biomeetriliseks liigitamiseks kasutatavate tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks.

Muudatusettepanek 486

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

3. Kasutaja, kes kasutab tehisintellektisüsteemi, mis loob või manipuleerib **pildi-**, audio- või **videosisu**, mis **märkimisväärselt sarnaneb olemasolevate isikute, objektide, kohtade või muude olemite või sündmustega ja võib inimesele ekslikult tunduda ehtne või tõene** (nn süvavõltsing), peab avalikustama, et sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud.

Muudatusettepanek

3. Kasutaja, kes kasutab tehisintellektisüsteemi, mis loob või manipuleerib **teksti-**, audio- või **visuaalset sisu**, mis **võib ekslikult tunduda ehtne või tõene ning kus on ilma nende nõusolekuta kujutatud inimesi, kes näivad ütlevat või tegevat midagi, mida nad ei ole öelnud ega teinud** (nn süvavõltsing), peab **sobival, selgel, nähtaval viisil ja aegsasti** avalikustama, et sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud, **samuti füüsilise või juriidilise isiku nime, kes**

selle löi või seda manipuleeris. Avalikustamine tähendab sisu märgistamist viisil, millega antakse teada, et sisu ei ole ehtne, ning mis on sellise sisu saajale selgelt nähtav. Sisu märgistamisel võtavad kasutajad arvesse tehnika üldtunnustatud taset ning asjaomaseid harmoneeritud standardeid ja kirjeldusi.

Muudatusettepanek 487

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimest lõiku ei kohaldata siiski juhul, kui kasutamine on seadusega lubatud, et avastada, tõkestada ja uurida kuritegusid ja nende eest vastutusele võtta, või kui see on vajalik ELi põhiõiguste hartaga tagatud väljendusvabaduse ja kunsti ja teaduse vabaduse õiguse teostamiseks ning tingimusel, et kolmandate isikute õiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid.

Muudatusettepanek

3a. Lõiget 3 ei kohaldata juhul, kui teksti-, audio- või visuaalset sisu loova või manipuleeriva tehisintellektisüsteemi kasutamine on seadusega lubatud, kui see on vajalik ELi põhiõiguste hartaga tagatud väljendusvabaduse ja kunsti ja teaduse vabaduse õiguse teostamiseks ning tingimusel, et kolmandate isikute õiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid. Kui sisu moodustab osa ilmselgelt loomingulisest, satiirilisest, kunstilisest või väljamõeldud kinematograafilisest, videomängude visuaalmaterjalist ja samalaadsest teosest või programmist, piirduvad lõikes 3 sätestatud läbipaistvuskohustused sellise loodud või manipuleeritud sisu olemasolu avalikustamisega sobival, selgel ja nähtaval viisil, mis ei takista teose kuvamist ega kohaldatavate autoriõiguste avalikustamist, kui see on asjakohane. Samuti ei takista see õiguskaitseasutusi kasutamast tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud süvavõltsingute avastamiseks ning nende kasutamise seotud kuritegude ennetamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks.

Muudatusettepanek 488

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. *Lõigetes 1–3 osutatud teave esitatakse füüsilistele isikutele hiljemalt esimese suhtlemise või kokkupuute ajal. See on kättesaadav haavatavatele isikutele, näiteks puuetega inimestele või lastele, ning kui see on asjakohane ja vajalik, menetluste teel, mis võimaldavad kokku puutuva füüsilise isiku sekkumist või märgistamist, võttes arvesse tehnika üldtunnustatud taset ja asjaomaseid harmoneeritud standardeid ning ühtseid kirjeldusi.*

Muudatusettepanek 489

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. *Ühe või mitme liikmesriigi pädevate asutuste või Euroopa Andmekaitseinspektori loodud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade näol on tegemist kontrollitud keskkonnaga, mis hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist konkreetse kava kohaselt. See toimub pädevate asutuste otsese järelevalve ja juhendamise all, et oleks tagatud kooskõla käesoleva määruse nõuetega ja vajaduse korral muude testkeskkonnas jälgitavate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega.*

1. *Liikmesriigid loovad riigi tasandil vähemalt ühe tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonna, mis hakkab toimima hiljemalt käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeval. Selle testkeskkonna võib luua ka ühiselt koos ühe või mitme teise liikmesriigiga.*

Muudatusettepanek 490

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Samuti võib luua täiendavaid tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi piirkondlikul või kohalikul tasandil või ühiselt koos teiste liikmesriikidega.

Muudatusettepanek 491

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Komisjon ja Euroopa Andmekaitseinspektor võivad kas üksi, ühiselt või koostöös ühe või mitme liikmesriigiga luua ka tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi liidu tasandil.

Muudatusettepanek 492

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1c. Kõnealuseid keskkondi loovad asutused eraldavad käesoleva artikli tõhusaks ja kiireks täitmiseks piisavalt vahendeid.

Muudatusettepanek 493

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1d. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad tagavad kooskõlas artiklis 53a sätestatud kriteeriumidega kontrollitud keskkonna, mis soodustab innovatsiooni ja hõlbustab

tehisintellektisüsteemide arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist spetsiaalse kava kohaselt, milles on kokku leppinud võimalikud pakkujad ja sellist testkeskkonda loov asutus.

Muudatusettepanek 494

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1e. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade loomise eesmärk on aidata kaasa järgmiste eesmärkide saavutamisele:

a) pädevad asutused annavad tehisintellektisüsteemide võimalikele pakkujatele suuniseid, et saavutada vastavus käesolevale määrusele või vajaduse korral muudele kohaldatavatele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele;

b) võimalikud pakkujad võimaldavad ja hõlbustavad tehisintellektisüsteemidega seotud uuenduslike lahenduste testimist ja arendamist;

c) regulatiivne õppimine kontrollitud keskkonnas.

Muudatusettepanek 495

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 1 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1f. Kõnesolevaid keskkondi loovad asutused annavad testkeskkonnas suuniseid ja teevad järelevalvet, et teha kindlaks riskid eelkõige põhiõigustele, demokraatiale ja õigusriigile, tervisele ja

ohutusele ning keskkonnale, katsetada ja näidata tuvastatud riskide maandamise meetmeid ja nende tõhusust ning tagada vastavus käesoleva määruse ja vajaduse korral muude liidu ja liikmesriikide õigusaktide nõuetele.

Muudatusettepanek 496

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 1 f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1g. Kõnesolevad asutused annavad testkeskkonna võimalikele pakkujatele, kes töötavad välja suure riskiga tehisintellektisüsteeme, suuniseid ja nõuandeid selle kohta, kuidas täita käesolevas määruses sätestatud nõudeid, et tehisintellektisüsteemid võiksid testkeskkonnast väljuda eeldusel, et need vastavad käesoleva määruse erinõuetele, mida testkeskkonnas hinnati. Kui tehisintellektisüsteem vastab testkeskkonnast väljumisel nõuetele, eeldatakse, et see on kooskõlas käesoleva määrusega. Sellega seoses võtavad turujärelevalveasutused või teavitatud asutused vastavushindamismenetluste või turujärelevalvekontrollide raames arvesse testkeskkonda loova asutuse koostatud väljumisaruandeid.

Muudatusettepanek 497

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. *Liikmesriigid* tagavad, et niivõrd, kuiivõrd innovatiivsed tehisintellektisüsteemid on seotud isikuandmete töötlemisega või kuuluvad muul moel muude selliste riiklike asutuste

2. *Testkeskkondi loovad asutused* tagavad, et niivõrd, kuiivõrd innovatiivsed tehisintellektisüsteemid on seotud isikuandmete töötlemisega või kuuluvad muul moel muude selliste riiklike asutuste

või pädevate asutuste järelevalve alla, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu **andmetele**, on riiklikud andmekaitseasutused ja kõnealused muud riikide asutused seotud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnaga.

või pädevate asutuste järelevalve alla, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu **isikuandmetele**, on riiklikud andmekaitseasutused **või lõikes 1b osutatud juhtudel Euroopa Andmekaitseinspektor** ja kõnealused muud riikide asutused seotud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnaga **ning osalevad kõigi oma asjakohaste ülesannete ja volituste ulatuses nende aspektide järelevalves.**

Muudatusettepanek 498

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi. **Kui** selliste **süsteemide** arendamise ja testimise käigus **tehakse kindlaks oluline risk tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid** ja, kui see ei ole võimalik, **arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.**

Muudatusettepanek

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi, **sealhulgas ei piirkondlikul ega kohalikul tasandil.** Selliste **tehisintellektisüsteemide** arendamise ja testimise käigus **tuvastatud mis tahes olulised riskid põhiõigustele, demokraatialle ja õigusriigile, tervisele ja ohutusele või keskkonnale tuleb viivitamatult ja piisavalt leevendada. Pädevatel asutustel on õigus testimine ajutiselt või alaliselt peatada või testkeskkonnas osalemine peatada**, kui **tõhus leevendamine** ei ole võimalik, **ning teavitada sellisest otsusest tehisintellektiameit;**

Muudatusettepanek 499

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas **osalejad** vastutavad kohaldatavate liidu ja liikmesriikide

Muudatusettepanek

4. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas **osalevad võimalikud pakkujad** vastutavad kohaldatavate liidu ja

vastutust käsitlevate õigusaktide alusel igasuguse kahju eest, mida testkeskkonnas toimuvad eksperimendid võivad kolmandatele isikutele põhjustada.

liikmesriikide vastutust käsitlevate õigusaktide alusel igasuguse kahju eest, mida testkeskkonnas toimuvad eksperimendid võivad kolmandatele isikutele põhjustada. **Juhul kui võimalikud pakkujad järgivad lõikes 1c osutatud spetsiaalset plaani ja osalemise tingimusi ning järgivad heauskselt testkeskkonda loova asutuse antud juhiseid, ei kohalda kõnesolevad asutused siiski käesoleva rikkumise korral haldustrahve.**

Muudatusettepanek 500

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. **Liikmesriikide pädevad asutused, kes on loonud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad**, koordineerivad oma tegevust ja teevad koostööd **Euroopa tehisintellekti nõukojas. Nad esitavad nõukojale ja komisjonile igal aastal aruande nende kavade rakendamise kohta, kirjeldades muu hulgas süsteemiga seotud häid tavaid, saadud kogemusi ja soovitusi, ning, kui see on asjakohane, ka käesoleva määruse ja muude testkeskkonnas jälgitavate liidu õigusaktide kohaldamise kohta.**

Muudatusettepanek 501

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. **Testimiskeskonda loovad asutused** koordineerivad oma tegevust ja teevad koostööd **tehisintellektiameti raames.**

5a. **Testkeskkonda loovad asutused teavitavad tehisintellektiametit testkeskkonna loomisest ning võivad paluda tuge ja suuniseid. Tehisintellektiamet teeb kavandatavate ja olemasolevate testkeskkondade loetelu**

üldsusele kättesaadavaks ja ajakohastab seda, et soodustada regulatsiooni testkeskkondades tihedamat suhtlust ja riikidevahelist koostööd.

Muudatusettepanek 502

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b. Testkeskkondi loovad asutused esitavad aastaaruanded tehisintellektiametile ja komisjonile, välja arvatud juhul, kui komisjon on ainus testkeskkonda loov asutus, ühe aasta möödumisel testkeskkonna loomisest ja seejärel igal aastal kuni selle lõpetamise ja lõpparuandeni. Aruandes esitatakse teave testkeskkonna rakendamisel tehtud edusammude ja tulemuste kohta, sealhulgas heade tavade, intsidentide, saadud kogemuste ja soovitude kohta seoses nende ülesehituse ning asjakohasel juhul ka käesoleva määruse ja muude testkeskkonnas jälgitavate liidu õigusaktide kohaldamise ja võimaliku läbivaatamisega. Aastaaruanded või nende kokkuvõtted tehakse üldsusele internetis kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 503

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade töökord ja -tingimused, kaasa arvatud kõlblikuskriteeriumid ja taotluste esitamise, valiku-, osalemis- ja testkeskkonnast väljumise protseduurid ning osaliste õigused ja kohustused sätestatakse rakendusaktides. Need

6. Komisjon töötab välja ühtse ja sihtotstarbelise liidese, mis sisaldab kogu asjakohast teavet testkeskkondade kohta, koos ühtse kontaktpunktiga liidu tasandil, et suhelda regulatsiooni testkeskkondadega ja võimaldada sidusrühmadel esitada pädevatele

rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

asutustele päringuid ning küsida mittedividuvalid suuniseid tehisisintellektitehnoloogiaid sisaldavate uuenduslike toodete, teenuste ja ärimudelite nõuetele vastavuse kohta.

Komisjon kooskõlastab proaktiivselt oma tegevust riiklike, piirkondlike ja kohalike asutustega, kui see on asjakohane.

Muudatusettepanek 504

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 6 a (uus)
Artikkel 53 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Komisjonil on lõigete 1 ja 1a kohaldamisel täiendav roll, võimaldades liikmesriikidel tugineda oma oskusteabele ning teisalt pakkudes abi ning tehnilisi teadmisi ja vahendeid liikmesriikidele, kes vajavad regulatsiooni testkeskkondade loomise ja käitamise alast juhendamist.

Muudatusettepanek 505

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 a (uus)
Artikkel 53 a (uus) – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 53a

Tehisisintellekti regulatsiooni testkeskkondade töökord ja toimimine

1. Selleks et vältida killustatust kogu liidus, võtab komisjon tehisisintellektiametiga konsulteerides vastu delegeeritud õigusakti, milles kirjeldatakse üksikasjalikult tehisisintellekti regulatsiooni testkeskkondade loomise, arendamise, rakendamise, toimimise ja järelevalve korda, sealhulgas kõlblikuskriteeriumid ja testkeskkonna

taotluste esitamise, valimise, neis osalemise ja sealt väljumise korda ning osalejate õigused ja kohustused, tuginedes käesoleva artikli sätetele.

2. Komisjonil on õigus võtta artiklis 73 osutatud korra kohaselt vastu delegeeritud õigusakte hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest ning tagab, et

a) regulatsiooni testkeskkonnad on avatud kõigile võimalikele tehisintellektisüsteemi pakkujatele, kes vastavad kõlblikkus- ja valikukriteeriumidele. Regulatsiooni testkeskkonnale juurdepääsu kriteeriumid on läbipaistvad ja õiglased ning testkeskkonda loovad asutused teavitavad taotlejaid oma otsusest kolme kuu jooksul alates taotluse esitamisest;

b) regulatsiooni testkeskkonnad võimaldavad laialdast ja võrdset juurdepääsu ning vastavad osaleda soovijate nõudlusele;

c) VKEdel ja idufirmadel on tasuta juurdepääs tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondadele, ilma et see piiraks testkeskkonda loovate asutuste õigust võtta erakorraliste kulude eest õiglast ja proportsionaalset tasu;

d) regulatsiooni testkeskkonnad hõlbustavad tehisintellekti ökosüsteemi teiste asjaomaste osalejate, näiteks teavitatud asutuste ja standardiorganisatsioonide (VKEd, idufirmad, ettevõtted, novaatorid, testimis- ja eksperimenteerimisrajatised, teadus- ja katselaborid ja digitaalse innovatsiooni keskused, tippkeskused, üksikud teadlased) kaasamist, et võimaldada ja hõlbustada koostööd avaliku ja erasektoriga;

e) nad võimaldavad võimalikel pakkujatel täita kontrollitud keskkonnas käesoleva määruse kohaseid vastavushindamiskohustusi või kohaldada vabatahtlikult artiklis 69 nimetatud tavakoodekseid;

f) testkeskkonna taotlemise, valimise, selles osalemise ja sealt väljumise menetlused, protsessid ja haldusnõuded on lihtsad, kergesti mõistetavad ja selgelt edastatud, et hõlbustada piiratud õigus- ja haldussuutlikkusega VKEde ja idufirmade osalemist, ning need ühtlustatakse kogu liidus, et vältida killustatust ja tagada, et liikmesriigi, komisjoni või Euroopa Andmekaitseinspektori loodud regulatsiooni testkeskkonnas osalemist tunnustatakse vastastikku ja ühetaoliselt ning sellel on kogu liidus ühesugune õiguslik mõju;

g) tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas osamine piirdub ajavahemikuga, mis on projekti keerukuse ja ulatuse seisukohast asjakohane;

h) testkeskkonnad hõlbustavad selliste tööriistade ja taristu arendamist, mida kasutatakse testkeskkondade seisukohast oluliste tehisintellektisüsteemide mõõtmete (nt täpsus, stabiilsus ja küberturvalisus) testimiseks, võrdlemiseks, hindamiseks ja selgitamiseks, samuti riskide minimeerimiseks põhiõigustele, keskkonnale ning ühiskonnale laiemalt.

3. Testkeskkonnas osalevate võimalike pakkujate, eelkõige VKEde ja idufirmade jaoks hõlbustatakse juurdepääsu juurutamiseelsetele teenustele, nagu käesoleva määruse rakendamise suunised, muudele lisaväärtust andvatele teenustele, nagu abi standardimisdokumentide koostamisel ning sertifitseerimisel ja konsulteerimisel, ning muudele digitaalse ühtse turu algatustele, nagu testimis- ja eksperimenteerimisrajatised, digikeskused, tippkeskused ja ELi võrdlusanalüüsi võimalused.

Muudatusettepanek 506

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Isikuandmete täiendav töötlemine tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas teatavate tehisintellektisüsteemide arendamiseks avalikes huvides

Muudatusettepanek

Andmete täiendav töötlemine tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas teatavate tehisintellektisüsteemide arendamiseks avalikes huvides

Muudatusettepanek 507

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas **töödeldakse** mujal seaduslikult kogutud isikuandmeid testkeskkonnas teatavate **innovatiivsete** tehisintellektisüsteemide arendamiseks ja testimiseks **järgmistel tingimustel**:

Muudatusettepanek

1. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas **võib** mujal seaduslikult kogutud isikuandmeid **töödelda üksnes** testkeskkonnas teatavate tehisintellektisüsteemide arendamiseks ja testimiseks, **kui täidetud on kõik järgmised tingimused**:

Muudatusettepanek 508

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt a – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(a) innovatiivseid tehisintellektisüsteeme arendatakse selleks, et kaitsta olulisi avalikke huve ühes või mitmes järgmises valdkonnas:

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteeme arendatakse selleks, et kaitsta olulisi avalikke huve ühes või mitmes järgmises valdkonnas:

ii) avalik julgeolek ja rahvatervis, kaasa arvatud haiguste avastamine, diagnoosimine, ennetamine, tõrje ja ravi;

iii) keskkonna kvaliteedi kõrgetasemeline kaitse ja parandamine, elurikkuse kaitse, saaste ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine;

iiia) transpordisüsteemide, elutähtsa taristu ja võrkude ohutus ja vastupidavus.

Muudatusettepanek 509

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt a – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) süütegude tõkestamine, uurimine, avastamine või nende eest vastutusele võtmine või kriminaalkaristuste täitmisele pööramine, sealhulgas avalikku julgeolekut ähvardavate ohtude eest kaitsmine ja nende ennetamine, pädevate asutuste kontrolli all ja vastutusel. Töötlemine toimub liikmesriigi või liidu õiguse alusel;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 510

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) olemas on mõjusad seiremehhanismid, et teha kindlaks, kas testkeskkonnas toimuvate eksperimentide ajal võib tekkida riske seoses andmesubjektide **põhiõigustega**, ning reageerimismehhanism, mis võimaldab neid riske kiiresti leevendada ja vajaduse korral andmete töötlemise peatada;

Muudatusettepanek

c) olemas on mõjusad seiremehhanismid, et teha kindlaks, kas testkeskkonnas toimuvate eksperimentide ajal võib tekkida riske seoses **määruse (EL) 2016/679 artiklis 35 ning määruse (EL) 2018/1725 artiklis 35 osutatud** andmesubjektide **õiguste ja vabadustega**, ning reageerimismehhanism, mis võimaldab neid riske kiiresti leevendada ja vajaduse korral andmete töötlemise peatada;

Muudatusettepanek 511

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) testkeskkonnas töödeldavad isikuandmed paiknevad funktsionaalselt

Muudatusettepanek

d) testkeskkonnas töödeldavad isikuandmed paiknevad funktsionaalselt

eraldiseisvas, isoleeritud ja kaitstud andmetöötluskeskkonnas **osaliste** kontrolli all ning neile on juurdepääs ainult volitatud isikutel;

eraldiseisvas, isoleeritud ja kaitstud andmetöötluskeskkonnas **võimalike pakkujate** kontrolli all ning neile on juurdepääs ainult volitatud isikutel;

Muudatusettepanek 512

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 54 – lõige 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) isikuandmete töötlemine testkeskkonnas ei too kaasa andmesubjekte mõjutavaid meetmeid või otsuseid;

Muudatusettepanek

f) isikuandmete töötlemine testkeskkonnas ei too kaasa andmesubjekte mõjutavaid meetmeid või otsuseid **ega mõjuta nende isikuandmete kaitset käsitlevates liidu õigusaktides sätestatud õiguste kohaldamist**;

Muudatusettepanek 513

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 54 – lõige 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) testkeskkonnas töödeldud isikuandmed kustutatakse, kui osalemine testkeskkonnas lõpeb või isikuandmete säilitamisperiood saab läbi;

Muudatusettepanek

g) testkeskkonnas töödeldud isikuandmed **on kaitstud asjakohaste tehniliste ja korralduslike meetmetega ning** kustutatakse, kui osalemine testkeskkonnas lõpeb või isikuandmete säilitamisperiood saab läbi;

Muudatusettepanek 514

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 54 – lõige 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) isikuandmete testkeskkonnas töötlemise logisid hoitakse alles testkeskkonnas osalemise ajal **ja 1 aasta jooksul pärast selle lõppu üksnes selleks ja nii kaua kui on vajalik käesolevast**

Muudatusettepanek

h) isikuandmete testkeskkonnas töötlemise logisid hoitakse alles testkeskkonnas osalemise ajal;

*artiklist või muudest kohaldatavatest liidu
või liikmesriikide õigusaktidest tulenevate
aruande- ja dokumenteerimiskohustuste
täitmiseks;*

Muudatusettepanek 515

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt j**

Komisjoni ettepanek

(j) testkeskkonnas arendatud
tehisintellektiprojekti, selle eesmärkide ja
eeldatavate tulemuste lühiülevaade
avaldatakse pädevate asutuste veebisaidil.

Muudatusettepanek

j) testkeskkonnas arendatud
tehisintellektisüsteemi, selle eesmärkide,
hüpoteeside ja eeldatavate tulemuste
lühiülevaade avaldatakse pädevate asutuste
veebisaidil.

Muudatusettepanek 516

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 54a

***Tehisintellekti teadus- ja arendustegevuse
edendamine sotsiaalselt ja
keskkonnaalasel kasulike tulemuste
toetamiseks***

***1. Liikmesriigid edendavad selliste
tehisintellekti lahenduste teadus- ja
arendustegevust, mis toetavad sotsiaalselt
ja keskkonnaalasel kasulikke tulemusi,
sealhulgas tehisintellektil põhinevate
lahenduste väljatöötamist, et suurendada
puuetega inimeste juurdepääsu,
vähendada sotsiaal-majanduslikku
ebavõrdsust ning saavutada kestlikkuse ja
keskkonnaeesmärgid, tehes järgmist:***

***a) andes asjaomastele projektidele
eelisjuurdepääsu tehisintellekti
regulatsiooni testkeskkondadele, kui need
vastavad kõlblikkustingimustele;***

b) eraldades avaliku sektori vahendeid, sealhulgas asjakohastest ELi fondidest, tehisintellekti teadus- ja arendustegevuseks, et toetada sotsiaalselt ja keskkonnaalaselt kasulikke tulemusi;

c) korraldades konkreetseid teadlikkuse suurendamise kampaaniaid käesoleva määruse kohaldamise, sihtotstarbeliste rahaliste vahendite kättesaadavuse ja taotlemise korra kohta, mis on kohandatud nende projektide vajadustele;

d) luues vajaduse korral projektide raames suhtlemiseks spetsiaalsed juurdepääsetavad kanalid, sealhulgas testkeskkonnas, et anda suuniseid ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta.

Lükkmesrüügid toetavad kodanikuühiskonda ja sotsiaalseid sidusrühmi selliste projektide juhtimisel või neis osalemisel.

Muudatusettepanek 517

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Meetmed *väikepakkujate* ja *-kasutajate* kohta

Muudatusettepanek

Meetmed *VKEde, idufirmade* ja *kasutajate* kohta

Muudatusettepanek 518

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) annavad *väikepakkujatele* ja idufirmadele eelisjuurdepääsu tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnale, eeldusel et nad vastavad tingimustele;

Muudatusettepanek

a) annavad *liidus asutatud VKEdele* ja idufirmadele eelisjuurdepääsu tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnale, eeldusel et nad vastavad tingimustele;

Muudatusettepanek 519

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) korraldavad just **väikepakkujate** ja **-kasutajate** vajadustest lähtuvaid konkreetseid teadlikkuse suurendamise üritusi käesoleva määruse kohaldamise kohta;

Muudatusettepanek

b) korraldavad just **VKEde, idufirmade** ja **kasutajate** vajadustest lähtuvaid konkreetseid teadlikkuse suurendamise **ja paremate digioskuste arendamise** üritusi käesoleva määruse kohaldamise kohta;

Muudatusettepanek 520

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) kui see on asjakohane, siis loovad **spetsiaalse kanali väikepakkujate** ja **-kasutajate ning** muude **innovaatoritega** suhtlemiseks, et anda **juhiseid** ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta.

Muudatusettepanek

c) **kasutavad olemasolevaid spetsiaalseid kanaleid ja** kui see on asjakohane, siis loovad **uusi sihtotstarbelisi kanaleid VKEde, idufirmade, kasutajate** ja muude **novaatoritega** suhtlemiseks, et anda **suuniseid** ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta;

Muudatusettepanek 521

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) **edendavad VKEde ja muude asjaomaste sidusrühmade osalemist standardimise arendamise protsessis.**

Muudatusettepanek 522

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artikli 43 kohase vastavushindamise tasude kehtestamisel võetakse arvesse **väikepakkujate** erihuve ning vähendatakse neid tasusid proportsionaalselt, lähtudes **väikepakkujate** suurusest ja **туру suurusest**.

Muudatusettepanek

2. Artikli 43 kohase vastavushindamise tasude kehtestamisel võetakse arvesse **VKEde , idufirmade ja kasutajate** erihuve ning vähendatakse neid tasusid proportsionaalselt, lähtudes **arenguetapist, nende endi suurusest, turu suurusest ja turunõudlusest. Komisjon hindab korrapäraselt VKEde ja idufirmade sertifitseerimis- ja nõuete täitmisega seotud kulusid, sealhulgas VKEde, idufirmade ja kasutajatega läbipaistvalt konsulteerides, ning teeb koostööd liikmesriikidega, et neid kulusid võimaluse korral vähendada. Komisjon esitab järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule osana artikli 84 lõikes 2 sätestatud aruandest käesoleva määruse hindamise ja läbivaatamise kohta.**

Muudatusettepanek 523

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – 1. jagu – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pealkiri

1. JAGU: Euroopa tehisintellektiametit käsitlevad üldsätted

Muudatusettepanek 524

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa **tehisintellekti nõukoja** loomine

Euroopa **tehisintellektiameti** loomine

Muudatusettepanek 525

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 56 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Luuakse Euroopa **tehisintellekti nõukoda** (edaspidi „**nõukoda**“).

Muudatusettepanek

1. Luuakse Euroopa **tehisintellektiamet** (edaspidi „**tehisintellektiamet**“). **Tehisintellektiamet on liidu sõltumatu asutus. Tal on juriidilise isiku staatus.**

Muudatusettepanek 526

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 56 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. **Nõukoda annab komisjonile nõu ja abi, et:**

Muudatusettepanek

2. **Tehisintellektiametil on sekretariaat ning talle eraldatakse piisavalt rahalisi vahendeid ja töötajaid käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks.**

Muudatusettepanek 527

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 56 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Tehisintellektiameti asukoht on Brüsselis.

Muudatusettepanek 528

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 56 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 56a

Struktuur

Tehisintellektiameti haldus- ja juhtimisstruktuuri kuuluvad

- a) haldusnõukogu, selle esimees;*
- b) sekretariaat, mida juhib tegevdirektor;*
- c) nõuandev kogu.*

Muudatusettepanek 529

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 56b

Tehisintellektiameti ülesanded

Tehisintellektiamet täidab järgmisi ülesandeid:

- a) toetab ja nõustab liikmesriike, riiklikke järelevalveasutusi, komisjoni ja teisi liidu institutsioone, organeid ja asutusi ning teeb nendega koostööd käesoleva määruse rakendamisel;*
- b) jälgib ja tagab, et käesolevat määrust kohaldatakse tulemuslikult ja järjepidevalt, ilma et see piiraks riiklike järelevalveasutuste ülesannete täitmist;*
- c) aitab kaasa käesoleva määruse kohaldamise eest vastutavate riiklike järelevalveasutuste vahelisele koordineerimisele;*
- d) tegutseb vahendajana aruteludes tõsiste erimeelsuste üle, mis võivad pädevate asutuste vahel tekkida käesoleva määruse kohaldamisel;*
- e) koordineerib artikli 66a kohaseid ühiseid uurimisi;*
- f) aitab kaasa tõhusale koostööle kolmandate riikide pädevate asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonidega;*
- g) kogub ja jagab liikmesriikide eksperditeadmisi ja parimaid tavasid ning*

abistab liikmesriikide riiklikke järelevalveasutusi ja komisjoni käesoleva määruse rakendamiseks vajalike organisatsiooniliste ja tehniliste eksperditeadmiste väljatöötamisel, sealhulgas liidu ekspertide reservi loomise ja haldamise hõlbustamise kaudu;

h) vaatab omal algatusel või haldusnõukogu või komisjoni taotlusel läbi käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimused ning esitab arvamusi, soovitusi või kirjalikke seisukohti, sealhulgas seoses järgmisega:

i) tehnilised kirjeldused ja kehtivad standardid; ii) komisjoni suunised;

iii) tavakoodeksid ja nende kohaldamine tihedas koostöös tööstusharu ja muude asjaomaste sidusrühmadega;

iv) määruse võimalik läbivaatamine, delegeeritud õigusaktide koostamine ja käesoleva määruse võimalik ühtlustamine II lisas loetletud õigusaktidega;

v) suundumused, nagu Euroopa ülemaailmne konkurentsivõime tehisintellekti valdkonnas, tehisintellekti kasutuselevõtt liidus, digioskuste arendamine ja tehisintellektiga seotud esilekerkivad süsteemsed ohud;

vi) suunised selle kohta, kuidas käesolevat määrust kohaldatakse tehisintellekti väärtusahelate pidevalt areneva tüpologia suhtes, eelkõige suunised sellest tuleneva mõju kohta kõigi asjaomaste üksuste aruandekohustusele;

i) avaldab

i) aastaaruande, mis sisaldab hinnangut käesoleva määruse rakendamisele, ülevaadet artiklis 62 osutatud tõsiste intsidentide teadetest ja artiklis 60 osutatud andmebaasi toimimisest, ning

ii) soovitusi komisjonile keelatud tavade, III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide, artiklis 69 osutatud tavakoodeksite ja artiklis 4a sätestatud üldpõhimõtete kohaldamise

kohta;

j) abistab asutusi regulatsiooni testkeskkondade loomisel ja arendamisel ning hõlbustab regulatsiooni testkeskkondade koostööd;

k) korraldab kohtumisi liidu ametite ja juhtorganitega, kelle ülesanded on seotud tehisintellekti ja käesoleva määruse rakendamisega;

l) korraldab kord kvartalis nõuandva koguga konsultatsioone ja vajaduse korral avalikke konsultatsioone teiste sidusrühmadega ning avalikustab nende konsultatsioonide tulemused oma veebisaidil;

m) suurendab üldsuse teadlikkust ja arusaamist tehisintellektisüsteemide kasutamisega seotud kasust, riskidest, kaitsemeetmetest ja õigustest ning kohustest;

n) hõlbustab ühiste kriteeriumide väljatöötamist ning turuosaliste ja pädevate asutuste ühist arusaamist käesolevas määruses sätestatud asjakohastest mõistetest;

o) teeb järelevalvet alusmudelite üle ja korraldab korrapärase dialoogi pidamist alusmudelite arendajatega seoses nende nõuetele vastavusega ning tehisintellektisüsteemidega, mis selliseid tehisintellektimudeleid kasutavad;

p) annab tõlgendavaid suuniseid selle kohta, kuidas tehisintellekti käsitlevat õigusakti kohaldatakse tehisintellekti väärtusahelate pidevalt arenevale tüpoloogiale ja milline on sellest tulenev mõju kõigi asjaomaste üksuste vastutusele eri stsenaariumide puhul, mis põhinevad üldtunnustatud tehnika tasemel, sealhulgas nagu seda on kajastatud asjaomastes harmoneeritud standardites;

q) teeb spetsiaalset järelevalvet ja seiret ning institutsionaliseerib alusmudelite pakkujatega peetava korrapärase dialoogi, mida peetakse alusmudelite ja

selliseid tehisintellektimudeleid kasutavate tehisintellektisüsteemide käesoleva määruse artiklile 28b vastavuse, samuti sektori parimate isevalitsemise tavade teemal. Kõik sellised kohtumised on avatud riiklikele järelevalveasutustele, teavitatud asutustele ja turujärelevalveasutustele, kes võivad osaleda ja anda oma panuse;

r) koostab ja ajakohastab korrapäraselt suuniseid künniste kohta, mille alusel alusmudeli treenimine loetakse mahukaks treenimistsükliks, registreerib ja jälgib teadaolevaid mahukate treenimistsüklike juhtumeid ning esitab igal aastal aruande alusmudelite väljatöötamise, leviku ja kasutamise seisu kohta koos poliitikavalikutega alusmudelitega seotud riskide vähendamiseks ja nende pakutavate võimaluste kasutamiseks.

s) edendab tehisintellektialast pädevust vastavalt artiklile 4b.

Muudatusettepanek 530

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 56c

Aruandekohustus, sõltumatus ja läbipaistvus

1. Tehisintellektiamet

a) on vastutav Euroopa Parlamendi ja nõukogu ees vastavalt käesolevale määrusele;

b) tegutseb oma ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel sõltumatult ning

c) tagab oma tegevuse läbipaistvuse kõrge taseme ja kujundab selleks head haldustavad.

Tehisintellektiameti valduses olevate dokumentide suhtes kohaldatakse

määrust (EÜ) nr 1049/2001.

Muudatusettepanek 531

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel -57 a (uus) – 2. jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Pealkiri

2. JAGU. Haldusnõukogu

Muudatusettepanek 532

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel -57 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel -57a

Haldusnõukogu koosseis

1. Haldusnõukogu koosneb järgmistest liikmetest:

a) üks riikliku järelevalveasutuse esindaja igast liikmesriigist;

b) üks komisjoni esindaja;

c) üks Euroopa Andmekaitseinspektori esindaja;

d) üks Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) esindaja;

e) üks Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti (FRA) esindaja.

Igal riikliku järelevalveasutuse esindajal on üks hääl. Komisjoni, Euroopa Andmekaitseinspektori ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Ameti esindajatel ei ole hääleõigust. Igal liikmel on asendusliige. Haldusnõukogu liikmete ja asendusliikmete ametisse nimetamisel võetakse arvesse soolise tasakaalu vajalikkust. Haldusnõukogu liikmed ja nende asendusliikmed avalikustatakse.

2. Haldusnõukogu liikmetel ja asendusliikmetel ei tohi olla ühitamatuid ametikohustusi ega ärihuve üheski käesoleva määruse kohaldamisega seotud küsimuses.

3. Haldusnõukogu koosolekute pidamise ja hääletamise ning tegevdirektori ametisse nimetamise ja ametist vabastamise reeglid sätestatakse artikli - 57b punktis a osutatud töökorras.

Muudatusettepanek 533

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel -57 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel -57b

Haldusnõukogu ülesanded

1. Haldusnõukogu täidab järgmisi ülesandeid:

a) teeb tehisintellektiameti tegevust käsitlevaid strateegilisi otsuseid ja võtab oma töökorra vastu liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega;

b) kohaldab oma töökorda;

c) võtab vastu tehisintellektiameti ühtse programmdokumendi ja iga-aastase avaliku aruande ning edastab selle Euroopa Parlamendile, nõukogule, komisjonile ja kontrollikojale;

d) võtab vastu tehisintellektiameti eelarve;

e) nimetab ametisse tegevdirektori ja vajaduse korral pikendab tema ametiaega või tagandab ta ametist;

f) teeb otsuseid tehisintellektiameti sisestruktuuride loomise ja vajaduse korral tehisintellektiameti ülesannete täitmiseks vajalike sisestruktuuride muutmise kohta.

Muudatusettepanek 534

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel -57 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel -57c

Haldusnõukogu esimees

*1. Haldusnõukogu valib
lihthäälteenamusega oma hääleõiguslike
liikmete seast esimehe ja kaks
aseesimeest.*

*2. Esimehe ja aseesimeeste ametiaeg on
neli aastat. Esimehe ja aseesimeeste
ametiaega võib ühe korra pikendada.*

Muudatusettepanek 535

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – 3. jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõukoja ülesehitus

Sekretariaat

Muudatusettepanek 536

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*1. Nõukoda koosneb riiklikest
järelevalveasutustest, keda esindab
asutuse juht või samaväärne kõrge
ametnik, ning Euroopa
Andmekaitseinspektorist. Koosolekutele
võib kutsuda muid riiklikke asutusi, kui
arutlusel olevad küsimused on nende
jaoks olulised.*

*1. Sekretariaadi tegevust juhib
tegevdirektor. Tegevdirektor annab aru
haldusnõukogule. Ilma et see piiraks
haldusnõukogu ja liidu institutsioonide
pädevust, ei küsi tegevdirektor ega saa
juhiseid üheltki valitsuselt ega muult
organilt.*

Muudatusettepanek 537

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. *Nõukoda võtab oma töökorra vastu liikmete lihthälteenamusega pärast komisjoni nõusoleku saamist. Töökorras tuleb kirjeldada artiklis 58 loetletud nõukoja ülesannete täitmisega seotud tegevusalaseid aspekte. Nõukoda võib vastavalt vajadusele moodustada konkreetsete küsimuste uurimiseks alamrühmi.*

Muudatusettepanek

2. *Tegevdirektor osaleb kõigis tehisintellektiameti tegevusega seotud küsimustes toimuvatel kuulamistel ja annab tegevdirektori ülesannete täitmisest aru, kui Euroopa Parlament või nõukogu palub seda teha.*

Muudatusettepanek 538

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. *Nõukoja eesistuja on komisjon. Komisjon kutsub kokku koosolekud ja valmistab ette päevakorra vastavalt nõukoja käesolevast määrusest tulenevatele ülesannetele ja nõukoja töökorrale. Komisjon pakub nõukoja käesoleva määruse kohaseks tegevuseks haldus- ja analüütilist tuge.*

Muudatusettepanek

3. *Tegevdirektor esindab tehisintellektiametit, sealhulgas tehisintellektialase koostöö rahvusvahelistel foorumitel.*

Muudatusettepanek 539

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. *Nõukoda võib kutsuda koosolekutel osalema väliseksperte ja vaatelejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja*

Muudatusettepanek

4. *Sekretariaat pakub haldusnõukogule ja nõuandvale kogule analüütilist, halduslikku ja logistilist tuge, mis on vajalik tehisintellektiameti ülesannete täitmiseks, sealhulgas:*

nõuanderühmade vahel.

a) rakendab haldusnõukogu poolt vastu võetud otsuseid, programme ja meetmeid;

b) koostab igal aastal tehisintellektiameti ühtse programmdokumendi kavandi, eelarveprojekti, iga-aastase tegevusaruande, tehisintellektiameti arvamuste ja seisukohtade projektid ning esitab need haldusnõukogule;

c) koordineerib rahvusvaheliste foorumitega tehisintellektialast koostööd.

Muudatusettepanek 540

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – 4. jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõukoja ülesanded

Nõuandev kogu

Muudatusettepanek 541

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonile artikli 56 lõike 2 kohaselt nõu ja abi andes teeb nõukoda eelkõige järgmist:

Nõuandev kogu annab tehisintellektiametile sidusrühmade panuse käesoleva määrusega seotud küsimustes, eelkõige seoses artikli 56b punktis l sätestatud ülesannetega.

Muudatusettepanek 542

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 2 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuandva kogu liikmed esindavad tasakaalustatult valitud sidusrühmi, sealhulgas sektorit, idufirmasid, VKEsid,

kodanikuühiskonda, sotsiaalpartnereid ja akadeemilisi ringkondi. Nõuandva kogu liikmeskonna hulgas on tasakaalustatult esindatud ärihuvid ja ärivälised huvid ning ärihuvide kategoorias VKEde ja muude ettevõtjate huvid.

Muudatusettepanek 543

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 3 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Haldusnõukogu nimetab nõuandva kogu liikmed ametisse tehisintellektiameti kodukorras sätestatud valikumenetluse kohaselt, võttes arvesse läbipaistvuse vajadust ja kooskõlas lõikes 2 sätestatud kriteeriumitega.

Muudatusettepanek 544

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 4 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuandva kogu liikmete ametiaeg on kaks aastat, mida võib pikendada kuni neljaks aastaks.

Muudatusettepanek 545

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 5 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuandva kogu alalised liikmed on Euroopa Standardikomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee (CENELEC) ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite

Muudatusettepanek 546

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 6 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*Nõuandev kogu kehtestab oma töökorra.
Nõuandev kogu valib oma liikmete
hulgast vastavalt lõikes 2 sätestatud
kriteeriumidele kaks kaasesimeest.
Kaasesimeeste ametiaeg on kaks aastat ja
seda võib pikendada ühe korra.*

Muudatusettepanek 547

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 7 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*Nõuandev kogu peab koosolekuid
vähemalt neli korda aastas. Nõuandev
kogu võib kutsuda oma koosolekutele
eksperte ja muid sidusrühmi.
Tegevdirektor võib nõuandva kogu
koosolekutel osaleda ex officio.*

Muudatusettepanek 548

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 8 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*Nõuandev kogu võib oma lõikes 1
sätestatud rolli täitmisel koostada
arvamusi, soovitusi ja kirjalikke
seisukohti.*

Muudatusettepanek 549

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 9 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuandev kogu võib vastavalt vajadusele moodustada alalisi või ajutisi alarühmi, mille eesmärk on uurida käesoleva määruse eesmärkidega seotud konkreetseid küsimusi.

Muudatusettepanek 550

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 10 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuandev kogu koostab oma tegevuse kohta aastaaruande. Aastaaruanne tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Muudatusettepanek 551

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 a – 5. jagu – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Euroopa võrdlusanalüüsiastutused

Muudatusettepanek 552

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 58a

Võrdlusanalüüs

Artikli 15 lõikes 1a osutatud Euroopa võrdlusanalüüsiastutused ja tehisintellekti amet töötavad tihedas

koostöös rahvusvaheliste partneritega ühiselt välja kulutõhusad suunised ja suutlikkuse mõõta ja võrrelda tehisintellektisüsteemide ja tehisintellekti komponentide aspekte ning eelkõige alusmudeleid, mis on olulised käesoleva määruse järgimise ja täitmise tagamise seisukohast, tuginedes üldtunnustatud tehnika tasemele, sealhulgas asjaomastes harmoneeritud standardites kirjeldatud tasemele.

Muudatusettepanek 553

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Riikide pädevate asutuste määramine

Muudatusettepanek

Riiklike järelevalveasutuste määramine

Muudatusettepanek 554

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Iga liikmesriik **asutab või** määrab **riigi pädevad asutused, et tagada** käesoleva määruse **kohaldamine ja rakendamine. Riigi pädevad asutused** korraldatakse nii, et **kindlustada nende** tegevuse ja ülesannete objektiivsus ja erapooletus.

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik määrab **...[kolm kuud pärast** käesoleva määruse **jõustumise kuupäeva] ühe riikliku järelevalveasutuse, mis** korraldatakse nii, et **oleks tagatud tema** tegevuse ja ülesannete objektiivsus ja erapooletus.

Muudatusettepanek 555

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. **Iga liikmesriik määrab riigi pädevate asutuste hulka riikliku**

Muudatusettepanek

2. **Riiklik järelevalveasutus tagab** käesoleva määruse **kohaldamise ja**

järelevalveasutuse. Riiklik järelevalveasutus tegutseb teavitava asutuse ja turujärelevalveasutusena, välja arvatud juhul, kui liikmesriigil on korralduslikke või halduslikke põhjuseid määrata rohkem kui üks asutus.

rakendamise. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mis on seotud toodetega, mille suhtes kohaldatakse II lisas loetletud õigusakte, jätkavad haldusmenetluste juhtimist nende õigusaktide alusel määratud pädevad asutused. Kui juhtumi puhul on tegemist üksnes käesoleva määrusega hõlmatud aspektidega, on pädevad asutused siiski seotud käesoleva määruse alusel määratud riikliku järelevalveasutuse võetud meetmetega, mis puudutavad kõnealuseid aspekte. Riiklik järelevalveasutus tegutseb turujärelevalveasutusena.

Muudatusettepanek 556

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. Liikmesriigid *teavitavad komisjoni enda määratud asutusest või asutustest ja esitavad vajaduse korral põhjused, miks nad on määranud mitu asutust.*

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid *teevad [kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist] üldsusele kättesaadavaks ning edastavad tehisintellektiametile ja komisjonile oma riikliku järelevalveasutuse nime ja teabe selle kohta, kuidas temaga saab ühendust võtta. Riiklik järelevalveasutus tegutseb käesoleva määruse kohaldamisel ühtse kontaktpunktina ja peaks olema kättesaadav elektrooniliste sidevahendite kaudu.*

Muudatusettepanek 557

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et *riigi pädevatel asutustel* on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et *riiklikul järelevalveasutustel* on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete *tulemuslikuks* täitmiseks piisavad

peab **riigi pädevatele asutustele** olema pidevalt kättesaadav piisavalt töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, andmetest ja andmetöötlustest, põhiõigustest ja tervise ja ohutusega seotud riskidest ning teadmised kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

tehnilised, rahalised ja inimressursid ning **taristu**. Eeskätt peab **riiklikele järelevalveasutustele** olema pidevalt kättesaadav piisavalt töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, andmetest ja andmetöötlustest, **isikuandmete kaitsest, küberturvalisusest, konkurentsioigusest**, põhiõigustest ja tervise ja ohutusega seotud riskidest ning teadmised kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest. **Liikmesriigid hindavad ja vajaduse korral ajakohastavad igal aastal käesolevas lõikes osutatud pädevus- ja ressursinõudeid.**

Muudatusettepanek 558

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Riiklikud järelevalveasutused kasutavad oma volitusi ja täidavad kohustusi sõltumatult, erapooletult ja eelarvamuseeta. Riiklike järelevalveasutuste liikmed ei küsi ega saa oma käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmisel ja volituste kasutamisel juhiseid ühelteki teiselt organilt ning hoiduvad igasugusest tegevusest, mis on vastuolus nende täidetavate ülesannetega.

Muudatusettepanek 559

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Riiklikud järelevalveasutused täidavad küberturvalisuse miinimumnõudeid, mis on kehtestatud

avaliku halduse asutustele, keda loetakse elutähtsate teenuste operaatoriteks kooskõlas direktiiviga (EL) 2022/2555.

Muudatusettepanek 560

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4c. Riiklikud järelvalveasutused tegutsevad oma ülesannete täitmisel kooskõlas artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustustega.

Muudatusettepanek 561

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal aruande **riigi pädevate asutuste** rahaliste ja inimressursside seisu kohta, hinnates sealjuures nende piisavust. Komisjon edastab selle teabe **nõukojale** arutamiseks ja võimalikeks soovitusteks.

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal aruande **riikliku järelvalveasutuse** rahaliste ja inimressursside seisu kohta, hinnates sealjuures nende piisavust. Komisjon edastab selle teabe **tehisintellektiametile** arutamiseks ja võimalikeks soovitusteks.

Muudatusettepanek 562

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Komisjon hõlbustab riikide pädevate asutuste vahelist kogemuste vahetamist.

välja jäetud

Muudatusettepanek 563

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. **Riigi pädevad asutused** võivad anda juhiseid ja nõu käesoleva määruse rakendamise kohta, **sh väikepakkujatele**. Kui **riigi pädevad asutused** kavatsesid anda juhiseid ja nõu tehisintellektisüsteemi kohta valdkondades, mille suhtes kehtivad ka muud liidu õigusaktid, **konsulteritakse** vastavalt vajadusele nende liidu õigusaktide alusel pädevate riiklike asutustega. **Liikmesriigid võivad luua operaatoritega suhtlemiseks ka ühe keskse kontaktpunkti**.

Muudatusettepanek 564

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. Kui liidu institutsioonid, organid ja asutused kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, tegutseb nende järelevalve teostamisel pädeva asutusena Euroopa Andmekaitseinspektor.

Muudatusettepanek 565

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. **Riiklikud järelevalveasutused** võivad anda juhiseid ja nõu käesoleva määruse rakendamise kohta, **sealhulgas VKEdele ja idufirmadele, võttes arvesse tehisintellektiameti või komisjoni juhiseid ja nõuandeid**. Kui **riiklikud järelevalveasutused** kavatsesid anda juhiseid ja nõu tehisintellektisüsteemi kohta valdkondades, mille suhtes kehtivad ka muud liidu õigusaktid, **koostatakse suunised, konsulterides** vastavalt vajadusele nende liidu õigusaktide alusel pädevate riiklike asutustega.

Muudatusettepanek

8. Kui liidu institutsioonid, organid ja asutused kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, tegutseb nende järelevalve teostamisel **ja koordineerimisel** pädeva asutusena Euroopa Andmekaitseinspektor.

Artikkel 59a

Riiklike järelevalveasutuste vaheline koostöömehhanism juhtudel, mis hõlmavad kahte või enamat liikmesriiki
1. Iga riiklik järelevalveasutus täidab talle käesoleva määruse kohaselt antud

ülesandeid ja volitusi oma liikmesriigi territooriumil.

2. Kui juhtum hõlmab kahte või enamat riiklikku järelevalveasutust, loetakse juhtivaks riiklikuks järelevalveasutuseks selle liikmesriigi riiklik järelevalveasutus, kus rikkumine aset leidis.

3. Lõikes 2 osutatud juhtudel teevad asjaomased järelevalveasutused koostööd ja vahetavad aegsasti kogu asjakohast teavet. Riiklikud järelevalveasutused teevad koostööd konsensuse saavutamiseks.

Muudatusettepanek 566

**Ettepanek võtta vastu määrus
VII jaotis**

Komisjoni ettepanek

VII **ERALDISEISVATE** SUURE
RISKIGA
TEHISINTELLEKTISÜSTEEMIDE ELI
ANDMEBAAS

Muudatusettepanek

SUURE RISKIGA
TEHISINTELLEKTISÜSTEEMIDE ELI
ANDMEBAAS

Muudatusettepanek 567

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 60 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Eraldiseisvate suure riskiga
tehisintellektisüsteemide ELi andmebaas

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide ELi
andmebaas

Muudatusettepanek 568

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 60 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon loob koostöös

Muudatusettepanek

1. Komisjon loob koostöös

liikmesriikidega ELi andmebaasi, mis sisaldab **lõikes** 2 osutatud teavet artikli 6 lõikes 2 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, mis on registreeritud vastavalt artiklile 51, ning haldab seda.

Muudatusettepanek 569

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 60 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Pakkujad sisestavad VIII **lisa** loetletud andmed ELi andmebaasi.
Komisjon pakub neile tehnilist ja halduslikku toetust.

Muudatusettepanek 570

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 60 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 571

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 60 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. ELi andmebaasis sisalduv teave on üldsusele juurdepääsetav.

liikmesriikidega ELi **avaliku** andmebaasi, mis sisaldab **lõigetes 2 ja 2a** osutatud teavet artikli 6 lõikes 2 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, mis on registreeritud vastavalt artiklile 51, ning haldab seda.

Muudatusettepanek

2. Pakkujad sisestavad VIII **lisa A osas** loetletud andmed ELi andmebaasi.

Muudatusettepanek

2a. Juurutajad, kes on avaliku sektori asutused või liidu institutsioonid, organid või asutused või kes tegutsevad nende nimel, samuti juurutajad, kes on artikli 51 lõigetes 1a ja 1b osutatud ettevõtjad, sisestavad VIII lisa B osas loetletud andmed ELi andmebaasi.

Muudatusettepanek

3. ELi andmebaasis sisalduv teave on üldsusele **vabalt kättesaadav, kasutajasõbralik ja** juurdepääsetav, **kergesti navigeeritav ja masinloetav ning**

*sisaldab standarditud protokollil
põhinevaid struktureeritud
digitaalandmeid.*

Muudatusettepanek 572

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 60 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. ELi andmebaas sisaldab isikuandmeid ainult niivõrd, kuivõrd see on vajalik käesoleva määruse kohaseks teabe kogumiseks ja töötlemiseks. See teave hõlmab nende füüsiliste isikute nimesid ja kontaktandmeid, kes vastutavad süsteemi registreerimise eest ja on volitatud pakkujat *esindama*.

Muudatusettepanek

4. ELi andmebaas sisaldab isikuandmeid ainult niivõrd, kuivõrd see on vajalik käesoleva määruse kohaseks teabe kogumiseks ja töötlemiseks. See teave hõlmab nende füüsiliste isikute nimesid ja kontaktandmeid, kes vastutavad süsteemi registreerimise eest ja on volitatud *esindama* pakkujat *või juurutajat, kes on avaliku sektori asutus või liidu institutsioon, organ, või asutus või on nende nimel tegutsev juurutaja, kes on artikli 51 lõigetes 1a, b ja 1b osutatud ettevõtja*.

Muudatusettepanek 573

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 60 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. ELi andmebaasi vastutav töötleja on komisjon. Ühtlasi tagab komisjon pakkujatele piisava tehnilise ja haldusliku toetuse.

Muudatusettepanek

5. ELi andmebaasi vastutav töötleja on komisjon. Ühtlasi tagab komisjon pakkujatele *ja juurutajatele* piisava tehnilise ja haldusliku toetuse.

Andmebaas peab vastama direktiivi (EL) 2019/882 I lisas sätestatud juurdepääsetavuse nõuetele.

Muudatusettepanek 574

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 61 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Turustamisjärgse seire süsteem peab aktiivselt ja süstemaatiliselt koguma, dokumenteerima ja analüüsima **kasutajate** esitavaid või muudest allikatest kogutavaid asjakohaseid andmeid suure riskiga tehisintellektisüsteemide toimimise kohta kogu nende eluea jooksul ning võimaldama pakkujal hinnata, kas tehisintellektisüsteemid vastavad jätkuvalt III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

2. Turustamisjärgse seire süsteem peab aktiivselt ja süstemaatiliselt koguma, dokumenteerima ja analüüsima **juurutajate** esitavaid või muudest allikatest kogutavaid asjakohaseid andmeid suure riskiga tehisintellektisüsteemide toimimise kohta kogu nende eluea jooksul ning võimaldama pakkujal hinnata, kas tehisintellektisüsteemid vastavad jätkuvalt III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele. ***Asjakohasel juhul hõlmab turustamisjärgne seire koostoime analüüsi muude tehisintellektisüsteemide keskkonnaga, sealhulgas muude seadmete ja tarkvaraga, võttes arvesse õigusnorme, mida kohaldatakse sellistes valdkondades nagu andmekaitse, intellektuaalomandi õigused ja konkurentsioigus.***

Muudatusettepanek 575

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 61 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Turustamisjärgse seire süsteem peab põhinema turustamisjärgse seire kaval. Turustamisjärgse seire kava on IV lisa osutatud tehnilise dokumentatsiooni osa. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega nähakse ette üksikasjalikud sätted turustamisjärgse seire kava vormi ja kavas sisalduvate elementide loetelu kehtestamise kohta.

Muudatusettepanek

3. Turustamisjärgse seire süsteem peab põhinema turustamisjärgse seire kaval. Turustamisjärgse seire kava on IV lisa osutatud tehnilise dokumentatsiooni osa. Komisjon võtab vastu rakendusakti, millega nähakse ette üksikasjalikud sätted turustamisjärgse seire kava vormi ja kavas sisalduvate elementide loetelu kehtestamise kohta ***hiljemalt ... [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].***

Muudatusettepanek 576

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 62 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Tõsistest intsidentidest **ja tõrgetest** teatamine

Muudatusettepanek 577

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Liidu turule lastud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad teatavad igast kõnealuste süsteemide tõsisest intsidendist **või tõrkest**, mille puhul on tegu põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste rikkumisega, nende liikmesriikide **turujärelevalveasutustele**, kus intsident või rikkumine aset leidis.

Muudatusettepanek 578

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Teatamine peab toimuma **kohe** pärast seda, kui pakkuja on teinud kindlaks, et tehisintellektisüsteemi ja intsidendi **või tõrke** vahel on põhjuslik seos või et selline seos on põhjendatult tõenäoline, ning igal juhul hiljemalt **15 päeva** pärast seda, kui pakkuja sai tõsisest intsidendist **või tõrkest** teadlikuks.

Muudatusettepanek 579

Muudatusettepanek

Tõsistest intsidentidest teatamine

Muudatusettepanek

1. Liidu turule lastud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad **ja, kui juurutajad tuvastavad tõsise intsidendi, siis juurutajad** teatavad igast kõnealuste süsteemide tõsisest intsidendist, mille puhul on tegu põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste rikkumisega, nende liikmesriikide **riiklikele järelevalveasutustele**, kus intsident või rikkumine aset leidis.

Muudatusettepanek

Teatamine peab toimuma **põhjendamatu viivituse**ta pärast seda, kui pakkuja **või vajaduse korral juurutaja** on teinud kindlaks, et tehisintellektisüsteemi ja intsidendi vahel on põhjuslik seos või et selline seos on põhjendatult tõenäoline, ning igal juhul hiljemalt **72 tunni jooksul** pärast seda, kui pakkuja **või vajaduse korral juurutaja** sai tõsisest intsidendist teadlikuks.

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Tehisintellektisüsteemi ja tõsise intsidendi vahelise põhjusliku seose või sellise seose põhjendatud tõenäosuse kindlakstegemisel võtavad pakkujad artikli 21 kohaselt asjakohaseid parandusmeetmeid.

Muudatusettepanek 580

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kui **turujärelevalveasutus** saab teate selle kohta, et rikutud on põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaseid kohustusi, teatab ta sellest artikli 64 lõikes 3 osutatud riiklikele ametiasutustele või organitele. Komisjon töötab välja eraldi juhendi, et hõlbustada lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmist. Juhend antakse välja hiljemalt **12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.**

2. Kui **riiklik järelevalveasutus** saab teate selle kohta, et rikutud on põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaseid kohustusi, teatab ta sellest artikli 64 lõikes 3 osutatud riiklikele ametiasutustele või organitele. Komisjon töötab välja eraldi juhendi, et hõlbustada lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmist. Juhend antakse välja hiljemalt **[käesoleva määruse jõustumine] ja seda hinnatakse korrapäraselt**

Muudatusettepanek 581

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Riiklik järelevalveasutus võtab asjakohased meetmed seitsme päeva jooksul alates lõikes 1 osutatud teate kättesaamisest. Kui rikkumine leiab aset või võib tõenäoliselt aset leida teistes liikmesriikides, teavitab riiklik järelevalveasutus sellest tehisintellektiametit ja nende liikmesriikide asjaomaseid riiklikke

Muudatusettepanek 582

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. III *lisa punkti 5 alapunktis b* osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mille lasevad turule või võtavad kasutusele pakkujad, *kes on direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediitiasutused, ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mis on selliste seadmete turvakomponendid või mis on ise sellised seadmed, mille suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2017/745 ja määrust (EL) 2017/746, piirdatakse* tõsistest intsidentidest *või tõrgetest teatamisel selliste intsidentide ja tõrgetega, mille korral on tegemist põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste rikkumisega.*

Muudatusettepanek 583

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 584

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Muudatusettepanek

3. III *lisas* osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mille lasevad turule või võtavad kasutusele pakkujad, *kelle suhtes kohaldatakse liidu õigusakte, millega nähakse käesolevas määruses sätestatuga samaväärsed teatamiskohustused, läheb riiklikule järelevalveasutusele üle kohustus teatada* tõsistest intsidentidest, *mis kujutavad endast liidu õiguse kohaselt põhiõiguste rikkumist.*

Muudatusettepanek

3a. Riiklikud järelevalveasutused teavitavad tehisintellektiametit igal aastal tõsistest intsidentidest, millest on neile käesoleva artikli kohaselt teatatud.

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2019/1020. Käesoleva määruse tulemusliku täitmise tagamiseks:

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvate tehisintellektisüsteemide **ja alusmudelite** suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2019/1020. Käesoleva määruse tulemusliku täitmise tagamiseks:

Muudatusettepanek 585

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) tegutsevad riiklikud järelevalveasutused käesoleva määruse alusel turujärelevalveasutustena ning neil on samad volitused ja kohustused nagu määruse (EL) 2019/1020 kohastel turujärelevalveasutustel.

Muudatusettepanek 586

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Riiklik järelevalveasutus esitab komisjonile **regulaarselt aruandeid** asjakohaste turujärelevetoimingute tulemuste kohta. Riiklik järelevalveasutus esitab komisjonile ja asjaomastele riiklikele konkurentsiasutustele viivitamata kogu turujärelevetoimingute käigus kindlaks tehtud teabe, mis võib pakkuda huvi liidu konkurentsioiguse kohaldamise seisukohast.

2. Riiklik järelevalveasutus esitab komisjonile **ja tehisintellektiametile igal aastal aruande** asjakohaste turujärelevetoimingute tulemuste kohta. Riiklik järelevalveasutus esitab komisjonile ja asjaomastele riiklikele konkurentsiasutustele viivitamata kogu turujärelevetoimingute käigus kindlaks tehtud teabe, mis võib pakkuda huvi liidu konkurentsioiguse kohaldamise seisukohast.

Muudatusettepanek 587

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Käesoleva määruse tõhusa täitmise tagamiseks võivad riiklikud järelvalveasutused:

a) viia läbi suure riskiga tehisintellektisüsteemide etteteatamata kohapealseid ja kaugkontrolle;

b) hankida suure riskiga tehisintellektisüsteemidega seotud proove, sealhulgas kaugkontrollide abil, et teha tehisintellektisüsteemide pöördprojekteerimist ja hankida tõendeid nõuetele mittevastavuse tuvastamiseks.

Muudatusettepanek 588

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Tehisintellektisüsteemide puhul, **mis on loetletud III lisa punkti 1 alapunktis a (niivõrd, kuivõrd neid süsteeme kasutatakse õiguskaitse eesmärgil) ning punktides 6 ja 7,** määravad liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel turujärelevaasutuseks **kas** direktiivi (EL) 2016/680 **või määruse 2016/679** kohaselt pädeva andmekaitse järelvalveasutuse **või riigi pädeva asutuse, kes tegeleb selliste õiguskaitse-, rände- või varjupaigaasutuste tegevuse järelvalvega, kes võtavad selliseid süsteeme kasutusele või kasutavad neid.**

5. **Õiguskaitse eesmärgil kasutatavate** tehisintellektisüsteemide puhul määravad liikmesriigid käesoleva määruse kohaldamisel turujärelevaasutuseks direktiivi (EL) 2016/680 kohaselt pädeva andmekaitse järelvalveasutuse.

Muudatusettepanek 589

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 63 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

7. **Liikmesriigid hõlbustavad koordineerimist** käesoleva määruse alusel määratud **turujärelevalveasutuste ja** muude asjaomaste riiklike asutuste või **organite vahel**, kes teevad järelevalvet II lisas loetletud liidu **ühtlustamisõigusaktide** või **muude** III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide seisukohast **oluliste** liidu **õigusaktide** kohaldamise üle.

Muudatusettepanek 590

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **Turujärelevalveasutustele** antakse seoses **nende** tegevusega täielik juurdepääs pakkuja kasutatud treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikele, **muu hulgas rakendusliideste (APIde) või muude** sobivate **kaugjuurdepääsu võimaldavate** tehniliste vahendite ja tööriistade kaudu.

Muudatusettepanek 591

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui see on vajalik, et hinnata suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, ja põhjendatud taotluse alusel antakse **turujärelevalveasutustele** juurdepääs tehisintellektisüsteemi **lähtekoodile**.

Muudatusettepanek

7. Käesoleva määruse alusel määratud **riiklikud järelevalveasutused kooskõlastavad oma tegevust** muude asjaomaste riiklike asutuste või **organitega**, kes teevad järelevalvet II lisas loetletud liidu **ühtlustamisõiguse** või **muu** III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide seisukohast **olulise** liidu **õiguse** kohaldamise üle.

Muudatusettepanek

1. **Riiklikule järelevalveasutusele** antakse seoses **tema** tegevusega **ja tema põhjendatud taotluse alusel** täielik juurdepääs pakkuja **või vajaduse korral juurutaja** kasutatud treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikele, **mis on tema taotluse eesmärki silmas pidades asjakohased ja rangelt vajalikud**, sobivate tehniliste vahendite ja tööriistade kaudu.

Muudatusettepanek

2. Kui see on vajalik, et hinnata suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele **pärast seda, kui kõik muud mõistlikud viisid vastavuse kontrollimiseks, sealhulgas lõige 1, on ammendunud ja osutunud ebapiisavaks**, ja põhjendatud taotluse alusel antakse **riiklikule**

*järelevalveasutusele juurdepääs tehisintellektisüsteemi **treenimis- ja treenitud mudelitele, sealhulgas selle asjaomastele mudeli parameetritele. Kogu artikli 70 kohaselt saadud teavet käsitatakse konfidentsiaalse teabena ning selle suhtes kohaldatakse intellektuaalomandi ja ärisaladuste kaitset käsitlevaid kehtivaid liidu õigusakte ning see kustutatakse pärast teabe taotlemise aluseks oleva uurimise lõpetamist.***

Muudatusettepanek 592

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 64 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Lõiked 1 ja 2 ei piira asjaomase ettevõtja menetlusõigusi vastavalt määruse (EL) 2019/1020 artiklile 18.

Muudatusettepanek 593

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 64 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Riiklikel ametiasutustel või organitel, kes tegelevad põhiõiguste kaitse alastest liidu õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise järelevalve või tagamisega seoses III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamisega, on õigus taotleda mis tahes dokumentatsiooni, mis on loodud või mida hoitakse käesoleva määruse alusel, ja saada sellele juurdepääs, kui juurdepääs sellisele dokumentatsioonile on vajalik nende ülesannetest tulenevate kohustuste täitmiseks nende jurisdiktsiooni piires. Asjaomane avaliku sektori asutus või organ teatab igast sellisest taotlusest asjaomase liikmesriigi **turujärelevalveasutusele**.

3. Riiklikel ametiasutustel või organitel, kes tegelevad põhiõiguste kaitse alastest liidu õigusaktidest tulenevate kohustuste täitmise järelevalve või tagamisega seoses III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamisega, on õigus taotleda mis tahes dokumentatsiooni, mis on loodud või mida hoitakse käesoleva määruse alusel, ja saada sellele juurdepääs, kui juurdepääs sellisele dokumentatsioonile on vajalik nende ülesannetest tulenevate kohustuste täitmiseks nende jurisdiktsiooni piires. Asjaomane avaliku sektori asutus või organ teatab igast sellisest taotlusest asjaomase liikmesriigi **riiklikule järelevalveasutusele**.

Muudatusettepanek 594

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Hiljemalt kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist nimetab iga liikmesriik lõikes 3 osutatud ametiasutused või organid ning teeb nende loetelu riikliku järelevalveasutuse veebisaidil üldsusele kättesaadavaks. **Liikmesriigid** teavitavad loetelust komisjoni ja teisi **liikmesriike** ning ajakohastavad seda.

Muudatusettepanek

4. Hiljemalt kolm kuud pärast käesoleva määruse jõustumist nimetab iga liikmesriik lõikes 3 osutatud ametiasutused või organid ning teeb nende loetelu riikliku järelevalveasutuse veebisaidil üldsusele kättesaadavaks. **Riiklikud järelevalveasutused** teavitavad loetelust komisjoni, **tehisintellektiametit** ja **kõiki** teisi **riiklikke järelevalveasutusi** ning ajakohastavad seda. **Komisjon avaldab spetsiaalsel veebisaidil kõigi liikmesriikide poolt käesoleva artikli kohaselt määratud pädevate asutuste nimekirja.**

Muudatusettepanek 595

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 64 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Kui lõikes 3 osutatud dokumentatsioon ei ole piisav, et teha kindlaks, kas põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaseid kohustusi on rikutud, võib lõikes 3 osutatud ametiasutus või organ esitada **turujärelevalveasutusele** põhjendatud taotluse korraldada suure riskiga tehisintellektisüsteemi testimine tehniliste vahendite abil. **Turujärelevalveasutus** korraldab testimise mõistliku aja jooksul pärast taotluse esitamist tihedas koostöös taotluse esitanud ametiasutuse või organiga.

Muudatusettepanek

5. Kui lõikes 3 osutatud dokumentatsioon ei ole piisav, et teha kindlaks, kas põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaseid kohustusi on rikutud, võib lõikes 3 osutatud ametiasutus või organ esitada **riiklikule järelevalveasutusele** põhjendatud taotluse korraldada suure riskiga tehisintellektisüsteemi testimine tehniliste vahendite abil. **Riiklik järelevalveasutus** korraldab testimise mõistliku aja jooksul pärast taotluse esitamist tihedas koostöös taotluse esitanud ametiasutuse või organiga.

Muudatusettepanek 596

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 65 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Riski *tekitavat tehisintellektisüsteemi* käsitatakse määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 19 määratletud ohtliku tootena niivõrd, kui võrd tegemist on tervise või ohutuse või isikute põhiõiguste kaitsega seotud riskidega.

Muudatusettepanek

1. Riski *tekitava tehisintellektisüsteemina* käsitatakse tehisintellektisüsteemi, millel võib olla kahjulik mõju tervisele ja ohutusele, isikute põhiõigustele üldiselt, sealhulgas töökohal, tarbijakaitsel, keskkonnale, avalikule julgeolekule või demokraatialle või õigusriigile ja muudele avalikele huvidele, mis on kaitstud kohaldatavate liidu ühtlustamisõigusaktidega, määral, mis läheb kaugemale sellest, mida peetakse mõistlikuks ja vastuvõetavaks seoses asjaomase süsteemi sihtotstarbega, või selle tavapärastest ja põhjendatult eeldatavatest kasutustingimustest, sealhulgas selle kasutusajast ja vajadusel kasutuselevõtmis-, paigaldamis- ja hooldusnõuetest lähtuvalt.

Muudatusettepanek 597

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 65 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Kui liikmesriigi *turujärelevalveasutusel* on piisavalt põhjust uskuda, et tehisintellektisüsteem tekitab lõikes 1 osutatud riski, korraldab ta asjaomase tehisintellektisüsteemi hindamise, et selgitada välja, kas süsteem vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kohustustele. Kui esineb *põhiõiguste kaitsega* seotud risk, teavitab *turujärelevalveasutus* sellest ka artikli 64 lõikes 3 osutatud asjaomaseid riiklikke ametiasutusi või organeid. Asjaomased operaatorid teevad vastavalt vajadusele koostööd *turujärelevalveasutuste* ja muude artikli 64 lõikes 3 osutatud riiklike

Muudatusettepanek

2. Kui liikmesriigi *riiklikul järelevalveasutusel* on piisavalt põhjust uskuda, et tehisintellektisüsteem tekitab lõikes 1 osutatud riski, korraldab ta asjaomase tehisintellektisüsteemi hindamise, et selgitada välja, kas süsteem vastab käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kohustustele. Kui esineb *põhiõigustega* seotud risk, teavitab *riiklik järelevalveasutus* sellest *viivitamata* ka artikli 64 lõikes 3 osutatud asjaomaseid riiklikke ametiasutusi või organeid *ja teeb nendega täielikult koostööd. Kui on piisavalt põhjust arvata, et tehisintellektisüsteem kasutab ära haavatavate rühmade haavatavust või*

ametiasutuste või organitega.

rikub nende õigusi tahtlikult või tahtmatult, on riiklikul järelevalveasutusel kohustus uurida tehisintellektisüsteemi kavandamiseesmärke, sisendandmeid, mudelivalikut, rakendamist ja tulemusi.
Asjaomased operaatorid teevad vastavalt vajadusele koostööd ***riiklike järelevalveasutuste*** ja muude artikli 64 lõikes 3 osutatud riiklike ametiasutuste või organitega.

Muudatusettepanek 598

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui ***turujärelevalveasutus*** leiab nimetatud hindamise käigus, et tehisintellektisüsteem ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kohustustele, nõuab ta viivitamata, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud parandusmeetmed, et tehisintellektisüsteem nimetatud nõuetega vastavusse viia, turult kõrvaldada või tagasi nõuda mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.

Muudatusettepanek

Kui ***riiklik järelevalveasutus või, kui see on asjakohane, artikli 64 lõikes 3 osutatud riiklik ametiasutus*** leiab nimetatud hindamise käigus, et tehisintellektisüsteem ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele ja kohustustele, nõuab ta viivitamata, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud parandusmeetmed, et tehisintellektisüsteem nimetatud nõuetega vastavusse viia, turult kõrvaldada või tagasi nõuda mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele, ***ja igal juhul hiljemalt 15 tööpäeva jooksul või nagu on ette nähtud asjaomases kohaldatavas liidu ühtlustamisõiguses.***

Muudatusettepanek 599

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Turujärelevalveasutus teavitab sellest asjaomast teavitatud asutust. Teises lõigus osutatud meetmete suhtes kohaldatakse

Muudatusettepanek

Riiklik järelevalveasutus teavitab sellest asjaomast teavitatud asutust. Teises lõigus osutatud meetmete suhtes kohaldatakse

Muudatusettepanek 600

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui **turujärelevalveasutus** on seisukohal, et nõuetele mittevastavus ei piirdu üksnes tema liikmesriigi territooriumiga, teavitab ta komisjoni ja **teisi liikmesriike** hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist ta on operaatorilt nõudnud.

Muudatusettepanek

3. Kui **riiklik järelevalveasutus** on seisukohal, et nõuetele mittevastavus ei piirdu üksnes tema liikmesriigi territooriumiga, teavitab ta komisjoni, **tehisintellektiametit** ja **teiste liikmesriikide riiklikke järelevalveasutusi põhjendamatu viivitusega** hindamistulemustest ja meetmetest, mille võtmist ta on operaatorilt nõudnud.

Muudatusettepanek 601

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Kui tehisintellektisüsteemi operaator ei võta lõikes 2 osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtab **turujärelevalveasutus** kõik sobivad ajutised meetmed, et keelata või piirata tehisintellektisüsteemi kättesaadavaks tegemist oma siseriiklikul turul, **toode** turult kõrvaldada või tagasi nõuda. See asutus teavitab komisjoni ja **teisi liikmesriike** nimetatud meetmetest **viivitamata**.

Muudatusettepanek

5. Kui tehisintellektisüsteemi operaator ei võta lõikes 2 osutatud ajavahemiku jooksul piisavaid parandusmeetmeid, võtab **riiklik järelevalveasutus** kõik sobivad ajutised meetmed, et keelata või piirata tehisintellektisüsteemi kättesaadavaks tegemist **või kasutuselevõttu** oma siseriiklikul turul, **tehisintellektisüsteem** turult kõrvaldada või tagasi nõuda. See asutus teavitab **viivitamata** komisjoni, **tehisintellektiametit** ja **teiste liikmesriikide riiklikke järelevalveasutusi** nimetatud meetmetest.

Muudatusettepanek 602

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. Lõikes 5 osutatud teave sisaldab kõiki kättesaadavaid üksikasju, eelkõige nõuetele mittevastava tehisintellektisüsteemi identifitseerimiseks vajalikke andmeid, tehisintellektisüsteemi päritolu, väidetava mittevastavuse ja riski olemust, võetud riiklike meetmete olemust ja kestust ning asjaomase operaatori esitatud seisukohti.

Turujärelevalveasutused märgivad eelkõige ära, kas nõuetele mittevastavus on tingitud ühest või mitmest järgmisest asjaolust:

Muudatusettepanek 603

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 65 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemi mittevastavus **III jaotise 2. peatükis** sätestatud nõuetele;

Muudatusettepanek 604

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 65 – lõige 6 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 605

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 65 – lõige 6 – punkt b b (uus)

Muudatusettepanek

6. Lõikes 5 osutatud teave sisaldab kõiki kättesaadavaid üksikasju, eelkõige nõuetele mittevastava tehisintellektisüsteemi identifitseerimiseks vajalikke andmeid, tehisintellektisüsteemi päritolu **ja tarneahelat**, väidetava mittevastavuse ja riski olemust, võetud riiklike meetmete olemust ja kestust ning asjaomase operaatori esitatud seisukohti. **Riiklik järelevalveasutus märgib** eelkõige ära, kas nõuetele mittevastavus on tingitud ühest või mitmest järgmisest asjaolust:

Muudatusettepanek

a) **suure riskiga** tehisintellektisüsteemi mittevastavus **käesolevas määruses** sätestatud nõuetele;

Muudatusettepanek

ba) artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumine;

bb) mittevastavus artiklis 52 sätestatud tingimustele.

Muudatusettepanek 606

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Muude liikmesriikide kui menetluse algatanud liikmesriigi **turujärelevalveasutused** teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike viivitamata kõigist võetud meetmetest ja muust nende käsutuses olevast täiendavast teabest seoses asjaomase tehisintellektisüsteemi mittevastavusega ning, kui nad ei ole teadaantud riigisisese meetmega nõus, siis ka oma vastuväidetest.

Muudatusettepanek

7. Muude liikmesriikide kui menetluse algatanud liikmesriigi **riiklikud järelevalveasutused** teavitavad komisjoni, **tehisintellektiametit** ja teisi liikmesriike viivitamata kõigist võetud meetmetest ja muust nende käsutuses olevast täiendavast teabest seoses asjaomase tehisintellektisüsteemi mittevastavusega ning, kui nad ei ole teadaantud riigisisese meetmega nõus, siis ka oma vastuväidetest.

Muudatusettepanek 607

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Kui kolme kuu jooksul alates lõikes 5 osutatud teabe kättesaamisest ei ole **teised liikmesriigid** ega komisjon esitanud vastuväiteid liikmesriigi ajutise meetme suhtes, loetakse meede põhjendatuks. See ei piira asjaomase operaatori määruse (EL) 2019/1020 artikli 18 kohaseid menetlusõigusi.

Muudatusettepanek

8. Kui kolme kuu jooksul alates lõikes 5 osutatud teabe kättesaamisest ei ole **liikmesriigi riiklik järelevalveasutus** ega komisjon esitanud vastuväiteid **teise** liikmesriigi **riikliku järelevalveasutuse võetud** ajutise meetme suhtes, loetakse meede põhjendatuks. See ei piira asjaomase operaatori määruse (EL) 2019/1020 artikli 18 kohaseid menetlusõigusi. **Käesoleva lõike esimeses lauses osutatud ajavahemikku lühendatakse artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumise korral 30 päevani.**

Muudatusettepanek 608

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Kõigi liikmesriikide **turujärelevalveasutused** tagavad, et asjaomase **toote** suhtes võetakse viivitamata asjakohased piiravad meetmed, näiteks kõrvaldatakse **toode** liikmesriigi turult.

Muudatusettepanek

9. Kõigi liikmesriikide **riiklikud järelevalveasutused** tagavad, et asjaomase **tehisintellektisüsteemi** suhtes võetakse viivitamata asjakohased piiravad meetmed, näiteks kõrvaldatakse **tehisintellektisüsteem** liikmesriigi turult.

Muudatusettepanek 609

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 9 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

9a. Riiklikud järelevalveasutused esitavad tehisintellektiametile igal aastal aruande asjaomase aasta jooksul esinenud keelatud kasutusviiside kohta ja meetmete kohta, mis võeti käesoleva artikli kohaselt riskide kõrvaldamiseks või leevendamiseks.

Muudatusettepanek 610

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 66 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kui kolme kuu jooksul alates artikli 65 lõikes 5 osutatud teavituse kättesaamisest esitab **mõni liikmesriik** vastuväite teise **liikmesriigi** võetud meetme suhtes või kui komisjon leiab, et meede on liidu õigusega vastuolus, alustab komisjon viivitamata konsultatsioone asjaomase liikmesriigi ja operaatori või operaatoritega ning hindab riiklikku meedet. Selle hindamise tulemuste põhjal otsustab

1. Kui kolme kuu jooksul alates artikli 65 lõikes 5 osutatud teavituse kättesaamisest **või artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumise korral 30 päeva jooksul** esitab **mõne liikmesriigi riiklik järelevalveasutus** vastuväite teise **riikliku järelevalveasutuse** võetud meetme suhtes või kui komisjon leiab, et meede on liidu õigusega vastuolus, alustab komisjon viivitamata

komisjon **9 kuu** jooksul alates artikli 65 lõikes 5 osutatud teate saamisest, kas riiklik meede on põhjendatud või ei, ning teatab oma otsuse **asjaomasele liikmesriigile**.

konsultatsioone asjaomase liikmesriigi **riikliku järelevalveasutuse** ja operatori või operaatoritega ning hindab riiklikku meedet. Selle hindamise tulemuste põhjal otsustab komisjon **kolme kuu jooksul või artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumise korral 60 päeva** jooksul alates artikli 65 lõikes 5 osutatud teate saamisest, kas riiklik meede on põhjendatud või ei, ning teatab oma otsuse **asjaomase liikmesriigi riiklikule järelevalveasutusele**. **Komisjon teavitab kõnealusest otsusest ka teisi riiklikke järelevalveasutusi.**

Muudatusettepanek 611

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 66 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Kui riiklik meede loetakse põhjendatuks, **siis** võtavad kõik **liikmesriigid** vajalikud meetmed, et tagada mittevastava tehisintellektisüsteemi kõrvaldamine oma turgudelt, **ja** teavitavad sellest komisjoni. Kui riiklik meede loetakse põhjendamatuks, tunnistab **asjaomane liikmesriik** selle kehtetuks.

Muudatusettepanek

2. Kui riiklik meede loetakse põhjendatuks, võtavad kõik **käesoleva määruse alusel määratud riiklikud järelevalveasutused** vajalikud meetmed, et tagada mittevastava tehisintellektisüsteemi **viivitamatu** kõrvaldamine oma turgudelt, **ning** teavitavad sellest komisjoni **ja tehisintellektiametit**. Kui riiklik meede loetakse põhjendamatuks, tunnistab **asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus** selle kehtetuks.

Muudatusettepanek 612

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 66 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 66a

Ühisuurimised

Kui riiklikul järelevalveasutusel on põhjust kahtlustada, et käesoleva määruse

rikkumine, mille on toime pannud suure riskiga tehisintellektisüsteemi või alusmudeli pakkuja või juurutaja, kujutab endast liidu mõõtmega ulatuslikku rikkumist või mõjutab või tõenäoliselt mõjutab vähemalt 45 miljonit üksikisikut rohkem kui ühes liikmesriigis, teavitab see riiklik järelevalveasutus tehisintellektiametit ja võib taotleda, et selle liikmesriigi järelevalveasutused, kus selline rikkumine aset leidis, alustaksid ühisuurimist. Tehisintellektiamet tagab ühisuurimise keskse koordineerimise. Uurimisvolitused jäävad riiklike järelevalveasutuste pädevusse.

Muudatusettepanek 613

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 67 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui liikmesriigi **turujärelevalveasutus** leiab pärast artikli 65 kohast hindamist, et tehisintellektisüsteem, mis on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, põhjustab sellest hoolimata riski isikute tervisele või ohutusele, põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste täitmisele või avalike huvide kaitsmise muudele aspektidele, nõuab ta, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomane tehisintellektisüsteem ei põhjusta turule laskmise või kasutusele võtmise korral enam sellist riski, **kõrvaldaks asjaomase tehisintellektisüsteemi turult või nõuaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.**

Muudatusettepanek 614

Muudatusettepanek

1. Kui liikmesriigi **riiklik järelevalveasutus** leiab pärast **täielikus koostöös artikli 64 lõikes 3 osutatud asjaomase riikliku ametiasutusega tehtud** artikli 65 kohast hindamist, et tehisintellektisüsteem, mis on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, põhjustab sellest hoolimata **suurt** riski isikute tervisele või ohutusele, põhiõiguste **või keskkonna või demokraatia ja õigusriigi** kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste täitmisele või avalike huvide kaitsmise muudele aspektidele, nõuab ta, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomane tehisintellektisüsteem ei põhjusta turule laskmise või kasutusele võtmise korral enam sellist riski.

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 67 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Pakkuja või muud asjaomased operaatorid tagavad, et parandusmeetmed võetakse kõigi asjaomaste tehisintellektisüsteemide suhtes, mille nad on liidu turul kättesaadavaks teinud, lõikes 1 osutatud liikmesriigi **turujärelevalveasutuse** ettekirjutuse kohase tähtaja jooksul.

Muudatusettepanek 615

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 67 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 616

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 67 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. **Liikmesriik** teavitab sellest viivitamata komisjoni ja teisi **liikmesriike**. Teave peab sisaldama kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige asjaomase tehisintellektisüsteemi tuvastamiseks vajalikke andmeid, tehisintellektisüsteemi päritolu ja tarneahelat, kaasneva riski

Muudatusettepanek

2. Pakkuja või muud asjaomased operaatorid tagavad, et parandusmeetmed võetakse kõigi asjaomaste tehisintellektisüsteemide suhtes, mille nad on liidu turul kättesaadavaks teinud, lõikes 1 osutatud liikmesriigi **riikliku järelevalveasutuse** ettekirjutuse kohase tähtaja jooksul.

Muudatusettepanek

2a. Kui pakkuja või muud asjaomased operaatorid jätavad lõikes 2 osutatud parandusmeetmed võtmata ja tehisintellektisüsteem põhjustab jätkuvalt lõikes 1 osutatud riski, võib riiklik järelevalveasutus asjaomaselt operaatorilt nõuda tehisintellektisüsteemi turult kõrvaldamist või selle tagasi võtmist mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.

Muudatusettepanek

3. **Riiklik järelevalveasutus** teavitab sellest viivitamata komisjoni, **tehisintellektiametit** ja teisi **riiklikke järelevalveasutusi**. Teave peab sisaldama kõiki teadaolevaid üksikasju, eelkõige asjaomase tehisintellektisüsteemi tuvastamiseks vajalikke andmeid,

olemust ning liikmesriigi võetud meetmete olemust ja kestust.

tehisintellektisüsteemi päritolu ja tarneahelat, kaasneva riski olemust ning liikmesriigi võetud meetmete olemust ja kestust.

Muudatusettepanek 617

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 67 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Komisjon alustab viivitamata konsulteerimist **liikmesriikidega** ja asjaomas(t)e operaatori(te)ga ning hindab võetud riiklikke meetmeid. Nimetatud hinnangu tulemuste põhjal otsustab **komisjon**, kas meede on põhjendatud või mitte, ning teeb vajaduse korral ettepaneku sobivate meetmete kohta.

Muudatusettepanek

4. Komisjon alustab **tehisintellektiametiga konsulteerides** viivitamata konsulteerimist **asjaomaste riiklike järelevalveasutustega** ja asjaomas(t)e operaatori(te)ga ning hindab võetud riiklikke meetmeid. Nimetatud hinnangu tulemuste põhjal otsustab **tehisintellektiamet**, kas meede on põhjendatud või mitte, ning teeb vajaduse korral ettepaneku sobivate meetmete kohta.

Muudatusettepanek 618

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 67 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Komisjon **adresseerib** oma otsuse **liikmesriikidele**.

Muudatusettepanek

5. Komisjon **teeb** **tehisintellektiametiga konsulteerides** oma otsuse **viivitamata teatavaks asjaomaste liikmesriikide riiklikele järelevalveasutustele ja asjaomastele operaatoritele. Ta teavitab otsusest ka kõiki teisi riiklikke järelevalveasutusi.**

Muudatusettepanek 619

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 67 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. *Komisjon võtab vastu suunised, mis aitavad riiklikel pädevatel asutustel tuvastada ja vajaduse korral lahendada teistes tehisintellektisüsteemides tekkivaid sarnaseid probleeme.*

Muudatusettepanek 620

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Kui mõne liikmesriigi **turujärelevalveasutus** on avastanud ühe järgmistest asjaoludest, nõuab ta, et asjaomane pakkuja lõpetaks asjaomase mittevastavuse:

Muudatusettepanek

1. Kui mõne liikmesriigi **riiklik järelevalveasutus** on avastanud ühe järgmistest asjaoludest, nõuab ta, et asjaomane pakkuja lõpetaks asjaomase mittevastavuse:

Muudatusettepanek 621

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **vastavusmärgise** kinnitamisel ei ole järgitud artikli 49 nõudeid;

Muudatusettepanek

a) **CE-märgise** kinnitamisel ei ole järgitud artikli 49 nõudeid;

Muudatusettepanek 622

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **vastavusmärgist** ei ole kinnitatud;

Muudatusettepanek

b) **CE-märgist** ei ole kinnitatud;

Muudatusettepanek 623

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 1 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) tehniline dokumentatsioon ei ole kättesaadav;

Muudatusettepanek 624

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 1 – punkt e b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) ELi andmebaasi ei ole kannet tehtud;

Muudatusettepanek 625

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 1 – punkt e c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ec) asjakohasel juhul ei ole määratud volitatud esindajat.

Muudatusettepanek 626

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab **asjaomane liikmesriik** kõik vajalikud meetmed tehisintellektisüsteemi turul kättesaadavaks tegemise piiramiseks või keelamiseks või tagab selle tagasinõudmise või kõrvaldamise turult.

2. Kui lõikes 1 osutatud mittevastavust ei kõrvaldata, võtab **asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus** kõik vajalikud ja **proportsionaalsed** meetmed tehisintellektisüsteemi turul kättesaadavaks tegemise piiramiseks või keelamiseks või tagab selle **viivitamatu** tagasinõudmise või kõrvaldamise turult. **Asjaomase liikmesriigi riiklik järelevalveasutus**

*teavitab mittevastavusest ja võetud
meetmetest viivitamata
tehisintellektiameiti.*

Muudatusettepanek 627

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 – 3 a. peatükk (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Õiguskaitsevahendid

Muudatusettepanek 628

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 68a

Õigus esitada kaebus riiklikule järelevalveasutusele

**1. Ilma et see piiraks muude halduslike
või õiguskaitsevahendite kohaldamist, on
igal füüsilisel isikul või füüsiliste isikute
rühmal õigus esitada kaebus riiklikule
järelevalveasutusele, eriti liikmesriigis,
kus on tema alaline elukoht, töökoht või
väidetava rikkumise koht, kui ta on
seisukohal, et teda puudutav
tehisintellektisüsteem rikub käesolevat
määrust.**

**2. Riiklik järelevalveasutus, kellele kaebus
esitatakse, teavitab kaebuse esitajat
kaebuse menetlemise käigust ja
tulemusest, sealhulgas artikli 78 kohasest
õiguskaitsevahendi kasutamise
võimalusest.**

Muudatusettepanek 629

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 b (uus)**

Artikkel 68b

***Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile
riikliku järelevalveasutuse vastu***

1. Ilma et see piiraks muude halduslike või kohtuväliste õiguskaitsevahendite kohaldamist, on igal füüsilisel või juriidilisel isikul õigus kasutada tõhusat õiguskaitsevahendit riikliku järelevalveasutuse õiguslikult siduva otsuse vastu, mis teda puudutab.

2. Ilma et see piiraks muude haldus- või kohtuväliste õiguskaitsevahendite kasutamist, on igal füüsilisel või juriidilisel isikul õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, kui artikli 59 kohaselt pädev riiklik järelevalveasutus ei menetle kaebust või ei teavita andmesubjekti kolme kuu jooksul artikli 68a kohaselt esitatud kaebuse menetlemise käigust või tulemustest.

3. Riikliku järelevalveasutuse vastu algatatakse menetlus selle liikmesriigi kohtus, kus riiklik järelevalveasutus asub.

4. Kui menetlus algatatakse järelevalveasutuse otsuse vastu, millele eelnes liidu kaitsemeetmete menetluse raames komisjoni arvamus või otsus, edastab järelevalveasutus selle arvamuse või otsuse kohtule.

Muudatusettepanek 630

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 c (uus)**

Artikkel 68c

Õigus üksikotsuste tegemise selgitusele

1. Igal mõjutatud isikul, kelle suhtes kohaldatakse otsust, mille juurutaja on teinud suure riskiga

tehisintellektisüsteemi väljundi põhjal ja millel on õiguslikud tagajärjed või mis mõjutab teda samamoodi märkimisväärselt viisil, mis tema arvates kahjustab tema tervist, ohutust, põhiõigusi, sotsiaal-majanduslikku heaolu või mis tahes muid käesolevas määruses sätestatud kohustustest tulenevaid õigusi, on õigus nõuda juurutajalt artikli 13 lõike 1 kohast selget ja sisulist selgitust tehisintellektisüsteemi rolli kohta otsustusmenetluses, tehtud otsuse peamiste parameetrite ja seotud sisendandmete kohta.

2. Lõiget 1 ei kohaldata selliste tehisintellektisüsteemide kasutamise suhtes, mille puhul on liidu või liikmesriigi õiguses ette nähtud lõike 1 kohase kohustuse erandid või piirangud, kui need erandid või piirangud austavad põhiõiguste ja -vabaduste olemust ning on demokraatlikus ühiskonnas vajalik ja proportsionaalne meede.

3. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira määruse 2016/679 artiklite 13, 14, 15 ja 22 kohaldamist.

Muudatusettepanek 631

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 68d

Direktiivi (EL) 2020/1828 muutmise

*Euroopa Parlamendi ja nõukogu
direktiivi (EL) 2020/1828^{1a} I lissasse
lisatakse järgmine punkt:*

*„67a) Euroopa Parlamendi ja nõukogu
määrus xxxx/xxxx [millega sätestatakse
tehisintellekti käsitlevad harmoneeritud
eeskirjad (tehisintellekti käsitlev õigusakt)
ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte
(ELT L ...)]“.*

*1^a Euroopa Parlamendi ja nõukogu
25. novembri 2020. aasta direktiiv (EL)
2020/1828, mis käsitleb tarbijate
kollektiivsete huvide kaitsmise
esindushagisid ja millega tunnistatakse
kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ (ELT
L 409, 4.12.2020, lk 1).*

Muudatusettepanek 632

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 68 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 68e

*Rikkumisest teatamine ja rikkumisest
teatajate kaitse*

*Käesoleva määruse nõuete rikkumisest
teatamise ja sellistest rikkumisest teatajate
kaitse suhtes kohaldatakse
Euroopa Parlamendi ja nõukogu
direktiivi (EL) 2019/1937.*

Muudatusettepanek 633

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjon ja liikmesriigid edendavad ja hõlbustavad selliste **käitumisjuhendite** koostamist, mille eesmärk on soodustada III jaotise

2. peatükis sätestatud nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemid, toetudes tehnilistele kirjeldustele ja lahendustele, mille abil saab otstarbekalt tagada selliste nõuete täitmise, arvestades nende süsteemide sihtotstarvet.

1. Komisjon, **tehisintellektiamet** ja liikmesriigid edendavad ja hõlbustavad selliste **tavakoodeksite** koostamist, **sealhulgas juhul, kui need on koostatud selleks, et näidata, kuidas tehisintellektisüsteemid järgivad artiklis 4a sätestatud põhimõtteid ja neid saab seega pidada usaldusväärseks**, mille eesmärk on soodustada III jaotise

2. peatükis sätestatud nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemid, toetudes

tehnilistele kirjeldustele ja lahendustele, mille abil saab otstarbekalt tagada selliste nõuete täitmise, arvestades nende süsteemide sihtotstarvet.

Muudatusettepanek 634

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ***Komisjon ja nõukoda edendavad ja hõlbustavad selliste käitumisjuhendite koostamist, mille eesmärk on soodustada selliste nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on seotud näiteks keskkonnasäästlikkusega, puuetega inimestele juurdepääsetavusega, sidusrühmade osalemisega tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises ning arendusmeeskondade mitmekesisusega, lähtudes selgetest eesmärkidest ja põhilistest tulemusnäitajatest, millega mõõta kirjeldatud eesmärkide saavutamist.***

Muudatusettepanek

2. ***Tavakoodeksites, mille eesmärk on soodustada usaldusväärsete tehisintellektisüsteemide aluseks olevate põhimõtete vabatahtlikku järgimist, tuleb eelkõige***

a) seada eesmärgiks nende töötajate ja tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamise tegelevate muude isikute seas piisav tehisintellektipädevuse tase, et neid põhimõtteid järgida;

b) hinnata, mis ulatuses võivad nende tehisintellektisüsteemid mõjutada haavatavaid isikuid või isikute rühmi, sealhulgas lapsi, eakaid, rändajaid ja puuetega inimesi, või kas selliste isikute või isikute rühmade juurdepääsu suurendamiseks või muul viisil toetamiseks oleks võimalik võtta meetmeid;

c) kaaluda, kuidas nende tehisintellektisüsteemide kasutamine võib mõjutada või suurendada mitmekesisust, soolist tasakaalu ja võrdsust;

d) võtta arvesse, kas nende tehisintellektisüsteeme saab kasutada

viisil, mis võib otseselt või kaudselt vähesel või suurel määral suurendada olemasolevat kallutatust või ebavõrdsust;

e) arutleda mitmekesiste arendusmeeskondade omamise vajaduse ja asjakohasuse üle süsteemide kaasava disaini tagamiseks;

f) kaalutleda põhjalikult, kas nende süsteemidel võib olla negatiivne ühiskondlik mõju, eelkõige seoses poliitiliste institutsioonide ja demokraatlike protsessidega;

g) hinnata, kuidas tehisintellektisüsteemid saavad aidata kaasa keskkonnasäästlikkusele ning eelkõige Euroopa rohelisest kokkuleppest ja Euroopa digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsioonist tulenevatele liidu kohustustele.

Muudatusettepanek 635

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. ***Käitumisjuhendeid*** võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi ***ning*** nende esindusorganisatsioone. ***Käitumisjuhendid*** võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi.

Muudatusettepanek 636

Muudatusettepanek

3. ***Tavakoodekseid*** võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi, ***sealhulgas teadlasi ja*** nende esindusorganisatsioone, ***eelkõige ametiühinguid ja tarbijaorganisatsioone.*** ***Tavakoodeksid*** võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi. ***Tavakoodeksid vastu võtavad pakkujad määravad vähemalt ühe füüsilise isiku, kes vastutab sisejärelvalve eest.***

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. **Käitumisjuhendite** koostamist edendades ja hõlbustades võtavad komisjon ja **nõukoda** arvesse **väikepakkujate** ja idufirmade erihuve ja vajadusi.

Muudatusettepanek

4. **Tavakoodeksite** koostamist edendades ja hõlbustades võtavad komisjon ja **tehisintellektiamet** arvesse **VKEde** ja idufirmade erihuve ja vajadusi.

Muudatusettepanek 637

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 70 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Käesoleva määruse kohaldamises osalevad riigi pädevad asutused ja teavitatud asutused austavad oma ülesannete täitmisel ja tegevuse käigus saadud teabe ja andmete konfidentsiaalsust, et kaitsta eeskätt järgmist:

Muudatusettepanek

1. Käesoleva määruse kohaldamises osalevad **komisjon**, riigi pädevad asutused ja teavitatud asutused, **tehisintellektiamet ja iga muu füüsiline või juriidiline isik** austavad oma ülesannete täitmisel ja tegevuse käigus saadud teabe ja andmete konfidentsiaalsust, et kaitsta eeskätt järgmist:

Muudatusettepanek 638

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 70 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) intellektuaalomandiõigused ning füüsilise või juriidilise isiku konfidentsiaalne äriteave või ärisaladused, kaasa arvatud lähtekood, välja arvatud juhtudel, millele on viidatud direktiivi 2016/943 (milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset) artiklis 5;

Muudatusettepanek

a) intellektuaalomandiõigused ning füüsilise või juriidilise isiku konfidentsiaalne äriteave või ärisaladused **vastavalt direktiivide 2004/48/EÜ ja 2016/943/EÜ sätetele**, kaasa arvatud lähtekood, välja arvatud juhtudel, millele on viidatud direktiivi 2016/943 (milles käsitletakse avalikustamata oskusteabe ja äriteabe (ärisaladuste) ebaseadusliku omandamise, kasutamise ja avalikustamise vastast kaitset) artiklis 5;

Muudatusettepanek 639

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 70 – lõige 1 – punkt b a (uus)
Artikkel 70 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) avaliku ja riigi julgeolekuga seotud huvid;

Muudatusettepanek 640

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 70 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Vastavalt lõikele 1 käesoleva määruse kohaldamises osalevad asutused viivad avalikustamiseks nõutavate andmete hulga miinimumini, nii et nõutakse ainult andmeid, mis on tajutavat ohtu arvestades ja selle ohu hindamiseks rangelt vajalikud. Nad kustutavad andmed kohe, kui neid ei ole nende nõudmise eesmärgil enam vaja. Nad kehtestavad piisavad ja tõhusad küberturvalisuse, tehnilised ja korralduslikud meetmed, et kaitsta oma ülesannete ja tegevuse käigus saadud teabe ja andmete turvalisust ning konfidentsiaalsust.

Muudatusettepanek 641

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 70 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Ilma et see piiraks ***lõike*** 1 kohaldamist, ei avaldata riikide pädevate asutuste ning riikide pädevate asutuste ja komisjoni vahel konfidentsiaalselt vahetatud teavet ilma, et oleks eelnevalt

2. Ilma et see piiraks ***lõigete 1 ja 1a*** kohaldamist, ei avaldata riikide pädevate asutuste ning riikide pädevate asutuste ja komisjoni vahel konfidentsiaalselt vahetatud teavet ilma, et oleks eelnevalt

konsulteeritud riigi **pädevad** asutusega, kust teave pärit on, ja **kasutajaga**, kui III lisa punktides 1, 6 ja 7 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteeme kasutavad õiguskaitse-, rände- või varjupaigaasutused ja kui selline avaldamine seaks ohtu avaliku **ja** riigi **julgeolekuga seotud huvid**.

konsulteeritud riigi **pädeva** asutusega, kust teave pärit on, ja **juurutajaga**, kui III lisa punktides 1, 6 ja 7 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteeme kasutavad õiguskaitse-, rände- või varjupaigaasutused ja kui selline avaldamine seaks ohtu avaliku **või** riigi **julgeoleku**.

Muudatusettepanek 642

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 70 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Lõiked 1 ja 2 ei mõjuta komisjoni, liikmesriikide ja teavitatud asutuste õigusi ja kohustusi vahetada teavet ja edastada hoiatusi ega asjaosaliste kohustusi anda teavet liikmesriikide kriminaalõiguse kohaselt.

Muudatusettepanek

3. Lõiked 1, **1a** ja 2 ei mõjuta komisjoni, liikmesriikide ja teavitatud asutuste õigusi ja kohustusi vahetada teavet ja edastada hoiatusi ega asjaosaliste kohustusi anda teavet liikmesriikide kriminaalõiguse kohaselt.

Muudatusettepanek 643

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 70 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Komisjon ja liikmesriigid võivad vajaduse korral vahetada konfidentsiaalset teavet nende kolmandate riikide reguleerivate asutustega, kellega nad on sõlminud kahe- või mitmepoolsed konfidentsiaalsuse kokkulepped, mis tagavad konfidentsiaalsuse piisava taseme.

Muudatusettepanek

4. Komisjon ja liikmesriigid võivad **range** vajaduse korral **ning kooskõlas rahvusvaheliste ja kaubanduslepingute asjaomaste sätetega** vahetada konfidentsiaalset teavet nende kolmandate riikide reguleerivate asutustega, kellega nad on sõlminud kahe- või mitmepoolsed konfidentsiaalsuse kokkulepped, mis tagavad konfidentsiaalsuse piisava taseme.

Muudatusettepanek 644

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 71 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Karistused *ja trahvid*

Muudatusettepanek

Karistused

Muudatusettepanek 645

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad kooskõlas käesolevas määruses sätestatud tingimustega õigusnormid karistuste, **kaasa arvatud haldustrahvide** kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende nõuetekohane ja mõjus rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Neis tuleb **eriti** arvesse võtta **väikepakkujate** ja idufirmade huve ja nende majanduslikku elujõulisust.

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad kooskõlas käesolevas määruses sätestatud tingimustega õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral **mis tahes operaatori poolt**, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende nõuetekohane ja mõjus rakendamine **ning kooskõla suunistega, mille vastavalt artiklile 82b kehtestavad komisjon ja tehisintellektiamet**. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Neis tuleb arvesse võtta **VKEde** ja idufirmade huve ja nende majanduslikku elujõulisust.

Muudatusettepanek 646

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad **teda** viivitamata nende hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni **ja tehisintellektiameiti** nimetatud normidest ja meetmetest **hiljemalt [12 kuud pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** ning teavitavad **neid** viivitamata nende hilisematest muudatustest.

Muudatusettepanek 647

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. *Järgmiste rikkumiste* korral kohaldatakse haldustrahvi kuni **30 000 000** eurot või, kui rikkuja on ettevõtte, kuni **6 %** tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem:

Muudatusettepanek

3. *Artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumise* korral kohaldatakse haldustrahvi kuni **40 000 000** eurot või, kui rikkuja on ettevõtte, kuni **7 %** tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem:

Muudatusettepanek 648

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) *artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumine;*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 649

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) *tehisintellektisüsteemi mittevastavus artiklis 10 sätestatud nõuetele.*

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 650

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. *Kui tehisintellektisüsteem ei vasta artiklites 10 ja 13 sätestatud nõuetele, kohaldatakse haldustrahvi kuni 20 000 000 eurot või, kui rikkuja on*

ettevõtte, kuni 4 % tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem.

Muudatusettepanek 651

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 71 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui tehisintellektisüsteem ei vasta ükskõik millisele käesolevast määrusest tulenevale nõudele või kohustusele, välja arvatud need, mis on sätestatud artiklites 5 ja 10, kohaldatakse haldustrahvi kuni **20 000 000** eurot või, kui rikkuja on ettevõtte, kuni **4 %** tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem.

Muudatusettepanek

4. Kui tehisintellektisüsteem **või alusmudel** ei vasta ükskõik millisele käesolevast määrusest tulenevale nõudele või kohustusele, välja arvatud need, mis on sätestatud artiklites 5, 10 ja 13, kohaldatakse haldustrahvi kuni **10 000 000** eurot või, kui rikkuja on ettevõtte, kuni **2 %** tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem.

Muudatusettepanek 652

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 71 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Kui teavitatud asutustele ja riigi pädevatele asutustele on taotluse peale esitatud vale, ebatäielikku või eksitavat teavet, kohaldatakse haldustrahve kuni **10 000 000** eurot või, kui rikkuja on ettevõtte, kuni **2 %** tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem.

Muudatusettepanek

5. Kui teavitatud asutustele ja riigi pädevatele asutustele on taotluse peale esitatud vale, ebatäielikku või eksitavat teavet, kohaldatakse haldustrahve kuni **5 000 000** eurot või, kui rikkuja on ettevõtte, kuni **1 %** tema eelmise majandusaasta ülemaailmsest kogukäibest olenevalt sellest, kumb on suurem.

Muudatusettepanek 653

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 71 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. Kui otsustatakse igal konkreetsel juhul kohaldatava haldustrahvi suuruse üle, võetakse arvesse iga konkreetse olukorra kõiki asjaomaseid asjaolusid ning pööratakse asjakohast tähelepanu järgmisele:

Muudatusettepanek

6. ***Lisaks mitterahalistele meetmetele, nagu korraldused või hoiatused, või nende asemel võib määrata trahve.*** Kui otsustatakse igal konkreetsel juhul kohaldatava haldustrahvi suuruse üle, võetakse arvesse iga konkreetse olukorra kõiki asjaomaseid asjaolusid ning pööratakse asjakohast tähelepanu järgmisele:

Muudatusettepanek 654

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) rikkumise olemus, raskusaste ja kestus ning selle tagajärjed;

Muudatusettepanek

a) rikkumise olemus, raskusaste ja kestus ning selle tagajärjed, ***võttes arvesse tehisintellektisüsteemi eesmärki ning vajaduse korral mõjutatud isikute arvu ja neile tekitatud kahju suurust,***

Muudatusettepanek 655

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) kas muud ***turujärelevalveasutused*** on juba kohaldanud sama operaatori suhtes sama rikkumise eest haldustrahve;

Muudatusettepanek

b) kas ***ühe või mitme liikmesriigi*** muud ***riiklikud järelevalveasutused*** on juba kohaldanud sama operaatori suhtes sama rikkumise eest haldustrahve;

Muudatusettepanek 656

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) rikkumise toime pannud operaatori suurus ja **туруosa**.

Muudatusettepanek

c) rikkumise toime pannud operaatori suurus ja **aastakäive**;

Muudatusettepanek 657

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) operaatori võetud meetmed mõjutatud isikutele tekitatud kahju leevendamiseks;

Muudatusettepanek 658

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) kas rikkumine pandi toime tahtlikult või hooletusest;

Muudatusettepanek 659

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cc) mil määral tehakse koostööd riikide pädevate asutustega rikkumise heastamiseks ja rikkumise võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks;

Muudatusettepanek 660

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cd) operaatori vastutuse suurus, võttes arvesse tema rakendatud tehnilisi ja korralduslikke meetmeid;

Muudatusettepanek 661

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ce) millisel viisil said riigi pädevad asutused rikkumisest teada, eelkõige kas operaator teatas rikkumisest ja millises ulatuses ta seda tegi;

Muudatusettepanek 662

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cf) kinnitatud tavakoodeksite järgimine või kinnitatud sertifitseerimismehhanismide rakendamine;

Muudatusettepanek 663

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cg) kõik asjakohased operaatori varasemad rikkumised;

Muudatusettepanek 664

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 6 – punkt c h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ch) juhtumi asjaoludest tulenevad mis tahes muud raskendavad või kergendavad tegurid.

Muudatusettepanek 665

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Iga liikmesriik kehtestab õigusnormid **selle kohta, kas ja millisel määral võib haldustrahve määrata** selles liikmesriigis asutatud avaliku sektori asutustele ja organitele.

7. Iga liikmesriik kehtestab õigusnormid **haldustrahvide määramise kohta** selles liikmesriigis asutatud avaliku sektori asutustele ja organitele.

Muudatusettepanek 666

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a. Käesolevas artiklis osutatud karistuste ega nendega seotud kohtukulude ja kahju hüvitamise nõuete suhtes ei tohi kohaldada pakkujate ja turustajate, importijate, juurutajate või muude kolmandate isikute vahel sõlmitud lepingulisi tingimusi ega muud liiki kulude jagamise kokkuleppeid.

Muudatusettepanek 667

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8b. *Riiklikud järelevalveasutused annavad kooskõlas käesoleva artikliga igal aastal tehisintellektiametile aru trahvidest, mille nad on kõnealusel aastal määranud.*

Muudatusettepanek 668

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 71 – lõige 8 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8c. *Kui pädevad asutused kasutavad käesoleva artikli kohaseid volitusi, kohaldatakse vastavalt liidu ja siseriiklikule õigusele asjakohaseid menetluslikke tagatise, sealhulgas õiguskaitsevahendeid ja nõuetekohast menetlust.*

Muudatusettepanek 669

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) rikkumise olemus, raskusaste ja kestus ning selle tagajärjed;

a) rikkumise olemus, raskusaste ja kestus ning selle tagajärjed, **võttes arvesse tehisintellektisüsteemi eesmärki ning mõjutatud isikute arvu ja neile tekitatud kahju suurust ning võimalikku asjaomast varasemat rikkumist;**

Muudatusettepanek 670

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) liidu institutsiooni, asutuse või organi poolt võetud meetmed mõjutatud isikutele tekitatud kahju leevendamiseks;

Muudatusettepanek 671

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt a b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ab) liidu institutsiooni, asutuse või organi vastutuse suurus, võttes arvesse tema rakendatud tehnilisi ja korralduslikke meetmeid;

Muudatusettepanek 672

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) Euroopa Andmekaitseinspektoriga rikkumise heastamiseks ja rikkumise võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks **tehtav** koostöö, kaasa arvatud Euroopa Andmekaitseinspektori poolt varem asjaomase liidu institutsiooni, asutuse või organi suhtes samas küsimuses määratud meetmete järgimine:

b) Euroopa Andmekaitseinspektoriga rikkumise heastamiseks ja rikkumise võimaliku kahjuliku mõju leevendamiseks **tehtava** koostöö **määr**, kaasa arvatud Euroopa Andmekaitseinspektori poolt varem asjaomase liidu institutsiooni, asutuse või organi suhtes samas küsimuses määratud meetmete järgimine:

Muudatusettepanek 673

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt c a (uus)
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) millisel viisil sai Euroopa Andmekaitseinspektor rikkumisest teada,

eelkõige kas liidu institutsioon või organ teatas rikkumisest ja millises ulatuses ta seda tegi;

Muudatusettepanek 674

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt c b (uus)
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) organi aastaeelarve;

Muudatusettepanek 675

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. *Järgmiste rikkumiste* korral kohaldatakse haldustrahve kuni **500 000** eurot:

2. *Artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumise* korral kohaldatakse haldustrahve kuni **1 500 000** eurot.

Muudatusettepanek 676

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) artiklis 5 osutatud tehisintellekti kasutusviiside keelu rikkumine;

välja jäetud

Muudatusettepanek 677

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Kui tehisintellektisüsteem ei vasta

*artiklis 10 sätestatud nõuetele,
kohaldatakse haldustrahvi kuni
1 000 000 eurot.*

Muudatusettepanek 678

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 72 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kui tehisintellektisüsteem ei vasta ükskõik millisele käesolevast määrusest tulenevale nõudele või kohustusele, välja arvatud need, mis on sätestatud artiklites 5 ja 10, kohaldatakse haldustrahvi kuni **250 000** eurot.

Muudatusettepanek

3. Kui tehisintellektisüsteem ei vasta ükskõik millisele käesolevast määrusest tulenevale nõudele või kohustusele, välja arvatud need, mis on sätestatud artiklites 5 ja 10, kohaldatakse haldustrahvi kuni **750 000** eurot.

Muudatusettepanek 679

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 72 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Käesoleva artikli alusel määratud trahvidega kogutud summad **kantakse** liidu üldeelarvesse.

Muudatusettepanek

6. Käesoleva artikli alusel määratud trahvidega kogutud summad **laekuvad** liidu üldeelarvesse. **Trahvid ei tohi mõjutada trahvi saanud liidu institutsiooni, organi või asutuse tõhusat toimimist.**

Muudatusettepanek 680

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 72 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Euroopa Andmekaitseinspektor teavitab tehisintellektiametit igal aastal trahvidest, mille ta on käesoleva artikli kohaselt määranud.

Muudatusettepanek 681

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 73 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artiklis 4, artikli 7 lõikes 1, artikli 11 lõikes 3, artikli 43 lõigetes 5 ja 6 ning artikli 48 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **määramata ajaks** alates [käesoleva määruse jõustumise kuupäev].

Muudatusettepanek

2. Artiklis 4, artikli 7 lõikes 1, artikli 11 lõikes 3, artikli 43 lõigetes 5 ja 6 ning artikli 48 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **viieks aastaks** alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev]. **Komisjon koostab volituste delegeerimise kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.**

Muudatusettepanek 682

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 73 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon asjaomaste institutsioonide, tehisintellektiameti, nõuandva kogu ja muude asjaomaste sidusrühmadega kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega.

Kui komisjon otsustab koostada delegeeritud õigusakti eelnõu, teavitab ta sellest Euroopa Parlamenti. See teade ei kohusta komisjoni asjaomast õigusakti vastu võtma.

Muudatusettepanek 683

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 81 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 81a

Määruse (EL) 2019/1020 muutmise

Määrust (EL) 2019/1020 muudetakse järgmiselt.

Artikli 14 lõikesse 4 lisatakse järgmine punkt:

„l) õigus rakendada käesolevas artiklis sätestatud volitusi vajaduse korral ilma füüsilise kohaloluta.“

Muudatusettepanek 684

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 82 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 82a

Parem õigusloome

Arvestades artiklite 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81 ja 82 muudatusettepanekute kohaseid käesolevast määrusest tulenevaid nõudeid, viib komisjon läbi analüüsi ja konsulteerib asjaomaste sidusrühmadega, et teha kindlaks võimalikud lüngad ning kattumised kehtivate valdkondlike õigusaktide ja käesoleva määruse sätete vahel.

Muudatusettepanek 685

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 82 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 82b

**Komisjoni suunised käesoleva määruse
rakendamise kohta**

1. Komisjon töötab tehisintellektiametiga konsulteerides välja suunised käesoleva määruse praktilise rakendamise kohta, eriti järgmise kohta:

a) artiklites 8–15 ja artiklites 28–28b osutatud nõuete kohaldamine;

b) artiklis 5 osutatud keelatud kasutusviisid;

c) oluliste muudatustega seotud sätete praktiline rakendamine;

d) praktilised asjaolud, mille puhul III lisas osutatud tehisintellektisüsteemi väljund kujutaks endast olulist riski füüsiliste isikute tervisele, ohutusele või põhiõigustele, nagu on osutatud artikli 6 lõikes 2, sealhulgas III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidega seotud näited;

e) artiklis 52 sätestatud läbipaistvuskohustuste praktiline rakendamine;

f) artiklis 69 osutatud ELi tavakoodeksite väljatöötamine;

g) käesoleva määruse seos muude asjakohaste liidu õigusaktidega, sealhulgas nende täitmise tagamise järjepidevus;

h) artikli 12, artikli 28b (alusmudelite keskkonnamõju kohta) ja IV lisa punkti 3b praktiline rakendamine, eelkõige pidades silmas mõõtmis- ja logimismeetodeid, et võimaldada süsteemide keskkonnamõju, sealhulgas CO₂ jalajälje ja energiatõhususe arvutusi ja aruandlust käesolevas määruses sisalduvate kohustuste täitmiseks, võttes arvesse tehnika tasemele vastavaid meetodeid ja mastaabisäästu.

Kõnealuste suuniste väljaandmisel pöörab komisjon erilist tähelepanu VKEde, sealhulgas idufirmade, kohalike ametiasutuste ja selliste sektorite

vajadustele, mida käesolev määrus kõige tõenäolisemalt mõjutab.

2. Liikmesriikide või tehisintellektiameti taotlusel või omal algatusel ajakohastab komisjon juba vastu võetud suuniseid, kui seda peetakse vajalikuks.

Muudatusettepanek 686

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 83 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. **Käesolevat määrust ei kohaldata** tehisintellektisüsteemide **suhtes**, mis on selliste IX lisas loetletud õigusaktidega loodud suuremahuliste IT-süsteemide komponendid, mis on turule lastud või kasutusele võetud enne **[12 kuud pärast artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäeva, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama]**, välja arvatud juhul, kui nende õigusaktide asendamise või muutmise tulemusena tehakse oluline muudatus asjaomase tehisintellektisüsteemi või asjaomaste tehisintellektisüsteemide projektis või sihtotstarbes.

Muudatusettepanek 687

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 83 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kui see on asjakohane, võetakse käesolevas määruses sätestatud nõudeid arvesse, kui hinnatakse IX lisas loetletud õigusaktidega loodud suuremahulisi IT-süsteeme neis õigusaktides sätestatud korra kohaselt.

Muudatusettepanek

1. **Nende** tehisintellektisüsteemide **operaatorid**, mis on selliste IX lisas loetletud õigusaktidega loodud suuremahuliste IT-süsteemide komponendid, mis on turule lastud või kasutusele võetud enne ... **[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]**, võtavad hiljemalt ... **[4 aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]** vajalikud meetmed, et järgida käesolevas määruses sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek

Käesolevas määruses sätestatud nõudeid **võetakse** arvesse, kui hinnatakse IX lisas loetletud õigusaktidega loodud suuremahulisi IT-süsteeme neis õigusaktides sätestatud korra kohaselt **ning kui need õigusaktid asendatakse või neid muudetakse**.

Muudatusettepanek 688

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 83 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesolevat määrust kohaldatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes, välja arvatud lõikes 1 osutatud süsteemide suhtes, mis on turule lastud või kasutusele võetud enne [artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäev, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama], ainult juhul, kui pärast nimetatud kuupäeva **muudetakse oluliselt nende projekti või sihtotstarvet.**

Muudatusettepanek

2. Käesolevat määrust kohaldatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemide **operaatorite** suhtes, välja arvatud lõikes 1 osutatud süsteemide suhtes, mis on turule lastud või kasutusele võetud enne [artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäev, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama], ainult juhul, kui pärast nimetatud kuupäeva **tehakse artikli 3 lõike 23 määratluse kohaselt olulisi muudatusi. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mis on mõeldud kasutamiseks ametiasutustele, võtavad selliste süsteemide pakkujad ja juurutajad käesoleva määruse nõuete täitmiseks vajalikud meetmed [kaks aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].**

Muudatusettepanek 689

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon **annab** pärast käesoleva määruse jõustumist kord aastas hinnangu sellele, kas III lisas esitatud loetelu **on vaja muuta.**

Muudatusettepanek

1. **Pärast tehisintellektiametiga konsulteerimist annab komisjon tehisintellektiameti soovitusel põhjal** pärast käesoleva määruse jõustumist kord aastas hinnangu sellele, kas **on vaja muuta** III lisas esitatud loetelu, **sealhulgas laiendada olemasolevaid valdkondade pealkirju või lisada sellesse lisasse uusi valdkondade pealkirju,**
artiklis 5 esitatud keelatud tehisintellekti kasutusviiside loetelu ja nende tehisintellektisüsteemide loetelu, mille puhul on vaja täiendavaid läbipaistvusmeetmeid vastavalt artiklile 52.

Komisjon esitab selle hindamise tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek 690

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt [*kolm* aastat pärast artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäeva, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama,] ning pärast seda iga *nelja* aasta järel aruande käesoleva määruse hindamise ja läbivaatamise kohta. Aruanded avalikustatakse.

Muudatusettepanek

2. Komisjon esitab *koos tehisintellektiametiga* Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt ... [*kaks* aastat pärast artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäeva, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama,] ning pärast seda iga *kahe* aasta järel aruande käesoleva määruse hindamise ja läbivaatamise kohta. Aruanded avalikustatakse.

Muudatusettepanek 691

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) riigi pädevate asutuste rahaliste ja inimressursside olukord, et nad saaksid tulemuslikult täita neile käesoleva määruse alusel määratud ülesandeid;

Muudatusettepanek

a) riigi pädevate asutuste rahaliste, *tehniliste* ja inimressursside olukord, et nad saaksid tulemuslikult täita neile käesoleva määruse alusel määratud ülesandeid;

Muudatusettepanek 692

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) tehisintellekti puudutavate ühtlustatud standardite ja ühtsete kirjelduste väljatöötamise tase;

Muudatusettepanek 693

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**bb) kogu liidus
tehisintellektisüsteemide uurimisse,
arendamisse ja rakendamisse tehtavate
investeeringute tase;**

Muudatusettepanek 694

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**bc) Euroopa koondatud
tehisintellektisektori konkurentsivõime
võrrelduna tehisintellektisektoritega
kolmandates riikides;**

Muudatusettepanek 695

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**bd) määruse mõju ressursi- ja
energiakasutusele ning jäätmetekkele ja
muu keskkonnamõju;**

Muudatusettepanek 696

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**be) tehisintellekti käsitleva kooskõlastatud
kava rakendamine, võttes arvesse
liikmesriikide edusammude erinevat taset**

*ja tehes kindlaks tehisintellekti
innovatsiooni takistavad tegurid;*

Muudatusettepanek 697

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*bf) tehisintellektisüsteemide ja
alusmudelite kestlikkusega seotud
erinõuete ajakohastamine, tuginedes IV
lisas ja artiklis 28b sätestatud aruandlus-
ja dokumenteerimismõudele;*

Muudatusettepanek 698

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*bg) alusmudeleid reguleeriv
õiguskord;*

Muudatusettepanek 699

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 – punkt b h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*bh) ebaõiglaste lepingutingimuste loetelu
artiklis 28a, võttes vajaduse korral arvesse
uusi äritavasid.*

Muudatusettepanek 700

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 a (uus)**

3a. Hiljemalt ... [kaks aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva, millele on osutatud artikli 85 lõikes 2] hindab komisjon tehisintellekti ameti toimimist, kas asutusele on antud piisavad volitused ja pädevused oma ülesannete täitmiseks ning kas käesoleva määruse nõuetekohaseks rakendamiseks ja jõustamiseks oleks asjakohane ja vajalik tõsta ameti staatust ning suurendada selle jõustamispädevust ja vahendeid. Komisjon esitab hindamisaruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek 701

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 4

4. Komisjon hindab [**kolme** aasta jooksul alates artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäevast, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama,] ja pärast seda iga **nelja** aasta järel, kui mõjusalt ja tulemuslikult on **käitumisjuhendid** edendanud III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete ja võimaluse korral muude kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kehtivate täiendavate nõuete kohaldamist.

4. Komisjon hindab [**ühe** aasta jooksul alates artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäevast, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama,] ja pärast seda iga **kahe** aasta järel, kui mõjusalt ja tulemuslikult on **tavakoodeksid** edendanud III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete ja võimaluse korral muude kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kehtivate täiendavate nõuete kohaldamist.

Muudatusettepanek 702

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 5

5. Lõigete 1–4 kohaldamisel esitavad **nõukoda**, liikmesriigid ja riikide pädevad

5. Lõigete 1–4 kohaldamisel esitavad **tehisintellekti amet**, liikmesriigid ja riikide

asutused komisjonile tema taotluse korral teavet.

pädevad asutused komisjonile tema taotluse korral **põhjendamatu viivituse** ta teavet.

Muudatusettepanek 703

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Lõigetes 1 **ja** 4 osutatud hindamiste ja läbivaatamiste käigus võtab komisjon arvesse **nõukoja**, Euroopa Parlamendi, nõukogu ning muude asjaomaste organite ja allikate seisukohti ja tähelepanekuid.

Muudatusettepanek

6. Lõigetes 1–4 osutatud hindamiste ja läbivaatamiste käigus võtab komisjon arvesse **tehisintellektiameti**, Euroopa Parlamendi, nõukogu ning muude asjaomaste organite ja allikate seisukohti ja tähelepanekuid **ning konsulteerib asjaomaste sidusrühmadega. Konsulteerimise tulemused lisatakse aruandele.**

Muudatusettepanek 704

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Komisjon esitab vajaduse korral asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks, eelkõige võttes arvesse tehnika ja infoühiskonna arengut.

Muudatusettepanek

7. Komisjon esitab vajaduse korral asjakohased ettepanekud käesoleva määruse muutmiseks, eelkõige võttes arvesse **tehisintellektisüsteemide mõju tervisele, turvalisusele, põhiõigustele, keskkonnale, võrdsusele ja puuetega inimeste juurdepääsule, demokraatialle ja õigusriigile ning** tehnika ja infoühiskonna arengut.

Muudatusettepanek 705

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 84 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a. *Käesoleva artikli lõigetes 1–4 osutatud hindamiste ja läbivaatamiste hõlbustamiseks arendab tehisintellektiamet välja objektiivse ja osalusel põhineva metoodika riskitasemete hindamiseks, mis põhineb asjaomastes artiklites sätestatud kriteeriumidel ja uute süsteemide lisamisel järgmistesse loeteludesse: III lisa esitatud loetelu, sealhulgas olemasolevate valdkondade pealkirjade laiendamine või uute valdkondade pealkirjade lisamine sellesse liasse; artiklis 5 sätestatud keelatud kasutusviiside loetelu ning nende tehisintellektisüsteemide loetelu, mille puhul on vaja täiendavaid läbipaistvusmeetmeid vastavalt artiklile 52.*

Muudatusettepanek 706

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 7 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7b. *Mis tahes käesoleva artikli lõike 7 või asjakohase tulevase delegeeritud õigusakti või rakendusakti kohane käesoleva määruse muudatus, mis puudutab II lisa B jaotises esitatud valdkondlikke õigusakte, võtab arvesse iga sektori regulatiivseid eripärasid ning olemasolevaid juhtimis-, vastavushindamis- ja jõustamismehhanisme ning neis loodud asutusi.*

Muudatusettepanek 707

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 7 c (uus)**

7c. Hiljemalt ... [viis aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] teeb komisjon käesoleva määruse jõustamise hindamise ja esitab selle kohta aruande Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele, võttes arvesse määruse kohaldamise esimesi aastaid. Selle hindamise tulemuste põhjal ja kui see on asjakohane, lisatakse aruandele ettepanek käesoleva määruse muutmiseks seoses jõustamisstruktuuriga ja vajadusega luua liidu amet tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek 708

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa**

**TEHISINTELLEKTI MEETODID JA
LÄHENEMISVIISID, millele on viidatud
artikli 3 punktis 1**

välja jäetud

- (a) Masinõppe lähenemisviisid, sh juhendatud õpe, juhendamata õpe ja stiimulõpe, kasutades mitmesuguseid meetodeid, sh süvaõpet;**
- (b) loogika- ja teadmistepõhised lähenemisviisid, sh teadmiste esitamine, induktiivne (loogiline) programmeerimine, teadmusbaasid, järeldavad ja deduktiivsed masinad, (sümbol)arutlus ja eksperdisüsteemid;**
- (c) statistilised lähenemisviisid, Bayesi hinnang, otsingu- ja optimeerimismeetodid.**

Muudatusettepanek 709

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Artikli 6 lõike 2 kohaselt suure riskiga **tehisintellektisüsteemid on järgmistes valdkondades loetletud tehisintellektisüsteemid.**

Muudatusettepanek

Punktides 1–8a konkreetselt osutatud tehisintellektisüsteemid on kriitilise kasutuse juhud ja neid kõiki käsitatakse artikli 6 lõike 2 kohaselt suure riskiga tehisintellektisüsteemidena, tingimusel et need vastavad kõnealuses artiklis sätestatud kriteeriumidele.

Muudatusettepanek 710

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

1. **Biomeetriline tuvastamine ja füüsiliste isikute liigitamine:**

Muudatusettepanek

1. **Biomeetrilised ja biomeetriapõhised süsteemid:**

Muudatusettepanek 711

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks füüsiliste isikute **reaalajas ja tagantjärele toimuva** biomeetrilise **tuvastamise** jaoks.

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks füüsiliste isikute biomeetrilise **tuvastuse** jaoks, **välja arvatud artiklis 5 nimetatud süsteemid;**

Muudatusettepanek 712

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud selleks, et teha biomeetriliste või biomeetriaandmete põhjal järeldusi

füüsiliste isikute isikuomaduste kohta, sealhulgas emotsioonituvastussüsteemid, välja arvatud artiklis 5 nimetatud süsteemid;

punkt 1 ei hõlma tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud kasutamiseks biomeetriliseks kontrolliks ja mille ainus eesmärk on kinnitada, et konkreetne füüsiline isik on isik, kes ta väidab end olevat.

Muudatusettepanek 713

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks *maanteeliikluse* korraldamise ja käitamise *ning vee, gaasi, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena*.

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks *maantee-, raudtee- ja lennuliikluse* korraldamise ja käitamise *turvakomponentidena, välja arvatud juhul, kui need on reguleeritud ühtlustamisõigusaktide või valdkondlike õigusaktidega*.

Muudatusettepanek 714

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a (uus)**

Komisjoni ettepanek

aa) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks vee, gaasi, kütteenergia, elektri tarnimise ning elutähtsa digitaaltaristu turvakomponentidena;

Muudatusettepanek 715

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et määrata kindlaks füüsiliste isikute **juurdepääs** haridus- ja **kutseõppeasutustele** või määrata isikud neisse asutustesse;

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et määrata kindlaks **või oluliselt mõjutada** füüsiliste isikute haridus- ja **kutseõppeasutustesse vastuvõtmise otsuseid** või määrata isikud neisse asutustesse;

Muudatusettepanek 716

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et hinnata haridus- ja kutseõppeasutuste õpilasi ning **haridusasutusse** vastuvõtmiseks tavapäraselt nõutavate testide tegijaid.

Muudatusettepanek

b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et hinnata haridus- ja kutseõppeasutuste õpilasi ning **nendesse asutustesse** vastuvõtmiseks tavapäraselt nõutavate testide tegijaid;

Muudatusettepanek 717

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks üksikisiku asjakohase haridustaseme hindamiseks ja mis oluliselt mõjutavad hariduse ja kutseõppe taset, mida isik saab või millele tal on juurdepääs;

Muudatusettepanek 718

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

bb) tehisintellektisüsteemid, mis on

mõeldud õpilaste keelatud käitumise jälgimiseks ja avastamiseks haridus- ja kutseõppeasutustes tehtavate testide ajal;

Muudatusettepanek 719

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et inimesi tööle võtta või välja valida, eeskätt seoses töökuulutuste *avaldamise*, avalduste sõelumise või filtreerimise ning vestluste või testide käigus kandidaatide hindamisega;

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et inimesi tööle võtta või välja valida, eeskätt seoses *suunatud* töökuulutuste *näitamise*, avalduste sõelumise või filtreerimise ning vestluste või testide käigus kandidaatide hindamisega;

Muudatusettepanek 720

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et teha *edutamise* ja töösuhte *lõpetamise otsuseid*, jagada ülesandeid *ning* tegeleda selliste suhete kontekstis inimeste töötulemuste ja käitumise seire ja hindamisega.

Muudatusettepanek

b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et teha *või oluliselt mõjutada otsuseid, mis mõjutavad töösuhte alustamist, edutamist* ja töösuhte *lõpetamist*, jagada ülesandeid *individuaalsest käitumisest ja isikuomadustest või iseloomujoontest lähtudes või* tegeleda selliste suhete kontekstis inimeste töötulemuste ja käitumise seire ja hindamisega.

Muudatusettepanek 721

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on

mõeldud kasutamiseks ametiasutustele või nende nimel, et hinnata füüsiliste isikute vastavust sotsiaaltoetuste ja -teenuste saamise tingimustele ning selliseid toetusi ja teenuseid anda, vähendada, tühistada või tagasi nõuda;

mõeldud kasutamiseks ametiasutustele või nende nimel, et hinnata füüsiliste isikute vastavust sotsiaaltoetuste ja -teenuste saamise tingimustele, **sealhulgas tervishoiuteenused ja olulised teenused, muu hulgas eluase, elekter, kütte/jahutus ja internet**, ning selliseid toetusi ja teenuseid anda, vähendada, tühistada, **suurendada** või tagasi nõuda;

Muudatusettepanek 722

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et hinnata füüsiliste isikute krediidikõlblikkust või anda neile krediidihinnang, välja arvatud tehisintellektisüsteemid, **mille on kasutusele võtnud väikepakkujad oma tarbeks**;

Muudatusettepanek

b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et hinnata füüsiliste isikute krediidikõlblikkust või anda neile krediidihinnang, välja arvatud tehisintellektisüsteemid, **mida kasutatakse finantspettuste avastamiseks**;

Muudatusettepanek 723

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt b a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ba) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud selleks, et teha või oluliselt mõjutada otsuseid selle kohta, kas füüsilised isikud vastavad tervise- ja elukindlustuse lepingu sõlmimise kriteeriumidele;

Muudatusettepanek 724

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks kiirabi ja päästeteenistuse, sealhulgas tuletõrje ja arstiabi väljasaatmiseks ja väljasaatmisprioriteetide seadmiseks.

Muudatusettepanek

c) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud ***füüsiliste isikute hädaabikõnede hindamiseks ja liigitamiseks või*** kasutamiseks kiirabi ja päästeteenistuse, sealhulgas ***politsei, õiguskaitsetöötajate, tuletõrje ja arstiabi väljasaatmiseks ja väljasaatmisprioriteetide seadmiseks ning erakorralise arstiabi patsientide triaazi süsteemide tööks.***

Muudatusettepanek 725

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele füüsiliste isikutega seotud individuaalsete riskide hindamiseks, et hinnata, milline on risk, et füüsiline isik rikub seadust või rikub uuesti seadust, või millised riskid on seotud kuritegude võimalike ohvritega;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 726

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele valedetektorite ja muude samalaadsete vahenditena või füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks;

Muudatusettepanek

b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele või nende nimel või liidu organitele ja asutustele õiguskaitseasutuste toetamiseks valedetektorite ja muude samalaadsete vahenditena, kui nende kasutamine on asjaomase liidu ja liikmesriigi õiguse kohaselt lubatud;

Muudatusettepanek 727

Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele, et avastada artikli 52 lõikes 3 osutatud süvavõltsinguid;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 728

Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt d

Komisjoni ettepanek

(d) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele, et hinnata tõendite usaldusväärsust kuritegude uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus;

Muudatusettepanek

*d) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele **või nende nimel või liidu organitele ja asutustele**, et hinnata tõendite usaldusväärsust kuritegude uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus;*

Muudatusettepanek 729

Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt e

Komisjoni ettepanek

(e) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele tegeliku või potentsiaalse kuriteo esinemise või kordumise prognoosimiseks füüsiliste isikute profiilianalüüsi põhjal direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 punkti 4 tähenduses või füüsiliste isikute või rühmade isikuomaduste, erijoonte või varasema kuritegeliku käitumise hindamiseks;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 730

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt f

Komisjoni ettepanek

(f) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele kuritegude avastamise, uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus tehtava füüsiliste isikute profiilianalüüsi jaoks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 lõike 4 tähenduses;

Muudatusettepanek

f) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitseasutustele ***või nende nimel või liidu asutustele ja organitele õiguskaitseasutuste toetamiseks*** kuritegude avastamise, uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus tehtava füüsiliste isikute profiilianalüüsi jaoks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 3 lõike 4 tähenduses ***või liidu asutuste ja organite puhul määruse (EL) 2018/1725 artikli 3 punkti 5 tähenduses***;

Muudatusettepanek 731

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 6 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

(g) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks kuritegude analüüsimisel seoses füüsiliste isikutega ja mis võimaldavad õiguskaitseasutustel teha otsinguid keerukates seotud või mitteseotud andmestikes, mis on kättesaadavad eri andmeallikatest või eri vormingutes, et teha neis andmetes kindlaks seniteadmata mustreid või leida andmetes varjatud seoseid.

Muudatusettepanek

g) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks ***õiguskaitseasutustele või nende nimel või liidu asutustele ja organitele õiguskaitseasutuste toetamiseks*** kuritegude analüüsimisel seoses füüsiliste isikutega ja mis võimaldavad õiguskaitseasutustel teha otsinguid keerukates seotud või mitteseotud andmestikes, mis on kättesaadavad eri andmeallikatest või eri vormingutes, et teha neis andmetes kindlaks seniteadmata mustreid või leida andmetes varjatud seoseid.

Muudatusettepanek 732

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele valedetektorite ja muude samalaadsete vahenditena **või füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks**;

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele **või nende nimel või liidu asutustele ja organitele** valedetektorite ja muude samalaadsete vahenditena, **kui nende kasutamine on asjaomase liidu või liikmesriigi õiguse kohaselt lubatud**;

Muudatusettepanek 733

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele, et hinnata riske, sh turvariski, **ebaseaduslik** sisserände riski või terviseriski, mille põhjustab füüsiline isik, kes kavatseb siseneda või on sisenenud liikmesriigi territooriumile;

Muudatusettepanek

b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele **või nende nimel või liidu asutustele ja organitele**, et hinnata riske, sh turvariski, **ebaseadusliku** sisserände riski või terviseriski, mille põhjustab füüsiline isik, kes kavatseb siseneda või on sisenenud liikmesriigi territooriumile;

Muudatusettepanek 734

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele, et kontrollida füüsiliste isikute reisidokumentide ja täiendavate dokumentide autentsust ning tuvastada turvaelementide kontrollimise teel dokumendid, mis ei ole autentsed;

Muudatusettepanek

c) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele **või nende nimel või liidu asutustele ja organitele**, et kontrollida füüsiliste isikute reisidokumentide ja täiendavate dokumentide autentsust ning tuvastada turvaelementide kontrollimise teel dokumendid, mis ei ole autentsed;

Muudatusettepanek 735

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud pädevate asutuste abistamiseks varjupaiga-, viisa- ja elamisloataotluste ja nendega seotud kaebuste läbivaatamisel seoses sellist staatust taotlevate füüsiliste isikute tingimustele vastavusega.

Muudatusettepanek

d) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud ***kasutamiseks pädevatele asutustele või nende nimel või liidu asutustele ja organitele*** pädevate asutuste abistamiseks varjupaiga-, viisa- ja elamisloataotluste ja nendega seotud kaebuste läbivaatamisel ***ja tõendite tõepärasuse hindamisel*** seoses sellist staatust taotlevate füüsiliste isikute tingimustele vastavusega;

Muudatusettepanek 736

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele või nende nimel või liidu asutustele ja organitele rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihalduses, et jälgida, kontrollida või töödelda andmeid piirihalduse kontekstis eesmärgiga avastada, ära tunda või tuvastada füüsilisi isikuid;

Muudatusettepanek 737

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 7 – alapunkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

db) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks pädevatele asutustele või nende nimel või liidu asutustele ja organitele rände-, varjupaiga- ja piirikontrollihalduses, et prognoosida rändeliikumise ja

Muudatusettepanek 738

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud **abistama õigusasutusi** faktide ja seadustega tutvumisel ja nende tõlgendamisel ning õiguse rakendamisel konkreetse faktide kogumi suhtes.

Muudatusettepanek

a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud **kasutamiseks õigus- või haldusasutustele või nende nimel, et abistada õigus- või haldusasutusi** faktide ja seadustega tutvumisel ja nende tõlgendamisel ning õiguse rakendamisel konkreetse faktide kogumi suhtes, **või mida kasutatakse sarnasel viisil vaidluste kohtuväliseks lahendamiseks;**

Muudatusettepanek 739

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et mõjutada valimiste või rahvahääletuste tulemusi või füüsiliste isikute hääletamiskäitumist valimistel või rahvahääletustel. See ei hõlma tehisintellektisüsteeme, millega füüsilised isikud otseselt kokku ei puutu, näiteks vahendid, mida kasutatakse poliitiliste kampaaniate korraldamiseks, optimeerimiseks ja struktureerimiseks halduslikust ja logistilisest seisukohast;

Muudatusettepanek 740

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 8 – alapunkt a b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ab) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks sotsiaalmeediaplatformidel, mis on nimetatud väga suurteks digiplatformideks määruse (EL) 2022/2065 artikli 33 tähenduses, nende soovitusüsteemides, et soovitada teenusesaajale platformil kättesaadavat kasutaja loodud sisu.

Muudatusettepanek 741

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) selle sihtotstarve, süsteemi arendaja(d), süsteemi kuupäev ja versioon;

a) selle sihtotstarve, pakkuja nimi ja süsteemi versioon, mis kajastab selle seost varasemate ja vajaduse korral järjestikuste paranduste hilisemate versioonidega;

Muudatusettepanek 742

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) süsteemi kaudu tõenäoliselt või kavandatult töödeldavate andmete laad ning isikuandmete puhul nende füüsiliste isikute ja rühmade kategooriad, keda tõenäoliselt või kavandatult mõjutatakse;

Muudatusettepanek 743

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) kuidas tehisintellektisüsteem **suhleb** või kuidas seda võidakse kasutada, et suhelda riistvara või tarkvaraga, mis ei ole ise tehisintellektisüsteemi osa, kui see on asjakohane;

Muudatusettepanek

b) kuidas tehisintellektisüsteem **võib suhelda** või kuidas seda võidakse kasutada, et suhelda riistvara või tarkvaraga, **sealhulgas muude tehisintellektisüsteemidega**, mis ei ole ise tehisintellektisüsteemi osa, kui see on asjakohane;

Muudatusettepanek 744

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) asjaomase tarkvara või püsivara versioonid ja **kõik** versiooniuuendustega seotud **nõuded**;

Muudatusettepanek

c) asjaomase tarkvara või püsivara versioonid ja **asjakohasel juhul teave juurutajale kõigi** versiooniuuendustega seotud **nõuete kohta**;

Muudatusettepanek 745

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) **ammendav** kirjeldus **kõigi vormide** kohta, **milles võidakse tehisintellektisüsteem** turule lasta või kasutusele võtta;

Muudatusettepanek

d) kirjeldus **tehisintellektisüsteemi eri konfiguratsioonide ja variantide** kohta, **mis kavatakse** turule lasta või kasutusele võtta;

Muudatusettepanek 746

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) juurutaja liidese kirjeldus;

Muudatusettepanek 747

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) *kasutajale* mõeldud kasutusjuhend ja vajaduse korral paigaldusjuhend;

Muudatusettepanek

g) *juurutajale* mõeldud kasutusjuhend **vastavalt artikli 13 lõigetele 2 ja 3 ning artikli 14 lõike 4 punktile e** ja vajaduse korral paigaldusjuhend;

Muudatusettepanek 748

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) *süsteemi peamise optimeerimiseesmärgi või peamiste optimeerimiseesmärkide üksikasjalik ja arusaadav kirjeldus;*

Muudatusettepanek 749

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gb) *süsteemi eeldatava väljundi ja eeldatava väljundi kvaliteedi üksikasjalik ja arusaadav kirjeldus;*

Muudatusettepanek 750

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gc) *üksikasjalikud ja arusaadavad juhised süsteemi väljundi tõlgendamiseks;*

Muudatusettepanek 751

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

gd) näited stsenaariumidest, mille puhul süsteemi ei tohiks kasutada.

Muudatusettepanek 752

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) süsteemi projekti kirjeldus, **täpsemalt tehisintellektisüsteemi ja algoritmide üldine** loogika; olulisemad konstruktsioonivalikud, sh põhjendused ja eeldused, kaasa arvatud nende isikute või isikute rühmade kohta, kelle peal kasutamiseks on see süsteem mõeldud; peamised liigitamisvalikud; mida on süsteem projekteeritud optimeerima ja milline on eri parameetrite olulisus; otsused võimalike kompromisside kohta seoses kasutatud tehniliste lahendustega, et järgida III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid;

b) süsteemi **arhitektuuri kirjeldus**, projekti kirjeldus, **algoritmide ja andmestruktuuride, sealhulgas selle komponentide ja liideste jaotus, kuidas need on omavahel seotud ja kuidas need tagavad tehisintellektisüsteemi üldise töölemise või** loogika; olulisemad konstruktsioonivalikud, sh põhjendused ja eeldused, kaasa arvatud nende isikute või isikute rühmade kohta, kelle peal kasutamiseks on see süsteem mõeldud; peamised liigitamisvalikud; mida on süsteem projekteeritud optimeerima ja milline on eri parameetrite olulisus; otsused võimalike kompromisside kohta seoses kasutatud tehniliste lahendustega, et järgida III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid;

Muudatusettepanek 753

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) **süsteemi arhitektuuri kirjeldus, milles selgitatakse, kuidas tarkvarakomponendid üksteisele toetuvad**

(c) **välja jäetud**

või üksteisele sisendit annavad ja üldise andmetöötlusega integreeruvad; tehisintellektisüsteemi arendamiseks, treenimiseks, testimiseks ja valideerimiseks kasutatud arvutusressursid;

Muudatusettepanek 754

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt e**

Komisjoni ettepanek

(e) hinnang artikli 14 kohaselt vajalikele inimjärelevalve meetmetele, sh hinnang tehnilistele meetmetele, mida on vaja, et *kasutajatel* oleks lihtsam tehisintellektisüsteemi väljundit tõlgendada, vastavalt artikli 13 lõike 3 punktile d;

Muudatusettepanek

e) hinnang artikli 14 kohaselt vajalikele inimjärelevalve meetmetele, sh hinnang tehnilistele meetmetele, mida on vaja, et *juurutajatel* oleks lihtsam tehisintellektisüsteemi väljundit tõlgendada, vastavalt artikli 13 lõike 3 punktile d;

Muudatusettepanek 755

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) kasutatud valideerimis- ja testimismenetlused, sh teave kasutatud valideerimis- ja testimisandmete ja nende peamiste omaduste kohta; parameetrid, mida kasutatakse, et mõõta täpsust, stabiilsust ja *küberturvalisust ning* vastavust muudele III jaotise 2. peatükis sätestatud asjaomastele nõuetele ning võimalikku diskrimineerivat mõju; testilogid ja kõik testiaruanded, mis on varustatud kuupäeva ja vastutavate isikute allkirjadega, sh seoses punktis f osutatud ette kindlaksmääratud muudatustega.

Muudatusettepanek

g) kasutatud valideerimis- ja testimismenetlused, sh teave kasutatud valideerimis- ja testimisandmete ja nende peamiste omaduste kohta; parameetrid, mida kasutatakse, et mõõta täpsust, stabiilsust ja vastavust muudele III jaotise 2. peatükis sätestatud asjaomastele nõuetele ning võimalikku diskrimineerivat mõju; testilogid ja kõik testiaruanded, mis on varustatud kuupäeva ja vastutavate isikute allkirjadega, sh seoses punktis f osutatud ette kindlaksmääratud muudatustega.

Muudatusettepanek 756

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**ga) kehtestatud küberturvalisuse
meetmed.**

Muudatusettepanek 757

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Üksikasjalik teave tehisintellektisüsteemi seire, toimimise ja kontrollimise kohta, eeskätt seoses järgmisega: süsteemi funktsioonid ja toimimispiirangud, sh täpsusaste konkreetsete isikute või isikute rühmade puhul, kelle peal süsteemi kavatsetakse kasutada, ning üldine eeldatav täpsusaste võrreldes selle sihtotstarbega; prognoositavad soovimatud tagajärjed ja riskiallikad seoses tervise ja ohutuse, põhiõiguste ja diskrimineerimisega, lähtudes tehisintellektisüsteemi sihtotstarbest; artikli 14 kohaselt vajalikud inimjärelvalve meetmed, kaasa arvatud tehnilised meetmed, mis on kehtestatud selleks, et **kasutajatel** oleks lihtsam tehisintellektisüsteemide väljundit tõlgendada; sisendandmete kirjeldused, kui see on asjakohane.

3. Üksikasjalik teave tehisintellektisüsteemi seire, toimimise ja kontrollimise kohta, eeskätt seoses järgmisega: süsteemi funktsioonid ja toimimispiirangud, sh täpsusaste konkreetsete isikute või isikute rühmade puhul, kelle peal süsteemi kavatsetakse kasutada, ning üldine eeldatav täpsusaste võrreldes selle sihtotstarbega; prognoositavad soovimatud tagajärjed ja riskiallikad seoses tervise ja ohutuse, põhiõiguste ja diskrimineerimisega, lähtudes tehisintellektisüsteemi sihtotstarbest; artikli 14 kohaselt vajalikud inimjärelvalve meetmed, kaasa arvatud tehnilised meetmed, mis on kehtestatud selleks, et **juurutajatel** oleks lihtsam tehisintellektisüsteemide väljundit tõlgendada; sisendandmete kirjeldused, kui see on asjakohane.

Muudatusettepanek 758

**Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**3a. Konkreetse tehisintellektisüsteemi
toimivusnäitajate asjakohasuse kirjeldus.**

Muudatusettepanek 759

Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Teave tehisintellektisüsteemi energiatarbimise kohta arendusetapis ja eeldatava energiatarbimise kohta kasutamise ajal, võttes vajaduse korral arvesse asjakohast liidu ja liikmesriigi õigust.

Muudatusettepanek 760

Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Süsteemi elutsükli jooksul süsteemis tehtud muudatuste kirjeldus.

5. Süsteemi elutsükli jooksul **pakkujate poolt** süsteemis tehtud **asjakohaste** muudatuste kirjeldus.

Muudatusettepanek 761

Ettepanek võtta vastu määrus
IV lisa – lõik 1 – punkt 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Loetelu täielikult või osaliselt kohaldatavatest harmoneeritud standarditest, mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas; kui selliseid harmoneeritud standardeid ei ole kohaldatud, siis III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete täitmiseks kasutatud lahenduste üksikasjalik kirjeldus, sh muude asjaomaste kohaldatud standardite **ja tehniliste** kirjelduste loetelu.

6. Loetelu täielikult või osaliselt kohaldatavatest harmoneeritud standarditest, mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas; kui selliseid harmoneeritud standardeid ei ole kohaldatud, siis III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete täitmiseks kasutatud lahenduste üksikasjalik kirjeldus, sh muude asjaomaste kohaldatud standardite **või ühtsete** kirjelduste loetelu.

Muudatusettepanek 762

**Ettepanek võtta vastu määrus
V lisa – lõik 1 – punkt 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Kui tehisintellektisüsteem hõlmab isikuandmete töötlemist, avaldus selle kohta, et tehisintellektisüsteem vastab määrustele (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning direktiivile (EL) 2016/680.

Muudatusettepanek 763

**Ettepanek võtta vastu määrus
V lisa – lõik 1 – punkt 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Deklaratsiooni väljastamise koht ja kuupäev, allkirjutanu nimi ja amet, teave, kelle poolt ja kelle nimel on nimetatud isik allkirja andnud, ning allkiri.

7. Deklaratsiooni väljastamise koht ja kuupäev, **allkiri**, allkirjutanu nimi ja amet, teave, kelle poolt ja kelle nimel on nimetatud isik allkirja andnud, ning allkiri.

Muudatusettepanek 764

**Ettepanek võtta vastu määrus
VII lisa – punkt 4 – alapunkt 4.5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4.5. Kui see on vajalik, et hinnata suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele, ja põhjendatud taotluse alusel antakse teavitatud asutusele juurdepääs **ka** tehisintellektisüsteemi **lähtekoodile**.

4.5. Kui see on vajalik, et hinnata suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele **pärast seda, kui kõik muud mõistlikud viisid vastavuse kontrollimiseks on ammendunud ja osutunud ebapiisavaks**, ja põhjendatud taotluse alusel antakse teavitatud asutusele juurdepääs tehisintellektisüsteemi **treenimis- ja treenitud mudelitele, sealhulgas selle asjaomastele parameetritele. Sellise juurdepääsu suhtes kohaldatakse intellektuaalomandi ja ärisaladuste kaitset käsitlevaid kehtivaid liidu õigusakte. Nad võtavad tehnilisi ja korralduslikke**

meetmeid, et tagada intellektuaalomandi ja ärisaladuste kaitse.

Muudatusettepanek 765

Ettepanek võtta vastu määrus VIII lisa – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, mis tuleb registreerida vastavalt *artiklile* 51, tuleb esitada järgmine teave ning seda edaspidi ajakohastada.

Muudatusettepanek

A jaotis – Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, mis tuleb registreerida vastavalt *artikli* 51 *lõikele* 1, tuleb esitada järgmine teave ning seda edaspidi ajakohastada.

Muudatusettepanek 766

Ettepanek võtta vastu määrus VIII lisa – punkt 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Alusmudeli kaubanimi ja muud täiendavad üheselt mõistetavad viited, mis võimaldavad kindlakstegemist ja jälgitavust.

Muudatusettepanek 767

Ettepanek võtta vastu määrus VIII lisa – punkt 5

Komisjoni ettepanek

5. Tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe kirjeldus.

Muudatusettepanek

5. Lihtne ja arusaadav kirjeldus järgmise kohta:

a) tehisintellektisüsteemi sihtotstarve;

b) tehisintellekti kaudu toetatavad komponendid ja funktsioonid;

c) ülevaade tehisintellektisüsteemi loogikast.

Muudatusettepanek 768

**Ettepanek võtta vastu määrus
VIII lisa – punkt 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Vajaduse korral selliste andmete kategooriad ja laad, mida tehisintellektisüsteem tõenäoliselt või eeldatavasti töötleb.

Muudatusettepanek 769

**Ettepanek võtta vastu määrus
VIII lisa – punkt 11**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

11. Elektrooniline kasutusjuhend; seda teavet ei esitata III lisa punktides 1, 6 ja 7 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sellistes valdkondades, nagu õiguskaitse ja ründe-, varjupaiga- ja piirikontrollihaldus.

välja jäetud

Muudatusettepanek 770

**Ettepanek võtta vastu määrus
VIII lisa – B jaotis (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

B jaotis – Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, mis tuleb registreerida vastavalt artikli 51 lõigu 1a punktidele a ja lõigule 1b, tuleb esitada järgmine teave ja seda edaspidi ajakohastada:

- 1. juurutaja nimi, aadress ja kontaktandmed;**
- 2. juurutaja nimel teavet esitava isiku nimi, aadress ja kontaktandmed;**
- 3. suure riskiga tehisintellektisüsteemi kaubanimi ja muud**

täiendavad üheselt mõistetavad andmed, mis võimaldavad kasutatavat tehisintellektisüsteemi kindlaks teha ja seda jälgida;

4. a) tehisintellektisüsteemi kasutusotstarbe lihtne ja arusaadav kirjeldus, sealhulgas konkreetsed tulemused, mida süsteemi kasutamisega loodetakse saavutada, geograafiline ja ajaline kohaldamisala;

b) vajaduse korral selliste andmete kategooriad ja laad, mida tehisintellektisüsteem töötleb;

c) inimjärelvalve ja juhtimise korraldus;

d) vajaduse korral asutused või füüsilised isikud, kes vastutavad tehisintellektisüsteemi tehtud või toetatud otsuste eest;

5. artikli 29a kohaselt läbi viidud põhiõigustele avalduva mõju hinnangu tulemuste kokkuvõte;

6. tehisintellektisüsteemi pakkuja poolt ELi andmebaasi kandmise URL;

7. määruse (EL) 2016/679 artikli 35 või direktiivi (EL) 2016/680 artikli 27 kohaselt tehtud andmekaitsealase mõjuhinnangu kokkuvõte, nagu on täpsustatud käesoleva määruse artikli 29 lõikes 6, kui see on asjakohane.

Muudatusettepanek 771

Ettepanek võtta vastu määrus VIII lisa – C jaotis (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

C jaotis – Tehisintellektisüsteemide kohta, mis tuleb registreerida vastavalt artikli 28b punktile e, tuleb esitada järgmine teave ja seda edaspidi ajakohastada:

1. pakkuja nimi, aadress ja kontaktandmed;

- 2. kui pakkuja nimel esitab teabe keegi teine, siis selle isiku nimi, aadress ja kontaktandmed;**
- 3. volitatud esindaja nimi, aadress ja kontaktandmed, kui see on asjakohane;**
- 4. kaubanimi ja muud täiendavad üheselt mõistetavad viited, mis võimaldavad teha kindlaks alusmudeli;**
- 5. alusmudeli väljatöötamisel kasutatud andmeallikate kirjeldus;**
- 6. alusmudeli võimekuse ja piiride kirjeldus, sealhulgas mõistlikult prognoositavad riskid ja nende maandamiseks võetud meetmed, samuti allesjäänud maandamata riskid koos selgitusega, miks neid ei saa maandada;**
- 7. alusmudelis kasutatud treenimisressursside kirjeldus, sealhulgas vajalik andmetöötlusvõimsus, treenimisaeg ning muu asjakohane teave mudeli suuruse ja võimsuse kohta. Mudeli toimimise kirjeldus, sealhulgas avalike võrdlusaluste või sektori tehnika tasemel võrdlusaluste kohta;**
- 8. asjakohaste sise- ja välistestimiste tulemuste ning mudeli optimeerimise kirjeldus;**
- 9. need liikmesriigid, kus alusmudel on liidus turule lastud, kasutusele võetud või kättesaadavaks tehtud;**
- 10. lisateabe URL, kui see on asjakohane.**

SELETUSKIRI

Kaasraportöörid jagavad seisukohta, et Euroopas arendatav ja kasutatav tehisintellekt peaks olema inimkeskne ja usaldusväärne ning selle puhul tuleb austada aluslepingutes sätestatud põhiõigusi ja liidu väärtusi. Kuid õigusliku reguleerimisega ei tohiks innovatsiooni takistada ega ettevõtluskeskkonda kahjustada, vaid sellega tuleks neid toetada. Mõlemat eesmärki on kõige parem saavutada nii, et kogu määruse ettepaneku ulatuses suurendatakse õiguskindlust ja selgust, et erasektorit ja avaliku sektori asutusi uute kohustuste täitmisel toetada. Raporti projekt sisaldab punkte, milles kaasraportööridel oli lihtne kokku leppida, ning see puudutab kõiki määruse ettepaneku põhielemente.

Kohaldamisala osas nõustuvad kaasraportöörid komisjoni pakutud riskipõhise käsitlusega. See tähendab, et käesolevas määruses sätestatud kohustusi kohaldatakse üksnes keelatud tavade, suure riskiga tehisintellektisüsteemide ja teatavate läbipaistvust nõudvate tehisintellektisüsteemide suhtes. Seetõttu ei tohiks ühtegi tehisintellektisüsteemi juba ette välja jätta ei mõiste „tehisintellekt“ määratluse sõnastamisel ega teatavat liiki tehisintellektisüsteemidele, sealhulgas üldotstarbelisele tehisintellektile, erandite tegemisel. Kui pakkujatel ei ole käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi objektiivsetel põhjustel võimalik täita, peaks neil olema võimalik sõlmida kasutajatega vastutuse jagamiseks kokkulepe. Raporti projekti põhielemente on ka teksti vastavusse viimine isikuandmete kaitse üldmäärusega, sest need kaks määrust peaksid Euroopas tehisintellekti arendamisel ja kasutuselevõtul üksteist täiendama.

Kaasraportöörid leppisid kokku, et keelatud tavade loetellu lisatakse tavad, mis kujutavad endast ennetavat politseitegevust, sest nad jagavad seisukohta, et liberaalses ühiskonnas ei tohi tehnoloogia kasutamisel rikkuda süütuse presumptsiooni põhimõtet.

Kuna suurimat tähelepanu pööratakse määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemidele, teevad kaasraportöörid ettepaneku lisada selliste tehisintellektisüsteemide loetellu mitu kasutusmalli. Kuna lapsed kuuluvad eriti kaitsetute isikute kategooriasse, tuleks laste arengu mõjutamiseks või kujundamiseks kasutatavaid tehisintellektisüsteeme pidada suure riskiga süsteemideks. Tehisintellektisüsteemid, mida kandidaadid või erakonnad kasutavad kohalikel, riigi tasandi või Euroopa Parlamendi valimistel hääletamise mõjutamiseks, ning tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse selliste häälte lugemiseks, võivad paljusid liidu kodanikke mõjutades mõjutada liidus demokraatia toimimist. Seepärast tuleks ka neid pidada suure riskiga süsteemideks. Suure riskiga süsteemideks peetakse ka tehisintellektisüsteeme, mida kasutatakse tervishoiusektoris patsientide triaažiks, ning tehisintellektisüsteeme, mida kasutatakse tervise- ja elukindlustuse lepingu sõlmimise õiguse kindlaksmääramiseks. On kaht liiki tehisintellektisüsteeme, mida saab kasutada võltsimiseks ja mille suhtes tuleks seetõttu kohaldada nii läbipaistvusunõudeid kui ka suure riskiga tehisintellektisüsteemide vastavusnõudeid. Need on süvavõltsingud, milles kujutatakse päriselt olemas olevaid inimesi, ja tekstisisu, mille on koostanud tehisintellekt. Kaasraportöörid rõhutavad, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid ei ole keelatud ega ebasoovitavad. Kui need vastavad käesolevas määruses sätestatud vastavusnõuetele, on need hoopis usaldusväärsemad ja Euroopa turul suurema tõenäosusega edukamad.

Raporti projektis käsitletakse täpsemalt vastutusahelat ning püütakse teatavaid sätteid selgitada ja tasakaalustada. Andmehaldusvaldkonnas on suurendatud kooskõla isikuandmete

kaitse üldmäärusega ja isikuandmete töötlemise võimalik täiendav õiguslik alus on välja jäetud. Peale selle on selgitatud, et nn vigadeta andmekogumid ei peaks olema mitte kindel nõue, vaid see peaks olema pigem üldine eesmärk, mis tuleks saavutada võimalikult suures ulatuses. Samuti on selgitatud juhtumeid, kus andmed kuuluvad kasutajatele ja pakkuja loob ainult süsteemi üldise ülesehituse. Enamikus neist selgitustest võetakse arvesse ettevõtjate väljendatud muresid, mis on seotud sellega, et tehisintellekti väärtusahel ei ole alati lineaarne ja kohustused tuleb väärtusahela eri osalejate vahel selgelt piiritleda.

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajatel on ka ELi kodanike tervise, ohutuse ja põhiõiguste ning ELi väärtuste kaitsmisel oluline roll, mis seisneb näiteks selles, et nad määravad kõrge riskitasemega tehisintellektisüsteemide inimjärelevalve eest vastutama pädevad isikud ja annavad tehisintellektisüsteemi intsidentidest või talitlushäiretest aktiivsemalt teada, sest mõnikord on neil selliste intsidentide või rikete avastamiseks kõige parem võimalus. Avaliku sektori asutustest kasutajatelt oodatakse demokraatlikes ühiskondades läbipaistvamat tegutsemist. Seetõttu peaksid avaliku sektori asutused, liidu institutsioonid, ametid ja organid suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamise kogu ELi hõlmavas andmebaasis registreerima. Tänu sellele on võimalik suurendada demokraatlikku järelevalvet, avalikku kontrolli ja vastutust ning muuta tehisintellektisüsteemide kasutamine delikaatsetes valdkondades, mis mõjutavad inimeste elu, üldsuse jaoks läbipaistvamaks. Peale selle peaksid III lisas osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad, kes teevad füüsiliste isikutega seotud otsuseid või aitavad neid teha, teavitama füüsilisi isikuid sellest, et nende suhtes kasutakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi.

Mitmes raporti projekti sättes keskendutakse juhtimisele ja täitmise tagamisele, sest kaasraportöörid on veendunud, et need on olulised elemendid, mille abil on võimalik tehisintellekti käsitlevat õigusakti kogu liidus tõhusalt ja järjepidevalt rakendada ning aidata seega luua tõelist tehisintellekti ühtset turgu.

Selleks on suurendatud tehisintellekti nõukojade ülesandeid. Tehisintellekti nõukojal peaks olema määruse ühetaolises kohaldamises ning komisjonile, näiteks III lisa muutmise vajaduse kohta, ja riiklikele järelevalveasutustele nõu ja soovitude andmisel, suurem roll. Nõukoda peaks olema koht, kus riiklike järelevalveasutused saavad teavet vahetada, ning samal ajal peaks nõukojas saama lahendada kahe või enama liikmesriigi asutusega seotud vaidlusi, et ühtne turg erineva jõustamise tõttu ei killustuks. Kuna nõukojale on antud suurem roll ja vastutus, peaks ta ühtlasi korraldama vähemalt kaks korda aastas suurettevõtete, idufirmade ja VKEde, kodanikuühiskonna ja akadeemiliste ringkondadega konsultatsioone, et teha oma ülesannete täitmisel kõigi sidusrühmadega koostööd.

Kaasraportöörid rõhutavad, et riigi tasandil peavad turujärelevalveasutused ja andmekaitseasutused tihedat koostööd tegema, sest tehisintellekti käsitleva määruse täitmise tagamiseks on vaja mõlemat pädevust, mida tuleks ka korrapäraselt ajakohastada. Põhiõiguste rikkumise korral tuleks tihedalt kaasata ka asjaomased põhiõigustega tegelevad asutused.

Et lahendada võimalikke probleeme, mis võivad mõjutada mitme liikmesriigi üksikisikuid, teevad kaasraportöörid ettepaneku luua komisjonile uus jõustamismehhanism, mis käivituks juhul, kui tegemist on ulatuslike rikkumistega (kolm või enam liikmesriiki), sealhulgas juhul, kui meetmeid ei võeta rikkumise puhul, mis mõjutab vähemalt kolme liikmesriiki. Mehhanism põhineb digiteenuste õigusakti mudelil, kuid seda on kohandatud tehisintellekti käsitlevate õigusaktide erineva laadiga. Mehhanismi eesmärk on lahendada mõned muudes juhtimisstruktuurides täheldatud jõustamisprobleemid, aidata kaasa käesoleva määruse

ühetaolisele rakendamisele ja tugevdada digitaalset ühtset turgu. Mehhanismi kohaselt peaks komisjonil selliste ulatuslike rikkumiste korral olema turujärelevalve ja nõuetele vastavuse määruse eeskujul turujärelevalveasutuse volitused.

Kaasraportöörid leiavad, et mitme määruse põhisätte puhul, nagu suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu ajakohastamine, standardimisprotsess ning nõukoja tegevus ja aedikud, tuleks sidusrühmi ja kodanikuühiskonna organisatsioone kaasata palju rohkem. Peale selle on kaasraportöörid lisanud eraldi peatüki nii füüsilistele kui ka juriidilistele isikutele ette nähtud õiguskaitsevahendite kohta, et üksikisikud saaksid end kaitsta, kui tehisintellektisüsteemi kasutamisega rikutakse nende õigusi, aga ka selleks, et suurendada usaldust tehisintellektisüsteemide vastu ja nende laialdast kasutamist.

Kaasraportöörid soovivad üheskoos rõhutada, et tehisintellekti käsitleva õigusakti eesmärk on tagada nii tervise, ohutuse, põhiõiguste ja liidu väärtuste kaitse kui ka tehisintellekti kasutuselevõtt kogu liidus, integreeritum digitaalne ühtne turg ning ettevõtlusele ja innovatsioonile sobiv õiguskeskkond. Seda põhimõtet on raportöörid järginud käesoleva määrusega tehtud töös seni ja kavatsevad järgida ka edaspidi.

14.6.2022

TÖÖSTUSE, TEADUSUURINGUTE JA ENERGEETIKAKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Arvamuse koostaja (*): Eva Maydell(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

LÜHISELGITUS

Sissejuhatus

Arvamuse koostaja tervitab komisjoni ettepanekut tehisintellekti käsitleva õigusakti kohta ja eelkõige selles esitatud horisontaalset riskipõhist lähenemisviisi. Selline lähenemisviis võimaldab arendada tehisintellektisüsteeme kooskõlas Euroopa väärtustega ja suurendada sotsiaalset usaldust nende uute tehnoloogiate vastu, et EL saaks kasutada tehisintellektist saadavat täielikku majanduslikku ja sotsiaalset kasu.

Arvamuse koostaja on seisukohal, et tehisintellektiseadusega tuleb luua keskkond, kus valitseb õige tasakaal vabaduse ja järelevalve vahel. Ta teeb ettepaneku kehtestada täiendavad sätted, et ettevõtted, eelkõige idufirmad ja VKEd, jääksid konkurentsivõimeliseks ja loominguks, võttes arvesse uusi kohustusi, mida neilt nõutakse. Arvamuse koostaja usub, et see suurendab nii tehisintellekti käsitleva õigusakti legitiimsust kui ka asjakohasust. Peame andma ettevõtetele selgemad suunised, lihtsamad vahendid ja tõhusamad vahendid, et reguleerimisega toime tulla. See võimaldaks meil toetada tehisintellekti innovatsiooni, arendamist ja kasutuselevõttu.

Seetõttu on arvamuse koostaja projektis seatud selles suunas neli peamist eesmärki:

1. Innovatsiooni toetavate meetmete, näiteks regulatiivsete katsekeskkondade jaoks ette nähtud meetmete tõhustamine, pöörates erilist tähelepanu idufirmadele ja VKEdele.
2. Tehisintellektisüsteemi kokkuvõtlik ja rahvusvaheliselt tunnustatud määratlus ning kõrgete, kuid realistlike täpsuse, töökindluse, küberturvalisuse ja andmete standardite kehtestamine.
3. Tehisintellektisüsteemide kasutuselevõtu soodustamine tööstuses, pannes rõhku sotsiaalsele usaldusele ja väärtusahela vastutusele.
4. Õigusakti tulevikukindluse tagamine parema seose kaudu rohepöördega ning võimalike muutustega tehisintellekti tööstuses, tehnoloogias ja võimsuses.

Käesolevas arvamuse projektis keskendutakse peamiselt tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni (ITRE-komisjoni) pädevusega seotud küsimustele, aga ka laiematele küsimustele, mis on seotud innovatsiooni, konkurentsivõime, teadusuuringute, jätkusuutlikkuse ja tööstuse tulevaste muutustega.

Innovatsiooni toetamine, keskendumine idufirmadele ja VKEdele, regulatiivsete testimiskeskondade tõhustamine

Arvamuse koostaja väljendab heameelt artikli 55 kehtestamise üle väikepakkujatele suunatud meetmete kohta, kuid on veendunud, et VKEd ja idufirmad peaksid olema kogu tehisintellektiseaduses terviklikult rohkem kaasatud. Täpsemalt puudutab see tegevusjuhendite väljatöötamist, standardimist ja esindatust Euroopa tehisintellekti nõukojas. Ülekaalukalt on arvamuse koostaja üks suurimaid sihte pakkuda VKEdele ja idufirmadele võimalusi osaleda tehisintellekti reguleerivates katsekeskkondades. Seepärast teeb arvamuse koostaja ettepaneku tugevdada kehtivaid sätteid, andes regulatiivsetele katsetuskeskkondadele Euroopa mõõtme, säilitades ühtse turu ühtsuse ning kutsudes üles töötama välja ELi tehisintellekti reguleerivat testimiskava, mille üksikasjad on sätestatud uues lisas.

Selge määratlus ja realistlikud standardid

Arvamuse koostaja nõuab tehisintellektisüsteemi rahvusvaheliselt tunnustatud määratluse kasutamist, mis oleks kooskõlas ELi laiemate eesmärkidega kehtestada ülemaailmsed standardid, teha tihedat koostööd Atlandi-üleste partneritega ja sarnaselt meelesstatud liitlastega ning tagada õiguskindlus ettevõtjatele, kodanikele ja kodanikuühiskonnale. Arvamuse koostaja on veendunud, et täpsuse, töökindluse ja küberturvalisuse kõrged standardid ning andmete ja andmehalduse kõrged standardid on põhiõigusi kaitsvate turvaliste tehisintellektisüsteemide arendamisel keskse tähtsusega. Siin on oluline tasakaalustada seda eesmärki selle saavutamiseks vajaliku praktilise ja pragmaatilise lähenemisviisiga. Arvamuse koostaja nõuab ühist Euroopa asutust võrdlusuuringute valdkonnas, mis koondaks riiklikud metrooloogia- ja võrdlusuuringute asutused, et kehtestada ühtne lähenemisviis täpsuse, töökindluse ja muude asjakohaste kriteeriumide mõõtmisele.

Tehisintellektisüsteemide kasutuselevõtu soodustamine, sotsiaalse usalduse ja väärtusahelaga seotud vastutuse edendamine

Arvamuse koostaja usub, et tehisintellektisüsteemide kasutuselevõtu ja kasutuselevõtu soodustamiseks peame suurendama nii ettevõtjate kui ka kodanike sotsiaalset usaldust. Ta püüab tegeleda sotsiaalse usalduse probleemiga, julgustades tehisintellekti arendajate ja kasutajate koostöösuhteid, mis on paremini kooskõlas nende kohustustega kogu väärtusahela ulatuses, tugevdades tegevusjuhendeid ja tõhustades regulatiivseid testkeskkondi käsitlevaid meetmeid, et võimaldada lõimitud nõuetele vastavust. See omakorda loob terve ja integreeritud ökosüsteemi, mis aitab vähendada õiguslikku ebakindlust ja rakendamise puudujääke, mis omakorda suurendab sotsiaalset usaldust.

Tulevikukindlus, kestlikkus ning muutused tehisintellekti tööstuses ja võimsuses

Tehisintellekt on küps ja kasutusvalmis tehnoloogia, mida saab kasutada tööstusprotsesside käigus loodud üha suureneva hulga andmete töötlemiseks. Selleks et hõlbustada investeringuid tehisintellektipõhistesse analüüsi- ja optimeerimislahendustesse, peaks käesolev määrus tagama prognoositava keskkonna madala riskitasemega tööstuslahenduste jaoks. Lisaks tuleks käesolevas määrukses võtta tulevasi muutusi tehisintellekti tööstuses ja võimsuses. Seepärast teeb arvamuse koostaja ettepaneku kaasata kõrgetasemeline tehisintellekti eksperdirühm suurel määral nii komisjoni kui ka Euroopa tehisintellekti nõukoja tegevusse kui ka Euroopa tehisintellekti nõukoja läbi viidavasse turusuundumuste jälgimisse ja prognooside koostamisse.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon palub vastutavatel siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3a) Selleks et liikmesriigid saavutaksid oma kliimaeesmärgid ja täidaksid ÜRO kestliku arengu eesmärgid, tuleks liidu äriühinguid julgustada kasutama olemasolevaid tehnoloogilisi edusamme selle eesmärgi saavutamiseks. Tehisintellekt on hästi välja töötatud ja kasutusvalmis tehnoloogia, mida saab kasutada tööstusprotsesside käigus loodud üha suureneva hulga andmete töötlemiseks. Selleks et hõlbustada investeeringuid tehisintellektipõhisesse analüüsi- ja optimeerimislahendustesse, mis aitaks saavutada kliimaeesmärke, peaks käesolev määrus tagama prognoositava ja proportsionaalse keskkonna madala riskitasemega tööstuslahenduste jaoks. Sidususe tagamiseks peavad tehisintellektisüsteemid ise olema kestlikult kavandatud, et vähendada ressursikasutust ja energiatarbimist ning püürata seeläbi keskkonnakahju.

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3b) Selleks et edendada tehisintellekti arendamist kooskõlas liidu väärtustega,

peab liit tegelema peamiste lüünkade ja tõketega, mis takistavad digiülemineku potentsiaali, sealhulgas digioskustega töötajate nappus, küberturvalisuse probleemid, investeeringute puudumine ja piiratud juurdepääs investeeringutele ning olemasolevad ja võimalikud lõhed suurettevõtjate ja VKEde vahel. Erilist tähelepanu tuleks pöörata sellele, et tehisintellektist ja uute tehnoloogiate innovatsioonist saadav kasu oleks tuntav kõigis liidu piirkondades ning et piisavalt investeeringuid ja vahendeid pakutaks eelkõige piirkondadele, mis võivad mõne digitaalse näitaja poolest maha jääda.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Õiguskindluse tagamiseks tuleks tehisintellektisüsteemi mõiste selgelt määratleda, kuid samas tuleks säilitada paindlikkus, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks. Määratlus peaks põhinema *tarkvara* peamistel funktsionaalsetel omadustel, eeskätt võimel *genereerida* teatavate inimese poolt kindlaks määratud eesmärkide jaoks *väljundeid*, näiteks *sisu*, prognoose, soovitusi või otsuseid, *mis mõjutavad keskkonda, millega* süsteem *suhkleb kas füüsilises või digitaalses plaanis*. Tehisintellektisüsteeme *saab* projekteerida töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena või mõne teise toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside

Muudatusettepanek

(6) Õiguskindluse tagamiseks tuleks tehisintellektisüsteemi mõiste selgelt määratleda, kuid samas tuleks säilitada paindlikkus, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks. *See määratlus peaks olema kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud määratlustega*. Määratlus peaks põhinema *tehisintellektisüsteemi* peamistel funktsionaalsetel omadustel, eeskätt võimel *luua* teatavate inimese poolt kindlaks määratud eesmärkide jaoks prognoose, soovitusi või otsuseid, *mis mõjutavad reaalsel või virtuaalsel keskkonda. Täpsemalt tuleks tehisintellektisüsteemi määratluses võtta arvesse selliseid põhiomadusi nagu võime tajuda reaalsel ja/või virtuaalsel keskkonda, koondada sellised arusaamad automatiseeritud analüüsi abil mudeliteks ja kasutada mudelist tulenevaid järeldusi teabe- või tegevusvõimaluste sõnastamiseks*. Tehisintellektisüsteeme on projekteeritud töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena või mõne teise

loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

Delegeeritud õigusaktide koostamisel peaks komisjon tagama kõigi asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas tehisintellektisüsteemide tehniliste ekspertide ja arendajate panuse. See konsultatsioon võiks toimuda olemasolevate organite kaudu, nagu kõrgetasemeline tehisintellekti eksperdirühm või hiljuti loodud sarnane nõuandeorgan, mis on tihedalt kaasatud Euroopa tehisintellekti nõukogu töösse. Lisaks peaks komisjon alustama dialoogi peamiste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon, ning teiste peamiste organisatsioonidega, kes töötavad tehisintellektisüsteemide määramise alal, et tagada tehisintellekti määratluste ühtlustamine ja säilitada samal ajal liidu eesõigus kehtestada õigusaktide jõustamise kaudu oma määratlus ja standardid.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Käesolev määrus ei tohiks kahjustada teadus- ja arendustegevust ning selles tuleks austada teadusvabadust. Seepärast on vaja tagada, et käesolev määrus ei mõjutaks muul viisil

tehisintellektisüsteemidega seotud teadus- ja arendustegevust. Teenuseosutajate tootepõhise teadustegevuse suhtes tuleks kohaldada käesolevat määrust, kui sellise teadustöö tulemusel saavutatakse või kaasneb tehisintellektisüsteemi turule laskmine või kasutuselevõtt. Teadus- ja arendustegevus peaks igal juhul toimuma kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetiliste standarditega.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Mis puudutab suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008³⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL⁴², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797⁴³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858⁴⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) 2018/1139⁴⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144⁴⁶ kohaldamisalasse, siis on otstarbekas muuta kõnealuseid õigusakte tagamaks, et kui komisjon võtab nimetatud õigusaktide põhjal edaspidi vastu asjaomaseid delegeeritud või rakendusakte, võtab ta arvesse käesolevas määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud kohustuslikke nõudeid, tuginedes iga sektori tehnilistele ja regulatiivsetele iseärasustele ja ilma, et ta sekkuks nende õigusaktidega kehtestatud olemasolevatesse juhtimis-, vastavushindamis- ja jõustamismehhanismidesse või -

Muudatusettepanek

(29) Mis puudutab suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008³⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL⁴², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797⁴³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858⁴⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) 2018/1139⁴⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144⁴⁶ kohaldamisalasse, siis on otstarbekas muuta kõnealuseid õigusakte tagamaks, et kui komisjon võtab nimetatud õigusaktide põhjal edaspidi vastu asjaomaseid delegeeritud või rakendusakte, võtab ta arvesse käesolevas määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud kohustuslikke nõudeid, tuginedes iga sektori tehnilistele ja regulatiivsetele iseärasustele ja ilma, et ta sekkuks nende õigusaktidega kehtestatud olemasolevatesse juhtimis-, vastavushindamis- ja jõustamismehhanismidesse või -

asutustesse.

asutustesse. ***Lisaks sellele on vaja tõhusaid standardimiseeskirju, et käesoleva määruse nõuded oleksid rakendatavad. Euroopa Liidu institutsioonid, eelkõige komisjon, peaksid koostöös ettevõtjatega kindlaks määrama need tehisintellekti valdkonnad, kus standardimine on kõige vajalikum, et vältida turu killustumist ning säilitada ja veelgi tugevdada Euroopa standardimissüsteemi integreerimist rahvusvahelisse standardimissüsteemi (ISO, IEC).***

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146).

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146).

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797 Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858

mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

(44) Kvaliteetsed andmed on paljude tehisintellektisüsteemide toimimiseks hädavajalikud, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. Treenimis-, valideerimis- ja **testimisandmestikud peaksid olema** süsteemi sihtotstarvet arvestades **piisavalt** asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja **täielikud**. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse seire, avastamine ja korrigeerimine.

Muudatusettepanek

(44) Kvaliteetsed andmed on paljude tehisintellektisüsteemide toimimiseks hädavajalikud, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. Treenimis-, valideerimis- ja **testimisandmestike kavandamisel tehakse kõik võimalik tagamaks, et need** on süsteemi sihtotstarvet arvestades asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja **vigade suhtes nõuetekohaselt kontrollitud**. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada, **pöörates erilist tähelepanu andmekogumite võimaliku kallutatuse leevendamisele, mis võib ohustada kõrge riskiga tehisintellektisüsteemist mõjutatud isikute põhiõigusi või neid diskrimineerida**. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku, **kontekstuaalset** või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada, **pöörates erilist tähelepanu naistele, haavatavatele rühmadele ja lastele**. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad

saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse seire, avastamine ja korrigeerimine.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 46

Komisjoni ettepanek

(46) Selleks, et kontrollida vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele, on äärmiselt oluline omada teavet selle kohta, kuidas on suure riskiga tehisintellektisüsteemid välja töötatud ja kuidas need oma elutsükli jooksul töötavad. Selleks on vaja säilitada andmeid ja tagada sellise tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus, mis sisaldab tehisintellektisüsteemi asjakohastele nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Sellise teabe hulka peaksid kuuluma süsteemi üldised omadused, võimekused ja piirid, algoritmid, andmed, kasutatud treenimis-, testimis- ja valideerimisprotsessid ning dokumentatsioon asjaomase riskijuhtimissüsteemi kohta. Tehniline dokumentatsioon peaks olema ajakohane.

Muudatusettepanek

(46) Selleks, et kontrollida vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele **ning võimaldada kasutajatel teha kasutamise kohta teadlikke ja sõltumatuid otsuseid**, on äärmiselt oluline omada **mõistetavat** teavet selle kohta, kuidas on suure riskiga tehisintellektisüsteemid välja töötatud ja kuidas need oma elutsükli jooksul töötavad. Selleks on vaja säilitada andmeid ja tagada sellise tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus, mis sisaldab tehisintellektisüsteemi asjakohastele nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Sellise teabe hulka peaksid kuuluma süsteemi üldised omadused, võimekused ja piirid, algoritmid, andmed, kasutatud treenimis-, testimis- ja valideerimisprotsessid ning dokumentatsioon asjaomase riskijuhtimissüsteemi kohta. Tehniline dokumentatsioon peaks olema ajakohane.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 49

Komisjoni ettepanek

(49) Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peaksid toimima kogu oma elutsükli jooksul järjepidevalt ning nende täpsus, stabiilsus ja

Muudatusettepanek

(49) Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peaksid toimima kogu oma elutsükli jooksul järjepidevalt ning nende täpsus, stabiilsus ja

küberturvalisus peaks olema asjakohasel tasemel vastavalt tehnika üldtunnustatud tasemele. Täpsusaste ja täpsuse parameetrid tuleks kasutajatele teatavaks teha.

küberturvalisus peaks olema asjakohasel tasemel vastavalt tehnika üldtunnustatud tasemele. *Täpsuse parameetrid ja nende eeldatav aste tuleks määratleda nii, et esmane eesmärk on maandada tehisintellektisüsteemi riske ja negatiivset mõju üksikisikutele ja ühiskonnale tervikuna.* Täpsusaste ja täpsuse eeldatavad parameetrid tuleks kasutajatele teatavaks teha *selgel, läbipaistval, hõlpsasti mõistetaval ja arusaadaval viisil. Täpsuse parameetrite aruannet ei saa siiski pidada tõendiks tulevaste astmete kohta, kuid kestliku taseme tagamiseks kasutamise ajal tuleb rakendada asjakohaseid meetodeid. Kuigi standardi kindlaksmääramiseks on olemas standardiorganisatsioonid, on vaja võrdlusuuringute koordineerimist, et teha kindlaks, kuidas neid standardeid tuleks järgida ja mõõta. Euroopa tehisintellekti nõukogu peaks koondama riiklikud metrooloogia- ja võrdlusasutused ning andma mittesiduvaid suuniseid, et käsitleda tehnilisi aspekte, mis on seotud täpsuse ja töökindluse asjakohase taseme mõõtmisega.*

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 50

Komisjoni ettepanek

(50) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide üks peamisi nõudeid on tehniline stabiilsus. Need süsteemid peaksid olema vastupidavad nii süsteemi piirangutega seotud riskide (st vead, rikked, ebakõlad, ootamatud olukorrad) kui ka pahatahtliku tegevuse suhtes, mis võib kahjustada tehisintellektisüsteemi turvalisust ja põhjustada kahjulikku või muul viisil soovimatut käitumist. Suutmatuse kaitsta nende riskide eest võib mõjutada ohutust või kahjustada põhiõigusi näiteks ekslike

Muudatusettepanek

(50) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide üks peamisi nõudeid on tehniline stabiilsus. Need süsteemid peaksid olema vastupidavad nii süsteemi piirangutega seotud riskide (st vead, rikked, ebakõlad, ootamatud olukorrad) kui ka pahatahtliku tegevuse suhtes, mis võib kahjustada tehisintellektisüsteemi turvalisust ja põhjustada kahjulikku või muul viisil soovimatut käitumist. Suutmatuse kaitsta nende riskide eest võib mõjutada ohutust või kahjustada põhiõigusi näiteks ekslike

otsuste või tehisintellektisüsteemi genereeritud ekslike või kallutatud väljundite tõttu.

otsuste või tehisintellektisüsteemi genereeritud ekslike või kallutatud väljundite tõttu. ***Tehisintellektisüsteemi kasutajad peaksid astuma samme tagamaks, et võimalik kompromiss stabiilsuse ja täpsuse vahel ei tooks vähemusrühmade jaoks kaasa diskrimineerimist või negatiivseid tagajärgi.***

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 51

Komisjoni ettepanek

(51) Küberturvalisusel on oluline roll, et tagada tehisintellektisüsteemide vastupidavus pahatahtlike kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi nõrku kohti ära kasudes süsteemi kasutust, käitumist või toimimist või kahjustada selle turvaomadusi. Tehisintellektisüsteemide vastu suunatud küberrünnetes võidakse ära kasutada tehisintellektispetsiifilisi ressursse, näiteks treeningandmestikke (nt andmemürgitus, i.k. data poisoning) või treenitud mudeleid (nt vastandründed, i.k. adversarial attacks), või tehisintellektisüsteemi digivarade või IKT alustaristu nõrkusi. Seega peaksid suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad võtma riskidele vastava küberturvalisuse taseme tagamiseks sobivaid meetmeid, arvestades sealjuures vastavalt vajadusele ka IKT alustaristuga.

Muudatusettepanek

(51) Küberturvalisusel on oluline roll, et tagada tehisintellektisüsteemide vastupidavus pahatahtlike kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi nõrku kohti ära kasudes süsteemi kasutust, käitumist või toimimist või kahjustada selle turvaomadusi. Tehisintellektisüsteemide vastu suunatud küberrünnetes võidakse ära kasutada tehisintellektispetsiifilisi ressursse, näiteks treeningandmestikke (nt andmemürgitus, i.k. data poisoning) või treenitud mudeleid (nt vastandründed, i.k. adversarial attacks, ***või konfidentsiaalsust rikkuvad rünnakud, i.k. confidentiality attacks***), või tehisintellektisüsteemi digivarade või IKT alustaristu nõrkusi. Seega peaksid suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad, ***aga ka teavitatud asutused, riigi pädevad asutused ja turujärelevalveasutused*** võtma riskidele vastava küberturvalisuse taseme tagamiseks sobivaid meetmeid, arvestades sealjuures vastavalt vajadusele ka IKT alustaristuga. ***Suure riskiga tehisintellektiga peaksid kaasnema turvalahendused ja paigad manustoote eluea lõpuni või sõltuvuse puudumisel konkreetsest tootest ajavahemiku jooksul, mille tootja peab ära näitama.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 61

Komisjoni ettepanek

(61) Olulisel kohal on siinjuures standardimine, mis peaks andma pakkujatele tehnilised lahendused käesoleva määruse nõuete täitmiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012⁵⁴ määratletud harmoneeritud standardite järgimine peaks olema pakkujate jaoks vahend, millega tõendada käesoleva määruse nõuete täitmist. Valdkondades, kus harmoneeritud standardid puuduvad või on ebapiisavad, võiks komisjon siiski vastu võtta ühiseid tehnilisi kirjeldusi.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse

Muudatusettepanek

(61) Olulisel kohal on siinjuures standardimine, mis peaks andma pakkujatele tehnilised lahendused käesoleva määruse nõuete täitmiseks. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012⁵⁴ määratletud harmoneeritud standardite järgimine peaks olema pakkujate jaoks vahend, millega tõendada käesoleva määruse nõuete täitmist. ***Lisaks tehnilistele üksikasjadele tuleks standardimisprotsessis arvesse võtta ka riske, mis on seotud põhiõiguste, keskkonna ja ühiskonnaga tervikuna, samuti tehisintellektisüsteemi muid demokraatlikke ja sotsiaaltehnilisi aspekte, ning tagada, et standardimisprotsessi kaasatakse asjaomased valdkonnaekspertid ja nendega konsulteeritakse. Standardimismenetlus peaks olema läbipaistev standardimistegevuses osalevate juriidiliste ja füüsiliste isikute osas.*** Valdkondades, kus harmoneeritud standardid puuduvad või on ebapiisavad, võiks komisjon siiski vastu võtta ühiseid tehnilisi kirjeldusi. ***Nende ühtsete kirjelduste väljatöötamise peaks komisjon kaasama asjaomaste sidusrühmade seisukohad, eriti juhul, kui ühtsed kirjeldused käsitlevad põhiõigustega seotud konkreetseid probleeme. Eelkõige peaks komisjon vastu võtma ühtsed kirjeldused, milles sätestatakse, kuidas riskijuhtimissüsteemid arvestavad konkreetselt lastele avaldatava mõjuga.***

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse

nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 71

Komisjoni ettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab uudset regulatiivset järelevalvet ja turvalist katsetamisruumi, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla ja häirete suhtes vastupanuvõimelise õigusraamistiku tagamiseks tuleks ühe või mitme liikmesriigi pädevaid asutusi julgustada looma tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi, **mis hõlbustaksid** innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse.

Muudatusettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab uudset regulatiivset järelevalvet ja turvalist katsetamisruumi, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning asjakohaste ja eetilisel põhjendatud kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla ja häirete suhtes vastupanuvõimelise õigusraamistiku tagamiseks peaks ühe või mitme liikmesriigi pädevad asutused looma tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi **ja tegema need liidus ulatuslikult kättesaadavaks, et hõlbustada** innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse. **Kui tehisintellekti süsteemide arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.**

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 72

Komisjoni ettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade eesmärk peaks olema edendada tehisintellekti alast innovatsiooni kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele; parandada novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked. Selleks, et tagada **ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas** kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise

Muudatusettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade eesmärk peaks olema edendada tehisintellekti alast innovatsiooni rangelt kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ja teistele asjaomastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele, **samuti Euroopa Liidu põhiõiguste hartale, isikuandmete kaitse üldmäärusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele**; parandada novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest, **pakkuda kaitsemeetmeid, mis on vajalikud tehisintellektisüsteemide usaldamise ja nende toetumise loomiseks**, ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse avalikku sektorit ning väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked; **aidata kaasa poliitikaprogrammis „Tee digikümnendini“ sätestatud tehisintellektialaste eesmärkide saavutamisele; aidata kaasa eetiliste, sotsiaalselt vastutustundlike ja keskkonnasäästlike tehisintellektisüsteemide arendamisele; selleks et võimaldada VKEdel ja idufirmadel tõhusalt osaleda regulatiivsetes katsekeskkondades, tuleks nõuete täitmisega seotud kulud hoida mõistlikul tasemel, et tagada usaldusväärsete Euroopa tehisintellekti lahenduste väljatöötamine; otstarbekas on** kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste

käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

ametiasutuste vahelise koostöö raamistik, ***ergutades samal ajal innovatsiooni***, Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskkonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 72 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(72a) Tuleb loota, et reguleeritud testimiskeskondade loomine, mis praegu on jäetud liikmesriikide otsustada, muutub järgmise sammuna kindlate kriteeriumidega kohustuseks, et tagada nii tehisintellekti süsteemi tõhusus kui ka lihtsam juurdepääs ettevõtete, eelkõige VKEde jaoks. Ettevõtjad ja teadusasutused peaksid olema kaasatud reguleeritud testimiskeskondade loomise tingimuste väljatöötamisse.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 73

Komisjoni ettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

Muudatusettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas **tehisintellektipädevuse**, teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. **Liikmesriigid peaksid kasutama olemasolevaid kanaleid ja kui see on asjakohane, siis looma uusi spetsiaalseid kanaleid VKEde, idufirmade, kasutajate ning teiste innovaatoritega suhtlemiseks, et anda juhiseid ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta, Sellised olemasolevad kanalid võiksid muu hulgas hõlmata ENISA küberturbe intsidentide lahendamise üksusi, rükklikke andmekaitseasutusi, tehisintellekti nõudeplatvormi, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskusi ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi ja liidu tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajalisi. Kui see on asjakohane, peaksid need kanalid tegema koostööd, et luua sünergiat ja tagada ühtsus idufirmadele, VKEdele ja kasutajatele antavates suunistes.** Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. **Komisjon peaks korrapäraselt hindama VKEde ja idufirmade sertifitseerimis- ja nõuete täitmisega seotud kulusid, sealhulgas läbipaistvaid konsultatsioone VKEde, idufirmade ja kasutajatega, ning tegema liikmesriikidega koostööd selliste kulude vähendamiseks.** Näiteks kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad

osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele. **Keskmise suurusega ettevõtjatel, kes on hiljuti muutunud väikesest kuni keskmise suurusega kategooriast soovitus 2003/361/EÜ tähenduses, peaks olema juurdepääs nendele algatustele ja suunistele ajavahemikuks, mida liikmesriigid peavad asjakohaseks, kuna nendel uutel keskmise suurusega ettevõtetel võib mõnikord olla puudus õiguslikest vahenditest ja koolitusest, et tagada sätete nõuetekohane mõistmine ja järgimine.**

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 76 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(76a) Nõukoja allüksusena tuleks moodustada tehisintellekti nõuandekogu, mille koosseisus oleksid tööstuse, teadusringkondade, kodanikuühiskonna, standardiorganisatsioonide, sotsiaalpartnerite, VKEde põhiõiguste ekspertide ja teiste asjaomaste sidusrühmade esindajad, kes geograafilise tasakaalu säilitamiseks pärineksid kõigist liikmesriikidest. Nõuandekogu toetab nõukoja tööd, andes nõu seoses nõukoja ülesannetega. Nõuandekogu peaks nimetama esindaja, kes osaleb nõukoja koosolekul ja selle töös.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 81

Komisjoni ettepanek

(81) Muude tehisintellektisüsteemide kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamine kooskõlas käesoleva määruse nõuetega võib tuua kaasa usaldusväärse tehisintellekti laialdasema kasutamise liidus. Muude kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujaid tuleks julgustada koostama käitumisjuhendeid, mille eesmärk on soodustada suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavate kohustuslike nõuete vabatahtlikku kohaldamist. Samuti tuleks pakkujaid julgustada kohaldama vabatahtlikult täiendavaid nõudeid, mis on seotud näiteks keskkonnasäästlikkusega, juurdepääsetavusega puuetega inimeste jaoks, sidusrühmade osalemisega tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises ning arendusmeeskondade mitmekesisusega. Komisjon võib töötada välja algatusi, sh valdkondlikke algatusi, et aidata vähendada tehnilisi tõkkeid, mis takistavad tehisintellekti arendamise jaoks toimuvat piiriülest andmevahetust, keskendudes muu hulgas andmetele juurdepääsu taristule ning eri andmeliikide semantilisele ja tehnilisele koostalitlusvõimele.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(81) Muude tehisintellektisüsteemide kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamine kooskõlas käesoleva määruse nõuetega võib tuua kaasa usaldusväärse, **sotsiaalselt vastutustundliku ja ökoloogiliselt kestliku** tehisintellekti laialdasema kasutamise liidus. Muude kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujaid tuleks julgustada koostama käitumisjuhendeid, mille eesmärk on soodustada suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavate kohustuslike nõuete vabatahtlikku kohaldamist. Samuti tuleks pakkujaid julgustada kohaldama vabatahtlikult täiendavaid nõudeid, mis on seotud näiteks keskkonnasäästlikkusega, juurdepääsetavusega puuetega inimeste jaoks, sidusrühmade osalemisega tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises ning arendusmeeskondade mitmekesisusega. Komisjon võib töötada välja algatusi, sh valdkondlikke algatusi, et aidata vähendada tehnilisi tõkkeid, mis takistavad tehisintellekti arendamise jaoks toimuvat piiriülest andmevahetust, keskendudes muu hulgas andmetele juurdepääsu taristule ning eri andmeliikide semantilisele ja tehnilisele koostalitlusvõimele.

5a. Käesolev määrus ei mõjuta tehisintellektisüsteemidega seotud teadustegevust, kui selline tegevus ei too kaasa ega hõlma tehisintellektisüsteemi

turule laskmist ega kasutuselevõttu. See teadustegevus ei tohi rikkuda mõjutatud isikute põhiõigusi.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b. Käesolevat määrust ei kohaldata tehisintellektisüsteemide, sealhulgas nende väljundite suhtes, mis on spetsiaalselt välja töötatud ja kasutusele võetud üksnes liidu üldistes huvides olevate teadusuuringute eesmärgil.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) „tehisintellektisüsteem“ – **tarkvara, mille arendamiseks on kasutatud üht või mitut I lisas loetletud tehnoloogiat või lähenemisviisi ja mis võib** teatavate inimese kindlaks määratud eesmärkide jaoks luua väljundeid, näiteks **sisu**, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkondi, millega nad suhtlevad;

1) „tehisintellektisüsteem“ – **masinpõhine süsteem, mis võib erineval autonoomsuse tasemel ja** teatavate eesmärkide jaoks luua väljundeid, näiteks prognoose, **sisu**, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad **tegelikke või virtuaalseid** keskkondi, millega nad suhtlevad;

Muudatusettepanek 21

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) „autonoomia“ – tehisintellekti süsteem tõlgendab oma töös teatavat sisendit ja kasutab kindlaksmääratud

eesmärke, ilma et need juhendid teda piiraksid, olgugi et süsteemi käitumist piiravad ja suunavad süsteemile seatud eesmärk ja muud arendaja poolt projekteerimise käigus tehtud valikud;

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

1) „pakkuja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes töötab välja tehisintellektisüsteemi või laseb tehisintellektisüsteemi välja töötada, *et see* turule *lasta* või kasutusele *võtta* oma nime või kaubamärgi all kas tasuta eest või tasuta;

Muudatusettepanek

(2) „pakkuja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes töötab välja tehisintellektisüsteemi või laseb tehisintellektisüsteemi välja töötada *ning laseb selle* turule või *võtab* kasutusele oma nime või kaubamärgi all kas tasuta eest või tasuta;

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust või vara;

Muudatusettepanek

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või mille tõrge ja talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust või vara;

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(44) „tõsine intsident“ – juhtum, mis otseselt või kaudselt põhjustab, võis põhjustada või võib põhjustada ühe

Muudatusettepanek

(44) „tõsine intsident“ – juhtum *või tõrge tehisintellektisüsteemis*, mis otseselt või kaudselt põhjustab, võis põhjustada või

järgmistest tagajärgedest:

võib põhjustada ühe järgmistest tagajärgedest:

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) inimese surm või tõsine kahju inimese tervisele, varale või keskkonnale;

Muudatusettepanek

(a) inimese surm või tõsine kahju inimese **põhiõigustele**, tervisele, **julgeolekule**, varale või keskkonnale;

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 – alapunkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ba) põhiõiguste kaitsmiseks loodud liidu õigusest tulenevate kohustuste rikkumine;

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44a) „regulatsiooni testkeskkond“ – komisjoni poolt koostöös ühe või mitme liikmesriigi pädevate asutuste või Euroopa Andmekaitseinspektoriga loodud süsteem, mis pakub kontrollitud ja paindlikku keskkonda, et hõlbustada innovaatiliste tehisintellektisüsteemide ohutut arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutuselevõtmist konkreetse kava kohaselt;

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(44b) „tehisintellektipädevus“ –
tehisintellektisüsteemidega seotud
oskused, teadmised ja arusaamine, mis on
vajalikud käesoleva määruse järgimiseks
ja jõustamiseks;*

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(44c) „süvavõltsing“ – manipuleeritud
või sünteetiline heli- ja/või visuaalne
materjal, mis jätab tõese mulje ja milles
näivad aset leidvat sündmused, mida pole
kunagi juhtunud, ning mis on toodetud
tehisintellekti, sealhulgas masinõppe või
süvaõppe valdkonna tehnikaid kasutades,
ilma et kasutaja või lõppkasutaja oleks
teadlik, et heli- ja/või visuaalne materjal
on toodetud tehisintellekti kasutades;*

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(44d) „elutähtis taristu“ – vara, süsteem
või selle osa, mis on vajalik sellise teenuse
osutamiseks, mis on hädavajalik
elutähtsate ühiskondlike funktsioonide või
majandustegevuse säilitamiseks kriitilise
tähtsusega üksuste vastupidavusvõimet
käsitleva direktiivi ... artikli 2 lõigete 4 ja
5 tähenduses (2020/0365(COD));*

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44e) „isikuandmed“ – isikuandmed, nagu need on määratletud määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1;

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44f) „isikustamata andmed“ – muud andmed kui isikuandmed, mis on määratletud määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta I lisas esitatud meetodite ja lähenemisviiside loetelu ajakohastamiseks seda vastavalt turu ja tehnika arengule, lähtudes omadustest, mis sarnanevad seal loetletud tehnoloogiate ja lähenemisviisidega.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta I lisas esitatud meetodite ja lähenemisviiside loetelu **artikli 3 punktis 1 sätestatud tehisintellektisüsteemi mõiste ulatuses**, ajakohastamiseks seda vastavalt turu ja tehnika arengule, lähtudes omadustest, mis sarnanevad seal loetletud tehnoloogiate ja lähenemisviisidega.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Delegeeritud õigusaktide koostamisel tagab komisjon kõigi asjaomaste sidusrühmade, nagu tehisintellektisüsteemide tehniliste ekspertide ja arendajate panuse.

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad lõigetes 2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele.

1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, ***hindamis-***, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad lõigetes 2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele, ***niivõrd kuivõrd see on tehniliselt teostatav, võttes arvesse uusimaid meetmeid vastavalt konkreetsele turusegmendile või kohaldamisalale.***

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Meetodid nagu järelevalveta masinõpe ja stiimulõpe, mis ei kasuta valideerimis- ja testimisandmestikke, tuleb välja töötada treenimisandmestike põhjal, mis vastavad lõigetes 2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad, kes kasutavad kolmandate isikute kogutud ja/või hallatavaid andmeid, võivad löike 2 punktides a, b ja c osutatud kvaliteedikriteeriumide puhul tugineda nende kolmandate isikute avaldustele.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike suhtes kohaldatakse asjakohaseid andmehaldus- ja juhtimistavasid. Need tavad puudutavad eeskätt järgmist:

2. Treenimis-, **hindamis**-, valideerimis- ja testimisandmestike suhtes kohaldatakse asjakohaseid andmehaldus- ja juhtimistavasid **andmetöötuse kogu olelusringi jooksul**. Need tavad puudutavad eeskätt **järgmisi elemente**:

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(aa) andmete kogumise algse eesmärgi läbipaistvus;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) andmete kogumine;

Muudatusettepanek

(b) andmete kogumise *protsessid*;

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

(f) läbi vaatamine võimaliku kallutatuse seisukohast;

Muudatusettepanek

(f) läbi vaatamine võimaliku kallutatuse seisukohast, *mis võib mõjutada inimeste tervist ja ohutust või põhjustada liidu õigusega keelatud diskrimineerimist, sealhulgas juhud, mil andmeväljundeid kasutatakse sisendina tulevastes toimingutes („tagasivooluahelad“);*

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) võimalike andmelünkade või puuduste kindlakstegemine ja võimalused nende lünkade ja puuduste kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek

(g) võimalike andmelünkade või puuduste kindlakstegemine ja võimalused nende lünkade ja puuduste kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ga) otstarve ja keskkond, milles süsteemi on kavas kasutada.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud **peavad olema** asjakohased, representatiivsed, **vigadeta ja täielikud**. Neid peavad iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need andmestiku omadused võivad olla täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

Muudatusettepanek

3. Treenimis-, valideerimis- ja **testimisandmestike kavandamisel tehakse kõik võimalik tagamaks, et need on tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet arvestades** asjakohased, representatiivsed, **vigadeta ja vigade suhtes nõuetekohaselt kontrollitud**. Neid peavad **eelkõige** iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need andmestiku omadused võivad olla täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes tuleb sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses võtta arvesse omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek

4. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes tuleb sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses võtta arvesse omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku, **kontekstuaalset** või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida

ja arendada *selliselt, et nad saavutaksid* oma sihtotstarbe seisukohast asjakohase täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taseme ning et nende sooritus oleks kolmes nimetatud aspektis kogu elutsükli jooksul järjekindel.

ja arendada *järgides sisseprojekteeritud ja vaikumisi turbe põhimõtet*. Oma sihtotstarbe seisukohalt *peaksid nad saavutama* asjakohase täpsuse, töökindluse, *ohutuse* ja küberturvalisuse taseme ning toimima nendes aspektides järjepidevalt kogu oma olulusringi jooksul. *Nende nõuete täitmine peab olema seotud ajakohaste meetmete rakendamisega vastavalt konkreetsele turusegmendile või rakendusvaldkonnale.*

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Selleks et käsitleda käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud täpsuse ja töökindluse asjakohase taseme mõõtmise tehnilisi aspekte, koondab Euroopa tehisintellekti nõukogu riiklikud metroloogia- ja võrdlusasutused ning annab selles küsimuses mittesiduvaid suuniseid, nagu on sätestatud artikli 56 lõike 2 punktis a.

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Küberturvalisuse valdkonnas tekkivate probleemide lahendamiseks siseturul kaasatakse Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet (ENISA) koos Euroopa tehisintellekti nõukoguga, nagu on sätestatud artikli 56 lõike 2 punktis b.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide täpsuse tasemed ja asjakohased täpsuse parameetrid tuleb deklareerida süsteemiga kaasas olevas kasutusjuhendis.

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide täpsuse tasemed ja asjakohased täpsuse parameetrid tuleb deklareerida süsteemiga kaasas olevas kasutusjuhendis. ***Keelekasutus peab olema selge, arusaamatuste või eksitavate väideteta.***

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad olema süsteemis või süsteemi töökeskkonnas tekkida võivate vigade, rikete või ebakõlade suhtes vastupidavad, eriti juhul, kui põhjuseks on süsteemi interaktsioon füüsiliste isikute või muude süsteemidega.

Muudatusettepanek

Tuleb võtta nõuetekohaseid meetmeid tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad olema süsteemis või süsteemi töökeskkonnas tekkida võivate vigade, rikete või ebakõlade suhtes ***võimalikult*** vastupidavad, eriti juhul, kui põhjuseks on süsteemi interaktsioon füüsiliste isikute või muude süsteemidega.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide stabiilsuse võib saavutada tehnilise liiasuse lahendustega, mis võivad hõlmata varuplaane või tõrkekindluse plaane.

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide stabiilsuse võib ***asjakohane pakkuja*** saavutada ***kasutaja kaasabil, vajaduse korral*** tehnilise liiasuse lahendustega, mis võivad hõlmata varuplaane või tõrkekindluse plaane.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist, tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et tagatud oleks asjakohaste leevendusmeetmete kasutamine, et hoida ära kallutatud väljundi tekkimise võimalus, **mille põhjustab väljundi kasutamine** edasiste toimingute **sisendina** („tagasisideahelad“).

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist, tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et tagatud oleks asjakohaste leevendusmeetmete kasutamine, et hoida ära kallutatud väljundi tekkimise võimalus, **mis mõjutab edasiste toimingute sisendit** („tagasisideahelad“) **ja talitluse käigus õppimiseks kasutatavate sisendite pahatahtlik manipuleerimine.**

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad pidama vastu volitamata kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi kasutamist või toimimist, kasutades ära süsteemi nõrkusi.

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad pidama vastu volitamata kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi kasutamist, **käitumist, väljundeid** või toimimist, kasutades ära süsteemi nõrkusi.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 4 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Tehisintellektile iseloomulike nõrkustega toimetulemiseks kasutatavad tehnilised lahendused hõlmavad olenevalt asjaoludest meetmeid, millega hoida ära ja kontrollida ründeid, millega püütakse manipuleerida treenimisandmestikku („andmemürgitus“), sisendeid, mille eesmärk on panna mudel

Muudatusettepanek

Tehisintellektile iseloomulike nõrkustega toimetulemiseks kasutatavad tehnilised lahendused hõlmavad olenevalt asjaoludest meetmeid, millega hoida ära, **avastada, tõrjuda, lahendada** ja kontrollida ründeid, millega püütakse manipuleerida treenimisandmestikku („andmemürgitus“)

viga tegema („vastandnäited“), või mudelivigu.

või treenimisel kasutatavaid eeltreenitud komponente („mudelimürgitus“), sisendeid, mille eesmärk on panna mudel viga tegema („vastandnäited“ või „mudelist kõrvalehoidumine“), konfidentsiaalsusründeid või mudelivigu.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon tagab, et harmoneeritud standardite väljatöötamise protsess võtab arvesse ohtusid põhiõigustele, keskkonnale ja ühiskonnale tervikuna.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon tagab, et tehisintellektisüsteemide harmoneeritud standardite väljatöötamise protsess on avatud määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 5 ja 6 loetletud sidusrühmadele, sealhulgas VKEdele.

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Selleks et hõlbustada nende tõhusat osalemist, eraldab komisjon vahendeid kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikliga 17.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 40 – lõik 1 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon vaatab harmoneeritud standardid läbi enne nende avaldamist Euroopa Liidu Teatajas ja koostab aruande, milles kirjeldatakse nende vastavust käesoleva artikli lõikele 1a ja 1b.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kui artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui komisjon leiab, et asjaomased harmoneeritud standardid ei ole piisavad või et lahendada on vaja spetsiifilised ohutuse või põhiõigustega seotud **probleemid**, võib komisjon võtta rakendusaktidega vastu ühtsed kirjeldused käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete kohta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

1. Kui artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui komisjon leiab, et asjaomased harmoneeritud standardid on oluliselt ebapiisavad või et lahendada on vaja spetsiifiline ja **pakiline** ohutuse või põhiõigustega seotud **probleem, mida ei saa piisavalt lahendada harmoneeritud standardite väljatöötamise teel**, võib komisjon võtta rakendusaktidega vastu ühtsed kirjeldused käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete kohta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus kogub

2. Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus kogub

komisjon kokku asjaomaste *asutuste* või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade arvamused.

komisjon *juhul, kui see on asjakohane*, kokku asjaomaste *sidusrühmade, sealhulgas VKEde ja idufirmade, kodanikuühiskonna ning sotsiaalpartnerite* või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade arvamused.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 42 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Võttes arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet, eeldatakse, et kui suure riskiga tehisintellektisüsteeme on treenitud ja testitud andmetega, mis puudutavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku ja funktsionaalset olustikku, milles kasutamiseks on need süsteemid mõeldud, siis vastavad need süsteemid artikli 10 lõike 4 nõuetele.

Muudatusettepanek

1. Võttes arvesse suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet, eeldatakse, et kui suure riskiga tehisintellektisüsteeme on treenitud ja testitud andmetega, mis puudutavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku, kontekstuaalset ja funktsionaalset olustikku, milles kasutamiseks on need süsteemid mõeldud, siis vastavad need süsteemid artikli 10 lõike 4 nõuetele.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 42 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis on sertifitseeritud või mille kohta on välja antud vastavusdeklaratsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/881⁶³ kohase küberturvalisuse sertifitseerimise kava alusel ning mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, vastavad käesoleva määruse artiklis 15 sätestatud küberturvalisuse nõuetele niivõrd, kui võrd küberturvalisuse sertifikaat või vastavusdeklaratsioon või nende osad hõlmavad neid nõudeid.

Muudatusettepanek

2. Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis on sertifitseeritud või mille kohta on välja antud vastavusdeklaratsioon Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/881⁶³ kohase küberturvalisuse sertifitseerimise kava alusel ning mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, vastavad käesoleva määruse artiklis 15 sätestatud küberturvalisuse nõuetele niivõrd, kui võrd küberturvalisuse sertifikaat või vastavusdeklaratsioon või nende osad hõlmavad neid nõudeid.

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/881, mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisuse määrus) (ELT L 151, 7.6.2019, lk 1).

⁶³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/881, mis käsitleb ENISAt (Euroopa Liidu Küberturvalisuse Amet) ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia küberturvalisuse sertifitseerimist ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 526/2013 (küberturvalisuse määrus) (ELT L 151, 7.6.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kui pakkuja on muude kehtivate normide alusel juba kehtestanud olemasolevate vastavushindamiste või -nõuete jaoks sisekorraldused ja loonud sellealased struktuurid, võib pakkuja kasutada kõnealuseid vastavusstruktuure või nende osi, kuivõrd ka neil on suutlikkus ja pädevus, mis on vajalik käesolevas määruses sätestatud tootele esitatud nõuete täitmiseks.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et ajakohastada VI ja VII lisa eesmärgiga võtta kasutusele vastavushindamise elemente, mis muutuvad vajalikuks tehnika arengu tõttu.

5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et ajakohastada VI ja VII lisa eesmärgiga võtta kasutusele vastavushindamise elemente, mis muutuvad vajalikuks tehnika arengu tõttu. ***Komisjon konsulteerib artikli 56 alusel loodud Euroopa tehisintellekti nõukoja ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega.***

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisa osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisa osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 44 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Teavitatud asutuste poolt VII lisa kohaselt välja antavad sertifikaadid koostatakse teavitatud asutuse asukoha liikmesriigi poolt kindlaks määratud **liidu** ametlikus keeles või mõnes muus teavitatud asutusele vastuvõetavas **liidu** ametlikus keeles.

Muudatusettepanek 67

Muudatusettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisa osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisa osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes. **Komisjon konsulteerib artikli 56 alusel loodud Euroopa tehisintellekti nõukoja ja kõigi asjaomaste sidusrühmadega.**

Muudatusettepanek

1. Teavitatud asutuste poolt VII lisa kohaselt välja antavad sertifikaadid koostatakse teavitatud asutuse asukoha liikmesriigi poolt kindlaks määratud **ühes või enamas** ametlikus keeles või ühes või enamas muus teavitatud asutusele vastuvõetavas ametlikus keeles.

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 48 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pakkuja koostab iga tehisintellektisüsteemi kohta kirjaliku ELi vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana vähemalt kümne aasta jooksul pärast tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. ELi vastavusdeklaratsioonis nimetatakse, millise tehisintellektisüsteemi kohta see on koostatud. Taotluse korral antakse ELi vastavusdeklaratsiooni koopia riigi asjaomastele pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek

1. Pakkuja koostab iga tehisintellektisüsteemi kohta kirjaliku ELi vastavusdeklaratsiooni ja säilitab seda riigi pädevate asutuste jaoks kättesaadavana vähemalt kümne aasta jooksul pärast tehisintellektisüsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist. ELi vastavusdeklaratsioonis nimetatakse, millise tehisintellektisüsteemi kohta see on koostatud. Taotluse korral antakse ELi vastavusdeklaratsiooni koopia **liikmesriigi asjaomastele pädevatele asutustele, kus on pakkuja peamine tegevuskoht.**

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemi, mis on kavandatud, arendatud, treenitud, valideeritud, testitud või heakskiidetud turulelaskmiseks või kasutuselevõtmiseks väljaspool liitu, võib registreerida artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis ja lasta turule või võtta kasutusele liidus ainult siis, kui on tõestatud, et selle kavandamise, arendamise, treenimise, valideerimise, testimise või heakskiitmise kõikidel etappidel on täidetud kõik sellistelt tehisintellektisüsteemidelt liidus nõutavad kohustused.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 51 – lõige 1 b (uus)

Enne artikli 6 lõikes 2 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamist registreerib kasutaja või vajaduse korral volitatud esindaja selle süsteemi kasutusviisid artiklis 60 osutatud ELi andmebaasis. Kasutaja peab täiendab registreerimiskirjet tehisintellektisüsteemi iga suure riskiga kasutusviisi korral.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 1

1. Ühe või mitme liikmesriigi pädevate asutuste või Euroopa Andmekaitseinspektori loodud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade näol on tegemist kontrollitud keskkonnaga, mis hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist konkreetse kava kohaselt. See toimub pädevate asutuste otsese järelevalve ja juhendamise all, et oleks tagatud kooskõla käesoleva määruse nõuetega ja vajaduse korral muude testkeskkonnas jälgitavate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega.

1. Ühe või mitme liikmesriigi pädevate asutuste ja **Euroopa Komisjoni koostöös** või Euroopa Andmekaitseinspektori loodud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade näol on tegemist kontrollitud keskkonnaga, mis hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist konkreetse kava kohaselt **võiks partneritena regulatiivsetesse katsekeskkondadesse kaasata VKEd, idufirmad, ettevõtted, novaatorid või muud asjaomased osalejad.** See toimub **Euroopa Komisjoni ja** pädevate asutuste **koostöös nende** otsese järelevalve ja juhendamise all, et **tuvastada riske, eelkõige tervisele, ohutusele ja põhiõigustele ning** tagada kooskõla käesoleva määruse nõuetega ja vajaduse korral muude testkeskkonnas jälgitavate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega. **Komisjonil on täiendav roll, võimaldades liikmesriikidel, kellel on tõendatud kogemused testkeskkondade käitamisel, tugineda oma oskusteabele, ning teisest küljest pakkudes abi ning tehnilisi teadmisi ja vahendeid nendele**

liikmesriikidele, kes vajavad kõnealuste regulatsiooni testkeskkondade loomise ja käitamise alast juhendamist.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et niivõrd, kuiivõrd innovatiivsed tehisintellektisüsteemid on seotud isikuandmete töötlemisega või kuuluvad muul moel muude selliste riiklike asutuste või pädevate asutuste järelevalve alla, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, on riiklikud andmekaitseasutused ja kõnealused muud riikide asutused seotud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnaga.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid **koostöös Euroopa Komisjoniga** tagavad, et niivõrd, kuiivõrd innovatiivsed tehisintellektisüsteemid on seotud isikuandmete töötlemisega või kuuluvad muul moel muude selliste riiklike asutuste või pädevate asutuste järelevalve alla, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, on riiklikud andmekaitseasutused ja kõnealused muud riikide asutused seotud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnaga.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi. Kui selliste **süsteemide** arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk tervisele, ohutusele **ja** põhiõigustele, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.

Muudatusettepanek

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi, **sega ka mitte piirkondlikul ega kohalikul tasandil**. Kui selliste **tehisintellektisüsteemide** arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk tervisele, ohutusele, põhiõigustele, **demokraatiale või keskkonnale**, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriikide pädevad asutused, **kes on loonud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad**, koordineerivad oma tegevust ja teevad koostööd Euroopa tehisintellekti nõukojas. Nad esitavad nõukojale ja komisjonile igal aastal aruande nende kavade rakendamise kohta, kirjeldades muu hulgas süsteemiga seotud häid tavaid, saadud kogemusi ja soovitusi, ning, kui see on asjakohane, ka käesoleva määruse ja muude testkeskkonnas jälgitavate liidu õigusaktide kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek

5. Liikmesriikide pädevad asutused **ja Euroopa Komisjon** koordineerivad oma tegevust **seoses tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondadega** ja teevad koostööd Euroopa tehisintellekti nõukojas. Komisjon esitab **Euroopa tehisintellekti** nõukojale igal aastal aruande nende kavade rakendamise kohta, kirjeldades muu hulgas süsteemiga seotud **parimaid** tavaid, **arvutuslikku energiakasutust ja tõhusust**, saadud kogemusi ja soovitusi, ning, kui see on asjakohane, ka käesoleva määruse ja muude testkeskkonnas jälgitavate liidu õigusaktide kohaldamise kohta. **VKEsid, idufirmasid, ettevõtteid ja muid innovaatoreid kutsutakse üles jagama liikmesriikide pädevate asutustega oma häid tavaid, saadud kogemusi ning soovitusi seoses tehisintellekti testkeskkondadega.**

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 53 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Komisjon loob ELi tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade käitamise tööprogrammi, mille töökord, millele on osutatud artikli 53 lõikes 6, hõlmab IXa lisas sätestatud elemente. Komisjon kooskõlastab proaktiivselt oma tegevust riiklike ja kohalike asutustega, kui see on asjakohane.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Meetmed **väikepakkujate** ja -kasutajate kohta

Muudatusettepanek

Meetmed **VKEde, idufirmade** ja kasutajate kohta

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) annavad **väikepakkujatele** ja idufirmadele eelisjuurdepääsu tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnale, eeldusel et nad vastavad tingimustele;

Muudatusettepanek

(a) annavad **ELis asutatud VKEdele** ja idufirmadele eelisjuurdepääsu tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnale, eeldusel et nad vastavad tingimustele;

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) korraldavad just **väikepakkujate** ja kasutajate vajadustest lähtuvaid konkreetseid teadlikkuse suurendamise üritusi käesoleva määruse kohaldamise kohta;

Muudatusettepanek

(b) korraldavad just **VKEde, idufirmade** ja kasutajate vajadustest lähtuvaid konkreetseid teadlikkuse suurendamise **ja täiustatud digioskuste arendamise** üritusi käesoleva määruse kohaldamise kohta;

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) kui see on asjakohane, siis loovad **spetsiaalse kanali väikepakkujate ja -kasutajate** ning muude innovaatoritega suhtlemiseks, et anda juhiseid ja vastata päringutele käesoleva määruse

Muudatusettepanek

(c) **kasutavad olemasolevaid spetsiaalseid kanaleid** ja kui see on asjakohane, siis loovad **uued sihtotstarbelised kanalid** VKEde, idufirmade, kasutajate ja muude

rakendamise kohta.

novaatoritega suhtlemiseks, et anda suuniseid ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta;

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ca) edendavad VKEde osalemist standardimise arendamise protsessis;

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Artikli 43 kohase vastavushindamise tasude kehtestamisel võetakse arvesse **väikepakkujate** erihuve ning vähendatakse neid tasusid proportsionaalselt, lähtudes väikepakkujate suurusest **ja** turu suurusest.

2. Artikli 43 kohase vastavushindamise tasude kehtestamisel võetakse arvesse **VKEde , idufirmade ja kasutajate erihuve** ning vähendatakse neid tasusid proportsionaalselt, lähtudes **arenguetapist, nende endi** suurusest, turu suurusest **ja turunõudlusest. Komisjon hindab korrapäraselt VKEde ja idufirmade sertifitseerimis- ja nõuete täitmisega seotud kulusid, sealhulgas läbipaistvaid konsultatsioone VKEde, idufirmade ja kasutajatega, ning teeb koostööd liikmesriikidega, et neid kulusid võimaluse korral vähendada. Komisjon esitab nende järelduste kohta aruande Euroopa Parlamendile ja nõukogule osana artikli 84 lõikes 2 sätestatud aruandest käesoleva määruse hindamise ja läbivaatamise kohta.**

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Nõukoda asutab tehisintellekti nõuandekomisjoni (nõuandekomisjon). Nõuandekomisjoni kuuluvad tööstuse, teadusuuringute ja akadeemiliste ringkondade, kodanikuühiskonna, standardiorganisatsioonide ja muude nõukoja määratud asjaomaste sidusrühmade või kolmandate isikute esindajad, kes esindavad geograafilise tasakaalu säilitamiseks kõiki liikmesriike. Nõuandekomisjon toetab nõukoja tööd, andes nõu seoses nõukoja ülesannetega. Nõuandekomisjon nimetab vastavalt nõukoja koosseisule asjakohase esindaja, kes osaleb nõukoja koosolekutel ja selle töös. Nõuandekomisjoni koosseis ja selle soovitusel nõukojale avalikustatakse.

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) statistilised lähenemisviisid, Bayesi hinnang, otsingu- ja optimeerimismeetodid.

Muudatusettepanek

(c) statistilised **õppimis- ja järeldamisalased** lähenemisviisid, Bayesi hinnang, otsingu- ja optimeerimismeetodid.

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu määrus
IX a lisa (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

IXa LISA

Tehisintellekti käsitleva ELi regulatiivse katsekeskkonna tööprogrammi üksikasjad

1. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad moodustavad osa ELi tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade käitamise

tööprogrammist (edaspidi „testkeskkondade käitamise programm“), mille komisjon loob koostöös liikmesriikidega.

2. Komisjonil on täiendav roll, võimaldades liikmesriikidel, kellel on tõendatud kogemused testkeskkondade käitamisel, tugineda oma oskusteabele ning asjaomaste tööstuse, VKEde, akadeemiliste ringkondade ja kodanikuühiskonna sidusrühmade oskusteabele, ning teisest küljest pakkudes abi ning tehnilisi teadmisi ja vahendeid nendele liikmesriikidele, kes vajavad kõnealuste regulatsiooni testkeskkondade loomise alast juhendamist.

3. Kriteeriumid juurdepääsuks regulatsiooni testkeskkondadele on läbipaistvad ja konkurentsivõimelised.

4. Testkeskkondade käitamise programmis osalejatele, eelkõige väikepakkujatele, antakse juurdepääs juurutamiseelsetele teenustele, näiteks nende tehisintellektisüsteemi esialgne registreerimine ning vastavuse teadus- ja arendustegevuse tugiteenused, ning kõikidele muudele liidu tehisintellekti ökosüsteemi ja muude digitaalse ühtse turu algatuste asjakohastele elementidele, näiteks testimis- ja eksperimenteerimisrajatised, digikeskused, tippkeskused ja ELi võrdlusuuringute alane suutlikkus ning muudele lisaväärtust andvatele teenustele, näiteks standardimisdokumendid ja sertifitseerimine, nõustamine ja tugi tehisintellektisüsteemide mõju põhiõigustele, keskkonnale või ühiskonnale laiemalt hindamise läbiviimiseks, kogukonna jaoks loodud veebipõhine sotsiaalplatvorm, kontaktandmete andmebaasid, olemasolev hanke- ja toetuste andmise portaal ning ELi investorite nimekirjad.

5. Testkeskkondade käitamise programmis aidatakse hilisemas arendusetapis liikmesriikidel välja töötada

ja hallata kaht liiki regulatiivseid testkeskkondi: füüsilistesse toodetesse või teenustesse integreeritud tehisintellektisüsteemide regulatsiooni füüsilised testkeskkonnad ning eraldiseisvalt käitatavate ja kasutatavate ning füüsilistesse toodetesse ja teenustesse integreerimata tehisintellektisüsteemide regulatsiooni kübertestkeskkonnad.

6. Testkeskkondade käitamise programm töötab koos liikmesriikides juba loodud digitaalse innovatsiooni keskustega, et ettevõtjatel oleks spetsiifiline kontaktpunkt, mille kaudu esitada pädevatele asutustele päringuid ning saada mittesiduvaid juhiseid tehisintellektitehnoloogiat sisaldavate innovatiivsete toodete, teenuste või ärimudelite vastavuse kohta.

7. Üks testkeskkondade käitamise programmi eesmärk on võimaldada ettevõtjatel saavutada vastavus käesoleva määruse nõuetele tehisintellektisüsteemi projekteerimisetapis (sisseprojekteeritud vastavus). Selle saavutamiseks hõlbustatakse programmi raames niisuguste tarkvaratööriistade ja taristu arendamist, mida kasutatakse testkeskkondade seisukohast oluliste tehisintellektisüsteemide mõõtmete (nt täpsus, stabiilsus ja küberturvalisus) testimiseks, võrdlemiseks, hindamiseks ja selgitamiseks, samuti riskide minimeerimiseks põhiõigustele, keskkonnale ning ühiskonnale laiemalt.

8. Testkeskkondade käitamise programm võetakse kasutusele etapiviisiliselt, nii et komisjon käivitab eri etapid pärast seda, kui eelnevas etapis on saavutatud edu.

9. Testkeskkondade käitamise programmi integreeritakse mõjuhindamismenetlus, et hõlbustada kulutasuvuse läbivaatamist, võrreldes seda kokkulepitud eesmärkidega. Hinnang koostatakse liikmesriikide sisendteabe alusel, mis tugineb nende

kogemustele, ning lisatakse eraldi osana aruandesse, mille komisjon esitab igal aastal Euroopa tehisintellekti nõukojale.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja teatavate liidu õigusaktide muutmine
Viited	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO LIBE 7.6.2021 7.6.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ITRE 7.6.2021
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Eva Maydell 11.1.2022
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	21.3.2022
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Michael Bloss, Marc Botenga, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Maria da Graça Carvalho, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Nicola Danti, Pilar del Castillo Vera, Martina Dlabajová, Christian Ehler, Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Christophe Grudler, Henrike Hahn, Robert Hajšel, Ivars Ijabs, Romana Jerković, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Zdzisław Krasnodębski, Andrius Kubilius, Thierry Mariani, Marisa Matias, Eva Maydell, Iskra Mihaylova, Dan Nica, Angelika Niebler, Niklas Nienaaß, Mauri Pekkarinen, Mikuláš Peksa, Tsvetelina Penkova, Morten Petersen, Pina Picerno, Clara Ponsatí Obiols, Manuela Ripa, Robert Roos, Sara Skytvedal, Maria Spyraiki, Patrizia Toia, Pernille Weiss, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Franc Bogovič, Andrea Caroppo, Jakop G. Dalunde, Jens Gieseke, Klemen Grošelj, Elena Kountoura, Marian-Jean Marinescu, Dace Melbārde, Dominique Riquet, Rob Rooker, Susana Solis Pérez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Alessandra Basso, Bas Eickhout, Carlo Fidanza, Rob Rooker

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

61	+
ECR	Carlo Fidanza, Zdzisław Krasnodębski, Dace Melbārde, Rob Rooker, Robert Roos
ID	Alessandra Basso, Thierry Mariani
NI	Clara Ponsatí Obiols
PPE	François-Xavier Bellamy, Hildegard Bentele, Tom Berendsen, Vasile Blaga, Franc Bogovič, Cristian-Silviu Buşoi, Jerzy Buzek, Andrea Caroppo, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Christian Ehler, Jens Gieseke, Seán Kelly, Andrius Kubilius, Marian-Jean Marinescu, Eva Maydell, Angelika Niebler, Sara Skyttedal, Maria Spyrali, Pernille Weiss
RENEW	Nicola Danti, Martina Dlabajová, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Ivars Ijabs, Iskra Mihaylova, Mauri Pekkarinen, Morten Petersen, Dominique Riquet, Susana Solís Pérez
S&D	Niels Fuglsang, Lina Gálvez Muñoz, Jens Geier, Nicolás González Casares, Robert Hajšel, Ivo Hristov, Romana Jerković, Lukasz Kohut, Dan Nica, Tsvetelina Penkova, Pina Picierno, Patrizia Toia, Carlos Zorrinho
THE LEFT	Elena Kountoura
VERTS/ALE	Michael Bloss, Ignazio Corrao, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Bas Eickhout, Henrike Hahn, Niklas Nienaaß, Mikuláš Peksa, Manuela Ripa

2	-
THE LEFT	Marc Botenga, Marisa Matias

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

16.6.2022

KULTUURI- JA HARIDUSKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Arvamuse koostaja (*): Marcel Kolaja

(*) Kaasatud komisjon – kodukorra artikkel 57

LÜHISELGITUS

Euroopa Komisjon avaldas 24. aprillil 2021 seadusandliku ettepaneku, millega kehtestatakse tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud normid (tehisintellekti käsitlev õigusakt), millega sätestatakse õigusraamistik, mille eesmärk on tagada, et Euroopa Liidu turule lastavad tehisintellektisüsteemid oleksid kasutamiseks ohutud ning nende puhul austataks põhiõigusi ja Euroopa Liidu väärtusi.

Peale selle hõlbustab ettepanek seaduslike, turvaliste ja usaldusväärsete tehisintellektirakenduste ühtse turu väljaarendamist, tõhustab juhtimist ning põhiõigusi ja tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavaid ohutusnõudeid käsitlevate kehtivate õigusaktide tõhusat jõustamist ning tagab õiguskindluse, et hõlbustada tehisintellekti investeerimist ja selle valdkonna innovatsiooni.

Arvamuse koostaja peab komisjoni ettepanekut üldiselt kiiduväärseks. Ta soovib aga teha mõned muudatused ja seda peamiselt selleks, et täiendada III lisas esitatud suure riskiga tehisintellektirakenduste loetelu hariduse, meedia ja kultuuri valdkonnas ning muuta teatavaid sätteid, mis on seotud keelatud tavadega vastavalt artiklile 5.

Põhjalikumalt käsitleb arvamuse koostaja tehisintellektitehnoloogiate laialdasemat kasutuselevõttu haridus- ja koolitusasutustes. Seetõttu teeb ta ettepaneku loetleda suure riskiga tehnoloogiate hulgas ka need tehisintellektitehnoloogiad, mida kasutatakse õpilaste jälgimiseks testide ajal, ja tehnoloogiad, mida kasutatakse sellise eriala või õppekava kindlaksmääramiseks, mille õpilane peaks valima. Seoses meedia ja kultuuriga teeb arvamuse koostaja ettepaneku loetleda suure riskiga tehisintellektitehnoloogiad, mida kasutatakse uudistekanalites kasutatavate masina genereeritavate uudisartiklite loomiseks või levitamiseks, ning tehisintellektitehnoloogiad, mida kasutatakse audiovisuaalse sisu soovitamiseks või järjestamiseks.

Ühtlasi teeb arvamuse koostaja ettepaneku laiendada sotsiaalsete hindamissüsteemide

kasutamise keeldu nii, et see hõlmaks ka avalik-õiguslikke ja eraõiguslikke üksusi, võttes arvesse teatavate rühmade ja üksikisikute diskrimineerimise ja tõrjutuse ohtu.

Võttes arvesse ohtu, mida biomeetrilise kaugidentimise süsteemide kasutuselevõtt avalikult juurdepääsetavates ruumides kujutab endast kodanike põhiõigustele, kogunemisvabadusele, uurivate ajakirjanike, aktivistide ja poliitiliste esindajate tööle, teeb arvamuse koostaja ettepaneku selliste tehnoloogiate kasutamine avalikult juurdepääsetavates ruumides keelata, järgides Euroopa Parlamendi 6. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni tehisintellekti kohta kriminaalõiguses ning tehisintellekti politsei- ja õigusasutuste poolt kriminaalasjades kasutamise kohta.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kultuuri- ja hariduskomisjon palub vastutavatel siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse **eeetilistel põhimõtetel rajaneva** õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega, **minimeerides selle negatiivset ja diskrimineerivat mõju inimestele ja ilma innovatsiooni takistamata**. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse, **demokraatia, õigusriigi põhimõte ja keskkond**, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget

luba.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Tehisintellektisüsteeme on lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Teatavad liikmesriigid on juba uurinud võimalust võtta vastu siseriiklike õigusnorme, et tagada tehisintellekti ohutus ning selle arendamine ja kasutamine kooskõlas põhiõigustega seotud kohustustega. Siseriiklike õigusnormide vahelised erinevused võivad tuua kaasa siseturu killustumise ja vähendada tehisintellektisüsteemide arendamise ja kasutamisega tegelevate operaatorite õiguskindlust. Seepärast tuleks kõikjal liidus tagada kaitse järjekindlus ja kõrge tase ning ühtlasi vältida erinevusi, mis kahjustavad tehisintellektisüsteemide ja nendega seotud toodete ja teenuste vaba ringlust siseturul; selleks tuleks operaatoritele kehtestada ühetaolised kohustused ja kindlustada kaalukate üldiste huvide ja isikute õiguste ühtne kaitse siseturul, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklist 114. Kuivõrd käesolev määrus sisaldab konkreetseid õigusnorme, mis puudutavad üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega ja millega piiratakse tehisintellektisüsteemide kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil reaallajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks, on asjakohane võtta nende konkreetsete normide puhul käesoleva määruse aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 16. Neid konkreetseid õigusnorme ja ELi toimimise lepingu artiklile 16 tuginemist silmas pidades on asjakohane

Muudatusettepanek

(2) Tehisintellektisüsteeme on lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Teatavad liikmesriigid on juba uurinud võimalust võtta vastu siseriiklike õigusnorme, et tagada tehisintellekti ohutus **ja usaldusväärsus** ning selle arendamine ja kasutamine kooskõlas põhiõigustega seotud kohustustega. Siseriiklike õigusnormide vahelised erinevused võivad tuua kaasa siseturu killustumise ja vähendada tehisintellektisüsteemide arendamise ja kasutamisega tegelevate operaatorite õiguskindlust. Seepärast tuleks **usaldusväärse tehisintellekti saavutamiseks** kõikjal liidus tagada kaitse järjekindlus ja kõrge tase ning ühtlasi vältida erinevusi, mis kahjustavad tehisintellektisüsteemide ja nendega seotud toodete ja teenuste vaba ringlust, **innovatsiooni, kasutuselevõttu ja juurutamist** siseturul; selleks tuleks operaatoritele kehtestada ühetaolised kohustused ja kindlustada kaalukate üldiste huvide ja isikute õiguste ühtne kaitse siseturul, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklist 114. Kuivõrd käesolev määrus sisaldab konkreetseid õigusnorme, mis puudutavad üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega ja millega piiratakse tehisintellektisüsteemide kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil reaallajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks, on asjakohane võtta nende konkreetsete normide puhul käesoleva määruse aluseks ELi toimimise lepingu

konsulterida Euroopa
Andmekaitseenõukoguga.

artikkel 16. Neid konkreetseid õigusnorme
ja ELi toimimise lepingu artiklile 16
tuginemist silmas pidades on asjakohane
konsulterida Euroopa
Andmekaitseenõukoguga.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata saavutada mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, haridus ja koolitus, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata **ja juba aitab** saavutada mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes, **kui seda arendatakse kooskõlas eetikapõhimõtetega**. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, haridus ja koolitus, **meedia, sport, kultuur**, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse

Muudatusettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse

asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke huve ja liidu õigusega kaitstud õigusi. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline.

asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke huve ja liidu õigusega kaitstud õigusi, **sealhulgas töötajate, õppivate inimeste ja ühiskondlikult aktiivsete inimeste põhiõigusi, privaatsust, andmekaitset ja informatsioonilist enesemääramist ning ühiskondlikke või keskkondlikke õigusi**. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse ning põhiõiguste kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab käesolev määrus Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil³³ ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴.

Muudatusettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse ning põhiõiguste, **demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja keskkonna** kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab käesolev määrus Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas **põhiõigustel põhineva** turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil³³ ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴, **ja inimkeskse lähenemisviisi, mis on kooskõlas väljendusvabaduse, sõnavabaduse, meediavabaduse, pluralismi ja mitmekesisusega**.

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järeldused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitudetega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järeldused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitudetega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Selleks et aidata edendada tehisintellekti arendamist, kasutuselevõttu ja mõistmist, peab liit tegema täiendavaid jõupingutusi hariduse ja koolituse valdkonnas ja tegelema seega muu hulgas IKT spetsialistide ja kõrgharidust andvate tehisintellekti alaste kursuste, digioskustega töötajate ja isegi elementaarsete digioskuste puudumise probleemiga märkimisväärsel osal liidu elanikkonnast.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Nii avaliku kui ka erasektori investeeringute vähesus kahjustab praegu tehisintellektisüsteemide arendamist ja kasutamist kogu liidus, eriti võrreldes teiste suurte tööstusriikidega. Selleks et edendada tehisintellekti kasutuselevõttu VKEdes, sealhulgas haridus- ning kultuuri- ning loomesektorites ja -tööstuses, tuleks sellele erilist tähelepanu

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks avalikult juurdepääsetava ruumina käsitada mis tahes füüsilist kohta, mis on üldsusele juurdepääsetav, olenemata sellest, kas kõnealune koht on era- või avalik-õiguslikus omandis. Seega ei hõlma see mõiste olemuselt privaatseid kohti, mis ei ole kolmandatele isikutele, sh õiguskaitseasutustele tavaliselt ilma konkreetse kutse või loata vabalt juurdepääsetavad, näiteks inimeste kodusid, eraklubisid, kontoreid, ladusid ja tehaseid. ***Selle mõiste alla ei käi küberruum, sest see ei ole füüsiline ruum.*** Üksnes asjaolu, et konkreetsele ruumile juurdepääsuks on kehtestatud teatavad tingimused, näiteks pileti olemasolu või vanusepiirang, ei tähenda, et see ruum ei ole avalikult juurdepääsetav käesoleva määruse tähenduses. Seega peetakse avalikult juurdepääsetavaks ruumiks lisaks avalikule ruumile, nagu tänavad, valitsushoonete asjakohased osad ja suurem osa transporditaristust, tavaliselt ka selliseid ruume nagu kinod, teatrid, poed ja kaubanduskeskused. See, kas konkreetne ruum on avalikult juurdepääsetav, tuleks siiski otsustada igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse vaadeldava olukorra iseärasusi.

Muudatusettepanek

(9) Käesoleva määruse kohaldamisel tuleks avalikult juurdepääsetava ruumina käsitada mis tahes füüsilist ***ja virtuaalset*** kohta, mis on üldsusele juurdepääsetav, olenemata sellest, kas kõnealune koht on era- või avalik-õiguslikus omandis. Seega ei hõlma see mõiste olemuselt privaatseid kohti, mis ei ole kolmandatele isikutele, sh õiguskaitseasutustele tavaliselt ilma konkreetse kutse või loata vabalt juurdepääsetavad, näiteks inimeste kodusid, eraklubisid, kontoreid, ladusid ja tehaseid ***ning teisi privaatseid ruume. Sama põhimõtet tuleks kohaldada kaitstud, avalikult juurdepääsetavate virtuaalsete ruumide suhtes.*** Üksnes asjaolu, et konkreetsele ruumile juurdepääsuks on kehtestatud teatavad tingimused, näiteks pileti olemasolu või vanusepiirang, ei tähenda, et see ruum ei ole avalikult juurdepääsetav käesoleva määruse tähenduses. Seega peetakse avalikult juurdepääsetavaks ruumiks lisaks avalikule ruumile, nagu tänavad, ***pargid, spordikompleksid,*** valitsushoonete asjakohased osad ja suurem osa transporditaristust, tavaliselt ka selliseid ruume nagu kinod, teatrid, poed, ***muuseumid, raamatukogud, mälestised, kultuuriobjektid, kultuuriasutused*** ja kaubanduskeskused. See, kas konkreetne ruum on avalikult juurdepääsetav, tuleks siiski otsustada igal üksikjuhul eraldi, võttes arvesse vaadeldava olukorra iseärasusi.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse **ja** põhiõiguste vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

Muudatusettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse, põhiõiguste, **demokraatia, õigusriigi põhimõtte ning keskkonna** vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada **konkreetsed eetikapõhimõtted ja** ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“), **Euroopa Komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatisega „Euroopa roheline kokkulepe“ ja 26. jaanuari 2022. aasta Euroopa deklaratsiooniga digiõiguste ja -põhimõtete kohta digikümnendiks** ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14b) Tehisintellektipädevus tähendab oskusi, teadmisi ja arusaamist, mis võimaldavad inimestel ja operaatoritel käesolevas määruses sätestatud kohustuste raames tehisintellekti süsteeme teadlikult juurutada ja kasutada ning suurendada teadlikkust tehisintellekti võimalustest ja riskidest ning sellega edendada tehisintellekti demokraatlikku kontrolli. Tehisintellektipädevus ei tohiks piirduda üksnes vahendite ja tehnoloogia tundmaõppimisega, vaid selle eesmärk peaks olema anda ka inimestele ja

operaatoritele käesolevas määruses sätestatud kohustustega seoses kriitilise mõtlemise oskused, mida on vaja kahjulike või manipuleerivate kasutusviiside kindlakstegemiseks, samuti selleks, et parandada nende võimekust ja suutlikkust olla täielikus vastavuses usaldusväärse tehisintellektiga ja sellest kasu saada. Seetõttu on vaja, et komisjon, liikmesriigid ning tehisintellektisüsteemide operaatorid edendaksid koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega tehisintellektipädevuse arendamist kõigis ühiskonnasektorites igas vanuses inimeste, sealhulgas naiste ja tütarlaste jaoks, ning et selles valdkonnas tehtavaid edusamme jälgitaks tähelepanelikult.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Lisaks sellele, et tehisintellektil on mitmeid kasulikke rakendusvõimalusi, on seda tehnoloogiat võimalik ka kurjasti kasutada ning luua uudseid ja võimsaid manipuleerimise, ärakasutamise ja sotsiaalse kontrolli vahendeid. Sellised kasutusviisid on eriti kahjulikud ning tuleks ära keelata, sest need on vastuolus selliste liidu väärtustega nagu inimväärikuse austamine, **vabadust**, võrdsus, demokraatia ja õigusriik ning liidu põhiõigustega, kaasa arvatud õigusega mittediskrimineerimisele, andmekaitsele ja privaatsusele, aga ka lapse õigustega.

Muudatusettepanek

(15) Lisaks sellele, et tehisintellektil on mitmeid kasulikke rakendusvõimalusi, on seda tehnoloogiat võimalik ka kurjasti kasutada ning luua uudseid ja võimsaid manipuleerimise, ärakasutamise ja sotsiaalse kontrolli vahendeid. Sellised kasutusviisid on eriti kahjulikud ning tuleks ära keelata, sest need on vastuolus selliste liidu väärtustega nagu inimväärikuse austamine, **vabadus**, võrdsus, demokraatia ja õigusriik ning liidu põhiõigustega, kaasa arvatud õigusega mittediskrimineerimisele, **töötajate kaitsele**, andmekaitsele ja privaatsusele **ja soolisele võrdõiguslikkusele**, aga ka lapse õigustega.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteem tuleks liidus turule lasta või kasutusele võtta üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus **oluline** kahjulik mõju inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete komponendid. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid

Muudatusettepanek

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteem tuleks liidus turule lasta või kasutusele võtta üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus kahjulik mõju inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele **ning ühiskonnale ja keskkonnale**, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

Muudatusettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete komponendid. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid

peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega.

Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, isikuandmete kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, tarbijakaitse, töötajate õigused, puuetega inimeste **õigused**, **õigus** tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, **õigus** kaitsele, süütuse **presumptioon ja õigus** heale haldusele. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, **kui tõsis**t kahju **võib** tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega.

Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, isikuandmete kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, **õigus haridusele**, tarbijakaitse, töötajate õigused. **Erilist tähelepanu tuleks pöörata soolisele võrdõiguslikkusele**, puuetega inimeste **õigustele**, **õigusele** tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, **õigusele** kaitsele, süütuse **presumptioonile**, **õigusele** heale haldusele, **intellektuaalomandi õiguste kaitsele ja kultuurilise mitmekesisuse tagamisele**. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates kahju, **mida** tehisintellektisüsteem **võib** põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse vallas **või keskkonnale**, **arvestades loodusvarade kaevandamist ja tarbimist, jäätmel ja CO₂ jalajälge**, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 33

Komisjoni ettepanek

(33) Füüsiliste isikute biomeetrilise **kaugtuvastamise** jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemide tehniline ebatäpsus võib kaasa tuua tulemuste kallutatuse ja põhjustada diskrimineerimist. Eriti oluline on see vanuse, **etniline** päritolu, soo või puuete puhul. Seepärast tuleks nii reaalselt kui ka tagantjärele toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid liigitada suure riskiga süsteemideks. Arvestades, milliseid riske need süsteemid põhjustavad, tuleks mõlemat liiki biomeetrilise **kaugtuvastamise** süsteemide suhtes kohaldada logimisvõimekuse ja inimjärelvalve erinõudeid.

Muudatusettepanek

(33) Füüsiliste isikute biomeetrilise **tuvastamise** jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemide tehniline ebatäpsus võib kaasa tuua tulemuste kallutatuse ja põhjustada diskrimineerimist. Eriti oluline on see vanuse, **etnilise** päritolu, soo või puuete puhul. Seepärast tuleks nii reaalselt kui ka tagantjärele toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid liigitada suure riskiga süsteemideks. Arvestades, milliseid riske need süsteemid põhjustavad, tuleks mõlemat liiki biomeetrilise **tuvastamise** süsteemide suhtes kohaldada logimisvõimekuse ja inimjärelvalve erinõudeid. **Muud kui biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemid, mis on ette nähtud kasutamiseks avalikult juurdepääsetavates ruumides, töökohtades ning haridus- ja koolitusasutustes võivad endast samuti kujutada suure riskiga süsteeme. Avalikult juurdepääsetavates ruumides, töökohtades ning haridus- ja koolitusasutustes kasutamiseks mõeldud muud kui biomeetrilise kaugtuvastamise süsteemide riski suurus tuleks kindlaks määrata iga juhtumi puhul eraldi.**

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 34 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(34a) Tehisintellektisüsteemide kasutuselevõtt hariduses on äärmiselt

oluline, et aidata ajakohastada kogu haridussüsteemi, parandada hariduse kvaliteeti nii internetis kui ka väljaspool seda ning kiirendada digiharidust, tehes selle laiemalt kättesaadavaks. Tehisintellektil põhinev digiõpe, mis ei asenda küll füüsilist õpet, on üha vajalikum, et edendada ühiskondlikku ja majanduskasvu ning kaasatust ja tõsta harituse taset ja haridusele juurdepääsu.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 35

Komisjoni ettepanek

(35) Tehisintellektisüsteeme, mida kasutatakse hariduses või **kutseõppes** esmajoones selleks, et määrata kindlaks juurdepääs haridus- ja **kutseõppeasutustele** või määrata isikud neisse või hinnata hariduse osana või selle eeltingimusena isikute teste, tuleks käsitada suure riskiga süsteemidena, sest need võivad ära määrata inimese haridusliku ja kutsealase käekäigu ning mõjutada seega nende toimetulekut. Kui sellised süsteemid ei ole korralikult projekteeritud või kui neid ei kasutata korralikult, võivad need rikkuda õigust haridusele ja koolitusele, aga ka õigust mitte olla diskrimineeritud, ning põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid.

Muudatusettepanek

(35) Tehisintellektisüsteeme, mida kasutatakse hariduses või **koolitusvaldkonnas** esmajoones selleks, et määrata kindlaks juurdepääs haridus- ja **koolitusasutustele** või määrata isikud neisse või hinnata hariduse osana või selle eeltingimusena isikute teste **või määrata kindlaks, millise eriala õpilane peaks valima**, tuleks käsitada suure riskiga süsteemidena, sest need võivad ära määrata inimese haridusliku ja kutsealase käekäigu ning mõjutada seega nende toimetulekut. Kui sellised süsteemid ei ole korralikult projekteeritud **ja arendatud** või kui neid ei kasutata korralikult, võivad need rikkuda õigust haridusele ja koolitusele, aga ka õigust mitte olla diskrimineeritud, ning põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid **näiteks naiste, teatavate vanuserühmade, puudega inimeste või teatava rassilise või etnilise päritoluga või seksuaalse sättumustega inimeste vastu. Tehisintellektisüsteeme, mida kasutatakse õpilaste käitumise ja emotsioonide jälgimiseks haridus- ja koolitusasutustes toimuvate testide ajal, tuleks pidada suure riskiga süsteemideks, sest need mõjutavad ka õpilaste õigust eraelu puutumatusse ja andmekaitsele.**

Tehisintellekti kasutamist hinnanguteks, näiteks plagiiaadi avastamiseks eksamitööde kontrollimisel, ei peaks pidama suure riskiga süsteemiks.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 36

Komisjoni ettepanek

(36) Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse tööhõive, töötajate juhtimise ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise võimaluste valdkonnas, eeskätt inimeste töölevõtmiseks ja valikuks, edutamise ja töösuhte lõpetamise otsuste tegemiseks ning ülesannete jagamise, seire või inimeste hindamise jaoks tööga seotud **lepingulistes** suhete kontekstis, sest need süsteemid võivad märkimisväärselt mõjutada nende inimeste tulevasi karjääriväljavaateid ja toimetulekut. Asjaomased tööga seotud **lepingulised** suhted peaksid käima ka selliste töötajate ja isikute kohta, kes osutavad teenuseid platvormide kaudu, nagu on nimetatud komisjoni 2021. aasta tööprogrammis. Põhimõtteliselt ei tuleks selliseid isikuid käsitada kasutajatena käesoleva määruse tähenduses. Värbamisprotsessi käigus ning isikute hindamisel, edutamisel ja ametisse jäämisel tööga seotud **lepinguliste** suhete kontekstis võivad sellised süsteemid põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mis on suunatud näiteks naiste, teatavate vanuserühmade, puuetega inimeste või teatava rassilise või etnilise päritolu või seksuaalse sättumusega isikute vastu. Tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse nende isikute töötulemuste ja käitumise seireks, võivad mõjutada ka nende õigust andmekaitsele ja privaatsusele.

Muudatusettepanek

(36) Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse tööhõive, **tööhõive tugiteenuste**, töötajate juhtimise ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemise võimaluste valdkonnas, eeskätt inimeste töölevõtmiseks ja valikuks, edutamise ja töösuhte lõpetamise otsuste tegemiseks ning ülesannete jagamise, **töökoha eeskirjade järgimise** seire või inimeste hindamise jaoks tööga seotud suhete kontekstis, sest need süsteemid võivad märkimisväärselt mõjutada nende **töö suhtes ja töökohtades kohaldatavaid tervishoiu-, ohutus- ja turvalisusega seotud eeskirju ning nende** inimeste tulevasi karjääriväljavaateid ja toimetulekut. Asjaomased tööga seotud suhted peaksid käima ka selliste töötajate ja isikute kohta, kes osutavad teenuseid platvormide kaudu, nagu on nimetatud komisjoni 2021. aasta tööprogrammis. Põhimõtteliselt ei tuleks selliseid isikuid käsitada kasutajatena käesoleva määruse tähenduses. Värbamisprotsessi käigus ning isikute hindamisel, edutamisel ja ametisse jäämisel tööga seotud suhete kontekstis võivad sellised süsteemid põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mis on suunatud näiteks naiste, teatavate vanuserühmade, puuetega inimeste või teatava rassilise või etnilise päritolu või seksuaalse sättumusega isikute vastu. Tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse nende isikute

töötulemuste ja käitumise seireks, võivad mõjutada ka nende õigust andmekaitsele ja privaatsusele. ***Sellega seoses tuleks kohaldada erinõudeid läbipaistvuse, teabe ja inimjärelvalve kohta. Ametiühinguid ja töötajate esindajaid tuleks teavitada ning neil peaks olema juurdepääs kõigile asjaomastele dokumentidele, mis on loodud käesoleva määruse alusel kõrge riskiga tehisintellektisüsteemide kohta, mis on kasutusele võetud või mida kasutatakse nende töös või töökohal.***

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 70

Komisjoni ettepanek

(70) Teatavate tehisintellektisüsteemide puhul, ***mis on mõeldud suhtlema*** füüsiliste isikutega või sisu ***looma***, võib esineda kellenagi esinemise või pettuse spetsiifilisi riske olenemata sellest, kas süsteemid on liigitatud suure riskiga süsteemideks või mitte. Seepärast peaks nende süsteemide kasutamise suhtes teatavates olukordades kehtima spetsiifilised läbipaistvuskohustused, ilma et see piiraks suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kehtivate nõuete ja kohustuste kohaldamist. Esmajoones tuleks füüsilistele isikutele teada anda, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, kui see just ei ole asjaoludest ja kasutamise kontekstist tulenevalt ilmselge. Peale selle tuleks füüsilisi isikuid teavitada, kui nad puutuvad kokku emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemiga. Selline teave tuleks edastada vormingus, mis on puuetega inimestele juurdepääsetaval kujul. Kui kasutaja kasutab tehisintellektisüsteemi, et luua või manipuleerida kujutisi või audio- või videosisu, mis sarnaneb märgatavalt olemasolevate isikute, kohtade või sündmustega ja võib inimesele ekslikult

Muudatusettepanek

(70) Teatavate tehisintellektisüsteemide puhul, ***mida kasutatakse*** füüsiliste isikutega ***suhtlemiseks*** või sisu ***loomiseks***, võib esineda kellenagi esinemise või pettuse spetsiifilisi riske olenemata sellest, kas süsteemid on liigitatud suure riskiga süsteemideks või mitte. Seepärast peaks nende süsteemide kasutamise suhtes teatavates olukordades kehtima spetsiifilised läbipaistvuskohustused, ilma et see piiraks suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kehtivate nõuete ja kohustuste kohaldamist. Esmajoones tuleks füüsilistele isikutele teada anda, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, kui see just ei ole asjaoludest ja kasutamise kontekstist tulenevalt ilmselge ***või kui sisu moodustab osa ilmselgelt loominguilisest, kunstilisest või väljamõeldud kinematograafilisest teosest.*** Peale selle tuleks füüsilisi isikuid teavitada, kui nad puutuvad kokku emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemiga. Selline teave ***peaks sisaldama vastutuse välistamise klauslit ja*** tuleks edastada vormingus, mis on ***lastele, eakatele, rändajatele ja puuetega või muude***

ehtne näida, peaks kõnealune kasutaja avalikustama, et see sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud, tähistades tehisintellekti väljundi vastavalt ja avalikustades selle tehisliku päritolu.

erivajadustega inimestele juurdepääsetaval kujul. Kui kasutaja kasutab tehisintellektisüsteemi, et luua või manipuleerida kujutisi, audio- või videosisu **või teksti**, mis sarnaneb märgatavalt olemasolevate isikute, kohtade või sündmustega ja võib inimesele ekslikult ehtne näida, peaks kõnealune kasutaja **selgelt** avalikustama, et see sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud, tähistades tehisintellekti väljundi vastavalt ja avalikustades selle tehisliku päritolu.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 73

Komisjoni ettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

Muudatusettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas **tehisintellektipädevuse**, teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele

kasutajatele.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 74

Komisjoni ettepanek

(74) Selleks, et minimeerida rakendamise seotud riske, mis tulenevad teadmiste ja oskusteabe puudumisest turul, ja muuta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine pakkujate ja teavitatud asutuste jaoks hõlpsamaks, peaksid tehisintellekti nõudeplatvorm, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi või ELi tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatised võimaluse korral aitama kaasa käesoleva määruse rakendamisele. Need asutused võivad pakkuda teavitatud asutustele ja pakkujatele oma vastavate ülesannete ja pädevusvaldkondade piires eeskätt tehnilist ja teaduslikku tuge.

Muudatusettepanek

(74) Selleks, et minimeerida rakendamise seotud riske, mis tulenevad teadmiste ja oskusteabe puudumisest turul, ja muuta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine pakkujate ja teavitatud asutuste jaoks hõlpsamaks, peaksid tehisintellekti nõudeplatvorm, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi või ELi tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatised võimaluse korral aitama kaasa käesoleva määruse rakendamisele. Need asutused võivad pakkuda teavitatud asutustele ja pakkujatele oma vastavate ülesannete ja pädevusvaldkondade piires eeskätt tehnilist ja teaduslikku tuge. ***Komisjon peab looma ka üleeuroopalise tehisintellektile keskenduva ülikoolide ja teadlaste võrgustiku, et tõhustada tehisintellekti mõju uurimist ning ajakohastada digiõppe tegevuskava, mis kehtestati komisjoni 30. septembri 2020. aasta teatisega „Digiõppe tegevuskava aastateks 2021–2027. Hariduse ja koolituse ümberkujundamine digiajastu jaoks“, et integreerida tehisintellekt ja robotikainnovatsioon haridusse.***

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(76) Et hõlbustada käesoleva määruse sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile *nõu* ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud küsimustes.

(76) Et hõlbustada käesoleva määruse sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile *spetsialisti nõuannete* ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud küsimustes *ning tehisintellektitehnoloogia kiirest arengust tulenevate probleemide lahendamise*.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 83

Komisjoni ettepanek

(83) Pädevate asutuste usaldusliku ja konstruktiivse koostöö tagamiseks liidu ja riikide tasandil peaksid kõik käeoleva määruse kohaldamises osalejad austama oma ülesannete täitmise käigus saadud teabe ja andmete konfidentsiaalsust.

Muudatusettepanek

(83) Pädevate asutuste usaldusliku ja konstruktiivse koostöö tagamiseks liidu ja riikide tasandil peaksid kõik käeoleva määruse kohaldamises osalejad austama oma ülesannete täitmise käigus saadud teabe ja andmete konfidentsiaalsust. *On asjakohane kehtestada uued ühised Euroopa suunised ja standardid, et kaitsta eraelu puutumatust, kasutades samal ajal tõhusalt olemasolevaid andmeid.*

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 85

Komisjoni ettepanek

(85) Tagamaks, et õigusraamistikku

Muudatusettepanek

(85) Tagamaks, et õigusraamistikku

saab vajaduse korral kohandada, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastu õigusakte kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290, et muuta I lisas osutatud meetodeid ja lähenemisviise tehisintellektisüsteemide defineerimiseks, II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusakte, III lisas loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteeme, IV lisas loetletud tehnilist dokumentatsiooni käsitlevaid sätteid, V lisas esitatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, VI ja VII lisas esitatud vastavushindamismenetlusi käsitlevaid sätteid ja sätteid, millega pannakse paika need suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mille suhtes tuleks kohaldada kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel põhinevat vastavushindamist. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus **läbi** asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁵⁸ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

saab vajaduse korral kohandada, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastu õigusakte kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290, et muuta I lisas osutatud meetodeid ja lähenemisviise tehisintellektisüsteemide defineerimiseks, II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusakte, III lisas loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteeme, IV lisas loetletud tehnilist dokumentatsiooni käsitlevaid sätteid, V lisas esitatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, VI ja VII lisas esitatud vastavushindamismenetlusi käsitlevaid sätteid ja sätteid, millega pannakse paika need suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mille suhtes tuleks kohaldada kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel põhinevat vastavushindamist. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁸ sätestatud põhimõtetega. ***Nendes konsultatsioonides peaksid osalema kvalifitseeritud spetsialistid ühiskonna eri osadest, sealhulgas erasektori esindajad, teadlased, haridus-, meedia- ja kultuurivaldkonna esindajad, ametiühingud, tarbija-, lapsevanemate ja andmekaitseorganisatsioonid, kellel on asjaomased oskused ja teadmised.*** Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁵⁸ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 86 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(86a) Kuna tehnoloogia areneb kiiresti ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide hindamiseks on vaja tehnilisi eksperditeadmisi, tuleks volitusi delegeerida ja komisjoni rakendamise volitusi kasutada võimalikult paindlikult. Komisjon peaks III lisa vähemalt iga kuue kuu järel, s.o korrapäraselt, põhjendamatu viivitusega läbi vaatama ning konsulteerima selleks asjaomaste sidusrühmadega, sealhulgas eetikaekspertide, antropoloogide, sotsioloogide, vaimse tervise spetsialistide ja muude asjaomaste teadlastega ning lapsevanemate ühendustega.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) ühtlustatud läbipaistvusnormid ***füüsiliste isikutega suhtlemiseks mõeldud tehisintellektisüsteemide, emotsioonide tuvastamise süsteemide ja biomeetrilise kategooriatesse jaotamise süsteemide ning pildi-, audio- või videosisu loomiseks või töötlemiseks kasutatavate*** tehisintellektisüsteemide jaoks;

(c) ühtlustatud läbipaistvusnormid tehisintellektisüsteemide jaoks;

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 4 a (uus)

4a. Käesolev määrus ei mõjuta ega kahjusta tehisintellektisüsteemide akadeemilist teadus- või arendustegevust ega nende väljundeid akadeemiliste teadusuuringute eesmärgil.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „kasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes kasutab tehisintellektisüsteemi oma volituste alusel, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks;

Muudatusettepanek

(4) „kasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, **haridus- või koolitusasutus**, ametkond või muu organ, kes kasutab tehisintellektisüsteemi oma volituste alusel, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks;

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 35

Komisjoni ettepanek

(35) „biomeetrilise liigitamise süsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on jagada füüsilisi isikuid nende biomeetriliste andmete, näiteks soo, vanuse, juuksevärvi, silmade värvi, tätoveeringute, etnilise päritolu või seksuaalse või poliitilise sättumuse põhjal teatavatesse kategooriatesse;

Muudatusettepanek

(35) „biomeetrilise liigitamise süsteem“ – tehisintellektisüsteem, **milles kasutatakse biomeetrilisi andmeid või muid füüsilisi, füsioloogilisi või käitumisandmeid ning** mille eesmärk on jagada füüsilisi isikuid nende biomeetriliste andmete, näiteks soo, vanuse, juuksevärvi, silmade värvi, tätoveeringute, etnilise päritolu või seksuaalse või poliitilise sättumuse põhjal teatavatesse kategooriatesse;

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 39

Komisjoni ettepanek

(39) „avalikult juurdepääsetav ruum“ – *füüsiline* koht, millele üldsusel on juurdepääs, olenemata sellest, kas kehtivad teatavad juurdepääsutingimused;

Muudatusettepanek

(39) „avalikult juurdepääsetav ruum“ – koht, millele üldsusel on juurdepääs, olenemata sellest, kas kehtivad teatavad juurdepääsutingimused;

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) inimese surm või tõsine kahju inimese tervisele, varale või keskkonnale;

Muudatusettepanek

(a) inimese surm või tõsine kahju inimese *põhiõigustele*, tervisele, varale või keskkonnale, *demokraatiale või demokraatlikule õigusriigile*;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44a) „haridus- ja koolitusasutused“ – haridus- ja koolitusteenuseosutajad, kelle juures saavad õppida inimesed sõltumata vanusest ja kelle hulka kuuluvad näiteks eelkoolid, lastehoiuasutused, algkoolid, keskkoolid, kolmanda taseme hariduse pakkujad, kutsehariduse ja -õppe pakkujad ning igasuguse pidevõppe pakkujad;

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44b) „kultuuriasutused“ – asutused, nagu raamatukogud, muuseumid, teatrid, kontserdisaalid, näitusekeskused, arhitektuurimälestised ja mitmeotstarbelised kunstirajatised, samuti nende virtuaalsed osad, kus korraldatakse kultuuriharidust, demokraatlikke mõttevahetusi ja teadustegevust ning mis pakuvad võimalusi ja vahendeid kultuuripärandiga tegelemiseks;

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44c) „süvavõltsing“ – manipuleeritud või tehislik audio-, visuaal- või audiovisuaalne sisu või tekst, kus esinevad isikuid, kes on väidetavalt ehtsad ja tõesed;

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44d) „tehisintellektipädevus“ – tehisintellektisüsteemidega seotud oskused, teadmised ja arusaamine.

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 a (uus)**

Artikkel 4a

Usaldusväärne tehisintellekt

1. Kõik liidu tehisintellektisüsteemid töötatakse välja, võetakse kasutusele ja neid kasutatakse täielikus kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „harta“).

2. Selleks et edendada liidus usaldusväärset tehisintellekti ja ilma et see piiraks III jaotises suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud nõuete kohaldamist, arendatakse, võetakse kasutusele ja kasutatakse kõiki tehisintellektisüsteeme:

(a) seaduslikul, õiglasel ja läbipaistval viisil („seaduslikkuse, õigluse ja läbipaistvuse põhimõte“);

(b) viisil, mis tagab selle, et füüsilised isikud saavad alati teha teadlikke otsuseid selliste süsteemide kohta ning need ei kahjusta ega tühista kunagi inimeste sõltumatust („inimese toimevõime ja järelevalve põhimõte“);

(c) viisil, mis tagab nende ohutu, täpse ja usaldusväärse toimimise koos integreeritud kaitsemeetmetega, et vältida mis tahes individuaalset või kollektiivset kahju („ohutuse, täpsuse, usaldusväärse ja töökindluse põhimõte“);

(d) viisil, mis tagab eraelu puutumatuse ja andmekaitse („eraelu puutumatuse põhimõte“);

(e) viisil, mis soodustab andmete terviklikkust ja kvaliteeti, sealhulgas seoses juurdepääsuga („andmehalduse põhimõte“);

(f) jälgitaval, auditeeritaval ja selgitataval viisil, mis tagab vastutuse tulemuste eest ja aruandekohustuse ning toetab õiguskaitset („jälgitavuse, auditeeritavuse, selgitatavuse ja

aruandekohustuse põhimõte“);

(g) viisil, mis ei diskrimineeri isikuid ega isikute rühmi ebaõiglase kallutatuse tõttu ning hõlmab sel eesmärgil asjaomaste sidusrühmade osalemist ja panust („mittediskrimineerimise ja mitmekesisuse põhimõte“);

(h) keskkonnasäästlikul viisil, mis minimeerib nende keskkonnajalajälje, sealhulgas seoses loodusvarade kaevandamise ja tarbimisega („keskkonnasäästlikkuse põhimõte“);

(i) sotsiaalselt vastutustundlikul viisil, mis minimeerib nende negatiivset ühiskondlikku mõju, eelkõige seoses sotsiaalse ja soolise ebavõrdsuse ning demokraatlike protsessidega („sotsiaalse vastutuse põhimõte“).

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4b

Tehisintellektipädevus

1. Käesoleva määruse rakendamisel edendavad liit ja liikmesriigid meetmeid ja vahendeid, et arendada piisaval tasemel tehisintellektipädevust kõigis sektorites ning asjaomaste operaatorite rühmades, sealhulgas haridus- ja koolitus-, oskuste omandamise ja ümberõppe programmide kaudu ning tagades samal ajal nõuetekohase soolise ja vanuselise tasakaalu, et võimaldada tehisintellektisüsteemide demokraatlikku kontrolli.

2. Tehisintellektisüsteemide teenuseosutajad ja kasutajad edendavad vahendeid ja võtavad meetmeid, et tagada oma töötajate ja kõigi teiste nende nimel

tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamisega tegelevate isikute piisav tehisintellektipädevus, võttes arvesse nende tehnilisi teadmisi, kogemusi, haridust ja koolitust ning keskkonda, milles tehisintellektisüsteeme tuleb kasutada, ning arvestades isikuid või isikute rühmi, kelle puhul tehisintellektisüsteeme kasutatakse.

3. Sellised pädevusvahendid ja meetmed hõlmavad eelkõige tehisintellektisüsteemide ja nende toimimisega seotud põhimõistete ja -oskuste õpetamist ja õppimist, sealhulgas eri liiki tooteid ja kasutusviise, nendega seotud riske ja kasu ning kahju tõsidust ja tekkimise tõenäosust.

4. Tehisintellektipädevust loetakse piisavaks, kui see võimaldab operaatoritel usaldusväärse tehisintellektiga seotud nõudeid, eelkõige käesolevas määruses sätestatud nõudeid täielikult täita ja tehisintellektist kasu saada.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lisaks lõikes 1 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidele peetakse suure riskiga süsteemideks ka III lisas osutatud tehisintellektisüsteeme.

Muudatusettepanek

2. Lisaks lõikes 1 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidele peetakse suure riskiga süsteemideks ka III lisas osutatud tehisintellektisüsteeme **nende ohu tõttu põhjustada kahju tervisele, ohutusele, keskkonnale, põhiõigustele või demokraatialle ja õigusriigile.**

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid on mõeldud kasutamiseks **mõnes III lisa punktides 1–8** loetletud **valdkonnas**;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid on mõeldud kasutamiseks III **lisas** loetletud **valdkondades**;

Muudatusettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele, **demokraatiale ja õigusriigile ning keskkonnale** ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

Muudatusettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele, **demokraatiale ja õigusriigile või keskkonnale** ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Komisjon viib lõikes 2 osutatud hindamise läbi igal aastal artiklis 73 sätestatud konsultatsioonitingimustel.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 2 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(da) piisava tehisintellektipädevuse võimaldamine;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8. Lõigetes 1–7 kirjeldatud riskijuhtimissüsteemi rakendamisel pööratakse erilist tähelepanu sellele, kas on tõenäoline, et suure riskiga tehisintellektisüsteemile pääsevad juurde lapsed või et see mõjutab lapsi.

8. Lõigetes 1–7 kirjeldatud riskijuhtimissüsteemi rakendamisel pööratakse erilist tähelepanu sellele, kas on tõenäoline, et suure riskiga tehisintellektisüsteemile pääsevad juurde lapsed, **eakad, rändajad või teised haavatavad rühmad** või et see mõjutab neid.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) läbi vaatamine võimaliku kallutatuse seisukohast;

Muudatusettepanek

(f) läbi vaatamine võimaliku kallutatuse seisukohast, **eelkõige kallutatuste, mis võivad mõjutada inimeste tervist ja ohutust või põhjustada diskrimineerimist**;

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2 – punkt g a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ga) süsteemi kasutamise otstarve ja keskkond;

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et kasutajad saaksid tõlgendada süsteemi väljundit **ja** seda asjakohaselt kasutada. **Tagada tuleb** käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud **kasutaja ja pakkuja** asjaomaste kohustuste täitmiseks **asjakohast liiki ja asjakohasel tasemel läbipaistvus**.

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et **teenuseosutajad**, kasutajad **ja teised asjakohased sidusrühmad** saaksid **lihtsasti** tõlgendada süsteemi **toimimist ja** väljundit **ning** seda asjakohaselt kasutada **teadliku otsuse alusel** käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud asjaomaste kohustuste täitmiseks.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. *Käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks tagavad teenusepakkujad ja kasutajad piisava tehisintellektipädevuse kooskõlas artikliga 4b.*

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. *Käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks tagavad teenusepakkujad ja kasutajad piisava tehisintellektipädevuse kooskõlas artikliga 4b.*

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. *Et täita käesolevas artiklis sätestatud kohustusi ja et oleks võimalik põhjendada nende võimalikku täitmata jätmist, tagavad suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad piisava tehisintellektipädevuse kooskõlas artikliga 4b.*

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 41 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus kogub komisjon kokku asjaomaste asutuste või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade arvamused.

2. Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus kogub komisjon kokku **asjaomaste sidusrühmade, sealhulgas selle tööstusharu esindajate, VKEde ja teiste** asjaomaste asutuste või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade arvamused.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega **suhlema mõeldud** tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et füüsilistele isikutele antakse teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

Muudatusettepanek

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega **suhlemiseks kasutatavaid** tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et füüsilistele isikutele antakse teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemi kasutajad annavad selle süsteemi tööst teada füüsilistele isikutele, kes selle süsteemiga kokku puutuvad. Seda kohustust ei kohaldata biomeetriliseks

Muudatusettepanek

2. Emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemi kasutajad annavad **aegsasti, selgelt ja arusaadaval viisil** selle süsteemi tööst teada füüsilistele isikutele, kes selle süsteemiga kokku puutuvad. **See teave**

liigitamiseks kasutatavate tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks.

hõlmab vajaduse korral ka õigusi ja protsesse, mis võimaldavad füüsilistel isikutel vaidlustada selliste tehisintellektisüsteemide kohaldamise nende suhtes. Seda kohustust ei kohaldata biomeetriliseks liigitamiseks kasutatavate tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Kasutaja, kes kasutab tehisintellektisüsteemi, mis loob või manipuleerib pildi-, audio- või videosisu, mis märkimisväärselt sarnaneb olemasolevate isikute, objektide, kohtade või muude olemite või sündmustega ja võib inimesele ekslikult tunduda ehtne või tõene (nn süvavõltsing), peab avalikustama, et sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud.

Muudatusettepanek

Kasutaja, kes kasutab tehisintellektisüsteemi, mis loob või manipuleerib pildi-, audio-, ***teksti-*** või videosisu, mis märkimisväärselt sarnaneb olemasolevate isikute, objektide, kohtade, ***teksti*** või muude olemite või sündmustega ja võib inimesele ekslikult tunduda ehtne või tõene (nn süvavõltsing), peab ***kohasel selgel, korduval ja nähtaval viisil ning aegsasti*** avalikustama, et sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimest lõiku ei kohaldata siiski juhul, kui kasutamine ***on seadusega lubatud, et avastada, tõkestada ja uurida kuritegusid ja nende eest vastutusele võtta,*** või kui see on vajalik ELi põhiõiguste hartaga tagatud väljendusvabaduse ja kunsti ja teaduse vabaduse õiguse teostamiseks ning tingimusel, et kolmandate isikute õiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse

Muudatusettepanek

Esimest lõiku ei kohaldata siiski juhul, kui kasutamine ***moodustab osa ilmselgelt kunstilisest, loomingulisest või väljamõeldud kinematograafilisest või analoogselt teosest,*** või kui see on vajalik ELi põhiõiguste hartaga tagatud väljendusvabaduse ja kunsti ja teaduse vabaduse õiguse teostamiseks ning tingimusel, et kolmandate isikute õiguste ja

asjakohaseid kaitsemeetmeid.

vabaduste kaitseks kohaldatakse
asjakohaseid kaitsemeetmeid.

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Selliste tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad, kes soovivad, levitavad ja tellivad uudiseid või loomingulist ja kultuurilist sisu, avalikustavad asjakohasel, kergesti juurdepääsetaval, selgel ja nähtaval viisil sisu modereerimiseks kasutatud põhiparameetrid ja isikustatud ettepanekud. Kõnealune teave peab sisaldama vastutuse välistamise klauslit.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Käesolevas artiklis osutatud teave esitatakse füüsilistele isikutele õigeaegselt, selgelt ja nähtavalt hiljemalt esimese suhtlemise või kokkupuute ajal. Selline teave tehakse kättesaadavaks, kui kokku puutuv füüsiline isik on puuetega isik, laps või kuulub haavatavasse rühma. Seda täiendatakse vajaduse korral menetlustega, mis võimaldavad kokku puutuva füüsilise isiku sekkumist või märgistamist, võttes arvesse üldtunnustatud tehnika taset ja asjaomaseid ühtlustatud standardeid ning ühtseid kirjeldusi.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(aa) töötada selle nimel, et edendada tehisintellekti juurutamist liidus, eelkõige VKEde seas;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Nõukoda koosneb riiklikest järelevalveasutustest, keda esindab asutuse juht või samaväärne kõrge ametnik, ning Euroopa Andmekaitseinspektorist. Koosolekutele **võib kutsuda** muid riiklikke asutusi, kui arutlusel olevad küsimused on nende jaoks olulised.

1. Nõukoda koosneb riiklikest järelevalveasutustest, keda esindab asutuse juht või samaväärne kõrge ametnik, ning Euroopa Andmekaitseinspektorist. Koosolekutele **kutsutakse** muid riiklikke **või rahvusvahelisi asutusi ja asjaomaseid sidusrühmi, sealhulgas erasektorist**, kui arutlusel olevad küsimused on nende jaoks olulised.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Nõukoda **võib kutsuda** koosolekutel osalema väliseksperte ja vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel.

4. Nõukoda **kutsub vajaduse korral** koosolekutel osalema väliseksperte ja vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel, **sealhulgas kõrgetasemelise tehisintellekti eksperdirühmaga**.

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käitumisjuhendeid võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi ning nende esindusorganisatsioone. Käitumisjuhendid võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi.

Muudatusettepanek

3. Käitumisjuhendeid võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi ning nende esindusorganisatsioone, ***eelkõige ametiühinguid ja tarbijaorganisatsioone***. Käitumisjuhendid võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks tagavad teenusepakkujad ja kasutajad piisava tehisintellektipädevuse kooskõlas artikliga 4b.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 71 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad kooskõlas käesolevas määruses sätestatud

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kehtestavad kooskõlas käesolevas määruses sätestatud

tingimustega õigusnormid karistuste, kaasa arvatud haldustrahvide kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende nõuetekohane ja mõjus rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Neis tuleb eriti arvesse võtta väikepakkujate ja idufirmade huve ja nende majanduslikku elujõulisust.

tingimustega õigusnormid karistuste, kaasa arvatud haldustrahvide kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada nende nõuetekohane ja mõjus rakendamine. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Neis tuleb eriti arvesse võtta väikepakkujate ja idufirmade huve ja **turupositsiooni ning** nende majanduslikku elujõulisust.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 73 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega asjaomaste institutsioonide ja sidusrühmadega.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise ning vee, gaasi, kütteenurgia ja elektri tarnimise turvakomponentidena.

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise ning vee, gaasi, kütteenurgia, **sideteenuste** ja elektri tarnimise turvakomponentidena.

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

3. Haridus ja **kutseõpe**:

Muudatusettepanek

3. Haridus ja **koolitus**:

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et määrata kindlaks füüsiliste isikute juurdepääs haridus- ja **kutseõppeasutustele** või määrata isikud neisse asutustesse;

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et määrata kindlaks füüsiliste isikute juurdepääs haridus- ja **koolitusasutustele** või määrata isikud neisse asutustesse;

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et hinnata haridus- ja **kutseõppeasutuste** õpilasi ning haridusasutusse vastuvõtmiseks tavapäraselt nõutavate testide tegijaid.

Muudatusettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et hinnata haridus- ja **koolitusasutuste** õpilasi ning haridusasutusse vastuvõtmiseks tavapäraselt nõutavate testide tegijaid.

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ba) tehisintellektisüsteemid, mis on ette nähtud haridus- ja koolitusasutuste õpilaste õppekava või eriala kindlaksmääramiseks;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 3 – alapunkt b b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(bb) tehisintellektisüsteemid, mis on ette nähtud õpilaste keelatud käitumise jälgimiseks ja avastamiseks haridus- ja koolitusasutustes tehtavate testide ajal;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Tööhõive, töötajate juhtimine ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine:

4. Tööhõive **ja tööhõive tugiteenused**, töötajate juhtimine ja füüsilisest isikust ettevõtjana tegutsemine:

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 4 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et teha edutamise ja töösuhte lõpetamise otsuseid, jagada ülesandeid ning tegeleda selliste suhete kontekstis inimeste töötulemuste ja käitumise seire ja hindamisega.

(b) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks selleks, et teha **töölevõtmise**, edutamise ja töösuhte lõpetamise otsuseid, jagada ülesandeid, **seirata töökohareeglite täitmist** ning tegeleda selliste suhete kontekstis inimeste töötulemuste ja käitumise seire ja hindamisega.

LISA: LOETELU ÜKSUSTEST JA ISIKUTEST, KES ANDSID ARVAMUSE KOOSTAJALE TEAVET

Loetelu on koostatud üksnes vabatahtlikkuse alusel ja arvamuse koostaja ainuvastutusel. Arvamuse koostaja on saanud arvamuse ettevalmistamisel kuni selle komisjonis vastuvõtmiseni teavet järgmistelt üksustelt ja isikutelt:

Üksus ja/või isik
AccessNow
Baptiste Caramiaux, CNRSi teadur, Pariisi Sorbonne'i Ülikool
Euroopa Tarbijaliitude Amet (BEUC)
Defenddigitalme
Euroopa digitaalõiguste organisatsioon (EDRi)
Euroopa Puuetega Inimeste Foorum
Huawei
Rahvusvaheline Raamatukoguühingute ja -asutuste Liit
Joanna Bryson, Hertie juhtimiskooli eetika- ja tehnoloogiaprofessor
Liber Europe
Maldita.es
Martin Senftlebe, Amsterdami Ülikooli intellektuaalomandiõiguse professor
Meaning Processing Ltd.
Saidot Ltd.
Scio.cz

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja teatavate liidu õigusaktide muutmine	
Viited	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)	
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO 7.6.2021	LIBE 7.6.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	CULT 7.6.2021	
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Marcel Kolaja 13.7.2021	
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	15.3.2022	
Vastuvõtmise kuupäev	15.6.2022	
Lõpphääletuse tulemus	+	24
	-	0
	0	0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Asim Ademov, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Catherine Griset, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Peter Pollák, Diana Riba i Giner, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Loucas Fourlas, Ibán García Del Blanco, Marcel Kolaja, Domènec Ruiz Devesa	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Karen Melchior	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

24	+
ECR	Dace Melbārde, Andrey Slabakov
ID	Catherine Griset
PPE	Asim Ademov, Loucas Fourlas, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Theodoros Zagorakis, Milan Zver
RENEW	Ilana Cicurel, Karen Melchior
S&D	Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
THE LEFT	Niyazi Kizilyürek
VERTS/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Diana Riba i Giner

0	-

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

12.9.2022

ÕIGUSKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Arvamuse koostaja: Axel Voss

MUUDATUSETTEPANEKUD

Õiguskomisjon palub vastutavatel siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu **põhimõtete ja demokraatlike** väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide

kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata saavutada mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, haridus ja koolitus, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata saavutada mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes, ***kui seda arendatakse kooskõlas asjaomaste üldpõhimõtetega vastavalt ELi põhiõiguste harta ja liidu alusväärtustele.*** Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, haridus ja koolitus, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke huve ja liidu õigusega

Muudatusettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke huve ja liidu õigusega

kaitstud õigusi. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline.

kaitstud õigusi. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline **ning mõjutada isikut, isikute rühma või ühiskonda tervikuna.**

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6a) Tuginedes kõrgetasemelise tehisintellekti eksperdirühma sätestatud seitsmele põhinõudele, on oluline märkida, et tehisintellektisüsteemid peaksid järgima üldpõhimõtteid, millega luuakse kõrgetasemeline raamistik, mis edendab sidusat inimkeskset lähenemisviisi eetilisele ja usaldusväärsele tehisintellektile kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste harta ja liidu alusväärtustega, sealhulgas põhiõiguste kaitse, inimese toimevõime ja inimjärelvalve, tehniline stabiilsus ja ohutus, privaatsus ja andmehaldus, läbipaistvus, mittediskrimineerimine ja õiglus ning ühiskondlik ja keskkonnaheaolu.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse ja **põhiõiguste** vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“) ning ühtlasi

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse, **põhiõiguste** ja **keskkonna** vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“), **Euroopa**

peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

roheline kokkuleppega (edaspidi „roheline kokkulepe“) ja liidu digiõiguste ühisdeklaratsiooniga (edaspidi „deklaratsioon“) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kohustustega.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Et käesolev määrus oleks tulemuslik, on oluline tegeleda digilõhe probleemiga, ning seetõttu peaks sellega kaasnema haridus-, koolitus- ja teadlikkuse poliitika seoses nende tehnoloogiatega, mis tagavad tehisintellektipädevuse piisava taseme.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14b) Tehisintellektipädevus tähendab oskusi, teadmisi ja arusaamist, mis võimaldavad pakkujatel, kasutajatel ja mõjutatud isikutel, võttes arvesse nende käesolevas määruses sätestatud õigusi ja kohustusi, tehisintellekti süsteeme teadlikult juurutada ja suurendada teadlikkust tehisintellekti võimalustest ja riskidest ning võimalikust kahjust, mida see võib põhjustada, ning sellega edendada tehisintellekti demokraatlikku kontrolli. Tehisintellektipädevus ei tohiks piirduda vahendite ja tehnoloogia tundmaõppimisega, vaid selle eesmärk peaks olema ka anda pakkujatele ja kasutajatele mõisted ja oskused, mida on vaja käesoleva määruse järgimise ja

jõustamise tagamiseks. Seetõttu on vaja, et komisjon, liikmesriigid ning tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad edendaksid koostöös kõigi asjaomaste sidusrühmadega tehisintellektipädevuse piisava taseme arendamist kõigis ühiskonnasektorites igas vanuses inimeste, sealhulgas naiste ja tütarlaste jaoks, ning et selles valdkonnas tehtavaid edusamme jälgitaks tähelepanelikult.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Lisaks sellele, et tehisintellektil on mitmeid kasulikke rakendusvõimalusi, on seda tehnoloogiat võimalik ka kurjasti kasutada ning luua uudseid ja võimsaid manipuleerimise, ärakasutamise ja sotsiaalse kontrolli vahendeid. Sellised kasutusviisid on eriti kahjulikud ning tuleks ära keelata, sest need on vastuolus selliste liidu väärtustega nagu inimväärikuse austamine, vabadust, võrdsus, demokraatia ja õigusriik ning liidu põhiõigustega, kaasa arvatud õigusega mittediskrimineerimisele, andmekaitsele ja privaatsusele, aga ka lapse õigustega.

Muudatusettepanek

(15) Lisaks sellele, et tehisintellektil on mitmeid kasulikke rakendusvõimalusi, on seda tehnoloogiat võimalik ka kurjasti kasutada ning luua uudseid ja võimsaid manipuleerimise, ärakasutamise ja sotsiaalse kontrolli vahendeid. Sellised kasutusviisid on eriti kahjulikud ning tuleks ära keelata, sest need on vastuolus selliste liidu väärtustega nagu inimväärikuse austamine, vabadust, võrdsus, demokraatia ja õigusriik ning liidu põhiõigustega, kaasa arvatud õigusega mittediskrimineerimisele, andmekaitsele ja privaatsusele, *soolisele võrdõiguslikkusele*, aga ka lapse õigustega.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Keelata tuleks selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine ja kasutamine, mille eesmärk on moonutada inimeste käitumist

Muudatusettepanek

(16) Keelata tuleks selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine ja kasutamine, mille eesmärk on moonutada inimeste käitumist

ja millega võib tõenäoliselt põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju. Sellistes tehisintellektisüsteemides kasutatakse alalävisele tajule suunatud elemente, mida inimesed ei suuda tajuda, või kasutatakse ära laste haavatavust ja inimeste vanusest või füüsilisest või vaimsest võimetusest tulenevaid nõrku kohti. Selle eesmärk on oluliselt moonutada inimese käitumist viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustab seda või mõnd teist isikut. Sellist eesmärki ei saa eeldada, kui inimese käitumist moonutavad tehisintellektisüsteemivälised tegurid, mis ei ole pakkuja või kasutaja kontrolli all. Selline keeld ei tohiks takistada kõnealuseid tehisintellektisüsteeme käsitlevaid õiguspärastel eesmärkidel tehtavaid teadusuuringuid, kui selliste teadusuuringute puhul pole tegemist tehisintellektisüsteemi kasutamisega inimeste ja masinate vahelistes suhetes viisil, mis seab inimesed ohtu, ning kui selliseid teadusuuringuid tehakse kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetikanormidega.

ja millega võib tõenäoliselt põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju. Sellistes tehisintellektisüsteemides kasutatakse alalävisele tajule suunatud elemente, mida inimesed ei suuda tajuda, või kasutatakse ära laste haavatavust ja inimeste vanusest või füüsilisest või vaimsest võimetusest tulenevaid nõrku kohti. Selle eesmärk on oluliselt moonutada inimese käitumist viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustab seda või mõnd teist isikut. Sellist eesmärki ei saa eeldada, kui inimese käitumist moonutavad tehisintellektisüsteemivälised tegurid, mis ei ole pakkuja või kasutaja kontrolli all. Selline keeld ei tohiks takistada kõnealuseid tehisintellektisüsteeme käsitlevaid õiguspärastel eesmärkidel tehtavaid teadusuuringuid, kui selliste teadusuuringute puhul pole tegemist tehisintellektisüsteemi kasutamisega inimeste ja masinate vahelistes **järelevalveta** suhetes viisil, mis seab inimesed ohtu, ning kui selliseid teadusuuringuid tehakse kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetikanormidega. **Vajaduse korral ja käesoleva määruse kohaselt peaksid liikmesriigid võtma kasutusele uued paindlikkusmeetmed, et edendada teadusuuringuid ja seeläbi Euroopa innovatsioonisuutlikkust.**

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete komponendid. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad

Muudatusettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete komponendid. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad

tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega.

Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, isikuandmete kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, tarbijakaitse, töötajate õigused, puuetega inimeste õigused, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele, süütuse presumptsioon ja õigus heale haldusele. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, kui tõsist kahju võib tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega.

Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, isikuandmete kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, **haridus**, tarbijakaitse, töötajate õigused, **sooline võrdõiguslikkus**, puuetega inimeste õigused, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele, süütuse presumptsioon ja õigus heale haldusele, **õigus intellektuaalomandi kaitsele ja kultuuriline mitmekesisus**. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, kui tõsist kahju võib tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele

keskkonnakaitsele.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 47 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47a) Sellised tehisintellektiga seotud otsuste tegemise läbipaistvuse ja selgitatavuse nõuded peaksid samuti aitama võidelda digitaalse asümmeetria ja üksikisikutele suunatud petuskeemide hoiatava mõju ja nende teadliku nõusolekuga.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 48 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(48a) Inimjärelvalve eesmärk on täita inimkeskseid eesmärke. Isikutele, kellele on määratud inimjärelvalve ülesanne, tuleks tagada piisav haridus ja koolitus tehisintellektisüsteemi toimimise, selle mõjutamis- või otsustusvõime ja kahjuliku mõju kohta, mida see võib põhjustada, eelkõige põhiõigustele, ning selle esinemise tõenäosuse kohta. Nende isikute määramise eest vastutavad isikud peaksid neile tagama vajaliku personali ja psühholoogilise toe ning volitused selle ülesande täitmiseks.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 57 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57a) Tehisintellektisüsteeme, mis on turule lastud, kuid mis vajavad täiendavat treenimist või mudeli kasutamist, mida pakkuja ei paku, tuleks käsitada üldotstarbelise tehisintellektisüsteemina. Kõnealuste süsteemide treenimist pärast nende turule laskmist tuleks käsitada kui nende kohandamist konkreetsele eesmärgile.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 57 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57b) Avatud lähtekoodiga tarkvara litsentsid võimaldavad kasutajatel tarkvara vabalt kasutada, kopeerida, levitada, uurida, muuta ja täiustada. Vaikimisi paneb avatud lähtekoodiga tarkvara sellisel viisil vastutuse kasutajale, samas juhul, kui pakkuja pakub avatud lähtekoodiga tarkvara kaubanduslikult tarkvara kui teenuse (SaaS) või professionaalsete teenuste mudeli alusel, võib vastutus jääda kasutaja asemel pakkujale. Euroopa Komisjoni uuringud näitavad, et avatud lähtekoodiga tarkvara annab Euroopa Liidu SKPsse 65–95 miljardit eurot ja pakub liidu majandusele märkimisväärseid kasvuvõimalusi. Avatud lähtekoodiga pakkujatel peaks olema võimalik võtta tehisintellektisüsteemide puhul kasutusele sama majandusmudel. Seega ei tohiks käesoleva määruse sätteid kohaldada avatud lähtekoodiga tehisintellektisüsteemide suhtes enne, kui need süsteemid on kasutusele võetud. Tagamaks, et tehisintellektisüsteeme ei saa kasutusele võtta ilma käesolevat määrust järgimata, tuleks avatud lähtekoodiga tehisintellektisüsteemi

kasutuselevõtmisel pakkujatega seotud kohustused üle anda süsteemi kasutusele võtvale isikule.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 73

Komisjoni ettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76

Komisjoni ettepanek

(76) *Et hõlbustada* käesoleva määruse

Muudatusettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu väikepakkujate ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas *tehisintellektipädevuse*, teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi tuleb väikepakkujate konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

(76) *Killustumise vältimiseks ja ühtse*

sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile nõu ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud küsimustes.

turu optimaalse toimimise tagamiseks on oluline tagada käesoleva määruse tulemuslik ja ühtne rakendamine. Selleks tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda, kellele tuleks usaldada mitmesugused nõustamisalased ülesanded, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile nõu ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud küsimustes. Selline lahendus ei pruugi siiski osutuda piisavaks, et tagada täielikult sidus püriülene tegevus, ning seetõttu tuleks [kolme aasta jooksul pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] komisjonilt nõuda, et ta kaaluks, kas ELi ameti loomine on vajalik, et tagada käesoleva määruse järjepidev kohaldamine liidu tasandil.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(76a) Komisjon peaks uuesti moodustama kõrgetasemelise eksperdirühma või samalaadse organi uue ja tasakaalustatud koosseisuga, kuhu kuuluks võrdne arv eksperte VKEdest ja idufirmadest, suurettevõtjatest, akadeemilistest ja teadusringkondadest, sotsiaalpartneritest ning kodanikuühiskonnast. See uus usaldusväärse tehisintellekti kõrgetasemeline eksperdirühm ei peaks toimima mitte ainult komisjoni, vaid ka nõukoja nõuandeorganina. Vähemalt kord kvartalis peab uuel usaldusväärse tehisintellekti kõrgetasemelisel eksperdirühmal olema võimalus jagada

*nõukojaga erakorralisel kohtumisel oma
praktilisi ja tehnilisi teadmisi.*

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 77**

Komisjoni ettepanek

(77) Liikmesriikidel on käesoleva määruse kohaldamisel ja täitmise tagamisel tähtis roll. Seoses sellega peaks iga liikmesriik määrama ühe või mitu riigi pädevat asutust tegelema käesoleva määruse kohaldamise ja rakendamise järelevalvega. Selleks, et suurendada liikmesriikide töökorralduse tõhusust ja luua ametlik kontaktpunkt suhtlemiseks üldsuse ja muude vastaspooltega liikmesriigi ja liidu tasandil, tuleks igas liikmesriigis määrata üks riigi ametiasutus riigi järelevalveasutuseks.

Muudatusettepanek

(77) Liikmesriikidel on käesoleva määruse kohaldamisel ja täitmise tagamisel tähtis roll. Seoses sellega peaks iga liikmesriik määrama ühe või mitu riigi pädevat asutust tegelema käesoleva määruse kohaldamise ja rakendamise järelevalvega. Selleks, et suurendada liikmesriikide töökorralduse tõhusust ja luua ametlik kontaktpunkt suhtlemiseks üldsuse ja muude vastaspooltega liikmesriigi ja liidu tasandil, tuleks igas liikmesriigis määrata üks riigi ametiasutus riigi järelevalveasutuseks. ***Käesoleva määruse järjepideva ja sidusa rakendamise hõlbustamiseks peaksid riiklikud järelevalveasutused tegema sisulist ja korrapärast koostööd mitte ainult nõukojaga, vaid ka omavahel, et edendada asjakohase teabe ja parimate tavade vahetamist. Sellega seoses ja võttes arvesse, et tehisintellekti ekspertide praegust nappust arvestades võib olla keeruline tagada riiklikul tasandil järelevalveasutustele nende ülesannete täitmiseks piisavad inimressursid, soovitatakse liikmesriikidel tungivalt kaaluda võimalust luua piiriüleseid üksusi, et tagada ühine järelevalve käesoleva määruse rakendamise üle.***

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 80 a (uus)**

(80a) *Füüsilistel või juriidilistel isikutel, keda mõjutavad tehisintellektisüsteemide tehtud otsused, millel on õiguslikud tagajärjed, mis avaldavad kahjulikku mõju nende tervisele, ohutusele, põhiõigustele, sotsiaal-majanduslikule heaolule või muudele käesolevas määruses sätestatud kohustustest tulenevatele õigustele, peaks olema õigus saada selgitust selle otsuse kohta. Selline selgitus tuleb esitada mõjutatud isikutele ning seetõttu peaksid pakkujad ja kasutajad sellise selgituse esitamisel võtma nõuetekohaselt arvesse, et keskmise tarbija või kodaniku oskuste ja teadmiste tase tehisintellektisüsteemide kohta on piiratud ja palju madalam kui nende endi tase. Teisest küljest ei suuda mõned tehisintellektisüsteemid oma otsuseid esialgsetest sisendandmetest laiemalt selgitada. Kui tehisintellektisüsteemidelt nõutakse selgitust ja seda ei saa teha, tuleks selgelt märkida, et selgitust ei ole võimalik esitada. Seda peaksid arvesse võtma kõik haldus-, muud kui haldus- või kohtuasutused, kes tegelevad mõjutatud isikute kaebustega.*

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 85

(85) Tagamaks, et õigusraamistikku saab vajaduse korral kohandada, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastu õigusakte kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290, et muuta I lisas osutatud meetodeid ja lähenemisviise tehisintellektisüsteemide defineerimiseks, II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusakte, III lisas loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteeme, IV lisas loetletud

(85) Tagamaks, et õigusraamistikku saab vajaduse korral kohandada, tuleks komisjonile delegeerida õigus võtta vastu õigusakte kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290, et muuta I lisas osutatud meetodeid ja lähenemisviise tehisintellektisüsteemide defineerimiseks, II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusakte, III lisas loetletud suure riskiga tehisintellektisüsteeme, IV lisas loetletud

tehnilist dokumentatsiooni käsitlevaid sätteid, V lisas esitatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, VI ja VII lisas esitatud vastavushindamismenetlusi käsitlevaid sätteid ja sätteid, millega pannakse paika need suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mille suhtes tuleks kohaldada kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel põhinevat vastavushindamist. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus **läbi** asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁸ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

tehnilist dokumentatsiooni käsitlevaid sätteid, V lisas esitatud ELi vastavusdeklaratsiooni sisu, VI ja VII lisas esitatud vastavushindamismenetlusi käsitlevaid sätteid ja sätteid, millega pannakse paika need suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mille suhtes tuleks kohaldada kvaliteedijuhtimissüsteemi ja tehnilise dokumentatsiooni hindamisel põhinevat vastavushindamist. On eriti oluline, et komisjon korraldaks ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵⁸ sätestatud põhimõtetega. **Konsultatsioonidel peaksid osalema tasakaalupõhimõttel valitud sidusrühmad, sealhulgas tarbijaorganisatsioonid, mõjutatud isikuid esindavad ühendused, eri sektorite ja eri suurusega ettevõtjate esindajad, ametiühingud ning teadlased.** Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 86 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(86a) Kuna tehnoloogia areneb kiiresti ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide hindamiseks on vaja tehnilisi eksperditeadmisi, tuleks komisjonile delegeeritud volitusi ja rakendamisolulisi kasutada võimalikult paindlikult. Komisjon peaks III lisa korrapäraselt ja põhjendamatu viivitusega läbi vaatama,

konsulteerides samal ajal asjaomaste sidusrühmadega.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) ühtlustatud õigusnormid, mis reguleerivad tehisintellektisüsteemide turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist liidus;

Muudatusettepanek

(a) ühtlustatud õigusnormid, mis reguleerivad ***inimkesksete ja usaldusväärsete*** tehisintellektisüsteemide ***väljatöötamist***, turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist liidus ***kooskõlas demokraatlike väärtustega***;

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) ühtlustatud läbipaistvusnormid ***füüsiliste isikutega suhtlemiseks mõeldud tehisintellektisüsteemide, emotsioonide tuvastamise süsteemide ja biomeetrilise kategooriatesse jaotamise süsteemide ning pildi-, audio- või videosisu loomiseks või töötlemiseks kasutatavate*** tehisintellektisüsteemide jaoks;

Muudatusettepanek

(d) ühtlustatud läbipaistvusnormid ***teatavate*** tehisintellektisüsteemide jaoks;

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

(e) ***turuseire*** ja ***-järelvalve*** normid.

Muudatusettepanek

(e) ***juhtimise, turuseire, turujärelvalve*** ja ***täitmise tagamise*** normid;

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) avalike huvide, näiteks tervise, ohutuse, põhiõiguste ja keskkonna kõrgetasemeline kaitse tehisintellekti põhjustatud võimaliku kahju eest;

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) innovatsiooni toetavad meetmed, mis keskenduvad eelkõige VKEdele ja idufirmadele, sealhulgas, kuid mitte üksnes, regulatsiooni testkeskkondade loomine ning sihipärased meetmed VKEde ja idufirmade regulatiivse koormuse vähendamiseks;

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ec) sätted, mis käsitlevad sõltumatu Euroopa tehisintellekti nõukoja asutamist ja selle tegevust, mis toetab käesoleva määruse jõustamist.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) liidus asuvad tehisintellektisüsteemide kasutajad;

Muudatusettepanek

(b) liidus asuvad **või asutatud** tehisintellektisüsteemide kasutajad;

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) kolmandates riikides asuvad tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad, kui süsteemi väljundit kasutatakse liidus.

Muudatusettepanek

(c) kolmandates riikides asuvad tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad, kui süsteemi väljundit, **st prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkonda, millega süsteem suhtleb**, kasutatakse liidus **ja see seab ohtu liidus füüsiliselt viibivate füüsiliste isikute tervise, ohutuse või põhiõigused, kui pakkuja või kasutaja on sellist kasutamist lubanud, on sellest teadlik või võib seda põhjendatult eeldada;**

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) tehisintellektisüsteemide importijad, turustajad ja pakkujate volitatud esindajad;

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on

toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad *järgmiste* õigusaktide kohaldamisalasse, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artiklit 84:

- (a) määrus (EÜ) nr 300/2008;
- (b) määrus (EL) nr 167/2013;
- (c) määrus (EL) nr 168/2013;
- (d) direktiiv 2014/90/EL;
- (e) direktiiv (EL) 2016/797;
- (f) määrus (EL) 2018/858;
- (g) määrus (EL) 2018/1139;
- (h) määrus (EL) 2019/2144.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käesolevat määrust ei kohaldata tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on välja töötatud või mida kasutatakse üksnes sõjalisel otstarbel.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid **ja** mis kuuluvad **II lisa B jaos loetletud** õigusaktide kohaldamisalasse, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artiklit 84.

Muudatusettepanek

välja jäetud

3a. Käesolev määrus ei mõjuta tehisintellektisüsteemiga seotud teadus-, testimis- ja arendustegevust enne selle süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist, tingimusel et selle tegevuse puhul järgitakse põhiõigusi ja kohaldatavat liidu õigust. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et määrata kindlaks see erand.

Nõukoda annab suuniseid teadus- ja arendustegevuse juhtimiseks vastavalt artikli 56 lõike 2 punktile cc, mille eesmärk on ka koordineerida seda, kuidas komisjon ja riiklikud järelevalveasutused kõnealuse erandi kehtestavad.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Käesoleva määruse III jaotist ei kohaldata tehisintellektisüsteemide suhtes, mida kasutatakse rangelt ettevõtjatevahelises keskkonnas, tingimusel et need süsteemid ei ohusta keskkonda, tervist või ohutust ega avalda negatiivset mõju põhiõigustele.

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Käesolevat määrust ei kohaldata avatud lähtekoodiga tehisintellektisüsteemide suhtes enne, kui need süsteemid võetakse kasutusele või tehakse turul kättesaadavaks tasu eest, olenemata sellest, kas see tasu saadakse tehisintellektisüsteemi enda, tehisintellektisüsteemi kui teenuse pakkumise või tehisintellektisüsteemile kui teenusele tehnilise toe pakkumise eest.

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a) „üldotstarbeline tehisintellektisüsteem“ – tehisintellektisüsteem, mis olenemata viisist, kuidas see turule lastakse või kasutusele võetakse, sealhulgas avatud lähtekoodiga tarkvarana, on pakkuja poolt mõeldud täitma üldkohaldatavaid funktsioone, nagu kujutise või kõne tuvastus, audio või video loomine, mustrite tuvastamine, küsimustele vastamine, tõlkimine või muud; üldotstarbeline tehisintellektisüsteem on kasutatav mitmesugustes kontekstides ja integreeritav paljudesse teistesse tehisintellektisüsteemidesse;

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b) „avatud lähtekoodiga tehisintellektisüsteemid“ – tehisintellektisüsteemid, sealhulgas test- ja treeningandmed, või treenitud mudelid, mida levitatakse avatud litsentside alusel.

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) „pakkuja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes töötab välja tehisintellektisüsteemi või laseb tehisintellektisüsteemi välja töötada, et see turule lasta või kasutusele võtta oma nime või kaubamärgi all kas tasuta eest või tasuta;

(2) „pakkuja“ – füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes töötab välja tehisintellektisüsteemi või laseb tehisintellektisüsteemi välja töötada, et see turule lasta või kasutusele võtta oma nime või kaubamärgi all kas tasuta eest või tasuta **või kes kohandab üldotstarbelisi**

*tehisintellektisüsteeme konkreetseks
sihtotstarbeks;*

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(4a) „mõjutatud isik“ – füüsiline isik
või isikute rühm, kes on
tehisintellektisüsteemi subjekt või keda
see mõjutab;**

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 43**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(43) „riigi pädev asutus“ – riiklik
järelevalveasutus, teavitav asutus ja
turujärelevalveasutus;**

välja jäetud

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**44a) „tehisintellektipädevus“ –
tehisintellektisüsteemidega seotud
oskused, teadmised ja arusaamine, mis on
vajalikud käesoleva määruse järgimiseks
ja jõustamiseks.**

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 a (uus)**

Artikkel 4a

**Kõigi tehisintellektisüsteemide suhtes
kohaldatavad üldpõhimõtted**

1. Kõik tehisintellekti operaatorid järgivad järgmisi üldpõhimõtteid, millega luuakse kõrgetasemeline raamistik, mis edendab sidusat inimkeskset Euroopa lähenemisviisi eetilisele ja usaldusväärsele tehisintellektile, mis on täielikult kooskõlas harta ja liidu alusväärtustega:

- „inimese toimevõime ja inimjärelevalve“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse vahendina, mis teenib inimesi, austab inimväärikust ja isiklikku sõltumatust ning toimib viisil, mille üle inimesed saavad nõuetekohaselt kontrolli ja järelevalvet teostada;**
- „tehniline töökindlus ja ohutus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse viisil, mis minimeerib soovimatu ja ootamatu kahju, tagades ka nende töökindluse soovimatute probleemide korral ning vastupidavuse katsetele muuta tehisintellektisüsteemi kasutust või toimivust, et pahatahtlikud kolmandad isikud saaksid neid ebaseaduslikult kasutada;**
- „privaatsus ja andmehaldus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse kooskõlas kehtivate privaatsus- ja andmekaitse eeskirjadega ning andmetöötlus vastab kõrgetele kvaliteedi ja tervikluse standarditele;**
- „läbipaistvus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse viisil, mis võimaldab asjakohast jälgitavust ja selgitatavust, andes samal ajal inimestele teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, ning teavitades kasutajaid nõuetekohaselt selle tehisintellektisüsteemi võimetest ja piirangutest ning mõjutatud isikuid nende**

õigustest;

- „mitmekesisus, mittediskrimineerimine ja õiglus“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse viisil, mis hõlmab erinevaid osalejaid ja edendab võrdset ligipääsu, soolist võrdõiguslikkust ja kultuurilist mitmekesisust, vältides samal ajal diskrimineerivat mõju ja ebaõiglast kallutatust, mis on liidu või liikmesriikide õigusaktidega keelatud;

- „ühiskondlik ja keskkonnaalane heaolu“ tähendab, et tehisintellektisüsteeme arendatakse ja kasutatakse kestlikul ja keskkonnasõbralikul viisil, samuti viisil, mis toob kasu kõigile inimestele, jälgides ja hinnates samal ajal pikaajalisi mõjusid üksikisikule, ühiskonnale ning demokraatiale.

2. Lõige 1 ei piira kehtivate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega kehtestatud kohustusi.

Suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tõlgendavad ja järgivad pakkujad või kasutajad üldpõhimõtteid käesoleva määruse artiklites 8–15 sätestatud nõuete alusel. Kõigi muude tehisintellektisüsteemide puhul soovitatakse tungivalt vabatahtlikku kohaldamist harmoneeritud standardite, tehniliste kirjelduste ja käitumisjuhendite alusel, millele viidatakse artiklis 69, et täita lõikes 1 loetletud põhimõtteid.

3. Komisjon ja nõukoda annavad soovitusi, mis aitavad kooskõlas üldpõhimõtetega suunata pakkujaid ja kasutajaid selles, kuidas tehisintellektisüsteeme arendada ja kasutada. Euroopa standardiorganisatsioonid võtavad lõikes 1 osutatud üldpõhimõtteid arvesse tulemuspõhiste eesmärkidena asjakohaste harmoneeritud standardite väljatöötamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks, nagu on

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 4b

Tehisintellektipädevus

- 1. Käesoleva määruse rakendamisel edendavad liit ja liikmesriigid meetmeid ja vahendeid, et arendada piisaval tasemel tehisintellektipädevust kõigis sektorites ning võtavad arvesse asjaomaste pakkujate, kasutajate ja mõjutatud isikute rühmade eri vajadusi, sealhulgas haridus- ja koolitus-, oskuste omandamise ja ümberõppe programmide kaudu ning tagades samal ajal nõuetekohase soolise ja vanuselise tasakaalu, et võimaldada tehisintellektisüsteemide demokraatlikku kontrolli.*
- 2. Tehisintellektisüsteemide pakkujad ja kasutajad edendavad vahendeid ja võtavad meetmeid, et tagada oma töötajate ja kõigi teiste nende nimel tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamisega tegelevate isikute piisav tehisintellektipädevus, võttes arvesse nende tehnilisi teadmisi, kogemusi, haridust ja koolitust ning keskkonda, milles tehisintellektisüsteeme tuleb kasutada, ning arvestades isikuid või isikute rühmi, kelle puhul tehisintellektisüsteeme kasutatakse.*
- 3. Sellised pädevusvahendid ja meetmed hõlmavad eelkõige tehisintellektisüsteemide ja nende toimimisega seotud põhimõistete ja -oskuste õpetamist ja õppimist, sealhulgas eri liiki tooteid ja kasutusviise, nendega seotud riske ja kasu ning võimaliku kahju tõsidust ja tekkimise tõenäosust.*

4. Tehisintellektipädevuse piisav tase on selline, mis aitab vajaduse korral kaasa pakkujate ja kasutajate suutlikkusele tagada käesoleva määruse järgimine ja jõustamine.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) piisava teabe andmine vastavalt artiklile 13, eeskätt seoses käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud riskidega, ning asjakohasel juhul kasutajate koolitamine.

Muudatusettepanek

(c) piisava teabe andmine vastavalt artiklile 13, eeskätt seoses käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud riskidega, ning asjakohasel juhul kasutajate koolitamine, **et tagada tehisintellektipädevuse piisav tase kooskõlas artikliga 4b.**

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 9**

Komisjoni ettepanek

9. **Direktiivi** 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvate krediitiasutuste puhul peavad lõigetes 1–8 kirjeldatud aspektid olema nende **asutuste poolt selle direktiivi artikli 74 kohaselt** kehtestatud riskijuhtimisprotseduuride osa.

Muudatusettepanek

9. **Tehisintellektisüsteemide pakkujate puhul, kes on juba hõlmatud muude liidu õigusaktidega, millega neilt nõutakse spetsiaalsete riskijuhtimissüsteemide loomist, sealhulgas direktiivi** 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvate krediitiasutuste puhul, peavad lõigetes 1–8 kirjeldatud aspektid olema nende **liidu õigusaktidega** kehtestatud riskijuhtimisprotseduuride osa.

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – pealkiri**

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 1

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et kasutajad saaksid *tõlgendada* süsteemi *väljundit ja seda asjakohaselt kasutada*. *Tagada* tuleb käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud kasutaja ja pakkuja asjaomaste kohustuste täitmiseks *asjakohast liiki ja asjakohasel tasemel* läbipaistvus.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõik 2

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et *pakkujad ja kasutajad* saaksid süsteemi *toimimisest mõistlikult aru*. *Vastavalt tehisintellektisüsteemi sihtotstarbele* tuleb *tagada* käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud kasutaja ja pakkuja asjaomaste kohustuste täitmiseks *asjakohane* läbipaistvus.

Läbipaistvus tähendab seega seda, et suure riskiga tehisintellektisüsteemi turule laskmise ajal kasutatakse kõiki tehnika üldtunnustatud tasemele vastavaid tehnilisi vahendeid tagamaks, et tehisintellektisüsteemi väljund on pakkuja ja kasutaja jaoks tõlgendatav. Kasutajal peab olema võimalik tehisintellektisüsteemi asjakohaselt mõista ja kasutada, teades üldiselt, kuidas tehisintellektisüsteem töötab ja milliseid andmeid ta töötleb, võimaldades kasutajal selgitada mõjutatud isikule tehisintellektisüsteemi poolt artikli 68 punkti c kohaselt tehtud otsuseid.

Komisjoni ettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, **täielikku**, **täpset** ja **selget** teavet, mis on kasutajatele **oluline**, juurdepääsetav ja mõistetav.

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis **püsival andmekandjal kättesaadavaks tehtud arusaadav** kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, **täpset**, **selget** ja **võimalikult suures ulatuses täielikku** teavet, mis **aitab tehisintellektisüsteemi käitada ja hooldada ning kasutajatel teha teadlikke otsuseid ning** on kasutajatele **mõistlikult asjakohane**, juurdepääsetav ja mõistetav.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Lõikes 2 osutatud **teabest** peavad selguma järgmised asjaolud:

Muudatusettepanek

3. Lõikes 1 osutatud **tulemuste saavutamiseks** peavad **lõikes 2 osutatud teabest** selguma järgmised asjaolud:

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) pakkuja ning asjakohasel juhul tema volitatud **esindaja nimi** ja kontaktandmed;

Muudatusettepanek

(a) pakkuja ning asjakohasel juhul tema volitatud **esindajate nimed** ja kontaktandmed;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) kui see on pakkujast erinev isik, siis vastavushindamise teinud üksuse ja asjakohasel juhul tema volitatud esindaja nimi ja kontaktandmed;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) suure riskiga tehisintellektisüsteemi omadused, funktsioonid ja toimimispiirangud, muu hulgas:

(b) suure riskiga tehisintellektisüsteemi omadused, funktsioonid ja toimimispiirangud, muu hulgas **vajaduse korral**:

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ii) artiklis 15 osutatud täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse tase, mille põhjal on suure riskiga tehisintellektisüsteem testitud ja valideeritud ja mida võib eeldada, ning kõik teadaolevad ja prognoositavad asjaolud, mis võivad seda täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taset mõjutada;

ii) artiklis 15 osutatud täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse tase, mille põhjal on suure riskiga tehisintellektisüsteem testitud ja valideeritud ja mida võib eeldada, ning kõik **selgelt** teadaolevad ja prognoositavad asjaolud, mis võivad seda täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taset mõjutada;

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iii) kõik teadaolevad või

iii) kõik **selgelt** teadaolevad või

prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse või ***põhiõigused***;

prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse, ***põhiõigused*** või ***keskkonna, sealhulgas vajaduse korral näitlikud näited sellistest piirangutest ja stsenaariumidest, mille puhul süsteemi ei tohiks kasutada***;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iiia) mil määral saab tehisintellektisüsteem oma otsuseid põhjendada;

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt v

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

v) ***kui see on asjakohane, siis*** sisendandmete ***spetsifikatsioonid*** või muu asjakohane teave kasutatud treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike kohta, võttes arvesse tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet;

v) ***asjakohane teave kasutajate tegevuse kohta, mis võib mõjutada süsteemi toimimist, sealhulgas*** sisendandmete ***liik või kvaliteet*** või muu asjakohane teave kasutatud treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike kohta, võttes arvesse tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) *suure riskitasemega tehisintellektisüsteemi eeldatav eluiga ning mistahes* hooldus- ja hoolikusmeetmed, mis on vajalikud, et tagada tehisintellektisüsteemi nõuetekohane toimimine, muu hulgas tarkvarauuenduste *vallas*.

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) *mistahes* hooldus- ja hoolikusmeetmed, mis on vajalikud, et tagada tehisintellektisüsteemi nõuetekohane toimimine, muu hulgas tarkvarauuenduste *nõuetekohane toimimine selle eeldatava eluea jooksul*.

ea) selliste tehisintellektisüsteemi kuuluvate mehhanismide kirjeldus, mis võimaldavad kasutajatel logisid nõuetekohaselt koguda, salvestada ja tõlgendada vastavalt artikli 12 lõikele 1.

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

eb) teave esitatakse vähemalt selle riigi keeles, kus tehisintellektisüsteemi kasutatakse.

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks tagavad pakkujad ja kasutajad piisava tehisintellektipädevuse

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, kasutades muu hulgas asjakohaseid inimene-masin kasutajaliideseid, et füüsilised isikud **saaksid teha** tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal selle üle reaalselt järelevalvet.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, kasutades muu hulgas asjakohaseid inimene-masin kasutajaliideseid, et füüsilised isikud **teeksid** tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal selle üle reaalselt järelevalvet **proportsionaalselt nende süsteemidega seotud riskidega. Inimjärelevalve tagamise eest vastutaval füüsilisel isikul peab tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal olema piisaval tasemel tehisintellektipädevus kooskõlas artikliga 4b ning tal peab olema selle ülesande täitmiseks vajalik tugi ja volitused, et võimaldada põhjalikku uurimist pärast intsidendi toimumist.**

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Inimjärelevalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust või **põhiõigusi** ähvardavaid riske, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek

2. Inimjärelevalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust, **põhiõigusi** või **keskkonda** ähvardavaid riske, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid käesolevas peatükis sätestatud nõudeid **ja kui otsused, mis põhinevad üksnes tehisintellektisüsteemide poolset**

automaatsel töötlemisel, avaldavad õiguslikku või muud olulist mõju isikutele või isikute rühmadele, kelle peal süsteemi kasutatakse.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Inimjärelevalve tagatakse kas ühe või kõigi *järgmiste* meetmetega:

Muudatusettepanek

3. Inimjärelevalve *puhul võetakse arvesse tehisintellektisüsteemi konkreetseteid riske, automatiseerimise taset ja konteksti ning see* tagatakse kas ühe või kõigi *järgmist liiki* meetmetega:

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. *Lõikes 3 osutatud meetmed võimaldavad* isikutel, kellele on antud ülesanne tegeleda inimjärelevalvega, *teha* olenevalt asjaoludest järgmist:

Muudatusettepanek

4. *Lõigete 1–3 rakendamiseks antakse suure riskiga tehisintellektisüsteem kasutajale sellisel viisil, et füüsilistel* isikutel, kellele on antud ülesanne tegeleda inimjärelevalvega, *oleks võimalik, kui see on* olenevalt asjaoludest *asjakohane ja proportsionaalne, teha* järgmist:

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) *mõista täielikult* suure riskiga tehisintellektisüsteemi võimekusi ja piiranguid ning suuta tegeleda sellise süsteemi nõuetekohase seirega, et

Muudatusettepanek

(a) *olla teadlik ja piisavalt mõista* suure riskiga tehisintellektisüsteemi *asjaomaseid* võimekusi ja piiranguid ning suuta tegeleda sellise süsteemi

võimalikult kiiresti avastada märke kõrvalkalletest, väärtalitlusest ja ootamatust toimimisest ning need kõrvaldada;

nõuetekohase seirega, et võimalikult kiiresti avastada märke kõrvalkalletest, väärtalitlusest ja ootamatust toimimisest ning need kõrvaldada;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga tehisintellektisüsteemi töösse või katkestada süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga.

Muudatusettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga tehisintellektisüsteemi töösse või katkestada süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga, **mis võimaldab süsteemil ohutus olekus peatuda, välja arvatud juhul, kui inimsekkumine suurendab riske või mõjutaks toimimist negatiivselt, võttes arvesse tehnika üldtunnustatud taset.**

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. III lisa punkti 1 alapunktis a osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tuleb lõikes 3 osutatud meetmetega tagada, et lisaks sellele ei tee ega otsusta kasutaja süsteemist saadud tuvastamise põhjal midagi, kui seda ei ole kontrollinud ja kinnitanud vähemalt kaks füüsilist isikut.

Muudatusettepanek

5. III lisa punkti 1 alapunktis a osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tuleb lõikes 3 osutatud meetmetega tagada, et lisaks sellele ei tee ega otsusta kasutaja süsteemist saadud tuvastamise põhjal midagi, kui seda ei ole kontrollinud ja kinnitanud vähemalt kaks füüsilist isikut, **kellel on vajalik pädevus, väljaõpe ja volitused.**

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tagama, et nende suure riskiga tehisintellektisüsteemid vastavad käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele;

Muudatusettepanek

(a) tagama, et nende suure riskiga tehisintellektisüsteemid vastavad käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele **enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist**;

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) märkima oma nime, registreeritud kaubanime või registreeritud kaubamärgi ja kontaktaadressi kas suure riskiga tehisintellektisüsteemile või, kui see ei ole võimalik, selle pakendile või kaasasolevatesse dokumentidesse, nagu on asjakohane;

Muudatusettepanek 70

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) **koostama suure riskiga tehisintellektisüsteemi** tehnilise dokumentatsiooni;

(c) **säilitama dokumentatsiooni ja, kui see ei ole veel kättesaadav, koostama artiklis 18 osutatud** tehnilise dokumentatsiooni;

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 – lõik 1 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) säilitama oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide automaatselt

(d) säilitama oma suure riskiga tehisintellektisüsteemide automaatselt

loodud logisid, kui need on nende kontrolli all;

loodud logisid, kui need on nende kontrolli all **kooskõlas artikliga 20**;

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõik 1 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) **tagama, et suure riskiga tehisintellektisüsteem läbib** enne turule laskmist või kasutusele võtmist asjakohase vastavushindamise;

Muudatusettepanek

(e) **viima läbi** enne turule laskmist või kasutusele võtmist asjakohase vastavushindamise **vastavalt artiklile 19**;

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) võtma vajalikud parandusmeetmed, kui suure riskiga tehisintellektisüsteem ei ole vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega;

Muudatusettepanek

(g) võtma **artiklis 21 osutatud** vajalikud parandusmeetmed, kui suure riskiga tehisintellektisüsteem ei ole vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega;

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) **tõendama** riigi pädeva asutuse taotlusel suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

(j) **esitama** riigi pädeva asutuse **põhjendatud** taotlusel **asjakohase teabe ja dokumentatsiooni, et tõendada** suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 23 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 23a

***Tingimused, mille korral muude isikute
suhtes kohaldatakse pakkuja kohustusi***

***1. Seoses suure riskiga
tehisintellektisüsteemidega käsitatakse
mis tahes füüsilist või juriidilist isikut
käesoleva määruse kohaldamisel uue
pakkujana ning tema suhtes kohaldatakse
artiklist 16 tulenevaid pakkuja kohustusi
millisel tahes järgmisel juhul:***

***a) ta lisab juba turule lastud või
kasutusele võetud suure riskiga
tehisintellektisüsteemile oma nime või
kaubamärgi, ilma et see piiraks selliste
lepinguliste kokkulepete kohaldamist,
milles sätestatakse, et kohustused on
jaotatud muul viisil;***

***b) ta teeb juba turule lastud või
kasutusele võetud suure riskiga
tehisintellektisüsteemis olulise muudatuse
või muudab selle sihtotstarvet;***

***c) ta muudab juba turule lastud või
kasutusele võetud muu kui suure riskiga
tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet nii, et
muudetud süsteemist saab suure riskiga
tehisintellektisüsteem;***

***d) ta laseb turule või teeb turul
kättesaadavaks, muudetud või muutmata
kujul ja tasu eest avatud lähtekoodiga
tehisintellektisüsteemi, avatud
lähtekoodiga tehisintellektisüsteemist
tuletatud tehisintellektisüsteemi või mis
tahes sellise avatud lähtekoodiga
tehisintellektisüsteemi tehnilise toe
teenused;***

***e) ta kohandab üldotstarbelist
tehisintellektisüsteemi, mis on juba turule
lastud või kasutusele võetud, konkreetsele
sihtotstarbele.***

2. Lõike 1 punktis a, b, c või d

osutatud asjaolude ilmnemise korral ei käsitata suure riskiga tehisintellektisüsteemi algselt turule lasknud või kasutusele võtnud endist pakkujat enam käesoleva määruse kohaldamisel pakkujana. Endine pakkuja esitab taotluse korral ja järgides oma intellektuaalomandi õigusi või ärisaladusi, uuele pakkujale kogu olulise, asjakohase ja mõistlikult eeldatava teabe, mis on vajalik käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmiseks.

3. Lõike 1 punktis e osutatud üldotstarbelise tehisintellektisüsteemi algne pakkuja, järgides oma intellektuaalomandi õigusi või ärisaladusi ning võttes arvesse riske, mis on konkreetselt seotud üldotstarbelise tehisintellektisüsteemi konkreetse sihtotstarbega kohandamisega

a) tagab, et üldotstarbeline tehisintellektisüsteem, mida võib kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemina, vastab käesoleva määruse artiklites 9, 10, 11, artikli 13 lõigetes 2 ja 3, artikli 14 lõikes 1 ning artiklis 15 kehtestatud nõuetele;

b) täidab käesoleva määruse artikli 16 punktides aa, e, f, g, i ja j, artiklites 48 ja 61 sätestatud kohustusi;

c) hindab üldotstarbelise tehisintellektisüsteemi mõistlikku ja prognoositavat väärkasutust, mis võib tekkida eeldatava eluea jooksul, ning rakendada nende juhtumite suhtes leevendusmeetmeid, tuginedes tehnika üldtunnustatud tasemele;

d) esitab lõike 1 punktis d osutatud uuele pakkujale kogu olulise, asjakohase ja mõistlikult eeldatava teabe, mis on vajalik käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmiseks.

4. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mis on selliste toodete turvakomponendid, mille suhtes kohaldatakse II lisa A jaos

loetletud õigusakte, käsitatakse nende toodete tootjat suure riskiga tehisintellektisüsteemi pakkujana ja tema suhtes kohaldatakse artiklis 16 osutatud kohustusi ühel järgmistest juhtudest:

i) suure riskiga tehisintellektisüsteem lastakse turule koos tootega toote valmistaja nime või kaubamärgi all, või

ii) suure riskiga tehisintellektisüsteem võetakse kasutusele toote valmistaja nime või kaubamärgi all pärast toote turule laskmist.

5. Käesoleva määruse kohaldamisel ei käsitata pakkujatena kolmandaid isikuid, kes tegelevad tarkvara, sealhulgas üldotstarbeliste rakendusliideste, tarkvaratööriistade ja -komponentide müügi ja tarnimisega, ega võrguteenuste osutajaid.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad **kasutavad** selliseid süsteeme vastavalt süsteemiga kaasas olevale kasutusjuhendile kooskõlas lõigetega 2 ja 5.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad **võtavad sobivaid korralduslikke meetmeid ja tagavad, et** selliseid süsteeme **kasutatakse** vastavalt süsteemiga kaasas olevale kasutusjuhendile kooskõlas **käesoleva artikli lõigetega 1a ja 5. Tehisintellektisüsteemi sellise kasutamise eest, mis ei ole kooskõlas süsteemile lisatud kasutusjuhenditega, vastutavad kasutajad.**

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Niivõrd, kui võrd kasutajal on kontroll suure riskiga tehisintellektisüsteemi üle, määrab see kasutaja inimjärelvalvega tegelema füüsilised isikud, kellel on piisav tehisintellektipädevus kooskõlas artikliga 4b.

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Lõikes** 1 sätestatud kohustused ei piira muid liidu või liikmesriigi õigusest tulenevaid kasutaja kohustusi ega kasutaja kaalutusõigust oma vahendite ja tegevuse korraldamisel, et rakendada pakkuja märgitud inimjärelvalve meetmeid.

Muudatusettepanek

2. **Lõigetes 1 ja 1a** sätestatud kohustused ei piira muid liidu või liikmesriigi õigusest tulenevaid kasutaja kohustusi ega kasutaja kaalutusõigust oma vahendite ja tegevuse korraldamisel, et rakendada pakkuja märgitud inimjärelvalve meetmeid.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Niivõrd, kui võrd kasutajal on kontroll sisendandmete üle, tagab see kasutaja, et sisendandmed on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe seisukohast asjakohased, ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist.

Muudatusettepanek

3. Niivõrd, kui võrd kasutajal on kontroll sisendandmete üle, tagab see kasutaja, et sisendandmed on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe seisukohast asjakohased **ja piisavalt esinduslikud**, ilma et see piiraks lõike 1 kohaldamist.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

4. Kasutajad peavad tegelema suure riskiga tehisintellektisüsteemi töö seirega kasutusjuhendi alusel. Kui neil on põhjust arvata, et kasutusjuhendi kohase kasutamise tulemusena võib tehisintellektisüsteem tekitada riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teatab ta sellest pakkujale või turustajale ja peatab süsteemi kasutamise. Pakkujat või turustajat teavitavad nad ka siis, kui on kindlaks teinud tõsise intsidendi või talitlushäire **artikli 62 tähenduses**, ning ühtlasi katkestavad nad sellisel juhul tehisintellektisüsteemi kasutamise. Kui kasutaja ei saa **pakkujaga** ühendust, kohaldatakse **artikli 62** mutatis mutandis.

Muudatusettepanek

4. Kasutajad peavad tegelema suure riskiga tehisintellektisüsteemi töö seirega kasutusjuhendi alusel **ja asjakohasel juhul teavitama pakkujat vastavalt artiklile 61. Kui kasutaja kontrollib suure riskiga tehisintellektisüsteemi, viib ta läbi ka riskihinnangu kooskõlas artikliga 9, kuid piirdub suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamise võimalike kahjulike mõjude ja vastavate leevendusmeetmetega.** Kui neil on põhjust arvata, et kasutusjuhendi kohase kasutamise tulemusena võib tehisintellektisüsteem tekitada riski artikli 65 lõike 1 tähenduses, teatab ta sellest pakkujale või turustajale ja peatab süsteemi kasutamise. Pakkujat või turustajat **ja pädevat järelevalveasutust** teavitavad nad ka siis, kui on kindlaks teinud tõsise intsidendi või talitlushäire, ning ühtlasi katkestavad nad sellisel juhul tehisintellektisüsteemi kasutamise. Kui kasutaja ei saa **pakkuja, importija või turustajaga** ühendust, kohaldatakse **artiklit 62** mutatis mutandis.

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

5. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad säilitavad selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logisid niivõrd, kuivõrd sellised logid on nende kontrolli all. **Logisid peetakse sellise aja jooksul, mis on suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarbe ja liidu või liikmesriigi õiguse alusel kohaldatavate juriidiliste kohustuste seisukohast asjakohane.**

Muudatusettepanek

5. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad säilitavad selle suure riskiga tehisintellektisüsteemi automaatselt genereeritud logisid niivõrd, kuivõrd sellised logid on nende kontrolli all **ja see on tehniliselt teostatav. Nad säilitavad neid vähemalt kuus kuud, kui kohaldatavates liidu või liikmesriigi õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.**

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad kasutavad artikli 13 alusel esitatavat teavet, et täita oma kohustust koostada **vajaduse korral** andmekaitsealane mõjuhinnang vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 35 või direktiivi (EL) 2016/680 artiklile 27.

Muudatusettepanek

6. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad kasutavad artikli 13 alusel esitatavat teavet, et täita oma kohustust koostada andmekaitsealane mõjuhinnang vastavalt määruse (EL) 2016/679 artiklile 35 või direktiivi (EL) 2016/680 artiklile 27 **ning võivad vajaduse korral tugineda käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks nende andmekaitsealastele mõjuhinnangutele.**

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. **Pakkuja on kohustatud tegema kasutajaga tihedat koostööd ja eelkõige andma kasutajale käesolevas artiklis sätestatud kohustuste täitmiseks vajalikku ja asjakohast teavet.**

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 29 – lõige 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. **Kasutajad teevad riiklike pädevate asutustega koostööd kõigis toimingutes, mida need asutused seoses tehisintellektisüsteemiga ette võtavad.**

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 40 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis vastavad harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, on vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega niivõrd, kuivõrd nimetatud standardid hõlmavad neid nõudeid.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 40 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Eeldatakse, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis vastavad harmoneeritud standarditele või nende osadele, mille viited on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas, on vastavuses käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetega niivõrd, kuivõrd nimetatud standardid hõlmavad neid nõudeid.

1a. *Kui komisjon esitab Euroopa standardiorganisatsioonidele standardimistaotluse kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikliga 10, täpsustab ta, et standardid on sidusad, kergesti rakendatavad ja koostatud nii, et nende eesmärk on täita eelkõige järgmisi eesmärke:*

- a) tagada, et liidus turule lastud või kasutusele võetud tehisintellektisüsteemid on ohutud, usaldusväärsed ja austavad liidu väärtusi ning tugevdavad liidu digitaalset suveräänsust;*
- b) võtta arvesse artiklis 4a sätestatud usaldusväärse tehisintellekti üldpõhimõtteid;*
- c) edendada tehisintellektialaseid investeeringuid ja innovatsiooni ning liidu turu konkurentsivõimet ja kasvu;*
- d) tõhustada mitmel sidusrühmal põhinevat juhtimist, esindades kõiki asjaomaseid Euroopa sidusrühmi (nt tööstus, VKEd, sotsiaalpartnerid,*

kodanikuühiskond ja teadlased);

e) aidata tugevdada ülemaailmset standardimisalast koostööd sellise tehisintellekti valdkonnas, mis on kooskõlas liidu väärtuste, põhiõiguste ja huvidega.

Komisjon palub Euroopa standardiorganisatsioonidel esitada tõendid selle kohta, et nad on andnud endast parima eespool nimetatud eesmärkide täitmiseks.

1b. Komisjon esitab standardimistaotlused, mis hõlmavad kõiki määruse nõudeid, kooskõlas määruse (EL) nr 1025/2012 artikliga 10 enne käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Läbipaistvuskohustused *teatavate tehisintellektisüsteemide puhul*

Muudatusettepanek

Läbipaistvuskohustused

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega suhtlema mõeldud tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et *füüsilistele isikutele antakse teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada*

Muudatusettepanek

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega suhtlema mõeldud tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et *tehisintellektisüsteem, pakkuja ise või kasutaja annavad tehisintellektisüsteemiga kokku puutuvale füüsilisele isikule aegsasti, selgelt ja arusaadavalt teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud*

kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne.

Kui see on asjakohane, hõlmab see teave ka seda, milliseid funktsioone on tehisintellektil võimalik kasutada, kas on olemas inimjärelvalve ja kes vastutab otsustusprotsessi eest, samuti olemasolevaid õigusi ja protsesse, mis liidu ja liikmesriikide õigusaktide kohaselt võimaldavad füüsilistel isikutel või nende esindajatel esitada vastuväiteid selliste süsteemide kohaldamisega seoses nende suhtes ning taotleda õiguskaitset tehisintellektisüsteemide tehtud otsuste või nende tekitatud kahju eest, sealhulgas nende õigus küsida selgitust. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemi kasutajad annavad selle süsteemi tööst teada füüsilistele isikutele, kes selle süsteemiga kokku puutuvad. Seda kohustust ei kohaldata biomeetriliseks liigitamiseks kasutatavate tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks.

Muudatusettepanek

2. Emotsioonide tuvastamise süsteemi või **artikli 5 kohaselt lubatud** biomeetrilise liigitamise süsteemi kasutajad annavad selle süsteemi tööst **õigeaegselt, selgelt ja arusaadavalt** teada füüsilistele isikutele, kes selle süsteemiga kokku puutuvad, **ning saavad enne nende biomeetriliste ja muude isikuandmete töötlemist kooskõlas määrusega (EL) 2016/679, määrusega (EL) 2016/1725 ja direktiiviga (EL) 2016/280 nende nõusoleku.** Seda kohustust ei kohaldata biomeetriliseks liigitamiseks kasutatavate

tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

3. Kasutaja, kes kasutab tehisintellektisüsteemi, mis loob või manipuleerib *pildi-*, audio-või *videosisu*, mis *märkimisväärselt sarnaneb olemasolevate isikute, objektide, kohtade või muude olemite või sündmustega ja võib inimesele ekslikult tunduda ehtne* või *tõene* (nn süvavõltsing), peab avalikustama, et sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud.

Muudatusettepanek

3. Kasutaja, kes kasutab tehisintellektisüsteemi, mis loob või manipuleerib *teksti-*, audio-või *visuaalset sisu*, mis *võib ekslikult tunduda ehtne või tõene ning kus on ilma nende nõusolekuta kujutatud inimesi, kes näivad ütlevat või tegevat midagi, mida nad ei ole öelnud ega teinud* (nn süvavõltsing), peab *sobival, selgel, nähtaval viisil ja aegsasti* avalikustama, et sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud, *samuti füüsilise või juriidilise isiku nime, kes selle lõi või seda manipuleeris. Avalikustamine tähendab sisu märgistamist viisil, millega antakse teada, et sisu ei ole ehtne, ning mis on sellise sisu saajale selgelt nähtav. Sisu märgistamisel võtavad kasutajad arvesse tehnika üldtunnustatud taset ning asjaomaseid harmoneeritud standardeid ja kirjeldusi.*

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Esimest lõiku ei kohaldata *siiski* juhul, kui *kasutamine on seadusega lubatud, et avastada, tõkestada ja uurida kuritegusid ja nende eest vastutusele võtta, või* kui see on vajalik ELi põhiõiguste hartaga tagatud väljendusvabaduse ja kunsti ja teaduse

Muudatusettepanek

3a. Lõiget 3 ei kohaldata juhul, kui *teksti-, audio-või visuaalset sisu loova või manipuleeriva tehisintellektisüsteemi kasutamine on seadusega lubatud*, kui see on vajalik ELi põhiõiguste hartaga tagatud väljendusvabaduse ja kunsti ja teaduse

vabaduse õiguse teostamiseks ning tingimusel, et kolmandate isikute õiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid.

vabaduse õiguse teostamiseks ning tingimusel, et kolmandate isikute õiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid. ***Kui sisu moodustab osa ilmselgelt loomingulisest, satiirilisest, kunstilisest või väljamõeldud kinematograafilisest, videomängude visuaalmaterjalist ja samalaadsest teosest või programmist, piirduvad lõikes 3 sätestatud läbipaistvuskohustused sellise loodud või manipuleeritud sisu olemasolu avalikustamisega sobival, selgel ja nähtaval viisil, mis ei takista teose kuvamist ega kohaldatavate autoriõiguste avalikustamist, kui see on asjakohane. Samuti ei takista see õiguskaitseasutusi kasutamast tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud süvavõltsingute avastamiseks ning nende kasutamise seotud kuritegude ennetamiseks, uurimiseks ja nende eest vastutusele võtmiseks.***

Muudatusettepanek 92

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 52 – lõige 3 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Lõigetes 1–3 osutatud teave esitatakse füüsilistele isikutele hiljemalt esimese suhtlemise või kokkupuute ajal. See on kättesaadav haavatavatele isikutele, näiteks puuetega inimestele või lastele, ning kui see on asjakohane ja vajalik, menetluste teel, mis võimaldavad kokku puutuva füüsilise isiku sekkumist või märgistamist, võttes arvesse tehnika üldtunnustatud taset ja asjaomaseid ühtlustatud standardeid ning ühtseid kirjeldusi.

Muudatusettepanek 93

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. **Luuakse Euroopa** tehisintellekti nõukoda (edaspidi „nõukoda“).

Muudatusettepanek

1. **Euroopa** tehisintellekti nõukoda (edaspidi „nõukoda“) **luuakse sõltumatu asutusena, millel on eraldiseisev juriidilise isiku staatus, et edendada usaldusväärset, tulemuslikku ja konkurentsivõimelist siseturgu tehisintellekti jaoks. Nõukoja tööd korraldatakse ja seda juhitakse nii, et oleks tagatud tema tegevuse sõltumatus, objektiivsus ja erapooletus ning tal on sekretariaat ja tugevad volitused ning tema käsutuses on piisavad vahendid ja kvalifitseeritud töötajad, et aidata tal nõuetekohaselt täita artiklis 58 sätestatud ülesandeid.**

Muudatusettepanek 94

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

2. Nõukoda annab komisjonile nõu ja abi, et:

Muudatusettepanek

2. Nõukoda annab komisjonile **ja liikmesriikidele** nõu ja abi **tehisintellektiga seotud liidu õiguse rakendamisel ning teeb tehisintellektisüsteemide pakkujate ja kasutajatega koostööd**, et

Muudatusettepanek 95

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) **aidata kaasa** riiklike järelevalveasutuste ja komisjoni **tulemuslikule koostööle käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes;**

Muudatusettepanek

(a) **edendada ja toetada** riiklike järelevalveasutuste ja komisjoni **tulemuslikku koostööd;**

Muudatusettepanek 96

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) abistada riiklike järelevalveasutusi ja **komisjoni** käesoleva määruse järjepideva kohaldamise tagamisel.

Muudatusettepanek

(c) abistada **komisjoni**, riiklike järelevalveasutusi ja **teisi riiklike pädevaid asutusi** käesoleva määruse järjepideva kohaldamise tagamisel, **eelkõige kooskõlas artikli 59a lõikes 3 osutatud järjepidevusemehhanismiga.**

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) abistada tehisintellektisüsteemide pakkujaid ja kasutajaid (eelkõige VKESid ja idufirmasid) käesoleva määruse nõuete ning kehtivates ja tulevastes liidu õigusaktides sätestatavate nõuete täitmisel.

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – punkt c b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) tagada eelkõige järelevalve, seire ja korrapärase dialoog üldotstarbeliste tehisintellektisüsteemide pakkujatega seoses nende vastavusega käesolevale määrusele. Kõik sellised kohtumised on avatud riiklikele järelevalveasutustele, teavitatud asutustele ja turujärelevalveasutustele, kes võivad osaleda ja anda oma panuse;

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 – punkt c c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**cc) pakkuda välja I ja III lisa
muudatusi.**

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 56 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**2a. Nõukoda on liidu
institutsioonidele, organitele, asutustele ja
ametitele ning ka teistele asjaomastele
sidusrühmadele tehisintellektiga seotud
küsimustes võrdluspunktiks nõu ja
oskusteabe saamisel.**

Muudatusettepanek 101

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõukoja ülesehitus

Nõukoja **volitused ja** ülesehitus

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Nõukoda koosneb riiklikest
järelvalveasutustest, keda esindab asutuse
juht või samaväärne kõrge ametnik, **ning
Euroopa Andmekaitseinspektorist.**
Koosolekutele võib kutsuda muid riiklikke
asutusi, kui arutlusel olevad küsimused on

1. Nõukoda koosneb riiklikest
järelvalveasutustest, keda esindab asutuse
juht või samaväärne kõrge ametnik.
Koosolekutele võib kutsuda muid riiklikke
asutusi, kui arutlusel olevad küsimused on
nende jaoks olulised. **Nõukoja koosseis on**

nende jaoks olulised.

sooliselt tasakaalustatud.

Euroopa Andmekaitseinspektor, ELi Põhiõiguste Ameti eesistuja, ELi Küberturvalisuse Ameti tegevdirektor, kõrgetasemelise tehisintellekti eksperdirühma esimees, Teadusuuringute Ühiskeskuse peadirektor ning Euroopa Standardikomitee, Euroopa Elektrotehnika Standardikomitee ja Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituudi president kutsutakse osalema alaliste vaatlejatena, kellel on sõnaõigus, kuid hääleõigus puudub.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 57 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Nõukoda võtab oma töökorra vastu liikmete lihthäälteenamusega **pärast komisjoni nõusoleku saamist**. Töökorras tuleb kirjeldada artiklis 58 loetletud nõukoja ülesannete täitmisega seotud tegevusalaseid aspekte. Nõukoda võib vastavalt vajadusele moodustada konkreetsete küsimuste uurimiseks alamrühmi.

Muudatusettepanek

2. Nõukoda võtab oma töökorra vastu liikmete lihthäälteenamusega **oma sekretariaadi abil**. Töökorras tuleb kirjeldada artiklis 58 loetletud nõukoja ülesannete täitmisega seotud tegevusalaseid aspekte. Nõukoda võib vastavalt vajadusele moodustada konkreetsete küsimuste uurimiseks **alalisi või ajutisi** alamrühmi.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 57 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Nõukoja **eesistuja** on komisjon. **Komisjon** kutsub kokku koosolekud ja valmistab ette päevakorra vastavalt nõukoja käesolevast määrusest tulenevatele ülesannetele ja nõukoja töökorrale. **Komisjon** pakub nõukoja käesoleva määruse kohaseks tegevuseks haldus- ja

Muudatusettepanek

3. Nõukoja **kaaseesistujad** on komisjon **ning liikmesriikide delegaatide seast valitud esindaja**. Nõukoja **sekretariaat** kutsub kokku koosolekud ja valmistab ette päevakorra vastavalt nõukoja käesolevast määrusest tulenevatele ülesannetele ja nõukoja töökorrale.

analüütilist tuge.

Nõukoja sekretariaat pakub nõukoja käesoleva määruse kohaseks tegevuseks haldus- ja analüütilist tuge.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Nõukoda **võib kutsuda** koosolekul osalema väliseksperte ja **vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega**, et **toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib** komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel.

Muudatusettepanek

4. Nõukoda **kutsub korrapäraselt oma** koosolekul osalema väliseksperte, **eelkõige tehisintellektisüsteemide pakkujate ja kasutajate, VKEde ja idufirmade, kodanikuühiskonna organisatsioonide, ametiühingute, mõjutatud isikute, akadeemiliste ringkondade ja teadlaste, katse- ja testimiskeskuste ja standardiorganisatsioonide huve esindavate organisatsioonide esindajaid**, et **tagada aruandlus ja väliste osalejate asjakohane osalemine. Koosolekute päevakord ja protokollid avaldatakse veebis**. Komisjon **võib** hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel.

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

4a. **Ilma et see piiraks lõike 4 kohaldamist, korraldab nõukoja sekretariaat nõukoja ja kõrgetasemelise usaldusväärse tehisintellekti eksperdirühma vahel neli lisakoosolekut, et võimaldada neil jagada oma praktilisi ja tehnilisi eksperditeadmisi igas kvartalis.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Komisjonile artikli 56 lõike 2 kohaselt nõu ja abi andes teeb nõukoda eelkõige järgmist:

Muudatusettepanek

Komisjonile **ja liikmesriikidele** artikli 56 lõike 2 kohaselt nõu ja abi andes teeb nõukoda eelkõige järgmist:

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kogub ja jagab eksperditeadmisi ja parimaid tavaid liikmesriikides;

Muudatusettepanek

(a) kogub ja jagab eksperditeadmisi ja parimaid tavaid liikmesriikides, **sealhulgas tehisintellekti ja käesolevat määrust käsitlevate tehisintellektipädevuse ja teadlikkuse suurendamise algatuste edendamise kohta;**

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) edendab ja toetab riiklike järelevalveasutuste ja komisjoni vahelist koostööd;

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) aitab edendada liikmesriikides ühesuguseid haldustavaid, sh artiklis 53

Muudatusettepanek

(b) aitab edendada liikmesriikides ühesuguseid haldustavaid, sh artiklis 53

osutatud regulatsiooni testkeskkondade
toimimise jaoks;

osutatud regulatsiooni testkeskkondade
*hindamiseks, loomiseks, koostöö
edendamise tähenduses toimuvaks
haldamiseks ning regulatsiooni
testkeskkondade ühtsuse tagamiseks ning
regulatsiooni testkeskkondade
toimimiseks;*

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(c) annab välja *arvamusi*, soovitusi või kirjalikke seisukohti käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, eeskätt järgmise kohta:

Muudatusettepanek

(c) annab välja *suuniseid*, soovitusi või kirjalikke seisukohti käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, eeskätt järgmise kohta:

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – alapunkt ii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ii a) artiklis 61 osutatud
turustamisjärgse seirega seotud sätted;*

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iii a) vajadus muuta kõiki lisasid, nagu on osutatud artiklis 73, ning kõiki muid käesoleva määruse sätteid, mida komisjon võib olemasolevaid tõendeid arvesse võttes muuta.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iii b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iiib) liikmesriikide tegevus ja otsused, mis on seotud VIII jaotises osutatud turustamisjärgse seire, teabe jagamise ja turujärelevalvega;

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iii c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iiic) ühised kriteeriumid turuosalistele ja pädevatele asutustele, kellel on samasugune arusaam artikli 9 lõikes 3, artikli 13 lõikes 1, artikli 14 lõikes 4, artikli 23a lõikes 3 või artikli 52 lõikes 3a osutatud „tehnika üldtunnustatud tasemest“, artikli 9 lõike 2 punktis a osutatud „prognoositavatest riskidest“ ning artikli 3 lõikes 13, artikli 9 lõike 2 punktis b, artikli 9 lõikes 4, artikli 13 lõike 3 punkti b alapunktis iii, artikli 14 lõikes 2 ja artikli 23a lõikes 3c osutatud „prognoositavast väärkasutamisest“;

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iii d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iiid) kooskõla kontrollimine II lisas loetletud õigusaktidega, sealhulgas nende õigusaktidega seotud rakendusküsimustega.

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c – alapunkt iii e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

iii e) kõigi artiklis 4a osutatud tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavate üldpõhimõtete järgimine;

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ca) vaatab igal aastal läbi ja analüüsib riiklikele järelevalveasutustele saadetud kaebusi ja nende tehtud järeldusi, artiklis 62 osutatud tõsiste intsidentide ja tõrgete teateid ja artiklis 60 osutatud ELi andmebaasi tehtud uusi kandeid, et teha kindlaks suundumused ja võimalikud esilekerkivad probleemid, mis tulevikus ohustavad kodanike tervist ja ohutust ning põhiõigusi, kuid mida ei ole käesolevas määruses piisavalt käsitletud;

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cb) teeb kaks korda aastas horisontaalset analüüsi ja tulevikusuundi käsitlevaid uuringuid, et selgitada välja mõju, mida teaduse areng, suundumused ja esilekerkivad probleemid võivad liidule avaldada;

Muudatusettepanek 120

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cc) avaldab igal aastal komisjonile antavad soovitused, eelkõige keelatud kasutusviiside liigitamise ja suure riskiga süsteemide kohta, ning käitumisjuhendid tehisintellektisüsteemide puhul, mida ei liigitata suure riskiga süsteemideks;

Muudatusettepanek 121

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cd) innustab ja hõlbustab artiklis 69 osutatud käitumisjuhendite koostamist;

Muudatusettepanek 122

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ce) koordineerib riigi pädevate asutuste tegevust ja tagab, et järgitakse artikli 59a lõikes 3 sätestatud järjepidevusmehhanismi, eelkõige kõigi suuremate piiriüleste juhtumite puhul;

Muudatusettepanek 123

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cf) võtab riiklike järelevalveasutuste jaoks vastu siduvad otsused, kui järjepidevusmehhanismiga ei suudeta

lahendada riiklike järelevalveasutuste vahelist konflikti, nagu on selgitatud artikli 59a lõikes 6;

Muudatusettepanek 124

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cg) annab pakkujatele ja kasutajatele juhendmaterjale seoses käesolevas määruses sätestatud nõuete täitmisega. Eelkõige avaldab ta suunised järgmise kohta:

i) artiklis 4a osutatud usaldusväärse tehisintellekti tehniline hindamine;

ii) artiklis 43 osutatud sisekontrollil põhinevad vastavushindamise teostamise meetodid;

iii) artiklis 62 osutatud tõsistest intsidentidest ja tõrgetest teatamise nõuete täitmise hõlbustamine;

iv) mis tahes muud konkreetsed menetlused, mida pakkujad ja kasutajad peavad käesoleva määruse täitmisel teostama, eelkõige need, mis on seotud teavitatud asutusele edastatavate dokumentidega ning meetoditega asutustele muu asjakohase teabe andmiseks.

Muudatusettepanek 125

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ch) annab VKEdele ja idufirmadele konkreetseid juhiseid ning toetab neid seoses käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmisega;

Muudatusettepanek 126

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c i (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ci) suurendab teadlikkust ning annab pakkujatele ja kasutajatele juhendmaterjale seoses nõudmiste täitmisega, et võtta kasutusele vahendid ja meetmed piisava tehisintellektipädevuse taseme tagamiseks kooskõlas artikliga 4b.

Muudatusettepanek 127

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c j (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

cj) panustab liidu pingutustesse teha koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, et edendada ühist ülemaailmset lähenemisviisi usaldusväärsele tehisintellektile;

Muudatusettepanek 128

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c k (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ck) esitab igal aastal aruande käesoleva määruse rakendamise kohta, sealhulgas hinnangu selle mõju kohta ettevõtjatele;

Muudatusettepanek 129

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c l (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*c) annab suuniseid teadus- ja
arendustegevuse juhtimiseks.*

Muudatusettepanek 130

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Riikide pädevate asutuste määramine

Riiklike järelevalveasutuste määramine

Muudatusettepanek 131

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik asutab või määrab **riigi pädevad asutused, et tagada käesoleva määruse kohaldamine ja rakendamine. Riigi pädevad asutused** korraldatakse nii, et **kindlustada nende** tegevuse ja ülesannete objektiivsus ja erapooletus.

1. Iga liikmesriik asutab või määrab **ühe riikliku järelevalveasutuse, mis** korraldatakse nii, et **oleks tagatud tema** tegevuse ja ülesannete objektiivsus ja erapooletus.

Muudatusettepanek 132

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. **Iga liikmesriik määrab riigi pädevate asutuste hulka riikliku järelevalveasutuse. Riiklik järelevalveasutus tegutseb teavitava asutuse ja turujärelevalveasutusena, välja arvatud juhul, kui liikmesriigil on**

2. **Riiklik järelevalveasutus vastutab käesoleva määruse kohaldamise ja rakendamise eest. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, mis on seotud toodetega, mille suhtes kohaldatakse II lisas loetletud õigusakte,**

korralduslikke või halduslikke põhjuseid määrata rohkem kui üks asutus.

jätkavad haldusmenetluste juhtimist nende õigusaktide alusel määratud pädevad asutused. Kui juhtum sisaldab käesoleva määrusega hõlmatud aspekte, on pädevad asutused siiski seotud käesoleva määruse alusel määratud riikliku järelevalveasutuse võetud meetmetega. Riiklik järelevalveasutus tegutseb ka teavitava asutuse ja turujärelevalveasutusena.

Muudatusettepanek 133

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. *Liikmesriigid* teavitavad komisjoni enda määratud *asutusest või* asutustest *ja esitavad vajaduse korral põhjused, miks nad on määranud mitu asutust.*

Muudatusettepanek

3. *Iga liikmesriigi pädev asutus on juhtiv asutus, kes tagab piisava koordineerimise ja tegutseb käesoleva määruse ühtse kontaktpunktina. Liikmesriigid* teavitavad komisjoni enda määratud asutustest. *Lisaks peaks iga liikmesriigi keskne kontaktpunkt olema kättesaadav elektrooniliste sidevahendite abil.*

Muudatusettepanek 134

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et *riigi pädevatel asutustel* on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt peab *riigi pädevatele asutustele* olema pidevalt *kättesaadav piisavalt* töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, andmetest ja andmetööstusest, põhiõigustest ja tervise ja ohutusega seotud riskidest ning teadmised

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et *riiklikul järelevalveasutusel* on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt peab *riiklikel järelevalveasutustel* olema *piisav arv* pidevalt *kättesaadavaid* töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, andmetest, *andmekaitsest* ja andmetööstusest, *küberturvalisusest*,

kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

konkurentsioigusest, põhiõigustest ja tervise ja ohutusega seotud riskidest ning **samuti** teadmised kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Riiklik pädev asutus täidab minimaalseid küberturvalisuse nõudeid, mis on kehtestatud avaliku halduse asutustele, keda peetakse elutähtsate teenuste operaatoriteks vastavalt direktiivile (...), mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2016/1148.

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4b. Riikliku järelevalveasutuse käesoleva artikli sätete kohaselt kogutud mis tahes teabe ja dokumentatsiooni käsitlemisel täidetakse artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustusi.

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal aruande **riigi pädevate asutuste**

5. Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal aruande **riikliku**

rahaliste ja inimressursside seisu kohta, hinnates sealjuures nende piisavust. Komisjon edastab selle teabe nõukojale arutamiseks ja võimalikeks soovitusteks.

järelevalveasutuse rahaliste ja inimressursside seisu kohta, hinnates sealjuures nende piisavust. Komisjon edastab selle teabe nõukojale arutamiseks ja võimalikeks soovitusteks.

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjon *hõlbustab riikide pädevate asutuste* vahelist kogemuste vahetamist.

Muudatusettepanek

6. Komisjon *ja nõukoda hõlbustavad riiklike järelevalveasutuste* vahelist kogemuste vahetamist.

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. *Riigi pädevad asutused* võivad anda juhiseid ja nõu käesoleva määruse rakendamise kohta, *sh väikepakkujatele*. Kui *riigi pädevad asutused* kavatsesid anda juhiseid ja nõu tehisintellektisüsteemi kohta valdkondades, mille suhtes kehtivad ka muud liidu õigusaktid, konsulteeritakse vastavalt vajadusele nende liidu õigusaktide alusel pädevate riiklike asutustega. *Liikmesriigid võivad luua operaatoritega suhtlemiseks ka ühe keskse kontaktpunkti*.

Muudatusettepanek

7. *Riiklikud järelevalveasutused* võivad anda juhiseid ja nõu käesoleva määruse rakendamise kohta, *sealhulgas VKEdele ja idufirmadele, tingimusel et see ei ole vastuolus nõukoja või komisjoni juhiste ega nõuannetega*. Kui *riiklikud järelevalveasutused* kavatsesid anda juhiseid ja nõu tehisintellektisüsteemi kohta valdkondades, mille suhtes kehtivad ka muud liidu õigusaktid, konsulteeritakse vastavalt vajadusele nende liidu õigusaktide alusel pädevate riiklike asutustega.

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Kui liidu institutsioonid, organid ja asutused kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, tegutseb nende järelevalve teostamisel pädeva asutusena Euroopa Andmekaitseinspektor.

Muudatusettepanek

8. Kui liidu institutsioonid, organid ja asutused kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse, tegutseb nende järelevalve teostamisel **ja koordineerimisel** pädeva asutusena Euroopa Andmekaitseinspektor.

Muudatusettepanek 141

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 59a

***Järjepidevusmehhanism piiriüleste
juhtumite puhul***

- 1. Iga riiklik järelevalveasutus täidab talle käesoleva määrusega antud ülesandeid ja volitusi oma liikmesriigi territooriumil.***
- 2. Kui piiriülene juhtum hõlmab kahte või enamat riiklikku järelevalveasutust, on selle liikmesriigi riiklik järelevalveasutus, kus on asutatud pakkuja või kasutaja peamine tegevuskoht liidus või kus on määratud volitatud esindaja, pädev tegutsema juhtiva riikliku järelevalveasutusena tehisintellektisüsteemiga seotud piiriülese juhtumi puhul.***
- 3. Lõikes 2 osutatud juhul teevad riiklikud järelevalveasutused koostööd, vahetavad õigeaegselt omavahel kogu asjakohast teavet, osutavad vastastikust abi ja viivad ellu ühisoperatsioone. Riiklikud järelevalveasutused teevad koostööd konsensuse saavutamiseks.***
- 4. Kui kahe või enama riikliku järelevalveasutuse vahel esineb tõsiseid lahkarvamusi, teavitab juhtiv riiklik järelevalveasutus nõukoda ja edastab talle***

viivitamata kogu juhtumiga seotud asjakohase teabe.

5. Kolme kuu jooksul pärast löikes 4 osutatud teavitamist esitab nõukoda riiklikele järelevalveasutustele siduva otsuse.

Muudatusettepanek 142

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Teatamine peab toimuma **kohe** pärast seda, kui pakkuja on teinud kindlaks, et tehisintellektisüsteemi ja intsidendi või tõrke vahel on põhjuslik seos või et selline seos on põhjendatult tõenäoline, ning igal juhul hiljemalt **15 päeva** pärast seda, kui pakkuja sai tõsisest intsidendist või tõrkest teadlikuks.

Muudatusettepanek

Teatamine peab toimuma **põhjendamatu viivitusega** pärast seda, kui pakkuja on teinud kindlaks, et tehisintellektisüsteemi ja **tõsise** intsidendi või tõrke vahel on põhjuslik seos või et selline seos on põhjendatult tõenäoline, ning igal juhul hiljemalt **72 tundi** pärast seda, kui pakkuja sai tõsisest intsidendist või tõrkest teadlikuks.

Muudatusettepanek 143

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 62 – lõige 1 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Teatamine peab toimuma **kohe** pärast seda, kui pakkuja on teinud kindlaks, et tehisintellektisüsteemi ja tõrke vahel on põhjuslik seos või et selline seos on põhjendatult tõenäoline, ning igal juhul hiljemalt **15 päeva** pärast seda, kui pakkuja sai tõsisest intsidendist või tõrkest teadlikuks.

Muudatusettepanek

Käesoleva artikli kohast teatamist ei nõuta, kui pakkujad teatavad tõsisest intsidendist või tõrgetest ka muudes liidu õigusaktides sätestatud kohustuste täitmiseks. Sellisel juhul edastavad kõnealuste liidu õigusaktide alusel pädevad asutused saadud teate käesoleva määruse alusel määratud riiklikule järelevalveasutusele.

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Komisjon ja liikmesriigid edendavad ja hõlbustavad selliste käitumisjuhendite koostamist, **mille eesmärk** on soodustada III jaotise
2. peatükis sätestatud nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemid, toetudes tehnilistele kirjeldustele ja lahendustele, mille abil saab otstarbekalt tagada selliste nõuete täitmise, arvestades nende süsteemide sihtotstarvet.

Muudatusettepanek

1. Komisjon, **nõukoda** ja liikmesriigid edendavad ja hõlbustavad selliste käitumisjuhendite koostamist, **sealhulgas juhul, kui need on koostatud selleks, et näidata, kuidas tehisintellektisüsteemid järgivad artiklis 4a sätestatud põhimõtteid ja neid saab seega pidada usaldusväärseks**, et soodustada III jaotise
2. peatükis sätestatud nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis ei ole suure riskiga tehisintellektisüsteemid, toetudes tehnilistele kirjeldustele ja lahendustele, mille abil saab otstarbekalt tagada selliste nõuete täitmise, arvestades nende süsteemide sihtotstarvet.

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Komisjon ja nõukoda edendavad ja hõlbustavad selliste käitumisjuhendite koostamist**, mille eesmärk on soodustada **selliste nõuete vabatahtlikku kohaldamist** tehisintellektisüsteemide **suhtes, mis on seotud näiteks keskkonnasäästlikkusega, puuetega inimestele juurdepääsetavusega, sidusrühmade osalemisega tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises ning arendusmeeskondade mitmekesisusega, lähtudes selgetest eesmärkidest ja põhilistest tulemusnäitajatest, millega mõõta kirjeldatud eesmärkide saavutamist.**

Muudatusettepanek

2. **Käitumisjuhendites**, mille eesmärk on soodustada **usaldusväärsete** tehisintellektisüsteemide **aluseks olevate põhimõtete vabatahtlikku järgimist, tuleb eelkõige**

- a) **seada eesmärgiks nende töötajate ja tehisintellektisüsteemide käitamise ja kasutamisega tegelevate muude isikute seas piisava tehisintellektipädevuse**

taseme, et neid põhimõtteid järgida;

b) hinnata, mis ulatuses võivad nende tehisintellektisüsteemid haavatavaid isikuid või isikute rühmi mõjutada, sealhulgas lapsi, eakaid, rändajaid ja puuetega inimesi, või kas selliste isikute või isikute rühmade juurdepääsu suurendamiseks või muul viisil toetamiseks oleks võimalik võtta meetmeid;

c) kaaluda, kuidas nende tehisintellektisüsteemide kasutamine võib mõjutada või suurendada mitmekesisust, soolist tasakaalu ja võrdsust;

d) võtta arvesse, kas nende tehisintellektisüsteeme saab kasutada viisil, mis võib otseselt või kaudselt vähesel või suurel määral olemasolevat kallutatust või ebavõrdsust suurendada;

e) arutleda mitmekesiste arendusmeeskondade omamise vajaduse ja asjakohasuse üle süsteemide kaasava disaini tagamiseks;

f) kaalutleda põhjalikult, kas nende süsteemidel võib olla negatiivne ühiskondlik mõju, eelkõige seoses poliitiliste institutsioonide ja demokraatlike protsessidega;

g) hinnata, kuidas tehisintellektisüsteemid saavad aidata kaasa keskkonnasäästlikkusele ning eelkõige Euroopa rohelisest kokkuleppest ja Euroopa digiõiguste ja -põhimõtete deklaratsioonist tulenevatele liidu kohustustele.

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käitumisjuhendeid võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad

Muudatusettepanek

3. Käitumisjuhendeid võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad

või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi **ning** nende esindusorganisatsioone. Käitumisjuhendid võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi.

või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi, **sealhulgas teadlasi ja** nende esindusorganisatsioone, **eelkõige ametiühinguid ja tarbijaorganisatsioone**. Käitumisjuhendid võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi. **Käitumisjuhendid vastu võtavad pakkujad määravad vähemalt ühe füüsilise isiku, kes vastutab sisejärelvalve eest.**

Muudatusettepanek 147

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Käitumisjuhendite koostamist edendades ja hõlbustades võtavad komisjon ja nõukoda arvesse **väikepakkujate** ja idufirmade erihuve ja vajadusi.

Muudatusettepanek

4. Käitumisjuhendite koostamist edendades ja hõlbustades võtavad komisjon ja nõukoda arvesse **VKEde** ja idufirmade erihuve ja vajadusi.

Muudatusettepanek 148

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 69a

Õigus esitada järelvalveasutusele kaebus

1. **Ilma et see piiraks muude halduslike või õiguskaitsevahendite kohaldamist, on igal füüsilisel või juriidilisel isikul õigus esitada kaebus järelvalveasutusele, eelkõige liikmesriigis, kus on tema alaline elukoht, töökoht või väidetava rikkumise toimumiskoht, kui füüsiline või juriidiline isik leiab, et käesoleva määruse**

kohaldamisalasse kuuluva tehisintellektisüsteemi pakkuja või kasutaja on rikkunud tema tervist, ohutust, põhiõigusi, õigust selgitusele või muid käesolevas määruses sätestatud kohustustest tulenevaid õigusi. Kaebuse võib esitada esindushagina direktiivi (EL) 2020/1828 alusel sätestatud tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmiseks.

2. Füüsilistel või juriidilistel isikutel on õigus olla ära kuulatud kaebuste käsitlemise menetluse käigus ja riikliku järelevalveasutuse poolt nende kaebusega seoses korraldatud mis tahes uurimistes.

3. Riiklik järelevalveasutus, kellele kaebus esitati, teavitab kaebuse esitajaid menetlemise käigust ja tulemustest. Riiklik järelevalveasutus võtab eelkõige kõik vajalikud meetmed, et saadud kaebusi menetleda, ning annab kaebuse esitajale kolme kuu jooksul kaebuse saamisest esialgse vastuse, milles ta märgib meetmed, mida ta kavatseb võtta, ja võimalikud järgmised menetlusetapid.

4. Riiklik järelevalveasutus võtab viivitamatult ja mitte hiljem kui kuus kuud pärast kaebuse esitamise kuupäeva kaebuse suhtes, sealhulgas artikli 68b kohase õiguskaitsevahendi kasutamise suhtes vastu otsuse ja teavitab kaebuse esitajat kaebuse menetlemise edusammudest ja tulemustest.

Muudatusettepanek 149

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 69b

**Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile
riikliku järelevalveasutuse vastu**

**1. Ilma et see piiraks muude
halduslike või kohtuväliste**

heastamisvahendite kohaldamist, on igal füüsilisel või juriidilisel isikul õigus tõhusale õiguskaitsevahendile või kohtuvälisele õiguskaitsevahendile, sealhulgas parandamisele, asendamisele, hinna alandamisele, lepingu lõpetamisele, makstud hinna hüvitamisele või varalise ja mittevaralise kahju hüvitamisele riikliku järelevalveasutuse õiguslikult siduva otsuse vastu, millega rikutakse tema õigusi.

2. Ilma et see piiraks muude halduslike või kohtuväliste õiguskaitsevahendite kohaldamist, on kõikidel mõjutatud isikutel õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, kui riiklik järelevalveasutus ei käsitle kaebust, ei teavita kaebuse esitajat esitatud kaebuse menetlemise käigust või esialgsest tulemusest artikli 68a lõike 3 kohaselt kolme kuu jooksul või ei täida kohustust teha kooskõlas artikli 68a lõikega 4 kaebuse kohta kuue kuu jooksul lõplik otsus või ei täida artiklist 65 tulenevaid kohustusi.

3. Järelevalveasutuse vastu algatatakse menetlus selle liikmesriigi kohtus, kus riiklik järelevalveasutus asub.

Muudatusettepanek 150

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 69c

Õigus selgitusele

1. Kõik mõjutatud isikud, kelle suhtes kohaldatakse otsust, mille pakkuja või kasutaja on teinud käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluva tehisintellektisüsteemi väljundi põhjal ja millel on õiguslikud tagajärjed, mis nende arvates kahjustavad nende tervist, ohutust, põhiõigusi, sotsiaal-

majanduslikku heaolu või mis tahes muid käesolevas määruses sätestatud kohustustest tulenevaid õigusi, saavad pakkujalt või kasutajalt otsuse edastamise ajal artikli 13 lõike 1 kohase selge ja sisulise selgituse tehisintellektisüsteemi rolli kohta otsustusmenetluses, tehtud otsuse peamiste parameetrite ja nendega seotud sisendandmete kohta.

2. Lõiget 1 ei kohaldata selliste tehisintellektisüsteemide kasutamisel:

a) mille suhtes kohaldatakse erandeid lõikes 1 sätestatud kohustusest või sellega seonduvaid piiranguid liidu või riikliku õiguse alusel, millega kehtestatakse muud sobivad kaitsemeetmed mõjutatud isikute õiguste, vabaduste ning õigustatud huvide kaitsmiseks; või

b) mille puhul mõjutatud isik on andnud vaba, selgesõnalise, konkreetse ja teadliku nõusoleku mitte saada selgitust. Mõjutatud isikul on õigus oma nõusolek igal ajal tagasi võtta või anda nõusolek mitte saada selgitust. Mõjutatud isikut teavitatakse sellest enne nõusoleku andmist. Nõusoleku tagasivõtmine on sama lihtne kui selle andmine.

Muudatusettepanek 151

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 69 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 69d

Esindushagi

1. Direktiivi (EL) 2020/1828 (tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagide kohta) I lisasse lisatakse järgmine tekst:

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus xxxx/xxxx, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev

õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte“.

Muudatusettepanek 152

**Ettepanek võtta vastu määrus
X jaotis – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

KONFIDENTSIAALSUS JA
KARISTUSED

Muudatusettepanek

KONFIDENTSIAALSUS,
ÕIGUSKAITSEVAHENDID JA
KARISTUSED

Muudatusettepanek 153

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. [Kolme aasta jooksul pärast artikli 85 lõikes 2 osutatud käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva] hindab komisjon nõukoja tulemuslikkust oma ülesannete täitmisel ja seda, kas ELi ametil oleks parimad võimalused tagada käesoleva määruse tulemuslik ja ühtlustatud rakendamine.

Muudatusettepanek 154

**Ettepanek võtta vastu määrus
VIII lisa – punkt 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Usaldusväärse tehnoloogia hindamise tulemused;

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte		
Viited	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)		
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO 7.6.2021	LIBE 7.6.2021	
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	JURI 7.6.2021		
Kaasatud komisjonid – istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Axel Voss 10.1.2022		
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	26.1.2022	15.3.2022	28.3.2022
Vastuvõtmise kuupäev	5.9.2022		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	17 1 0	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

17	+
ID	Jean-François Jalkh
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Pascal Arimont, Angelika Niebler, Luisa Regimenti, Axel Voss, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
RENEW	Ilana Cicurel, Pascal Durand, Karen Melchior, Adrián Vázquez Lázara
S&D	René Repasi, Tiemo Wölken, Lara Wolters
VERTS/ALE	Heidi Hautala

1	-
THE LEFT	Cornelia Ernst

0	0

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

22.4.2022

KESKKONNA-, RAHVATERVISE JA TOIDUOHUTUSE KOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Arvamuse koostaja: Susana Solís Pérez

LÜHISELGITUS

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (edaspidi „tehisintellekti käsitlev õigusakt“), on osa laiemast tegevuskavast, mille eesmärk on edendada Euroopat digitaalajastul ning saavutada Euroopa keskkonna- ja kliimaeesmärgid. See tuleneb asjaolust, et tehisintellektil on praegusel ajal roll kõigis eurooplaste igapäevaelu tegevuste aspektides.

Tehisintellektisüsteeme integreeritakse üha enam toodetesse ja teenustesse, mistõttu on vaja tehisintellekti käsitlevas õigusaktis sätestatud horisontaalset seadusandlikku lähenemisviisi. Arvamuse koostaja on sellega täielikult nõus, kuna ta leiab, et peame kehtestama ühised eeskirjad, et tagada valdkondadevaheline lähenemisviis kõikidele sektoritele, sealhulgas tervishoiusektorile. Seda tehes on Euroopa Liidul võimalus olla juhtpositsioonil ja kehtestada tehisintellekti standardid kogu maailmas, nagu ta on juba teinud andmekaitsega isikuandmete kaitse üldmääruse abil. EL võib saada ka ülemaailmseks liidriks nišisektorites, mis nõuavad väga tulevikku vaatavat perspektiivi, nagu neuroloogiliste õiguste reguleerimine.

Üldiselt peaks tehisintellekti käsitlev õigusakt säilitama euroopalikud väärtused, hõlbustades tehisintellektist saadava kasu jaotamist kogu ühiskonnas, kaitstes üksikisikuid, ettevõtteid ja keskkonda riskide eest, edendades samal ajal innovatsiooni ja tööhõivet ning muutes Euroopa selles valdkonnas liidriks.

Sellega seoses soovib arvamuse koostaja rõhutada katsetuskeskkondade tähtsust teatud valdkondades (nt tervishoid) ja kuidas seda saaks laiendada teistele valdkondadele, nagu haiglad, terviseametite võrgustikud ja uurimiskeskused, et tugevdada ja laiendada tervishoiusüsteemi juhtpositsiooni kõigis liikmesriikides ja ELi tasandil. Tervis on rikkus. Rakendades tehisintellekti tervises, kasutades koostalitlusvõimelisi terviseandmeid, saaksime seda rikkust suurendada tervishoiusüsteemidelt kogu ühiskonnale. Arvamuse koostaja rõhutab ka tehisintellektisüsteemide võimalikku mõju vaimsele tervisele.

Arvamuse koostaja leiab, et ettepanekus ei ole piisavalt ette nähtud riske, mis tulenevad

ühise ja järjepideva regulatiivse lähenemisviisi puudumisest.

Horisontaalse seadusandliku algatusena kavandatav tehisintellekti käsitlev õigusakt ristub eeldatavasti mitme praegu kehtiva määrusega (nt isikuandmete kaitse üldmäärus või meditsiiniseadmete määrus) ja mitme seadusandliku algatusega, mis võivad tulevikus ristuda, näiteks tervishoiu Euroopa andmeruumiga. Kõik need algatused tuleks viia kooskõlla tehisintellekti käsitleva õigusaktiga, et tagada ühtne ja järjepidev regulatiivne lähenemisviis, vältides nii ELi kui ka liikmesriikide tasandi asutuste ja ametiasutuste ülesannete dubleerimist või ebakõla.

Arvamuse koostaja on mures, et tehisintellekti käsitlev õigusakt ei paku keskkonnale piisavat kaitset.

2021. aastal avaldatud Eurobaromeetri eriuuring nr 513 kliimamuutuste kohta näitab, et kliima- ja keskkonnaprobleemidega tegelemine on Euroopa kodanike jaoks üks peamisi muresid. Seetõttu teeb arvamuse koostaja ettepaneku lisada keskkond tehisintellekti käsitleva seaduses kõrgetasemelist kaitset nõudvate valdkondade hulka. Selleks on kõikidesse põhjendustesse ja artiklitesse lisatud koos tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitsega ka keskkonnateema. See tähendab, et kõik need süsteemid, millel võib olla keskkonnale suur negatiivne mõju, klassifitseeritakse „suure riskiga tehisintellektisüsteemideks“. Samal ajal on arvamuse koostaja tugevdanud Århusi konventsioonis sätestatud õigust nõuetekohastele õiguskaitsemehhanismidele negatiivsete keskkonnamõjude korral ning seadnud taksonoomiamääruses sätestatud põhimõtte „ei kahjusta oluliselt“ piiranguks, et tagada, et tehisintellektisüsteemid vastaksid ELi kõrgetasemeliste keskkonnastandarditele ja -õigustele.

Arvamuse koostaja on seisukohal, et tehisintellekti käsitlev õigusakt ei pea hõlmama üksnes kasutajaid, vaid selle kohaldamisala tuleb laiendada ka lõppsaajatele.

Paljud kavandatavas tehisintellekti käsitlevas õigusaktis mainitud rakendused ei hõlma mitte ainult kasutajaid, vaid ka lõppsaajaid. Tervishoiurakenduste puhul on see eristamine ülioluline, kuna patsientide ja arstide kavandatav kasutusala ning suutlikkus on selgelt eristatud. Seetõttu sisaldab raporti projekt nüüd uut lõppsaajate määratlust ning tagab neile piisava läbipaistvuse ja konkreetse teabe esitamise.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega **eeskätt** tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega tehisintellekti **ning kestliku ja keskkonnahoidliku tehisintellekti projekteerimise**, arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu **prioriteetide ja** väärtustega, **minimeerides samal ajal inimestele kahjuliku ja diskrimineeriva mõju ning keskkonnale kahjuliku mõju avaldamise riski**. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline **elurikkuse, kliima ja keskkonna**, tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide **projekteerimisele**, arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Käesolev määrus peaks olema aluseks tervise ja heaolu edendamisele, haiguste ennetamisele ja tervislikumaid

eluviise toetava keskkonna edendamisele kestlikul ja kliimaneutraalsel viisil ning eelkõige hõlbustama ÜRO kestliku arengu eesmärkide, Pariisi kokkuleppe eesmärkide ja 2050. aastaks netonullheitele ülemineku saavutamist eri sektorites. Liikmesriigid võivad kehtestada täiendavaid muid kui käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, kui need on põhjendatud avaliku huvi, seaduslike õiguste kaitse või kliima, keskkonna ja elurikkuse kaitse seisukohast.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Käesolev määrus peaks säilitama liidu väärtused, hõlbustades tehisintellektist saadava kasu jaotamist kogu ühiskonnas, kaitses üksikisikuid, ettevõtteid ja keskkonda riskide eest, edendades samal ajal innovatsiooni ja tööhõivet ning muutes Euroopa selles valdkonnas liidriks.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Tehisintellektisüsteeme on lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Teatavad liikmesriigid on juba uurinud võimalust võtta vastu siseriiklikke õigusnorme, et tagada tehisintellekti ohutus ning selle arendamine ja kasutamine koostööl põhioigustega seotud kohustustega. Siseriiklike õigusnormide vahelised erinevused võivad tuua kaasa siseturu killustumise ja vähendada

(2) Tehisintellektisüsteeme on lihtne mitmesugustes majanduse ja ühiskonna sektorites kasutusele võtta, sh piiriüleselt, ning need võivad levida kogu liidus. Teatavad liikmesriigid on juba uurinud võimalust võtta vastu siseriiklikke õigusnorme, et tagada tehisintellekti ohutus ning selle arendamine ja kasutamine koostööl põhioigustega seotud kohustustega. Siseriiklike õigusnormide vahelised erinevused võivad tuua kaasa siseturu killustumise ja vähendada

tehisintellektisüsteemide arendamise ja kasutamisega tegelevate operaatorite õiguskindlust. Seepärast tuleks kõikjal liidus tagada kaitse järjekindlus ja kõrge tase ning ühtlasi vältida erinevusi, mis kahjustavad tehisintellektisüsteemide ja nendega seotud toodete ja teenuste vaba ringlust siseturul; selleks tuleks operaatoritele kehtestada ühetaolised kohustused ja kindlustada kaalukate üldiste huvide ja isikute õiguste ühtne kaitse siseturul, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklist 114. Kuivõrd käesolev määrus sisaldab konkreetseid õigusnorme, mis puudutavad üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega ja millega piiratakse tehisintellektisüsteemide kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil reaalsajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks, on asjakohane võtta nende konkreetsete normide puhul käesoleva määruse aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 16. Neid konkreetseid õigusnorme ja ELi toimimise lepingu artiklile 16 tuginemist silmas pidades on asjakohane konsulteerida Euroopa Andmekaitseõukoguga.

tehisintellektisüsteemide arendamise ja kasutamisega tegelevate operaatorite õiguskindlust. Seepärast tuleks kõikjal liidus tagada kaitse järjekindlus ja kõrge tase ning ühtlasi vältida erinevusi, mis kahjustavad tehisintellektisüsteemide ja nendega seotud toodete ja teenuste vaba ringlust siseturul; selleks tuleks operaatoritele kehtestada ühetaolised kohustused ja kindlustada kaalukate üldiste huvide ja isikute, **lõppkasutajate ja lõppsaajate** õiguste ühtne kaitse siseturul, lähtudes Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artiklist 114. Kuivõrd käesolev määrus sisaldab konkreetseid õigusnorme, mis puudutavad üksikisikute kaitset seoses isikuandmete töötlemisega ja millega piiratakse tehisintellektisüsteemide kasutamist avalikult juurdepääsetavas ruumis õiguskaitse eesmärgil reaalsajas toimuva biomeetrilise kaugtuvastamise jaoks, on asjakohane võtta nende konkreetsete normide puhul käesoleva määruse aluseks ELi toimimise lepingu artikkel 16. Neid konkreetseid õigusnorme ja ELi toimimise lepingu artiklile 16 tuginemist silmas pidades on asjakohane konsulteerida Euroopa Andmekaitseõukoguga.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata saavutada mitmesuguseid majanduslikke ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti kasutamine anda ettevõtjatele olulise

Muudatusettepanek

(3) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis võib aidata saavutada mitmesuguseid majanduslikke, **keskkonnaalaseid** ja ühiskondlikke hüvesid kõigis tööstusharudes ja ühiskondlikes tegevustes. Tänu täpsemale prognoosimisele, tegevuse ja ressursijaotuse optimeerimisele ning üksikisikutele ja organisatsioonidele kättesaadavate digilahenduste personaliseerimisele võib tehisintellekti

konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu tervishoid, põllumajandus, haridus ja koolitus, taristuhaldus, energeetika, transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

kasutamine anda ettevõtjatele olulise konkurentsieelise ning toetada ühiskonna ja keskkonna jaoks positiivsete tulemuste saavutamist näiteks sellistes valdkondades nagu **toiduohutus, vähendades pestitsiidide kasutamist, looduskaitse, elurikkuse ja ökosüsteemide säilitamine ja taastamine, keskkonnaseire, ravimite ja tervishoiuteenuste kättesaadavus ja pakkumine, sealhulgas vaimne** tervishoid, **süsinikku siduv** põllumajandus, haridus ja koolitus, taristuhaldus, **kriisiohje, loodusõnnetuste ohjamine**, energeetika, **kestlik** transport ja logistika, avalikud teenused, turvalisus, õigus, ressursi- ja energiatõhusus ning kliimamuutuste leevendamine ja nendega kohanemine.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke huve ja liidu õigusega kaitstud õigusi. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline.

Muudatusettepanek

(4) Samas võib tehisintellekt olenevalt konkreetse rakenduse ja kasutuse asjaoludest tekitada ka riske ning kahjustada avalikke huve ja liidu õigusega kaitstud õigusi, **mis on seotud üksikisiku, ühiskonna või keskkonnaga**. Selline kahju võib olla varaline või mittevaraline, **praegune või tulevane**.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) Oma 19. veebruari 2020. aasta valges raamatus „Tehisintellekt: Euroopa käsitus tipptasemel ja usaldusväärsest tehnoloogiast“ tuletas komisjon meelde, et tehisintellektist võib olla abi lahenduste leidmisel mõnede kõige pakilisematele

sotsiaalsetele probleemidele, mille hulgas on võitlus kliimamuutuste, elurikkuse vähenemise ja keskkonnaseisundi halvenemise vastu, ning tõstis esile tehisintellekti potentsiaalseid eeliseid ja riske seoses inimeste ohutuse, tervise ja heaoluga.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4b) Kliimamuutuste ja keskkonnaga seotud probleemidega tegelemine ning Pariisi kokkuleppe eesmärkide saavutamine on komisjoni 11. detsembril 2019 vastu võetud teatise „Euroopa roheline kokkulepe“ keskmes ning komisjon tuletas seal meelde digitehnoloogia, nagu tehisintellekti, 5G, pilv- ja servandmetöötluse ning asjade interneti rolli kestliku tuleviku saavutamisel ja selleks, et kiirendada ja maksimeerida kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise ning keskkonnakaitsega seotud poliitika mõju ja võidelda elurikkuse vähenemise vastu.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4c) Tehisintellekti rakendused võivad tuua keskkonnaalast ja majanduslikku kasu ning suurendada prognoosimissuutlikkust, mis aitab võidelda kliimamuutuste vastu, saavutada kestliku arengu eesmäärke ja saavutada meie eesmärki saada esimeseks kliimaneutraalseks maailmajaoks. Selles

mõttes võib tehisintellekti kasutamine vähendada ülemaailmseid kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks kuni 4 %. Samuti on hinnatud, et info- ja kommunikatsioonitehnoloogia suudab vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid kümme korda rohkem kui on tema enda jalajälg^{1a}. Keskkonna seisukohast on tehisintellektil suur potentsiaal lahendada selliseid keskkonnavalaseid küsimusi nagu ressursitarbimise vähendamine, CO₂ heite vähendamise edendamine, ringmajanduse tugevdamine, pakkumise ja nõudluse tasakaalustamine elektrivõrkudes või logistikamarsruutide optimeerimine. Samuti võib tehisintellekt aidata tugevdada keskkonnahaldust ja -juhtimist, hõlbustades keskkonnapärandi haldamisega seotud haldusotsuseid, jälgides rikkumisi ja keskkonnapettusi ning julgustades kodanikke osalema elurikkuse säilitamise algatustes. Lisaks võib suurte andmemahtude analüüs aidata paremini mõista keskkonnaprobleeme ning jälgida paremini suundumusi ja mõju. Suure hulga keskkonnaga seotud teabe arukas haldamine pakub ka lahendusi paremaks keskkonnaplaneerimiseks, otsuste tegemiseks ja keskkonnaohtude seireks ning võib anda teavet ja stiimuleid ettevõtlike keskkonnasäästlikumaks muutmiseks, pakkudes eri ärimudelite puhul paremat teavet kestliku otsuste tegemise ümbersuunamiseks, parandades seeläbi ressursi-, energia- ja materjalikasutuse tõhusust aruka tööstuse algatuste ning masinatevahelise (M2M) ja asjade interneti (IoT) tehnoloogia abil.

1a

<https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/231979/Working%20Paper%20-%20AIDA%20Hearing%20on%20AI%20and%20Green%20Deal.pdf>

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4d) Prognosiv analüüsivõime, mida pakuvad tehisintellektil põhinevad mudelid, võib toetada energiasüsteemide ja -taristu paremat hooldamist ning prognoosida ühiskonna ja loodusvarade interaktsiooni mustreid, hõlbustades seeläbi ressursside paremat haldamist. Tehisintellekt võib aidata kliimamuutusi leevendada, näiteks Euroopa Liidu Maa seire programmi Copernicus kaudu, millel on potentsiaali kujuneda programmiks, mida vajatakse sellise täpse teadusliku teabe hankimiseks, mis tagab teaduspõhise otsuste tegemise ning liidu kliima-, elurikkuse ja muu keskkonnapoliitika rakendamise. Ühendkuningriigi Euroopa Liidust väljaastumine on põhjustanud eespool nimetatud Copernicuse programmis märkimisväärse rahastamispuudujäägi, mis ohustab Copernicuse kogu tulevikku ja mis tuleb kiiresti lahendada piisavate rahaliste vahendite tagamise ja andmetöötlemise toetamisega, et tulevikus oleks tagatud kõigi kesksete keskkonnanäitajate arenenud ja automatiseeritud tehnoloogial ning tehisintellektil põhinev seire ja analüüsimine. Lisaks on liikide traditsiooniline tuvastamine olnud aeganõudev ja kulukas, mis takistab elurikkuse reaalses hindamist. Tehisintellektisüsteemide integreerimine annab potentsiaalselt võimaluse loobuda liikide käsitsi sorteerimisest ja identifitseerimisest, mis võib mängida rolli loomakaitses, võimaldades ametiasutustel kiiresti tuvastada, vaadelda ja jälgida ohustatud liikide populatsioone ning aidata teavitada täiendavatest meetmetest,

kui see on vajalik loomakaitse eesmärgil.

Muudatusettepanek 11

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4e) Selleks et tagada rohe- ja digipööre ning kindlustada ELi tehnoloogiline vastupanuvõime, vähendada tehisintellekti CO₂ jalajälge ja saavutada uue Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärgid, aidatakse käesoleva määrusega edendada keskkonnahoidlikku ja kestlikku tehisintellekti ning võtta arvesse tehisintellektisüsteemide keskkonnamõju kogu nende olelusringi jooksul. Kestlikkus peaks olema Euroopa tehisintellekti raamistiku keskmes, tagamaks, et tehisintellekti arendamine on kooskõlas keskkonnaressursside kestliku arendamisega praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks ning tehisintellektitoodete olelusringi kõigis etappides; tehisintellekti kestlikkus peaks hõlmama kestlikke andmeallikaid, andmekeskusi, ressursikasutust, toiteallikaid ja taristuid.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4f) Hoolimata tehisintellekti pakutavatest suure potentsiaaliga lahendustest keskkonna- ja kliimakriisile, tähendab algoritmide kavandamine, treenimine ja rakendamine suurt energiatarbimist ja sellest tulenevalt suuri CO₂ heitkoguseid. Tehisintellekti tehnoloogiatel ja andmekeskustel on suur CO₂ jalajalg, mis tuleneb arvutusvõimsuse suuremast energiatarbimisest ja suurtest

energiakuludest, mis on tingitud salvestatud andmete kogusest, ning tekitatud heitsoojuse ja elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmete kogusest, mis omakorda põhjustab suuremat saastet. Eeldatakse, et aja jooksul see keskkonna- ja CO₂ jalajälg suureneb, kuna edastatavate ja säilitatavate andmete maht ning tehisintellekti rakenduste suurem arendamine kasvavad lähiaastatel hüppeliselt. Seetõttu on oluline minimeerida tehisintellekti ja seonduva tehnoloogia kliima- ja keskkonnajalajälg ning et tehisintellektisüsteemid ja nendega seotud masinad oleksid projekteeritud kestlikult, et vähendada ressursikasutust ja energiatarbimist, püües sellega riske keskkonnale.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4g) Selleks et edendada tehisintellektisüsteemide kestlikku arengut ja eelkõige selleks, et seada prioriteediks vajadus kestlike, energiatõhusate andmekeskuste järele, peaksid andmekeskuste tõhusa kütte ja jahutuse suhtes esitatavad nõuded olema kooskõlas liidu pikaajaliste kliima- ja keskkonnastandardite ja prioriteetidega ning järgima põhimõtet „ei kahjusta oluliselt“ määruse (EL) 2020/852 (millega kehtestatakse kestlike investeeringute hõlbustamise raamistik) artikli 17 tähenduses ning andmekeskused peaksid olema 2050. aasta jaanuariks täielikult CO₂ heite vabad. Sellega seoses peaksid liikmesriigid ja telekommunikatsiooniteenuste osutajad koguma ja avaldama teavet tehisintellekti tehnoloogiate ja andmekeskuste energiatõhususe ja ökoloogilise jalajälje kohta, sealhulgas teavet algoritmide

energiatõhususe kohta, et kehtestada tehisintellekti tehnoloogiate kestlikkuse näitaja. Euroopa andmekeskuste energiatõhususe käitumisjuhendiga saab kehtestada peamised kestlikkuse näitajad, et mõõta kestliku andmekeskuse nelja peamist mõõdet, milleks on energiakasutuse tõhusus, taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia osakaal, jäätmete ja soojusenergia taaskasutus ning magevee kasutus.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse ning põhiõiguste kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab käesolev määrus Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil³³ ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴.

Muudatusettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul **kestliku ja keskkonnahoidliku** tehisintellekti **projekteerimist**, arendamist, kasutamist ja levikut **kooskõlas Euroopa roheline kokkuleppe eesmärkidega**, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse, **keskkonna, kliimamuutuste ja toiduga kindlustatuse** ning põhiõiguste kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab käesolev määrus Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas turvalise, **erapooletu**, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil^{33/} ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on

eraldi nõudnud Euroopa Parlament^{34/}.

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järelused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitud komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järelused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitud komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Õiguskindluse tagamiseks tuleks tehisintellektisüsteemi mõiste selgelt määratleda, kuid samas tuleks säilitada paindlikkus, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks. Määratlus peaks põhinema tarkvara peamistel funktsionaalsetel omadustel, eeskätt võimel genereerida teatavate inimese poolt kindlaks määratud eesmärkide jaoks väljundeid, näiteks sisu, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkonda, millega süsteem suhtleb kas füüsilises või digitaalses plaanis. Tehisintellektisüsteeme saab projekteerida töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena või mõne teise toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

Muudatusettepanek

(6) Õiguskindluse tagamiseks tuleks tehisintellektisüsteemi mõiste selgelt määratleda, kuid samas tuleks säilitada paindlikkus, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks, ***nagu neurotehnoloogia, mis võib ohustada vaimset privaatsust ja nõuda neuroandmete ja muude tundlike terviseandmete kaitsmiseks seadusandlike ettepanekuid***. Määratlus peaks põhinema tarkvara peamistel funktsionaalsetel omadustel, eeskätt võimel genereerida teatavate inimese poolt kindlaks määratud eesmärkide jaoks väljundeid, näiteks sisu, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkonda, millega süsteem suhtleb kas füüsilises või digitaalses plaanis. Tehisintellektisüsteeme saab projekteerida töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena või mõne teise toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate

konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse **ja** põhiõiguste vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse, põhiõiguste **või keskkonna** vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

(13c) Tehisintellekt võib tervishoiusektoris pakkuda lahendusi, mis võivad päästa miljoneid elusid, vastata rahuldamata vajadustele, parandada meie elatustaset ning parandada patsientide hooldust ja tervisetulemusi, eriti diagnoosimise, prognoosimise ja ravi, patsientide kaasamise, ravi järgimise, juhtimise ja järelkontrolli, kliiniliste otsuste tegemise, sealhulgas prognoosiva analüütika, sõeluuringute ja kliiniliste strateegiate optimeerimise ning patoloogia valdkonnas. Tehisintellekt võib parandada ka ennetusstrateegiaid, tervisesüsteemi juhtimist ning tervishoiuteenuste ja arstiabi korraldamist

ja osutamist, sealhulgas terviseedendamist ja sekkumisi haiguste ennetamiseks. Samuti on sellel potentsiaali edendada sidusrühmade konkurentsivõimet ning parandada tervishoiuteenuste ja arstiabi kulutasuvust ja kestlikkust. Liidul on potentsiaal saada tervishoiusektoris tehisintellekti rakendamisel liidriks.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Keelata tuleks selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine ja kasutamine, mille eesmärk on moonutada inimeste käitumist ja millega võib tõenäoliselt põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju. Sellistes tehisintellektisüsteemides kasutatakse alalävisele tajule suunatud elemente, mida inimesed ei suuda tajuda, või kasutatakse ära laste haavatavust ja inimeste vanusest või füüsilisest või vaimsest võimetusest tulenevaid nõrku kohti. Selle eesmärk on oluliselt moonutada inimese käitumist viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustab seda või mõnd teist isikut. Sellist eesmärki ei saa eeldada, kui inimese käitumist moonutavad tehisintellektisüsteemivälised tegurid, mis ei ole pakkuja või kasutaja kontrolli all. Selline keeld ei tohiks takistada kõnealuseid tehisintellektisüsteeme käsitlevaid õiguspärastel eesmärkidel tehtavaid teadusuuringuid, kui selliste teadusuuringute puhul pole tegemist tehisintellektisüsteemi kasutamisega inimeste ja masinate vahelistes suhetes viisil, mis seab inimesed ohtu, ning kui selliseid teadusuuringuid tehakse kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetikanormidega.

Muudatusettepanek

(16) Keelata tuleks selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine ja kasutamine, mille eesmärk on moonutada inimeste käitumist ja millega võib tõenäoliselt põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju **või enesetaju häirumist**. Sellistes tehisintellektisüsteemides kasutatakse alalävisele tajule suunatud elemente, mida inimesed ei suuda tajuda, või kasutatakse ära laste haavatavust ja inimeste vanusest või füüsilisest või vaimsest võimetusest tulenevaid nõrku kohti. Selle eesmärk on oluliselt moonutada inimese käitumist viisil, mis kahjustab või tõenäoliselt kahjustab seda või mõnd teist isikut **või kaotab lõpliku kontrolli isiklike otsuste tegemise üle, mille põhjustajaks on väliste neurotehnoloogiate poolne tundmatu manipulatsioon**. Sellist eesmärki ei saa eeldada, kui inimese käitumist moonutavad tehisintellektisüsteemivälised tegurid, mis ei ole pakkuja või kasutaja kontrolli all. Selline keeld ei tohiks takistada kõnealuseid tehisintellektisüsteeme käsitlevaid õiguspärastel eesmärkidel tehtavaid teadusuuringuid, kui selliste teadusuuringute puhul pole tegemist tehisintellektisüsteemi kasutamisega inimeste ja masinate vahelistes suhetes viisil, mis seab inimesed ohtu, ning kui

selliseid teadusuuringuid tehakse kooskõlas teadusuuringute tunnustatud eetikanormidega.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteem tuleks liidus turule lasta või kasutusele võtta üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus oluline kahjulik mõju inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteem tuleks liidus turule lasta või kasutusele võtta üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste ***kliimaprioriteetide, keskkonnaalaste kohustuste ja*** avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus oluline kahjulik mõju inimeste tervisele, ohutusele, ***kasvuhoonegaaside heitkogustele, olulistele keskkonnaparametritele, nagu elurikkus või pinnasereostus,*** ja põhiõigustele, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

erinevuse vähendamise nimel on oluline, et ei keskendutaks üksnes füüsilisele tervisele. Digitehnoloogiatel ja eriti tehisintellektil võib olla otsene negatiivne mõju vaimsele tervisele. Samal ajal tuleks vabastada tehisintellekti täielik potentsiaal vaimset tervist puudutavate ennustus-, avastamis- ja ravilahenduste väljatöötamiseks. Õigus füüsilisele ja vaimsele tervisele on üks põhilisi inimõigusi ning üldine tervisekindlustus on üks kestliku arengu eesmärke, mille kõik allakirjutanud on kohustunud saavutama 2030. aastaks.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete komponendid. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega. Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju

Muudatusettepanek

(28) Tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada inimeste tervist ja ohutust **või keskkonda**, eriti juhul, kui sellised süsteemid on toodete komponendid. Kooskõlas liidu ühtlustamisõigusaktide eesmärkidega hõlbustada toodete vaba liikumist siseturul ja tagada, et siseturule saabuvad ainult ohutud ja muul viisil nõuetele vastavad tooted, on oluline tõhusalt ära hoida ja leevendada riske, mille toode kui tervik võib põhjustada oma digitaalsete komponentide, sh tehisintellektisüsteemide tõttu. Näiteks üha autonoomsemad robotid peaksid suutma ohutult töötada ja täita oma ülesandeid keerukates keskkondades, seda nii tootmise kui ka isikliku abi ja hoolduse valdkonnas. Sama moodi peaksid usaldusväärsed ja täpsed olema tervishoiusektoris kasutatavad üha keerulisemad diagnostikasüsteemid ja inimeste otsuseid toetavad süsteemid, sest seal on tegemist elu ja tervise seisukohast eriti oluliste otsustega. **Digitervishoid ei tohiks hooldust dehumaniseerida ega vähendada arsti ja patsiendi vahelise suhtluse tähtsust, vaid peaks aitama arstidel**

põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, **isikuandmete** kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, tarbijakaitse, töötajate õigused, puuetega inimeste õigused, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele, süütuse presumptsioon ja õigus heale haldusele. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, kui tõsist kahju võib tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

patsiente tulemuslikumalt diagnoosida või ravida, pidades samal ajal silmas vajalikku inimjärelvalvet ja järgides asjakohaseid andmekaitse-eeskirju.

Tehisintellektisüsteemi liigitamisel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks on eriti oluline see, kui ulatuslik on tehisintellektisüsteemi kahjulik mõju põhiõiguste hartaga kaitstud põhiõigustele. Nende õiguste hulka kuuluvad õigus inimväärikusele, era- ja perekonnaelu austamine, **isiku- ja terviseandmete** kaitse, väljendus- ja teabevabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, mittediskrimineerimine, tarbijakaitse, töötajate õigused, puuetega inimeste õigused, õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele, süütuse presumptsioon ja õigus heale haldusele. Lisaks nimetatud õigustele on oluline rõhutada, et lastel on eraldi õigused, mis on sätestatud ELi harta artiklis 24 ja ÜRO lapse õiguste konventsioonis (mida on põhjalikumalt käsitletud ÜRO lapse õiguste komitee üldises märkuses nr 25 digikeskkonna kohta), kusjuures mõlema dokumendi kohaselt tuleb arvesse võtta laste haavatavust ja näha ette nende heaoluks vajalik kaitse ja hoolitsus. Hinnates, kui tõsist kahju võib tehisintellektisüsteem põhjustada, muu hulgas inimeste tervise ja ohutuse **või keskkonna** vallas, tuleks kaaluda ka põhiõiguste hartas sätestatud ja liidu põhimõtetega rakendatud põhiõigust kõrgetasemelisele keskkonnakaitsele.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 28 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28a) Tehisintellektisüsteemidel võib olla tervishoiu ja patsiendiõiguste alal tähtis roll, parandades üksikute patsientide tervist ja riiklike tervishoiusüsteemide

toimimist. Kui aga tehisintellekti kasutatakse tervise kontekstis, võivad patsiendid puutuda kokku võimalike spetsiifiliste riskidega, mis võivad põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju, näiteks kui algoritmides esinev mitmesugune vanuse, etnilise päritolu, soo või puudega seotud kallutatus põhjustab ebaõige diagnoosi. Kuna algoritmide toimimine ei ole läbipaistev, on raske anda patsientidele ka asjakohast teavet, mida nad vajavad oma õiguste kasutamiseks, näiteks teadva nõusoleku andmiseks. Lisaks võib tehisintellekti tuginemine suurtele andmehulkadele, millest paljud on isikuandmed, mõjutada meditsiiniandmete kaitset, kuna patsientide kontroll nende isikuandmete kasutamise üle on piiratud ja tehisintellektisüsteemide küberturvalisuses esineb nõrku kohti. Kõik see tähendab, et tehisintellekti kasutamisel kliinilistes tingimustes või tervishoiuasutustes tuleb olla eriti ettevaatlik. Selleks et parandada liikmesriikide elanikkonna tervisenäitajaid, on oluline kehtestada selge vastutusraamistik tehisintellekti abil meditsiinirakenduste ja ravimite väljatöötamise jaoks.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 28 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(28b) Määrusega (EL) 2017/745 hõlmamata tehisintellektisüsteemid, mis mõjutavad tervist või tervishoidu, tuleks liigitada suure riskiga süsteemideks ja need tuleks hõlmata käesoleva määrusega. Tervishoid on üks sektoritest, kus liidus võetakse kasutusele palju tehisintellekti rakendusi ja see on turg, mis kujutab endast potentsiaalset suurt riski inimeste tervisele. Määrus (EL) 2017/745 hõlmab üksnes

meditsiiniseadmeid ja tarkvara, millel on meditsiiniline sihtotstarve, kuid ei hõlma paljusid tervishoius kasutatavaid tehisintellekti rakendusi, nagu tehisintellektipõhised haldus- ja juhtimissüsteemid, mida kasutavad tervishoiutöötajad haiglates või muudes tervishoiuasutustes ning tervisekindlustusandjad ja paljud füüsilise vormi ja terviserakendused, mis pakuvad tehisintellektil põhinevaid soovitusi. Need rakendused võivad tekitada inimestele uusi probleeme ja riske oma tervisemõjude tõttu või tundlike terviseandmete töötlemise tõttu. Selle ja võimalike spetsiifiliste riskide kontrollimiseks, mis võivad põhjustada füüsilist või psühholoogilist kahju või tundlike terviseandmete väärkasutust, tuleks need tehisintellektisüsteemid liigitada suure riskiga süsteemideks.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) See, kui tehisintellektisüsteem liigitatakse käesoleva määruse alusel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks, ei peaks **ilmtingimata** tähendada, et toodet, mille turvakomponent see tehisintellektisüsteem on, või tehisintellektisüsteemi ennast kui toodet peetakse suure riskiga tooteks vastavalt selle toote suhtes kohaldatavate asjaomaste liidu ühtlustamisõigusaktidega kehtestatud kriteeriumidele. Esmajoones puudutab see Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/745⁴⁷ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/746,⁴⁸ kui keskmise ja suure riskiga toodete puhul on ette nähtud kolmanda isiku tehtav vastavushindamine.

Muudatusettepanek

(31) See, kui tehisintellektisüsteem liigitatakse käesoleva määruse alusel suure riskiga tehisintellektisüsteemiks, ei peaks, **välja arvatud juhul, kui see on nõuetekohaselt põhjendatud**, tähendada, et toodet, mille turvakomponent see tehisintellektisüsteem on, või tehisintellektisüsteemi ennast kui toodet peetakse suure riskiga tooteks vastavalt selle toote suhtes kohaldatavate asjaomaste liidu ühtlustamisõigusaktidega kehtestatud kriteeriumidele. Esmajoones puudutab see Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/745⁴⁷ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/746⁴⁸, kui keskmise ja suure riskiga toodete puhul on ette nähtud kolmanda isiku tehtav vastavushindamine. **Järjepidevuse ja õigusselguse tagamiseks tuleks juhul, kui**

pakutavas riskipõhises süsteemis juba võetakse arvesse võimalikke seonduvaid riske, hinnata tehisintellekti komponente jätkuvalt osana kogu seadmest.

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176).

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/745, milles käsitletakse meditsiiniseadmeid, millega muudetakse direktiivi 2001/83/EÜ, määrust (EÜ) nr 178/2002 ja määrust (EÜ) nr 1223/2009 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 90/385/EMÜ ja 93/42/EMÜ (ELT L 117, 5.5.2017, lk 1).

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. aprilli 2017. aasta määrus (EL) 2017/746 *in vitro* diagnostikameditsiiniseadmete kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 98/79/EÜ ja komisjoni otsus 2010/227/EL (ELT L 117, 5.5.2017, lk 176).

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Eraldiseisvad tehisintellektisüsteemid, st suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis ei ole toodete turvakomponendid või ise tooted, on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui need põhjustavad oma sihtotstarbe tõttu suure riski ja ähvardavad kahjustada inimeste tervist **ja** ohutust või põhiõigusi, võttes arvesse nii võimaliku kahju tõsidust kui ka selle tekkimise tõenäosust, ja kui neid kasutatakse määruses eelnevalt täpselt kindlaks määratud valdkondades. Nende süsteemide kindlakstegemine põhineb samadel meetoditel ja kriteeriumidel, mida kavatakse kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu tulevaste võimalike muudatuste jaoks.

Muudatusettepanek

(32) Eraldiseisvad tehisintellektisüsteemid, st suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis ei ole toodete turvakomponendid või ise tooted, on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui need põhjustavad oma sihtotstarbe tõttu suure riski ja ähvardavad kahjustada inimeste tervist, ohutust või põhiõigusi **või keskkonda**, võttes arvesse nii võimaliku kahju tõsidust kui ka selle tekkimise tõenäosust, ja kui neid kasutatakse määruses eelnevalt täpselt kindlaks määratud valdkondades. Nende süsteemide kindlakstegemine põhineb samadel meetoditel ja kriteeriumidel, mida kavatakse kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu tulevaste võimalike muudatuste jaoks.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek

(34) Elutähtsa taristu juhtimise ja käitamisega seoses on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise või **vee, gaasi**, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena, sest nende tõrge või talitlushäire võib seada ohtu paljude inimeste elu ja tervise ning põhjustada märgatavaid häireid tavapärasest sotsiaalses ja majandustegevuses.

Muudatusettepanek

(34) Elutähtsa taristu juhtimise ja käitamisega seoses on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise või **vee- ja gaasitarnete, tervishoiusüsteemide, loodus- või inimtekkeliste katastroofide ohjamise mehhanismide**, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena, sest nende tõrge või talitlushäire võib seada ohtu **keskkonna ja** paljude inimeste elu ja tervise ning põhjustada märgatavaid häireid tavapärasest sotsiaalses ja majandustegevuses.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Veel üks valdkond, milles tuleks tehisintellektisüsteemide kasutamisele erilist tähelepanu pöörata, on teatavate selliste oluliste era- ja avalik-õiguslike teenuste ja hüvede juurdepääsetavus ja kasutamine, mida inimesed vajavad, et ühiskonnas täielikult osaleda või oma elatustaset parandada. Eeskätt tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidi hinnangu andmiseks või nende krediidi võimelisuse hindamiseks, sest need panevad paika inimese juurdepääsu finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Sel otstarbel kasutatavad tehisintellektisüsteemid võivad põhjustada

Muudatusettepanek

(37) Veel üks valdkond, milles tuleks tehisintellektisüsteemide kasutamisele erilist tähelepanu pöörata, on teatavate selliste oluliste era- ja avalik-õiguslike teenuste ja hüvede, **sealhulgas tervishoid**, juurdepääsetavus ja kasutamine, mida inimesed vajavad, et ühiskonnas täielikult osaleda või oma elatustaset parandada. Eeskätt tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidi hinnangu andmiseks või nende krediidi võimelisuse hindamiseks, sest need panevad paika inimese juurdepääsu finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter, **tervishoid** ja telekommunikatsiooniteenused. Sel

inimeste või rühmade diskrimineerimist ja põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mille aluseks on näiteks rassiline või etniline päritolu, puuded, vanus, seksuaalne sättumus, või avaldada uut liiki diskrimineerivat mõju. Arvestades mõju väga piiratud ulatust ja turul kättesaadavaid alternatiive, on otstarbekas teha erand tehisintellektisüsteemidele, mille eesmärk on krediitdivõimelisuse hindamine ja krediitihindamine, kui sellised süsteemid võtavad kasutusele väikepakkujad oma tarbeks. Füüsilised isikud, kes taotlevad või saavad avaliku sektori asutustelt sotsiaaltoetusi ja -teenuseid, sõltuvad tavaliselt nendest toetustest ja teenustest ning on vastutavate asutustega võrreldes haavatavas olukorras. Kui tehisintellektisüsteeme kasutatakse selleks, et teha kindlaks, kas ametiasutus peaks sellise toetuse või teenuse tagasi lükkama, seda vähendama, selle tühistama või tagasi nõudma, võib neil süsteemidel olla märkimisväärne mõju inimese toimetulekule ning need süsteemid võivad rikkuda inimeste põhiõigusi, näiteks õigust sotsiaalkaitsele, mittediskrimineerimisele, inimväärikusele või tõhusale õiguskaitsevahendile. Seepärast tuleks need süsteemid liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks. Samas ei tohiks käesolev määrus takistada uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamist ja kasutamist avalikus halduses, kus oleks nõuetekohaste ja ohutute tehisintellektisüsteemide laialdasemast kasutamisest rohkelt kasu tingimusel, et need süsteemid ei põhjusta juriidilistele ja füüsilistele isikutele suuri riske. Lisaks eelnimetatule tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse kiirabi ja päästeteenistuse väljasaatmiseks ja väljakutsete prioriseerimiseks, sest need teevad otsuseid olukordades, mis on inimeste elu, tervise ja vara seisukohast väga kriitilised.

otstarbel kasutatavad tehisintellektisüsteemid võivad põhjustada inimeste või rühmade diskrimineerimist ja põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mille aluseks on näiteks rassiline või etniline päritolu, puuded, vanus, seksuaalne sättumus, või avaldada uut liiki diskrimineerivat mõju. Arvestades mõju väga piiratud ulatust ja turul kättesaadavaid alternatiive, on otstarbekas teha erand tehisintellektisüsteemidele, mille eesmärk on krediitdivõimelisuse hindamine ja krediitihindamine, kui sellised süsteemid võtavad kasutusele väikepakkujad oma tarbeks. Füüsilised isikud, kes taotlevad või saavad avaliku sektori asutustelt sotsiaaltoetusi ja -teenuseid, sõltuvad tavaliselt nendest toetustest ja teenustest ning on vastutavate asutustega võrreldes haavatavas olukorras. Kui tehisintellektisüsteeme kasutatakse selleks, et teha kindlaks, kas ametiasutus peaks sellise toetuse või teenuse tagasi lükkama, seda vähendama, selle tühistama või tagasi nõudma, võib neil süsteemidel olla märkimisväärne mõju inimese toimetulekule, **tervisele ja heaolule** ning need süsteemid võivad rikkuda inimeste põhiõigusi, näiteks õigust sotsiaalkaitsele, mittediskrimineerimisele, inimväärikusele või tõhusale õiguskaitsevahendile. Seepärast tuleks need süsteemid liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks. Samas ei tohiks käesolev määrus takistada uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamist ja kasutamist avalikus halduses, kus oleks nõuetekohaste ja ohutute tehisintellektisüsteemide laialdasemast kasutamisest rohkelt kasu tingimusel, et need süsteemid ei põhjusta juriidilistele ja füüsilistele isikutele suuri riske. Lisaks eelnimetatule tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse kiirabi ja päästeteenistuse väljasaatmiseks ja väljakutsete prioriseerimiseks, **haiguste ennetamiseks, diagnoosimiseks, tõrjeks ja ravimiseks,**

sest need teevad otsuseid olukordades, mis on inimeste elu, tervise ja vara **või keskkonna** seisukohast väga kriitilised.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 38

Komisjoni ettepanek

(38) Õiguskaitseasutuste toiminguid, millega kaasneb tehisintellektisüsteemide teatav kasutamine, iseloomustab võimu väga ebavõrdne jaotumine ja nende tulemuseks võib olla jälgimine, arreteerimine või füüsilise isiku vabaduse võtmine, aga ka muu kahjulik mõju põhiõiguste hartaga tagatud põhiõigustele. Tehisintellektisüsteem võib olla inimeste valikul diskrimineeriv või muul moel ebatäpne või ebaõiglane, eriti juhul, kui selle treenimiseks ei ole kasutatud kvaliteetseid andmeid, kui süsteemi täpsus või stabiilsus ei ole piisavad või kui seda ei ole enne turule laskmist või muul moel kasutusele võtmist korralikult projekteeritud ja testitud. Kahjustatud võib saada ka võimalus kasutada selliseid olulisi menetluslikke põhiõigusi, nagu õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele ja süütuse presumptsioon, seda eriti juhul, kui sellised tehisintellektisüsteemid ei ole piisavalt läbipaistvad, selgitatavad ja dokumenteeritud. Seepärast on asjakohane liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks hulk tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitstes, kus täpsus, usaldusväarsus ja läbipaistvus on eriti olulised, et hoida ära kahjulikku mõju, säilitada üldsuse usaldus ning tagada aruandekohustus ja tõhus õiguskaitse. Arvestades kõnealuste toimingute olemust ja nendega seotud riske, peaksid selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide hulka kuuluma eeskätt need

Muudatusettepanek

(38) Õiguskaitseasutuste toiminguid, millega kaasneb tehisintellektisüsteemide teatav kasutamine, iseloomustab võimu väga ebavõrdne jaotumine ja nende tulemuseks võib olla jälgimine, arreteerimine või füüsilise isiku vabaduse võtmine, aga ka muu kahjulik mõju põhiõiguste hartaga tagatud põhiõigustele. Tehisintellektisüsteem võib olla inimeste valikul diskrimineeriv või muul moel ebatäpne või ebaõiglane, eriti juhul, kui selle treenimiseks ei ole kasutatud kvaliteetseid andmeid, kui süsteemi täpsus või stabiilsus ei ole piisavad või kui seda ei ole enne turule laskmist või muul moel kasutusele võtmist korralikult projekteeritud ja testitud. Kahjustatud võib saada ka võimalus kasutada selliseid olulisi menetluslikke põhiõigusi, nagu õigus tõhusale õiguskaitsevahendile, ***sealhulgas liidu institutsioonide ja organite suhtes Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1367/2006* kohaldatavas UNECE keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsioonis (Árhusi konventsioon) sätestatud õigus keskkonnaasjades kohtu poole pöörduda***, ja ***õigus*** õiglasele kohtulikule arutamisele, õigus kaitsele ja süütuse presumptsioon, seda eriti juhul, kui sellised tehisintellektisüsteemid ei ole piisavalt läbipaistvad, selgitatavad ja dokumenteeritud. Seepärast on asjakohane liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks hulk

tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud õiguskaitseasutustele kasutamiseks individuaalsete riskihindamiste, valedetektorite ja samalaadsete vahendite jaoks või füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks, süvavõltsingute avastamiseks, tõendite usaldusväärsuse hindamiseks kriminaalmenetluses, tegeliku või potentsiaalse kuriteo esinemise või kordumise prognoosimiseks füüsiliste isikute profiilianalüüsi põhjal või füüsiliste isikute või rühmade isikuomaduste, erijoonte või varasema kuritegeliku käitumise hindamiseks, kuritegude avastamise, uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus tehtavaks profiilianalüüsiks, aga ka füüsilisi isikuid puudutavaks kuritegude analüüsiks. Tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud spetsiaalselt maksu- ja tolliasutustele haldusmenetlustes kasutamiseks, ei tuleks käsitada suure riskiga tehisintellektisüsteemidena, mida õiguskaitseasutused kasutavad süütegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise eesmärgil.

tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud kasutamiseks õiguskaitstes, kus täpsus, usaldusväärsus ja läbipaistvus on eriti olulised, et hoida ära kahjulikku mõju, säilitada üldsuse usaldus ning tagada aruandekohustus ja tõhus õiguskaitse. Arvestades kõnealuste toimingute olemust ja nendega seotud riske, peaksid selliste suure riskiga tehisintellektisüsteemide hulka kuuluma eeskätt need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud õiguskaitseasutustele kasutamiseks individuaalsete riskihindamiste, valedetektorite ja samalaadsete vahendite jaoks või füüsilise isiku emotsionaalse seisundi tuvastamiseks, süvavõltsingute avastamiseks, tõendite usaldusväärsuse hindamiseks kriminaalmenetluses, tegeliku või potentsiaalse kuriteo esinemise või kordumise prognoosimiseks füüsiliste isikute profiilianalüüsi põhjal või füüsiliste isikute või rühmade isikuomaduste, erijoonte või varasema kuritegeliku käitumise hindamiseks, kuritegude avastamise, uurimise või nende eest vastutusele võtmise käigus tehtavaks profiilianalüüsiks, aga ka füüsilisi isikuid puudutavaks kuritegude analüüsiks. Tehisintellektisüsteeme, mis on mõeldud spetsiaalselt maksu- ja tolliasutustele haldusmenetlustes kasutamiseks, ei tuleks käsitada suure riskiga tehisintellektisüsteemidena, mida õiguskaitseasutused kasutavad süütegude tõkestamise, avastamise, uurimise ja nende eest vastutusele võtmise eesmärgil.

** Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. septembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1367/2006 keskkonnainfo kättesaadavuse, keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise Århusi konventsiooni sätete kohaldamise kohta ühenduse institutsioonide ja organite suhtes (ELT L 264, 25.9.2006, lk 13).*

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 40

Komisjoni ettepanek

(40) Teatavad õigusemõistmise ja demokraatlike protsesside jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemid tuleks liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, arvestades nende võimalikku märkimisväärset mõju demokraatiale, õigusriigile, üksikisiku vabadustele ning õigusele tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Eeskätt võimalikust kallutusest, vigadest ja läbipaistmatuses tulenevate riskidega toimetulemiseks on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud abistama õigusasutusi faktide ja seadustega tutvumisel ja nende tõlgendamisel ning õiguse rakendamisel konkreetse faktide kogumi suhtes. Samas ei tohiks selline liigitamine siiski laieneda tehisintellektisüsteemidele, mis on mõeldud puhtalt halduslikeks abitegevusteks, mis ei mõjuta tegelikku õigusemõistmist konkreetsetel juhtudel, nagu kohtuotsuste, dokumentide või andmete anonüümimine või pseudonüümimine, töötajatevaheline suhtlus, haldusülesanded või ressursside jaotamine.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 43

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(40) Teatavad õigusemõistmise ja demokraatlike protsesside jaoks mõeldud tehisintellektisüsteemid tuleks liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, arvestades nende võimalikku märkimisväärset mõju demokraatiale, õigusriigile, üksikisiku vabadustele ning õigusele tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele. Eeskätt võimalikust kallutusest, vigadest ja läbipaistmatuses tulenevate riskidega **ning nendega seonduvate masinate autonoomia ja otsuste tegemise alaste tõsiste eetiliste probleemidega** toimetulemiseks on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud abistama õigusasutusi faktide ja seadustega tutvumisel ja nende tõlgendamisel ning õiguse rakendamisel konkreetse faktide kogumi suhtes. Samas ei tohiks selline liigitamine siiski laieneda tehisintellektisüsteemidele, mis on mõeldud puhtalt halduslikeks abitegevusteks, mis ei mõjuta tegelikku õigusemõistmist konkreetsetel juhtudel, nagu kohtuotsuste, dokumentide või andmete anonüümimine või pseudonüümimine, töötajatevaheline suhtlus, haldusülesanded või ressursside jaotamine.

(43) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes tuleks kohaldada nõudeid seoses kasutatavate andmestike kvaliteedi, tehnilise dokumentatsiooni ja andmete säilitamise, läbipaistvuse ja kasutajate teavitamise, inimjärelvalve, stabiilsuse, täpsuse ja küberturvalisusega. Sellised nõuded on vajalikud, et tulemuslikult leevendada riske tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet arvestades ning kuna muud kaubandust vähem piiravad meetmed ei ole mõistlikult kättesaadavad, et seega vältida põhjendamatu kaubanduspiiranguid.

(43) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes tuleks kohaldada nõudeid seoses kasutatavate andmestike kvaliteedi, tehnilise dokumentatsiooni ja andmete säilitamise, läbipaistvuse ja kasutajate **ja lõppsaajate** teavitamise, inimjärelvalve, stabiilsuse, täpsuse ja küberturvalisusega. Sellised nõuded on vajalikud, et tulemuslikult leevendada riske tervisele, ohutusele ja põhiõigustele **ning laiemalt kliimale ja keskkonnale**, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet arvestades ning kuna muud kaubandust vähem piiravad meetmed ei ole mõistlikult kättesaadavad, et seega vältida põhjendamatu kaubanduspiiranguid. **Võimalike vastuolude või dubleerimise vältimiseks peaks komisjon määrama selgelt kindlaks, millal võivad andmehaldusega seoses olla ülimuslikud asjakohased valdkondlikud õigusaktid, ja sellega seonduvad haldustavad või kvaliteedikriteeriumid.**

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 43 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(43a) Nende nõuete puhul tuleks arvesse võtta ka rahvusvahelisi keskkonna- ja inimõigustealaseid põhimõtteid ja õigusakte, sealhulgas Århusi konventsiooni, Inimõiguste Nõukogu 8. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni 48/13, millega tunnustatakse õigust puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale kui inimõigust, ning rahvusvahelisi kliimakohustusi, mis on esitatud valitsustevahelise kliimamuutuste paneeli 2018. aasta eriaruandes, mis käsitleb ülemaailmse keskmise temperatuuri tõusu piiramist 1,5 °C-ga.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 43 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(43b) Liit kohustub liikuma selles suunas, et tunnustataks õigust puhtale, tervislikule ja kestlikule keskkonnale, nagu on sätestatud ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsioonis 48/13.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44) Kvaliteetsed andmed on paljude tehisintellektisüsteemide toimimiseks hädavajalikud, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peaksid olema süsteemi sihtotstarvet arvestades piisavalt asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikud ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatakse suure

(44) Kvaliteetsed andmed on paljude tehisintellektisüsteemide toimimiseks hädavajalikud, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peaksid olema süsteemi sihtotstarvet arvestades piisavalt asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikud ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatakse suure

riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse seire, avastamine ja korrigeerimine.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 45

Komisjoni ettepanek

(45) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamiseks peaks teatavatel asjaosalistel, näiteks pakkujatel, teavitatud asutustel ja muudel asjaomastel üksustel, näiteks digitaalse innovatsiooni keskustel, testimis- ja eksperimenteerimisrajatistel ja teadlastel, olema oma käesoleva määrusega seotud tegevusvaldkondades juurdepääs kvaliteetsetele andmetikele ja nad peaksid saama neid kasutada. Komisjoni loodud Euroopa ühised andmeruumid ning avaliku huvi nimel hõlpsam andmete jagamine ettevõtete vahel ja valitsustega on äärmiselt tähtis, et pakkuda tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks usaldusväärset, vastutustundlikku ja mittediskrimineerivat juurdepääsu kvaliteetsetele andmetele. Näiteks tervishoiu valdkonnas hõlbustab tervishoiu Euroopa andmeruum mittediskrimineerivat juurdepääsu terviseandmetele ja tehisintellekti algoritmide treenimist selliste andmetikega privaatsust tagaval, turvalisel, õigeaegsel, läbipaistval ja usaldusväärset viisil ning asjakohase institutsioonilise juhtimise tingimustes. Asjaomased pädevad asutused, sealhulgas valdkondlikud asutused, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, võivad

riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, **s.o tagada algoritmilise diskrimineerimise keeld**, peaksid pakkujad saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse seire, avastamine ja korrigeerimine.

Muudatusettepanek

(45) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamiseks peaks teatavatel asjaosalistel, näiteks pakkujatel, teavitatud asutustel ja muudel asjaomastel üksustel, näiteks digitaalse innovatsiooni keskustel, **uurimis- ja teadusasutustel, tervishoiuasutustel, haiglatel**, testimis- ja eksperimenteerimisrajatistel ja teadlastel, olema oma käesoleva määrusega seotud tegevusvaldkondades **parem** juurdepääs kvaliteetsetele andmetikele ja nad peaksid saama neid **rohkem** kasutada. Komisjoni loodud Euroopa ühised andmeruumid ning avaliku huvi nimel hõlpsam andmete jagamine ettevõtete vahel ja valitsustega on äärmiselt tähtis, et pakkuda tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks usaldusväärset, vastutustundlikku ja mittediskrimineerivat juurdepääsu kvaliteetsetele andmetele. Näiteks tervishoiu valdkonnas hõlbustab tervishoiu Euroopa andmeruum mittediskrimineerivat juurdepääsu terviseandmetele ja tehisintellekti algoritmide treenimist selliste andmetikega privaatsust tagaval, turvalisel, õigeaegsel, läbipaistval ja usaldusväärset viisil ning asjakohase institutsioonilise juhtimise tingimustes. **Ravimite ja tervishoiu**

toetada ka kvaliteetsete andmete pakkumist tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks.

tehisintellektirakendused peaksid toetama terviseandmete ja epidemioloogilise teabe koostalitlusvõimet, et pakkuda arstidele paremat tuge patsientide tulemuslikumaks diagnoosimiseks ja ravimiseks, et parandada patsientide tulemusi. Liikmesriigid peaks kehtestama stiimulid, et tagada andmete täielik koostalitlusvõime, et kasutada ära kogu Euroopa kvaliteetsete tervishoiuteenuste potentsiaal, järgides samal ajal määrust (EL) 2016/679. Asjaomased pädevad asutused, sealhulgas valdkondlikud asutused, kes pakuvad või toetavad juurdepääsu andmetele, võivad toetada ka kvaliteetsete andmete pakkumist tehisintellektisüsteemide treenimiseks, valideerimiseks ja testimiseks.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 46

Komisjoni ettepanek

(46) Selleks, et kontrollida vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele, on äärmiselt oluline omada teavet selle kohta, kuidas on suure riskiga tehisintellektisüsteemid välja töötatud ja kuidas need oma elutsükli jooksul töötavad. Selleks on vaja säilitada andmeid ja tagada sellise tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus, mis sisaldab tehisintellektisüsteemi asjakohastele nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Sellise teabe hulka peaksid kuuluma süsteemi üldised omadused, võimekused ja piirid, algoritmid, andmed, kasutatud treenimis-, testimis- ja valideerimisprotsessid ning dokumentatsioon asjaomase riskijuhtimissüsteemi kohta. Tehniline dokumentatsioon peaks olema ajakohane.

Muudatusettepanek

(46) Selleks, et kontrollida vastavust käesoleva määruse kohastele nõuetele, on äärmiselt oluline omada teavet selle kohta, kuidas on suure riskiga tehisintellektisüsteemid **projekteeritud ja** välja töötatud ja kuidas need oma elutsükli jooksul töötavad. Selleks on vaja säilitada andmeid ja tagada sellise tehnilise dokumentatsiooni kättesaadavus, mis sisaldab tehisintellektisüsteemi asjakohastele nõuetele vastavuse hindamiseks vajalikku teavet. Sellise teabe hulka peaksid kuuluma süsteemi üldised omadused, võimekused ja piirid, algoritmid, andmed, kasutatud treenimis-, testimis- ja valideerimisprotsessid ning dokumentatsioon asjaomase riskijuhtimissüsteemi kohta. Tehniline dokumentatsioon peaks olema ajakohane.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 46 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(46a) Tehisintellekt peaks andma panuse Euroopa rohelisse kokkuleppesse ja rohepöördesse ning valitsused ja ettevõtjad peaksid kasutama seda inimeste ja planeedi hüvanguks. Sellega seoses peaksid komisjon ja liikmesriigid soodustama energiatõhusate ja vähese CO₂ heitega tehisintellektisüsteemide projekteerimist, arendamist, kasutuselevõttu ja kasutamist parimate tavade menetluste väljatöötamise ning suuniste ja metoodika avaldamise kaudu. Lisaks peaks komisjon töötama välja menetluse, metoodika, miinimumstandardid ja skaala, mida kohaldatakse vabatahtlikkuse alusel kõikide tehisintellektisüsteemide suhtes, et hõlbustada mitme kriteeriumiga teabe avalikustamist tehisintellektisüsteemide treenimisel, uuesti treenimisel, peenhäälestusel ja rakendamisel kasutatud energia kohta ning kvantitatiivset hinnangut selle kohta, kuidas tehisintellektisüsteemid mõjutavad kliimamuutuste leevendamist ja nendega kohanemist, sealhulgas nende CO₂-mahukuse kohta.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 47

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47) Seoses läbipaistmatusega, mis võib muuta teatavad tehisintellektisüsteemid füüsiliste isikute jaoks arusaamatuks või liiga keeruliseks, tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul nõuda teatavat läbipaistvust. Kasutajad peaksid suutma süsteemi väljundit tõlgendada ja

(47) Seoses läbipaistmatusega, mis võib muuta teatavad tehisintellektisüsteemid füüsiliste isikute jaoks arusaamatuks või liiga keeruliseks, tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul nõuda teatavat läbipaistvust. Kasutajad **ja lõppsaajad** peaksid suutma süsteemi

asjakohaselt kasutada. Seepärast peaks suure riskiga tehisintellektisüsteemidega olema kaasas asjaomane dokumentatsioon ja kasutusjuhendid, mis peaksid sisaldama täpset ja selget teavet muu hulgas võimalike riskide kohta, mis võivad esineda seoses põhiõiguste ja diskrimineerimisega, kui see on asjakohane.

väljundit tõlgendada ja asjakohaselt kasutada. Seepärast peaks suure riskiga tehisintellektisüsteemidega olema kaasas asjaomane dokumentatsioon ja kasutusjuhendid, mis peaksid sisaldama täpset ja selget teavet muu hulgas võimalike riskide kohta, mis võivad esineda seoses põhiõiguste ja diskrimineerimisega, kui see on asjakohane.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 48

Komisjoni ettepanek

(48) Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleks projekteerida ja arendada selliselt, et füüsilised isikud saavad teha järelevalvet nende toimimise üle. Selleks peaks süsteemi pakkuja tegema enne süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist kindlaks asjakohased inimjärelevalve meetmed. Kui see on asjakohane, tuleks selliste meetmetega eeskätt tagada, et süsteemi on sisse ehitatud käitamisega seotud piirangud, mida süsteem ise ei saa tühistada, et süsteem reageerib inimoperaatori käskudele ning et järelevalvega tegelema määratud füüsilised isikud on selle ülesande täitmiseks piisavalt pädevad ning neil on vajalik koolitus ja õigused.

Muudatusettepanek

(48) Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleks projekteerida ja arendada selliselt, et füüsilised isikud saavad teha järelevalvet nende toimimise üle. Selleks peaks süsteemi pakkuja tegema enne süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist kindlaks asjakohased inimjärelevalve meetmed. Kui see on asjakohane, tuleks selliste meetmetega eeskätt tagada, et süsteemi on sisse ehitatud käitamisega seotud piirangud, mida süsteem ise ei saa tühistada, et süsteem reageerib inimoperaatori käskudele ning et järelevalvega tegelema määratud füüsilised isikud on selle ülesande täitmiseks piisavalt pädevad ning neil on vajalik koolitus ja õigused. ***Asjakohane inimjärelevalve ja igasugune sellele järgnev sekkumine ei tohiks kaasa tuua tehisintellektisüsteemi kavandatud toimimise mõjutamist viisil, mis ohustab tervist, ohutust või põhiõigusi, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet arvestades.***

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 48 a (uus)

(48a) Käesolevat määrust täiendavad keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni arvamuses õiguskomisjonile soovitustega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta (2020/2012(INL)) sisalduvad soovitused inimjärelvalve kohta.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 49

Komisjoni ettepanek

(49) Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peaksid toimima kogu oma elutsükli jooksul järjepidevalt ning nende täpsus, stabiilsus ja küberturvalisus peaks olema asjakohasel tasemel vastavalt tehnika üldtunnustatud tasemele. Täpsusaste ja täpsuse parameetrid tuleks kasutajatele teatavaks teha.

Muudatusettepanek

(49) Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peaksid toimima kogu oma elutsükli jooksul järjepidevalt ning nende täpsus, stabiilsus ja küberturvalisus peaks olema asjakohasel tasemel vastavalt tehnika üldtunnustatud tasemele. Täpsusaste ja täpsuse parameetrid tuleks kasutajatele **ja lõppsaajatele** teatavaks teha.

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 50

Komisjoni ettepanek

(50) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide üks peamisi nõudeid on tehniline stabiilsus. Need süsteemid peaksid olema vastupidavad nii süsteemi piirangutega seotud riskide (st vead, rikked, ebakõlad, ootamatud olukorrad) kui ka pahatahtliku tegevuse suhtes, mis võib kahjustada tehisintellektisüsteemi turvalisust ja põhjustada kahjulikku või muul viisil soovimatut käitumist. Suutmatust kaitsta nende riskide eest võib mõjutada ohutust

Muudatusettepanek

(50) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide üks peamisi nõudeid on tehniline stabiilsus. Need süsteemid peaksid olema vastupidavad nii süsteemi piirangutega seotud riskide (st vead, rikked, ebakõlad, ootamatud olukorrad) kui ka pahatahtliku tegevuse suhtes, mis võib kahjustada tehisintellektisüsteemi turvalisust ja põhjustada kahjulikku või muul viisil soovimatut käitumist. Suutmatust kaitsta nende riskide eest võib mõjutada ohutust,

või kahjustada põhiõigusi näiteks ekslike otsuste või tehisintellektisüsteemi genereeritud ekslike või kallutatud väljundite tõttu.

tekitada negatiivseid keskkonnamõjusid või kahjustada põhiõigusi, näiteks ekslike otsuste või tehisintellektisüsteemi genereeritud ekslike või kallutatud väljundite tõttu.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 54

Komisjoni ettepanek

(54) Pakkuja peaks kehtestama usaldusväärse kvaliteedijuhtimissüsteemi, tagama nõutava vastavushindamismenetluse teostamise, koostama asjakohase dokumentatsiooni ja kehtestama stabiilse turustamisjärgse seire süsteemi. Avaliku sektori asutused, kes võtavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele oma tarbeks, võivad võtta vastu kvaliteedijuhtimissüsteemi reeglid ja neid rakendada olenevalt asjaoludest riigi või piirkonna **tasemel** vastuvõetud kvaliteedijuhtimissüsteemi osana, võttes arvesse sektori iseärasusi ning asjaomase avaliku sektori asutuse pädevust ja töökorraldust.

Muudatusettepanek

(54) Pakkuja peaks kehtestama usaldusväärse kvaliteedijuhtimissüsteemi, tagama nõutava vastavushindamismenetluse teostamise, koostama asjakohase dokumentatsiooni, **mis hõlmab süsteemi elektritarbimist ja CO₂-mahukust**, ja kehtestama stabiilse turustamisjärgse seire süsteemi. Avaliku sektori asutused, kes võtavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele oma tarbeks, võivad võtta vastu kvaliteedijuhtimissüsteemi reeglid ja neid rakendada olenevalt asjaoludest riigi või piirkonna **tasandil** vastuvõetud kvaliteedijuhtimissüsteemi osana, võttes arvesse sektori iseärasusi ning asjaomase avaliku sektori asutuse pädevust ja töökorraldust. **Kui see kattub mis tahes asjakohaste ja kohaldatavate valdkondlike õigusaktidega, tuleks asjakohast terminoloogiat nendele vastavalt ühtlustada, et vältida tarbetut killustatust.**

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 59 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(59a) **Võttes arvesse niisuguste tehisintellektisüsteemide spetsiifilist olemust ja võimalikke kasutusviise, mis võivad olla suunatud füüsilistele isikutele,**

kes ei ole kasutajad ega operaatorid, on oluline tagada lõppsaajatele, näiteks tervishoiuteenuste patsientidele, üliõpilastele, tarbijatele jne, teatavate õiguste kaitse, pidades eelkõige silmas läbipaistvust ja teavitamist. Kehtivate õigusaktide eesmärk peaks olema tagada asjakohast liiki ja asjakohasel tasemel läbipaistvus, pakkuda lõppsaajatele spetsiifilist teavet ning kehtestada selge eristatus kasutajatest, sest see võib suurendada tehisintellektisüsteemide ja komponentide kasutatavust ja kaitset.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 68

Komisjoni ettepanek

(68) Teatavatel tingimustel võib uuenduslike tehnoloogiate kiire kättesaadavus olla inimeste tervise ja ohutuse ning ühiskonna kui terviku jaoks olla äärmiselt tähtis. Seepärast on otstarbekas, et teatavatel erandlikel põhjustel, mis on seotud avaliku julgeoleku või füüsiliste isikute elu ja tervise kaitse ning tööstus- ja kaubandusomandi kaitsega, võiksid liikmesriigid lubada selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmist või kasutusele võtmist, mis ei ole vastavushindamist läbinud.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 70

Komisjoni ettepanek

(70) Teatavate tehisintellektisüsteemide puhul, mis on mõeldud suhtlema füüsiliste isikutega või sisu looma, võib esineda

Muudatusettepanek

(68) Teatavatel tingimustel võib uuenduslike tehnoloogiate kiire kättesaadavus olla inimeste tervise ja ohutuse, **keskkonna ja kliimamuutuste** ning ühiskonna kui terviku jaoks olla äärmiselt tähtis. Seepärast on otstarbekas, et teatavatel erandlikel põhjustel, mis on seotud avaliku julgeoleku või füüsiliste isikute elu ja tervise kaitse, **keskkonnakaitse** ning tööstus- ja kaubandusomandi kaitsega, võiksid liikmesriigid lubada selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmist või kasutusele võtmist, mis ei ole vastavushindamist läbinud.

Muudatusettepanek

(70) Teatavate tehisintellektisüsteemide puhul, mis on mõeldud suhtlema füüsiliste isikutega või sisu looma, võib esineda

kellenagi esinemise või pettuse spetsiifilisi riske olenemata sellest, kas süsteemid on liigitatud suure riskiga süsteemideks või mitte. Seepärast peaks nende süsteemide kasutamise suhtes *teatavates* olukordades kehtima spetsiifilised läbipaistvuskohustused, ilma et see piiraks suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kehtivate nõuete ja kohustuste kohaldamist. Esmajoones tuleks füüsilistele isikutele teada anda, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, kui see just ei ole asjaoludest ja kasutamise kontekstist tulenevalt ilmselge. Peale selle tuleks füüsilisi isikuid teavitada, kui nad puutuvad kokku emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemiga. Selline teave tuleks edastada vormingus, *mis on* puuetega inimestele *juurdepääsetaval kujul*. Kui kasutaja kasutab tehisintellektisüsteemi, et luua või manipuleerida kujutisi või audio- või videosisu, mis sarnaneb märgatavalt olemasolevate isikute, kohtade või sündmustega ja võib inimesele ekslikult ehtne näida, peaks kõnealune kasutaja avalikustama, et see sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud, tähistades tehisintellekti väljundi vastavalt ja avalikustades selle tehisliku päritolu.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 71

Komisjoni ettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab uudset regulatiivset järelevalvet ja turvalist katsetamisruumi, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla ja häirete suhtes vastupanuvõimelise

kellenagi esinemise või pettuse spetsiifilisi riske olenemata sellest, kas süsteemid on liigitatud suure riskiga süsteemideks või mitte. Seepärast peaks nende süsteemide kasutamise suhtes *niisugustes* olukordades kehtima spetsiifilised läbipaistvuskohustused, ilma et see piiraks suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kehtivate nõuete ja kohustuste kohaldamist. Esmajoones tuleks füüsilistele isikutele teada anda, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, kui see just ei ole asjaoludest ja kasutamise kontekstist tulenevalt ilmselge. Peale selle tuleks füüsilisi isikuid teavitada, kui nad puutuvad kokku emotsioonide tuvastamise süsteemi või biomeetrilise liigitamise süsteemiga. Selline teave tuleks edastada vormingus, *mille puhul pööratakse erilist tähelepanu* puuetega inimestele. Kui kasutaja kasutab tehisintellektisüsteemi, et luua või manipuleerida kujutisi või audio- või videosisu, mis sarnaneb märgatavalt olemasolevate isikute, kohtade või sündmustega ja võib inimesele ekslikult ehtne näida, peaks kõnealune kasutaja avalikustama, et see sisu on kunstlikult loodud või seda on manipuleeritud, tähistades tehisintellekti väljundi vastavalt ja avalikustades selle tehisliku päritolu.

Muudatusettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab uudset *ja tulemuslikku* regulatiivset järelevalvet ja turvalist katsetamisruumi, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla, *kestliku* ja häirete suhtes

õigusraamistiku tagamiseks tuleks ühe või mitme liikmesriigi pädevaid asutusi julgustada looma tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi, mis hõlbustaksid innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse.

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 72

Komisjoni ettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade eesmärk peaks olema edendada tehisintellekti alast innovatsiooni kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele; parandada novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked. Selleks, et tagada ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti

vastupanuvõimelise õigusraamistiku tagamiseks tuleks ühe või mitme liikmesriigi pädevaid asutusi julgustada looma tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi, mis hõlbustaksid innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist **kestlike ja keskkonnahoidlike tehisintellektisüsteemide edendamisele erilist tähelepanu pöörates ning** range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse.

Muudatusettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade eesmärk peaks olema edendada tehisintellekti alast innovatsiooni kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele; parandada novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked. Selleks, et tagada ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti

regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskkonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust, *tervist, keskkonda* ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskkonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 73 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(73a) Selleks et edendada kestlikumat ja keskkonnahoidlikumat innovatsiooni, peaksid komisjon ja liikmesriigid avaldama suunised ja metoodika tõhusate algoritmide kohta, millega pakutakse treenimistegevuse ratsionaliseerimiseks andmeid ja eeltreenitud mudeleid. Parimatele tavadele vastavate menetluste väljatöötamine toetaks ka tehisintellektisüsteemide kõige pakilisemate keskkonnaalaste väljakutsete tuvastamist ja seejärel nende jaoks lahenduste väljatöötamist, sealhulgas keskkonnahoidliku tehisintellekti märgise väljatöötamise osas.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 74

Komisjoni ettepanek

(74) Selleks, et minimeerida rakendamise seotud riske, mis tulenevad teadmiste ja oskusteabe puudumisest turul, ja muuta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine pakkujate ja teavitatud asutuste jaoks hõlpsamaks, peaksid tehisintellekti nõudeplatvorm, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi või ELi tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatised võimaluse korral aitama kaasa käesoleva määruse rakendamisele. Need asutused võivad pakkuda teavitatud asutustele ja pakkujatele oma vastavate ülesannete ja pädevusvaldkondade piires eeskätt tehnilist ja teaduslikku tuge.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76

Komisjoni ettepanek

(76) Et hõlbustada käesoleva määruse sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamise seotud küsimustes, **muu hulgas** tehniliste kirjelduste **või** olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile **nõu** ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud

Muudatusettepanek

(74) Selleks, et minimeerida rakendamise seotud riske, mis tulenevad teadmiste ja oskusteabe puudumisest turul, ja muuta käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmine pakkujate ja teavitatud asutuste jaoks hõlpsamaks, peaksid tehisintellekti nõudeplatvorm, Euroopa digitaalse innovatsiooni keskused, **Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut** ning komisjoni ja liikmesriikide poolt riigi või ELi tasandil loodud testimis- ja eksperimenteerimisrajatised võimaluse korral aitama kaasa käesoleva määruse rakendamisele. Need asutused võivad pakkuda teavitatud asutustele ja pakkujatele oma vastavate ülesannete ja pädevusvaldkondade piires eeskätt tehnilist ja teaduslikku tuge.

Muudatusettepanek

(76) Et hõlbustada käesoleva määruse sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamise seotud küsimustes, **tehisintellekti kestlikkuse rakkerühma loomine, et tagada tehisintellekti kestlik areng, ning ühtlustatud kriteeriumide väljatöötamine kestlike** tehniliste kirjelduste, olemasolevate standardite **ja parimate**

küsimustes.

tavade kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning komisjonile *eksperdinõu* ja abi andmine konkreetsetes tehisintellektiga seotud küsimustes, *et tulla paremini toime uute tehnoloogia kiirest arengust tingitud piiriüleste probleemidega.*

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(76a) Selleks et tagada ühine ja järjepidev lähenemisviis tehisintellektisüsteemide juurutamise ja rakendamise suhtes eri asjaomastes valdkondades ja sektorites ning kasutada ära võimalikku koostoimet ja täiendavust, peaks nõukoda tegema tihedat koostööd muude asjaomaste valdkondlike nõueanderühmadega, mis on asutatud liidu tasandil, näiteks, nõukojad, komiteed ja eksperdirühmad, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonid, näiteks valitsusvälised organisatsioonid ja tarbijate ühendused, ning tööstuse esindajad, kes on pädevad digitehnoloogia või tehisintellektiga seotud valdkondades, näiteks andmehaldus ja -vahetus, andmete juurdepääs või andmete kasutamine ja taaskasutamine, hõlmates ka terviseandmeid ja keskkonnaalast teavet, vältides samas töö dubleerimist.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 78

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(78) Tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad saavad võtta oma süsteemide ja projekteerimis- ja arendusprotsessi parandamiseks arvesse

(78) Tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad saavad võtta oma süsteemide ja projekteerimis- ja arendusprotsessi parandamiseks arvesse

suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamise käigus saadud kogemusi või võtta õigeaegselt võimalikke parandusmeetmeid, peaks kõigil pakkujatel olema sisse seatud turustamisjärgse seire süsteem. Selline süsteem on oluline ka selleks, et tõhusamalt ja õigeaegsemalt saaks tegeleda riskidega, mis tulenevad suure riskiga tehisintellektisüsteemidest, mis n-ö õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist. Seoses sellega tuleks pakkujatel nõuda ka seda, et neil oleks olemas süsteem, et teatada asjaomastele asutustele mis tahes tõsistest intsidentidest või sellest, kui tehisintellektisüsteemi kasutamise tõttu on rikutud põhiõigusi kaitsvat siseriiklikku või liidu õigust.

suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutamise käigus saadud kogemusi või võtta õigeaegselt võimalikke parandusmeetmeid, peaks kõigil pakkujatel olema sisse seatud turustamisjärgse seire süsteem. Selline süsteem on oluline ka selleks, et tõhusamalt ja õigeaegsemalt saaks tegeleda riskidega, mis tulenevad suure riskiga tehisintellektisüsteemidest, mis n-ö õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist. Seoses sellega tuleks pakkujatel nõuda ka seda, et neil oleks olemas süsteem, et teatada asjaomastele asutustele mis tahes tõsistest intsidentidest või sellest, kui tehisintellektisüsteemi kasutamise tõttu on rikutud põhiõigusi kaitsvat siseriiklikku või liidu õigust. ***Ka kodanikuühiskonna organisatsioonidel ja muudel sidusrühmadel peaks olema võimalik anda oma panus ja esitada kaebusi, kui põhiõiguste või avalike huvide kaitse on ohus.***

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 81

Komisjoni ettepanek

(81) Muude tehisintellektisüsteemide kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamine kooskõlas käesoleva määruse nõuetega ***võib tuua*** kaasa usaldusväärse tehisintellekti laialdasema kasutamise liidus. Muude kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujaid tuleks julgustada koostama käitumisjuhendeid, mille eesmärk on soodustada suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavate kohustuslike nõuete vabatahtlikku kohaldamist. Samuti tuleks pakkujaid julgustada kohaldama vabatahtlikult täiendavaid nõudeid, mis on seotud näiteks ***keskkonnasäästlikkusega, juurdepääsetavusega*** puuetega inimeste jaoks, sidusrühmade ***osalemisega***

Muudatusettepanek

(81) Muude tehisintellektisüsteemide kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide arendamine kooskõlas käesoleva määruse nõuetega ***peaks tooma*** kaasa usaldusväärse tehisintellekti laialdasema kasutamise liidus. Muude kui suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujaid tuleks julgustada koostama käitumisjuhendeid, mille eesmärk on soodustada suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes kohaldatavate kohustuslike nõuete vabatahtlikku kohaldamist. Samuti tuleks pakkujaid julgustada kohaldama vabatahtlikult täiendavaid nõudeid, mis on seotud näiteks ***riskipõhise lähenemisviisi rakendamisega, et keskenduda mõjule, mis avaldub otseselt või kaudselt***

tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises ning arendusmeeskondade **mitmekesisusega**. Komisjon võib töötada välja algatusi, sh valdkondlikke algatusi, et aidata vähendada tehnilisi tõkkeid, mis takistavad tehisintellekti arendamise jaoks toimuvat piiriülest andmevahetust, keskendudes muu hulgas andmetele juurdepääsu taristule ning eri andmeliikide semantilisele ja tehnilisele koostalitlusvõimele.

keskkonnasäästlikkusele, energiatõhususele ja CO₂-mahukusele, juurdepääsetavusele puuetega inimeste jaoks, sidusrühmade **osalemisele** tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises ning arendusmeeskondade **mitmekesisusele**. Komisjon võib töötada välja algatusi, sh valdkondlikke algatusi, et aidata vähendada tehnilisi tõkkeid, mis takistavad tehisintellekti arendamise jaoks toimuvat piiriülest andmevahetust, keskendudes muu hulgas andmetele juurdepääsu taristule ning eri andmeliikide semantilisele ja tehnilisele koostalitlusvõimele.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) ühtlustatud õigusnormid, mis reguleerivad tehisintellektisüsteemide turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist liidus;

Muudatusettepanek

(a) ühtlustatud õigusnormid, **mille eesmärk on tagada avalike huvide kaitse, tarbijate tervis ja ohutus ning keskkonnakaitse ning** mis reguleerivad tehisintellektisüsteemide turule laskmist, kasutusele võtmist ja kasutamist liidus;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4a) „lõppsaaja“ – mis tahes füüsiline või juriidiline isik (välja arvatud operaator), kellele tehisintellektisüsteemi väljund on mõeldud või kellele seda väljundit pakutakse;

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust või *vara*;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 15

Komisjoni ettepanek

(15) „kasutusjuhend“ – teave, mille pakkuja esitab, et teavitada kasutajat eeskätt tehisintellektisüsteemi kasutusotstarbest ja nõuetekohasest kasutamisest, kaasa arvatud konkreetsest geograafilisest, käitumuslikust ja funktsionaalsest raamistikust, milles kasutamiseks suure riskiga tehisintellektisüsteem on ette nähtud;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 24 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust, *vara* või *kliima- ja keskkonnakaitset*;

Muudatusettepanek

(15) „kasutusjuhend“ – teave, mille pakkuja esitab, et teavitada kasutajat *ja lõppsaajat* eeskätt tehisintellektisüsteemi kasutusotstarbest ja nõuetekohasest kasutamisest, kaasa arvatud konkreetsest geograafilisest, käitumuslikust ja funktsionaalsest raamistikust, milles kasutamiseks suure riskiga tehisintellektisüsteem on ette nähtud;

(24b) „keskkonnahoidliku tehisintellekti märgis“ – märgis, millega tunnustatakse vähem CO₂-mahukaid ja kõige energiatõhusamaid tehisintellektisüsteeme ning edendatakse meetodeid ja menetlusi, mida kasutatakse parema tõhususe saavutamiseks;

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 34

Komisjoni ettepanek

(34) „emotsioonituvastussüsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on tuvastada või tuletada füüsiliste isikute emotsioone või kavatsusi nende biomeetriliste andmete põhjal;

Muudatusettepanek

(34) „emotsioonituvastussüsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on tuvastada või tuletada füüsiliste isikute emotsioone või kavatsusi nende biomeetriliste **või neuroloogiliste** andmete põhjal;

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, milles on kasutatud inimese teadvusest kaugemale ulatuvale alalävisele tajule suunatud võtteid, et oluliselt moonutada isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab sellele või mõnele teisele isikule füüsilist või psühholoogilist kahju;

Muudatusettepanek

(a) selliste tehisintellektisüsteemide turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, milles on kasutatud inimese teadvusest kaugemale ulatuvale alalävisele tajule suunatud **psühholoogilisi** võtteid, et oluliselt moonutada isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab sellele või mõnele teisele isikule **majanduslikku**, füüsilist või psühholoogilist kahju;

Selgitus

Diskrimineerivad tehisintellektipõhised hinna optimeerimise strateegiad ei tohiks olla lubatud. Näiteks: kindlustusandjad, kes tõstavad hindu tarbijate puhul, kes tehisintellektisüsteemide hinnangul on vähem aldis pakkujat vahetama.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) selliste tehisintellektisüsteemide

Muudatusettepanek

(b) selliste tehisintellektisüsteemide

turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis kasutavad ära konkreetse isikute rühma mis tahes haavatavusi, mis tulenevad nende vanusest või füüsilise või vaimse tervise häirest, et oluliselt moonutada sellesse rühma kuuluva isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab sellele või mõnele teisele isikule füüsilist või psühholoogilist kahju;

turule laskmine, kasutusele võtmine või kasutamine, mis kasutavad ära konkreetse isikute rühma mis tahes haavatavusi, mis tulenevad nende vanusest või füüsilise või vaimse tervise häirest, **sealhulgas sõltuvusest, leinast või kannatustest**, et oluliselt moonutada sellesse rühma kuuluva isiku käitumist viisil, mis põhjustab või tõenäoliselt põhjustab sellele või mõnele teisele isikule füüsilist või psühholoogilist kahju;

Selgitus

Haavatavate kodanike kaitse peaks hõlmama neid, kes kannatavad ajutiste haavatavuste, sealhulgas sõltuvuse või leina all. Eesmärk on tagada kaitse tehisintellektipõhise veenvuse profiilianalüüsi eest, mida kasutatakse näiteks tutvumis- ja hasartmängusaitidel.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid on mõeldud kasutamiseks mõnes III lisa punktides 1–8 loetletud valdkonnas;

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid on mõeldud kasutamiseks mõnes III lisa punktides 1–9 loetletud valdkonnas;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisa juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

Muudatusettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju **kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemisele, keskkonnale ja** põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisa juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju **kliimale, keskkonnale või** põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi kasutamine juba teinud kahju tervisele ja ohutusele või avaldanud negatiivset mõju põhiõigustele või tekitanud tõsist muret, et selline kahju või negatiivne mõju võib tekkida, nagu on näidanud riikide pädevatele asutustele esitatud aruanded või dokumenteeritud väited;

Muudatusettepanek

(c) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi kasutamine juba teinud kahju tervisele ja ohutusele või avaldanud negatiivset mõju **kliimale, keskkonnale ja** põhiõigustele või tekitanud tõsist muret, et selline kahju või negatiivne mõju võib tekkida, nagu on näidanud riikide pädevatele asutustele esitatud aruanded või dokumenteeritud väited;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) milline oleks sellise kahju või negatiivse mõju võimalik ulatus, eeskätt intensiivsus ja võime mõjutada paljusid

Muudatusettepanek

(d) milline oleks sellise kahju või negatiivse mõju võimalik ulatus, eeskätt intensiivsus ja võime mõjutada paljusid

isikuid;

isikuid, *keskkonda ja elurikkust*;

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) millises ulatuses sõltuvad potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud tulemusest, milleni on jõutud tehisintellektisüsteemi abil, eeskätt seetõttu, et praktilistel või õiguslikel põhjustel ei ole mõistlikult võimalik loobuda selle tulemuse rakendamisest;

Muudatusettepanek

(e) millises ulatuses sõltuvad potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud, *sealhulgas lõppsaajad*, tulemusest, milleni on jõutud tehisintellektisüsteemi abil, eeskätt seetõttu, et praktilistel või õiguslikel põhjustel ei ole mõistlikult võimalik loobuda selle tulemuse rakendamisest;

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2 – punkt f

Komisjoni ettepanek

(f) millises ulatuses on potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud haavatavas olukorras võrreldes tehisintellektisüsteemi kasutajaga, eeskätt võimu, teadmiste, majanduslike või sotsiaalsete olude või vanusega seotud ebavõrdsuse tõttu;

Muudatusettepanek

(f) millises ulatuses on potentsiaalselt kahjustatud või negatiivselt mõjutatud isikud haavatavas olukorras võrreldes tehisintellektisüsteemi kasutajaga, eeskätt võimu, teadmiste, majanduslike, *keskkonnaalaste* või sotsiaalsete olude või vanusega seotud ebavõrdsuse tõttu;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi abil saavutatud tulemus kergesti tagasipööratav, kusjuures tulemust, millel on mõju inimeste *tervisele* või *ohutusele*, ei peeta kergesti

Muudatusettepanek

(g) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi abil saavutatud tulemus kergesti tagasipööratav, kusjuures tulemust, millel on *kahjulik* mõju *kliimale, keskkonnale ja elurikkusele või mis mõjutab negatiivselt kasvuhoonegaaside*

tagasipööratavaks;

heitkoguste vähendamise eesmärkide saavutamise suutlikkust või inimeste *tervist* või *ohutust*, ei peeta kergesti tagasipööratavaks;

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmed on sellised, et iga ohuga seotud mistahes jääkriski ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide üldist jääkriski peetakse vastuvõetavaks, tingimusel et suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes. Neist jääkriskidest antakse kasutajale teada.

Muudatusettepanek

Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmed on sellised, et iga ohuga seotud mistahes jääkriski ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide üldist jääkriski peetakse vastuvõetavaks, tingimusel et suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes. Neist jääkriskidest antakse kasutajale **ja lõppsaajale** teada.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peavad olema asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peavad iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need andmestiku omadused võivad olla täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

Muudatusettepanek

3. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peavad olema asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peavad iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada, **sealhulgas lõppsaajatega**. Need andmestiku omadused võivad olla täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes tuleb sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses võtta arvesse omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek

4. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes tuleb sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses võtta arvesse omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, **keskkonnaalast**, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Niivõrd, kui võrd see on rangelt vajalik kallutatuse seire, avastamise ja parandamise jaoks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, võivad selliste süsteemide pakkujad töödelda määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1, direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 10 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike, tingimusel et füüsiliste isikute põhiõiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, sh tehnilisi piiranguid, mis puudutavad tippasemel turvalisuse tagamise ja privaatsuse säilitamise meetmete, näiteks pseudonüümimise taaskasutamist ja kasutamist või krüpteerimist, kui anonüümimine võib avaldada olulist mõju taotletavale eesmärgile.

Muudatusettepanek

5. Niivõrd, kui võrd see on rangelt vajalik kallutatuse seire, avastamise ja parandamise jaoks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul, **ning selleks, et tagada algoritmilise diskrimineerimise keeld**, võivad selliste süsteemide pakkujad töödelda määruse (EL) 2016/679 artikli 9 lõikes 1, direktiivi (EL) 2016/680 artiklis 10 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 10 lõikes 1 osutatud isikuandmete eriliike, tingimusel et füüsiliste isikute põhiõiguste ja vabaduste kaitseks kohaldatakse asjakohaseid kaitsemeetmeid, sh tehnilisi piiranguid, mis puudutavad tippasemel turvalisuse tagamise ja privaatsuse säilitamise meetmete, näiteks pseudonüümimise taaskasutamist ja kasutamist või krüpteerimist, kui anonüümimine võib avaldada olulist mõju taotletavale eesmärgile.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Läbipaistvus **ja** kasutajate teavitamine

Muudatusettepanek

Läbipaistvus **ning** kasutajate **ja lõppsaajate** teavitamine

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et kasutajad saaksid tõlgendada süsteemi väljundit ja seda asjakohaselt kasutada. Tagada tuleb käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud kasutaja ja pakkuja asjaomaste kohustuste täitmiseks asjakohast liiki ja asjakohasel tasemel läbipaistvus.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et oleks tagatud nende töö piisav läbipaistvus selleks, et kasutajad **ja lõppsaajad** saaksid tõlgendada süsteemi väljundit ja seda asjakohaselt kasutada. Tagada tuleb käesoleva jaotise 3. peatükis sätestatud kasutaja, **lõppsaaja** ja pakkuja asjaomaste kohustuste täitmiseks asjakohast liiki ja asjakohasel tasemel läbipaistvus.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, täielikku, täpset ja selget teavet, mis on kasutajatele oluline, juurdepääsetav ja mõistetav.

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, täielikku, täpset ja selget teavet, mis on kasutajatele oluline, juurdepääsetav ja mõistetav, **sealhulgas võimalike põhiõiguste avalduvate riskide ja diskrimineerimise kohta.**

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) kõik teadaolevad või prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse või põhiõigused;

Muudatusettepanek

iii) kõik teadaolevad või prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse või **keskkonna või** põhiõigused;

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Suure riskiga tehisintellektisüsteemid tuleb projekteerida ja arendada ning neid tuleb kasutada selliselt, et oleks tagatud asjaolu, et väljundid on sihtotstarbele vastavalt lõppsaajate jaoks piisavalt läbipaistvad, olulised, juurdepääsetavad ja mõistetavad.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Inimjärelvalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust **või põhiõigusi ähvardavaid riske**, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid

Muudatusettepanek

2. Inimjärelvalve eesmärk on hoida ära või minimeerida **desinformatsiooni ning riske, mis ähvardavad** tervist, ohutust, **kliimat ja keskkonda ning** mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad

käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

alles ka siis, kui kohaldatakse muid
käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga tehisintellektisüsteemi töösse või katkestada süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga.

Muudatusettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga tehisintellektisüsteemi töösse või katkestada süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga, ***eeldusel, et tehisintellektisüsteemi kavandatud toimimist ei mõjutata viisil, mis ohustab tervist, ohutust või põhiõigusi.***

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 26 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) süsteemil on nõutav vastavusmargis ning sellega on kaasas nõutavad dokumendid ja kasutusjuhendid.

Muudatusettepanek

(c) süsteemil on nõutav vastavusmargis ning sellega on kaasas nõutavad ***kokkuvõtlikud ja selged*** dokumendid ja kasutusjuhendid, ***milles käsitletakse muu hulgas võimalikke põhiõiguste avalduvaid riske ja diskrimineerimist.***

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul järgivad pakkujad VI lisas osutatud sisekontrollil põhinevat vastavushindamist, mille korral ei ole teavitatud asutuse osalemist ette nähtud. III lisa punkti 5 alapunktis b osutatud suure riskiga

Muudatusettepanek

2. III lisa punktides 2–9 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul järgivad pakkujad VI lisas osutatud sisekontrollil põhinevat vastavushindamist, mille korral ei ole teavitatud asutuse osalemist ette nähtud. III lisa punkti 5 alapunktis b osutatud suure riskiga

tehisintellektisüsteemide puhul, mille lasevad turule või võtavad kasutusele direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediidasutused, toimub vastavushindamine nimetatud direktiivi artiklites 97–101 osutatud protseduuri käigus.

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 43 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisas osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes.

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 52 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega suhtlema mõeldud tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et füüsilistele isikutele antakse teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne. See kohustus ei kehti tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on

tehisintellektisüsteemide puhul, mille lasevad turule või võtavad kasutusele direktiivi 2013/36/EL kohaldamisalasse kuuluvad krediidasutused, toimub vastavushindamine nimetatud direktiivi artiklites 97–101 osutatud protseduuri käigus.

Muudatusettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisas osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist **ja** ohutust, **keskkonda** ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes.

Muudatusettepanek

1. Pakkujad tagavad, et füüsiliste isikutega suhtlema mõeldud tehisintellektisüsteeme projekteeritakse ja arendatakse selliselt, et füüsilistele isikutele antakse teada, et nad suhtlevad tehisintellektisüsteemiga, **eelkõige tervishoiusektoris**, välja arvatud juhul, kui see on asjaolude ja kasutamise konteksti tõttu ilmne. See kohustus ei kehti

seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

tehisintellektisüsteemide suhtes, mida on seadusega lubatud kasutada kuritegude avastamiseks, tõkestamiseks ja uurimiseks ning nende eest vastutusele võtmiseks, välja arvatud juhul, kui sellised süsteemid on üldsusele kättesaadavad, et kuritegudest teatada.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 52 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Tervishoiusüsteemi valdkonnas tehisintellektisüsteemi saajaid teavitatakse interaktsioonist tehisintellektisüsteemiga.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 52 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. Avaliku sektori ja haldusasutused, kes võtavad otsuseid vastu tehisintellektisüsteemide abil, esitavad selle kohta selge ja arusaadava selgituse. Selgitus peab olema puuetega inimestele ja muudele haavatavatele rühmadele juurdepääsetav.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 53 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi. Kui selliste süsteemide arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi. Kui selliste süsteemide arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk

tervisele, ohutusele **ja** põhiõigustele, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.

kliimamuutuste leevendamisele, keskkonnale, tervisele ja ohutusele ning põhiõigustele, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas osalejad vastutavad kohaldatavate liidu ja liikmesriikide vastutust käsitlevate õigusaktide alusel igasuguse kahju eest, mida testkeskkonnas toimuvad eksperimendid võivad kolmandatele isikutele põhjustada.

Muudatusettepanek

4. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas osalejad vastutavad kohaldatavate liidu ja liikmesriikide vastutust käsitlevate õigusaktide alusel igasuguse kahju eest, mida testkeskkonnas toimuvad eksperimendid võivad kolmandatele isikutele **või keskkonnale** põhjustada.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 54 – lõige 1 – punkt a – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) avalik julgeolek ja rahvatervis, kaasa arvatud haiguste ennetamine, tõrje ja ravi;

Muudatusettepanek

ii) avalik julgeolek ja rahvatervis, kaasa arvatud haiguste **avastamine, diagnoosimine,** ennetamine, tõrje ja ravi, **ning tervishoiuprobleemid, mis on seotud inimeste ja loomade tervise omavahelise seotusega, eelkõige zoonootiliste haigustega;**

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 54 – lõige 1 – punkt a – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) keskkonna kvaliteedi

Muudatusettepanek

iii) keskkonna kvaliteedi

kõrgetasemeline kaitse ja parandamine;

kõrgetasemeline kaitse ja parandamine,
*elurikkuse kaitse, saaste ning
kliimamuutuste leevendamine ja nendega
kohanemine;*

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 54 – lõige 1 – punkt a – alapunkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*iiia) järgitakse võimalikult väheste
andmete kogumise põhimõtet, mis
tähendab, et andmete kogumisel ja
töötlisel piirduakse sellega, mis on
rangelt vajalik tehisintellekti rakenduse
eesmärgil;*

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 56 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) koordineerida ja toetada komisjoni ja riiklike järelevalveasutuste ja muude pädevate asutuste poolset juhendamist ja analüüsi käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades esile kerkivates küsimustes;

(b) koordineerida ja toetada komisjoni ja riiklike järelevalveasutuste, *samuti nõuande- ja eksperdirühmade, sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonide, näiteks valitsusväliste organisatsioonide, tarbijate ühenduste, ning tööstuse esindajate* ja muude pädevate asutuste poolset juhendamist ja analüüsi käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades esile kerkivates küsimustes;

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 57 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Nõukoda koosneb riiklikest järelevalveasutustest, keda esindab asutuse

1. Nõukoda koosneb riiklikest järelevalveasutustest, keda esindab asutuse

juht või samaväärne kõrge ametnik, ning Euroopa Andmekaitseinspektorist. Koosolekutele võib kutsuda muid riiklikke asutusi, kui arutlusel olevad küsimused on nende jaoks olulised.

juht või samaväärne kõrge ametnik, ning Euroopa Andmekaitseinspektorist. Koosolekutele võib kutsuda muid riiklikke asutusi, **sealhulgas neid, kes on asjaomaste liidu tasandi nõuande- ja eksperdirühmade liikmed**, kui arutlusel olevad küsimused on nende jaoks olulised.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 57 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Nõukoda võib kutsuda koosolekutel osalema väliseksperte ja vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel.

Muudatusettepanek

4. Nõukoda võib kutsuda koosolekutel osalema väliseksperte, **eetikaspetsialiste** ja vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, **sealhulgas kodanikuühiskonna organisatsioonidega, näiteks valitsusväliste organisatsioonide, tarbijate ühenduste, inimõigusrühmade ja valitsustevaheliste organisatsioonidega ning tööstuse esindajatega** , et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude **asjaomaste** liidu organite, asutuste ja **ekspertidest koosnevate** nõuanderühmade vahel.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 58 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kogub ja jagab eksperditeadmisi ja parimaid tavasid liikmesriikides;

Muudatusettepanek

(a) kogub ja jagab **tehnilisi ja regulatiivseid** eksperditeadmisi ja parimaid tavasid liikmesriikides;

Selgitus

Tuleks täpsustada, et arvesse võetakse nii tehnilisi kui ka regulatiivseid seisukohti.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 58 – lõik 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ca) tagab, et liidu tasandil asutatud eri nõuande- ja eksperdirühmad järgivad ühist ja järjepidevat lähenemisviisi käesoleva määrusega hõlmatud või tehisintellektisüsteemidega seotud küsimustes.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Iga liikmesriik asutab või määrab riigi pädevad asutused, et tagada käesoleva määruse kohaldamine ja rakendamine. Riigi pädevad asutused korraldatakse nii, et kindlustada nende tegevuse ja ülesannete objektiivsus ja erapooletus.

1. Iga liikmesriik asutab või määrab riigi pädevad asutused, et tagada käesoleva määruse **ning liidu horisontaalsete õigusaktide** kohaldamine ja rakendamine. Riigi pädevad asutused korraldatakse nii, et kindlustada nende tegevuse ja ülesannete objektiivsus, **järgepidevus** ja erapooletus, **et hoida ära huvide konflikte**.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi pädevatel asutustel on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt peab riigi pädevatele asutustele olema pidevalt kättesaadav piisavalt töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, **andmetest** ja andmetöötlusest, põhiõigustest **ja** tervise ja ohutusega seotud riskidest ning teadmised

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi pädevatel asutustel on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt peab riigi pädevatele asutustele olema pidevalt kättesaadav piisavalt töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, **andmekaitsest** ja andmetöötlusest, põhiõigustest, tervise ja ohutusega seotud

kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

riskidest **ja keskkonnariskidest** ning teadmised kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 62 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liidu turule lastud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad teatavad igast kõnealuste süsteemide tõsisest intsidendist või tõrkest, mille puhul on tegu põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste rikkumisega, nende liikmesriikide turujärelevalveasutustele, kus intsident või rikkumine aset leidis.

Muudatusettepanek

Liidu turule lastud suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad teatavad igast kõnealuste süsteemide tõsisest intsidendist või tõrkest, mille puhul on tegu **tervise, ohutuse, põhiõiguste ja keskkonna** kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste rikkumisega, nende liikmesriikide turujärelevalveasutustele, kus intsident või rikkumine aset leidis.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Riski tekitavat tehisintellektisüsteemi käsitatakse määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 19 määratletud ohtliku tootena niivõrd, kui võrd tegemist on tervise või ohutuse või isikute põhiõiguste kaitsega seotud riskidega.

Muudatusettepanek

1. Riski tekitavat tehisintellektisüsteemi käsitatakse määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 19 määratletud ohtliku tootena niivõrd, kui võrd tegemist on tervise või ohutuse, **tarbija- ja keskkonnakaitse** või isikute põhiõiguste kaitsega seotud riskidega.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 67 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutus leiab pärast artikli 65 kohast hindamist, et tehisintellektisüsteem,

Muudatusettepanek

1. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutus leiab pärast artikli 65 kohast hindamist, et tehisintellektisüsteem,

mis on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, põhjustab sellest hoolimata riski isikute tervisele või ohutusele, põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste täitmisele või avalike huvide kaitsmise muudele aspektidele, nõuab ta, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomane tehisintellektisüsteem ei põhjusta turule laskmise või kasutusele võtmise korral enam sellist riski, kõrvaldaks asjaomase tehisintellektisüsteemi turult või nõuaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon ja nõukoda edendavad ja hõlbustavad selliste käitumisjuhendite koostamist, mille eesmärk on soodustada selliste nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on seotud **näiteks keskkonnasäästlikkusega**, puuetega inimestele **juurdepääsetavusega**, sidusrühmade **osalemisega** tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises **ning** arendusmeeskondade **mitmekesisusega**, lähtudes selgetest eesmärkidest ja põhilistest tulemusnäitajatest, millega mõõta kirjeldatud eesmärkide saavutamist.

mis on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, põhjustab sellest hoolimata riski isikute tervisele või ohutusele, **keskkonnale**, põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste täitmisele või avalike huvide kaitsmise muudele aspektidele, nõuab ta, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomane tehisintellektisüsteem ei põhjusta turule laskmise või kasutusele võtmise korral enam sellist riski, kõrvaldaks asjaomase tehisintellektisüsteemi turult või nõuaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.

Muudatusettepanek

2. Komisjon ja nõukoda edendavad ja hõlbustavad selliste käitumisjuhendite koostamist, mille eesmärk on soodustada selliste nõuete vabatahtlikku kohaldamist tehisintellektisüsteemide suhtes, mis on seotud **Euroopa andmekeskuste energiatõhususe käitumisjuhendiga ning mis hõlmavad põhinäitajaid, mis on seotud keskkonnasäästlikkuse, ressursside kasutamise, energiatõhususe ja CO₂-mahukuse, taastuvatest energiaallikatest toodetud elektrienergia osakaalu ning soojusenergia ja jäätmete taaskasutusega. Seda võiks laiendada, et edendada** puuetega inimestele **juurdepääsetavust**, sidusrühmade **osalemist** tehisintellektisüsteemide projekteerimises ja arendamises, **samuti** arendusmeeskondade **mitmekesisust**, lähtudes selgetest eesmärkidest ja põhilistest tulemusnäitajatest, millega mõõta kirjeldatud eesmärkide saavutamist. **Selleks et hõlbustada keskkonnamõju hindamise vabatahtlikku kohaldamist, töötab komisjon rakendusaktiga välja**

menetluse, metoodika, miinimumstandardid ja ulatuse, mille eesmärk on hõlbustada teabe avaldamist tehisintellektisüsteemide treenimisel ja rakendamisel kasutatud energia kohta ja nende CO₂-mahukuse kohta, et edendada energiatõhusate ja vähese CO₂ heitega tehisintellektisüsteemide arendamist, ning mida kohaldatakse vabatahtlikkuse alusel kõikide tehisintellektisüsteemide suhtes. Selles vabatahtlikult osalevad tehisintellektisüsteemid lisavad kõnealuse teabe artiklis 11 osutatud tehnilisse dokumentatsiooni.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon hindab hiljemalt ... [kaks aastat pärast artikli 85 lõikes 2 osutatud kuupäeva, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama] ning pärast seda iga kahe aasta järel käesoleva määruse keskkonnamõju ja tulemuslikkust tehisintellektisüsteemide energiakasutuse või muu keskkonnamõju seisukohast. Komisjon esitab 2050. aasta jaanuariks ettepaneku energiatõhususe reguleerimiseks, et tagada tehisintellektitehnoloogia täielikult CO₂ heite vabaks muutmine.

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) Masinõppe lähenemisviisid, sh juhendatud õpe, juhendamata õpe **ja** stiimulõpe, kasutades mitmesuguseid

(a) Masinõppe lähenemisviisid, sh juhendatud õpe, juhendamata õpe, stiimulõpe **ja arvutipõhiselt teaduslike avastuste tegemine**, kasutades

meetodeid, sh süvaõpet;

mitmesuguseid meetodeid, sh süvaõpet;

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 5 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks ametiasutustele või nende nimel, et hinnata füüsiliste isikute vastavust sotsiaaltoetuste ja -teenuste saamise tingimustele ning selliseid toetusi ja teenuseid anda, vähendada, tühistada või tagasi nõuda;

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks ametiasutustele või nende nimel, et hinnata füüsiliste isikute vastavust sotsiaaltoetuste ja -teenuste saamise tingimustele (***hõlmates tervishoiuteenuseid ja terviseteadlikkust***) ning selliseid toetusi ja teenuseid anda, vähendada, tühistada või tagasi nõuda;

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – lõik 1 – punkt 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a. Tervis, tervishoid, pikaajaline hooldus ja tervisekindlustus:

(a) tehisintellektisüsteemid, mis ei ole hõlmatud määrusega (EL) 2017/745 ning mis on ette nähtud kasutamiseks tervise, tervishoiu ja pikaajalise hoolduse sektorites ning millel on kaudne ja otsene mõju tervisele või milles kasutatakse tundlikke terviseandmeid;

(b) tehisintellekti haldus- ja juhtimissüsteemid, mida kasutavad tervishoiutöötajad haiglates ja muudes tervishoiuasutustes ning tervisekindlustusandjad, kes töötlevad inimeste terviseiga seotud tundlikke andmeid.

Selgitus

Ettepanekus eeldatakse, et kõik tervise kontekstis kasutatavad tehisintellekti rakendused on hõlmatud määrusega (EL) 2017/745. Nimetatud määrus hõlmab siiski üksnes

meditsiiniseadmeid ja tarkvara, millel on meditsiiniline sihtotstarve, näiteks patsientide ravi. Seega jäetakse välja terviseiga seotud tehisintellekti rakendused (näiteks ravimite manustamist jälgivad rakendused) ja halduslikud tehisintellektisüsteemid, mida kasutavad arstid haiglates või muudes tervishoiuasutustes ning mis tekitavad inimestele siiski uusi probleeme ja võimalikke riske oma mõju tõttu tervisele või kasutatavate tundlike terviseandmete ja eluvalikute tõttu.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus IV lisa – lõik 1 – punkt 1 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

(g) kasutajale mõeldud kasutusjuhend ja vajaduse korral paigaldusjuhend;

Muudatusettepanek

(g) kasutajale **ja lõppsaajale** mõeldud **selge ja kokkuvõtlik** kasutusjuhend, **milles käsitletakse muu hulgas võimalikke põhiõiguste avalduvaid riske ja diskrimineerimist**, ja vajaduse korral paigaldusjuhend;

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus IV lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ga) süsteemi ja selle tarkvara komponentide arvutuslik keerukus, selle andmete kasutamine, sealhulgas süsteemide valideerimine ja testimine.

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus IV lisa – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

3. Üksikasjalik teave tehisintellektisüsteemi seire, toimimise ja kontrollimise kohta, eeskätt seoses järgmisega: süsteemi funktsioonid ja toimimispiirangud, sh täpsusaste

Muudatusettepanek

3. Üksikasjalik **ja täielikult juurdepääsetav** teave tehisintellektisüsteemi seire, toimimise ja kontrollimise kohta, eeskätt seoses järgmisega: süsteemi funktsioonid ja

konkreetsete isikute või isikute rühmade puhul, kelle peal süsteemi kavatsetakse kasutada, ning üldine eeldatav täpsusaste võrreldes selle sihtotstarbega; prognoositavad soovimatud tagajärjed ja riskiallikad seoses tervise ja ohutuse, põhiõiguste ja diskrimineerimisega, lähtudes tehisintellektisüsteemi sihtotstarbest; artikli 14 kohaselt vajalikud inimjärelvalve meetmed, kaasa arvatud tehnilised meetmed, mis on kehtestatud selleks, et kasutajatel oleks lihtsam tehisintellektisüsteemide väljundit tõlgendada; sisendandmete kirjeldused, kui see on asjakohane.

toimimispiirangud, sh täpsusaste konkreetsete isikute või isikute rühmade puhul, kelle peal süsteemi kavatsetakse kasutada, ning üldine eeldatav täpsusaste võrreldes selle sihtotstarbega; prognoositavad soovimatud tagajärjed ja riskiallikad seoses *keskkonna*, tervise ja ohutuse, põhiõiguste ja diskrimineerimisega, lähtudes tehisintellektisüsteemi sihtotstarbest; artikli 14 kohaselt vajalikud inimjärelvalve meetmed, kaasa arvatud tehnilised meetmed, mis on kehtestatud selleks, et kasutajatel oleks lihtsam tehisintellektisüsteemide väljundit tõlgendada; sisendandmete kirjeldused, kui see on asjakohane.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja teatavate liidu õigusaktide muutmine
Viited	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO LIBE 7.6.2021 7.6.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	ENVI 7.6.2021
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Susana Solís Pérez 15.9.2021
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	13.1.2022
Vastuvõtmise kuupäev	15.3.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 67 –: 4 0: 15
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mathilde Androuët, Nikos Androulakis, Bartosz Arłukowicz, Margrete Auken, Simona Baldassarre, Marek Paweł Balt, Traian Băsescu, Aurélie Beigneux, Monika Beňová, Hildegard Bentele, Sergio Berlato, Alexander Bernhuber, Malin Björk, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Nathalie Colin-Oesterlé, Esther de Lange, Christian Doleschal, Marco Dreosto, Bas Eickhout, Cyrus Engerer, Cornelia Ernst, Eleonora Evi, Agnès Evren, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Malte Gällée, Andreas Glück, Catherine Griset, Jytte Guteland, Teuvo Hakkarainen, Anja Hazekamp, Martin Hojsík, Pär Holmgren, Jan Huitema, Yannick Jadot, Adam Jarubas, Petros Kokkalis, Athanasios Konstantinou, Ewa Kopacz, Joanna Kopcińska, Peter Liese, Sylvia Limmer, Javi López, César Luena, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Joëlle Mélin, Tilly Metz, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Dan-Ștefan Motreanu, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Grace O’Sullivan, Jutta Paulus, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Nicola Procaccini, Luisa Regimenti, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Sándor Rónai, Rob Rooken, Silvia Sardone, Christine Schneider, Günther Sidl, Ivan Vilibor Sinčić, Linea Søgaard-Lidell, Maria Spyrali, Nils Torvalds, Edina Tóth, Véronique Trillet-Lenoir, Petar Vitanov, Alexandr Vondra, Mick Wallace, Emma Wiesner, Michal Wiezik, Tiemo Wölken, Anna Zalewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Maria Arena, Marlene Mortler, Susana Solís Pérez

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

67	+
NI	Edina Tóth
PPE	Bartosz Arłukowicz, Traian Băsescu, Hildegard Bentele, Alexander Bernhuber, Nathalie Colin-Oesterlé, Christian Doleschal, Agnès Evren, Adam Jarubas, Ewa Kopacz, Esther de Lange, Peter Liese, Fulvio Martusciello, Liudas Mažylis, Dolors Montserrat, Marlene Mortler, Dan-Ștefan Motreanu, Ljudmila Novak, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Luisa Regimenti, Christine Schneider, Maria Spyragi
Renew	Pascal Canfin, Andreas Gluck, Martin Hojsík, Jan Huitema, Frédérique Ries, Maria Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Linea Søgaard-Lidell, Nils Torvalds, Véronique Trillet-Lenoir, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Nikos Androulakis, Maria Arena, Marek Paweł Balt, Monika Beňová, Simona Bonafè, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Tudor Ciuhodaru, Cyrus Engerer, Jytte Guteland, Javi López, César Luena, Alessandra Moretti, Sándor Rónai, Günther Sidl, Tiemo Wölken
The Left	Malin Björk, Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Silvia Modig, Mick Wallace
Verts/ALE	Margrete Auken, Bas Eickhout, Eleonora Evi, Malte Gallée, Pär Holmgren, Yannick Jadot, Tilly Metz, Ville Niinistö, Grace O'Sullivan, Jutta Paulus

4	-
ID	Simona Baldassarre, Marco Dreosto, Sylvia Limmer, Silvia Sardone

15	0
ECR	Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Raffaele Fitto, Joanna Kopcińska, Nicola Procaccini, Rob Rooken, Alexandr Vondra, Anna Zalewska
ID	Mathilde Androuët, Aurélia Beigneux, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Joëlle Mélin
NI	Athanasios Konstantinou, Ivan Vilibor Sinčić

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu

12.7.2022

TRANSPORDI- JA TURISMIKOMISJONI ARVAMUS

siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonile ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja muudetakse teatavaid liidu õigusakte (COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD))

Arvamuse koostaja: Josianne Cutajar

LÜHISELGITUS

Raportöör toetab tehisintellekti käsitleva ELi õigusraamistiku väljatöötamist, mis on vajalik selleks, et tagada liidu juhtpositsioon selles valdkonnas, kaitstes samal ajal meie Euroopa väärtusi. Tehisintellekti käsitleva õigusakti horisontaalne riskipõhine lähenemisviis loob süsteemi, mille eeskirju kohaldatakse üksnes tehisintellektisüsteemide rakenduste suhtes, kus võib esineda ohte. Selline valikuline lähenemisviis võimaldab liidul jätkata tehisintellektisektori arendamist, ilma et see takistaks tehnoloogia arengut ja digipööret.

Transport on sektor, mis saab suurt kasu tehisintellektisüsteemide integreerimisest selle igapäevasesse tegevusse ja logistikasse. Tehisintellektisüsteemide rakendamine võib aidata saavutada ELi ohutus-, keskkonna- ja mõnel juhul ka ühiskondlikke eesmärke kõnealuses sektoris. Seetõttu peab liit püüdma kõrvaldada olemasolevad tõkked, mis takistavad arengut ja investeringuid, eelkõige õiguslikku killustatust ja ebakindlust, mis kahjustab ettevõtjaid ja kliente.

Raportööri raporti põhielemendid on järgmised:

- tagada, et tehisintellekti käsitlev õigusakt ei kattuks valdkondlike õigusaktidega, kehtestades transpordiettevõtjatele topelt-/vastuolulisi kohustusi;
- transpordisektori jaoks eriti oluliste rahvusvaheliste standardite väljatöötamise ja järgimise edendamine;
- teadusuuringute ja innovatsiooni edendamine tagamaks, et ELi transpordisektor arendab tehisintellekti rakendamisel oma oskusteavet, järgides samal ajal kõrgeimaid eetilisi standardeid.

Üldine lähenemisviis raportööri arvamusele on olnud anda transpordisektorile arvamus tehisintellekti käsitleva õigusakti kohta. Seetõttu tuli transpordi- ja turismikomisjonis muudatusettepanekud hoolikalt koostada, mis on ühtlustatud õigusaktidega tegelemisel keeruline ülesanne. Raportöör usub siiski, et kui horisontaalsed sätted mõjutavad selgelt transporti, peaks transpordi- ja turismikomisjonil olema sõnaõigus. Lisaks on lisatud mõned muudatusettepanekud, et selgitada komisjoni aruande põhisõnumeid, näiteks

tehisintellektisüsteemide ja suure riski määratluse puhul, mis mõlemad on transpordi jaoks hädavajalikud.

Pärast konsultatsiooni- ja uurimisetappi kerkisid transpordi- ja turismikomisjoni seisukohast esile kolm selget küsimust. Esiteks on igas transpordisegmendis juba esitatud eri määral ja eri vormides valdkondlikud õigusaktid, sätted või algatused, et tagada tehisintellektisüsteemide integreerimisel kõrgeim ohutustase. Lennundus-, maantee-, raudtee- ja merendussektori jaoks on vaja spetsiaalselt sektorile kohandatud meetmeid, et tagada tegevuse ja teenuste edukas juhtimine, ning säilitada samal ajal kõrgeim turvalisuse tase. Ühtlustatud õigusaktid ei pruugi vastata vajalikele meetmetele, et tagada eespool nimetatud ohutus kõnealuses sektoris. Seetõttu oli äärmiselt oluline tehisintellekti käsitlevas õigusaktis rõhutada, et valdkondlikest õigusaktidest tuleb kinni pidada ja need peavad mõnel juhul olema ühtlustatud eeskirjade suhtes ülimuslikud. See oli tõepoolest komisjoni kavatsus, nagu nähtub II lisa B osast. Tekstis oli siiski vaja tuua täiendavaid üksikasju.

Teiseks, transpordi rahvusvahelise olemuse tõttu ilmnes hindamise käigus veel üks oluline element – nimelt juba praegu on käimas rahvusvahelised menetlused, et töötada välja ülemaailmsed normid ja suunised tehisintellektisüsteemide ohutuse kohta igas sektoris. Seetõttu oleks soovitav, et selliseid ülemaailmseid standardeid järgitaks ja integreeritaks ELi õigusesse ja standarditesse. Üldiselt töötatakse ELi standardeid välja Euroopa standardiorganisatsioonide ja rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide vaheliste ametlike kokkulepete kaudu, mis võimaldavad neil praktikas koostööd teha. Selleks et säilitada ELi transpordisektori konkurentsivõime võrreldes teiste piirkondadega, tuli tehisintellekti käsitleva õigusakti sõnastust ja sätteid siiski tugevdada, et tagada transpordisektoris tehisintellekti käsitlevate sätete vastavus rahvusvahelistele normidele ja standarditele.

Lõpuks on teadus- ja arendustegevus iga sektori digiteerimise mootor, rääkimata transpordisektorist. Tehisintellekti käsitlevad uued ühtlustatud eeskirjad ei tohi takistada teadusuuringuid, kui sellised teadusuuringud piirduvad kontrollitud keskkonnaga ja uuritud tehisintellektisüsteemi ei lasta turule. Sel põhjusel on lisatud sõnastus, et sellega seoses kohaldamisala selgitada. Tuleb märkida, et komisjoni ettepanekus on esitatud meetmed innovatsiooni toetamiseks testkeskkondade ja väikesemahuliste teenuseosutajate konkreetsete artiklite kaudu. Raportöör muudab seda siiski, et tagada väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEdele) võimalus sellistest sätetest kasu saada.

Raportööri muud väikesed muudatusettepanekud käsitlevad transporditöö algoritmide läbipaistvust (mis kajastab lihtsalt komisjoni sõnastust III lisas), arusaamist inimjärelvalvest transpordi kontekstis ja selgitust andmekogumites esinevate vigade kohta.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutavatel siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil võtta arvesse järgmisi muudatusettepanekuid:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse ja **põhiõiguste** kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse ning põhiõiguste kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab

Muudatusettepanek

(1) Käesoleva määruse eesmärk on parandada siseturu toimimist ühtse õigusraamistiku kehtestamisega eeskätt tehisintellekti arendamise, turustamise ja kasutamise jaoks kooskõlas liidu väärtustega. Käesolev määrus on ajendatud mitmest kaaluka üldise huvi eesmärgist, nagu kõrgetasemeline tervise, ohutuse, **põhiõiguste** ja **keskkonna** kaitse, ning sellega tahetakse tagada tehisintellektil põhinevate kaupade ja teenuste vaba piiriülene liikumine, vältides seega liikmesriikide kehtestatavaid piiranguid tehisintellektisüsteemide arendamisele, turustamisele ja kasutamisele, kui selleks pole just käesoleva määrusega antud selget luba.

Muudatusettepanek

(5) Seepärast on vaja liidu õigusraamistikku, millega nähtaks ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid, et edendada siseturul tehisintellekti arendamist, kasutamist ja levikut, mille puhul oleks ühtlasi tagatud liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud üldiste huvide, näiteks tervise ja ohutuse, **keskkonna** ning põhiõiguste kõrgetasemeline kaitse. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleks kehtestada teatavate tehisintellektisüsteemide turule laskmist ja kasutusele võtmist reguleerivad õigusnormid, et seeläbi tagada siseturu sujuv toimimine ja võimaldada neil süsteemidel saada kasu kaupade ja teenuste vaba liikumise põhimõttest. Kõnealuste õigusnormide kehtestamisega toetab

käesolev määrus Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil³³ ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴.

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järeldused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

käesolev määrus Euroopa Ülemkogu sõnastatud liidu eesmärki olla maailmas turvalise, usaldusväärse ja eetilise tehisintellekti arendamisel liidripositsioonil³³ ning samas aitab see tagada eetiliste põhimõtete kaitse, mida on eraldi nõudnud Euroopa Parlament³⁴.

³³ Euroopa Ülemkogu erakorraline kohtumine, 1. ja 2. oktoober 2020, järeldused, EUCO 13/20, 2020, lk 6.

³⁴ Euroopa Parlamendi 20. oktoobri 2020. aasta resolutsioon soovitustega komisjonile tehisintellekti, robotika ja seonduva tehnoloogia eetiliste aspektide raamistiku kohta, 2020/2012(INL).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) Tehisintellekti käsitlevad liidu õigusaktid peaksid rohe- ja digipöördele kaasa aitama. Tehisintellekt võib rohepöördele positiivselt kaasa aidata, kuid sellel on ka märkimisväärne keskkonnamõju kriitilise tähtsusega tooraine tõttu, mida on vaja selle taristu ja mikroprotsessorite projekteerimiseks ja ehitamiseks, ning energia tõttu, mida on vaja selle arendamiseks, treenimiseks, häälestamiseks ja kasutamiseks. Tehisintellekti arendamine ja kasutamine peaks seega olema kestlike keskkonnaressurssidega kooskõlas tehisintellektisüsteemide olulusringi kõigis etappides. Samuti tuleks vältida andmete tarbetut kogumist ja töötlemist. Tehisintellekti käsitlevate liidu õigusaktidega peaksid kaasnema ka meetmed, mille eesmärk on kõrvaldada peamised tõkked, mis takistavad majanduse üleminekut digitehnoloogiale.

Sellised meetmed peaksid keskenduma töötajate haridusele, oskuste täiendamisele ja ümberõppele ning edendama investeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni ja suurendama turvalisust digivaldkonnas kooskõlas algatustega, mille eesmärk on saavutada digikümnendi eesmärgid. Digipööre peaks toimuma piirkondade lõikes ühtlustatud viisil ning erilist tähelepanu tuleks pöörata liidu vähem arenenud digivaldkonnaga piirkondadele.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5b) Tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud liidu õigusaktid võivad aidata kaasa õiguskindluse ja sidususe loomisele kogu liidus. Reisijate- ja kaubaveoga seotud riskide tõttu on sektorit siiski hoolikalt jälgitud ja reguleeritud, et vältida vahejuhtumeid ja inimohvreid. Lennu-, maantee-, raudtee- ja meretranspordi valdkondlikud õigusaktid on esitatud liidu transpordialases õigusraamistikus. Tehisintellektisüsteemide järkjärgulise integreerimisega sellesse sektorisse võib riskijuhtimises esile kerkida uusi probleeme. Käesolevat määrust tuleks transpordisektoris kohaldada üksnes suure riskiga rakenduste suhtes, kui need ei ole juba hõlmatud valdkondlike õigusaktidega ja kui neil võib olla kahjulik mõju keskkonnale või inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele. Topelt reguleerimist tuleks seetõttu vältida.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 5 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5c) Liidu lennundussektor töötab Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) ja selle sidusrühmade töö kaudu järkjärgult välja oma juhendmaterjale ja reegleid tehisintellektisüsteemide kohaldamise ja julgestusjuhtimise kohta lennunduses. EASA tehisintellekti tegevuskavas on tehisintellektisüsteemi rakendamine lennunduses liigitatud kolmele erinevale tasemele, alates inimeste abistamisest, inimese ja masina koostööst kuni täieliku masinaautomaatikani. Tehisintellektisüsteemide üle on vaja sektoripõhist järelevalvet, millega kehtestatakse reeglid lennundusohutuse kõrgeima taseme tagamiseks, säilitades samal ajal liidu ettevõtjate ülemaailmse konkurentsivõime.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) Õiguskindluse tagamiseks tuleks tehisintellektisüsteemi mõiste selgelt määratleda, kuid samas tuleks säilitada paindlikkus, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks. Määratlus peaks põhinema tarkvara peamistel funktsionaalsetel omadustel, **eeskätt võimel genereerida teatavate** inimese poolt kindlaks määratud **eesmärkide jaoks** väljundeid, **näiteks** sisu, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkonda, millega süsteem suhtleb kas füüsilises või digitaalses plaanis. Tehisintellektisüsteeme saab projekteerida töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena

(6) Õiguskindluse tagamiseks tuleks tehisintellektisüsteemi mõiste selgelt määratleda, kuid samas tuleks säilitada paindlikkus, et jääks ruumi tehnika edasiseks arenguks. Määratlus peaks põhinema tarkvara **ja vajaduse korral ka riistvara** peamistel funktsionaalsetel omadustel^{1a}. **Eeskätt tuleks käesoleva määruse kohaldamisel ette näha, et tehisintellektisüsteemid suudavad masin- ja/või inimpõhiste andmete ja sisendite põhjal õppimise, mõtlemise või modelleerimise abil järeldada, kuidas saavutada teatavaid** inimese poolt kindlaks määratud **eesmärke, ning luua konkreetseid** väljundeid **generatiivsete**

või mõne teise toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

tehisintellektisüsteemide sisu **kujul, samuti** prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkonda, millega süsteem suhtleb kas füüsilises või digitaalses plaanis. Tehisintellektisüsteeme saab projekteerida töötama erineval autonoomsuse tasemel ning neid võib kasutada eraldiseisvatena või mõne teise toote komponentidena, olenemata sellest, kas süsteem on füüsiliselt tootesse integreeritud (sisseehitatud) või teenib toote funktsionaalsust ilma, et oleks sellesse integreeritud (sisseehitamata). Tehisintellektisüsteemi määratlust tuleks täiendada selle arendamiseks kasutatavate konkreetsete meetodite ja lähenemisviiside loeteluga, mida tuleks hoida turu ja tehnika arengu seisukohast ajakohasena delegeeritud õigusaktidega, mida komisjon selle loetelu muutmiseks vastu võtab.

^{1a} <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/definition-artificial-intelligence-main-capabilities-and-scientific-disciplines>

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Biomeetria ja kõrgtehnoloogia kasutamine transpordis ja turismis võib tuua suurt kasu kasutajakogemusele ning üldisele ohutusele ja turvalisusele. Käesolev määrus peaks toetama neid muutusi kõrgeima kaitsetaseme kehtestamisega, eelkõige biomeetriliste andmete kasutamise puhul, kooskõlas liidu andmekaitseraamistikuga, ning edendama samal ajal teadusuuringuid ja investeeringuid selliste tehisintellektisüsteemide arendamiseks ja kasutuselevõtmiseks, mis võivad

ühiskonnale kasu tuua.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Käesolev määrus peaks toetama teadusuuringuid ja innovatsiooni tehisintellektisüsteemide rakendamiseks transpordi- ja turismisektoris, tagades samal ajal avalike huvide, näiteks tervise, ohutuse, põhiõiguste, keskkonna ja demokraatia kõrgetasemelise kaitse. Seetõttu tuleks käesoleva määruse kohaldamisalast välja jätta kontrollitud testimiskeskkonnas välja töötatud, kohaldatud ja hinnatud tehisintellektisüsteemide rakendused, mille ainus eesmärk on hinnata nende kasutust ja funktsionaalsust. Teenuseosutajate tootepõhise teadustegevuse suhtes tuleks kohaldada käesoleva määruse sätteid, kui sellise teadustöö tulemusel saavutatakse või sellega kaasneb tehisintellektisüsteemi turule laskmine või kasutuselevõtt. Kõik teadus- ja arendustegevuse vormid peaksid toimuma kooskõlas teadusuuringute kõrgeimate eetiliste standarditega.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse **ja** põhiõiguste vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks kehtestada

(13) Selleks et tagada järjekindel ja kõrgetasemeline avalike huvide kaitse tervishoiu, ohutuse **ning** põhiõiguste **ja keskkonna** vallas, tuleks kõigi suure riskiga tehisintellektisüsteemide jaoks

ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega.

kehtestada ühised normatiivsed standardid. Need standardid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga (edaspidi „põhiõiguste harta“) ning ühtlasi peaksid need olema mittediskrimineerivad ja kooskõlas liidu rahvusvaheliste kaubanduskohustustega. *See on eriti oluline transpordisektoris, et tagada transpordivahendite, taristu ja intelligentsete süsteemide koostalitlusvõime kõrgeim tase ning tagada ohutus ja turvalisus. Liit ja selle standardiorganisatsioonid peaksid aktiivselt osalema eri transpordiliikide ülemaailmsete standardite väljatöötamises, et viia need võimalikult suures ulatuses kooskõlla kohaldatavate Euroopa standarditega ja tagada nende vastavus liidu õigusele. Käesoleva määruse korrapärasel läbivaatamisel tuleks transpordisektori ajakohastatud standardeid arvesse võtta.*

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17a) Tehisintellekti kasutamine tööl võib olla kasulik nii ettevõtte juhtimisele kui ka tegevusele, kuna see toetab töötajaid nende ülesannete täitmisel ja parandab tööohutust. Tehisintellektisüsteemid, mida kohaldatakse töötajate juhtimiseks, eriti digitaalsete tööplatvormide poolt, sealhulgas transpordi valdkonnas, võivad siiski sisaldada mitmeid ohte, näiteks ebaõiglane/ebavajalik sotsiaalne hinnang, mis põhineb kallutatud andmekogumitel või sekkuval järelevalvepraktikal, mis võib viia töötajate ja põhiõiguste rikkumiseni. Seepärast peaks käesoleva määruse eesmärk olema kaitsta tehisintellektisüsteemide hallatavate, sealhulgas digitaalsete tööplatvormide

kaudu töötavate transporditöötajate õigusi ning edendada algoritmide haldamise läbipaistvust, õiglust ja vastutust, tagamaks, et töötajad on laialdaselt teadlikud algoritmide toimimisest, sellest, milliseid isikuandmeid väljastatakse, ja sellest, kuidas nende käitumine mõjutab automatiseeritud süsteemi otsuseid.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(17b) Lõppkasutajal ja üksikisikul peaks ka olema õigus esitada vastuväiteid otsuse suhtes, mille on teinud üksnes tehisintellektisüsteem või mis põhineb olulisel määral tehisintellektisüsteemi väljundil, millel on teda puudutavad õiguslikud tagajärjed või mis teda samamoodi märkimisväärselt mõjutab.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 27

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteem tuleks liidus turule lasta või kasutusele võtta üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus oluline kahjulik mõju

(27) Suure riskiga tehisintellektisüsteem tuleks liidus turule lasta või kasutusele võtta üksnes siis, kui see vastab teatavatele kohustuslikele nõuetele. Need nõuded peaksid tagama, et liidus kättesaadavad suure riskiga tehisintellektisüsteemid või tehisintellektisüsteemid, mille väljundit kasutatakse liidus muul viisil, ei kujuta endast vastuvõetamatut riski liidu õigusega tunnustatud ja kaitstud liidu oluliste avalike huvide suhtes. Suure riskiga tehisintellektisüsteemideks tuleks pidada üksnes selliseid tehisintellektisüsteeme, millel on liidus oluline kahjulik mõju

inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Mis puudutab suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008³⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL⁴², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797⁴³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858⁴⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) 2018/1139⁴⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144⁴⁶ kohaldamisalasse, siis on otstarbekas muuta kõnealuseid õigusakte tagamaks, et kui komisjon võtab nimetatud õigusaktide põhjal edaspidi vastu asjaomaseid delegeeritud või rakendusakte, võtab ta arvesse käesolevas määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud kohustuslikke nõudeid, tuginedes iga sektori tehnilistele ja regulatiivsetele iseärasustele ja ilma, et ta sekkuks nende õigusaktidega kehtestatud **olemasolevatesse** juhtimis-, vastavushindamis- ja **jõustamismehhanismidesse** või **-asutustesse**.

inimeste tervisele, ohutusele ja põhiõigustele **või keskkonnale**, ning selline piirang minimeerib kõik võimalikud rahvusvahelise kaubanduse piirangud, kui neid peaks olema.

Muudatusettepanek

(29) Mis puudutab suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis on toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 300/2008³⁹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 167/2013⁴⁰, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 168/2013⁴¹, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/90/EL⁴², Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/797⁴³, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/858⁴⁴, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EU) 2018/1139⁴⁵ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2019/2144⁴⁶ kohaldamisalasse, siis on **vajaduse korral** otstarbekas muuta kõnealuseid õigusakte tagamaks, et kui komisjon võtab nimetatud õigusaktide põhjal edaspidi vastu asjaomaseid delegeeritud või rakendusakte, võtab ta arvesse käesolevas määruses suure riskiga tehisintellektisüsteemide kohta sätestatud kohustuslikke nõudeid, tuginedes iga sektori tehnilistele ja regulatiivsetele iseärasustele ja ilma, et **need kattuksid** ta sekkuks nende õigusaktidega kehtestatud **olemasolevate** juhtimis-, vastavushindamis- ja **jõustamismehhanismide** või **-asutustega**. **Transpordisektori õigusaktid peaksid olema käesoleva määruse suhtes ülimuslikud ning tuleks tagada, et käesolev määrus ja muud kehtivad ja tulevased õigusaktid (nt andmealane**

õigusakt, intelligentse transpordisüsteemi läbivaatamine) ei kattuks vastuoluliselt, et vältida teenuseosutajate ja tootjate kohustuste dubleerimist, mis põhjustaks ettevõtjatele õiguskindlusetust ja aeglustaks uute tehnoloogiate kasutuselevõttu turul. Käesoleva määrusega tuleks ette näha ka tõhus läbivaatamismehhanism, et võtta arvesse tehnoloogia tulevast arengut ning tagada õiglane, proportsionaalne ja sihipärane rakendamine. Selleks et vältida märkimisväärsed õiguskindlusetust ja tagada, et käesolevat määrust kohaldatakse põhjendamatute viivitusteta kõigi asjaomaste sektorite suhtes, tuleks kõnealuseid õigusakte muuta, et integreerida käesoleva määruse sätted hiljemalt 24 kuu jooksul pärast selle jõustumist.

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146);

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797

³⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta määrus (EÜ) nr 300/2008, mis käsitleb tsiviillennundusjulgestuse ühiseeskirju ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2320/2002 (ELT L 97, 9.4.2008, lk 72).

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. veebruari 2013. aasta määrus (EL) nr 167/2013 põllu- ja metsamajanduses kasutatavate sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2013. aasta määrus (EL) nr 168/2013 kahe-, kolme- ja neljarattaliste sõidukite kinnituse ja turujärelevalve kohta (ELT L 60, 2.3.2013, lk 52).

⁴² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta direktiiv 2014/90/EL, milles käsitletakse laevavarustust ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/98/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 146);

⁴³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/797

Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL)

Euroopa Liidu raudteesüsteemi koostalitluse kohta (ELT L 138, 26.5.2016, lk 44).

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL)

nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 32

Komisjoni ettepanek

(32) Eraldiseisvad tehisintellektisüsteemid, st suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis ei ole toodete turvakomponendid või ise tooted, on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui need põhjustavad oma sihtotstarbe tõttu suure riski ja ähvardavad kahjustada inimeste tervist ja ohutust või põhiõigusi, võttes arvesse nii võimaliku kahju tõsidust kui ka selle tekkimise tõenäosust, ja kui neid kasutatakse määruuses eelnevalt täpselt kindlaks määratud valdkondades. Nende süsteemide kindlakstegemine põhineb samadel meetoditel ja kriteeriumidel, mida kavatsetakse kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu tulevaste võimalike muudatuste jaoks.

Muudatusettepanek

(32) Eraldiseisvad tehisintellektisüsteemid, st suure riskiga tehisintellektisüsteemid, mis ei ole toodete turvakomponendid või ise tooted, on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks, kui need põhjustavad oma sihtotstarbe tõttu suure riski ja ähvardavad kahjustada inimeste tervist ja ohutust või põhiõigusi **või keskkonda**, võttes arvesse nii võimaliku kahju tõsidust kui ka selle tekkimise tõenäosust, ja kui neid kasutatakse määruuses eelnevalt täpselt kindlaks määratud valdkondades. Nende süsteemide kindlakstegemine põhineb samadel meetoditel ja kriteeriumidel, mida kavatsetakse kasutada suure riskiga tehisintellektisüsteemide loetelu tulevaste võimalike muudatuste jaoks.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 34

Komisjoni ettepanek

(34) Elutähtsa taristu juhtimise ja käitamisega seoses on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise või vee, gaasi, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena,

Muudatusettepanek

(34) Elutähtsa taristu juhtimise ja käitamisega seoses on otstarbekas liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemiks need tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise või vee, gaasi, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena,

sest nende tõrge või talitlushäire võib seada ohtu paljude inimeste elu ja tervise ning põhjustada märgatavaid häireid tavapärasest sotsiaalses ja majandustegevuses.

sest nende tõrge või talitlushäire võib seada ohtu paljude inimeste elu ja tervise ning põhjustada märgatavaid häireid tavapärasest sotsiaalses ja majandustegevuses. **III lisas toodud maanteede elutähtsate taristute näited peaksid hõlmama liikluskorraldussüsteeme, intelligentseid transpordisüsteeme ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia taristuga ühendatud transporti.**

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 37

Komisjoni ettepanek

(37) Veel üks valdkond, milles tuleks tehisintellektisüsteemide kasutamisele erilist tähelepanu pöörata, on teatavate selliste oluliste era- ja avalik-õiguslike teenuste ja hüvede juurdepääsetavus ja kasutamine, mida inimesed vajavad, et ühiskonnas täielikult osaleda või oma elatustaset parandada. Eeskätt tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidi hinnangu andmiseks või nende krediitvõimelisuse hindamiseks, sest need panevad paika inimese juurdepääsu finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Sel otstarbel kasutatavad tehisintellektisüsteemid võivad põhjustada inimeste või rühmade diskrimineerimist ja põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mille aluseks on näiteks rassiline või etniline päritolu, puuded, vanus, seksuaalne sättumus, või avaldada uut liiki diskrimineerivat mõju. Arvestades mõju väga piiratud ulatust ja turul kättesaadavaid alternatiive, on otstarbekas teha erand tehisintellektisüsteemidele, mille eesmärk on krediitvõimelisuse hindamine ja krediidi hindamine, kui sellised süsteemid

Muudatusettepanek

(37) Veel üks valdkond, milles tuleks tehisintellektisüsteemide kasutamisele erilist tähelepanu pöörata, on teatavate selliste oluliste era- ja avalik-õiguslike teenuste ja hüvede juurdepääsetavus ja kasutamine, mida inimesed vajavad, et ühiskonnas täielikult osaleda või oma elatustaset parandada. Eeskätt tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse füüsilistele isikutele krediidi hinnangu andmiseks või nende krediitvõimelisuse hindamiseks, sest need panevad paika inimese juurdepääsu finantsvahenditele või olulistele teenustele, nagu kinnisvara, elekter ja telekommunikatsiooniteenused. Sel otstarbel kasutatavad tehisintellektisüsteemid võivad põhjustada inimeste või rühmade diskrimineerimist ja põlistada aegade jooksul välja kujunenud diskrimineerimismustreid, mille aluseks on näiteks rassiline või etniline päritolu, **sugu**, puuded, vanus, seksuaalne sättumus, või avaldada uut liiki diskrimineerivat mõju. Arvestades mõju väga piiratud ulatust ja turul kättesaadavaid alternatiive, on otstarbekas teha erand tehisintellektisüsteemidele, mille eesmärk on krediitvõimelisuse hindamine ja krediidi hindamine, kui sellised süsteemid

võtvavad kasutusele väikepakkujad oma tarbeks. Füüsilised isikud, kes taotlevad või saavad avaliku sektori asutustelt sotsiaaltoetusi ja -teenuseid, sõltuvad tavaliselt nendest toetustest ja teenustest ning on vastutavate asutustega võrreldes haavatavas olukorras. Kui tehisintellektisüsteeme kasutatakse selleks, et teha kindlaks, kas ametiasutus peaks sellise toetuse või teenuse tagasi lükkama, seda vähendama, selle tühistama või tagasi nõudma, võib neil süsteemidel olla märkimisväärne mõju inimese toimetulekule ning need süsteemid võivad rikkuda inimeste põhiõigusi, näiteks õigust sotsiaalkaitsele, mittediskrimineerimisele, inimväärikusele või tõhusale õiguskaitsevahendile. Seepärast tuleks need süsteemid liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks. Samas ei tohiks käesolev määrus takistada uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamist ja kasutamist avalikus halduses, kus oleks nõuetekohaste ja ohutute tehisintellektisüsteemide laialdasemast kasutamisest rohkelt kasu tingimusel, et need süsteemid ei põhjusta juriidilistele ja füüsilistele isikutele suuri riske. Lisaks eelnimetatule tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse kiirabi ja päästeteenistuse väljasaatmiseks ja väljakutsete prioriseerimiseks, sest need teevad otsuseid olukordades, mis on inimeste elu, tervise ja vara seisukohast väga kriitilised.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 43

Komisjoni ettepanek

(43) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes tuleks kohaldada nõudeid seoses kasutatavate andmestike kvaliteedi, tehnilise

võtvavad kasutusele väikepakkujad oma tarbeks. Füüsilised isikud, kes taotlevad või saavad avaliku sektori asutustelt sotsiaaltoetusi ja -teenuseid, sõltuvad tavaliselt nendest toetustest ja teenustest ning on vastutavate asutustega võrreldes haavatavas olukorras. Kui tehisintellektisüsteeme kasutatakse selleks, et teha kindlaks, kas ametiasutus peaks sellise toetuse või teenuse tagasi lükkama, seda vähendama, selle tühistama või tagasi nõudma, võib neil süsteemidel olla märkimisväärne mõju inimese toimetulekule ning need süsteemid võivad rikkuda inimeste põhiõigusi, näiteks õigust sotsiaalkaitsele, mittediskrimineerimisele, inimväärikusele või tõhusale õiguskaitsevahendile. Seepärast tuleks need süsteemid liigitada suure riskiga tehisintellektisüsteemideks. Samas ei tohiks käesolev määrus takistada uuenduslike lähenemisviiside väljatöötamist ja kasutamist avalikus halduses, kus oleks nõuetekohaste ja ohutute tehisintellektisüsteemide laialdasemast kasutamisest rohkelt kasu tingimusel, et need süsteemid ei põhjusta juriidilistele ja füüsilistele isikutele suuri riske. Lisaks eelnimetatule tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemideks liigitada ka tehisintellektisüsteemid, mida kasutatakse kiirabi ja päästeteenistuse väljasaatmiseks ja väljakutsete prioriseerimiseks, sest need teevad otsuseid olukordades, mis on inimeste elu, tervise ja vara seisukohast väga kriitilised.

Muudatusettepanek

(43) Suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes tuleks kohaldada nõudeid seoses kasutatavate andmestike kvaliteedi, tehnilise

dokumentatsiooni ja andmete säilitamise, läbipaistvuse ja kasutajate teavitamise, inimjärelvalve, stabiilsuse, täpsuse ja küberturvalisusega. Sellised nõuded on vajalikud, et tulemuslikult leevendada riske tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet arvestades ning kuna muud kaubandust vähem piiravad meetmed ei ole mõistlikult kättesaadavad, et seega vältida põhjendamatu kaubanduspiiranguid.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 44

Komisjoni ettepanek

(44) Kvaliteetsed andmed on paljude tehisintellektisüsteemide toimimiseks hädavajalikud, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peaksid olema süsteemi sihtotstarvet arvestades piisavalt asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et

dokumentatsiooni ja andmete säilitamise, läbipaistvuse ja kasutajate teavitamise, inimjärelvalve, stabiilsuse, täpsuse ja küberturvalisusega. Sellised nõuded on vajalikud, et tulemuslikult leevendada riske tervisele, ohutusele ja põhiõigustele **ning keskkonnale**, nagu on asjakohane süsteemi sihtotstarvet arvestades ning kuna muud kaubandust vähem piiravad meetmed ei ole mõistlikult kättesaadavad, et seega vältida põhjendamatu kaubanduspiiranguid.

Muudatusettepanek

(44) Kvaliteetsed andmed on paljude tehisintellektisüsteemide toimimiseks hädavajalikud, eriti kui kasutatakse mudelite treenimise meetodeid, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide sihipärane ja ohutu töö ja see, et neist ei saa liidu õigusega keelatud diskrimineerimise allikas. Kvaliteetsete treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestike olemasolu eeldab asjakohaste andmehalduse ja juhtimistavade rakendamist. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peaksid olema süsteemi sihtotstarvet arvestades piisavalt asjakohased, representatiivsed, **ajakohased ja võimalikult suures ulatuses** vigadeta ja täielikud **ning tagama turvalisuse kõrgeima taseme**. Neid peaksid iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas mis puudutab selliseid isikuid või isikute rühmi, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Eeskätt tuleb treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikes võtta sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses arvesse funktsioone, omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist,

kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse seire, avastamine ja korrigeerimine.

käitumuslikku või funktsionaalset olukorda või konteksti, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Et kaitsta teiste õigust tehisintellektisüsteemide kallutatusest tuleneda võiva diskrimineerimise eest, peaksid pakkujad **tagama, et andmebaasid sisaldavad asjakohaseid andmeid rühmade kohta, näiteks puudega inimesed, kes on tehisintellekti diskrimineeriva mõju suhtes haavatavamad, ning** saama töödelda isikuandmete eriliike olulise avaliku huvi nimel, et tagada suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul kallutatuse seire, avastamine, **ajakohastamine** ja korrigeerimine.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 47

Komisjoni ettepanek

(47) Seoses läbipaistmatusega, mis võib muuta teatavad tehisintellektisüsteemid füüsiliste isikute jaoks arusaamatuks või liiga keeruliseks, tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul nõuda teatavat läbipaistvust. Kasutajad peaksid suutma süsteemi väljundit tõlgendada ja asjakohaselt kasutada. Seepärast peaks suure riskiga tehisintellektisüsteemidega olema kaasas asjaomane dokumentatsioon ja kasutusjuhendid, mis peaksid sisaldama täpset ja selget teavet muu hulgas võimalike riskide kohta, mis võivad esineda seoses põhiõiguste ja diskrimineerimisega, kui see on asjakohane.

Muudatusettepanek

(47) Seoses läbipaistmatusega, mis võib muuta teatavad tehisintellektisüsteemid füüsiliste isikute jaoks arusaamatuks või liiga keeruliseks, tuleks suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul nõuda teatavat läbipaistvust, **eriti kui neid kohaldatakse transporditöötajate tegevust juhtivate digitaalsete tööplatvormide suhtes.** Kasutajad peaksid suutma süsteemi väljundit tõlgendada ja asjakohaselt kasutada. **Tehisintellektisüsteemide läbipaistvus, õiglus, vastutus ja selgitatavus võivad olla kasulikud tegurid, mis aitavad tarbijatel neid turul kasutusele võtta.** Seepärast peaks suure riskiga tehisintellektisüsteemidega olema kaasas asjaomane dokumentatsioon ja kasutusjuhendid, mis peaksid sisaldama täpset ja selget teavet muu hulgas võimalike riskide kohta, mis võivad esineda seoses põhiõiguste ja diskrimineerimisega, kui see on

asjakohane.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 47 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(47a) Varasemad kogemused on näidanud, et eriti oluline on tagada selged nõuded ja suunised tehisintellektisüsteemide koostalitlusvõime kohta nii eri majandussektorites kui ka nende vahel, aidates kaasa innovatsiooni edendamisele ning luues väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) soodsad tingimused.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 48

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(48) Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleks projekteerida ja arendada selliselt, et füüsilised isikud saavad teha järelevalvet nende toimimise üle. Selleks peaks süsteemi pakkuja tegema enne süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist kindlaks asjakohased inimjärelevalve meetmed. Kui see on asjakohane, tuleks selliste meetmetega eeskätt tagada, et süsteemi on sisse ehitatud käitamisega seotud piirangud, mida süsteem ise ei saa tühistada, et süsteem reageerib inimoperaatori käskudele ning et järelevalvega tegelema määratud füüsilised isikud on selle ülesande täitmiseks piisavalt pädevad ning neil on vajalik koolitus ja õigused.

(48) Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleks projekteerida ja arendada selliselt, et füüsilised isikud saavad teha järelevalvet nende toimimise üle, **välja arvatud juhul, kui on selgeid tõendeid selle kohta, et see ei anna lisaväärtust ning võib isegi kahjustada tervise, ohutuse ja põhiõiguste kaitset.** Selleks peaks süsteemi pakkuja tegema enne süsteemi turule laskmist või kasutusele võtmist kindlaks asjakohased inimjärelevalve meetmed. Kui see on asjakohane, tuleks selliste meetmetega eeskätt tagada, et süsteemi on sisse ehitatud käitamisega seotud piirangud, mida süsteem ise ei saa tühistada, et süsteem reageerib inimoperaatori käskudele ning et järelevalvega tegelema määratud füüsilised isikud on selle ülesande täitmiseks piisavalt pädevad ning neil on vajalik koolitus ja

õigused. *Transpordisektori puhul peaksid tehisintellektisüsteemi rakendused vastama kehtivatele valdkondlikele õigusaktidele. Kui kaalul on füüsiline turvalisus, tuleks liidu ja vajaduse korral rahvusvahelistes standardites kindlaks määrata, millisel juhul peaks inimoperaatori võimalus võtta kontroll tagasi olema tehisintellektisüsteemi otsuse suhtes ülimuslik.*

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 51

Komisjoni ettepanek

(51) Küberturvalisusel on oluline roll, et tagada tehisintellektisüsteemide vastupidavus pahatahtlike kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi nõrku kohti ära kasudes süsteemi kasutust, käitumist või toimimist või kahjustada selle turvaomadusi. Tehisintellektisüsteemide vastu suunatud küberrünnetes võidakse ära kasutada tehisintellektispetsiifilisi ressursse, näiteks treeningandmestikke (nt andmemürgitus, i.k. data poisoning) või treenitud mudeleid (nt vastandründed, i.k. adversarial attacks), või tehisintellektisüsteemi digivarade või IKT alustaristu nõrkusi. Seega peaksid suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad võtma riskidele vastava küberturvalisuse taseme tagamiseks sobivaid meetmeid, arvestades sealjuures vastavalt vajadusele ka IKT alustaristuga.

Muudatusettepanek

(51) Küberturvalisusel on oluline roll, et tagada tehisintellektisüsteemide vastupidavus pahatahtlike kolmandate isikute katsetele muuta süsteemi nõrku kohti ära kasudes süsteemi kasutust, käitumist või toimimist või kahjustada selle turvaomadusi. Tehisintellektisüsteemide vastu suunatud küberrünnetes võidakse ära kasutada tehisintellektispetsiifilisi ressursse, näiteks treeningandmestikke (nt andmemürgitus, i.k. data poisoning) või treenitud mudeleid (nt vastandründed, i.k. adversarial attacks), või tehisintellektisüsteemi digivarade või IKT alustaristu nõrkusi. Seega peaksid suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujad ***ning teavitatud asutused, riigi pädevad asutused ja turujärelevalveasutused, kellel on juurdepääs suure riskiga tehisintellektisüsteemide pakkujate andmetele***, võtma riskidele vastava küberturvalisuse taseme tagamiseks sobivaid meetmeid, arvestades sealjuures vastavalt vajadusele ka IKT alustaristuga.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 54**

Komisjoni ettepanek

(54) Pakkuja peaks kehtestama usaldusväärse kvaliteedijuhtimissüsteemi, tagama nõutava vastavushindamismenetluse teostamise, koostama asjakohase dokumentatsiooni ja kehtestama stabiilse turustamisjärgse seire süsteemi. Avaliku sektori asutused, kes võtavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele oma tarbeks, võivad võtta vastu kvaliteedijuhtimissüsteemi reeglid ja neid rakendada olenevalt asjaoludest riigi või piirkonna tasemel vastuvõetud kvaliteedijuhtimissüsteemi osana, võttes arvesse sektori iseärasusi ning asjaomase avaliku sektori asutuse pädevust ja töökorraldust.

Muudatusettepanek

(54) Pakkuja peaks kehtestama usaldusväärse kvaliteedijuhtimissüsteemi, tagama nõutava vastavushindamismenetluse teostamise, koostama **asjaomase liikmesriigi keeles** asjakohase dokumentatsiooni ja kehtestama stabiilse turustamisjärgse seire süsteemi. ***Kõik etapid alates projekteerimisest kuni tulevase arendamiseni tuleks teha kasutaja jaoks läbipaistvaks.*** Avaliku sektori asutused, kes võtavad suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutusele oma tarbeks, võivad võtta vastu kvaliteedijuhtimissüsteemi reeglid ja neid rakendada olenevalt asjaoludest riigi või piirkonna tasemel vastuvõetud kvaliteedijuhtimissüsteemi osana, võttes arvesse sektori iseärasusi ning asjaomase avaliku sektori asutuse pädevust ja töökorraldust.

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 59**

Komisjoni ettepanek

(59) Oleks mõistlik eeldada, et tehisintellektisüsteemi kasutaja on füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muud organ, kelle volituste alusel tehisintellektisüsteemi käitatakse, ***välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks.***

Muudatusettepanek

(59) Oleks mõistlik eeldada, et tehisintellektisüsteemi kasutaja on füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muud organ, kelle volituste alusel tehisintellektisüsteemi käitatakse.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 71**

Komisjoni ettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab uudset regulatiivset järelevalvet ja turvalist katsetamisruumi, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla ja häirete suhtes vastupanuvõimelise õigusraamistiku tagamiseks **tuleks** ühe või mitme liikmesriigi **pädevaid asutusi julgustada** looma tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi, **mis hõlbustaksid** innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse.

Muudatusettepanek

(71) Tehisintellekt on kiirelt arenev tehnoloogiaharu, mis eeldab uudset regulatiivset järelevalvet ja turvalist katsetamisruumi, aga ka seda, et tagatud oleks vastutustundlik innovatsioon ning asjakohaste kaitsemeetmete ja riskileevendusmeetmete integreerimine. Innovatsioonisõbraliku, tulevikukindla ja häirete suhtes vastupanuvõimelise õigusraamistiku tagamiseks **peaks** ühe või mitme liikmesriigi **pädevad asutused** looma tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondi **ja tegema need liidus ulatuslikult kättesaadavaks, et hõlbustada** innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist ja testimist range regulatiivse järelevalve all, enne kui need süsteemid turule lastakse või muul moel kasutusele võetakse. **Eriti oluline on tagada, et VKEd ja idufirmad pääseksid nendele testkeskkondadele kergesti ligi, oleksid aktiivselt kaasatud ja osaleksid uuenduslike tehisintellektisüsteemide väljatöötamises ja katsetamises, et nad saaksid anda oskusteabe ja kogemustega oma panuse. Nende osalemist tuleks toetada ja hõlbustada.**

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 72

Komisjoni ettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade eesmärk peaks olema edendada tehisintellekti alast innovatsiooni kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele; parandada

Muudatusettepanek

(72) Regulatsiooni testkeskkondade eesmärk peaks olema edendada tehisintellekti alast innovatsiooni kontrollitud eksperimenteerimis- ja katsekeskkonna loomisega arendus- ja turustamiseelses etapis, et tagada innovatiivsete tehisintellektisüsteemide vastavus käesolevale määrusele ning muudele asjakohastele liidu ja liikmesriikide õigusaktidele; parandada

novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked. Selleks, et tagada ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 73

novaatorite õiguskindlust ja pädevate asutuste järelevalvet ning arusaamist tehisintellekti kasutamise võimalustest, tekkivatest riskidest ja mõjudest ning kiirendada turulepääsu muu hulgas sellega, et kaotatakse väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid ja idufirmasid piiravad tõkked, **ning aidata kaasa poliitikaprogrammis „Tee digikümnendisse“ sätestatud tehisintellekti eesmärkide saavutamisele.** Selleks, et tagada ühetaoline rakendamine kogu liidus ja mastaabisääst, on otstarbekas kehtestada regulatsiooni katsetuskeskkondade rakendamise ühised eeskirjad ja katsetuskeskkondade järelevalvega tegelevate asjaomaste ametiasutuste vahelise koostöö raamistik. Käesoleva määrusega tuleks ette näha õiguslik alus muul otstarbel kogutud isikuandmete kasutamiseks, et arendada tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas avalikes huvides teatavaid tehisintellektisüsteeme kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõikega 4 ja määruse (EL) 2018/1725 artikliga 6 ning ilma, et see piiraks direktiivi (EL) 2016/680 artikli 4 lõike 2 kohaldamist. Testkeskkonnas osalejad peaksid tagama asjakohased kaitsemeetmed ja tegema koostööd pädevate asutustega, järgides muu hulgas nende juhendeid ning tegutsedes viivitusteta ja heas usus, et leevendada ohutust ja põhiõigusi ähvardavaid suuri riske, mis võivad testimiskeskonnas arendustegevuse ja eksperimenteerimise käigus tekkida. Kui pädevad asutused otsustavad, kas määrata haldustrahv määruse 2016/679 artikli 83 lõike 2 ja direktiivi 2016/680 artikli 57 alusel, tuleks osalejate käitumist testkeskkonnas arvesse võtta.

Komisjoni ettepanek

(73) Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu **väikepakkujate** ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi **tuleb väikepakkujate** konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 76

Komisjoni ettepanek

(76) Et hõlbustada käesoleva määruse sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning

Muudatusettepanek

Innovatsiooni edendamiseks ja kaitsmiseks on oluline pöörata erilist tähelepanu **VKEde** ja tehisintellektisüsteemide kasutajate huvidele. Liikmesriigid peaksid selle eesmärgi nimel välja töötama nimetatud operaatoritele suunatud algatusi, muu hulgas teadlikkuse suurendamise ja teabe edastamise teemal. Ühtlasi **tuleks VKEde** konkreetsete huvide ja vajadustega arvestada, kui teavitatud asutused panevad paika vastavushindamise tasud. Kohustusliku dokumentatsiooni ja ametiasutustega suhtlemisega seotud tõlkekulud võivad osutada pakkujate ja muude operaatorite jaoks märkimisväärseks, eriti juhul, kui tegemist on väiksemate ettevõtjatega. Liikmesriigid peaksid võimaluse korral tagama, et üks nende poolt asjaomaste pakkujate dokumentatsiooni ja operaatoritega suhtlemise jaoks kindlaks määratud ja neile vastuvõetavatest keeltest on keel, mis on üldjoontes arusaadav võimalikult suurele arvule piiriülestele kasutajatele.

Muudatusettepanek

(76) Et hõlbustada käesoleva määruse sujuvat, tulemuslikku ja ühtset rakendamist, tuleks luua Euroopa tehisintellekti nõukoda. Nõukoda peaks vastutama mitmesuguste nõustamisalaste ülesannete eest, sh arvamuste, soovitude, nõuannete või juhendite väljaandmine käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes, muu hulgas tehniliste kirjelduste või olemasolevate standardite kohta, mis puudutavad käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid, ning

komisjonile nõu ja abi andmine
konkreetsetes tehisintellektiga seotud
küsimustes.

komisjonile nõu ja abi andmine
konkreetsetes tehisintellektiga seotud
küsimustes. *Selleks et tagada
tehisintellekti arendamise ühine ja
järjepidev käsitlus ning hea koostöö ja
arvamuste vahetus, peaks nõukoda
korrapäraselt konsulteerima teiste ELi
institutsioonide ja kõigi asjaomaste
valdkondlike sidusrühmadega.*

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 77 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(77a) Parimatest tavadest saadud
teadmiste jagamise soodustamiseks peaks
komisjon korraldama eri liikmesriikide
teavitamisepoliitika eest vastutavate riiklike
asutuste vahel oskusteabe vahetamiseks
korrapäraseid konsultatiivkohtumisi.*

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) turuseire ja *-järelevalve* normid.

(e) turuseire, *turujärelevalve* ja
juhtimise normid.

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõik 1 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(ea) säte innovatsioonialase teadus- ja
arendustegevuse edendamiseks ja
toetamiseks.*

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. **Suure riskiga tehisintellektisüsteemide** suhtes, mis on **toodete või süsteemide turvakomponendid või mis on ise tooted või süsteemid, mis kuuluvad järgmiste õigusaktide kohaldamisalasse**, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artiklit 84:

Muudatusettepanek

2. **Tehisintellektisüsteemide** suhtes, mis on **artikli 6 kohaselt liigitatud suure riskiga tehisintellektiks ja mis on seotud II lisa B jaos loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega hõlmatud toodetega**, kohaldatakse üksnes käesoleva määruse artiklit 84.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **määrus (EÜ) nr 300/2008;**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) **määrus (EL) nr 167/2013;**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõik 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) **määrus (EL) nr 168/2013;**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) direktiiv 2014/90/EL;

välja jäetud

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) direktiiv (EL) 2016/797;

välja jäetud

Muudatusettepanek 38

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) määrus (EL) 2018/858;

välja jäetud

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g) määrus (EL) 2018/1139;

välja jäetud

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(h) määrus (EL) 2019/2144.

välja jäetud

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Käesolevat määrust ei kohaldata tehisintellektisüsteemide, sealhulgas nende väljundite suhtes, mis on välja töötatud ja kasutusele võetud üksnes teadus- ja arendustegevuse eesmärgil.

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b. Käesolevat määrust ei kohaldata tehisintellektisüsteemidega seotud teadus- ja arendustegevuse suhtes, kui selline tegevus ei too kaasa ega nõua tehisintellektisüsteemi turule laskmist ega kasutuselevõttu ning see vastab täielikult heakskiidetud teaduslikele eetikastandarditele.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 2 – lõige 5 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5c. Käesolev määrus ei piira muudes isikuandmete kaitset reguleerivates liidu õigusaktides, eelkõige määruses (EL) 2016/679, määruses (EL) 2018/1725, direktiivis 2002/57/EÜ ja direktiivis (EL) 2016/680 sätestatud reegleid.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

(1) „tehisintellektisüsteem“ – *tarkvara, mille arendamiseks on kasutatud üht või mitut I lisas loetletud tehnoloogiat või lähenemisviisi ja mis võib teatavate inimese kindlaks määratud eesmärkide jaoks luua väljundeid, näiteks sisu, prognoose, soovitusi või otsuseid, mis mõjutavad keskkondi, millega nad suhtlevad;*

Muudatusettepanek

(1) „tehisintellektisüsteem“ – *süsteem, mis:*

i) võtab vastu masin- ja/või inim põhiseid andmeid ja sisendeid;

ii) teeb järeldusi selle kohta, kuidas saavutada teatavaid inimese poolt kindlaks määratud eesmärke, kasutades õppimist, järelduste tegemist või modelleerimist, mida rakendatakse I lisas loetletud tehnikaid või lähenemisviise kasutades, ning

iii) loob väljundeid sisu (generatiivsed tehisintellektisüsteemid), prognooside, soovituste või otsuste kujul, mis mõjutavad keskkonda, millega ta suhtleb;

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 4**

Komisjoni ettepanek

(4) „kasutaja“ – *füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes kasutab tehisintellektisüsteemi oma volituste alusel, välja arvatud juhul, kui tehisintellektisüsteemi kasutatakse isikliku, mitte kutselise tegevuse jaoks;*

Muudatusettepanek

(4) „kasutaja“ – *füüsiline või juriidiline isik, ametiasutus, ametkond või muu organ, kes kasutab tehisintellektisüsteemi oma volituste alusel;*

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5a) „toote valmistaja“ – tootja II lisas loetletud liidu õigusaktide tähenduses;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 13

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) „mõistlikult prognoositav väärkasutamine“ – tehisintellektisüsteemi kasutamine viisil, mis ei ole kooskõlas selle **sihtotstarbega**, kuid mis võib tuleneda põhjendatult prognoositavast inimkäitumisest või interaktsioonist muude süsteemidega;

(13) „mõistlikult prognoositav väärkasutamine“ – tehisintellektisüsteemi kasutamine viisil, mis ei ole kooskõlas selle **otstarbega, mis on välja toodud kasutusjuhendis või tehnilistes dokumentides**, kuid mis võib tuleneda põhjendatult prognoositavast inimkäitumisest või interaktsioonist muude süsteemidega;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, **mis täidab selle toote või süsteemi ohutusfunktsiooni või** mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust või vara;

(14) „toote või süsteemi turvakomponent“ – toote või süsteemi komponent, mille tõrge või talitlushäire ohustab inimeste tervist ja ohutust või vara;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 35

Komisjoni ettepanek

(35) „biomeetrilise liigitamise süsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on jagada füüsilisi isikuid nende biomeetriliste andmete, näiteks soo, vanuse, juuksevärvi, silmade värvi, tätoveeringute, etnilise päritolu või seksuaalse või poliitilise sättumuse põhjal teatavatesse kategooriatesse;

Muudatusettepanek

(35) „biomeetrilise liigitamise süsteem“ – tehisintellektisüsteem, mille eesmärk on jagada füüsilisi isikuid nende biomeetriliste andmete, näiteks soo, vanuse, **puude**, juuksevärvi, silmade värvi, tätoveeringute, etnilise päritolu või seksuaalse või poliitilise sättumuse põhjal teatavatesse kategooriatesse;

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

(44) „tõsine intsident“ – juhtum, mis otseselt või kaudselt põhjustab, võis põhjustada või võib põhjustada ühe järgmistest tagajärgedest:

Muudatusettepanek

(44) „tõsine intsident“ – juhtum **või tehisintellektisüsteemi tõrge**, mis otseselt või kaudselt põhjustab, võis põhjustada või võib põhjustada ühe järgmistest tagajärgedest:

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44a) „isikuandmed“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 1 määratletud andmed;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 44 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(44b) „isikustamata andmed“ – muud andmed kui isikuandmed, mis on

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta I lisas esitatud meetodite ja lähenemisviiside loetelu ajakohastamiseks seda vastavalt turu ja tehnika arengule, lähtudes omadustest, mis sarnanevad seal loetletud tehnoloogiate ja lähenemisviisidega.

Muudatusettepanek

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 73 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta I lisas esitatud meetodite ja lähenemisviiside loetelu **artikli 3 lõikes 1 sätestatud tehisintellektisüsteemi mõiste ulatuses**, ajakohastamiseks seda vastavalt turu ja tehnika arengule, lähtudes omadustest, mis sarnanevad seal loetletud tehnoloogiate ja lähenemisviisidega.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. **Olenemata sellest, kas tehisintellektisüsteem lastakse turule või võetakse kasutusse punktides a ja b osutatud toodetest sõltumatult, peetakse seda tehisintellektisüsteemi suure riskiga süsteemiks, kui täidetud on mõlemad järgmised tingimused:**

Muudatusettepanek

1. **Tehisintellektisüsteemi, mis on ise toode, mille suhtes kehtivad II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktid, käsitatakse suure riskitasemega süsteemina, kui see peab läbima kolmanda isiku tehtava vastavushindamise, et selle saaks turule lasta või kasutusele võtta vastavalt eespool nimetatud õigusaktidele.**

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) **tehisintellektisüsteem on ette**

Muudatusettepanek

2. **Tehisintellektisüsteemi, mis on**

nähtud kasutamiseks toote ohutusseadisena või *on ise toode*, mis on hõlmatud II lisas loetletud liidu ühtlustamisõigusaktidega;

mõeldud kasutamiseks lõikes 1 osutatud õigusaktidega hõlmatud toote turvakomponendina, käsitatakse suure riskitasemega süsteemina, kui toode peab läbima kolmanda isiku tehtava vastavushindamise, et selle saaks turule lasta või kasutusele võtta vastavalt eespool nimetatud õigusaktidele. Seda sätet kohaldatakse olenemata sellest, kas tehisintellektisüsteem lastakse turule või võetakse kasutusse tootest sõltumatult.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Lisaks lõikes 1 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemidele peetakse suure riskiga süsteemideks ka III lisas osutatud tehisintellektisüsteeme.

Muudatusettepanek

3. III lisas osutatud tehisintellektisüsteeme peetakse suure riskiga süsteemideks.

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

2a. Artikli 6 lõigete 1, 2 ja 3 kohast liigitamist suure riskiga süsteemiks ei arvestata tehisintellektisüsteemide puhul, mille sihtotstarve näitab, et loodud väljund on soovitus, mis nõuab inimsekkumist, et muuta see soovitus otsuseks, ja tehisintellektisüsteemide puhul, mis ei too kaasa kogu süsteemi autonoomseid otsuseid või tegevust.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist **ja** ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

Muudatusettepanek

(b) tehisintellektisüsteemid võivad kahjustada tervist **või** ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele **või keskkonnale** ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju või negatiivse mõju riski puhul.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek

2. Kui lõike 1 kohaldamisel hinnatakse, kas tehisintellektisüsteem võib kahjustada tervist ja ohutust või avaldada negatiivset mõju põhiõigustele **või keskkonnale** ning sellise riski raskusaste ja esinemise tõenäosus on samaväärne või suurem kui III lisas juba osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide põhjustatud kahju riski puhul, võtab komisjon arvesse järgmisi kriteeriume:

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi kasutamine juba teinud kahju tervisele ja ohutusele või avaldanud negatiivset mõju põhiõigustele või tekitanud tõsist muret, et selline kahju või negatiivne mõju võib tekkida, nagu on näidanud riikide pädevatele asutustele esitatud aruanded või dokumenteeritud

Muudatusettepanek

(c) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi kasutamine juba teinud kahju tervisele ja ohutusele või avaldanud negatiivset mõju põhiõigustele **või keskkonnale** või tekitanud tõsist muret, et selline kahju või negatiivne mõju võib tekkida, nagu on näidanud riikide pädevatele asutustele esitatud aruanded või

väited;

dokumenteeritud väited;

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) milline oleks sellise kahju või negatiivse mõju võimalik ulatus, eeskätt intensiivsus ja võime mõjutada paljusid isikuid;

Muudatusettepanek

(d) milline oleks sellise kahju või negatiivse mõju võimalik ulatus, eeskätt intensiivsus ja võime mõjutada paljusid isikuid **või keskkonda**;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi abil saavutatud tulemus kergesti tagasipööratav, kusjuures tulemust, millel on mõju inimeste tervisele või ohutusele, ei peeta kergesti tagasipööratavaks;

Muudatusettepanek

(g) millises ulatuses on tehisintellektisüsteemi abil saavutatud tulemus kergesti tagasipööratav, kusjuures tulemust, millel on **negatiivne** mõju inimeste tervisele või ohutusele **või keskkonnale**, ei peeta kergesti tagasipööratavaks;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad vastama käesolevas peatükis kehtestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteemid peavad vastama käesolevas peatükis kehtestatud nõuetele, **võttes vajaduse korral arvesse valdkondlikke õigusakte, harmoneeritud standardeid ja ühiseid spetsifikatsioone.**

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) iga suure riskiga tehisintellektisüsteemiga seotud teadaolevate ja prognoositavate riskide kindlakstegemine ja analüüsimine;

Muudatusettepanek

(a) iga suure riskiga tehisintellektisüsteemiga seotud teadaolevate ja prognoositavate riskide kindlakstegemine ja analüüsimine, **mis võivad kahjustada keskkonda või inimeste tervist, ohutust ja põhiõigusi, pidades silmas suure riskiga tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet või väärkasutamist.**

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) muude tekkida võivate riskide hindamine **artiklis 61 osutatud** turustamisjärgse seire süsteemist saadud andmete analüüsi põhjal;

Muudatusettepanek

(c) muude tekkida võivate riskide hindamine turustamisjärgse seire süsteemist saadud andmete analüüsi põhjal;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmed on sellised, et iga ohuga seotud mistahes jääkriski ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide üldist jääkriski peetakse vastuvõetavaks, tingimusel et suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes. Neist jääkriskidest antakse kasutajale teada.

Muudatusettepanek

Lõike 2 punktis d osutatud riskijuhtimismeetmed on sellised, et iga ohuga seotud mistahes jääkriski ja suure riskiga tehisintellektisüsteemide üldist jääkriski peetakse vastuvõetavaks, tingimusel et suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, **koosõlas pakkuja poolt kättesaadavaks tehtud tingimustega ning lepinguliste ja litsentsipüüangutega.** Neist jääkriskidest

antakse kasutajale teada.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad lõigetes 2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele.

Muudatusettepanek

1. Kui tegemist on suure riskiga tehisintellektisüsteemidega, milles kasutatavad meetodid hõlmavad mudelite treenimist andmetega, tuleb nende süsteemide arendamiseks kasutada treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikke, mis vastavad lõigetes 2–5 osutatud kvaliteedikriteeriumidele, **kui see on asjakohane**.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 2 – punkt g

Komisjoni ettepanek

(g) **võimalike** andmelünkade või puuduste kindlakstegemine ja võimalused nende lünkade ja puuduste kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek

(g) **muude selliste** andmelünkade või puuduste kindlakstegemine, **mis suurendavad oluliselt ohtu kahjustada tervist, keskkonda ja ohutust või inimeste põhiõigusi**, ja võimalused nende lünkade ja puuduste kõrvaldamiseks.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peavad olema asjakohased, representatiivsed, vigadeta ja täielikud. Neid peavad iseloomustama

Muudatusettepanek

3. Treenimis-, valideerimis- ja testimisandmestikud peavad olema asjakohased, representatiivsed **ning võimalikult suures ulatuses** vigadeta ja

asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need andmestiku omadused võivad olla täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

täielikud. Neid peavad iseloomustama asjakohased statistilised omadused, sealhulgas vajaduse korral seoses isikute või isikute rühmadega, kelle peal kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada. Need andmestiku omadused võivad olla täidetud üksikute andmestike või nende kombinatsiooni tasandil.

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Treenimis-, valideerimis- ja **testimisandmestikes tuleb** sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses **võtta arvesse** omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek

4. Treenimis-, valideerimis- ja **testimisandmestikud peavad olema piisavalt mitmekesised, et** sihtotstarbe jaoks vajalikus ulatuses **hõlmata täpselt** omadusi või elemente, mis iseloomustavad konkreetset geograafilist, käitumuslikku või funktsionaalset olukorda, kus kavatsetakse suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutada.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Tehniline dokumentatsioon koostatakse selliselt, et see tõendaks suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesolevas peatükis sätestatud nõuetele ja annaks riikide pädevatele asutustele ja teavitatud asutustele kogu teabe, mis on vajalik, et hinnata tehisintellektisüsteemi vastavust neile nõuetele. Dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt IV lisa loetletud elemente.

Muudatusettepanek

Tehniline dokumentatsioon koostatakse selliselt, et see tõendaks suure riskiga tehisintellektisüsteemi vastavust käesolevas peatükis sätestatud nõuetele ja annaks riikide pädevatele asutustele ja teavitatud asutustele kogu teabe, mis on vajalik, et hinnata tehisintellektisüsteemi vastavust neile nõuetele. Dokumentatsioon peab sisaldama vähemalt IV lisa loetletud elemente **või VKEde ja idufirmade puhul samaväärset dokumentatsiooni, mis vastab samadele eesmärkidele ja mille**

*pädev asutus peab heaks kiitma.
Dokumentatsiooni ajakohastatakse kogu
selle olelusringi jooksul.*

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Logimisfunktsioonid peavad tagama **kogu** tehisintellektisüsteemi elutsükli jooksul selle süsteemi toimimise jälgitavuse süsteemi sihtotstarbe seisukohast otstarbekal tasemel.

Muudatusettepanek

2. Logimisfunktsioonid peavad tagama tehisintellektisüsteemi elutsükli jooksul, **mil seda kasutatakse**, selle süsteemi toimimise jälgitavuse süsteemi sihtotstarbe seisukohast otstarbekal tasemel.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, täielikku, täpset ja selget teavet, mis on kasutajatele oluline, juurdepääsetav ja mõistetav.

Muudatusettepanek

2. Suure riskiga tehisintellektisüsteemiga peab kaasas olema sobivas digivormingus või muus vormis **kättesaadavaks tehtud** kasutusjuhend, mis sisaldab kokkuvõtlikku, täielikku, täpset ja selget teavet, mis on kasutajatele oluline, juurdepääsetav ja mõistetav, **et aidata neil tehisintellektisüsteemi käitada ja hooldada, võttes arvesse süsteemi sihtotstarvet ja juhiste eeldatavat sihtrühma.**

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt ii

Komisjoni ettepanek

ii) artiklis 15 osutatud täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse tase, mille põhjal on suure riskiga tehisintellektisüsteem testitud ja valideeritud ja mida võib eeldada, ning kõik teadaolevad ja prognoositavad asjaolud, mis võivad seda täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taset mõjutada;

Muudatusettepanek

ii) artiklis 15 osutatud täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse tase, mille põhjal on suure riskiga tehisintellektisüsteem testitud ja valideeritud ja mida võib eeldada, ning kõik teadaolevad ja **mõistlikult** prognoositavad asjaolud, mis võivad seda täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taset **oluliselt** mõjutada;

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt b – alapunkt iii

Komisjoni ettepanek

iii) kõik teadaolevad või prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse või põhiõigused;

Muudatusettepanek

iii) kõik teadaolevad või prognoositavad asjaolud, mis on seotud suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutamisega vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, mis võib seada ohtu tervise ja ohutuse või põhiõigused **või keskkonna**;

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 3 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) suure riskitasemega tehisintellektisüsteemi eeldatav eluiga ning mistahes hooldus- ja hoolikusmeetmed, mis on vajalikud, et tagada tehisintellektisüsteemi nõuetekohane toimimine, muu hulgas tarkvarauuenduste vallas.

Muudatusettepanek

(e) suure riskitasemega tehisintellektisüsteemi eeldatav eluiga, **selle kasutuselt kõrvaldamise menetluse kirjeldus** ning mistahes hooldus- ja hoolikusmeetmed, mis on vajalikud, et tagada tehisintellektisüsteemi nõuetekohane toimimine, muu hulgas tarkvarauuenduste vallas.

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, kasutades muu hulgas asjakohaseid inimene-masin kasutajaliideseid, et füüsilised isikud saaksid teha tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal selle üle reaalselt järelevalvet.

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida ja arendada selliselt, kasutades muu hulgas asjakohaseid inimene-masin kasutajaliideseid, et füüsilised isikud saaksid teha tehisintellektisüsteemi kasutamise ajal selle üle reaalselt järelevalvet, **välja arvatud juhul, kui on selged tõendid, et inimsekkumine seab ohu asjaomase suure riskiga tehisintellektisüsteemi ohutuse.**

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Inimjärelevalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust või **põhiõigusi** ähvardavaid riske, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek

2. Inimjärelevalve eesmärk on hoida ära või minimeerida tervist, ohutust, **põhiõigusi** või **keskkonda** ähvardavaid riske, mis võivad tekkida, kui suure riskiga tehisintellektisüsteemi kasutatakse vastavalt selle sihtotstarbele või mõistlikult prognoositava väärkasutamise tingimustes, eeskätt juhul, kui sellised riskid jäävad alles ka siis, kui kohaldatakse muid käesolevas peatükis sätestatud nõudeid.

Muudatusettepanek 79

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. Lõikes 3 osutatud meetmed võimaldavad isikutel, kellele on antud

Muudatusettepanek

4. Lõikes 3 osutatud meetmed võimaldavad isikutel, kellele on antud

ülesanne tegeleda inimjärelevalvega, teha olenevalt asjaoludest järgmist:

ülesanne tegeleda inimjärelevalvega, teha olenevalt asjaoludest **ja proportsionaalsel alusel** järgmist:

Muudatusettepanek 80

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) mõista **täielikult** suure riskiga tehisintellektisüsteemi võimekusi ja piiranguid ning suuta tegeleda sellise süsteemi nõuetekohase seirega, et võimalikult kiiresti avastada märke kõrvalekalletest, väärtalitlusest ja ootamatust toimimisest ning need kõrvaldada;

Muudatusettepanek

(a) mõista **kohaselt** suure riskiga tehisintellektisüsteemi võimekusi ja piiranguid ning suuta tegeleda sellise süsteemi nõuetekohase seirega, et võimalikult kiiresti avastada märke kõrvalekalletest, väärtalitlusest ja ootamatust toimimisest ning need kõrvaldada;

Muudatusettepanek 81

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) suuta igas konkreetses olukorras otsustada, et suure riskiga tehisintellektisüsteemi ei kasutata, või jätta suure riskiga tehisintellektisüsteemi väljund muul moel kõrvale, sürjutada või tagasi võtta;

Muudatusettepanek

(d) suuta igas konkreetses olukorras otsustada, et suure riskiga tehisintellektisüsteemi ei kasutata, või jätta suure riskiga tehisintellektisüsteemi väljund muul moel kõrvale, sürjutada või tagasi võtta, **välja arvatud juhul, kui on selged tõendid, et selline inimsekkumine suurendab eeldatavalt riske või mõjutab muul viisil negatiivselt süsteemi toimimist**;

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – punkt e

Komisjoni ettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga

Muudatusettepanek

(e) suuta sekkuda suure riskiga

tehisintellektisüsteemi töösse või **katkestada** süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga.

tehisintellektisüsteemi töösse, **lülitada süsteem tõrkekindlasse režiimi, lülitada süsteem manuaalrežiimi** või **peatada** süsteemi töö stopp-nupu või muu sarnase protseduuriga, **välja arvatud juhul, kui on selged tõendid, et selline inimsekkumine suurendab eeldatavalt riske või mõjutab muul viisil negatiivselt süsteemi toimimist.**

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ea) **osata aru saada, kas suure riskiga tehisintellektisüsteemi otsus on inimjärelvalvele eelistatav.**

Muudatusettepanek 84

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. III lisa punkti 1 alapunktis a osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tuleb lõikes 3 osutatud meetmetega tagada, et lisaks sellele ei tee ega otsusta kasutaja süsteemist saadud tuvastamise põhjal midagi, kui seda ei ole kontrollinud ja kinnitanud vähemalt kaks füüsilist isikut.

5. III lisa punkti 1 alapunktis a osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide puhul tuleb lõikes 3 osutatud meetmetega tagada, et lisaks sellele ei tee ega otsusta kasutaja süsteemist saadud tuvastamise põhjal midagi, kui seda ei ole **eraldi** kontrollinud ja kinnitanud vähemalt kaks füüsilist isikut.

Muudatusettepanek 85

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida

1. Suure riskiga tehisintellektisüsteeme tuleb projekteerida

ja arendada selliselt, et nad saavutaksid oma sihtotstarbe seisukohast **asjakohase** täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taseme ning et nende sooritus oleks kolmes nimetatud aspektis kogu elutsükli jooksul järjekindel.

ja arendada selliselt, et nad saavutaksid oma sihtotstarbe seisukohast **võimalikult suure** täpsuse, stabiilsuse ja küberturvalisuse taseme ning et nende sooritus oleks kolmes nimetatud aspektis kogu elutsükli jooksul järjekindel.

Muudatusettepanek 86

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteemid **peavad olema** süsteemis või süsteemi töökeskkonnas tekkida võivate vigade, rikete või ebakõlade suhtes vastupidavad, eriti juhul, kui põhjuseks on süsteemi interaktsioon füüsiliste isikute või muude süsteemidega.

Muudatusettepanek

Pakkujad peaksid võtma kõiki sobivaid ja rakendatavaid meetmeid tagamaks, et suure riskiga tehisintellektisüsteemid **on** süsteemis või süsteemi töökeskkonnas tekkida võivate vigade, rikete või ebakõlade suhtes vastupidavad, eriti juhul, kui põhjuseks on süsteemi interaktsioon füüsiliste isikute või muude süsteemidega.

Muudatusettepanek 87

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 – lõige 3 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist, tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et tagatud oleks asjakohaste leevendusmeetmete kasutamine, et hoida ära kallutatud väljundi tekkimise võimalus, **mille põhjustab väljundi kasutamine** edasiste toimingute **sisendina** („tagasisideahelad“).

Muudatusettepanek

Suure riskiga tehisintellektisüsteeme, mis õpivad edasi ka pärast turule laskmist või kasutusele võtmist, tuleb projekteerida ja arendada selliselt, et tagatud oleks asjakohaste leevendusmeetmete kasutamine, et hoida ära kallutatud väljundi tekkimise võimalus, **mis mõjutab** edasiste toimingute **sisendit** („tagasisideahelad“).

Muudatusettepanek 88

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 28 – lõige 1 – punkt c a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ca) nad muudavad sellise tehisintellektisüsteemi sihtotstarvet, mis ei ole suure riskiga ning mis on juba turule lastud või kasutusele võetud, nii et muudetud süsteemist saab suure riskiga tehisintellektisüsteem.

Muudatusettepanek 89

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Käesolevat artiklit kohaldatakse üksnes kasutajate suhtes, kes tegutsevad oma ametiülesannete täitmisel, mitte nende suhtes, kes kasutavad tehisintellekti isikliku, mitte kutselise tegevuse käigus.

Muudatusettepanek 90

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 29 – lõige 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. Suure riskiga tehisintellektisüsteemide kasutajad, kes muudavad või laiendavad eesmärki, mille kohaselt tehisintellektisüsteemi vastavust algselt hinnati, peavad looma ja dokumenteerima turustamisjärgse seire kava (artikkel 61) ning läbima uue vastavushindamise (artikkel 43), kaasates teavitatud asutuse.

Muudatusettepanek 91

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 30 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. Teavitavad asutused tagavad, et vastavushindamine toimub proportsionaalsel viisil, vältides pakkujate liigset koormamist, ning et teavitatud asutused täidavad oma ülesandeid, võttes nõuetekohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda ja struktuuri ning asjaomase tehisintellektisüsteemi keerukuse astet.

Muudatusettepanek

8. Teavitavad asutused tagavad, et vastavushindamine toimub proportsionaalsel viisil, vältides pakkujate liigset koormamist, ning et teavitatud asutused täidavad oma ülesandeid, võttes nõuetekohaselt arvesse ettevõtja suurust, tegutsemisvaldkonda ja struktuuri ning asjaomase tehisintellektisüsteemi keerukuse astet. ***Sellega seoses pööratakse erilist tähelepanu mikro-, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, hoides nõuete täitmisega seotud kulud nende jaoks mõistlikul tasemel.***

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 33 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Teavitatud asutustel peavad olema dokumenteeritud menetlused, millega tagatakse, et nende töötajad, komiteed, tütarettevõtjad, alltöövõtjad ja kõik nendega seotud asutused või väliste asutuste töötajad austavad vastavushindamistoimingute teostamise käigus saadud teabe konfidentsiaalsust, välja arvatud juhul, kui avalikustamine on seadusega nõutud. Teavitatud asutuste töötajad on kohustatud kaitsma ametisaladusena teavet, mille nad on saanud käesoleva määruse alusel oma ülesandeid täites, välja arvatud suhetes selle liikmesriigi teavitavate asutustega, kus teavitatud asutus tegutseb.

Muudatusettepanek

6. Teavitatud asutustel peavad olema dokumenteeritud menetlused, millega tagatakse, et nende töötajad, komiteed, tütarettevõtjad, alltöövõtjad ja kõik nendega seotud asutused või väliste asutuste töötajad austavad vastavushindamistoimingute teostamise käigus saadud teabe konfidentsiaalsust, välja arvatud juhul, kui avalikustamine on seadusega nõutud. Teavitatud asutuste töötajad on kohustatud kaitsma ametisaladusena teavet, mille nad on saanud käesoleva määruse alusel oma ülesandeid täites, välja arvatud suhetes selle liikmesriigi teavitavate asutustega, kus teavitatud asutus tegutseb. ***Teavitatud asutuste poolt käesoleva artikli kohaselt käsitlemisel täidetakse artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustusi.***

Muudatusettepanek 93

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 39 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 39a

**Oskusteabe ja parimate tavade
vahetamine**

***Komisjon hõlbustab liikmesriikide
teavituspoliitika eest vastutavate riiklike
ametiasutuste vahelisi korrapäraseid
oskusteabe ja parimate tavade vahetamise
konsultatsioonikohtumisi.***

Muudatusettepanek 94

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 40 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Kui komisjon esitab Euroopa
standardiorganisatsioonidele
standardimistaotluse kooskõlas määruse
nr 1025/2012 artikliga 10, täpsustab ta, et
standardid peavad olema sidusad, kergesti
rakendatavad ja koostatud nii, et nende
eesmärk on täita eelkõige järgmisi
eesmärke:***

- a) tagada, et liidus turule lastud või
kasutusele võetud tehisintellektisüsteemid
on ohutud, austavad liidu väärtusi ja
üldisi huve ning tugevdavad liidu
digitaalset suveräänsust;***
- b) edendada tehisintellektialaseid
investeeringuid ja innovatsiooni ning
liidu turu konkurentsivõimet ja kasvu;***
- c) tõhustada mitmel sidusrühmal
põhinevat juhtimist, tagades, et see kaasab
ja esindab kõiki asjaomaseid Euroopa
sidusrühmi (nt kodanikuühiskond,
teadlased, VKEd);***
- d) aidata tugevdada ülemaailmset
standardimisalast koostööd sellise***

tehisintellekti valdkonnas, mis on kooskõlas liidu väärtuste ja huvidega.

Komisjon palub Euroopa standardiorganisatsioonidel anda eespool nimetatud eesmärkide täitmise kohta korrapäraselt aru.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui komisjon leiab, et asjaomased harmoneeritud standardid ei ole piisavad või et lahendada on vaja spetsiifilised ohutuse või põhiõigustega seotud probleemid, võib komisjon võtta rakendusaktidega vastu ühtsed kirjeldused käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete kohta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

1. Kui artiklis 40 osutatud harmoneeritud standardeid ei ole olemas või kui komisjon leiab, et asjaomased harmoneeritud standardid ei ole piisavad või et lahendada on vaja spetsiifilised ohutuse või põhiõigustega seotud probleemid, võib komisjon **pärast konsulteerimist artiklis 56 osutatud tehisintellekti nõukojaga ning asjaomase sektori eest vastutavate asutuste ja organisatsioonidega** võtta rakendusaktidega vastu ühtsed kirjeldused käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud nõuete kohta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 74 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 41 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus **kogub** komisjon kokku asjaomaste asutuste või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade arvamused.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud ühtsete kirjelduste ettevalmistamise käigus **täidab** komisjon **artikli 40 lõikes 2 osutatud eesmärgid ja kogub** kokku asjaomaste asutuste või asjaomaste valdkondlike liidu õigusaktide alusel loodud eksperdirühmade ning sektoripõhiste sidusrühmade

arvamused.

Muudatusettepanek 97

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 43 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisas osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes.

Muudatusettepanek

6. Komisjonil on õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lõikeid 1 ja 2, et kohaldada III lisa punktides 2–8 osutatud suure riskiga tehisintellektisüsteemide suhtes VII lisas osutatud vastavushindamist või selle osi. Komisjon arvestab sellised delegeeritud õigusakte vastu võttes seda, kui mõjus on VI lisas osutatud sisekontrollil põhinev vastavushindamine, et hoida ära või minimeerida tervist, ohutust, **keskkonda** ja põhiõiguste kaitset ähvardavaid riske, mida sellised süsteemid põhjustavad, ning piisava suutlikkuse ja ressursside kättesaadavust teavitatud asutustes.

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Läbipaistvuskohustused **teatavate** tehisintellektisüsteemide puhul

Muudatusettepanek

Läbipaistvuskohustused tehisintellektisüsteemide puhul

Muudatusettepanek 99

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 52 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Iga tehisintellektisüsteemi pakkujad peaksid dokumenteerima ja võimaldama taotluse korral juurdepääsu parameetritele, mis on seotud

keskkonnamõjuga, sealhulgas, kuid mitte üksnes sellega, mis on seotud ressursside tarbimisega ning tuleneb projekteerimisest, andmehaldusest ja treenimisest ning tehisintellektisüsteemi aluseks olevatest taristutest, ja meetoditega vastava mõju vähendamiseks.

Muudatusettepanek 100

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Ühe või mitme liikmesriigi pädevate asutuste või Euroopa Andmekaitseinspektori loodud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade näol on tegemist kontrollitud keskkonnaga, mis hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist, testimist ja valideerimist piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist konkreetse kava kohaselt. See toimub pädevate asutuste otsese järelevalve ja juhendamise all, et oleks tagatud kooskõla käesoleva määruse nõuetega ja vajaduse korral muude testkeskkonnas jälgitavate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega.

Muudatusettepanek 101

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Ühe või mitme liikmesriigi pädevate asutuste või Euroopa Andmekaitseinspektori loodud tehisintellekti regulatsiooni testkeskkondade näol on tegemist kontrollitud keskkonnaga, mis hõlbustab innovatiivsete tehisintellektisüsteemide arendamist, testimist ja valideerimist **ning isikuandmete turvalist töötlemist** piiratud aja jooksul enne nende turule laskmist või kasutusele võtmist konkreetse kava kohaselt. See toimub pädevate asutuste otsese järelevalve ja juhendamise all, et oleks tagatud kooskõla käesoleva määruse nõuetega ja vajaduse korral muude testkeskkonnas jälgitavate liidu ja liikmesriikide õigusaktidega.

1a. Tehisintellekti reguleerivate testkeskkondade korraldajad tagavad VKEdele ja idufirmadele lihtsa juurdepääsu, hõlbustades ja toetades nende osalemist.

Muudatusettepanek 102

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1b. Määruse (EL) 2016/679 artikli 4 lõikes 7 nimetatud isikuandmete vastutavad töötajad võivad täiendavalt töödelda isikuandmeid tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnas ulatuses, mis on vajalik tehisintellektisüsteemide arendamise, testimise ja valideerimise eesmärgil. Töötlemissõiguse suhtes kohaldatakse füüsiliste isikute põhiõiguste ja -vabaduste asjakohaseid kaitsemeetmeid. Seda töötlust ei käsitleta esialgsete eesmärkidega kokkusobimatuna.

Muudatusettepanek 103

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi. Kui selliste süsteemide arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk tervisele, ohutusele ja põhiõigustele, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.

3. Tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnad ei mõjuta pädevate asutuste järelevalve- ja parandusvolitusi. Kui selliste süsteemide arendamise ja testimise käigus tehakse kindlaks oluline risk tervisele, ohutusele, **keskkonnale** ja põhiõigustele, tuleb selle põhjal võtta viivitamata leevendusmeetmeid ja, kui see ei ole võimalik, arendamine ja testimine kuni riskide leevendamiseni peatada.

Muudatusettepanek 104

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 53 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Liikmesriikide pädevad asutused,

5. Liikmesriikide pädevad asutused

kes on loonud tehisintellekti regulatsiooni **testkeskkonnad, koordineerivad oma tegevust** ja teevad koostööd Euroopa tehisintellekti nõukojas. Nad esitavad nõukojale ja komisjonile igal aastal aruande nende kavade rakendamise kohta, kirjeldades muu hulgas süsteemiga seotud häid tavasid, saadud kogemusi ja soovitusi, ning, kui see on asjakohane, ka käesoleva määruse ja muude testkeskkonnas jälgitavate liidu õigusaktide kohaldamise kohta.

koordineerivad oma tegevust seoses tehisintellekti regulatsiooni **testkeskkondadega** ja teevad koostööd Euroopa tehisintellekti nõukojas. Nad esitavad nõukojale ja komisjonile igal aastal aruande nende kavade rakendamise kohta, kirjeldades muu hulgas süsteemiga seotud häid tavasid, saadud kogemusi ja soovitusi, ning, kui see on asjakohane, ka käesoleva määruse ja muude testkeskkonnas jälgitavate liidu õigusaktide kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 54 – lõige 1 – punkt a – alapunkt iii a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(iii) transpordisüsteemide, -taristu ja -võrkude ohutus ja vastupidavus.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Meetmed väikepakkujate ja -kasutajate kohta

Meetmed **VKEde, idufirmade** ja kasutajate kohta

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 55 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) annavad **väikepakkujatele** ja idufirmadele eelisjuurdepääsu tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnale, eeldusel et nad vastavad tingimustele;

(a) annavad **VKEdele** ja idufirmadele eelisjuurdepääsu tehisintellekti regulatsiooni testkeskkonnale, eeldusel et nad vastavad tingimustele;

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) korraldavad just **väikepakkujate** ja **-kasutajate** vajadustest lähtuvaid konkreetseid teadlikkuse suurendamise üritusi käesoleva määruse kohaldamise kohta;

Muudatusettepanek

(b) korraldavad just **VKEde**, **idufirmade** ja **kasutajate** vajadustest lähtuvaid konkreetseid teadlikkuse suurendamise üritusi käesoleva määruse kohaldamise kohta;

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) kui see on asjakohane, siis loovad spetsiaalse kanali **väikepakkujate** ja **-kasutajate** ning muude innovaatoritega suhtlemiseks, et anda juhiseid ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta.

Muudatusettepanek

(c) kui see on asjakohane, siis loovad spetsiaalse kanali **VKEde** ja **kasutajate**, **idufirmade** ning muude innovaatoritega suhtlemiseks, et anda juhiseid ja vastata päringutele käesoleva määruse rakendamise kohta;

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 55 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Vajaduse korral leiavad liikmesriigid koostoime ja teevad koostööd asjaomaste liidu programmidest rahastatavate vahenditega, näiteks Euroopa digitaalse innovatsiooni keskustega.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Nõukoda koosneb riiklikest järelevalveasutustest, keda esindab asutuse juht või samaväärne kõrge ametnik, **ning** Euroopa Andmekaitseinspektorist. Koosolekutele võib kutsuda muid riiklikke asutusi, kui arutlusel olevad küsimused on nende jaoks olulised.

Muudatusettepanek

1. Nõukoda koosneb riiklikest järelevalveasutustest, keda esindab asutuse juht või samaväärne kõrge ametnik, Euroopa Andmekaitseinspektorist, **tehisintellektialase eetika ekspertidest ja valdkonna esindajatest**. Koosolekutele võib kutsuda muid riiklikke, **püirkondlikke ja kohalikke** asutusi, kui arutlusel olevad küsimused on nende jaoks olulised.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Nõukoja **eesistuja** on komisjon. Komisjon kutsub kokku koosolekud ja valmistab ette päevakorra vastavalt nõukoja käesolevast määrusest tulenevatele ülesannetele ja nõukoja töökorrale. Komisjon pakub nõukoja käesoleva määruse kohaseks tegevuseks haldus- ja analüütilist tuge.

Muudatusettepanek

3. Nõukoja **kaaseesistuja** on komisjon **ning liikmesriikide delegaatide seast valitud esindaja**. Komisjon kutsub kokku koosolekud ja valmistab ette päevakorra vastavalt nõukoja käesolevast määrusest tulenevatele ülesannetele ja nõukoja töökorrale. Komisjon pakub nõukoja käesoleva määruse kohaseks tegevuseks haldus- ja analüütilist tuge.

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 57 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Nõukoda korraldab vähemalt kaks korda aastas konsultatsioone sidusrühmadega. Selliste sidusrühmade hulka kuuluvad tööstuse, VKEde ja idufirmade, kodanikuühiskonna organisatsioonide, näiteks valitsusväliste organisatsioonide, tarbijaühenduste, sotsiaalpartnerite ja akadeemiliste

ringkondade esindajad, eesmärgiga hinnata tehnoloogiasuundumuste arengut, käesoleva määruse rakendamise ja tõhususega seotud küsimusi ning praktikas täheldatud regulatiivseid lünki või puudusi.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 57 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Nõukoda võib kutsuda koosolekutel osalema väliseksperte ja vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel.

Muudatusettepanek

4. Nõukoda võib kutsuda koosolekutel osalema väliseksperte ja vaatlejaid ning korraldada arvamustevahetusi huvitatud kolmandate isikutega, et toetada oma tegevust asjakohases ulatuses. Selleks võib komisjon hõlbustada suhtlust nõukoja ja muude liidu organite, asutuste ja nõuanderühmade vahel. ***Nõukoda võtab aktiivselt ühendust ja kuulab ära selliste rühmade esindajad, kes on tehisintellekti diskrimineeriva mõju suhtes haavatavamad, näiteks puuetega inimesed.***

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 59 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi pädevatel asutustel on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt peab riigi pädevatele asutustele olema pidevalt kättesaadav piisavalt töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, andmetest ja andmetöötlusest, põhiõigustest ja tervise ja ***ohutusega*** seotud riskidest ning teadmised

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et riigi pädevatel asutustel on käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks piisavad rahalised ja inimressursid. Eeskätt peab riigi pädevatele asutustele olema pidevalt kättesaadav piisavalt töötajaid, kelle pädevuste ja eksperditeadmiste hulka kuuluvad põhjalik arusaamine tehisintellekti tehnoloogiast, andmetest ja andmetöötlusest, põhiõigustest ja tervise, ***ohutuse ja keskkonnaga*** seotud riskidest

kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

ning teadmised kehtivatest standarditest ja õiguslikest nõuetest.

Muudatusettepanek 116

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 59 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Riigi pädevate asutuste käesoleva artikli sätete kohaselt kogutud mis tahes teabe ja dokumentatsiooni käsitlemisel täidetakse artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustusi.

Muudatusettepanek 117

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 60 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. ELi andmebaasis sisalduv teave on üldsusele juurdepääsetav.

3. ELi andmebaasis sisalduv teave on üldsusele juurdepääsetav, **kasutajasõbralik, kergesti navigeeritav ja masinloetav.**

Muudatusettepanek 118

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 60 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Komisjoni ja liikmesriikide käesoleva artikli kohaselt kogutud mis tahes teabe ja dokumentatsiooni käsitlemisel täidetakse artiklis 70 sätestatud konfidentsiaalsuskohustusi.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 61 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Turustamisjärgse seire süsteem peab aktiivselt ja süstemaatiliselt koguma, dokumenteerima ja analüüsima kasutajate esitavaid või muudest allikatest kogutavaid asjakohaseid andmeid suure riskiga tehisintellektisüsteemide toimimise kohta kogu nende eluea jooksul ning võimaldama pakkujal hinnata, kas tehisintellektisüsteemid vastavad jätkuvalt III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek

2. Turustamisjärgse seire süsteem peab aktiivselt ja süstemaatiliselt koguma, dokumenteerima ja analüüsima kasutajate esitavaid või muudest allikatest kogutavaid asjakohaseid andmeid suure riskiga tehisintellektisüsteemide toimimise kohta kogu nende eluea jooksul ning võimaldama pakkujal hinnata, kas tehisintellektisüsteemid vastavad jätkuvalt III jaotise 2. peatükis sätestatud nõuetele. ***Turustamisjärgne seire peab hõlmama tehisintellektikeskkonna, sealhulgas selle tehisintellektisüsteemiga suhtlevate muude seadmete, tarkvara ja muude tehisintellektisüsteemide pidevat analüüsi.***

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 65 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Riski tekitavat tehisintellektisüsteemi käsitatakse määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 19 määratletud ohtliku tootena niivõrd, kui võrd tegemist on tervise või ***ohutuse*** või isikute põhiõiguste kaitsega seotud riskidega.

Muudatusettepanek

1. Riski tekitavat tehisintellektisüsteemi käsitatakse määruse (EL) 2019/1020 artikli 3 punktis 19 määratletud ohtliku tootena niivõrd, kui võrd tegemist on tervise, ***ohutuse*** või ***keskkonna*** või isikute põhiõiguste kaitsega seotud riskidega.

Muudatusettepanek 121

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 67 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutus leiab pärast artikli 65 kohast hindamist, et tehisintellektisüsteem, mis on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, põhjustab sellest hoolimata riski

Muudatusettepanek

1. Kui liikmesriigi turujärelevalveasutus leiab pärast artikli 65 kohast hindamist, et tehisintellektisüsteem, mis on kooskõlas käesoleva määruse nõuetega, põhjustab sellest hoolimata riski

isikute tervisele või ohutusele, põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste täitmisele või avalike huvide kaitsmise muudele aspektidele, nõuab ta, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomane tehisintellektisüsteem ei põhjusta turule laskmise või kasutusele võtmise korral enam sellist riski, kõrvaldaks asjaomase tehisintellektisüsteemi turult või nõuaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.

isikute tervisele või ohutusele, **keskkonnale**, põhiõiguste kaitseks mõeldud liidu õiguse kohaste kohustuste täitmisele või avalike huvide kaitsmise muudele aspektidele, nõuab ta, et asjaomane operaator võtaks vastavalt tema ettekirjutusele kõik vajalikud meetmed tagamaks, et asjaomane tehisintellektisüsteem ei põhjusta turule laskmise või kasutusele võtmise korral enam sellist riski, kõrvaldaks asjaomase tehisintellektisüsteemi turult või nõuaks selle tagasi mõistliku aja jooksul, mis vastab riski olemusele.

Muudatusettepanek 122

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 69 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Käitumisjuhendeid võivad koostada üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi ning nende esindusorganisatsioone. Käitumisjuhendid võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi.

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 72 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) rikkumise olemus, raskusaste ja kestus ning selle tagajärjed;

Muudatusettepanek

3. Käitumisjuhendeid võivad koostada **riiklikud, piirkondlikud või kohalikud asutused**, üksikud tehisintellektisüsteemide pakkujad või nende esindusorganisatsioonid või mõlemad ning sellesse tegevusse võib kaasata ka kasutajaid ja huvitatud sidusrühmi ning nende esindusorganisatsioone. Käitumisjuhendid võivad käia ühe või mitme tehisintellektisüsteemi kohta, võttes arvesse asjaomaste süsteemide sihtotstarbe sarnasusi.

Muudatusettepanek

(a) rikkumise olemus, raskusaste ja kestus ning selle tagajärjed; **võttes arvesse mõjutatud subjektide arvu ja neile tekitatud kahju suurust, rikkumise ja mis**

*tahes varasema asjakohase rikkumise
tahtlikkust või hooletust;*

Muudatusettepanek 124

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(ba) järelevalveasutusega tehtava
koostöö määr rikkumise heastamiseks ja
rikkumise võimaliku kahjuliku mõju
leevendamiseks;*

Muudatusettepanek 125

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt b b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(bb) pakkuja võetud meetmed
subjektide kantud kahju leevendamiseks;*

Muudatusettepanek 126

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 72 – lõige 1 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(ca) juhtumi asjaolude suhtes
kohaldatavad mis tahes muud
raskendavad või kergendavad tegurid,
näiteks rikkumise tõttu otseselt või
kaudselt saadud finantskasu või välditud
kahju.*

Muudatusettepanek 127

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 75 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

„Võttes vastu üksikasjalikke meetmeid julgestusseadmete tehniliste kirjelduste ning nende heakskiitmise ja kasutamise korra kohta, mis on seotud tehisintellektisüsteemidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 76 – lõik 1

Määrus (EL) nr 167/2013

Artikkel 17 – lõige 5 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

„Võttes vastu esimese lõigu kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 129

Muudatusettepanek

„Võttes vastu üksikasjalikke meetmeid julgestusseadmete tehniliste kirjelduste ning nende heakskiitmise ja kasutamise korra kohta, mis on seotud tehisintellektisüsteemidega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, ***ilma et see mõjutaks olemasolevat juhtimist***, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek

„Võttes vastu esimese lõigu kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, ***ilma et see mõjutaks olemasolevat juhtimist***, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 78 – lõik 1

Direktiiv 2014/90/EL

Artikkel 8 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tegutsedes vastavalt lõikele 1 ning võttes vastu tehnilisi kirjeldusi ja testimisstandardeid vastavalt lõigetele 2 ja 3 seoses tehisintellektisüsteemidega, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võtab komisjon arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 79 – lõik 1

Direktiiv (EL) 2016/797

Artikkel 5 – lõige 12

Komisjoni ettepanek

12. „Võttes vastu lõike 1 kohaseid delegeeritud õigusakte ja lõike 11 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek

4. Tegutsedes vastavalt lõikele 1 ning võttes vastu tehnilisi kirjeldusi ja testimisstandardeid vastavalt lõigetele 2 ja 3 seoses tehisintellektisüsteemidega, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, **ning ilma et see mõjutaks olemasolevat juhtimist**, võtab komisjon arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek

12. „Võttes vastu lõike 1 kohaseid delegeeritud õigusakte ja lõike 11 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, **ilma et see mõjutaks olemasolevat juhtimist**, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 80 – lõik 1

Määrus (EL) 2018/858

Artikkel 5 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. „Võttes vastu lõike 3 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek

4. „Võttes vastu lõike 3 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, **ilma et see mõjutaks olemasolevat juhtimist**, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81 – lõik 1 – punkt 1

Määrus (EL) 2018/1139

Artikkel 17 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. „Võttes vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, ilma et see piiraks lõike 2 kohaldamist.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti

Muudatusettepanek

3. „Võttes vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse **üksnes** selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, ilma et see piiraks lõike 2 **ning käesoleva määruse artiklis 62 osutatud sertifitseerimis-, järelevalve- ja nõuete täitmise tagamise süsteemi** kohaldamist.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti

kohta] (ELT ...).”

kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81 – lõik 1 – punkt 2

Määrus (EL) 2018/1139

Artikkel 19 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. „Võttes vastu lõigete 1 ja 2 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

Muudatusettepanek

4. „Võttes vastu lõigete 1 ja 2 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse **üksnes** selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, **ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklis 62 osutatud sertifitseerimis-, järelevalve- ja nõuete täitmise tagamise süsteemi kohaldamist.**“

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81 – lõik 1 – punkt 3

Määrus (EL) 2018/1139

Artikkel 43 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. „Võttes vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

Muudatusettepanek

4. „Võttes vastu lõike 1 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse **üksnes** selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, **ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklis 62 osutatud sertifitseerimis-, järelevalve- ja nõuete täitmise tagamise süsteemi kohaldamist.**“

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81 – lõik 1 – punkt 4

Määrus (EL) 2018/1139

Artikkel 47 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. „Võttes vastu lõigete 1 ja 2 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

Muudatusettepanek

3. „Võttes vastu lõigete 1 ja 2 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse **üksnes** selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, **ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklis 62 osutatud sertifitseerimis-, järelevalve- ja nõuete täitmise tagamise süsteemi kohaldamist.**“

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81 – lõik 1 – punkt 5

Määrus (EL) 2018/1139

Artikkel 57 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

„Võttes vastu kõnealuseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

Muudatusettepanek

„Võttes vastu kõnealuseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse **üksnes** selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, **ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklis 62 osutatud sertifitseerimis-, järelevalve- ja nõuete täitmise tagamise süsteemi kohaldamist.**“

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 81 – lõik 1 – punkt 6

Määrus (EL) 2018/1139

Artikkel 58 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. „Võttes vastu lõigete 1 ja 2 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.“

Muudatusettepanek

3. „Võttes vastu lõigete 1 ja 2 kohaseid delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] tähenduses, võetakse arvesse **üksnes** selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid, **ilma et see piiraks käesoleva määruse artiklis 62 osutatud sertifitseerimis-, järelevalve- ja nõuete täitmise tagamise süsteemi kohaldamist.**“

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 82 – lõik 1

Määrus (EL) 2019/2144

Artikkel 11

Komisjoni ettepanek

3. „Võttes vastu lõike 2 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek

3. „Võttes vastu lõike 2 kohaseid rakendusakte, mis käsitlevad tehisintellektisüsteeme, mis on turvakomponendid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta]* tähenduses, **ilma et see mõjutaks olemasolevat juhtimist**, võetakse arvesse selle määruse III jaotise 2. peatükis sätestatud nõudeid.

* Määrus (EL) YYY/XX [tehisintellekti kohta] (ELT ...).”

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 84 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Komisjon hindab [kahe aasta jooksul alates artikli 85 lõikes 2 osutatud

kuupäevast, mil käesolevat määrust hakatakse kohaldama,] ja pärast seda iga kahe aasta järel määruse mõju ja tulemuslikkust tehisintellektisüsteemide energiakasutuse ja muu keskkonnamõju suhtes ning hindab, kas teha ettepanek reguleerida IKT-süsteemide energiatõhusust, et sektor panustaks ELi kliimastrateegiasse ja -eesmärkidesse.

Muudatusettepanek 140

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 84 – lõige 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a. II lisa B jaos loetletud määruste kohta kehtestatavates mis tahes asjakohastes tulevastes delegeeritud õigusaktides või rakendusaktides, millega kehtestatakse kohustuslikud nõuded käesolevas määruses sätestatud kõrge riskiteguriga tehisintellekti süsteemidele, võetakse arvesse iga sektori regulatiivseid eripärasid ning need ei tohi kattuda olemasolevate juhtimis-, vastavushindamis- ja nõuete täitmise tagamise mehhanismide ega -asutustega.

Muudatusettepanek 141

**Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**TEHISINTELLEKTI MEETODID JA
LÄHENEMISVIISID, millele on viidatud
artikli 3 punktis 1**

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 142

**Ettepanek võtta vastu määrus
III lisa – lõik 1 – punkt 2 – alapunkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise ning vee, gaasi, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena.

Muudatusettepanek

(a) tehisintellektisüsteemid, mis on mõeldud kasutamiseks maanteeliikluse korraldamise ja käitamise ning vee, gaasi, kütteenergia ja elektri tarnimise turvakomponentidena, ***mille tõrge või rike põhjustaks otseselt märkimisväärset ohtu tervisele, looduskeskkonnale ja füüsiliste isikute turvalisusele, välja arvatud kui neid süsteeme reguleeritakse ühtlustatud õigusaktide või valdkondlike õigusaktidega.***

**LISA: LOETELU ÜKSUSTEST VÕI ISIKUTEST, KELLELT ARVAMUSE
KOOSTAJA ON TEAVET SAANUD**

- Euroopa Tarbijaliitude Amet (BEUC)
- ETF
- Google
- Amazon
- Airbus
- Hitachi
- Liikuvuse ja transpordi peadirektoraat
- Sidevõrkude, sisu ja tehnoloogia peadirektoraat
- Euroopa Lennundusohutusamet
- Euroopa Liidu juures tegutsev Ameerika Kaubanduskoda (AMCHAM)
- Euroopa Autotootjate Ühendus (ACEA)
- CLEPA (Euroopa autoosade tarnijate assotsiatsioon)
- Ericsson

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid (tehisintellekti käsitlev õigusakt) ja teatavate liidu õigusakide muutmine	
Viited	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)	
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO 7.6.2021	LIBE 7.6.2021
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	TRAN 7.6.2021	
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Josianne Cutajar 4.11.2021	
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021	
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	20.4.2022	
Vastuvõtmise kuupäev	12.7.2022	
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	37 1 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Ismail Ertug, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Søren Gade, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Benoît Lutgen, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Petar Vitanov, Roberts Zīle, Kosma Złotowski	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Josianne Cutajar, Nicola Danti, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Guido Reil, Marianne Vind, Jörgen Warborn	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Susanna Ceccardi, Salvatore De Meo	

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

37	+
ECR	Carlo Fidanza, Peter Lundgren, Roberts Zīle, Kosma Złotowski
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Salvatore De Meo, Gheorghe Falcă, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Massimiliano Salini, Barbara Thaler, Jörgen Warborn,
RENEW	Izaskun Bilbao Barandica, Nicola Danti, Søren Gade, Vlad Gheorghe, Elsi Katainen, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Josianne Cutajar, Ismail Ertug, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, István Ujhelyi, Marianne Vind, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Pär Holmgren, Tilly Metz

1	-
The Left	Kateřina Konečná

4	0
ID	Marco Campomenosi, Susanna Ceccardi, Roman Haider, Guido Reil

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud normid (tehisintellekti akt) ja teatavate liidu õigusaktide muutmine			
Viited	COM(2021)0206 – C9-0146/2021 – 2021/0106(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	22.4.2021			
Vastutavad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO 7.6.2021	LIBE 7.6.2021		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	ENVI 7.6.2021	ITRE 7.6.2021	TRAN 7.6.2021	CULT 7.6.2021
	JURI 7.6.2021			
Kaasatud komisjonid istungil teada andmise kuupäev	CULT 16.12.2021	ITRE 16.12.2021	JURI 16.12.2021	
Raportöörid nimetamise kuupäev	Brando Benifei 1.12.2021	Dragoş Tudorache 1.12.2021		
Artikkel 58 – Komisjonide ühismenetlus istungil teada andmise kuupäev	16.12.2021			
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	25.1.2022	21.3.2022	11.5.2022	30.6.2022
	26.10.2022			
Vastuvõtmise kuupäev	11.5.2023			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	83 7 12		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Alex Agius Saliba, Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Alessandra Basso, Brando Benifei, Theresa Bielowski, Vladimír Bilčík, Malin Björk, Vasile Blaga, Biljana Borzan, Vlad-Marius Botoş, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Patricia Chagnon, Dita Charanzová, Deirdre Clune, David Cormand, Anna Júlia Donáth, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Jean-Paul Garraud, Alexandra Geese, Sandro Gozi, Sylvie Guillaume, Svenja Hahn, Krzysztof Hetman, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Virginie Joron, Eugen Jurzyca, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Arba Kokalari, Marcel Kolaja, Kateřina Konečná, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jean-Lin Lacapelle, Maria-Manuel Leitão-Marques, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Morten Løkkegaard, Antonius Manders, Lukas Mandl, Erik Marquardt, Leszek Miller, Nadine Morano, Javier Moreno Sánchez, Anne-Sophie Pelletier, Paulo Rangel, René Repasi, Karlo Ressler, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Annalisa Tardino, Tomas Tobé, Yana Toom, Milan Uhrík, Kim Van Sparrentak, Anders Vistisen, Marion Walsmann,			

	Jadwiga Wiśniewska, Javier Zarzalejos
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Geoffroy Didier, José Gusmão, Katrin Langensiepen, Karen Melchior, Janina Ochojska, Jan-Christoph Oetjen, Tsvetelina Penkova, Rob Rooken, Róza Thun und Hohenstein, Isabella Tovaglieri, Dragoş Tudorache, Miguel Urbán Crespo, Petar Vitanov, Tomáš Zdechovský, Kosma Złotowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Pascal Arimont, Beatrice Covassi, Alicia Homs Ginel, Peter Jahr, Adam Jarubas, Camilla Laureti, Eva Maydell, Andrey Novakov
Esitamise kuupäev	22.5.2023

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

83	+
ECR	Rob Rooker, Jadwiga Wiśniewska, Kosma Złotowski
ID	Patricia Chagnon, Jean-Paul Garraud, Virginie Joron, Jean-Lin Lacapelle
NI	Laura Ferrara, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Pascal Arimont, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Maria da Graça Carvalho, Pilar del Castillo Vera, Deirdre Clune, Geoffroy Didier, Lena Düpont, Krzysztof Hetman, Peter Jahr, Adam Jarubas, Jeroen Lenaers, Antonius Manders, Lukas Mandl, Eva Maydell, Nadine Morano, Andrey Novakov, Janina Ochojska, Paulo Rangel, Karlo Ressler, Tomislav Sokol, Ivan Štefanec, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Vlad-Marius Botoș, Anna Júlia Donáth, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sandro Gozi, Svenja Hahn, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Karen Melchior, Jan-Christoph Oetjen, Róza Thun und Hohenstein, Yana Toom, Dragoș Tudorache
S&D	Alex Agius Saliba, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Brando Benifei, Theresa Bielowski, Biljana Borzan, Beatrice Covassi, Sylvie Guillaume, Alicia Homs Ginel, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Camilla Laureti, Maria-Manuel Leitão-Marques, Juan Fernando López Aguilar, Leszek Miller, Javier Moreno Sánchez, Tsvetelina Penkova, René Repasi, Isabel Santos, Christel Schaldemose, Birgit Sippel, Petar Vitanov
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, David Cormand, Alexandra Geese, Marcel Kolaja, Alice Kuhnke, Katrin Langensiepen, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Kim Van Sparrentak

7	-
ECR	Eugen Jurzyca
PPE	Arba Kokalari, Tomas Tobé
The Left	Cornelia Ernst, Kateřina Konečná, Anne-Sophie Pelletier, Miguel Urbán Crespo

12	0
ECR	Vincenzo Sofo
ID	Alessandra Basso, Nicolaus Fest, Annalisa Tardino, Isabella Tovaglieri, Anders Vistisen
PPE	Andreas Schwab
Renew	Andrus Ansip, Dita Charanzová, Morten Løkkegaard
The Left	Malin Björk, José Gusmão

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu